

CONSELLERÍA DE TRABALLO E BENESTAR
Memoria 2012

XUNTA DE GALICIA

1ª Edición 2013

Elaboración e edición

Xunta de Galicia, Consellería de Traballo e Benestar

Coordinación

Vicesecretaría Xeral, Servizo de Coordinación Administrativa.
Sección de Publicacións e Estatísticas

Revisión

Pepa Dabán Royo

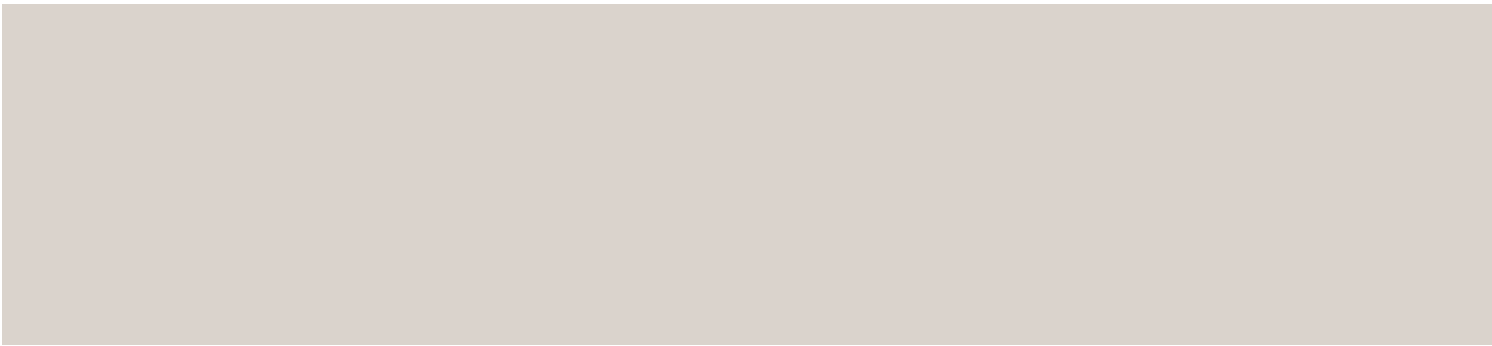
Maquetación

Antonio Lameiro Ces

Índice

	9	Presentación
CÁPITULO 1	10	Contorno e recursos
	11	1.1 Contorno
	20	1.2 Recursos
	33	1.3 Normativa
	34	1.4 Publicacións e estatísticas
	40	1.5 Autorización e inspección de servizos sociais
	45	1.6 Igualdade laboral
CÁPITULO 2	50	Política social
	51	2.1 Familia
	72	2.2 Menores
	91	2.3 Inclusión social e cooperación coas corporacións locais
	111	2.4 Dependencia
	122	2.5 Equipamentos e servizos para persoas maiores e persoas con discapacidade
	131	2.6 Programas, axudas e subvencións
	140	2.7 Liñas de colaboración
	153	2.8 Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA)
	155	2.9 Actividades formativas e informativas

Índice

CÁPITULO 3	160	Relacións laborais
	161	3.1 Área de traballo
	182	3.2 Área de cooperativas e economía social
	198	3.3 Área de seguridade e saúde laboral
CÁPITULO 4	222	Promoción do emprego
	223	4.1 Programas de cooperación
	227	4.2 Programas mixtos de formación e emprego
	229	4.3 Medidas de apoio á contratación, a emprendedores e ao traballo autónomo
CÁPITULO 5	238	Formación e colocación
	239	5.1 Formación para o emprego
	247	5.2 Colocación: o Servizo Público de Emprego
	266	5.3 Instituto Galego das Cualificacións
	280	5.4 Centro de Novas Tecnoloxías de Galicia (CNTG)
CÁPITULO 6	284	Xuventude e voluntariado
	287	6.1 Programas e actuacións no ámbito da xuventude
	315	6.2 Voluntariado e participación

PRESENTACIÓN

Un ano máis, desde a Consellería de Traballo e Benestar presentamos a memoria institucional, correspondente á anualidade de 2012, co obxectivo de dar a coñecer e difundir as principais liñas de actuación, proxectos e iniciativas desenvolvidas neste departamento.

Dando continuidade ao compromiso de transparencia que caracteriza a este Goberno, é a nosa intención compartir coa sociedade a nosa xestión, que invariablemente dedicamos a dous obxectivos esenciais: garantir a maior calidade de vida posible aos galegos e galegas, especialmente a aqueles máis vulnerables; e crear novas oportunidades para as persoas que atravesan unha situación de desemprego.

Esta memoria achega con detalle á cidadanía os recursos dos que dispón esta consellería para acadar ese dobre obxectivo, así como o uso que se fai deles, sempre a través dunha xestión marcada pola eficiencia. Non hai un modo máis responsable de facer política que optimizando a rendibilidade de cada euro público investido, e máis aínda nun momento de dificultades económicas.

Pero a memoria que teñen agora na súas mans non só constitúe un exercicio de transparencia e responsabilidade pública, senón que tamén se pode interpretar como unha radiografía da sociedade galega, tanto no eido do emprego coma dos servizos sociais.

O noso compromiso, o de todo o equipo humano que compón esta consellería, é renovar o noso esforzo, día tras día, para mellorar todos os indicadores deste documento, pois ese é o labor que nos teñen encomendado os galegos. Nese sentido, ademais do rexistro do traballo realizado en 2012, esta memoria supón un punto de partida para continuar mellorando no presente e no futuro a prol do benestar do conxunto da nosa sociedade.

Beatriz Mato Otero

Conselleira de Traballo e Benestar

01

Contorno e recursos

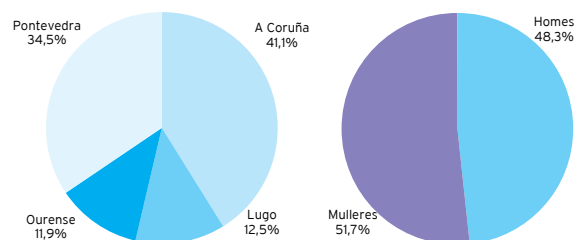
1.1 CONTORNO

1.1.1 Información demográfica

Segundo o *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2012* do Instituto Nacional de Estadística, o número de persoas empadroadas en Galicia é de 2.781.498, coa seguinte distribución provincial: A Coruña, 1.143.911 habitantes; Lugo, 348.902; Ourense, 330.257; e Pontevedra, 958.498. As cidades con máis poboación son Vigo, A Coruña, Ourense, Lugo, Santiago de Compostela, Pontevedra e Ferrol.

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	550.009	593.902	1.143.911
Lugo	169.536	179.366	348.902
Ourense	159.175	171.082	330.257
Pontevedra	464.608	493.820	958.428
Galicia	1.343.328	1.438.170	2.781.498
España	23.298.356	23.966.965	47.265.321

Fonte: *Revisión do Padrón municipal de habitantes 2012* do INE

O Padrón municipal é o rexistro administrativo onde constan os veciños do municipio. A súa formación, mantemento, revisión e custodia corresponde aos respectivos concellos e da súa actualización obtense a revisión do Padrón municipal con referencia ao 1 de xaneiro de cada ano

Cidades con máis poboación a 1 de xaneiro de 2012

	Homes	Mulleres	Total
Vigo	141.806	155.549	297.355
A Coruña	114.421	131.725	246.146
Ourense	49.522	58.075	107.597
Lugo	45.963	52.494	98.457
Santiago de Compostela	44.497	51.174	95.671
Pontevedra	39.242	43.442	82.684
Ferrol	33.927	38.070	71.997

Cifras oficiais de poboación a 1 de xaneiro de 2012

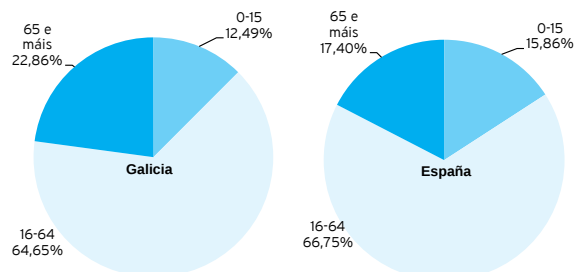
España	47.265.321	
Andalucía	8.449.985	17,88%
Aragón	1.349.467	2,86%
Principado de Asturias	1.077.360	2,28%
Illas Baleares	1.119.439	2,37%
Canarias	2.118.344	4,48%
Cantabria	593.861	1,26%
Castela e León	2.546.078	5,39%
Castela - A Mancha	2.121.888	4,49%
Cataluña	7.570.908	16,02%
Comunidade Valenciana	5.129.266	10,85%
Extremadura	1.108.130	2,34%
Galicia	2.781.498	5,88%
Comunidade de Madrid	6.498.560	13,75%
Rexión de Murcia	1.474.449	3,12%
Comunidade Foral de Navarra	644.566	1,36%
País Vasco	2.193.093	4,64%
A Ríoxa	323.609	0,68%
Ceuta	84.018	0,18%
Melilla	80.802	0,17%

A poboación por grupos de idade

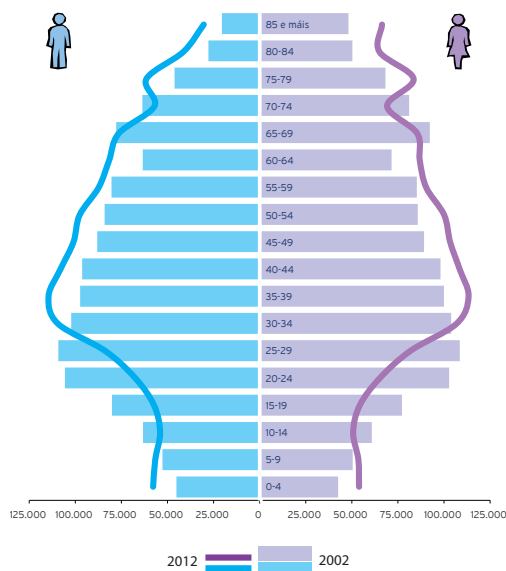
En Galicia e España a distribución por tramos de idade da poboación residente é a seguinte:

	Total	0-15	16-64	> 64
A Coruña	1.143.911	144.470	747.246	252.195
Lugo	348.902	35.616	215.206	98.080
Ourense	330.257	33.881	199.404	96.972
Pontevedra	958.428	133.394	636.402	188.632
Galicia	2.781.498	347.361	1.798.258	635.879
España	47.265.321	7.494.016	31.549.109	8.222.196

Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2012 do INE

Pirámide de poboación galega 2002-2012

Evolución da poboación

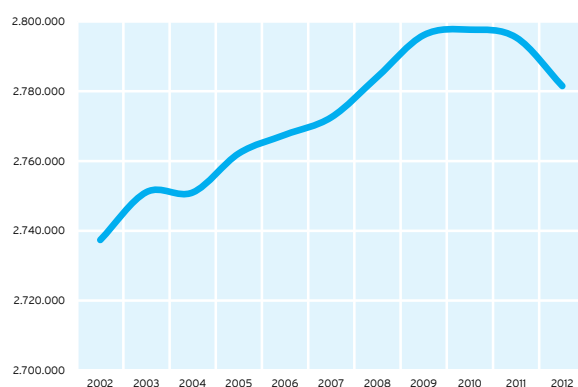
A poboación de Galicia aumentou un 1,61% en 2012 con respecto ao Padrón de 2002 e a participación no total nacional diminuíu en 0,66 puntos (5,88% en 2012). Ademais, nas provincias de Lugo e Ourense producíronse perdas de poboación do 3,56% e o 3,93% respectivamente con respecto ao padrón de 2002.

A evolución da poboación de Galicia dende 2002 é a seguinte:

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2002	1.316.721	1.420.649	2.737.370
2003	1.324.385	1.426.709	2.751.094
2004	1.324.987	1.425.998	2.750.985
2005	1.330.703	1.431.495	2.762.198
2006	1.333.797	1.433.727	2.767.524
2007	1.337.159	1.435.374	2.772.533
2008	1.344.268	1.439.901	2.784.169
2009	1.349.603	1.446.489	2.796.089

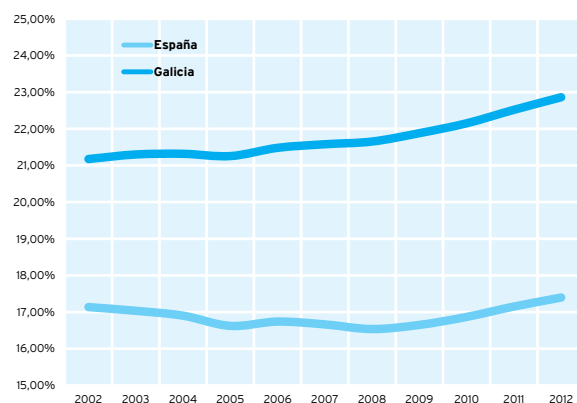
2010	1.350.547	1.447.106	2.797.653
2011	1.349.591	1.445.831	2.795.422
2012	1.343.328	1.438.170	2.781.498

Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2012 do INE

2010	7.931.164	16,87%	619.708	22,15%
2011	8.093.557	17,15%	629.477	22,52%
2012	8.222.196	17,40%	635.879	22,86%

Fonte: Revisión do Padrón municipal de habitantes 2012 do INE

Envelhecimento da poboación

Galicia é, sen dúbida, unha comunidade moi envellecida, que presenta unha proporción de maiores de 65 anos do 22,86% (a española, sendo das máis vellas do mundo, sitúase no 17,40%). As provincias de Lugo e Ourense presentan unha situación preocupante, con taxas do 28,11% e 29,36% respectivamente. Estas porcentaxes foron en aumento ao longo dos anos, así, desde 2002 a evolución en Galicia e en España é a seguinte:

Ano	España	Porcentaxe	Galicia	Porcentaxe
2002	7.169.435	17,14%	579.658	21,18%
2003	7.276.620	17,03%	585.977	21,30%
2004	7.301.009	16,90%	586.458	21,32%
2005	7.332.267	16,62%	587.137	21,26%
2006	7.484.392	16,74%	594.496	21,48%
2007	7.531.826	16,66%	598.283	21,58%
2008	7.632.925	16,54%	602.862	21,65%
2009	7.782.904	16,65%	611.821	21,88%

Dispersión da poboación

Entre as peculiaridades que caracterizan a nosa comunidade autónoma destaca a desigualdade na densidade de poboación, que é de 94'05 habitantes/km² de media. Esta concéntrase principalmente na costa e, especialmente, ao longo do eixo A Coruña-Santiago-Vigo.

Outra das peculiaridades que caracterizan a nosa comunidade autónoma é o elevado número de entidades singulares de poboación situadas no seu territorio un total de 30.139 en 2011. Consecuencia directa desta atomización é a baixa densidade de poboación por núcleo poboacional, que na comunidade autónoma galega supón unha media de 92,8 habitantes, o total nacional é de 771,5 habitantes.

A esta dispersión únese unha orografía que dificulta o acceso e as comunicacións e que, polo tanto, incide na ordenación, planificación e desenvolvemento das políticas sociais dun xeito moi importante.

Poboación estranxeira

Segundo o *Padrón municipal de habitantes e estatística de poboación 2012* do Instituto Nacional de Estatística, o número de persoas estranxeiras empadroadas en Galicia é de 112.183 (un 164,20% de incremento con respecto aos 42.462 empadroados en 2001 e un 1,55% con respecto aos 110.468 empadroados en 2011) o que representa unha porcentaxe do 4,03%, a segunda máis baixa do Estado.

Poboación estranxeira a 1 de xaneiro de 2012

España	5.736.258	12,14%
Andalucía	747.110	8,84%
Aragón	173.111	12,83%
Principado de Asturias	50.827	4,72%
Illas Baleares	242.570	21,67%
Canarias	310.841	14,67%
Cantabria	39.313	6,62%
Castela e León	173.509	6,81%
Castela - A Mancha	236.049	11,12%
Cataluña	1.186.779	15,68%
Comunidade Valenciana	883.012	17,22%
Estremadura	42.541	3,84%
Galicia	112.183	4,03%
A Coruña	39.861	3,48%
Lugo	14.738	4,22%
Ourense	16.946	5,13%
Pontevedra	40.638	4,24%
Comunidade de Madrid	1.015.054	15,62%
Rexión de Murcia	238.393	16,17%
Comunidade Foral de Navarra	69.623	10,80%
País Vasco	151.894	6,93%
A Ríoxa	46.373	14,33%
Ceuta	5.812	6,92%
Melilla	11.264	13,94%

Fonte: *Revisión do Padrón municipal de habitantes 2012* do INE

1.1.2 Información socioeconómica

Enquisa de poboación activa (EPA)

A Enquisa de poboación activa (EPA) é unha investigación continua e de periodicidade trimestral dirixida ás familias, realizada polo INE dende 1964. A súa finalidade principal é obter datos da forza de traballo e das súas diversas categorías (ocupados, parados), así como da poboación allea ao mercado laboral (inactivos). A mostra inicial é de 65.000 familias ao trimestre, quedando reducida na práctica a aproximadamente 60.000 familias entrevistadas de xeito efectivo que equivalen a unhas 180.000 persoas.

A metodoloxía da enquisa modificouse no primeiro trimestre de 2005 por varias causas: a necesidade de adecuarse á nova realidade demográfica e laboral do noso país, debida especialmente ao aumento do número de estranxeiros residentes; a incorporación da nova normativa europea seguindo as normas da Oficina Estatística da Unión Europea (EUROSTAT); e por último, a introdución de melloras no método de recollida.

A base poboacional utilizada a partir do primeiro trimestre de 2005 (base poboacional censo 2001) é a mesma coa que se calculou a serie 1996-2004 (revisada o 30 de marzo de 2005), existindo, polo tanto, continuidade na serie.

Os datos correspondentes á poboación activa, ocupada, parada e inactiva en Galicia e España, expresados en miles de persoas, son os seguintes:

	Total	Activos	Ocupados	Parados
A Coruña	974,1	567,7	453,8	114,0
Lugo	297,6	152,7	126,7	25,9
Ourense	281,6	133,5	103,2	30,3
Pontevedra	807,1	449,5	342,3	107,1
Galicia	2.360,4	1.303,3	1.026,0	277,4
España	38.333,0	22.922,4	16.957,1	5.965,4

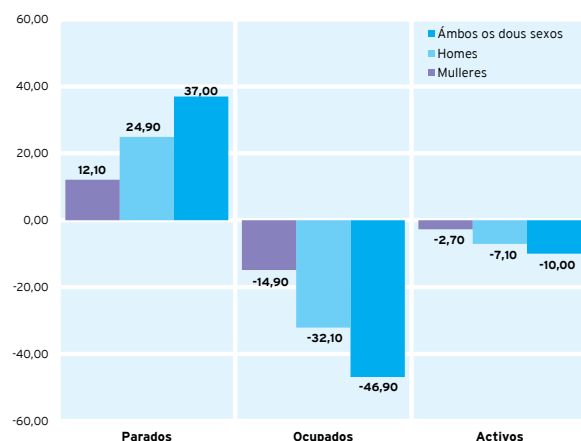
Fonte: EPA 4º trimestre 2012 do INE

Termos empregados:**Activos** = ocupados + parados**Ocupados:** persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia traballaron a cambio dunha retribución, ou tendo traballado estiveron ausentes temporalmente del por enfermidade, vacacións, etc.**Parados:** persoas de 16 ou máis anos que na semana de referencia non tiñan traballo, estaban dispoñibles para traballar e buscaban activamente un emprego.**Variación interanual**

Poboación de 16 anos e máis segundo a súa relación coa actividade laboral e sexo. EPA 4º trimestre 2012 con respecto á EPA 4º trimestre 2011 (miles de persoas).

	Total	Activos	Ocupados	Parados
Ambos os dous sexos				
2011	2.373,3	1.313,3	1.072,9	240,4
2012	2.360,4	1.303,3	1.026,0	277,4
Homes				
2011	1.133,3	696,7	574,1	122,6
2012	1.126,7	689,6	542,0	147,5
Mulleres				
2011	1.240,0	616,5	498,8	117,7
2012	1.233,7	613,8	483,9	129,8

Fonte: EPA 4º trimestre 2011 do INE

Actividade

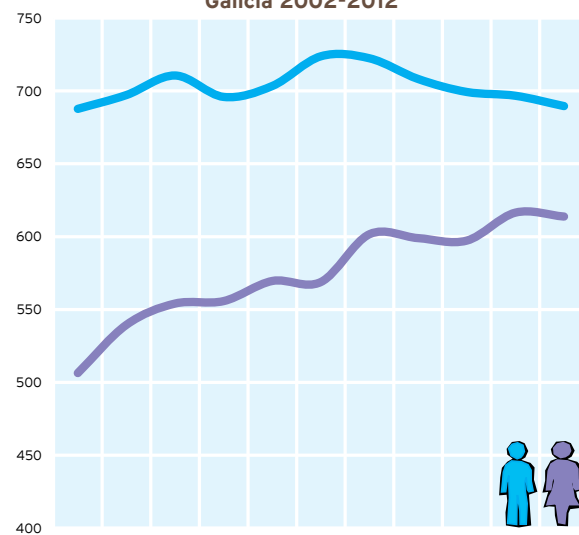
A poboación activa en Galicia sitúase en decembro de 2012 en 1.303,3 miles de persoas, o que representa unha taxa xeral de actividade do 55,22%.

A evolución ascendente asóciase ao crecemento experimentado por ambos os dous sexos e, especialmente, ao colectivo de mulleres activas, cun incremento do 21,21% dende 2002.

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2002	687,7	506,4	1.194,2
2003	697,2	539,5	1.236,7
2004	710,6	554,1	1.264,7
2005	695,9	555,8	1.251,7
2006	703,4	569,6	1.273,0
2007	723,8	568,9	1.292,6
2008	722,4	601,7	1.324,1
2009	708,2	599	1.307,3
2010	699,3	597,3	1.296,6
2011	696,7	616,5	1.313,3
2012	689,6	613,8	1.303,3

En miles de persoas

**Evolución da poboación activa
Galicia 2002-2012**

Poboación ocupada en Galicia

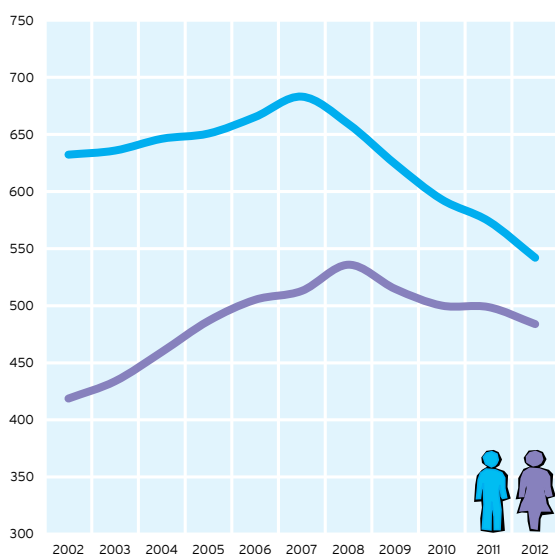
A poboación ocupada en Galicia sitúase en decembro de 2012 en 1.026,0 miles de persoas, o que representa unha taxa xeral de emprego (porcentaxe de ocupados respecto á poboación total do 43,47% (48,11% homes e do 39,22% en mulleres), cun incremento de mulleres ocupadas de máis do 15% dende 2002.

Evolución da poboación ocupada:

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2002	632,3	418,7	1.051,00
2003	635,9	433,9	1.069,70
2004	646,2	459,5	1.105,70
2005	650,8	486,7	1.137,40
2006	665,3	505,2	1.170,50
2007	683,1	513	1.196,10
2008	659,1	535,9	1.195,10
2009	624,1	514,7	1.138,90
2010	593	500,1	1.093,10
2011	574,1	498,8	1.072,90
2012	542	483,9	1.026,00

En miles de persoas

Evolución da poboación ocupada
Galicia 2002-2012

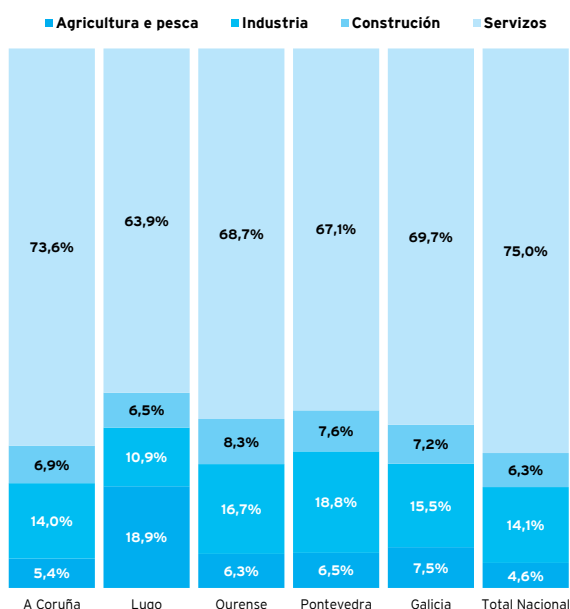
Poboación ocupada por sectores económicos

En canto á poboación ocupada por sectores, a distribución nacional, galega e por provincias reflíctese nos seguintes cadros, nos que se pode observar a importancia do sector agrícola e pesqueiro en Galicia, que supera en 3 puntos os datos globais de España.

	Agricultura	Industria	Construcción	Servicios	Total
A Coruña	24,7	63,4	31,5	334,1	453,8
Lugo	23,9	13,8	8,2	80,9	126,7
Ourense	6,5	17,2	8,6	70,9	103,2
Pontevedra	22,3	64,3	26,0	229,7	342,3
Galicia	77,4	158,7	74,3	715,5	1.026,0
España	784,0	2.383,5	1.073,9	12.715,6	16.957,1

Fonte: EPA 4º trimestre 2011 do INE

Poboación ocupada por sectores económicos
Galicia-España

Poboación parada en Galicia

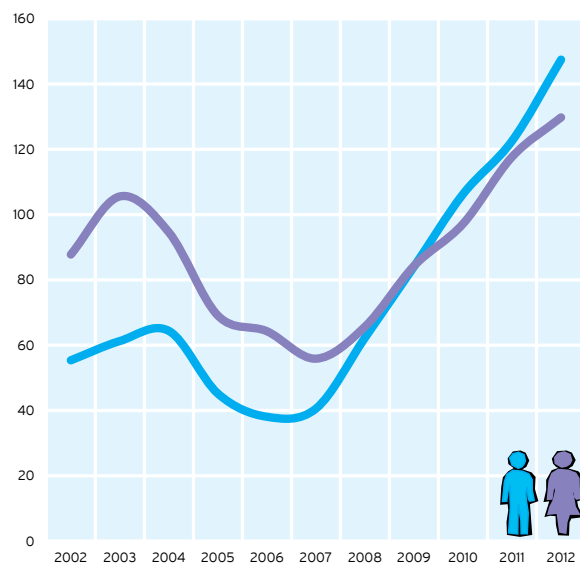
A poboación parada en Galicia, segundo a Enquisa de poboación activa do 4º trimestre de 2012 do INE, é de 277,4 miles de persoas, o que representa unha taxa do 21,28%.

A evolución da poboación parada por sexos a 31 de decembro de 2012 é a seguinte:

Ano	Homes	Mulleres	TOTAL
2002	55,4	87,8	143,2
2003	61,3	105,6	166,9
2004	64,4	94,6	159,0
2005	45,2	69,1	114,3
2006	38,1	64,3	102,5
2007	40,6	55,9	96,5
2008	62,3	65,7	129,0
2009	84,1	84,3	168,4
2010	106,3	97,2	203,5
2011	122,6	117,7	240,4
2012	147,5	129,8	277,4

En miles de persoas

**Evolución da poboación parada
Galicia 2001-2011**

A distribución da poboación parada a 31 de decembro de 2012 en miles de persoas é a seguinte:

	Homes	Mulleres	TOTAL
A Coruña	57,3	56,7	114,0
Lugo	15,7	10,3	25,9
Ourense	15,8	14,5	30,3
Pontevedra	58,8	48,4	107,1
Galicia	147,5	129,8	277,4
España	3.174,4	2.791,0	5.965,4

Fonte: EPA 4º trimestre 2012 do INE

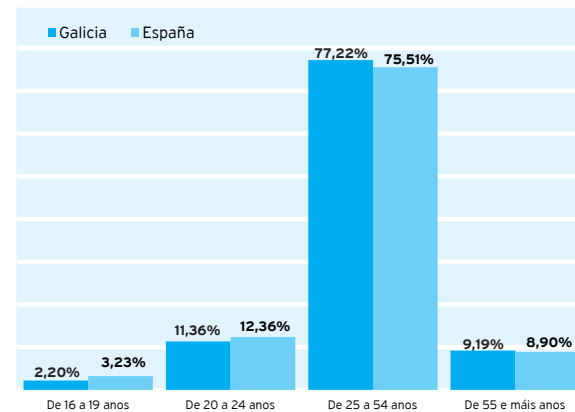
Poboación parada por idade

A poboación parada por idade, a distribución por tramos de idade en miles de persoas en Galicia e España é a seguinte:

	Galicia	España
De 16 a 19 anos	6,1	192,7
De 20 a 24 anos	31,5	737,5
De 25 a 54 anos	214,2	4.504,4
De 55 e máis anos	25,5	530,7
Total	277,4	5.965,4

Fonte: EPA 4º trimestre 2012 do INE

Porcentaxes da poboación parada por tramos de idade

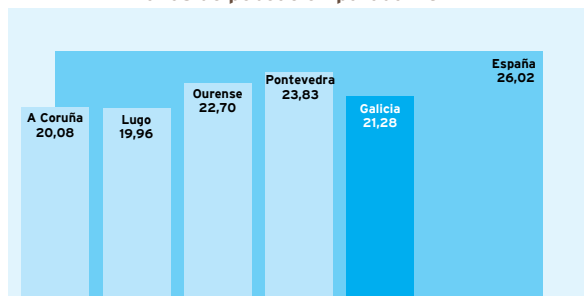
Taxas de paro

En Galicia hai 277,4 mil parados, o que representa unha taxa de paro de 21,28 cunha taxa do 21,39 para os homes e 21,15 para mulleres. As taxas de paro por provincias son as seguintes:

	Homes	Mulleres	TOTAL
A Coruña	19,63	20,55	20,08
Lugo	19,26	14,47	19,96
Ourense	22,38	23,05	22,70
Pontevedra	23,93	23,75	23,83
Galicia	21,39	21,15	21,28
España	25,58	26,55	26,02

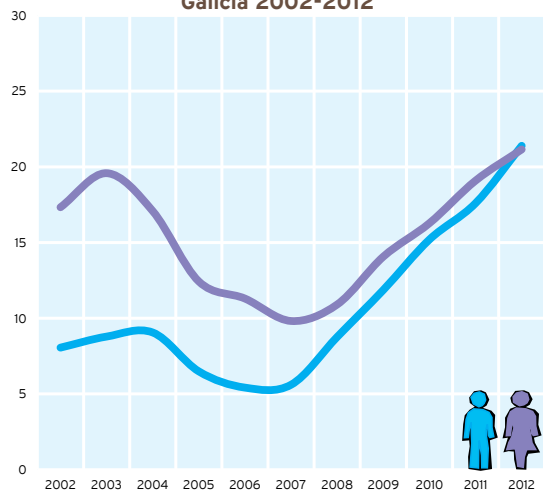
Fonte: EPA 4º trimestre 2012 do INE

Taxas de poboación parada 2012

Evolución das taxas de paro por sexo

Galicia 2002-2012

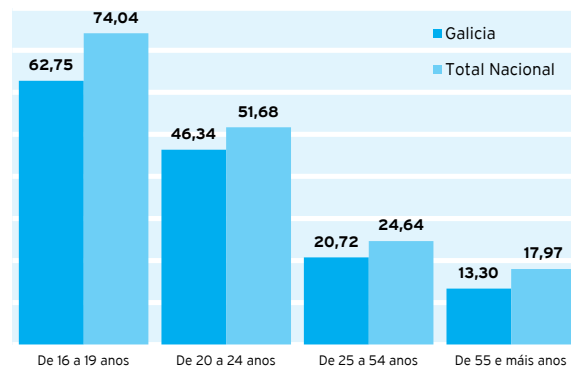
Taxas de paro por idade

A distribución das taxas de paro por tramos de idade en Galicia e España é a seguinte:

	Galicia	España
De 16 a 19 anos	62,75	74,04
De 20 a 24 anos	46,34	51,68
De 25 a 54 anos	20,72	24,64
De 55 e máis anos	13,3	17,97
Total	21,28	26,02

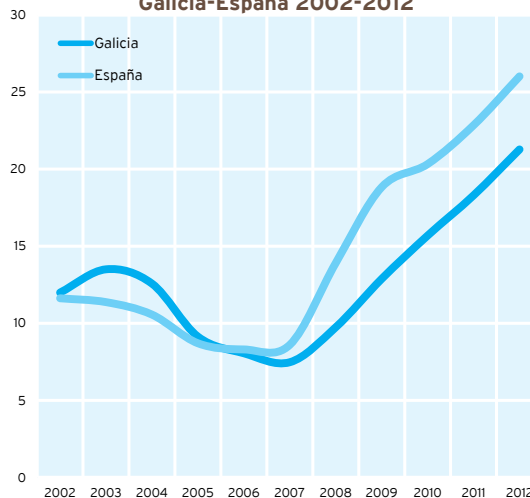
Fonte: EPA 4º trimestre 2012 do INE

taxas de paro por tramos de idade

Evolución das taxas de paro

Galicia-España 2002-2012

Seguridade Social

Que é o Sistema da Seguridade Social?

O Sistema da Seguridade Social é un conxunto de réximes a través dos cales o Estado garante ás persoas comprendidas no seu campo de aplicación, por realizar unha actividade profesional, ou por cumprir os requisitos esixidos na modalidade non contributiva, así como aos familiares ou asimilados que tivesen ao seu cargo, a protección adecuada nas continxencias e situacións que a lei define.

**Poboación afiliada por comunidades autónomas.
Decembro 2012**

España	16.332.488	100,00%
Andalucía	2.663.942	16,31%
Aragón	499.993	3,06%
Principado de Asturias	345.657	2,12%
Illas Baleares	339.636	2,08%
Canarias	658.558	4,03%
Cantabria	194.481	1,19%
Castela e León	845.293	5,18%
Castela - A Mancha	599.875	3,67%
Cataluña	2.875.276	17,60%
Comunidade Valenciana	1.572.384	9,63%
Estremadura	357.073	2,19%
Galicia	918.564	5,62%
Comunidade de Madrid	2.696.039	16,51%
Rexión de Murcia	479.811	2,94%
Comunidade Foral de Navarra	248.633	1,52%
País Vasco	883.157	5,41%
A Rioxa	113.666	0,70%
Ceuta	20.811	0,13%
Melilla	19.639	0,12%

Fonte: Ministerio de Empleo y Seguridad Social

O Sistema de Seguridade Social está composto polo réxime xeral e réximes especiais. O réxime xeral está composto polo réxime xeral e os sistemas especiais Agrario e de Empregados do Fogar.

Os réximes especiais son o réxime especial de traballadores autónomos, o Réxime especial de minaría do carbón, o Réxime especial de traballadores do mar e o Réxime especial de empregados do fogar (a extinguir).

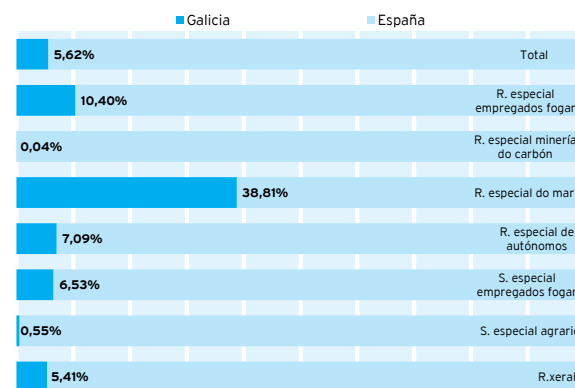
En Galicia e España, o número de traballadores afiliados á Seguridade Social, segundo réximes, a 28 de decembro de 2012, expresados en miles de persoas foi o seguinte:

	Galicia	España
Réxime Xeral		
R. xeral ⁽¹⁾	650.048	12.017.519
S. especial agrario	4.465	813.502
S. especial empregados fogar	27.088	414.932
Réxime especiais		
R. especial de autónomos	214.440	3.022.980
R. especial do mar	22.397	57.709
R. especial minaría do carbón	2	4.654
R. especial empregados do fogar ⁽²⁾	124	1.192
Total	918.564	16.332.488

⁽¹⁾ Incluídos no R.Xeral os datos de Coidadores non Profesionais, excluídos datos dos Sistemas Especiais Agrario e de Empregados do Fogar

⁽²⁾ A extinguir

Fonte: Ministerio de Empleo y Seguridad Social

1.2 RECURSOS

1.2.1 Estrutura orgánica

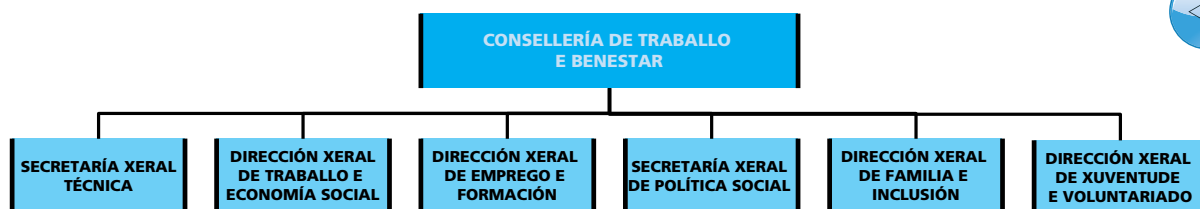
A Consellería de Traballo e Benestar é o departamento da Administración autonómica ao cal, ademais daquelas competencias e funcións establecidas pola Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, lle corresponde, de conformidade co Estatuto de autonomía e coa Constitución española, propoñer e executar as directrices xerais do goberno nos ámbitos laborais e do benestar. Engloban, xa que logo, as competencias en materia de políticas activas de emprego, política laboral, relacións laborais e saúde laboral, cooperativas e outras entidades de economía social, formación e colocación, así como as competencias en materia de servizos sociais, incluíndo as políticas de familia, menores, benestar social, inclusión social, servizos comunitarios, atención aos discapacitados e ás persoas maiores, a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia; tamén atende as políticas de xuventude e voluntariado, na forma establecida no Decreto 109/2012, do 22 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG nº 73 do 17.04.2012)

Polo Decreto 1/2012, do 3 de xaneiro (DOG nº 3 do 04.01.2012) modifícase a estrutura orgánica da Xunta de Galicia e polo Decreto 13/2012, do 4 de xaneiro (DOG nº

4, do 05.01.2012) fíxase a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia, que no seu artigo 7 establece que a Consellería de Traballo e Benestar se estrutura nos seguintes órganos superiores e de dirección: Secretaría Xeral Técnica, Secretaría Xeral de Política Social, Dirección Xeral de Relacións Laborais, Dirección Xeral de Promoción do Emprego, Dirección Xeral de Formación e Colocación, Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado. Quedan adscritos a esta consellería: O organismo autónomo Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral e o Consello Galego de Relacións Laborais.

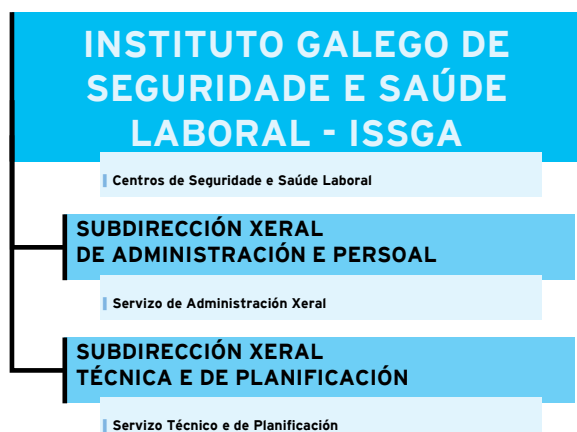
O Decreto 235/2012, do 5 de decembro (DOG nº 233 do 07.12.2012) derroga o Decreto 13/2012 do 4 de xaneiro e fixa a estrutura orgánica da Vicepresidencia e das Consellerías da Xunta de Galicia. Así mesmo, e en aras dunha maior optimización dos recursos, no seu art. 7 establece a estrutura dos órganos superiores e de dirección, coas seguintes modificacións: Dirección Xeral de Traballo e Economía Social, Dirección Xeral de Emprego e Formación, Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Por último na Orde do 12 de decembro de 2012 establécese a adscripción provisional e atribución de competencias nos órganos da Consellería de Traballo e Benestar, á espera da publicación do novo decreto de estrutura vixente no momento da redacción desta memoria: Decreto 42/2013, do 21 de febreiro (DOG nº 46, do 6 de marzo de 2013).

► O Instituto Galego de Seguridade e Saúde Lboaral

Correspóndelle ao Instituto Galego de Seguridade e Saú- de Laboral creado pola Lei 14/2007, do 30 de outubro (DOG nº 221 do 15.11.2007), a xestión e a coordinación das políticas que nas materias de seguridade, hixiene e saúde laboral establezan os poderes públicos da comuni- dade autónoma para a mellora das condicións de traba- llo, co obxecto de eliminar ou reducir na orixe os riscos inherentes ao traballo, sen prexuízo das competencias da Dirección Xeral de Relacións Laborais neste ámbito e das competencias atribuídas a outros departamentos da Xunta de Galicia.

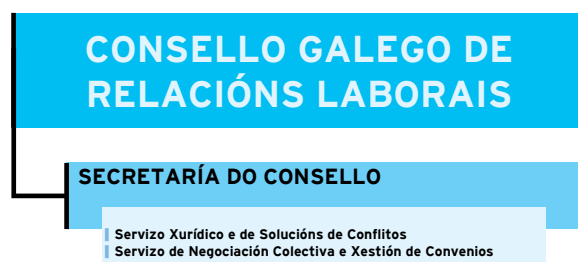

► O Consello Galego de Relacións Laborais

O Consello Galego de Relacións Laborais foi creado pola Lei 7/1988 , do 12 de xullo, como un órgano de diálogo institucional entre os axentes sociais galegos, así como un órgano consultivo e asesor da Xunta de Galicia en ma- terias relativas á súa política laboral.

A nova Lei 5/2008, do 23 de maio (DOG nº 112, do 11.06.2008) dota o consello de personalidade xurídica e patrimonio de seu, con plena autonomía funcional para o cumprimento dos seus fins.

A regulación do organismo complétase coa Resolución do 23 de outubro de 2008 (DOG nº 112, d9o 13.11.2008), pola que o Consello fai público o seu regulamento interno de organización e funcionamento.

► Outros órganos

Así mesmo, quedan adscritos a esta consellería os órganos colexiados en que así o determine a súa normativa reguladora:

Consello Galego de Cooperativas

O Consello Galego de Cooperativas é o máximo órgano de promoción e difusión do cooperativismo na Comunidade Autónoma de Galicia, constituíndose, ademais, como órgano consultivo e asesor das administracións públicas galegas naqueles temas que afecten ao cooperativismo.

É un órgano colexiado no que participan as diferentes administracións, institucións e organizacións cooperativistas, interesadas, no fomento global do cooperativismo. Converteuse nun nexo de unión entre as propias cooperativas e os organismos públicos, logrando, deste xeito, unha comunicación permanente e fluída entre ambas as dúas partes.

Decreto 25/2001, do 18 de xaneiro, polo que se regula a organización e funcionamento do Consello Galego de Cooperativas (DOG nº27 do 07.02.2001).

Consello da Xuventude de Galicia

O Consello da Xuventude de Galicia (CXG) é unha entidade institucional creada co obxectivo de artellar unha política global para a mocidade. Composta por 22 asociacións xuvenís, o CXG é unha entidade de Dereito Público e con personalidade xurídica propia.

Lei 2/1987, do 8 de maio, do Consello da Xuventude de Galicia (DOG nº 90 do 14.05.1987).

Esta lei derrógase coa publicación da Lei 6/2012, do 19 de xuño, de xuventude de Galicia que reformula o Consello da Xuventude de Galicia para convertelo nun verdadeiro órgano asesor e consultivo, segundo se define no seu preámbulo.

Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas - FUNGA

A Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas é unha entidade pública constituída pola Xunta de Galicia, sen ánimo de lucro, con personalidade xurídica propia, declarada de interese galego e co seu patrimonio afectado de modo duradeiro á realización dos fins de interese xeral que se conteñen no artigo 6 dos seus Estatutos. Ten carácter permanente, duración indefinida e o seu ámbito territorial principal de actuación é o da Comunidade Autónoma de Galicia.

<http://www.cooperativasdegalicia.com/>

<http://www.funga.org/index.php/es>

Consortorio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

O Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar, integrado pola Xunta de Galicia, 272 concellos galegos e 4 mancomunidades, é a fórmula xurídica escollida para unha xestión moderna e innovadora dos servizos sociais.

Acordo fundacional: Resolución do 4 de xullo de 2006, da Secretaría Xeral e de Relacións Insitucionais, pola que se lle dá publicidade ao convenio de colaboración entre a Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar e os concellos de Portas, Taboadela, Vilamarín, Boimorto, Carnota, As Neves, Outes, Xove, Cerdedo, Allariz, A Illa de Arousa, Laza, Ribadeo e Carballada de Avia, para a constitución do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar. (DOG nº 131 do 7.07.2006).

<http://www.igualdadebenestar.org/>

Fundación Galega da Formación para o Traballo

A Fundación Galega da Formación para o Traballo, fundación do sector público de Galicia, de carácter tripartito e paritario sen ánimo de lucro con personalidade xurídica propia e o instrumento necesario para favorecer a formación ao longo da vida dos traballadores e traballadoras mellorando a súa capacitación profesional e promoción persoal, proporcionando aos traballadores e traballadoras os coñecementos e as prácticas adecuadas aos requirimentos do mercado de traballo e as necesidades das empresas.

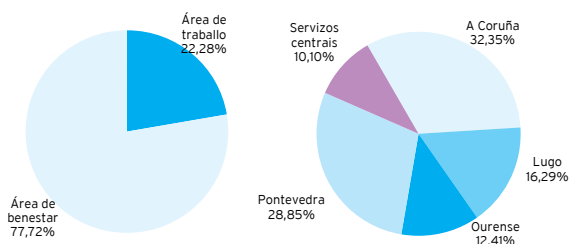
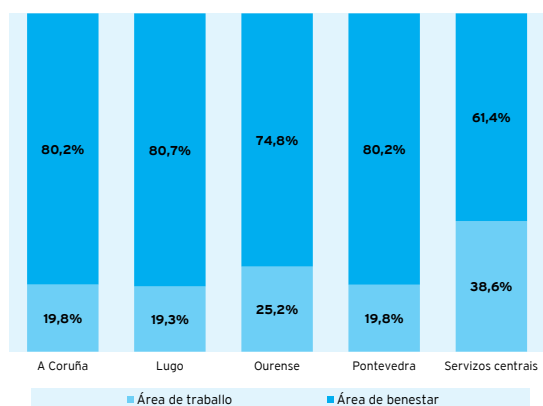
<http://www.fgft.org/>

1.2.2 Recursos humanos

Para a xestión das competencias en 2012, a consellería conta con 5.255 postos; 1.171 na área de traballo (22,28%) e 4.084 na área de benestar (77,72%). A distribución por área territorial é a seguinte:

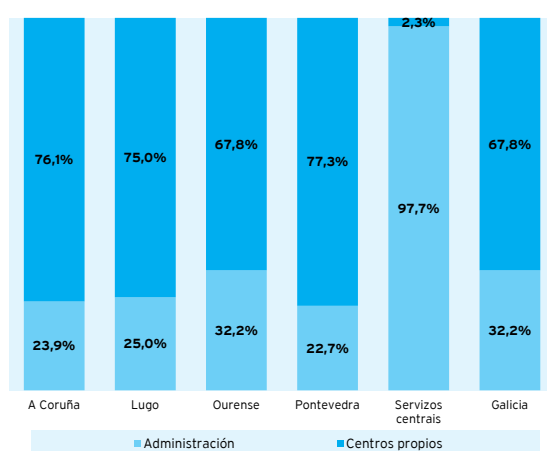
	Total	Área de traballo	Área de benestar
A Coruña	1.700	337	1.363
Lugo	856	165	691
Ourense	652	164	488
Pontevedra	1.516	300	1.216
Servizos centrais	531	205	326
Total	5.255	1.171	4.084

Distribución por áreas de actuación

En canto a distribución por áreas de actuación pódese subliñar que máis do 67% da relación de postos de traballo está destinado nos centros dos que é titular a Consellería de Traballo e Benestar:

	Total	Administración	Centros propios
A Coruña	1.700	406	1.294
Lugo	856	214	642
Ourense	652	210	442
Pontevedra	1.516	344	1.172
Servizos centrais	531	519	12
Total	5.255	1.693	3.562

Outro persoal

Ademais dos 5.255 postos de traballo, a Consellería de Traballo e Benestar contou en 2012 con 229 persoas non incluídas nas RPT (Acumulación de tarefas, persoal eventual, gabinete, indefinidos e persoal a disposición do conselleiro).

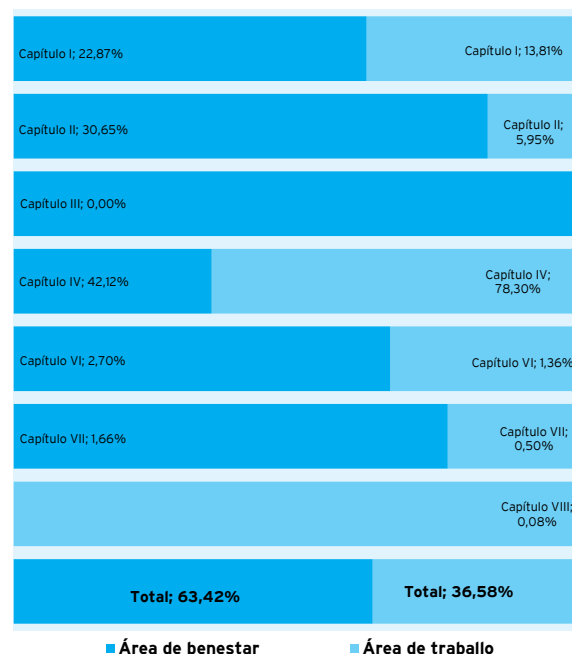
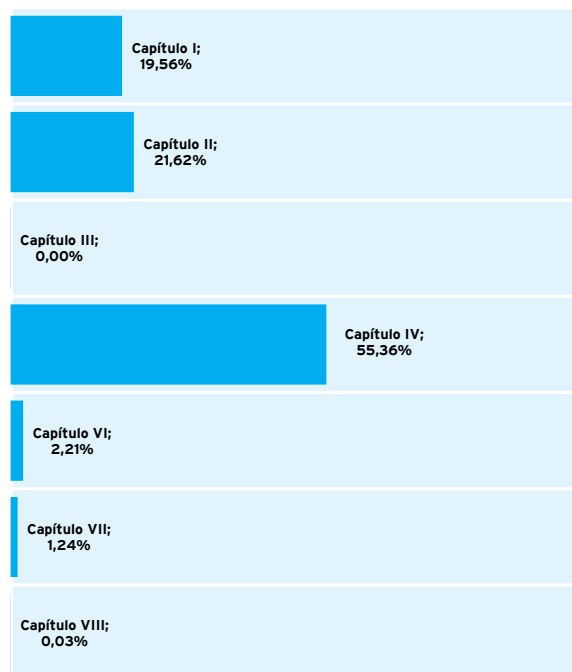
1.2.3 Recursos económicos

O orzamento da consellería ascendeu no ano 2012 a 919.851.240 euros. A distribución por capítulos do orzamento de 2012 é a seguinte:

Capítulo	Descrición	Importe (€)
Capítulo I	Gastos de persoal	179.877.470
Capítulo II	Gastos correntes bens e servizos	198.843.936
Capítulo III	Gastos financeiros	1.600
Capítulo IV	Transferencias correntes	509.211.292
Capítulo VI	Investimentos reais	20.290.035
Capítulo VII	Transferencias de capital	11.371.907
Capítulo VIII	Activos financeiros	255.000
Total		919.851.240

A distribución por áreas é a seguinte: 336.447.905 euros corresponden á área de traballo e 583.403.335 á de benestar.

	Área de traballo	Área de benestar
Capítulo I	46.465.598	133.411.872
Capítulo II	20.010.197	178.833.739
Capítulo III	0	1.600
Capítulo IV	263.454.412	245.756.880
Capítulo VI	4.564.129	15.725.906
Capítulo VII	1.698.569	9.673.338
Capítulo VIII	255.000	0
Total	336.447.905	583.403.335

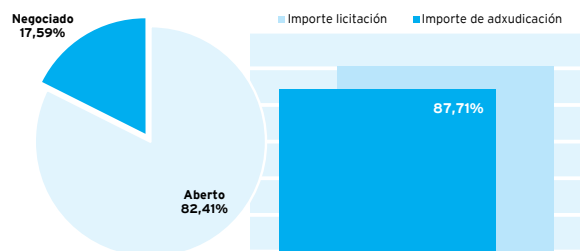

Contratación

Os contratos (agás contratos menres) iniciados no ámbito desta consellería no ano 20121, a través de procedementos de contratación administrativa son os seguintes:

Contratos que xeraron gasto para a consellería

	Nº	Importe de licitación	Importe de adxudicación
Aberto	43	21.162.230,30	18.292.860,11
Negociado	51	4.144.441,07	3.904.442,70
Total	94	25.306.671,37	22.197.302,81

A porcentaxe por procedemento de tramitación do importe de adxudicación é dun 17,59% para o negociado e 82,41% para o aberto. A porcentaxe do importe de adxudicación sobre o licitado é do 87,71%.

Adicionalmente, licitáronse os seguintes contratos que quedaron desertos:

	Nº	Importe de licitación
Aberto	3	10.734.720,53
Negociado	2	1.079.333,81
Total	5	11.814.054,34

E os seguintes contratos, nos que non se compara o importe de licitación co de adxudicación ao non ser magnitudes comparables (a adxudicación realizouse en función de prezos unitarios):

	Nº	Importe de licitación
Aberto	9	13.317.235,51
Negociado	19	14.244.596,51
Total	28	27.561.832,02

Finalmente, o total das prórrogas incorpóranse por separado:

	Nº	Importe prórrogas
Aberto	178	72.476.391,31
Negociado	49	14.627.397,27
Total	227	87.103.788,58

Contratos que xeraron ingresos para a consellería

	Nº	Importe de licitación	Importe de adxudicación
Aberto	3	2.240,00	4.080
Negociado	15	7.100,00	7.600,00
Total	18	9.340,00	11.680,00

Adicionalmente, licitáronse os seguintes contratos que quedaron desertos:

	Nº	Importe de licitación
Aberto		
Negociado	1	1.200
Total	1	1.200

E o total das prórrogas incorpóranse por separado:

	Nº	Importe prórrogas
Aberto	15	22.149,97
Negociado	30	25.174,05
Total	45	47.323,02

1.2.4 Rede de centros

Ademais dos recursos humanos e económicos, a Consellería de Traballo e Benestar dispón dunha rede de centros coas seguintes tipoloxías.

No eido laboral dispón de 52 oficinas de emprego, 9 centros de formación e 4 centros provinciais de seguridade e saúde laboral.

► Oficinas de emprego

Son dependencias do Servizo Público de Emprego de Galicia nas que se xestiona a intermediación laboral na comunidade autónoma e nas que os demandantes de emprego obterán os servizos de: inscrición e rexistro como demandantes de emprego; oferta de colocación axeitada; información sobre medidas de fomento do emprego, formación profesional ocupacional, prestacións e subsidios por desemprego e da renda activa de inserción e orientación profesional.

► Centros de formación ocupacional

Grandes instalacións, situadas xeralmente en importantes núcleos urbanos, nas que se imparten cursos de formación profesional ocupacional.

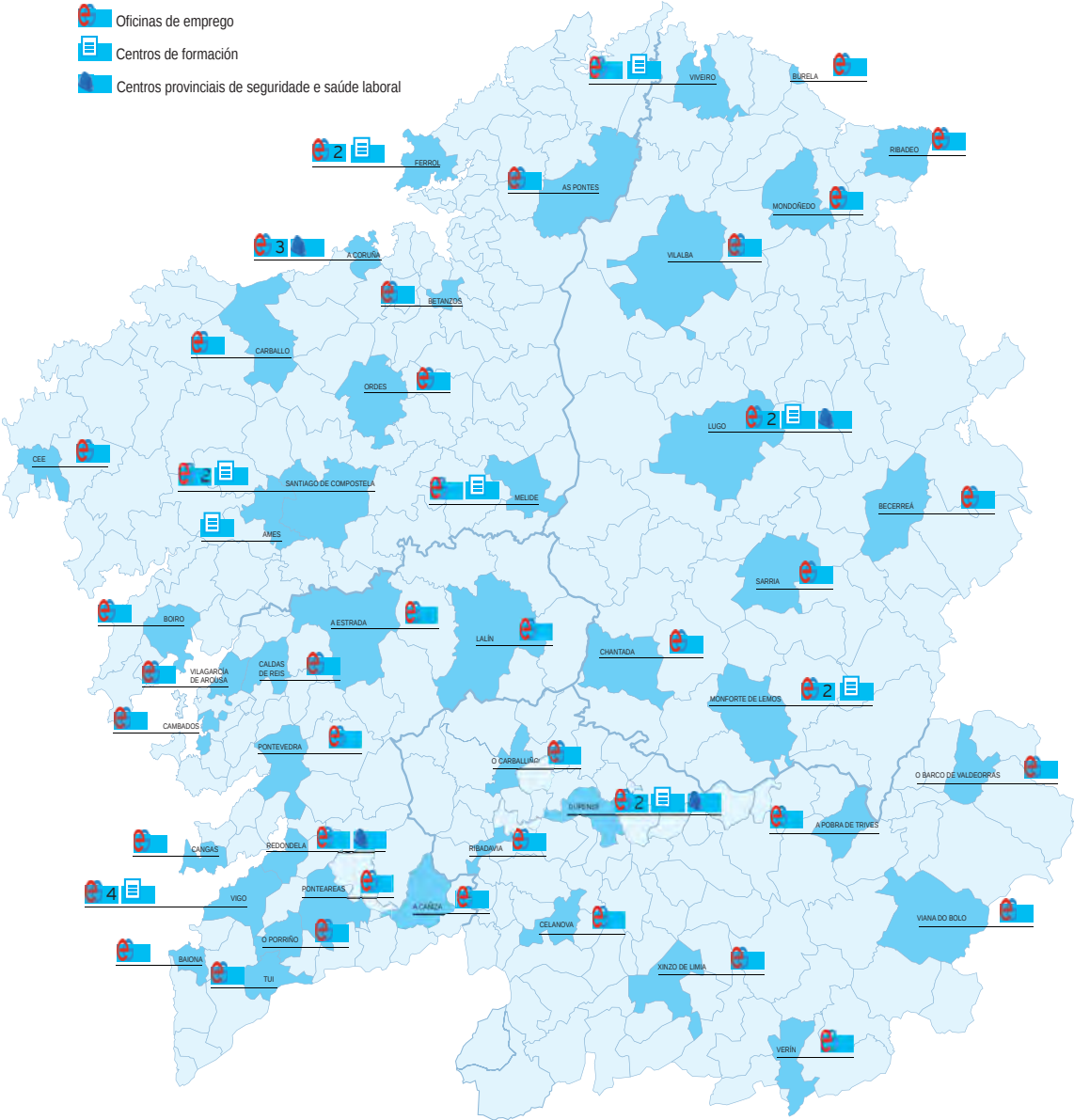
► Unidades de acción formativa

Pequenos centros localizados en comarcas nas que, polo seu volume de poboación, non resultaba rendible a construción de centros propiamente ditos, pero nas que no momento da súa construción existían determinadas necesidades formativas.

► Centros provinciais de seguridade e saúde laboral

Son os órganos técnicos na materia que proporcionan ás empresas e traballadores, servizos especializados nas disciplinas preventivas.

A distribución por concellos das oficinas de emprego, centros de formación e centros provinciais de seguridade e saúde laboral é a seguinte:

En canto aos centros no eido do benestar, a Consellería de Traballo e Benestar, dispón dunha rede de 45 centros sociais, 41 centros para maiores, 4 centros para persoas con discapacidade, 14 centros de menores, 28 centros para a infancia, 2 residencias de tempo libre e 23 centros para a xuventude. A descrición das distintas tipoloxías é a seguinte:

► Centros sociais

Terán a consideración de centros de servizos sociais todos aqueles equipamentos regulamentariamente tipificados nos que se desenvolvan dun modo estable e continuado servizos, programas e actividades de servizos sociais nas distintas áreas sociais

► Centros de atención ás persoas maiores

Son centros de atención ás persoas maiores todos aqueles equipamentos, establecementos ou instalacións nos que se preste, dun xeito estable e continuado, atención directa a un mínimo de 6 persoas con idade igual ou superior a 65 anos, ou, excepcionalmente, maiores de 60 que pola súa situación persoal ou social precisen destes centros.

► Centros para persoas con discapacidade

Son centros destinados á atención de persoas con discapacidade, nos que se lles presta unha atención integral, especializada e terapéutica para o seu axuste persoal, así como unha oferta de actividades rehabilitadoras, ocupacionais, culturais, recreativas e de convivencia para a súa inclusión social e fomento da súa autonomía.

Existen dúas modalidades: centros de atención diúrna no que se inclúen os centros ocupacionais e os centros de día; e centros residenciais nas súas diferentes modalidades, nos que viven dunha maneira temporal ou definitiva, as persoas con discapacidade que por diversos motivos, xa sexan ambientais, sociais ou persoais teñen dificultades para vivir no seu contorno.

► Centros de atención á infancia

Son centros de atención á infancia aqueles equipamentos que, calquera que sexa a súa denominación, organizan o coidado dos nenos/as no seo dun grupo co fin de contribuír ao seu benestar e ao seu proceso evolutivo, facilitando a conciliación da vida laboral e familiar das familias mediante a súa garda e custodia.

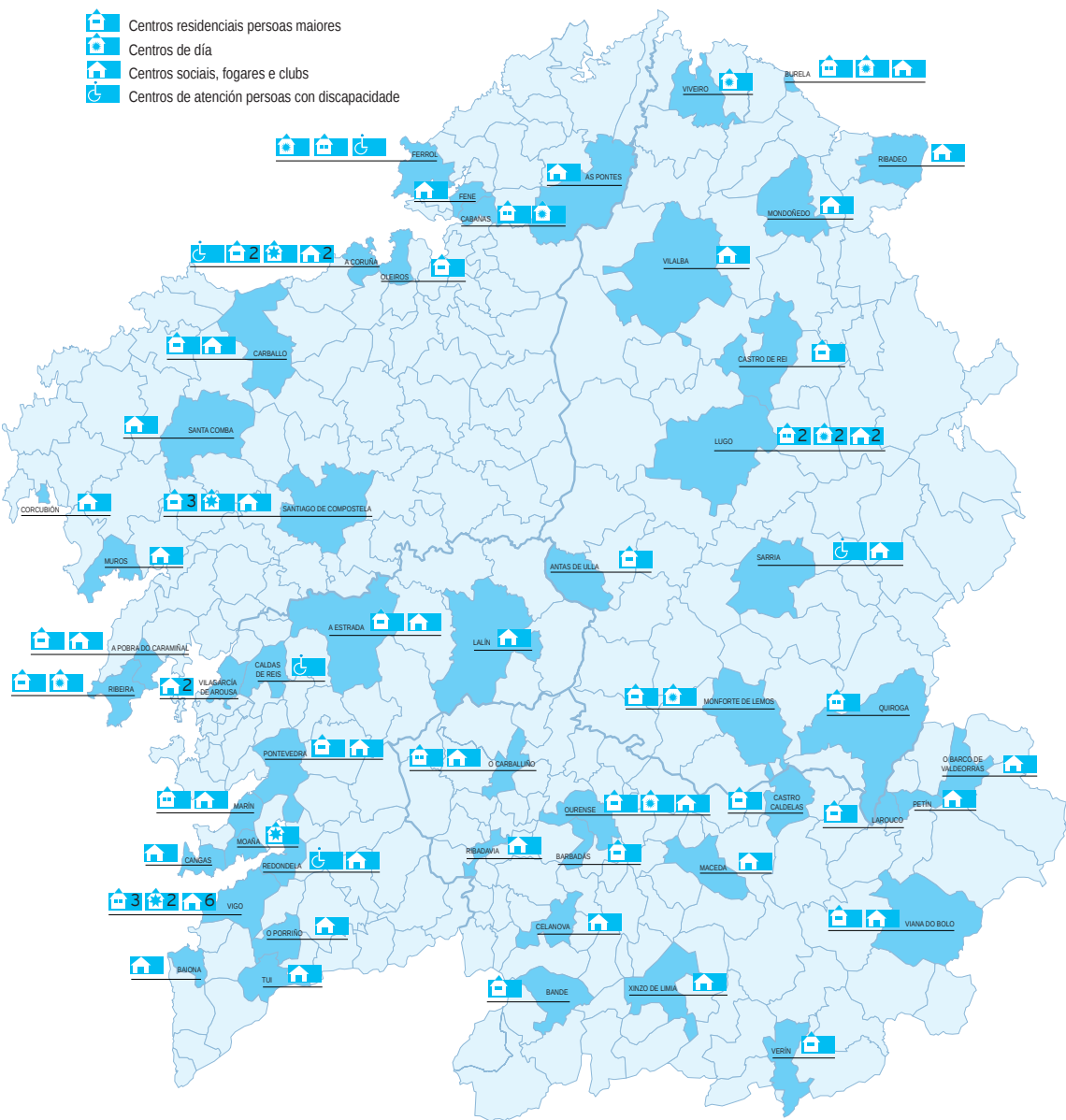
► Centros de menores

Os centros de menores clasifícanse nas seguintes tipoloxías: casas de primeira acollida, casas de familia, minirresidencias, residencias, centros con fogares, centros de reeducación, centros de atención específica, vivendas tuteladas, vivendas de transición á vida autónoma, centros con obradoiros formativos e centros de atención de día.

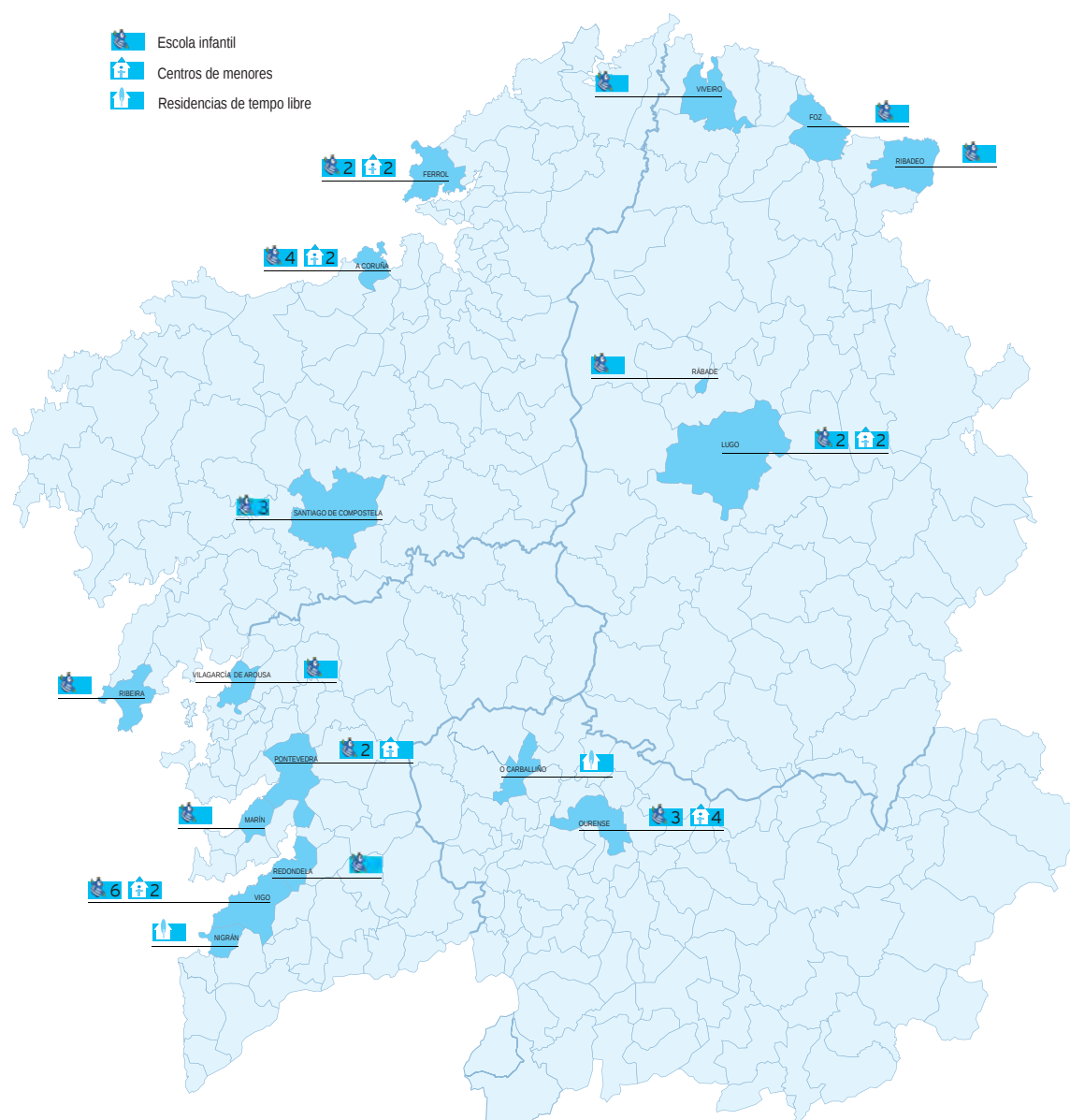
► Centros para a xuventude

Os centros para a xuventude clasifícanse nas seguintes tipoloxías: casas da xuventude, centro coordinador de información e documentación xuvenil e oficinas locais de xuventude, residencias e albergues e campamentos.

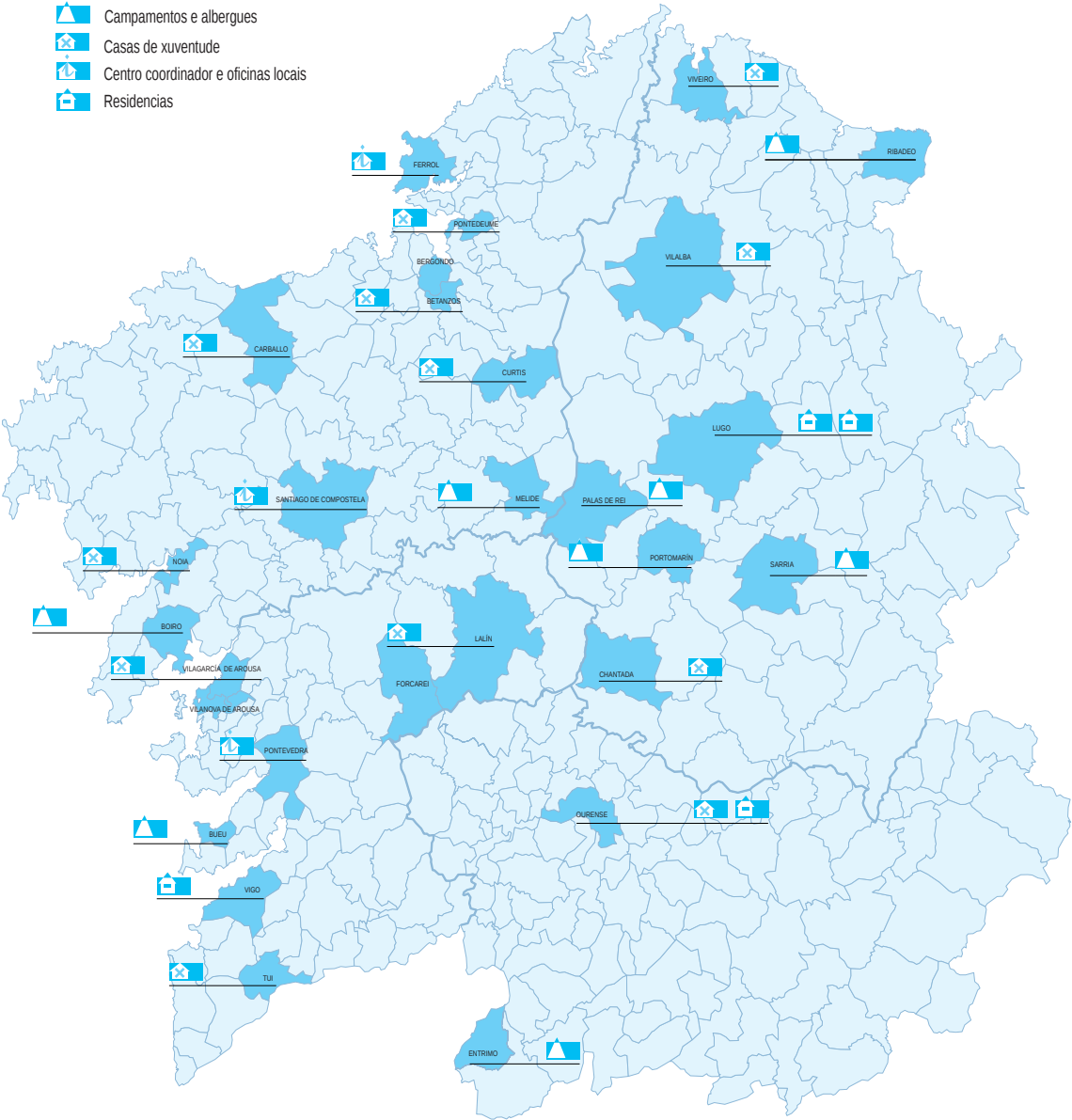
A distribución por concellos dos centros para persoas maiores, persoas con discapacidade e os centros sociais é a seguinte:

A distribución por concellos dos centros para menores, escolas infantís e residencias de tempo libre é a seguinte:

A distribución por concellos dos centros de atención á xuventude é a seguinte:

1.3 NORMATIVA

A Consellería de Traballo e Benestar Social e os seus órganos adscritos publicaron durante 2012 un total de 868 disposicións no Diario Oficial de Galicia. A distribución segundo as seccións establecidas no DOG e por rango da disposición é a seguinte:

► Distribución por rango

Decreto	18
Orde	166
Resolución	246
Cédula	254
Edicto	128
Anuncio	35
Corrección de erros	21
Total disposicións	868

► Distribución por Sección

I. Disposicións xerais	18
II. Auoridades e persoal	9
III. Outras disposicións	168
IV. Oposicións e concursos	75
VI. Anuncios	598
Total disposicións	868

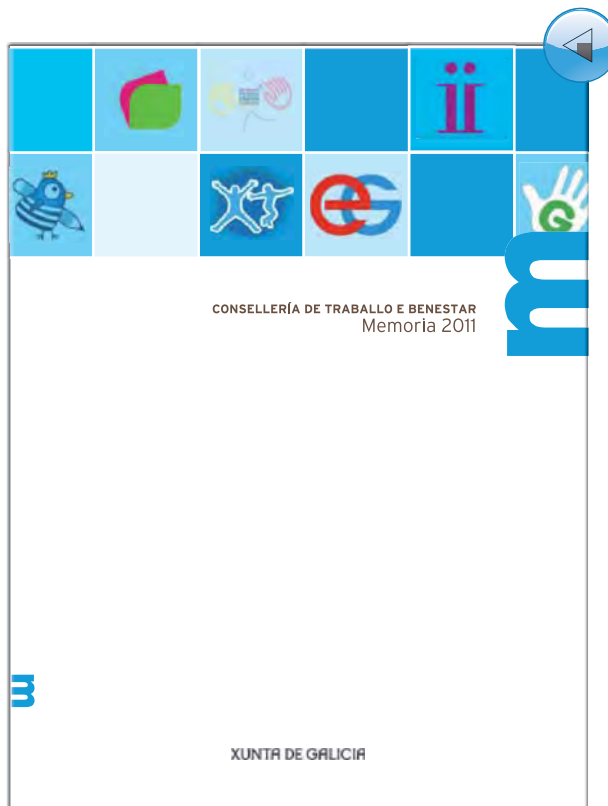
No seguinte acceso pode consultar as normas de maior interese no eido laboral e do benestar publicadas no Diario Oficial de Galicia ao longo do ano 2012 e distribuídas por categorías temáticas e data de aparición.

1.4 PUBLICACIÓNS E ESTATÍSTICAS

A Sección de Publicacións e Estatísticas, atendendo ao establecido no art. 7.2 do Decreto 109/2012, do 22 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG nº 73, do 17.04.2012)¹, depende orgánica e funcionalmente da Vice-secretaría Xeral e ten ao seu cargo as seguintes funcións:

- Elaboración de publicacións: recompilación da información, redacción, revisión, maquetación, e publicación e posta a disposición dos usuarios de todos os recursos publicables relacionados con temáticas propias da consellería.
- Coordinación e tramitación de expedientes de publicacións e de todo tipo de documentos -impresos ou electrónicos- que se presentan, para a súa aprobación, ante a Comisión Permanente de Publicacións.
- Asesoramento técnico en calquera dos procesos de edición aos departamentos da consellería que así o requiran.
- Xestión do ISBN, ISSN e Depósito legal.
- Coordinación, como Órgano Estatístico Sectorial da consellería, entre o Instituto Galego de Estatística e as unidades administrativas responsables de operacións estatísticas na elaboración dos proxectos técnicos, actualización, seguimento e difusión dos datos das ditas operacións.
- Colaboración co IGE na elaboración, seguimento e cumprimento das operacións estatísticas integradas no Programa estatístico anual (PEA).

Área de Publicacións²

No ano 2012, a Vicesecretaría Xeral, a través da Sección de Publicacións, presentou para a aprobación da Comisión Permanente de Publicacións e a súa posterior edición un total de 184 documentos.

Por tipoloxía de publicación, distribúense do seguinte xeito: carteis: 53; dípticos: 7; folletos: 38; libros: 23; publicacións periódicas: 54 (números correspondentes a 20 títulos editados); polípticos: 3; trípticos: 6.

¹ No momento da redacción do texto, este decreto está derrogado polo Decreto 42/2013, do 21 de febreiro (DOG nº 46, do 06.03.2013)

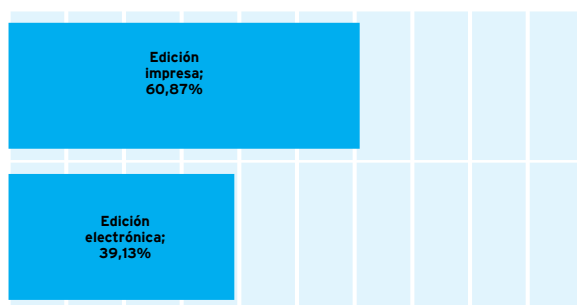
² As distintas unidades administrativas son as que proporcionan os datos de tiraxe (no caso de edición impresa) e orzamento do documento.

1.4 PUBLICACIÓNS E ESTATÍSTICAS

Produción por tipo de publicación: Ano 2012	
Carteis	53
Dípticos	7
Folletos	38
Libros	23
Publicacións periódicas*	54
Polípticos	3
Trípticos	6
Total	184

* Son 54 os distintos números correspondentes aos 20 títulos de publicacións periódicas que se aprobaron na Comisión Permanente de Publicacións.

A edición impresa representa un 60,87% do total -con 112 documentos- fronte á edición electrónica -con 72 documentos- e que representa o 39,13% do total. Todos os títulos correspondentes á edición electrónica foron colgados na rede excepto 2 documentos electrónicos con dispositivo físico (1 CD-Rom e 1 tarxeta USB). Hai que salientar que do total de títulos impresos, unha parte deles tamén se colgaron na rede.

Ningún dos documentos editados se comercializou polo que o 100% da produción editada tivo carácter non venal.

Ao longo de 2012 o nº de exemplares de todos os documentos editados ascende a 325.750 exemplares. Este aumento con respecto ao 2011 (173.850), débese a que dous folletos repartíronse xunto coa distribución dun xornal en dous días distintos (81.440, o primeiro día e 138.200, o segundo). Polo tanto, o número de exemplares editados sen contar a tiraxe destes dous documentos dá un total de 105.750 exemplares. Isto supón unha diminución que xa se vén dando desde o ano 2010 (503.215 exemplares). As tiraxes flutúan entre un mínimo de 100 exemplares e un máximo de 6.000 e difiren segundo o tipo de documento que se imprima pero pódese establecer a seguinte táboa.

Tiraxe	nº de documentos
Ata 500 exemplares	34
Entre 500 e 1000 exemplares	55
> 1000 e 2000 exemplares	12
> de 2000 e 3000 exemplares	7
> 3.000 exemplares	5
Total	113

En canto aos investimentos, o custo total investido en publicacións ascende a 227.095,06 euros, un 10,29% máis que no 2011 (203.729,26 euros).

A lingua de publicación é o galego. Os 184 documentos editados no 2012 publicáronse en galego e deses 184, 45 títulos tamén se editaron en castelán.

A distribución de número de documentos, tiraxe e orzamentos dos distintos centros directivos e organismos administrativos adscritos á consellería é a seguinte:

Departamento	nº	Tiraxe	Custo en euros
Vicesecretaría Xeral	16	0,00	0,00
Secretaría Xeral de Política Social	12	5.350	31.025,10
Dirección Xeral de Xuventude	30	55.100	48.118,28
Dirección Xeral de Relacións Laborais	5	2.100	4.473,77
Dirección Xeral de Promoción do Emprego	0	0	0,00
Dirección Xeral de Formación e Colocación	33	0	23.812,80
ISSGA	87	262.500	118.968,91
Consortio Galego de Servizos de Igualdade e do Benestar	1	300	696,20
Total	184	325.350	227.095,06

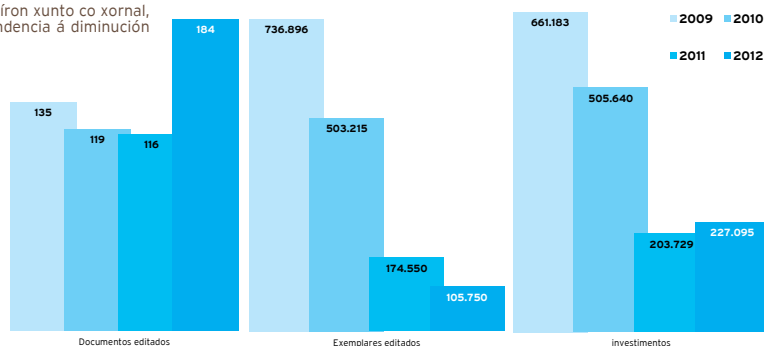
Da análise comparativa de datos entre 2011 e 2012 poden facerse as seguintes consideracións:

- Dáse un aumento na edición impresa que pasa do 49,14% ao 60,87% e polo tanto unha diminución na electrónica que pasa dun 50,86% no ano 2011 ao 39,13% no 2012.
- A produción aumenta con respecto ao 2011 (116 documentos) un 36,96%. Polo contrario, a tiraxe diminúe, sempre e cando se teña en conta a observación anteriormente explicada e pásase de 174.550 exemplares en 2011 a 105.750 en 2012.
- Como no ano anterior ningunha das publicacións editadas en 2012 foron comercializadas, polo tanto non teñen carácter venal.
- En canto aos investimentos, obsérvase un aumento dun 10,29% con respecto ao investido no 2011.

• Evolución da edición nos catro últimos anos

	Nº doc.	% Edición impresa	% Edición electrónica	% Edición impresa e electrónica en rede	Tiraxe	Investimento en euros
2009	135	74,07	25,93	14,08	736.896	661.183,07
2010	119	55,89	44,11	22,69	503.215	505.640,11
2011	116	49,14	50,86	03,45	174.550	203.729,26
2012	184	60,87	39,13		105.750 *	227.095,06

*non se contan as tiraxes dos dous folletos que se distribuíron xunto co xornal, por tratarse dun feito excepcional que distorsionaría a tendencia á diminución das tiraxes dos últimos anos.

O Depósito legal

A nova Lei 23/2011, do 29 de xullo, de depósito legal (BOE nº 182, do 30.07.2011)³ e a súa entrada en vigor o 30 de xaneiro de 2012 tivo como novidade máis destacada o cambio na asunción da xestión do depósito legal que pasa de recaer no impresor a recaer no editor.

A partir desta data, a Vicesecretaría Xeral, a través da Sección de Publicacións e Estatísticas, xestiona o depósito legal das obras editadas (impresas e electrónicas con dispositivo físico) pola Consellería de Traballo e Benestar.

No ano 2012 (primeiro ano de referencia) solicitáronse 113 números (111 obras impresas e 2 electrónicas con dispositivo físico) ás oficinas de depósito legal da Coruña e depositáronse os exemplares preceptivos de cada documento publicado para a súa conservación na Biblioteca Nacional de España, na Biblioteca de Galicia e nos centros de conservación establecidos pola Comunidade Autónoma de Galicia no ámbito das súas competencias.

O catálogo en rede

A través deste catálogo en rede a consellería pon a disposición dos usuarios as publicacións editadas polos distintos departamentos e é a Sección de Publicacións a encargada da actualización e mantemento do catálogo.

No ano 2012 remodelouse a páxina de acceso ao catálogo web de publicacións. Estas modificacións afectaron principalmente a estrutura, a creación de novas formas

3 Segundo se recolle no preámbulo da lei, o depósito legal é un servizo público gratuíto ao sector editorial para subministrar orixinais de obras en dominio público e como unha garantía da liberdade de expresión e do acceso á información dos cidadáns... e como unha peza do desenvolvemento económico e social dun país.

Entre as novidades máis salientables destacan: o novo papel que se atribúe ao editor como suxeito depositante principal, o mellor control bibliográfico, a garantía da dispoñibilidade do seu material, a redución das cargas administrativas e o depósito e tratamento dos novos soportes da edición e dos documentos en rede.

de acceso aos documentos e a creación de menús complementarios.

Pódese acceder ao catálogo desde a páxina da conselle-
ría e a través do duplo acceso:

Traballo/Consellería/publicacións e estatísticas

Benestar/Recursos/Publicacións e estatísticas

<http://ediciontrabajo.xunta.es/web/portal/publicaciones-e-estadisticas>

Existen varios menús:

Buscadores de acceso

- ▶ Existe un buscador xeral por autor, título, ano de edición, área temática, órgano responsable, etc.
- ▶ Buscador por área temática: Xeralidades, Emprego e mercado laboral, Políticas de emprego, Relacións laborais, Seguridade e saúde laboral, Formación e cualificación, Política social: benestar e asistencia social, Xuventude e voluntariado

Menús con información complementaria

- Normativa que afecta as publicacións
- Identidade corporativa aplicada a publicacións. A marca Galicia
- Información sobre como solicitar unha publicación

No ano 2102 colgáronse un total de 51 documentos dos que se dá información bibliográfica detallada cunha breve descrición bibliográfica e o PDF da publicación.

Área de Estatísticas

Na persoa ao fronte da Sección de Publicacións e Estatísticas recae a coordinación do Órgano Estatístico Sectorial⁴ desta consellería. Entre as súas funcións está a de coordinar e difundir as estatísticas propias da consellería e a colaboración co Instituto Galego de Estatística (IGE) na elaboración do Plan Galego de Estatística e dos proxectos dos seus programas anuais.

Froito desta colaboración é a publicación do Decreto 236/2011, do 29 de decembro polo que se aproba o Programa estatístico anual da Comunidade Autónoma de Galicia para 2012 (DOG nº 249 do 30.12.2011).

Segundo este decreto a Consellería de Traballo e Benestar participou na programación dun total de 21 operacións estatísticas (OE)⁵ e 6 actividades estatísticas (AE).

Das 21 OE, 6 aparecen como operacións en curso, 12 en

⁴ Os órganos estatísticos sectoriais defínense como as unidades das consellerías encargadas de elaborar as estatísticas que se lles encomende no Plan Galego de Estatística e nos seus programas.

⁵ A Lei 8/2011 do 9 de novembro, do Plan galego de estatística 2012-2016 (DOG nº 225 do 24.11.2011) define operación estatística como aquela actividade ou conxunto de actividades estatísticas nas que algunha das administracións públicas galegas participa cando menos nunha fase da súa elaboración, a maiores da de difusión. Deberá, ademais, estar clasificada dentro dalgún dos puntos seguintes: a) Censos, b) Enquisas por mostraxe, c) Toma directa de datos, d) Explotacións estatísticas de directorios ou rexistros administrativos, e) De síntese: sistema de indicadores, números índices, contas económicas e proxeccións.

curso (con proxecto provisional)⁶, e 3 en proxecto⁷. Por órganos superiores e de dirección a distribución é a seguinte:

Secretaría Xeral Técnica: 1 OE

Operacións estatísticas

25-603	Explotación do Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais (RUEPSS): en curso
--------	---

Secretaría Xeral de Política Social: 6 OE

Operacións estatísticas

25-601	Estatística de protección de menores: en curso
21-201	Estatística de familias numerosas: en curso (con proxecto provisional)
25-602	Estatística sobre beneficiarios da Risga e das axudas de emerxencia social: en curso
25-701	Explotación do censo de persoas con discapacidade: en curso
25-604	Persoas en situación de dependencia: en proxecto
25-605	Apoio á mobilidade persoal para persoas dependentes ou con discapacidade: en proxecto

Dirección Xeral de Relacións Laborais: 11 OE e 2 AE

Operacións estatísticas

24-801	Conciliacións individuais e colectivas: en curso (con proxecto provisional)
24-901	Eleccións sindicais: en curso (con proxecto provisional)
24-1001	Folgas e peches patronais: en curso (con proxecto provisional)
24-1101	Infraccións e sancións na orde social: en curso (con proxecto provisional)
24-1201	Regulación de emprego: en curso (con proxecto provisional)
24-104	Apertura de centros de traballo: en curso (con proxecto provisional)

⁶ É un dos estados que se pode asignar a unha operación segundo o cal está en curso sempre e cando conte cun proxecto técnico que dea lugar a unha serie cronolóxica.

⁷ En proxecto: estado que se asigna a unha operación nova que aínda non dispón de proxecto técnico.

24-105	Centros especiais de emprego: en curso (con proxecto provisional)
24-601	Empresas de traballo temporal: en curso (con proxecto provisional)
24-1301	Desprazamento transnacional de persoas traballadoras: en proxecto
38-301	Cooperativas: en curso (con proxecto provisional)
38-302	Sociedades laborais: en curso (con proxecto provisional)

Actividades estatísticas

AE604 Negociación colectiva

AE406 Anuario de estatísticas sociolaborais

Dirección Xeral de Promoción do Emprego: 1 OE

Operacións estatísticas

23-701 Estatística de escolas, casas de oficio e obradoiros de emprego: en curso (con proxecto provisional)

Dirección Xeral de Formación e Colocación: 1 OE, 2 AE

Operacións estatísticas

24-101 Datos sobre ocupacións máis contratadas: en curso

Actividades estatísticas

AE 218 Indicadores do mercado laboral

AE 405 Tendencias do emprego

AE 606 Explotación do rexistro de contratos laborais

AE 607 Informe do paro rexistrado

Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral: 1 OE

Operacións estatísticas

24-201 Sinistralidade laboral: en curso

Actividade estatística no 2012 na Consellería de Traballo e Benestar

No 2012, a actividade do Órgano Estatístico Sectorial en colaboración co IGE e cos departamentos responsables da elaboración estatística na consellería, centrouse en avanzar na redacción definitiva dos proxectos técnicos de cada operación⁸. Segundo isto, a situación é a seguinte:

Proxectos estatísticos rematados :

- 21-201 Estatística de familias numerosas
- 23-701 Estatística de escolas, casas de oficio e obradoiros de emprego
- 24-104 Aperturas de centros de traballo
- 24-105 Centros especiais de emprego
- 24-601 Empresas de traballo temporal
- 24-801 Conciliacións individuais e colectivas
- 24-1001 Folgas e peches patronais
- 24-1101 Infraccións e sancións na orde social
- 24-1301 Desprazamento transnacional de persoas traballadoras

En avanzado estado de redacción pero aínda con proxecto provisional, atópanse:

- 24-101 Datos sobre ocupacións máis contratadas que se atopa en reestruturación⁹
- 24-105 Centros especiais de emprego
- 24-901 Eleccións sindicais
- 24-1201 Regulación de emprego: a nova Lei de refor-

⁸ O proxecto técnico consiste na elaboración dun documento no que o organismo responsable analiza, polo miúdo, a normativa e metodoloxía na que se basea para facer a explotación estatística daqueles datos que pretende difundir.

⁹ En reestruturación atópanse aquelas operacións en curso pero que van sufrir cambios substanciais no seu proxecto técnico.

ma laboral obriga a facer unha nova redacción do proxecto co título Procedementos de despido colectivo, suspensión de contratos e redución de xornada

- 38-301 Cooperativas
- 38-302 Sociedades laborais

Por último, aínda non se fixo ningún borrador de:

- 25-604 Persoas en situación de dependencia
- 25-605 Apoio á mobilidade persoal para persoas dependentes e/ou con discapacidade

En canto ao seguimento do Programa estatístico anual 2012 correspondente a esta consellería, o resultado é o seguinte:

Execución por tipoloxía	Número	% Execución	Proxectos Técnicos	Cumprimento do calendario
OE novas	3	33 %	Non entregados	2
			Rematados	1
OE en curso	18	93,33 %	En estudo	5
			Rematados	13
Total OE	21	81,73 %	En estudo	5
			Rematados	14
Total AE	4	100 %	Non procede	Non procede
Total OE e AE	27	81,73%		

Comparando os datos deste cadro cos do ano anterior obsérvase que na porcentaxe no grao de execución diminúe e pasa do 84,06% en 2011 á 81,73% neste ano. Esta circunstancia débese a que durante o ano 2012 non se avanzou na redacción do proxecto técnico das dúas novas operacións estatísticas relacionadas coa dependencia: 25-604 Persoas en situación de dependencia: en proxecto e 25-605 Apoio á mobilidade persoal para persoas dependentes ou con discapacidade: en proxecto. Polo contrario no cumprimento do calendario pásase do 42,86% en 2011 a un 88,89% no ano 2012.

1.5 AUTORIZACIÓN E INSPECCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS

A unidade de autorización e inspección de servizos sociais ten por finalidade verificar o cumprimento da normativa aplicable aos servizos sociais, de xeito que se garantan os dereitos das persoas usuarias e se procure a mellora continua da calidade nos servizos sociais que se presten aos cidadáns no territorio galego.

A súa actuación fundaméntase nos principios de independencia, profesionalidade e especialización, accesibilidade e servizo aos cidadáns, eficacia, obxectividade, responsabilidade e cooperación interadministrativa.

Normativa reguladora

- Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia (DOG nº 245, do 18.12.2008)
- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de Apoio á Familia e a Convivencia de Galicia (DOG nº 134, do 13.06.2011)
- Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia (DOG nº 14, do 20.01.2012).

1.5.1 Área de rexistro e autorización

1.5.1.1 Rexistro

As entidades prestadoras de servizos sociais, públicas ou privadas, con ou sen ánimo de lucro, que desenvolvan programas ou realicen actividades propias dos servizos sociais no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, con carácter previo ao inicio das súas actividades deben figurar inscritas no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais (en adiante, RUEPSS).

1.5 AUTORIZACIÓN E INSPECCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS

As persoas interesadas poden consultar a información acerca dos requisitos básicos e os pasos que deben seguir para prestar servizos sociais en Galicia accedendo a “asesoría virtual de entidades prestadoras de servizos sociais” a través do enlace:

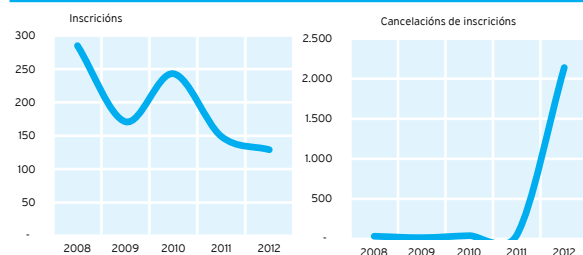
<http://avepss.traballoebeneficencia.xunta.es/>

Ao longo do ano 2012 tramitáronse nesta área os seguintes procedementos: 129 inscricións de entidades, 2.140 cancelacións de inscricións e 308 modificacións dos datos anotados no RUEPSS referidos ás entidades inscritas.

Evolución das actividades do RUEPSS durante os anos 2008- 2012:

	Inscricións	Cancelacións	Modificacións
2008	285	33	345
2009	171	15	80
2010	243	40	151
2011	149	47	268
2012	129	2.140	308

Ademais destas actividades no ano 2012, e como consecuencia da publicación e entrada en vigor do Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia (DOG nº 14, do 20.01.2012), regularizouse o número e a clasificación das entidades inscritas no RUEPSS mediante:

- ▶ A cancelación de oficio de 1555 entidades que non acreditaron actividades durante os anos 2010 e 2011 mediante a presentación da súa memoria anual de actividades. En consecuencia se ao principio de ano había 4143 entidades inscritas, ao final de ano unicamente mantiveron a vixencia da súa inscrición 2.413 entidades.
- ▶ A regularización de 15 das 41 entidades inscritas que non contaban con personalidade xurídica (comunidades de bens) e de 13 daquelas 23 que estaban clasificadas como entidades de iniciativa social sen selo (persoas físicas/empresarios individuais, sociedades cooperativas con ánimo de lucro).

Por outra banda, solicitouse ao resto de entidades inscritas no rexistro clasificadas como entidades de iniciativa social a acreditación do cumprimento de determinados requisitos esixidos pola normativa estatal en materia de entidades sen ánimo de lucro, mediante a achega dunha declaración responsable do representante legal da entidade. Das 2413 entidades inscritas a final de ano, 1228 son de iniciativa social.

En relación co RUEPSS ademais das tarefas de tramitación de actualización do datos inscritos, realizáronse as seguintes actividades:

- ▶ Actualizáronse e ampliáronse as informacións vía web (<http://avepss.traballoebeneficencia.xunta.es/>) relativa aos procedementos de rexistro de entidades e autorización de servizos sociais, para facilitar o co-

ñecemento e aplicación das disposicións do Decreto 254/2011, do 23 decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia.

- ▶ Durante a ano 2012 nesta web rexistráronse un total de 22.262 páxinas visitadas e descargáronse un total de 20.018 documentos.
- ▶ Implementáronse novas utilidades e contidos na aplicación do RUEPSS, incorporando outros datos das entidades, dos centros e dos programas inscritos (carteira de servizos, representatividade e cota asociativa das entidades, datos da memoria anual de actividades, localización das delegacións ou sedes das entidades, etc.). A aplicación recibiu 77.590 visitas.
- ▶ Incorporouse a posibilidade de que as entidades expidan directamente dende o aplicativo un xustificante da súa inscrición no RUEPSS e dos centros e programas que teñen autorizados ou xestionan, aos efectos de acreditala para a solicitude de subvencións, axudas, para presentarse a procesos de contratación pública etc. (descargáronse 208 xustificantes da inscrición).

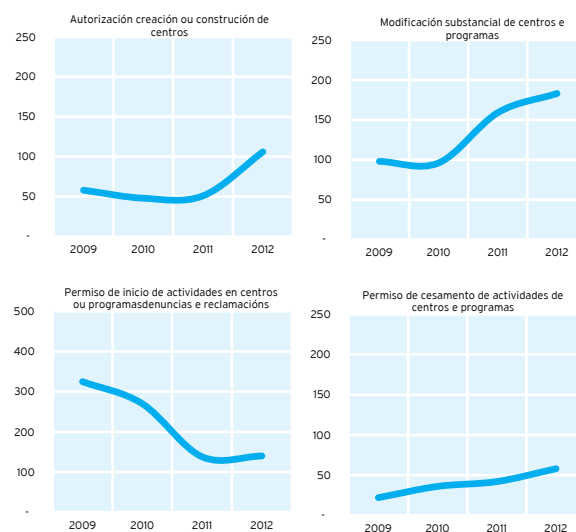
1.5.1.2 Autorización de centros e programas.

Durante o ano 2012 tramitáronse nesta área os seguintes procedementos: 106 autorizacións de creación ou construción de centros, 140 permisos de inicio de actividades en centros ou programas, 183 modificacións substanciais dos centros e programas e 58 permisos de cesamento de actividades de centros ou programas.

Evolución das actividades do RUEPSS durante os anos 2009- 2012:

2009	2010	2011	2012
Autorización creación ou construción de centros			
58	48	51	106

Modificación substancial de centros e programas			
98	96	159	183
Permiso de inicio de actividades en centros ou programas			
325	270	138	140
Permiso de cesamento de actividades de centros e programas			
22	36	42	58

Sublíñase que no ano 2012 as autorizacións de creación de centros experimentan un considerable aumento, como consecuencia que os expedientes de viabilidades incorporáronse aos procedementos de creación de centros, de conformidade co establecido no Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia (DOG nº 14, do 20.01.2012).

Ademais destas actividades, incorporouse aos procedementos a remisión dunha comunicación aos Concellos sobre cada un dos permisos concedidos, co fin de que poidan xestionar con maior seguridade as licencias municipais sobre os equipamentos de servizos sociais.

1.5 AUTORIZACIÓN E INSPECCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS

Realizáronse 4 informes de asesoramento previo a entidades e 108 reunións de información e asesoramento a entidades prestadoras de servizos sociais para a posta en marcha de novos servizos ou para a mellora na xestión dos servizos que desenvolven.

Elaborouse o borrador de orde pola que se determinan os requisitos específicos que deben cumprir os servizos de persoas maiores e persoas con discapacidade e polo que se regulan os requisitos e criterios en materia de acreditación de servizos de promoción da autonomía persoal e atención a persoas en situación de dependencia.

1.5.2 Área de inspección

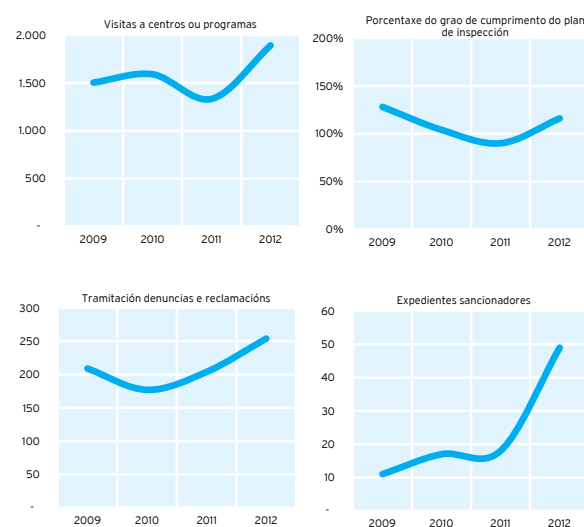
Como cada ano, como traballo previo ao inicio das inspeccións, revísase e actualízanse os documentos de traballo utilizados nos controis documentais e nas visitas mellorando os protocolos de calidade de cada unha das áreas. Así mesmo, revisamos os ítems de verificación de datos e os indicadores máis representativos, para axustalos ás novas necesidades e coa finalidade de facilitar ao persoal inspector e ás propias entidades inspeccionadas, a detección de áreas de mellora na prestación dos servizos.

No plan de inspección do 2012 estableceuse como obxectivo acadar a cifra de 1.627 inspeccións, das que se realizaron 1.892, o que significa un aumento dun 116% do plan de inspección anterior. Tramitáronse 49 expedientes sancionadores e rexistrouse un incremento significativo no número de queixas e reclamacións, ata un total de 254.

Durante este ano mantivéronse os compromisos de calidade da unidade, xestionando o 50.39% das queixas nun prazo máximo de 15 días e realizando as visitas de inspección previa ao inicio de actividades nun prazo máximo de 5 días dende que a documentación do expediente está completa.

Datos comparados de inspección nos 4 últimos anos:

2009	2010	2011	2012
Visitas a centros ou programas			
1.503	1.590	1.333	1.892
Tramitación denuncias e reclamacións			
209	177	204	254
Expedientes sancionadores			
11	17	18	49

As cifras das inspeccións realizadas a centros e programas no ano 2012, desagregadas por áreas de actuación, son as seguintes:

Área	nº visitas
Área de counidade e inclusión social	390
Área de familia e menores	868
Área de maiores, discapacidade e dependencia	634
Total	1.892

Ademais da execución do plan de inspección anual, cómpre destacar as seguintes novidades en relación á diversificación e ampliación das actividades inspeccionadas:

- ▶ 38 inspeccións domiciliarias sobre as libranzas vinculadas a servizos do servizo de axuda no fogar (en adiante SAF) para a atención a persoas en situación de dependencia.
- ▶ 32 inspeccións domiciliarias de persoas usuarias do SAF dependente dos concellos.
- ▶ Verificación da efectiva prestación dos servizos de todas as libranzas de servizo para a adquisición de servizos residencial e de atención diúrna para a atención de persoas en situación de dependencia en todos os centros inspeccionados.
- ▶ 5 inspeccións a beneficiarios da RISGA en especial no referido á comprobación e á adecuación das situacións declaradas nos expedientes á situación real de convivencia e ao número de conviventes que forman as unidades familiares.
- ▶ 6 inspeccións a entidades tutelares de persoas con discapacidade.

Seguindo a liña de traballo iniciada na coordinación destacamos:

- ▶ Colaboración coa Secretaría Xeral de Política Social na elaboración da guía de actuación coordinada

contra o maltrato das persoas maiores e con discapacidade en desenvolvemento do Plan de discapacidade.

- ▶ Colaboración coa Secretaría Xeral de Política Social na elaboración da guía informativa de protección xurídica e discapacidade en desenvolvemento do Plan de discapacidade.
- ▶ Colaboración coa Secretaría Xeral de Política Social na estratexia de Prevención das situacións de dependencia e promoción da autonomía persoal.
- ▶ Colaboración na elaboración do proxecto de catálogo básico de servizos sociais realizado polo Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad.

Con respecto á formación e capacitación, continuase coa liña de traballo de anos anteriores que trata de garantir unha formación básica inicial do persoal inspector de servizos sociais e unha formación continua do dito persoal a través da realización de cursos de capacitación ou facilitando a participación nas accións formativas impartidas por outras entidades públicas ou privadas. Neste senso durante o segundo semestre do ano realizouse a segunda edición do “Curso de capacitación para o desempeño da función de inspección de servizos sociais”, con 39 asistentes e 120 horas de duración. As enquisas de satisfacción realizadas aos participantes o avaliaron con 4,34 puntos sobre 5.

1.6 IGUALDADE LABORAL

A Lei 2/2007 do 28 de marzo de traballo en igualdade das mulleres de Galicia, crea e regula no capítulo II, a Unidade Administrativa de Igualdade do departamento da Administración autonómica con competencias en materia de traballo. Neste capítulo, ademais, establécese a súa adscrición á Secretaría Xeral Técnica, así como a súa coordinación e vinculación funcional co departamento da Administración autonómica competente en materia de igualdade. Esta Unidade conta con persoal funcionario e/ou laboral, con experiencia e formación acreditada en materia de igualdade entre mulleres e homes. O artigo 8 recolle as súas competencias.

A Lei 7/2010, do 15 de outubro suprime o organismo autónomo Servizo Galego de Promoción da Igualdade de Homes e Mulleres e modifica determinados artigos da Lei 2/2007, do 28 de marzo, de traballo en igualdade das mulleres de Galicia. Na súa primeira disposición derradeira, punto un, modifica o artigo 7º, relativo á citada Unidade Administrativa de Igualdade e indica que a dita Unidade, terá como mínimo a categoría de servizo e estará coordinada co departamento da Administración autonómica competente en materia de igualdade.

Por outra banda, na mencionada Lei 7/2010, no referido á promoción autonómica das medidas municipais de conciliación, nas disposicións derradeiras dous, tres e catro modifícanse os artigos 42, 46 e 51 da nomeada Lei 2/2007. En consecuencia a tramitación e resolución das medidas de apoio aos bancos municipais de tempo, a promoción autonómica das medidas municipais de conciliación e as medidas de apoio aos plans de programación do tempo na cidade son competencia, na actualidade, da Secretaría Xeral de Igualdade e, consecuentemente, non se reflicten nesta memoria.

A actividade da Unidade Administrativa de Igualdade no ano 2012 pode resumirse do seguinte xeito:

• **Marca de Excelencia Empresarial Galega en Igualdade (MEEGI) (Decreto 33/2009 do 21 de xaneiro).**

A MEEG, pretende ser unha ferramenta para afondar no desenvolvemento do principio de equidade no ámbito empresarial, na economía e na sociedade galega e, desta maneira, avanzar positivamente na consecución da igualdade real entre as mulleres e os homes.

Trátase dun distintivo no que, a Xunta de Galicia, recoñece aquelas empresas que destaquen na aplicación das políticas sustentadas no impulso do principio de igualdade. Comporta, polo tanto, o cumprimento dunhas condicións relativas á igualdade de xénero que teñen que destacar e mellorar o esixido na lexislación vixente.

Para a súa concesión é necesario o cumprimento de 7 parámetros representativos das condicións de igualdade na empresa, parámetros que se recollen no artigo 23 do Decreto regulador. Cítanse de seguido:

- A representación adecuada de mulleres en todas as categorías profesionais, incluíndo o persoal directivo.
- As garantías efectivas de igualdade de retribución dos homes e das mulleres
- As garantías e melloras dos dereitos de conciliación
- A implantación de medidas de prevención e de san-

ción adecuada do acoso sexual e do acoso moral por razón de xénero

- A publicidade non sexista dos produtos e dos servizos da empresa
- O establecemento de medidas que garantan a prevención de riscos nas mulleres
- A calidade e a transparencia da información á representación unitaria dos traballadores e das traballadoras, relativas á aplicación das medidas implantadas na empresa.

Cada parámetro ten unha valoración, segundo o baremo publicado no citado Decreto 33/2009 e deberase obter unha cualificación global mínima de 50 puntos, para a concesión da MARCA.

Solicitudes presentadas	7
Concedidas	1
Desistidas	5
Renuncia	1

► **Acreditación da implantación de plans de igualdade de oportunidades e de trato entre mulleres e homes nas empresas galegas:**

Os plans de igualdade nas empresas son un conxunto integrado de medidas para alcanzar na empresa a igualdade entre mulleres e homes e a eliminación da discriminación por razón de sexo.

- Imprescindible: Facer un diagnóstico da realidade desde a perspectiva de xénero. Unha vez elaborado o diagnóstico, cómpre:
 - A fixación de obxectivos especificando indicadores e identificando os órganos e persoas responsables.

- Formular unhas actuacións para acadar os obxectivos, que constituirán un código de boas prácticas para integrar a dimensión de igualdade na organización do traballo e na xestión empresarial.
- Establecemento de sistemas de control interno e avaliación externa sobre cumprimento dos obxectivos.
- Finalidade: alcanzar en todos os ámbitos da empresa, a igualdade entre mulleres e homes e a eliminación da discriminación por razón de sexo.
- Obrigatoriedade. Son obrigatorios:
 - Na Administración autonómica, organismos autónomos, sociedades públicas, fundacións do sector público autonómico, entidades de dereito público vinculadas ou dependentes da Comunidade autónoma e organismos con dotación diferenciada nos orzamentos da Comunidade autónoma.
 - Cando o estableza un convenio colectivo de ámbito superior á empresa ou un convenio de empresa.
 - Nas empresas de máis de 250 traballadores e traballadoras. (Ley orgánica 3/2007, de 22 de mayo).
 - Cando nun procedemento sancionador a autoridade laboral acordase substituír unha sanción accesoria pola elaboración e aplicación dun plan de igualdade. (Ley orgánica 3/2007, art. 45.4).

Son voluntarios nos demais casos.

Solicitudes presentadas	43
Concedidas	1
En trámite	12
En fase de requerimento	17
En fase de informe	12
Non procede concesión	1

► **Revisión de convenios colectivos desde a perspectiva de xénero**

Analízanse, polo miúdo, todos os convenios colectivos, vixentes en Galicia, dende unha perspectiva de xénero. Os ditos informes remítense á Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva, dependente do Consello Galego de Relacións Laborais, organismo responsable de, caso de atopar algunha irregularidade, comunicala á Inspección de Traballo.

Convenios colectivos 2012	116
Informados ata o 31.12.2012	70

► **Elaboración de informes técnicos de apoio.**

Colabórase coa Subdirección xeral de Traballo da Dirección Xeral Traballo e Economía Social en relación á Orde do 11 de maio de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión, en réxime de concorrencia competitiva, de axudas a pemes en materia de traballo en igualdade das mulleres de Galicia, cofinanciadas parcialmente polo Fondo Social Europeo.

A análise da documentación realízase respecto á Liña I das axudas no que se refire a implantación de plans de igualdade, elaboración dunha diagnose da realidade da empresa desde unha perspectiva de xénero, asistencia a cursos de formación en materia de plans de igualdade, contratación de persoal con experiencia ou coñecementos en materia de xénero e contratación de empresa ou entidade externa especializada en materia de igualdade para asesoramento.

- Total de expedientes analizados e informados: 120 (na convocatoria pódese presentar solicitude de subvención para diferentes conceptos).

► **Informe anual sobre as medidas implementadas nesta consellería relativas á Lei 11/2007 do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero (artigos 35, 36, 37, 38, 41, 46 e 53).**

Este informe elabórase a petición da Secretaría xeral da Igualdade en cumprimento da disposición adicional cuarta da devandita lei segundo a cal se achegará ao Parlamento de Galicia un informe anual de avaliación das distintas medidas implementadas nos diferentes departamentos da Xunta de Galicia.

► **Apoio técnico en materia de xénero aos diferentes órganos da Consellería de Traballo e Benestar.**

A Unidade Administrativa de Igualdade, baixo a dirección da Secretaría Xeral Técnica, foi o servizo de referencia para recompilar e coordinar as distintas actuacións en materia de igualdade laboral desta consellería.

► **Colaboración técnica coa Comisión Consultiva Autonómica para a Igualdade entre Mulleres e Homes na negociación colectiva.**

Órgano de asesoramento, control e promoción da igualdade por razón de xénero na negociación colectiva galega.

► **Desenvolvemento da vogalía de igualdade laboral na Comisión para a Integración da Igualdade nas Políticas Autonómicas de Prevención de Riscos Laborais.**

Trátase dun órgano de asesoramento, consulta e apoio a empresas, persoas traballadoras, sindicatos e asociacións de empresarios:

- Os obxectivos da comisión son a protección da seguridade e saúde no traballo dende o respecto e o

cumprimento do principio de igualdade de trato entre mulleres e homes para evitar que os estereotipos sociais produzan desigualdades baseadas nas diferenzas físicas. Resolución do 14 de outubro de 2010 do Instituto Galego de Seguridade e Saúde laboral (ISSGA).

► **Plan de acción integral para as persoas con discapacidade, 2010-2013.**

Participación no grupo de traballo “Igualdade de xénero e transversalidade” como membro da Comisión para o seguimento e avaliación, dentro da elaboración e o desenvolvemento.

► **Representación técnica da Consellería no grupo de traballo formado para a elaboración do I Plan de igualdade da Administración da Xunta de Galicia.**

► **Participación na avaliación do V Plan do Goberno galego para a igualdade entre mulleres e homes 2007-2010 elaborado pola Secretaría Xeral de Igualdade.**

► **Outras accións divulgativas e formativas así como a participación en distintas actividades en materia de igualdade laboral:**

- Dentro do contorno laboral, a divulgación e comprensión práctica do principio de igualdade de oportunidades e de trato entre as mulleres e os homes, o da corresponsabilidade entre os sexos, así como da necesidade de conciliar a vida laboral, familiar e persoal, foron unhas das liñas de traballo centrais da Unidade Administrativa de Igualdade.
- Deste xeito, asesorouse a particulares, concellos, empresas e asociacións sobre a referida materia en distintos aspectos a nivel individual ou colectivo no desenvolvemento de programas, actividades, etc.
- Participouse en diferentes grupos de traballo, xornadas formativas e informativas coa presentación de relatorios específicos, colaboración en mesas redondas, xornadas sobre igualdade laboral, etc. Cítanse as máis significativas:
 - Riscos laborais específicos das mulleres no traballo
 - Análise da realidade dos avances da igualdade no mundo laboral

2.1 FAMILIA

2.1. Familia

Marco legal e competencial

O marco legal no que a Consellería de Traballo e Benestar está a desenvolver as políticas de actuacións en materia de protección e apoio á familia vén establecido pola normativa estatal e comunitaria seguinte:

- Constitución española,
- Lei 39/1999, do 5 de novembro, para promover a conciliación da vida familiar e laboral das persoas traballadoras (BOE núm. 266 do 06.11.1999)
- Directivas do Consello Europeo, concretamente, a Directiva 96/34/CE do 03.06.1996

Tamén pola normativa autonómica, fundamentalmente:

- Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais (DOG núm. 245 do 18.12.2008)
- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia. (DOG núm. 134 do 13.07.2011)
- Lei 4/2001, do 31 de maio, reguladora da mediación familiar (DOG núm. 117 do 18.06.2001 e corrección de erros DOG núm. 223 do 19.11.2001)
- Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia

de familia, infancia e adolescencia (DOG núm 45 do 06.03.2000, modificación no DOG núm 222 do 04.11.2003 e corrección de erros DOG núm. 235, do 03.12.2003), agás o título III do dito decreto derrogado pola Lei 3/2001.

- Decreto 109/2012, do 22 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar. (DOG núm. 73 do 17.04.2012)
- Decreto 235/2012, do 5 de decembro, polo que se fixa a estrutura orgánica da Vicepresidencia e das consellerías da Xunta de Galicia. (DOG núm. 233 do 07.12.2012)
- Orde do 12 de decembro de 2012 pola que se establece a adscrición provisional e atribución de competencias nos órganos da Consellería de Traballo e Benestar. (DOG núm. 238 do 14.12.2012).

A familia, a súa evolución, novas expectativas e demandas

O artigo 39.1 da Constitución española, no que se refire á familia entendida como unidade básica da estrutura social, establece que o deber dos poderes públicos é asegurar a súa protección social, económica e xurídica.

As transformacións que nos últimos anos se veñen des-

envolvendo en todos os ámbitos da sociedade están incidindo dunha forma moi directa no concepto tradicional de familia e veñen dar paso a novas formas máis variadas de familia, tanto na súa composición como nas funcións dos membros que a compoñen.

Por tanto o apoio á familia e aos núcleos de convivencia debe responder necesariamente á complexidade da nosa sociedade, e debe dar solución ás diferentes situacións que impiden ou dificultan tanto a formación e constitución de novas familias ou grupos estables de convivencia, como o desenvolvemento integral das xa constituídas.

Así, debe darse o apoio necesario para paliar as dificultades notorias de conciliación da vida persoal, laboral e familiar, e procurar o sostemento da estabilidade da familia minimizando os danos derivados dos procesos de desestruturación familiar, e en particular no que afecte aos dereitos dos fillos e fillas e os membros máis vulnerables da familia.

Liñas programáticas e actuacións do ano 2012

Neste proceso de mellorar progresivamente a calidade de vida das familias galegas a Consellería de Traballo e Benestar, a través da Secretaría Xeral de Política Social e dende o 7 de decembro de 2012 a través da Dirección Xeral de Familia e Inclusión, estableceu unhas liñas de actuación de carácter preventivo, asistencial e integrador que teñen como obxectivos:

- ▶ Apoiar e mellorar a oferta de servizos de calidade que axuden a conciliar a vida laboral, persoal e familiar.
- ▶ Promover a corresponsabilidade entre os distintos membros que compoñen a familia.
- ▶ Facilitar a adaptación da institución familiar aos cambios que se están producindo na súa configuración e nas súas funcións.
- ▶ Axudar con medidas de apoio á infancia.

- ▶ Impulsar as políticas de conciliación nas empresas.
- ▶ Fomentar as medidas para o acceso á vivenda, ao emprego, e as derivadas do abandono do mundo rural.
- ▶ Fomentar os recursos que garantan a posibilidade de ter os fillos e fillas que se desexen.
- ▶ Impulsar e coordinar a elaboración dun Plan para a dinamización demográfica de Galicia.

A Secretaría Xeral de Política Social (dende decembro de 2012, Dirección Xeral de Familia e Inclusión), tendo como marco de actuación as liñas programáticas e como obxectivo fundamental mellorar a vida das familias galegas, desenvolveu unha serie de programas: de apoio económico, formalizados a través das ordes de subvencións; outros cun contido informativo de asesoramento ou de carácter educativo; e outros programas cun carácter meramente administrativo e que outorgan dereitos ás familias, como é a expedición do título de familia numerosa e a tarxeta de carné familiar.

2.1.1 Rede Galega de Escolas Infantís 0-3

A Rede pública de escolas infantís 0-3 de Galicia, está formada polas escolas xestionadas pola Consellería de Traballo e Benestar, as xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e as xestionadas polas corporacións locais. Esta rede complétase coas escolas infantís xestionadas polas entidades privadas de iniciativa social sen ánimo de lucro, financiadas parcialmente con fondos públicos.

As políticas de apoio ás familias galegas desenvolvidas pola Consellería de Traballo e Benestar, teñen como principais obxectivos:

- ▶ O sostemento da rede pública de escolas infantís 0-3 existente.
- ▶ O incremento da oferta de prazas mediante a ampliación desta rede pública de escolas infantís.

- A coordinación coas administracións locais galegas para que no ámbito das súas competencias poidan dar resposta ás necesidades das familias mediante os recursos de atención á infancia ao tempo que se procura o equilibrio entre os territorios rurais e urbanos.

2.1.1.1 A Rede de escolas infantís 0-3 "A Galiña Azul"

A Rede de Escolas infantís de Galicia "Galiña Azul", está integrada polas escolas infantís xestionadas pola Consellería de Traballo e Benestar e polas xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar.

As escolas infantís 0-3 son centros educativos que desenvolven o seu labor no primeiro ciclo da educación in-

fantil, atendendo a nenas e nenos de 0 a 3 anos, proporcionando unha atención integral sen distinción de raza, sexo, condición social ou económica, a través dun programa global que garante o pleno desenvolvemento físico, intelectual, afectivo, social e moral dos nenos/as. Desde o recoñecemento da importancia dunha adecuada relación entre a escola infantil e as familias, como axentes educativos de primeiro nivel nestas idades, os centros cooperan estreitamente coas familias, na busca da necesaria coordinación de cara a facilitar a adecuada formación da personalidade das nenas e nenos e o seu posterior desenvolvemento como ser social.

Ademais de ser o recurso educativo por excelencia para a primeira infancia, as escolas infantís convértese, no noso contorno, nun instrumento básico de apoio ás fami-

lias, clave para a harmonización da vida persoal, profesional e familiar.

2.1.1.1.1 Escolas infantís 0-3 xestionadas pola Consellería de Traballo e Benestar

No curso 2012/2013, entra en funcionamento un novo centro da Consellería de Traballo e Benestar. A escola infantil 0-3 San Paio, emprazada no casco urbano da cidade de Vigo, conta con 100 prazas para nenos e nenas de 0-3 anos, presta servizo de comedor e conta cun horario amplo.

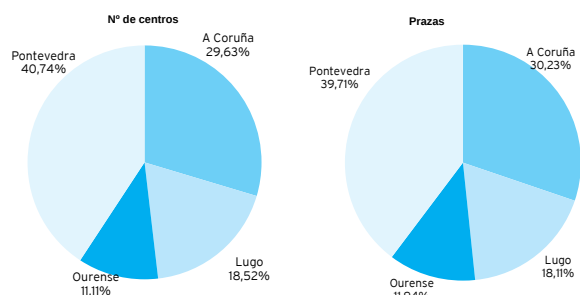
Escolas infantís e n.º de prazas

	n.º prazas
E.I. As Mariñas (A Coruña)	61
E.I. O Ventorrillo (A Coruña)	107
E.I. Santa María de Oza (A Coruña)	61
E.I. Elviña (A Coruña)	107
E.I. Catabois (Ferrol)	82
E.I. Virxe de Chamorro (Ferrol)	53
E.I. Santa Susana (Santiago de Compostela)	82
E.I. Vite (Santiago de Compostela)	123
Total A Coruña	676
E.I. N.ª Señora da Purificación (Foz)	56
E.I. N.ª Señora do Campo (Ribadeo)	99
E.I. N.ª Sra. do Sagrado Corazón (Lugo)	94
E.I. Paradaí (Lugo)	115
E.I. Casa do Mar de Celeiro (Viveiro)	41
Total Lugo	405
E.I. Antela (Ourense)	115
E.I. A Farixa (Ourense)	80
E.I. Virxe de Covadonga (Ourense)	72
Total Ourense	267
E.I. Bouzas (Vigo)	94
E.I. Relfas (Vigo)	74
E.I. Coia - Rosalía De Castro (Vigo)	107
E.I. Caeiro (Vigo)	67
E.I. A Estrela - E. Administrativo Xunta (Vigo)	41

E.I. San Paio (Vigo)	100
E.I. Campolongo (Pontevedra)	107
E.I. O Toxo (Pontevedra)	107
E.I. E.Administrativo Xunta (Pontevedra)	36
E.I. Marisma de Santa Mariña (Redondela)	94
E.I. Casa do mar de Marín (Marín)	61
Total Pontevedra	888
	2.236

Resumo provincial e porcentaxes de prazas

	centros	prazas
A Coruña	8	676
Lugo	5	405
Ourense	3	267
Pontevedra	11	888
Total	27	2.236

Co obxecto de facilitar a conciliación da vida persoal, familiar e laboral dos pais e das nais dos nenos e das nenas matriculados/as, durante o mes de agosto permaneceu aberto un centro en cada un dos núcleos de maior poboación de cada provincia.

As escolas infantís que permaneceron abertas durante este mes de agosto de 2012 foron as seguintes:

- Lugo: Escola Infantil Sagrado Corazón
- Ourense: Escola Infantil Antela
- Pontevedra: Escola Infantil de Campolongo

- Vigo: Escola Infantil de Bouzas
- Santiago de Compostela: Escola Infantil Santa Susana

Escolas infantís 0-3 para fillas/os de traballadoras/es da Xunta de Galicia

A Consellería de Traballo e Benestar pon a disposición das/os fillas/os de traballadoras/es da Xunta de Galicia a escola infantil 0-3 do Complexo Administrativo da Xunta de Galicia en Vigo, a escola infantil 0-3 do Edificio Administrativo da Xunta de Galicia en Pontevedra e reserva un número de prazas na escola infantil 0-3 de Vite de Santiago de Compostela.

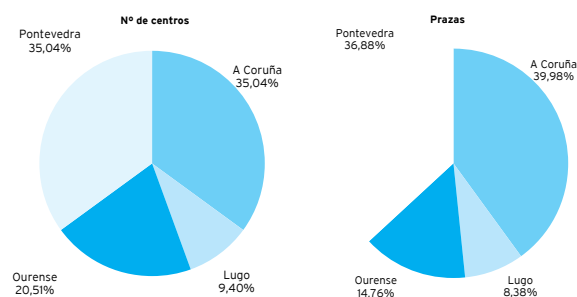
Normativa:

- Decreto 49/2012, do 19 de xaneiro, polo que se aproba o réxime de prezos das escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería (DOG núm. 17 do 25.01.2012).
- Orde do 24 de febreiro de 2012 pola que se regula o procedemento de adxudicación de prazas nas escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería para o curso 2012/2013 (DOG núm 42 do 29.02.2012).
- Orde do 26 de abril de 2012 pola que se regula o procedemento de adxudicación de prazas para fillas/os do persoal da Xunta de Galicia nas escolas infantís 0-3 dependentes desta consellería para o curso 2012/2013 (DOG núm 82, do 30.04.2012).
- Orde do 9 de xullo de 2012 pola que se regula o procedemento de adxudicación de prazas na escola infantil 0-3 San Paio de Vigo para o curso 2012-2013 (DOG núm 134, do 13.11.2012).
- Orde do 30 de novembro de 2012 pola que se regula o procedemento de adxudicación de prazas de novo ingreso na escola infantil 0-3 As Mariñas, dependente desta consellería, para o curso 2012/2013 (DOG núm. 232 do 05.12.2012).

2.1.1.1.2 Escolas infantís 0-3 xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

O Consorcio pechou o ano 2012 xestionando 6.085 prazas en 117 escolas infantís espalladas por todo o territorio. (ver mapa páxina seguinte), das cales 5 son escolas de xestión indirecta.

	nº de centros	prazas
A Coruña	41	2.433
Lugo	11	510
Ourense	24	898
Pontevedra	41	2.244
Total	117	6.085

Ao longo do ano entraron en funcionamento 15 centros de nova creación.

	Prazas
A Merca	41
Betanzos (xestión indirecta)	74
Carballo - A Braña (xestión indirecta)	102
Carnota	41
Cartelle	20
Coirós	20
Coristanco (xestión indirecta)	41
Fisterra	41
Mazaricos	41

Oimbra	20
Oleiros - Mera	41
O Pino (xestión indirecta)	41
Pontevedra - Monteporreiro (xestión indirecta)	61
Sobrado dos Monxes	20
Vilalba	74
Total	678

Recursos humanos

As escolas do Consorcio contan, ademais de cos seus propios recursos humanos (persoal educativo e de servizos), con recursos do propio contorno sociocultural na que están situadas (asociacións, concellos,...) e cos recursos humanos dos servizos centrais do Consorcio, fundamentais para garantir o bo funcionamento e xestión da Rede. Os recursos de persoal nas escolas están estruturados do seguinte xeito:

	nº
Mestres/as	278
Educadores/as	677
Persoal de servizos xerais (PSX)	154
Total	1.109

Recursos materiais

- Equipamento das novas escolas infantís.

No ano 2012, realizouse o equipamento das 6 escolas de nova apertura.

- Equipamento das necesidades básicas.

Ao longo do ano 2012 cubríronse as necesidades básicas solicitadas polas escolas infantís, a través, do programa de compensación de materiais (planificado, xestionado e distribuído polo equipo de atención educativa).

► Plataforma **escolasinfantis.net**.

Este portal educativo permite a consulta de diversos recursos (audiovisuais, audio, artigos temáticos,...) ademais de poñer a disposición de toda a comunidade educativa as experiencias educativas das escolas infantís da Rede a Galiña Azul e as fotos de todas as accións formativas do plan de formación do 2010, 2011 e 2012.

Outra das ferramentas das que dispón esta plataforma é o planeta de blogs que serve como medio de intercambio de opinións, experiencias e achegas. No 2012 o equipo de atención educativa retoma a publicación de diverso material no blog “Tecendo os fíos da Rede” no que se puxeron a disposición de toda a comunidade educativa os documentos desenvolvidos a partir da análise, valoración e posta en común do conxunto de profesionais das escolas infantís (o período de adaptación, o nadal, informes para as familias...). Neste blogue tamén se organiza unha biblioteca virtual que recolle os títulos máis vencellados á etapa educativa de 0 a 3 anos que se teñen a disposición dentro do google libros. Todos estes títulos poden ser visualizados parcialmente. Neste mesmo blogue ponse á disposición das escolas unha ligazón para ver o canle de youtube do equipo de atención educativa, no que se organizan vídeos sobre experiencias educativas, congresos, conferencias, documentais, ... en relación co ciclo 0-3.

No ano 2012 o equipo de atención educativa das escolas infantís do Consorcio Galego de Servizos de

Igualdade e Benestar participou na posta en marcha do proxecto Berce. Berce é un proxecto piloto promovido polos enxeñeiros de telecomunicacións da Universidade de Vigo Rubén Míguez e Víctor M. Alonso, coa colaboración dun equipo de investigadores da Universidade de Santiago de Compostela (USC) e baixo a dirección do decano da facultade de Ciencias da Educación da Universidade de Santiago de Compostela, Lois Ferradás.

Este proxecto é unha solución tecnolóxica deseñada para dar resposta ás demandas de educadores e familias de nenos de entre 0 e 6 anos de idade. Foi deseñada por pedagogos e profesionais das escolas infantís, sendo a única proposta do mercado creada tendo en conta especificamente as características e necesidades propias destas idades. Cómpre sinalar que o proxecto Berce recibiu os seguintes recoñecementos:

- Finalista do 6º premio AJE Galicia Joven Emprendedor.
- Gañador da primeira edición dos premios INCUVI-Emprende.
- Seleccionado para participar na fase final a nivel nacional no concurso Emprendedor Universitario da Escola de Organización Industrial (pendente de resolución)

Fortalecemento do proxecto educativo

O proxecto educativo marco das escolas infantís do consorcio recolle, baseándose na lexislación vixente, os aspectos educativos mínimos que se teñen que levar a cabo en todas as escolas do consorcio

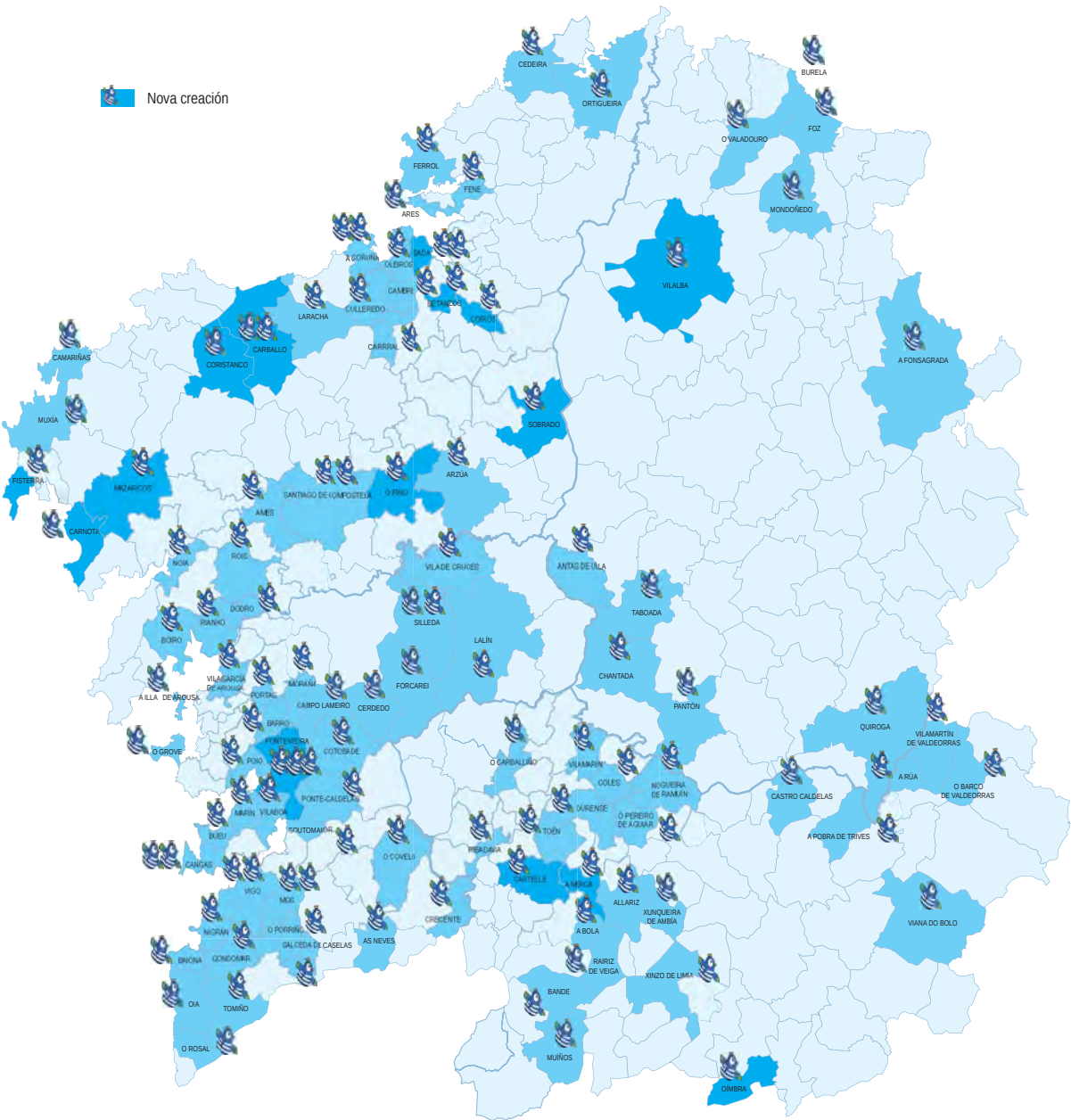
Neste contexto leváronse a cabo dúas viaxes de estudo a escolas infantís en Italia (Trento e Módena) e a País Vasco e Navarra. Estas viaxes de estudo permitiron ver e

coñecer outras realidades e prácticas educativas no tramo 0-3 anos; posibilitar un foro de debate e intercambios de aprendizaxe con outros profesionais doutras realidades na procura da construción dunha escola de calidade; observar estas experiencias pedagóxicas e a análise e reflexión a partir delas, co obxecto de promover a renovación conceptual e o acompañamento ás escolas da nosas Rede.

En relación a unha destas viaxes de estudo, o pedagogo Quintto Borghi (referente pedagóxico do 0-3 en Italia) impartiu un seminario co fin de afondar nas prácticas educativas de 0 a 3 anos no que ademais da súa participación, contouse coa colaboración do decano da facultade de Ciencias da educación da Universidade de Santiago de Compostela (Lois Ferradás Blanco) xunto cos membros do equipo de atención educativa do Consorcio.

A visión externa destas realidades educativas e destes expertos do ámbito do 0 a 3 anos, axudou a visualizar os puntos fortes e os puntos febles do proxecto educativo de cara a fortalecer o bo traballo desenvolvido dentro das escolas infantís. Estas viaxes de estudo e o percorrido de máis de 5 anos de existencia desta Rede de escolas e dende o equipo de atención educativa, estase a traballar na actualización e mellora do proxecto educativo marco desta Rede de escolas.

Distribución municipal das escolas infantís
xestionadas polo Consorcio Galego de Servizos de
Igualdade e Benestar

2.1.1.2 Centros infantís 0-3 dependentes de corporacións locais

Ata o ano 2011, os centros infantís municipais concurrían a unha orde anual de axudas para o seu mantemento específica para os centros dependentes das corporacións locais. Este ano 2012, estes centros infantís municipais, destinados a nenos e nenas menores de 3 anos, puideron optar a estas axudas a través do sistema de financiamento previsto para os servizos sociais comunitarios.

Este ano 2012, subvencionáronse a través deste programa un total de 87 centros infantís municipais.

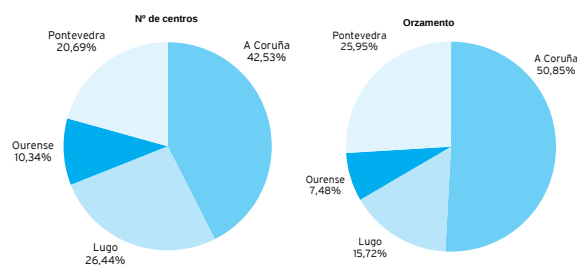
Normativa:

- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento (DOG n.º 63, do 30.03.2012).

Centros dependentes de corporacións locais subvencionados no ano 2012

Concepto: mantemento

Centros Infantís 0-3		
	nº de centros	Contía das axudas
A Coruña	37	1.025.850,91
Lugo	23	317.102,76
Ourense	9	150.870,71
Pontevedra	18	523.577,22
Total	87	2.017.401,60

2.1.1.3 Escolas infantís 0-3 dependentes de entidades de iniciativa social

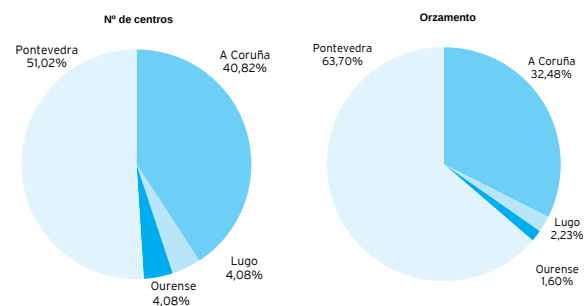
Co fin de ampliar a rede de recursos públicos para a primeira infancia de cero a tres anos, a Consellería de Traballo e Benestar publica anualmente unha convocatoria de axudas para o mantemento de escolas infantís dependentes de entidades de iniciativa social sen ánimo de lucro.

Normativa:

- Orde do 8 de maio de 2012 pola que se regulan as bases polas que se rexerá o procedemento de concesión de axudas para o mantemento das escolas infantís 0-3 dependentes de entidades privadas de iniciativa social, e se procede á súa convocatoria.

Escolas infantís 0-3 de entidades de iniciativa social subvencionados pola Consellería de Traballo e Benestar

	N.º de centros	N.º de prazas	Contía das axudas
A Coruña	20	974	1.067.154,67
Lugo	2	60	73.205,01
Ourense	2	43	52.414,79
Pontevedra	25	1.631	2.093.012,53
Total	49	2.708	3.285.787,00

2.1.2 Programas e servizos

2.1.2.1 Creación de novas escolas infantís 0-3

Co fin de ampliar as prazas da rede pública de escolas infantís no ano 2012 investíronse a través da Consellería de Traballo e Benestar un total de **372.906,51 euros** co-financiados a través do Plan Educa.

Este orzamento foi destinado á creación das escolas infantís dos Concellos de Nogueira de Ramuín e Agolada, á primeira fase da escola infantil de Meira e á primeira fase da ampliación da escola infantil de Ribeira.

Coa intervención nestas 4 escolas infantís o número de prazas novas incrementárase en 155.

Así mesmo, por Resolución do 8 de agosto de 2012 encomendouse ao Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar a xestión para a construción de escolas infantís nos concellos de Ames, O Corgo, Muros, Oroso, Pazos de Borbén, Ponteareas, Pontedeume, O Porriño, Salvaterra de Miño, Touro, Vilanova de Arousa e Xinzo de Limia por un importe de **3.291.572 euros**, distribuído en dúas anualidades:

Ano 2012: **1.677.732**

Ano 2013: **1.613.840**

Coa construción destas 12 escolas infantís 0-3 crearanse un total de **606 novas prazas**.

2.1.2.2 Programa do Cheque Infantil

Como medida complementaria de apoio ás familias residentes en Galicia con nenos e nenas menores de tres anos, a consellería conta cunha convocatoria de axudas directas ás familias a través do programa do Cheque infantil destinada a aquelas que non obtiveron praza nas escolas infantís públicas e a aquelas que residen en localidades nas que non existen centros públicos ou financia-

dos con fondos públicos.

Os departamentos territoriais son os encargados da adxudicación destas axudas entre as familias solicitantes, en aplicación dun baremo fixado na orde de convocatoria.

A axuda materialízase a través de axudas económicas directas á familia para contribuír ao pagamento dunha praza na escola infantil privada da súa elección.

Mediante a convocatoria do ano 2012 concedeuse a axuda do cheque infantil para o pagamento, total ou parcial, dunha praza de escola infantil a **936 familias**.

Normativa:

- Orde do 24 de maio de 2012, pola que se regulan as axudas económicas para a atención da primeira infancia en escolas infantís non sostidas con fondos públicos, a través do Cheque infantil, e se procede á súa convocatoria (DOG n.º 102, do 30.05.2012).

2.1.2.3 Formación permanente das e dos profesionais

Tal e como se vén facendo dende o ano 2008, no ano 2012 convócase o plan de formación permanente para o persoal das escolas infantís 0-3 de Galicia, orientado á actualización e adaptación das e dos profesionais aos requirimentos de carácter socioeducativo que deben contemplar os centros de educación infantil no presente e no futuro inmediato. A incidencia directa da formación na calidade do servizo que prestan as escolas infantís 0-3, leva á Consellería de Traballo e Benestar a apostar pola formación continua do activo máis importante que as integra: as persoas que conforman os seus equipos de traballo.

O Plan de formación permanente para o persoal das escolas infantís 0-3, correspondente ao ano 2012, contempla dúas modalidades de formación: cursos de actualiza-

ción científica e didáctica e formación en centros.

As actividades formativas integradas dentro da modalidade de Cursos de actualización científica e didáctica, encádranse en cinco importantes áreas formativas: Tecnoloxías da información e da comunicación; Didáctica e intervención educativa; Administración, xestión e dirección; Saúde e Transversais.

Esta modalidade de formación integrada no ano 2012 por un total de 21 actividades desenvolveuse en varias localidades de Galicia, a través dun total de 32 edicións impartidas en diferentes datas, e dirixidas a 972 profesionais.

Algunhas destas actividades están dirixidas exclusivamente ao persoal educativo, outras ás direccións dos centros, pero a maioría delas están dirixidas a todo o persoal das escolas infantís.

A segunda das modalidades formativas recollidas neste plan, a Formación en centros, está dirixida aos equipos educativos das escolas infantís xestionadas pola Consellería de Traballo e Benestar e polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar que desexen iniciar unha dinámica de traballo conxunto, afondar nalgún aspecto considerado nuclear para o deseño e desenvolvemento da planificación didáctica ou buscar fórmulas de sensibilización con determinadas metodoloxías de traballo.

2.1.2.4 Familias numerosas

A normativa vixente en materia de familias numerosas vén recollida na Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas (BOE nº 277, do 19.11.2003) e o Real decreto 1621/2005, do 30 de decembro, polo que se aproba o regulamento da dita lei (BOE nº 15, do 18.01.2006).

Entre os seus preceptos cabe salientar a clasificación das familias numerosas en dúas categorías: xeral (fami-

lias con menos de 5 fillos) e especial (familias con 5 ou máis fillos).

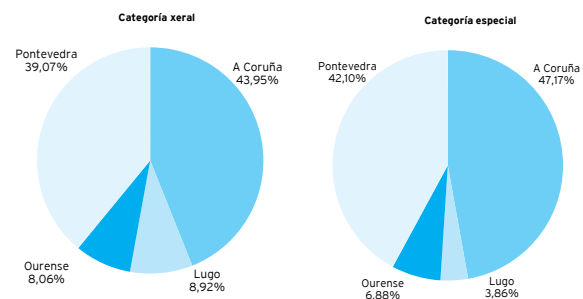
Esta clasificación matízase coa introdución dalgúns criterios cualitativos: a condición de minusvalidez dos fillos, a renda familiar per cápita e o feito dos partos, adopcións ou acollementos múltiples.

Posteriormente a Lei 40/2007, de 4 de decembro, de medidas en materia de seguridade social na disposición adicional décimoterceira amplía o concepto de familia numerosa ao pai ou nai con dous/dúas fillos/as cando falecera o outro proxenitor.

A expedición do título de familia numerosa dá dereito a beneficios de diversa índole entre os que se poden destacar as rebaixas nas matrículas universitarias, descontos nos medios de transporte: interurbano de viaxeiros, marítimo, aéreo e por ferrocarril, compra de vivenda habitual, etc.

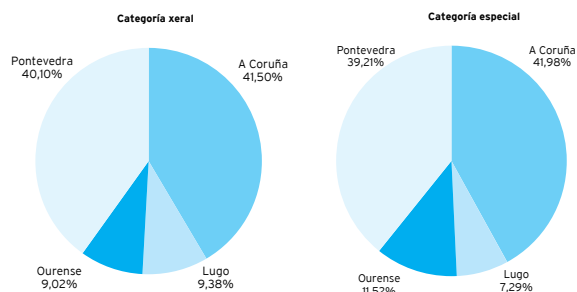
O número de títulos tramitados no 2012 ascende a 7.855; repartidos por provincia e categorías tal e como se reflicte na táboa que se xunta.

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	3.088	391	3.479
Lugo	627	32	659
Ourense	566	57	623
Pontevedra	2.745	349	3.094
Total	7.026	829	7.855

O número de títulos de familia numerosa en vigor a 31 de decembro de 2012 era de 19.523.

	Categoría Xeral	Categoría Especial	Totais
A Coruña	7.532	576	8.108
Lugo	1.702	100	1.802
Ourense	1.638	158	1.796
Pontevedra	7.279	538	7.817
Total	18.151	1.372	19.523

2.1.2.5 Carné familiar

Dentro da política do Goberno en apoio á familia, a Xunta de Galicia, puxo en marcha, durante o ano 2001, un novo programa de apoio ás familias numerosas denominado “carné familiar”.

Concíbese como unha medida de apoio social baseada na colaboración entre a Administración autonómica e a iniciativa privada que ten como obxectivo facilitar o acceso das familias numerosas a distintos bens e servizos mediante descontos ou outro tipo de vantaxe e que amplía e complementa os beneficios que actualmente outorga o título oficial de familia numerosa.

O carné familiar é unha tarxeta non financeira, persoal e intransferible ao dispor dos membros das familias numerosas que soliciten a expedición do carné familiar.

No ano 2012 déronse de alta e de baixa entidades. Na actualidade son 1.943 entidades as que colaboran e que benefician a unhas 56.233 persoas.

O número de tarxetas por provincias en vigor ata 31/12/2012 son as seguintes:

	N.º tarxetas
A Coruña	25.097
Lugo	4.504
Ourense	5.986
Pontevedra	20.646
Total	56.233

O teléfono de información para este programa (981.957.027) recolle todas as dúbidas en temas relacionados co carné familiar ou co título de familia numerosa.

2.1.2.6 Portal www.familiasgalegas.org

Este portal web concibiuse para crear unha canle de comunicación e información coas familias en xeral, como espazo de traballo para a rede de profesionais da educación familiar e de soporte para futuros traballos en relación aos equipos de orientación e mediación familiar.

Baixo a ligazón www.familiasgalegas.org, desenvolveuse unha páxina web pública que oferta información e servizos de especial interese para as familias.

O portal estrutúrase en varios menús entre os que destaca o de Trámites. A través del, vía correo electrónico, pódese efectuar a renovación do Carné familiar.

2.1.2.7 Prestación económica de pagamento único por fillo/a menor de 3 anos

A Xunta de Galicia co fin de paliar, na medida do posible,

os gastos dos primeiros anos de crianza dun fillo/a estableceu hai algúns anos deducións da cota íntegra autonómica do imposto sobre a renda das persoas físicas polo nacemento de fillos/as. Sen embargo non todas as persoas teñen obriga de efectuar a dita declaración e son precisamente as de menor capacidade económica. A través destas axudas directas a Xunta de Galicia pretende equiparar a este colectivo de persoas, con aqueles que gozan da correspondente dedución fiscal.

A disposición adicional quinta da Lei 11/2011, do 26 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2012 (DOG n.º 249, do 30.12.2011), establece que aquelas persoas que, na data de entrada en vigor desta lei, tivesen fillos/as menores de 3 anos terán dereito a percibir unha prestación de 360 euros por cada un cando, por razón dos ingresos obtidos durante o ano 2010, nin elas nin ningún dos membros da súa unidade familiar estivesen obrigados a presentar declaración polo imposto sobre a renda das persoas físicas correspondente a ese período nin a presentasen de xeito voluntario aínda sen estar obrigados a iso.

En desenvolvemento desta disposición publicouse a Orde do 30 de decembro de 2011, pola que se establecen as bases polas que se rexerá a concesión da prestación económica de pagamento único por fillo/a menor de 3 anos para o ano 2012 (DOG n.º 32, do 15.02.2012).

En 2012, ao abeiro desta orde, concedéronse 2.945 axudas por un importe de 1.060.920 euros o que supuxo o 37,30 % do total das axudas recibidas. A distribución é a seguinte:

Prestación económica de pagamento único por fillo/a menor de 3 anos	
Solicitudes recibidas	7.895
Axudas concedidas	2.945
Axudas denegadas	4.950

2.1.2.8 Gabinetes de orientación familiar (GOF)

O Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG n.º 45, do 06.03.2000), modificado polo Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG n.º 222, do 14.11.2003) (Corrección de erros: DOG n.º 235, do 03.12.2003), e pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG n.º 134, do 13.07.2011), no artigo 9 sinala que os Gabinetes de orientación familiar constitúense como un recurso especializado no apoio e promoción da calidade de vida das familias, así como de atención a situacións problemáticas ou de risco que poidan estar asociadas a procesos de desintegración familiar.

A Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia no título I (da familia), capítulo VI (de apoio familiar e da mediación), dedica a sección 1ª, artigos 32 e 33 ao apoio familiar entendido como un proceso encamiñado a facilitar unha dinámica familiar positiva, á solución de problemas e á toma de decisións, ademais de potenciar e desenvolver os recursos familiares.

Establece que no apoio familiar abordanse os problemas que poidan xurdir na familia e por extensión nos membros que a compoñen, prestándolles especial atención ao interese superior e á vulnerabilidade das e dos menores, e atendendo nomeadamente:

- a) As crises do ciclo vital da familia.
- b) As situacións de conflito.
- c) A viabilidade adaptativa do grupo familiar: apoio, protección e desenvolvemento.

E indica que o apoio familiar comprenderá os seguintes niveis de atención:

- a) Informativo, facilitándolles ás familias a información necesaria para favorecer unha mellor comprensión do medio e dos recursos dispoñibles.

b) Educativo e formativo, proporcionándolles ás familias os medios necesarios para o desenvolvemento integral das súas funcións e das súas habilidades, fortalecendo os vínculos do sistema familiar e facilitando que a dinámica individual e familiar sexa creativa, eficaz e enriquecedora.

c) Preventivo, de preparación perante as distintas etapas ou situacións polas que pasan as familias no seu ciclo vital.

d) Axuda persoal e emocional, ofrecendo atención e acompañamento en calquera momento da vida e, en especial, nos momentos de crises provocadas por desgrazas inesperadas, tanto formal a través da terapia familiar como informal a través das redes de axuda mutua ou grupos de apoio familiar.

e) Orientación, acompañando as familias, ofrecendo asesoramento para a toma de decisións, a resolución de conflitos e a mobilización dos recursos propios e do contorno, así como no proceso de planificación de apoios.

f) Terapia e tratamento, co fin de superar os dinamismos disfuncionais das familias, facendo posible o seu progreso e a súa adaptación.

Establecendo como finalidade do apoio familiar o fortalecemento, o enriquecemento e a mellora da calidade de vida das persoas no seo familiar e da familia como grupo.

Os gabinetes de orientación (GOF) constitúense como un recurso público de carácter multidisciplinar para a atención de conflitos familiares e coa finalidade de servir como un instrumento eficaz na protección da familia de acordo coas competencias atribuídas á Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Este programa pretende axudar as familias que así o requiran a solucionar situacións de crise ou conflito, eliminando ou, cando menos, atenuando as consecuencias que estas levan aparelladas, previndo e evitando especialmente a implicación das/dos fillas/os nos conflitos dos seus pais.

Trátase dun servizo que actúa como un recurso en estreito contacto cos equipos de atención ao menor, colaborando con eles na atención ás familias de menores susceptibles de ser sometidos a medidas de protección.

Os gabinetes de orientación familiar, dependentes das Xefaturas Territoriais da Consellería de Traballo e Benestar, están integrados por especialistas en traballo social, dereito e psicoloxía.

Entre os seus obxectivos destácanse:

- Informar e asesorar tecnicamente as familias sobre as problemáticas sociais, psicolóxicas e xurídicas nas que se puidesen atopar.
- Proporcionar ás familias o acceso a recursos axeitados para o desenvolvemento de canles normalizadas de convivencia.
- Dotar as familias das habilidades necesarias para enfrontar as súas necesidades.
- Evitar a instrumentalización das/os fillas/os, ante as diferentes situacións de conflictividade.
- Fomentar o mantemento da cooperación parental como protectora da imaxe que as/os fillas/os teñen dos seus proxenitores.
- Informar, asesorar e prestar asistencia psicolóxica ás mulleres, particularmente a aquelas que se atopan inmersas en procesos de conflictividade familiar.

Os servizos concretos que os gabinetes de orientación familiar poñen á disposición dos usuarios, son os seguintes:

- Asesoramento sobre aqueles servizos de interese social e comunitario, públicos ou privados, que posibiliten a integración das persoas en redes de apoio social e asesoramento xurídico legal en casos de separación matrimonial, divorcio ou incumprimento de acordos e convenios reguladores.

- Mediación familiar dirixida a promover procesos de negociación entre os membros da familia co obxecto de acadar acordos que resolvan os conflitos entre outros membros da familia (pais/nais, fillas/os, avoas/ós, etc).
- Apoio e orientación psicosocial en casos de conflitividade ou crise familiar, conxugal ou interxeracional. Prevención e intervención ante crises específicas dos procesos de educación e crianza das/os fillas/os. Apoio e orientación ás familias en procesos de reestruturación por entrada ou saída dalgún membro no sistema familiar.

Para o seguimento do programa, a Dirección Xeral de Familia e Inclusión implementou unha aplicación informática que posibilita dispoñer en todo momento dos datos actualizados dos distintos Gabinetes.

Resultados dos expedientes por delegación a 31 de decembro de 2012

► **GOF/ Seguimento anual 2012:**

	A Coruña	Lugo	Ourense	Vigo	TOTAL
Demandas					
Recibidas	254	146	223	266	889
Reorientadas	1	3	3	0	7
Atendidas	253	143	220	266	882
Tipoloxía demandas atendidas					
Conflito por ruptura de convivencia	75	32	154	88	349
Crise na parella	40	26	25	27	118
Crise materno ou paterno-filial	100	52	31	104	287
Crise de familia extensa	14	10	5	14	43
Crise mixta	13	16	2	12	43
Outra	12	19	8	29	68
Demandantes de atención					
Mulleres	179	138	182	197	696
Homes	70	82	109	126	387
Parellas	40	27	29	89	185
Grupos familiares	35	24	31	88	178

En xullo de 2012 púxose en marcha o GOF virtual, co que se pretende proporcionar ás familias ou a calquera persoa interesada, información e asesoramento gratuito por parte de profesionais especializados no ámbito da familia e infancia sobre diversas cuestións: servizos, recursos sociais, programas, disposicións legais, etc., pero sen entrar en ningún momento a dar directrices técnicas sobre pautas de comportamento. Este servizo está aloxado na páxina web <http://familiasgalegas.org/>, no apartado “GABINETES DE ORIENTACIÓN FAMILIAR”, dentro do menú principal.

O resultado a 31 de decembro de 2012 foi o seguinte:

	Mulleres	Homes	Total
Menores de 12 anos	-	-	0
De 13 a 18 anos	1	1	2
De 19 a 30 anos	-	1	1
De 31 a 65 anos	2	1	3
Maiores de 65 anos	-	1	1
Total	3	4	7

2.1.2.9 Programa de puntos de encontro familiar

Os puntos de encontro familiar de Galicia están regulados polo Decreto 9/2009, do 15 de xaneiro (DOG n.º 17, do 26.01.2009) (Corrección de erros DOG n.º 33, do 17.02.2009) e a Lei 3/2011, do 30 de xuño (DOG n.º 134, do 13.07. 2011), de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

Un punto de encontro familiar é un servizo que facilita e preserva a relación entre as e os menores e as persoas das súas familias en situacións de crise, e que permite e garante a seguridade e o benestar das nenas e dos nenos e facilita o cumprimento do réxime de visitas.

A execución deste programa, a excepción do Punto de Encontro Familiar de Santiago, que no ano 2012 pasou a xestionarse a través dun contrato público de xestión de servizos, artículase a través da subscrición de convenios

de colaboración con entidades de iniciativa social ás que se lles encomenda a xestión dos puntos de encontro garantindo a utilización pública deste servizo. Estas asociacións actúan baixo a coordinación da Dirección Xeral de Familia e Inclusión e na máis estreita colaboración co Poder Xudicial e o Ministerio Público. Os puntos de encontro que integran a rede galega están situados nos sete principais concellos de Galicia: A Coruña: Centro Fonseca, Lugo: Asociación de Mulleres Separadas e Divorciadas, Ourense: Punto Cero, Pontevedra e Vigo: Aloumiño, Santiago de Compostela: Encontro, Ferrol: A Carón

Os puntos de encontro teñen un carácter multidisciplinar e están integrados por expertos en intervención psicofamiliar, dereito de familia e mediación familiar. Ademais poderán contar coa colaboración de persoal voluntario naquelas tarefas que os profesionais dos puntos de encontro estimen axeitadas.

Os puntos de encontro familiar constitúen un equipamento social, de carácter neutral, especializado para o cumprimento do réxime de visitas establecido pola autoridade competente que ten por obxecto favorecer as relacións entre as/os menores e as súas familias cando, nunha situación de separación, divorcio, ou noutros supostos de interrupción da convivencia familiar, o exercicio do dereito de visitas se ve interrompido ou resulta difícil ou conflitivo o seu cumprimento.

Intervencións que se levan a cabo:

- Intercambio das/dos menores. Consiste na entrega e recollida da ou do menor no punto de encontro familiar.
- Visitas tuteladas. Son as que se desenvolven de forma controlada baixo a tutela dunha persoa profesional que orienta os proxenitores e as fillas e fillos, e supervisa o desenvolvemento do tempo que comparten.
- Intercambio das/dos menores con posibilidade de permanencia no punto de encontro familiar. Está pensado para aqueles supostos nos que o proxenitor/a

con dereito a visita careza de vivenda na localidade ou esta non reúna as condicións axeitadas.

Para o mantemento da Rede de puntos de encontro destínáronse no ano 2012 un total de 523.704,25 euros, que se distribuíron como segue:

PEF:	Importe en euros
"Fonseca" - A Coruña	100.367,00
"Asociación de Mulleres Separadas e Divorciadas - Lugo	56.495,00
"A Carón" - Ferrol	60.276,00
"Punto Cero" - Ourense	70.086,00
"Encontro" - Santiago de Compostela	70.788,25
"Aloumiño" - Vigo e Pontevedra	165.692,00
Total	523.704,25

► Resumo do seguimento anual 2011:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Vigo	Ferrol	Santiago	TOTAL
Expedientes								
Novos	33	39	43	64	54	52	47	332
Pechados	48	33	39	67	82	45	38	352
Permanecen abertos	190	131	85	161	200	147	181	1.095
Por violencia de xénero	53	57	62	44	79	34	86	415
Usuarios/as								
Menores	252	178	258	196	266	186	301	1.637
Adultos								
Homes	245	155	245	257	309	149	290	1.650
Mulleres	269	147	235	204	241	180	329	1.605
Tipos de intervención								
Intercambios	3.847	1.274	3.922	5.656	8.781	4.374	1.869	29.723
Visitas tuteladas	96	423	639	1.153	1.094	282	293	3.980
Visitas s. supervisar	656	195	252	202	129	502	694	2.630

Nota: Os datos refírense aos casos atendidos durante o ano 2012, incluídos os que veñen de anos anteriores.

2.1.2.10 Programa de apoio a familias monoparentais

O obxecto deste programa é a prestación de apoio ás familias formadas por un único proxenitor con fillos e fillas menores ao seu cargo, mediante o establecemento de programas específicos que teñen como finalidade: potenciar a autonomía das familias monoparentais, axudar á crianza dos nenos e nenas e favorecer a súa socialización, favorecer a incorporación da persoa responsable da familia ao mundo laboral, posibilitarlle a asistencia a actividades de formación laboral ou formación continua e posibilitar o autoemprego, promover a inserción e permanencia laboral das mulleres soas con responsabilidades familiares e favorecer a súa promoción profesional, facilitar que estes proxenitores sós poidan participar en igualdade de oportunidades e dispoñan de tempo para realizar actividades sociais ou culturais e previr situacións de risco social.

O programa vense desenvolvendo desde o ano 2000. No ano 2012 asinou un convenio coa entidade Cáritas Diocesana de Santiago de Compostela.

► Orzamento e beneficiarios:

Con estes convenios beneficiáronse un total de **22 familias e 26 menores**, o que supuxo un investimento total de **25.000 euros**.

2.1.2.11 Programa de mediación familiar

A mediación familiar na nosa comunidade autónoma está regulada pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG n.º 134, do 16.06.2011), pola Lei 4/2001, do 31 de maio, de mediación familiar en Galicia (DOG n.º 117, do 18.06.2001) (Corrección de erros; DOG n.º 223 do 19.11.2001) e o Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro (DOG n.º 34, do 18.02.2003) (Corrección de erros; DOG n.º 44 do 04.03.2003), polo que se regula a figura da/do mediadora/r familiar e créase e regúlase o Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia, no que

preceptivamente deberán estar inscritas/os as/os mediadoras/es, tal como prescribe o artigo 18 da Lei reguladora da mediación.

O artigo 18 do referido Decreto 159/2003 recoñece o dereito á mediación gratuíta aos usuarios que reúnan ou poidan reunir a condición de beneficiarios do dereito de asistencia xurídica gratuíta de conformidade cos criterios establecidos na Lei 1/1996, de 10 xaneiro, de asistencia xurídica gratuíta (BOE n.º 11, do 12.11.1996).

A Orde do 3 de xuño de 2008, fixa as tarifas da mediación familiar en Galicia (DOG n.º 116, do 17.06.2008), actualizando as tarifas fixadas pola derogada Orde do 12 de xuño de 2003.

O Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia, así como a mediación familiar, está xestionado pola Dirección Xeral de Familia e Inclusión e constitúe o instrumento básico de control, organización e publicidade das persoas mediadoras inscritas.

Mediación familiar

A mediación familiar é un procedemento de carácter voluntario dirixido a facilitar a comunicación entre os membros da familia co fin de que xestionen por si mesmos unha solución aos conflitos que os afecten coa intervención dunha persoa mediadora, quen actuará de forma neutral, imparcial e confidencial.

A mediación familiar pode utilizarse tanto con carácter previo á iniciación dun procedemento xudicial como para achar saída a procedementos en curso. Constitúe un recurso de axuda ás parellas que teñen ou tiveron unha relación cara a facilitar a participación activa e a responsabilidade de cada membro da parella na toma das decisións necesarias tendentes a solucionar aqueles aspectos problemáticos que se derivan da ruptura da súa unión.

Entre os principais obxectivos da mediación familiar están:

2.1 FAMILIA

- ▶ A procura común de solucións satisfactorias e duradeiras no tempo.
- ▶ Minimizar o custo emocional que todo conflito produce en todos os membros da familia.
- ▶ Restablecer e/ou mellorar as relacións, presentes e futuras, entre as partes en conflito.
- ▶ Evitar a instrumentalización dos demais membros da familia, e, en especial, das e dos menores.
- ▶ Asegurar a protección do interese superior da ou do menor e do seu benestar.
- ▶ Favorecer a responsabilidade parenteral compartida.

Desde a entrada en vigor do Decreto 159/2003, inscribíronse no Rexistro de Mediadoras/es Familiares de Galicia 367 mediadores/as e só se produciron 8 solicitudes de baixa de xeito que as inscricións vixentes actualmente son de 359.

No ano 2012 inscribíronse un total de 34 mediadoras/es.

A súa distribución por provincias é a que segue:

	Mediadores/as	Baixas
A Coruña	155	6
Lugo	28	0
Ourense	49	1
Pontevedra	135	1
Total	367	8

O Procedemento de mediación, entre os anos 2003 e 2012 recibiu un total de 137 solicitudes, realizándose un total de 98 mediacións, das que 66 remataron con acordo total ou parcial e 29 remataron sen acordo. Destas 98 mediacións 68 foron gratuítas.

O número de solicitudes de mediación no ano 2012 foi de 18, realizándose un total de 11 mediacións, das cales 7 remataron con acordo.

Mediación familiar extraxudicial											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	TOTAL
Solicitudes	4	9	9	3	24	19	19	17	15	18	137
Mediacións realizadas	4	9	9	3	10	14	16	10	12	11	98
Dereito á mediación gratuíta	1	3	1	0	2	0	0	1	9	7	24
Rematadas sen acordo	3	4	7	2	4	2	0	1	5	1	29
Rematadas con acordo	1	5	2	1	6	12	16	9	7	7	66

A mediación familiar intraxudicial

No mes de marzo de 2009, púxose en marcha un programa de mediación intraxudicial de forma experimental en Santiago de Compostela. Para a súa implantación asinouse un convenio de colaboración co Ministerio Fiscal, o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia e o Colexio de Avogados de Santiago.

No ano 2010 asinouse un novo convenio coas mesmas entidades para o desenvolvemento do dito programa de mediación intraxudicial.

A finais do ano 2010, trasladouse a experiencia de Santiago de Compostela a Ourense para o que se asinou o correspondente convenio de colaboración co Ministerio Fiscal, o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia e o Colexio de Avogados de Ourense para poñer en funcionamento o dito programa.

Nos anos 2011 e 2012, asináronse novos convenios coas mesmas entidades para o desenvolvemento do programa de mediación intraxudicial nas cidades de Santiago e Ourense.

A mediación intraxudicial é aquela que se leva a cabo cando o proceso xudicial xa está iniciado, podería ser unha metodoloxía axeitada e válida para resolver unha porcentaxe significativa de procesos xudiciais:

Os seus beneficios e as súas vantaxes son:

- É un proceso gratuíto e, en todo caso, diminúe o custo económico e emocional da ruptura. De tres a oito sesións, de hora e media de duración, pódese alcan-

zar un acordo duradeiro e mutuamente aceptado que só necesita ser ratificado xudicialmente. Isto evita trámites procesuais e posibles incidentes xudiciais, co conseguinte custo económico e emocional.

- É máis flexible e creativo que o ríxido proceso xudicial, admitindo todo tipo de alternativas e respectando o interese superior dos menores e os principios de orde pública e deontoloxía profesional.
- Evita a xudicialización innecesaria dos conflitos e, sobre todo, caer nunha dinámica de crecente confrontación entre os proxenitores, polo enquistamento de posicións. Tamén, se reduce o risco de que os/as menores se utilicen como moeda de cambio na negociación.

As características máis importantes do programa de mediación intraxudicial son:

- A brevidade do proceso de mediación intraxudicial que reduce a dolorosa carga emocional, asociada a todo proceso de ruptura.
- A cobertura por parte dun equipo de mediadores profesionais, provenientes do mundo do dereito e da psicoloxía, de recoñecida experiencia e capacidade que desenvolverá o proceso, atendendo aos principios de neutralidade, obxectividade, imparcialidade e confidencialidade.
- Esta mediación realízase simultaneamente ao proceso xudicial, aproveitando os tempos mortos do citado proceso sen chegar a suspendelo, agás que ambas partes o soliciten pola proximidade dun acordo.

Datos estatísticos do programa en Santiago de Compostela no ano 2012

	2009	2010	2011	2012	Totais
Casos derivados	36	65	97	77	275
Sesións informativas iniciais realizadas	36	55	82	60	233
Mediacións aceptadas	24	40	50	48	162
Mediacións rexeitadas	12	15	32	12	71
Rematadas con acordo	13	23	27	23	86
Rematadas sen acordo	11	17	23	9	60
Trámite				16	16

Datos estadísticos do programa en Ourense no ano 2012			
	2011	2012	Totais
Casos derivados	35	74	109
Sesións informativas iniciais realizadas	22	40	62
Mediacións aceptadas	15	26	41
Mediacións rexeitadas	7	14	21
Rematadas con acordo	6	19	25
Rematadas sen acordo	9	5	14
Trámite		2	2

2.1.3 Residencias de tempo libre

A Consellería de Traballo e Benestar conta con dúas residencias de tempo libre xestionadas pola Dirección Xeral de Familia e Inclusión, unha de interior situada no municipio do Carballiño (Ourense), cunha capacidade para 140 persoas (susceptible de ampliación segundo a distribución dos residentes), e outra de costa, situada en Panxón no municipio de Nigrán (Pontevedra), cunha capacidade máxima de 260 persoas.

Estas dúas residencias, nas que se ofrece un servizo completo que inclúe aloxamento e manutención, destínanse a diferentes usos segundo o período do ano do que se trate: Turismo familiar no período estival coa publicación da Orde do 2 de marzo pola que se regula o procedemento de adxudicación de estadías (DOG n.º 48, do 08.03.2012) ou ben para o desenvolvemento de programas de ocio da Dirección Xeral de Dependencia e Autonomía Persoal (Programa de turismo social) e da Secretaría Xeral de Emigración (Programa de “Vén a Galicia”).

Ademais as instalacións están dispoñibles para institucións, asociacións, organizacións sindicais e entidades que así o soliciten mediante escrito remitido á Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Os servizos que ofrecen aos usuarios inclúen inseparablemente o aloxamento, manutención e limpeza dos cuartos, todos eles con aseo completo.

	Residencia de Panxón	Residencia do Carballiño
Turismo familiar	1.224	1.123
Programas propios da Dirección Xeral de Familia e Inclusión	2.036	1.279
Total participantes	3.260	2.402

2.1.4 Actividades de formación

En 2012, seguindo coa dinámica, dos tres anos anteriores, de fomento das TIC na formación (e-learning) cara a favorecer a formación continua das persoas traballadoras desta consellería e, ao mesmo tempo, facilitar a conciliación da súa vida persoal, familiar e laboral, realizouse un curso de formación continua de 120 horas lectivas, na modalidade mixta, con 75 horas en teleformación e 45 horas presenciais.

O curso, destinado á capacitación para o desempeño da función de inspección de servizos sociais, foi superado con éxito e aproveitamento por 36 persoas.

2.2 Menores

Marco legal e competencial

O marco legal no que a Consellería de Traballo e Benestar desenvolve as súas políticas e actuacións en materia de protección á infancia vén establecido pola normativa seguinte:

a) Internacional

- ▶ Convención sobre os Dereitos do Neno adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 20 de novembro de 1989, e ratificada por Instrumento do 30 de novembro de 1990 (BOE núm. 313 do 31.12.1990).
- ▶ Convenio relativo á protección do neno e a cooperación en materia de adopción internacional. A Haia, 29 de maio de 1993. Ratificado por Instrumento de 30 de xuño de 1995 (BOE núm. 182 do 01.08.1995).
- ▶ Convenio europeo de adopción de menores, 27 de novembro de 2008. Ratificado polo instrumento do 16 de xullo de 2010 (BOE núm. 167 do 13.07.2011).

b) Estatal

- ▶ Constitución española
- ▶ Código Civil do 29 de xullo de 1889 (Arts. do 109 ao 111, do 160 ao 180, 201, 215, 216, do 222 ao 233, 239, 242 e do 259 ata o 285).
- ▶ Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código Civil e da Lei de Axuízamento Civil. (BOE núm. 15 do 17.01.1996).
- ▶ Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social (Arts. 35 e 36). (BOE n.º 10, do 12.01.2000). Modificada por Lei Orgánica 2/2009, do 11 de decembro (BOE núm. 299 do 12.12.2009)
- ▶ Real decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o regulamento da Lei orgánica 4/2000, sobre

dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social tras a súa reforma por Lei orgánica 2/2009 (BOE núm. 103 do 30.04.2011).

- ▶ Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional (BOE núm. 312 do 29.12.2007).

c) Autonómica

- ▶ Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG núm. 134 do 13.07.2011).
- ▶ Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG núm. 124 do 29.06.2006), modificada pola Lei 10/2007, do 28 de xuño, de reforma da disposición terceira da lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG núm. 124 do 29.06.2006) e pola Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG núm. 134 do 13.07.2011).
- ▶ Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG núm. 45 do 06.03.2000). Modificado polo Decreto 406/2003, do 29 de outubro (DOG núm. 222 do 14.11.2003) e polo Decreto 184/2008, do 24 de xullo, polo que se crea o Observatorio Galego da Infancia (DOG núm. 169 do 02.09.2008).
- ▶ Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG núm. 156 do 16.08.2005).
- ▶ Orde do 21 de marzo de 2012, pola que se establece o modelo oficial de contrato de intermediación en adopción internacional para a Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm. 73 do 17.04.2012).
- ▶ Decreto 335/2009, do 11 de xuño polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG núm. 123, do 25.07.2009), modificado polo Decreto 9/2011, do 20 de xaneiro (DOG núm. 24 do 04.02.2011)
- ▶ Decreto 109/2012, do 22 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG núm. 73 do 17.04.2012).

Programas e actuacións

2.2.1 Atención a menores en situación de desprotección social

2.2.1.1 Atención a menores en centros de protección

Este programa ten por finalidade prestar atención nunha institución a aqueles menores que, por distintas circunstancias sociofamiliares, necesitan ser separados temporalmente do seu núcleo familiar e para os que non é viable a utilización doutro recurso.

Os centros de protección de menores son aqueles que ofrecen aloxamento, asistencia integral e unha dotación de servizos e programas especialmente orientados a conseguir a normalización, e integración sociofamiliar dos menores acollidos.

Para o desenvolvemento deste programa a Dirección Xeral de Familia e Inclusión contaba a 31 de decembro cos seguintes equipamentos :

- ▶ 9 centros de titularidade propia dos cales 6 son de xestión directa e 3 de xestión concertada
- ▶ 70 centros concertados dependentes de entidades colaboradoras de iniciativa social.

Á súa vez, a atención que se presta nestes centros pode ser en réxime de internado ou de atención diúrna.

O acollemento en réxime de internado é un recurso que se utiliza nos casos en que, por diversas circunstancias socio-familiares, os menores necesitan ser separados temporalmente do seu núcleo familiar e non é apropiado ou non hai un contexto familiar alternativo, ou ben cando os pais ou titores solicitan á Administración que asuma a garda dos seus fillos, mantendo en todo momento o obxectivo de retorno ao seu fogar.

O acollemento en réxime diúrno constitúe un recurso al-

ternativo ao acollemento residencial e consiste en prestar atención aos menores no marco dunha institución durante o día. Deste xeito evítase o desarraigamento, facilitando a permanencia dos menores no seu contorno familiar.

Atención en centros propios

▶ nº de centros e prazas de menores en 2012:

	N.º prazas de internado	N.º prazas de atención de día
San Xosé de Calasanz	30	10
Centro Ferrol I (1)	32	10
Centro Ferrol II (2)	18	0
Total A Coruña	80	20
Santo Anxo da Garda	32	0
Total Lugo (3)	32	0
A Carballeira (4)	66	20
Montealegre (5)	0	0
Valverde (xestión concertada)	8	0
Total Ourense	74	20
O Seixo (xestión concertada) (6)	13	5
Vivenda asistida (xestión concertada)	4	0
Total Pontevedra	17	5
Total	203	45

(1) Antigo centro de menores Virxe do Carme. Por Resolución do 6 de febreiro de 2012 pasa a formar parte do Complexo de Atención a Menores de Ferrol, con efectos desde o 24 de maio de 2012.

(2) Antigo centro de menores Soutomaior. Por Resolución do 6 de febreiro de 2012 pasa a formar parte do Complexo de Atención a Menores de Ferrol, con efectos do 24 de maio de 2012.

(3) Ata o 30 de xuño de 2012 o Centro de menores Ollos Grandes, de Lugo, tivo a consideración de centro propio de xestión concertada

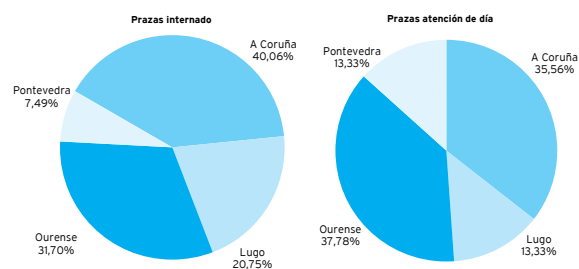
(4) Por Resolución do 6 de febreiro de 2012 ampliou o número de prazas residenciais, pasando de 40 a 66.

(5) Por Resolución do 24 de abril de 2012 cesou na súa actividade.

(6) Ata o 30 de xuño de 2012 contaba con 8 prazas de atención de día.

► **nº de menores atendidos en centros propios en 2012:**

	En réxime de internado	En réxime de atención de día
A Coruña	139	16
Lugo	72	6
Ourense	110	17
Pontevedra	26	6
Total	347	45

► **Orzamento: 7.027.036,96 euros.**

Atención en centros concertados

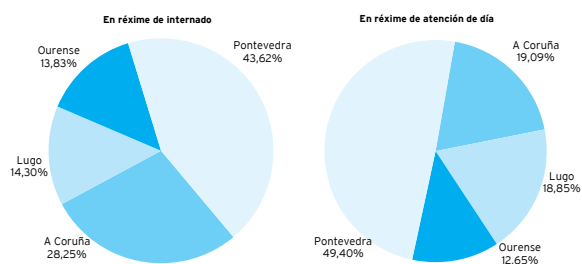
► **nº de centros e prazas de menores en 2012:**

	N.º centros	N.º prazas de internado	N.º prazas de atención de día
Casas de familia	4	32	10
Mini-residencias	5	52	17
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	3	65	15
Vivendas tuteladas	2	16	0
Vivendas asistidas	0	0	0
Atención de día	2	0	28
Total A Coruña	16	165	70
Casas de familia	4	32	0
Mini-residencias	6	67	20
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	0	0	0
Vivendas tuteladas	1	8	0
Vivendas asistidas	0	0	0
Atención de día	3	0	41
Total Lugo	14	107	61

Casas de familia	4	32	0
Mini-residencias	2	22	4
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	0	0	0
Vivendas tuteladas	1	8	0
Vivendas asistidas	1	4	0
Atención de día	3	0	30
Total Ourense	11	66	34
Casas de familia	14	110	15
Mini-residencias	2	28	6
Residencias	0	0	0
Centros con fogares	3	135	51
Vivendas tuteladas	2	14	0
Vivendas asistidas	0	0	0
Atención de día	6	0	93
Total Pontevedra	27	287	165
Total	68	625	330

► **nº de menores atendidos en centros colaboradores en 2012:**

	En réxime de internado	En réxime de atención de día
A Coruña	239	80
Lugo	121	79
Ourense	117	53
Pontevedra	369	207
Total	846	419

► **Orzamento: 13.014.656,74 euros**

Atención a menores con características especiais

Para a atención de menores con características que requiran unha atención en centros especializados, a Dirección Xeral de Familia e Inclusión colabora con outras institucións mediante a realización de contratos individualizados.

► nº de menores atendidos en centros especiais en 2012:

	Nº menores
A Coruña	8
Lugo	0
Ourense	0
Vigo	5
Total	13

► Orzamento: 285.341,00 euros.

2.2.1.2 Acollemento familiar

O acollemento familiar pode definirse como aquel recurso de protección temporal e revogable, orientado ao coidado de menores que se atopan privados, aínda que sexa circunstancialmente, dunha axeitada atención e que consiste en confiar o coidado dun/dunha neno/a ou adolescente a unha persoa ou familia que reúna as condicións persoais, educativas e materiais necesarias para proporcionarlle unha vida familiar.

O seu obxectivo xeral é garantir o dereito do/da neno/a a vivir nunha familia, por ser o medio óptimo para o seu desenvolvemento.

Os acollementos poden facerse na familia extensa do/da menor (isto é, cando existen vínculos de parentesco entre a familia acollidora e o/a neno/a ou adolescente: avós, tíos, irmáns...) ou ben en familias alleas (cando non existe parentesco), para o que se desenvolve un programa específico de captación, selección e apoio a estas familias.

Sempre que sexa posible, e que as circunstancias propias do caso non o desaconsellen, considérase prioritario que o acollemento se faga na familia extensa, para favorecer a permanencia do/a menor no seu propio ambiente.

Ademais, os acollementos poden ser remunerados ou non, en función das circunstancias socioeconómicas e persoais de menor e acolledores e do tipo de acollemento.

Información do programa:

<http://benestar.xunta.es/web/portal/portada-de-infancia>

► Orzamento total: 3.123.592 euros

	Familia extensa	Familia allea	Total
A Coruña	1.098.630	267.302	1.365.932
Lugo	111.305	34.232	145.537
Ourense	314.653	76.237	390.890
Pontevedra	1.042.504	178.729	1.221.233
Total	2.567.092	556.500	3.123.592

► **Persoas beneficiarias (menores e familias)**
do programa de acollemento familiar:

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		TOTAL	
Familia extensa	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores	Familias	Menores
Acollementos remunerados	273	377	30	40	93	122	293	385	689	924
Acollementos non remunerados	125	136	7	9	27	30	192	214	351	389
Total Familia extensa	398	509	36	49	120	152	478	596	1.032	1.306
Familia allea										
Acollementos remunerados	79	108	9	13	29	41	41	66	158	228
Acollementos non remunerados	4	4	0	0	1	1	0	0	5	5
Total Familia allea	81	112	9	13	28	42	41	63	158	233
Total										
	479	620	45	62	148	192	518	659	1.190	1.533

Nota: Varios menores e familias estiveron en diversas situacións ao longo do ano, polo que o sumatorio das táboas parciais non se corresponde co total.

Programa de familias acolledoras

O obxectivo xeral deste programa é proporcionar unha atención temporal a aqueles e aquelas menores en situación de risco, desamparo ou desprotección social, nun ambiente familiar normalizado, alleo á súa familia de orixe, por non existir esta ou non ser idónea para o seu coidado. Para iso, trátase de seleccionar, formar e apoiar durante o proceso a persoas e familias dispostas a acoller temporalmente un/unha menor non pertencente á súa familia.

Como obxectivos específicos (no contexto persoal e familiar) establécense:

- Acadar o axeitado desenvolvemento do menor nos ámbitos hixiénico-sanitario, educativo, persoal e social.
- Proporcionar ao/á menor un ambiente normalizado axeitado para a súa idade e momento evolutivo.

- Promover o cambio da situación da súa familia de orixe, co obxecto de que o/a menor poida volver con ela, se é o caso, o máis axiña posible.
- Lograr que a familia acolledora preste unha adecuada atención ao/á menor.
- Potenciar a relación da familia de orixe e a de acolli-da para favorecer a futura reintegración familiar do neno, nena ou adolescente.

Información do programa:

<http://www.acollementofamiliar.org>

► **Beneficiarios programa de familias acolledoras:**

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Familias que pertencen ao programa a 31/12/2011 2012	101	31	43	79	254
Familias acolendo a 31/12/2012	52	9	19	28	108
Menores acolidos a 31/12/2012	70	16	22	33	141
Novos menores acolidos durante o ano	32	11	21	24	88
Menores que finalizaron o acollemento durante o ano	41	4	19	30	94
Familias que acolleron durante o ano	78	11	26	41	156
Menores acolidos durante o ano	109	19	39	63	230

► **Orzamento total: 426.425 euros**

Deste orzamento, a Dirección Xeral de Familia e Inclusión achegou 300.000 euros, e a Cruz Vermella de Galicia, que colabora na súa execución, outros 126.425 euros.

2.2.1.3 Adopción de menores

A finalidade deste programa é proporcionar aos menores en situación legal de seren adoptados, unha familia que satisfaga as súas necesidades afectivas, socioeducativas e de desenvolvemento persoal, facendo prevalecer o interese do menor sobre calquera outros.

As familias adoptantes son, previamente, valoradas polos equipos técnicos de adopción co fin de seleccionar a mellor familia para o/a menor.

► **Portal Galego de Adopcións**

<http://adopcions.xunta.es>

O Portal Galego de Adopcións, posto en funcionamento a finais do 2010, ten por obxecto ofrecer información actualizada, práctica e interactiva tanto ás persoas interesadas en adoptar, como a aquelas que están ou finalizaron xa o proceso: requisitos e documentación necesaria para adoptar, adopcións especiais, estatísticas, información sobre os países de adopción, guía interactiva para coñecer onde adoptar. Ademais, ofrecelles as persoas usuarias a posibilidade de formular, a través do Portal, todas as consultas que desexen e inscribirse ás sesións informativas e cursos de formación sobre adopción.

Total visitas	50.234
Promedio de visitas mensuais	4.186
n.º de visitantes	23.626
n.º de consultas	374

Adopción nacional

A adopción constitúe o acto xurídico mediante o que se establece unha relación de filiación entre os adoptantes e o/a menor, extingúndose así os vínculos deste/a coa súa familia de orixe, e integrándose plenamente no seu novo núcleo familiar cunha equiparación plena de dereitos coa familia biolóxica.

Na nosa Comunidade autónoma os menores susceptibles de seren adoptados son tutelados pola Xunta de Galicia, quen se encarga de propoñer a adopción ao xuíz.

Datos estatísticos de adopción nacional:

	TOTAL
Solicitudes abertas	158
Solicitudes idóneas. Lista de espera	1.171
Resolucións de acollemento preadoptivo	56
Propostas de adopción realizadas	52
Autos de adopción producidos	49

Distribución provincial:

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Solicitudes abertas	52	10	23	73	158
Solicitudes idóneas. Lista de espera	410	231	148	382	1.171
Resolucións de acollemento preadoptivo	12	2	11	31	56
Propostas de adopción realizadas	17	11	10	14	52
Autos de adopción producidos	10	2	12	25	49

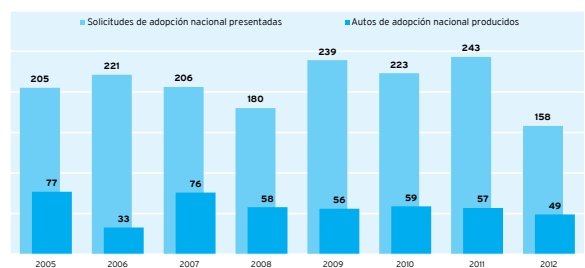
Programa de adopcións especiais.

Existen menores tutelados pola Xunta de Galicia susceptibles de seren adoptados pero que polas súas características (idade, discapacidade ou enfermidade, formar parte dun grupo de irmáns que non deben ser separados....) teñen máis dificultade para ser adoptados.

A través do Programa de adopcións especiais, desenvolvido a nivel autonómico pola entidade Faiben en coordinación cos equipos técnicos de adopción das catro xefaturas territoriais, lévase a cabo o asesoramento e formación específi-

Evolución:

	Solicitudes de adopción nacional presentadas	Autos de adopción nacional producidos
2005	205	77
2006	221	33
2007	206	76
2008	180	58
2009	239	56
2010	223	59
2011	243	57
2012	158	49

ca dos solicitantes de adopción, así como o seguimento e o apoio continuado durante todo o proceso adoptivo.

	TOTAL
Menores atendidos	21
Novos casos durante o ano	4
Menores adoptados	3
Demandas atendidas	176

Orzamento total: 51.065 euros

Adopción internacional

A adopción internacional concíbese como un recurso de protección para aqueles menores que non se poden integrar no seo da súa familia ou do seu propio país. Ten lugar cando se produce un traslado dun menor con fins adoptivos dende o seu estado de orixe, onde reside, cara a outro Estado no que residen os pais adoptivos. Na adopción dun menor de orixe estranxeira intervéñen, ademais da lexislación española, a do país de orixe do neno ou nena.

Entidades colaboradoras de mediación en adopción internacional (ECAI)

O convenio da Haia de 1993, relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, ratificado por España o 11 de xullo de 1995, prevé a posibilidade de que as funcións atribuídas á autoridade central (que na nosa comunidade autónoma lle corresponden á Consellería de Traballo e Benestar, a través da Dirección Xeral de Familia e Inclusión), poidan ser exercidas por organismos acreditados.

Estes organismos, entidades colaboradoras de adopción internacional (ECAI) deben ser habilitadas pola comunidade autónoma e polo país no que pretendan desenvolver a súa actividade.

No ano 2012, as seguintes entidades desenvolveron este traballo en Galicia:

- **ACI - Asociación para el Cuidado de la Infancia**

r/ Riego de Agua, 16, 1º C, 15001 A Coruña
Tel. 881 893 227 - galicia@aciadopcion.org - www.aciadopcion.org

Países habilitados: China, Filipinas, Vietnam

- **Adecop/ Galicia**

r/ Emilia Pardo Bazán, Nº 22 A, 2º esquerda - 15005 A Coruña
Tel. 981 122 122 - galicia@adecop.org - www.adecop.org
Avda. García Barbón, 30-4º Oficina 4ª, 36201 Vigo, Pontevedra

Tel. 986 224 916 - galicia@adecop.org - www.adecop.org
Países habilitados: Colombia, Perú, Panamá, Vietnam

- **Addis-Galicia - Asociación pro Dereitos da Infancia**

Pablo Morillo n.º4, 1º esq., 36201 Vigo, Pontevedra
Tel. 886 116 226 - ecai@addisgalicia.org - www.addisgalicia.org
Países habilitados: Etiopía, Burundi, Burkina Fasso

- **Balbalika**

r/ Doctor Cadaval, 21 - Planta 2ª, Oficina nº 10, 36202 Vigo, Pontevedra
Tel. 986 220 602 - galicia@ecaibalbalika.com - www.ecaibalbalika.com
Países habilitados: Etiopía

- **Balms-Fundación para la Infancia.**

r/ Reconquista, 9 entrechán, 36201 Vigo, Pontevedra
Tel. 986 443 143 - fundacion@fundacionbalms.org - www.fundacionbalms.org
Países habilitados: Colombia

- **Interadop/Galicia**

r/ Reñeñor, 10 entrechán - Oficina 2, 36205 Vigo, Pontevedra
Tel. 986 265 672 - interadopgalicia99@hotmail.com - http://interadop.adopcion.org
Países habilitados: China, Vietnam.

- **MIMO - Asociación de Apoyo para la Adopción Internacional**

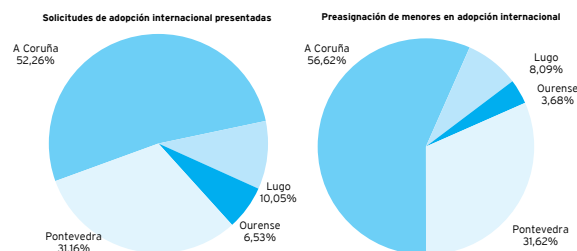
Avenida de Arteixo, 2 -2º dta., 15004 A Coruña
Tel. 881 963 996 / 915 430 070 - balatonmimo@terra.es / ecaimimo@yahoo.es - http://mimoadopcion.org
Países habilitados: Bulgaria, Hungría

- **Piao**

Emilia Pardo Bazán, Nº 22 A, 2º dereita, 15005 A Coruña
Tel. 981 122 122 - galicia@piao.org - http://www.piao.org
r/ García Barbón, 30-4º Oficina 4ª, 36201 Vigo, Pontevedra
Tel. 986 224 916 - galicia@piao.org - http://piaoecai.com
Países habilitados: China, Etiopía

► **Solicitudes e preasignación de menores comunicadas en adopción internacional - 2012:**

	Solicitudes de adopción internacional presentadas	Preasignación de menores en adopción internacional
A Coruña	104	77
Lugo	20	11
Ourense	13	5
Pontevedra	62	43
Total	199	136

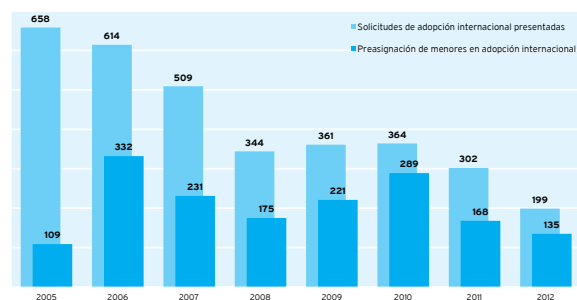

► **Preasignación de menores comunicadas en adopción internacional, por países - 2012:**

	TOTAL
Brasil	3
Bulgaria	2
Burundi	6
China	21
Colombia	10
Etiopía	57
Filipinas	7
Hungría	5
Mali	1
México	2
Panamá	1
Polonia	1
Rusia	11
Ucraina	3
Vietnam	6
Total	136

► **Evolución:**

	Solicitudes de adopción internacional presentadas	Preasignación de menores en adopción internacional
2005	658	109
2006	618	332
2007	509	231
2008	344	175
2009	361	221
2010	364	289
2011	302	168
2012	199	136

2.2.1.4 Programa Mentor

O proxecto Mentor é un recurso mediante o que se proporciona información, formación e acompañamento á inserción dos menores tutelados ou en garda pola Administración autonómica co fin de que poidan conseguir unha inserción laboral e social plenamente independente.

Poden ser beneficiarios do programa todos os maiores de 16 anos e menores de 21 que estean ou teñan estado baixo a tutela ou garda da Administración autonómica, acollidos en centros residenciais ou noutros dispositivos asistenciais no ámbito de menores.

Os obxectivos principais do programa son os de:

- Facilitar aos mozos o acceso a cursos de formación ocupacional de acordo coas súas habilidades.

2.2 MENORES

- Asesorarlos e acompañalos na súa inserción laboral.
- Preparalos, a través do acollemento en vivendas tuteladas, para o desenvolvemento dunha vida cotiá plenamente autónoma.

No ano 2012, a poboación sobre a que incidíu o programa estivo formada por un total de 404 mozos e mozas desenvolvendo con eles accións encamiñadas cara á súa inserción laboral.

	Mozos	Mozas	Total
A Coruña	80	33	113
Lugo	44	13	56
Ourense	48	49	97
Pontevedra	83	54	138
Total	255	149	404

- Orzamento: 1.499.571,72 euros.**

2.2.1.5 Programa de integración familiar (PIF)

Trátase dun programa de intervención con menores e as súas familias, co obxectivo de acadar unha convivencia normalizada no ámbito familiar mediante unha intervención educativa, terapéutica e asistencial. Traballa nunha dobre vertente con dúas finalidades diferenciadas:

- Acadar a integración familiar de menores que foron separados das súas familias por atoparse en situación de desprotección.
- Evitar a separación familiar e o previsible internamento dos menores que ofrecen evidentes indicadores de risco de desprotección.

- Familias e menores atendidos**

Nena/os atendidos:

		Reunificación familiar	Preservación familiar	Total nenos atendidos
A Coruña	nenos	16	37	53
	nenas	21	21	42
Lugo	nenos	21	16	37
	nenas	18	16	34
Ourense	nenos	12	20	32
	nenas	12	21	33
Pontevedra	nenos	34	9	43
	nenas	27	19	46
Total nenos		83	82	165
Total nenas		78	77	155
Total		161	159	320

Familias atendidas:

	Reunificación familiar	Preservación familiar	Total familias atendidas
A Coruña	22	30	52
Lugo	20	16	36
Ourense	15	23	38
Pontevedra	40	12	52
Total	97	81	178

- Orzamento: 578.950 euros**

Deste orzamento, a Dirección Xeral de Familia e Inclusión achegou 380.000 euros e a Fundación Meniños, que colabora na súa execución, 198.950 euros.

2.2.1.6 Programa socio educativo “Na Rúa”

Está destinado a nenos/as, preferentemente adolescentes de 15 a 18 anos, e as súas familias.

Ten como obxectivo xeral favorecer procesos de inserción social de menores e familias, a través dunha intervención socioeducativa e preventiva. Abarca diferentes contextos: persoal e grupal, familiar, escolar, prelaboral e sociocomunitario. Préstanse servizos de atención indi-

vidualizada e grupal: obradoiros socioeducativos, oferta de actividades de lecer, mediación escolar, reforzo educativo, mediación familiar e intervención comunitaria. Desenvólvese nas cidades da Coruña, Lugo e Vigo.

Total de menores atendidos	
A Coruña	20
Lugo	20
Vigo	16
Total	56

► **Orzamento:** Sen custo para a Administración.

2.2.1.7 Programa “Espabila”

Presta unha especial atención no tempo de ocio aos nenos e nenas que se atopan en situación de risco ou desprotección social, ofrecéndolles a posibilidade de participar nas diversas actividades que promoven o desenvolvemento persoal e social. Céntrase principalmente no apoio escolar e de lecer e desenvólvese nos concellos da Coruña, Lugo Ourense e Vigo.

Total de menores atendidos	
A Coruña	9
Lugo	30
Vigo	49
Ourense	46
Total	134

► **Orzamento:** Sen custo para a Administración.

2.2.1.8 Programa de Avaliación e Tratamento terapéutico de menores en situación de risco e desamparo

Este programa de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fundación Universidade da Coruña inclúe o deseño e aplicación do tratamento terapéutico aos menores derivados polos Equipos técnicos de

Menores. Son beneficiarios os menores con expediente aberto no Servizo de Protección das catro provincias galegas que amosen desaxustes emocionais econductuais severos orixinados ou relacionados coa situación de desprotección que sufriron. Poderán ser beneficiarios igualmente a familia biolóxica ou acolledora do menor e os profesionais que se ocupan del.

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	27	19	46
Lugo	20	7	27
Ourense	14	22	36
Pontevedra	27	20	47
Total	88	68	156

► **Orzamento:** 120.000 euros.

2.2.1.9 Programa de intervención ambulatoria con adolescentes que teñan aberto expediente de protección e en conflito social

Este programa ten por obxecto a asistencia individualizada e especializada nos eidos psicolóxico e socioeducativo dos menores que presentan perfís caracterizados por condutas disociais, comisión de delitos, consumo de drogas, fracaso, expulsión e/ou violencia escolar, pertenza a pandillas disociais, trastornos psicopatolóxicos, etc. O seu obxectivo é realizar un labor preventivo tratando de minimizar as condutas problemáticas, co fin de evitar o seu agravamento e reducir a probabilidade dunha intervención mais intensa . O programa desenvólvese na cidade de Vigo.

► **Orzamento:** 111.725 euros.

► **Beneficiarios:** 88 casos atendidos, 43 nenas e 47 nenos.

2.2.1.10 Teléfono da infancia

O teléfono da infancia constitúese como una liña gratuíta que ademais de proporcionar unha atención inmediata a situacións urxentes e problemáticas, pode facilitar aos menores unha vía de apoio, escoita ou de simple coñecemento das súas inquietudes e necesidades. Os usuarios do servizo son os menores que precisen axuda e orientación, así como as súas familias.

Ademais o teléfono da infancia está dirixido a todas as persoas que coñezan casos de malos tratos á infancia ou que demanden información sobre os recursos e asesoramento en temas referentes aos dereitos da infancia. Funciona durante as 24 horas, os 365 días do ano. Inicialmente prestouse o servizo a través da liña 900333666, pero o 8 de xuño de 2012 entrou en funcionamento o número 116111 en aplicación da Resolución do 12 de xaneiro de 2010 da Secretaría de Estado de Telecomunicacións e para a Sociedade da Información pola que se atribúe o número telefónico **116111** ao servizo liña de axuda á infancia (BOE nº 22 do 26 de xaneiro de 2010).

► Total das chamadas por provincias:

	Total	%
A Coruña	577	38,9
Lugo	95	6,4
Ourense	78	5,3
Pontevedra	366	24,7
Resto España	24	1,6
Outras/sen clasificar	343	23,1
Total	1.483	100%

► Tipoloxía das chamadas:

	Total	%
Internamento	98	6,6
Comunicación/sospeita de maltrato	142	9,6
Problema de conduta	65	4,4
Asesoramento	289	19,5
Dificultades na estrutura ou dinámica familiar	151	10,2
Dificultade na relación cos pais	35	2,4
Problemas escolares	32	2,2
Adiccións	3	0,2
Embarazo	1	0,1
Problemas xudiciais	100	6,7
Información	288	19,4
Outros	246	16,6
Coordinación	33	2,2
Total	1.483	100%

► Procedencia da chamada segundo o interlocutor:

	Total	%
Menor	167	11,3
Pai/ nai ou titor	537	36,2
Outro familiar	107	7,2
Veciño/coñecido	99	6,7
Profesional	282	19,0
Anónimo	155	10,4
Outros	136	9,2
Total	1.483	100

► **Tipoloxía das comunicacións/sospeitas dalgunha situación de maltrato:**

	Total	%
Maltrato físico	27	19,0
Maltrato emocional	10	7,0
Abandono físico e/ou negligencia	83	58,4
Abuso sexual	2	1,4
Situación risco social	12	8,4
Abandono	1	0,7
Explotación laboral	0	0
Corrupción de menores	0	0
Maltrato prenatal	0	0
Síndrome de Munchausen	0	0
Outras	7	4,9
Total	142	100%

► **Orzamento.**

O orzamento deste programa vai incluído no orzamento de Telefono Social que ademais da liña telefónica da infancia, inclúe: persoas maiores, persoas con discapacidade e persoas con dependencia. O orzamento total do ano 2012 foi de **40.693,53** euros.

2.2.1.11 Rexistro Unificado de Malos Tratos (RUMI)

O RUMI é un instrumento informático de rexistro e notificación de maltrato infantil destinado aos profesionais que simplifica e axiliza a actuación ante unha situación de risco para un/unha menor.

O rexistro está actualmente a disposición de dous colectivos fundamentais:

- Os profesionais do ámbito educativo, isto é: profesores, mestres, educadores, psicólogos, pedagogos e traballadores sociais dos equipos de orientación de colexios, escolas infantís e demais centros educativos non universitarios.
- Os profesionais das forzas de orde pública: policía nacional, garda civil, policía autonómica, policía local e grupos especializados en menores como os Grupos de Menores dependentes da Policía Xudicial ou os Equipos de Muller e Menor da Garda Civil.

	Nº de profesionais con acceso á aplicación	Nº de notificacións no 2012
Ámbito policial	220	0
Ámbito educativo	1.848	8
Total	2.068	8

2.2.2 Xustiza Penal Xuvenil

Son múltiples e variadas as causas ou circunstancias que levan a un menor a delinquir, tal como se recolle no Dita-me do Comité Económico e Social Europeo sobre a prevención da delincuencia xuvenil, os modos de tratamento da delincuencia xuvenil e o papel da xustiza do menor na Unión Europea, subliñando as seguintes como as máis aceptadas e que se refiren especialmente a factores socioeconómicos e socioambientais: desestruturación das familias, marxinación socioeconómica, absentismo e fracaso escolar, desemprego, consumo de drogas, violencia, trastornos de personalidade, falta de valores sociais e cívicos, etc.

As causas mencionadas fan pensar na necesidade de combinar distintas estratexias de intervención (preventivas, educativas, xudiciais...) para paliar o comportamento violento e facer fronte á delincuencia xuvenil.

2.2.2.1 Normativa básica

- Lei orgánica 5/2000 do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE nº 11, do 13.01.2000), modificada pola Lei orgánica 8/2006 de 4 de decembro (BOE nº 290, do 05.12.2006).
- Real decreto 1774/2004, do 30 de xullo, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE nº 209, do 30.08.2004).

Suxeitos sobre os que se aplica a normativa

A lei aplicárase para exixir a responsabilidade das persoas maiores de catorce anos e menores de dezoito pola comisión de feitos tipificados como delitos ou faltas no Código penal ou as lei penais especiais.

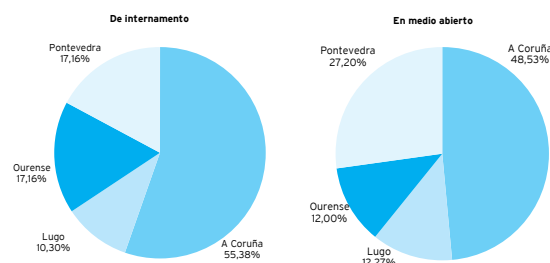
2.2.2.2 Programas de execución de medidas xudiciais

A Dirección Xeral de Familia e Inclusión a través do Servizo de Xustiza Penal Xuvenil, leva a cabo as actuacións necesarias para a execución das medidas previstas na Lei orgánica 5/2000, así como na normativa vixente relacionada, a través do Programa de execución de medidas xudiciais de internamento e do Programa de execución de medidas xudiciais en medio aberto.

Esta capacidade de actuación vén dada en virtude do artigo 45 da mencionada lei no que se establece que corresponde ás comunidades autónomas a execución das medidas adoptadas polos xuíces de menores nas súas sentencias firmes, podendo establecer estas, os convenios ou acordos de colaboración necesarios con entidades, ben sexan públicas, da Administración do Estado, local ou doutras comunidades autónomas, ou privadas sen ánimo de lucro, baixo a súa supervisión, sen que isto supoña, en ningún caso, a cesión da responsabilidade derivada da dita execución.

Datos xerais sobre a execución das medidas ano 2012

	De internamento	En medio aberto	Total
A Coruña	242	546	788
Lugo	45	138	183
Ourense	75	135	210
Pontevedra	75	306	381
Total	437	1.125	1.562

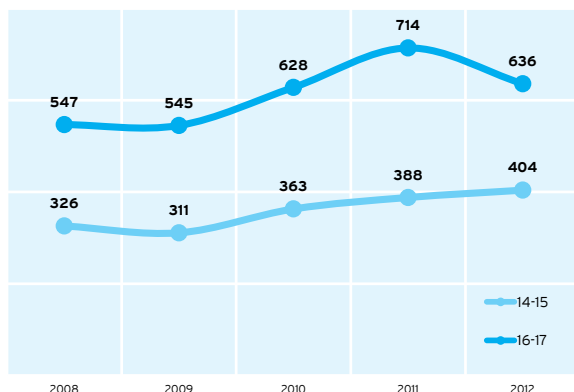
► Evolución da execución das medidas xudiciais

	De internamento	En medio aberto	Total
2008	269	919	1.188
2009	311	893	1.204
2010	333	1.110	1.443
2011	396	1.187	1.583
2012	437	1.125	1.562

Datos xerais sobre menores afectados

As medidas xudiciais que estiveron en execución durante o ano 2012 afectaron a un total de 1.001 menores maiores de catorce anos.

► Evolución do número de menores que executaron medidas xudiciais

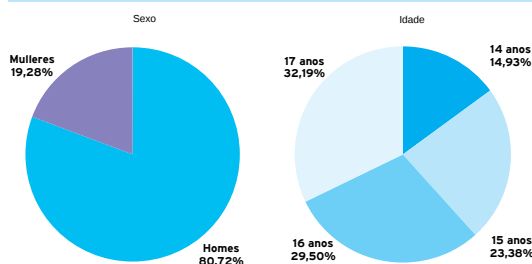
Nota: Nota: o total do número de menores non corresponde coa suma dos menores por idade xa que un mesmo menor pode cometer delitos nun ano con idades diferentes.

► Menores segundo sexo:

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	392	83	475
Lugo	97	24	121
Ourense	110	36	146
Pontevedra	209	50	259
Total	809	192	1.001

► Idade dos menores no momento da comisión dos feitos delituosos:

14 anos	15 anos	16 anos	17 anos
166	260	328	358

Nota: a suma total das idades non coincide co número total de menores que estiveron executando medidas xudiciais porque houbo menores que cometeron varios feitos delituosos no mesmo ano pero con idades diferentes

Delitos e faltas

Os tres delitos e faltas máis frecuentes cometidos polos menores que executaron medidas xudiciais durante o ano 2012 foron:

- Delitos:
Roubo con violencia e intimidación nas persoas, malos tratos no ámbito familiar e roubo con forza nas cousas.
- Faltas:
Lesións, furto e maltrato.

► Orzamento programas de execución de medidas xudiciais 2012

	importe en euros
Programa de execución de medidas xudiciais en medio aberto	1.234.121,97
Programa de execución de medidas xudiciais de internamento	8.762.699,14
Total	9.996.821,11

► Programa de execución de medidas xudiciais de internamento

Ten por obxecto a execución das medidas de internamento impostas polos xuíces de menores e recollidas no artigo 7 da Lei orgánica 5/2000 (BOE nº 11, do 13.01.2000) en centros que, cumprindo a normativa, dispoñan dun ambiente axeitado para que o menor poida reorientar o seu comportamento antisocial. As ditas medidas son: internamento terapéutico (en réxime pechado, semiaberto e aberto), internamento pechado, internamento semiaberto, internamento aberto e permanencia de fin de semana en centro.

Coa excepción da permanencia de fin de semana en centro, o resto das medidas poden ser impostas tanto de xeito cautelar como en sentenzas firmes.

► Medidas de internamento en execución por tipo de medida de xestión

	Total
I. Terapéutico cautelar (pechado, semiaberto e aberto)	19
I. Pechado cautelar	33
I. Semiaberto cautelar	23
I. Aberto cautelar	2
I. Terapéutico (pechado, semiaberto e aberto)	40
I. Pechado	57
I. Semiaberto	146
I. Aberto	11
Permanencia fin semana en centro	106
Total	437

► Menores afectados por medidas de internamento e provincia de xestión

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
164	26	58	52	300

Nota: O cómputo total de menores con medidas de internamento e medio aberto non coincide co número total de menores que executaron medidas (1.001), xa que hai menores que executaron medidas dos dous tipos (de internamento e de medio aberto)

► Recursos para a execución das medidas de internamento

Centros de Internamento

Centros de Internamento	Prazas	Menores atendidos
C. Reed. Concepción Arenal		
Réxime: Pechado, semiaberto e aberto	35	89
Provincia: A Coruña		
C. Reed. Monteledo		
Réxime: Pechado, semiaberto e aberto	37	93
Provincia: Ourense		
C. Educativo de Atención Específica Montefiz		
Réxime: Terapéutico	22	38
Provincia: Ourense		
C. Educativo Avelino Montero		
Réxime: Aberto e semiaberto	25	82
Provincia: Pontevedra		
Total	119	300

Nota: A suma dos menores non é coincidente co número total de menores que executaron medidas de internamento porque algúns deles estiveron en varios centros.

No ano 2012 habilitouse o Centro Ferrol II para a execución da medida de permanencia de fin de semana en centro. Estivo en funcionamento dende o 26/07/2012 ata o 21/10/2012. Nese período atendéronse a 26 menores e executáronse 96 fin de semana de permanencia en centro.

► Outras actuacións en internamento no ano 2012

- Addenda e acordo de modificación (incremento de dúas prazas) do contrato administrativo de xestión de servizo público na modalidade de concesión asinado entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fundación Camiña Social para a atención dos menores en réxime de internamento no Centro de reeducación de menores Concepción Arenal (Expediente 59/2010 - lote 1).
 - Data de sinatura da addenda: 20/04/2012
- Addenda e acordo de modificación (incremento de dúas prazas) do contrato administrativo de xestión de servizo público na modalidade de concesión asinado entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fundación Camiña Social para a atención dos menores en réxime de internamento no Centro de reeducación de menores Monteledo (Expediente 59/2010 - lote 2).
 - Data de sinatura da addenda: 20/04/2012

- ▶ Autorización de modificación substancial do Centro de menores Concepción Arenal consistente na ampliación de tres prazas residenciais.
 - Data da resolución: 14/06/2012
- ▶ Autorización de modificación substancial do Centro de menores Monteledo consistente na ampliación de tres prazas residenciais.
 - Data de efectos da autorización: 10/05/2012
- ▶ Contrato administrativo de xestión de servizo público na súa modalidade de concesión denominado “Xestión do centro de menores Ferrol II para a execución da medida xudicial de permanencia de fin de semana en centro ao abeiro do artigo 7.1g) da Lei orgánica 5/2000 reguladora da responsabilidade penal dos menores (15 prazas)”.
 - Data da sinatura do contrato: 26/07/12
- ▶ Autorización de modificación substancial do Centro de menores Avelino Montero consistente na ampliación de tres prazas residenciais.
 - Data de efectos da autorización: 13/09/2012

▶ Orzamento internamento 2012:

8.762.699,14 euros.

▶ Medidas de medio aberto en execución durante o ano 2012

Ten por obxecto a execución de aquelas medidas xudiciais descritas no artigo 7 da Lei orgánica 5/2000 (BOE nº 11, do 13.01.2000) que non supoñen privación de liberdade. A intervención educativa desenvólvese na propia comunidade adoptando, esta última, un papel normativo e de integración social dos menores.

Á Dirección Xeral de Familia e Inclusión correspóndelle executar as seguintes medidas de medio aberto:

- ▶ Tratamento ambulatorio: consiste na asistencia ao centro asignado coa periodicidade requirida polos

facultativos seguindo as pautas fixadas para o axeitado tratamento da anomalía ou alteración psíquica, adicción ao consumo de bebidas alcohólicas, drogas tóxicas ou substancias psicotrópicas ou alteracións da percepción que padezan.

- ▶ Asistencia a un centro de día: as persoas sometidas a esta medida residirán no seu domicilio habitual e acudirán a un centro plenamente integrado na comunidade, para realizar actividades de apoio, educativas, formativas, laborais ou de ocio.
- ▶ Permanencia de fin de semana no domicilio: as persoas sometidas a esta medida permanecerán no seu domicilio ata un máximo de 36 horas, entre a tarde ou noite do venres e a noite do domingo, a excepción do tempo que deban dedicar ás tarefas socioeducativas asignadas polo xuíz.
- ▶ Liberdade vixiada: implica o seguimento da actividade da persoa sometida a ela e da súa asistencia á escola, ao centro de formación profesional ou lugar de traballo, segundo os casos, procurando axudala a superar os factores que determinaron a infracción cometida. Esta medida obriga, de ser o caso, a seguir as pautas socioeducativas sinaladas pola entidade pública ou polo profesional encargado do seu seguimento, de acordo co programa elaborado e aprobado polo xuíz de Menores. A persoa sometida a esta medida tamén queda obrigada a manter co dito profesional as entrevistas establecidas no programa e a cumprir, no seu caso, as regras de conduta impostas polo xuíz.
- ▶ Convivencia con outra persoa, familia ou grupo educativo: a persoa a que se lle impón esta medida debe convivir, durante o período de tempo establecido polo xuíz, con outra persoa, cunha familia distinta da súa, ou cun grupo educativo, axeitadamente seleccionado para orientala no seu proceso de socialización.
- ▶ Prestacións en beneficio da comunidade: esta medida

non se poderá impoñer sen o consentimento da persoa sometida a ela. Consiste na realización de actividades non retribuídas que se lle indiquen de interese social, en beneficio de persoas en situación de precariedade. Buscarase relacionar a natureza do ben xurídico lesionado polos feitos cometidos polo menor.

- Realización de tarefas socioeducativas: a persoa sometida a esta medida deberá realizar sen internamento nin liberdade vixiada, actividades específicas de contido educativo encamiñadas a facilitarlle o desenvolvemento da súa competencia social.

► **Medidas en medio aberto en execución por tipo de medida**

	Total
Tratamento ambulatorio	24
Asistencia a centro de día	38
Permanencia fin semana en domicilio	24
Liberdade Vixiada	
L.V. Cautelar	17
L.V. 2º período	127
L.V.	476
Convivencia con outra persoa, familia ou grupo educativo	
Convivencia... cautelar	4
Convivencia...	22
Prestacións en beneficio da comunidade	136
Tarefas socioeducativas	257
Total	1.125

► **Menores afectados por medidas de medio aberto e provincia de xestión**

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
394	108	113	240	855

Nota: O cómputo total de menores con medidas de internamento e medio aberto non coincide co número total de menores que executaron medidas, xa que hai menores que executaron medidas dos dous tipos (de internamento e de medio aberto)

► **Recursos para a execución das medidas de medio aberto**

- Equipos de xestión de medidas xudiciais das Xefaturas Territoriais da Consellería de Traballo e Benestar.

Nota: O equipo de xestión de medidas xudiciais da Xefatura Territorial da Consellería de Traballo e Benestar en Vigo (Pontevedra) conta con dous educadores para a execución das medidas xudiciais de medio aberto

- Centros de Intervención Educativa en medio aberto (C.I.E.M.As):

Localidade	Entidade	Prazas
C.I.E.M.A (Centro de Intervención Educativa en medio aberto)		
A Coruña	Fundación Camiña Social	10
Lugo	Dignidade	10
Vigo	Arela	10
Pontevedra	Arela	10
Ourense	Trama	10

Nota: O persoal dos centros de día tamén colabora na execución das outras medidas xudiciais de medio aberto.

- Entidades públicas e privadas que colaboran na execución da medida xudicial de prestacións en beneficio da comunidade:

Cruz vermella

Entidade Igrexa Evanxélica Exército de Salvación

Aspnais

Fundación San Rosendo

Cogami

Asociación Integro

- Concellos colaboradores para a execución da medida xudicial de P.B.C. (Protocolo xeral entre a Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar e a Federación Galega de Municipios e Provincias asinado o 9 de xuño de 2006); en total **72 concellos**.

► **Orzamento medio aberto 2012:**

1.234.121,97 euros

Outras actuacións de medio aberto ano 2011

- Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a entidade COGAMI para a execución das prestacións en beneficio da comunidade en virtude da lei orgánica 5/2000 do 12 de xaneiro de responsabilidade penal dos menores
 - Data de sinatura do convenio: 10/07/2012
- Adhesión do concello da Estrada (Pontevedra) ao Protocolo xeral de colaboración entre a extinta Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar e a Federación Galega de Municipios e Provincias para a execución da medida xudicial de prestacións en beneficio da comunidade en virtude da Lei orgánica 5/2000 do 12 de xaneiro de responsabilidade penal dos menores.
 - Data da conformidade: 17/07/2012

2.3 Inclusión social e cooperación coas corporacións locais

2.3.1 Cooperación coas corporacións locais: servizos sociais comunitarios

Os servizos sociais comunitarios, de carácter local, forman unha rede integrada a través dos centros de servizos sociais e as unidades de traballo e educación social, de maneira que constitúen a porta de entrada ao Sistema galego de servizos sociais.

Este nivel primario de atención asegura uns servizos de proximidade, nos que se presta atención básica e nos que se desenvolven programas de servizos sociais acordes coas necesidades da poboación de cara á prevención, o tratamento personalizado e integral das demandas sociais básicas e a reinserción das persoas na súa contorna comunitaria.

O 30 de marzo de 2012 publícase no DOG o Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento. Desenvólvese, así, a Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia e, ademais de regular o contido, o réxime xurídico e a distribución de competencias na prestación destes servizos, establécense unhas novas bases para o seu financiamento. Este financiamento deixa de instrumentarse a través de subvencións e pasa a realizarse mediante transferencias finalistas vinculadas a un ciclo anual de proxecto municipal que se presenta coa axuda dunha aplicación informática específica. O decreto establece as regras para dar coherencia e viabilidade financeira ao sistema, regulando as responsabilidades, prioridades e esforzos financeiros de cada parte: da Xunta de Galicia -que incorpora e distribúe os fondos estatais finalistas-, das corporacións locais (concellos e deputacións provinciais) e dos particulares, estes mediante a participación económica progresiva no financiamento do servizo de acordo coas regras básicas que o decreto establece.

Cómpre indicar que o Plan Concertado de Prestacións Básicas de Servizos Sociais de Corporacións Locais articula, desde 1988, unha cooperación económica e técnica na que se integran as corporacións locais, prestadoras directas dos distintos programas, garantindo unha rede pública de servizos sociais través dos concellos, de acceso fácil e efectivo a todas as persoas, familias e colectivos, especialmente aos que se atopan en situacións de necesidade.

De acordo co Decreto, entre as finalidades máis salientables dadas polos servizos sociais comunitarios están:

- ▶ A elaboración de estudos e dun diagnóstico social da comunidade e análise das súas necesidades e demandas.
- ▶ A elaboración dun plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas ou anticipadas no diagnóstico social.
- ▶ A identificación de grupos de poboación vulnerables e a detección precoz de situacións de risco para o desenvolvemento de actuacións de carácter preventivo e de promoción social.
- ▶ A atención das situacións individuais e familiares, a información en relación coas demandas presentadas, o diagnóstico e a valoración técnica previa e a consecuente intervención no caso.
- ▶ A participación na xestión das prestacións económicas e o seguimento dos correspondentes proxectos personalizados de intervención nos termos establecidos na memoria específica en materia de inclusión social.
- ▶ A xestión do servizo de axuda no fogar, así como a participación na xestión das prestacións destinadas a garantir a autonomía persoal e a atención á dependencia, nos termos establecidos na normativa que resulte aplicable.
- ▶ A información, a orientación e o asesoramento a toda a poboación, facilitando o seu acceso aos recursos sociais.

- ▶ O fomento da participación activa da cidadanía mediante estratexias socioeducativas que impulsen a solidariedade e a cooperación social organizada.
- ▶ O mantemento actualizado do sistema de información das persoas usuarias

2.3.1.1 Financiamento coordinado dos servizos sociais comunitarios

A pesar de experimentar nos últimos exercicios unha diminución progresiva na súa contía, o Plan Concertado de Prestacións Básicas de Servizos Sociais aínda foi, en 2012, un instrumento fundamental de financiamento dos servizos sociais comunitarios de titularidade municipal, enfocado a garantir prestacións básicas aos cidadáns en situacións de necesidade. Non obstante, para o financiamento da prestación do servizo de axuda no fogar en favor de persoas en situación de dependencia a través dos servizos sociais comunitarios, a achega financeira máis relevante provén dos fondos destinados á atención de persoas en situación de dependencia.

A raíz do Decreto 99/2012, no financiamento da rede de servizos sociais comunitarios municipais establécese, baixo os principios da coordinación e complementariedade, un reparto de funcións entre a Xunta de Galicia e as deputacións provinciais. Concretamente o dito Decreto,

en desenvolvemento do artigo 63 da Lei 13/2008, asígnalles ás deputacións provinciais un papel específico e complementario como axentes financiadores dos concellos de menos de 20.000 habitantes. Máis en concreto, de acordo co seu artigo 31, correspóndelles ás deputacións, de maneira prioritaria, cofinanciar o servizo de axuda no fogar para persoas non valoradas como dependentes (o denominado SAF básico) e, ademais, o financiamento do persoal técnico dos equipos profesionais deses mesmos concellos cun perfil diferente ao de traballador social.

▶ Financiamento

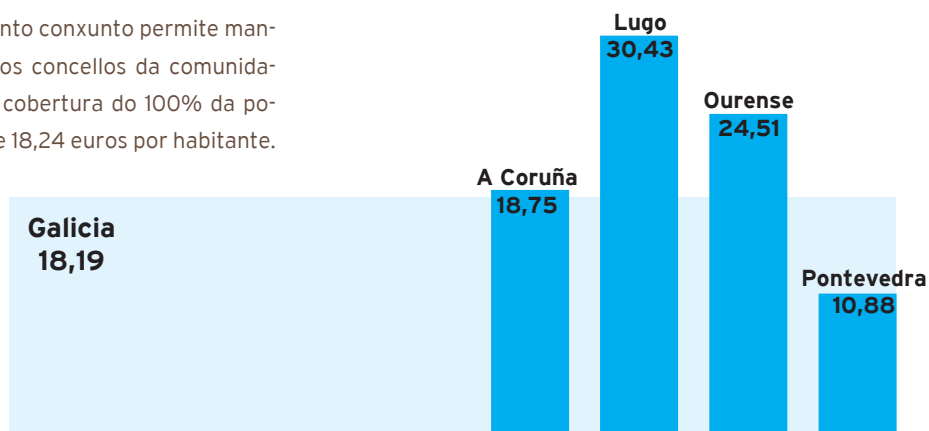
A Consellería de Traballo e Benestar, en colaboración co Ministerio de Sanidade, Servizos sociais e Igualdade executou nesta área de actuación, en 2012, a cantidade de 44.668.815,39 euros o que supón una diminución do 2,9% con respecto aos 46.004.186,80 de euros executados en 2011. Cómpre indicar tamén, que a raíz da publicación do Decreto 99/2012, antes citado, o esforzo financeiro das deputacións adquire un carácter coordinado e complementario. En 2012, concretamente, as deputacións provinciais complementaron ese financiamento da Xunta de Galicia para os concellos de menor capacidade financeira nas contías expresadas no cadro seguinte:

	Padrón 2012	Total achega da Xunta de Galicia e fondos finalistas do Ministerio	Achega das Deputacións provinciais	Total da achega	Ratio (achega financeira por habitante)
A Coruña	1.143.911	18.253.065,93	3.189.999,22	21.443.065,15	18,75
Lugo	348.902	10.018.360,70	600.000,00	10.618.360,70	30,43
Ourense	330.257	7.245.231,60	850.000,00	8.095.231,60	24,51
Pontevedra	958.428	9.152.157,16	1.280.008,35	10.432.165,51	10,88
Total	2.781.498	44.668.815,39	5.920.007,57	50.588.822,96	18,19

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

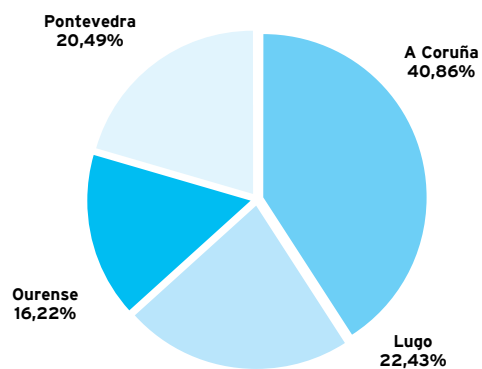
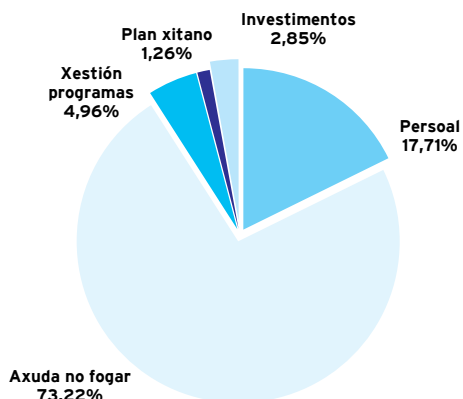
Ratio por habitante

En todo caso, este financiamento conxunto permite manter a atención á totalidade dos concellos da comunidade autónoma, o que supón a cobertura do 100% da poboación galega, cunha ratio de 18,24 euros por habitante.

No que atinxe exclusivamente ao financiamento achegado pola Xunta de Galicia, a distribución provincial por grandes programas é a seguinte:

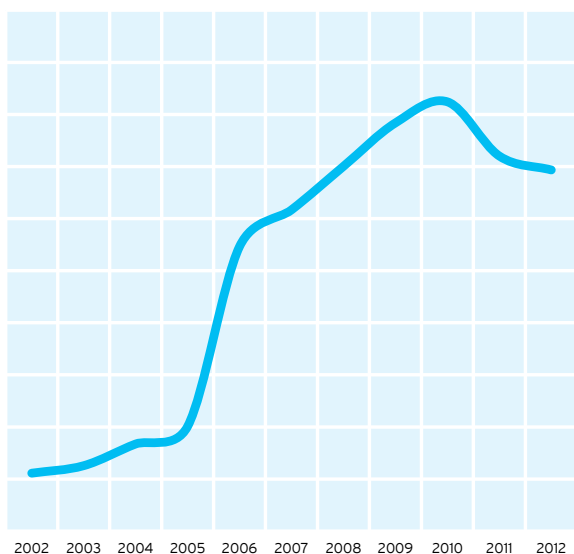
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Persoal	2.971.580,30	1.351.130,07	1.564.041,68	2.024.939,62	7.911.691,67
Mantemento	0	0	0	0	0
Axuda no fogar	13.704.710,19	7.186.459,68	5.318.499,66	6.497.318,77	32.706.988,30
Xestión programas	1.070.850,91	389.104,76	168.932,71	585.782,61	2.214.670,99
Plan xitano	217.104,89	107.929,43	193.757,55	44.116,16	562.908,03
Investimentos	288.819,64	983.736,76	0	0	1.272.556,40
Total	18.253.065,93	10.018.360,70	7.245.231,60	9.152.157,16	44.668.815,39

► Evolución

A evolución do financiamento dos Servizos Sociais Comunitarios desde 2002 foi a seguinte:

	Total
2002	15.562.676
2003	16.281.922
2004	18.364.409
2005	20.050.183
2006	37.322.842
2007	40.841.108
2008	45.015.185
2009	49.186.165
2010	51.208.863
2011	46.004.187
2012	44.668.815

2.3.1.2 Servizo de Axuda no Fogar (SAF)

É un servizo público que ten por obxecto prestar un conxunto de atencións ás persoas no seu domicilio, dende unha perspectiva integral e normalizadora, especialmente naquelas situacións nas que teñan limitada a súa autonomía persoal ou en casos de desintegración familiar facilitando a permanencia no seu propio contorno.

► Contido do servizo

No servizo de axuda no fogar, de conformidade coa valoración técnica realizada en cada caso, poderán prestarse os seguintes tipos de atencións de carácter básico:

- Atencións de carácter persoal na realización de actividades básicas da vida diaria no propio domicilio.
- Acompañamento persoal para a realización de actividades ou trámites urxentes ou sanitarios
- Atención das necesidades de carácter doméstico e da vivenda: servizos de lavandería ou alimentación a domicilio.

Así mesmo, poderán prestarse servizos de carácter complementario como: de desenvolvemento de hábitos saudables, servizo de podoloxía, fisioterapia ou teleasistencia, etc.

En todo caso as atencións prestadas teñen un carácter de reforzo e non substitutivo das propias capacidades da persoa ou persoas do seu contorno inmediato, de maneira que se facilita e promove a súa autonomía.

► Destinatarios principais

- As persoas en situación de dependencia valorada, no marco do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia.
- A familia, nos casos de enfermidade, hospitalización e outras causas de impedimento temporal dalgún dos membros esenciais para o normal funcionamento da vida familiar.

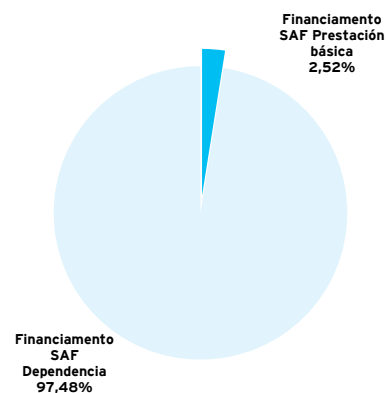
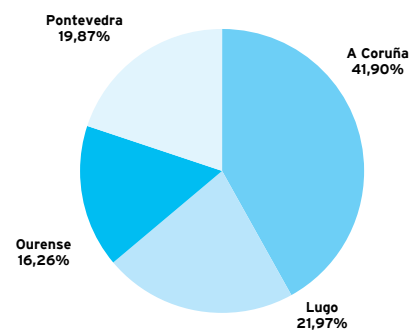
2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

- ▶ Persoas maiores, proporcionando un apoio que lles permitan vivir autonomamente no seu domicilio.
- ▶ As persoas discapacitadas ou enfermas, sen total autonomía coa realización de tarefas persoais e domésticas ou de atención e vixilancia continua.
- ▶ A infancia, nas situacións de conflito psico-familiar grave ou de vixilancia e atención necesarias cando os membros da familia non poidan garantilas.
- ▶ Os drogodependentes suxeitos a tratamentos domiciliarios de desintoxicación.

▶ Orzamento e beneficiarios

O importe total destinado ao financiamento do SAF durante exercicio 2012 con cargo aos créditos dos orzamentos de gastos desta consellería para o ano 2012 ascendeu a 32.706.988,30 euros, o que supón un incremento de 471.375,02 euros con respecto aos 32.235.613,28 euros do ano 2011. Este incremento é consecuencia do maior número de persoas en situación de dependencia atendidas. De feito, como se observa no seguinte cadro, a atención á dependencia absorbe xa o 97,5% do esforzo orzamentario da Xunta de Galicia neste servizo.

	Financiamento SAF Prestación básica	Financiamento SAF Dependencia	Total
A Coruña	459.220,36	13.245.489,83	13.704.710,19
Lugo	66.511,38	7.119.948,30	7.186.459,68
Ourense	97.201,14	5.221.298,52	5.318.499,66
Pontevedra	200.860,38	6.296.458,39	6.497.318,77
Total	823.793,26	31.883.195,04	32.706.988,30

2.3.1.3 Equipamento dos servizos sociais comunitarios

O gasto en investimento para estes equipamentos dos centros de atención primaria, en 2012, foi de 1.272.556,40 euros. Con cargo a este concepto fináncianse equipamentos propios de servizos sociais comunitarios, tanto de carácter básico, como específico, así como outros investimentos en instalacións de titularidade municipal relacionados cos servizos sociais:

► Centros sociais

Son centros de carácter polivalente dotados dos recursos materiais, humanos e financeiros a través dos que se desenvolven os programas básicos de actuación.

► Centros ocupacionais

Son centros nos que se proporciona unha ocupación terapéutica para o axuste persoal, unha habilitación profesional para a integración laboral e unhas actividades convivenciais para a integración social.

► Centros de acollida

Centro residencial dirixido a proporcionar aloxamento alternativo con carácter urxente e de forma temporal a persoas con graves conflitos convivenciais ou que por razóns excepcionais carezan de medio familiar axeitado véndose desprazadas do seu contorno habitual.

► Albergues

Son centros dirixidos a procurar aloxamento temporal a persoas sen fogar, a transeúntes sen medios económicos, e a outras persoas que por determinadas circunstancias poidan atoparse en situacións de marxinación.

► Centros de día

Son centros para a atención de persoas maiores en situación de dependencia ou de persoas con discapacidade.

Con cargo ao crédito executado en 2012 financiou se a anualidade correspondente na construción dos centros de día de Cervo e Lousame.

2.3.1.4 Sistema de Información de Usuarios de Servizos Sociais (SIUSS)

O Sistema de Información de Usuarios de Servizos Sociais (SIUSS) é o programa informático da ficha social, soporte documental técnico dos profesionais de traballo social que sendo, tradicionalmente, utilizada en soporte papel, pasou a ter soporte informático nos anos 90, década dende a cal o SIUSS está instalado en todos os concellos de Galicia.

A ficha social informatizada, permite ao Sistema de servizos sociais de Galicia, coñecer o perfil dos usuarios dos servizos sociais comunitario municipais e constitúe un elemento importante de cara á planificación e avaliación do Sistema Galego de Servizos Sociais.

O SIUSS constitúe un instrumento de axuda para acreditar a tarefa do persoal técnico dos servizos sociais comunitarios, sistematiza a información, valoracións, demandas e recursos e aporta unha información fiable e contrastada.

Ao longo do ano 2012, estívese traballando na xeración dunha nova versión do programa, SIUSSV.5. Esta nova versión que está sendo testada, na actualidade, en 15 unidades de traballo social (UTS) da nosa Comunidade autónoma, está previsto que se instale en real, no ano 2013 en todas as UTS dos servizos sociais comunitarios.

A nova versión, SIUSSV.5, introduce importantes melloras nesta aplicación. Foi deseñada con vistas a facilitar un futuro salto evolutivo da aplicación SIUSS que permita avanzar desde a súa instalación como base de datos local de cada concello a permitir a implementación desta ferramenta en contorno Web. Así mesmo, a nova versión introduciu novas funcionalidades, demandadas polas profesionais técnicas dos servizos sociais comunitarios.

Durante todo o proceso de creación da V.5 foron mellorándose aspectos técnicos, tanto no troncal da aplicación como nos módulos de axuda no fogar, violencia de xé-

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

nero e o de maltrato infantil, de forma que as pantallas melloran a súa visibilidade, introdúcese a cor e facilitan a súa cobertura por parte dos profesionais. Ao mesmo tempo, estes poden ter os datos gravados dende o inicio da súa introdución, sen necesidade de ter realizada unha intervención completa para que o sistema grave o expediente.

Ao logo do ano 2012, foron realizándose nos centros de servizos sociais (CSS) de toda Galicia, a validación das bases de datos de todas as súas UTS, de forma que se puidesen ir corrixindo os posibles erros, coa finalidade de pasar as ditas bases de datos á nova versión SIUSSV.5, que está previsto que empece a funcionar durante o ano 2013.

Na actualidade todas as UTS e CSS están en disposición de pasar ao contorno Web, proxecto no que se traballou ao longo de todo o ano 2011 e que se alongou a todo 2012, debido a cantidade de novas funcionalidades demandadas polas persoas profesionais dos servizos sociais comunitarios de todas as comunidades autónomas que utilizan esta aplicación.

No 2012 funcionaron co SIUSS, 418 unidades de traballo social (UTS) en 265 centros de servizos sociais (CSS) dos 315 concellos de Galicia, coa seguinte distribución provincial.

	UTS
A Coruña	156
Lugo	74
Ourense	96
Pontevedra	92
Total	418

2.3.1.5 Manual de traballo, información e asesoramento de servizos sociais (MATIASS)

Este manual, en soporte web, pretende ser un instrumento axeitado á realidade da intervención social diaria e que se pode utilizar a nivel de información, asesoramento e apoio dos profesionais da intervención social, tanto no nivel dos servizos sociais comunitarios como nos servizos sociais especializados, de iniciativa pública e/ou social.

O contrato entre a Consellería de Traballo e Benestar e o Colexio Oficial de Diplomados en Traballo Social de Galicia, obriga a esta entidade á actualización dos contidos desta ferramenta informática destinada aos servizos sociais comunitarios.

En decembro de 2012 todos os servizos sociais comunitarios dos concellos de Galicia teñen acceso ao MATIASS.

Durante o ano 2006 abriuse o acceso ao MATIASS ás entidades prestadoras de servizos sociais, rexistradas como tales no rexistro de entidades da Consellería de Traballo e Benestar, acadando en decembro do no ano 2012 un total de 890 entidades con chave de acceso ao Manual de traballo, información e asesoramento de servizos sociais.

Obxectivos do Manual

- ▶ Servir como instrumento de traballo para os profesionais dos servizos sociais comunitarios.
- ▶ Ser unha ferramenta axeitada a toda as funcións propias dos servizos sociais, non só a nivel de xestión de prestacións.
- ▶ Promover a coordinación dos diferentes traballadores/as dos servizos sociais comunitarios entre eles e con outros profesionais ou organismos.
- ▶ Prover instrumentos de utilidade aos técnicos que traballan nos servizos sociais comunitarios para a

promoción do tecido social (asociacionismo, iniciativa social...).

- Ofertar aos técnicos unha guía de recursos e prestacións relacionadas cos servizos sociais, actualizada e manexable.
- Prestar información sobre prestacións e recursos sociais, soportes documentais de traballo social, pautas e metodoloxía de traballo social, así como enderezos de interese, enlaces coa internet, convocatorias de axudas nas diferentes áreas de actuación, exemplos prácticos, formación e normativa europea, estatal, autonómica e local.

2.3.1.6 O Plan de formación continua

O programa de formación dos profesionais técnicos dos servizos sociais comunitarios é deseñado e desenvolvido dende o Servizo de Cooperación coas Corporacións Locais.

As accións formativas propostas aos profesionais inclúen: cursos presenciais de servizos sociais xerais, de técnicas, de atención a colectivos específicos, así como cursos sobre o SIUSS. Ademais inclúe outras accións formativas a distancia.

En 2012, leváronse a cabo 7 accións formativas destinadas aos profesionais dos servizos sociais comunitarios, das cales 5 foron presenciais: un curso encadrado dentro da epígrafe denominada de servizos sociais xerais que, no ano 2012 traballouse sobre “A xestión das emocións nos profesionais dos servizos sociais comunitarios”. Este curso foi un éxito, tanto en número de solicitudes cursadas como na súa realización, de forma que se solicitaron outras edicións para os profesionais que non tiveron ocasión de asistir a esa 1ª edición. Tamén na modalidade presencial se realizaron 4 cursos sobre o programa SIUSSV.5, para ir adiantando a formación dos profesionais na nova versión de SIUSS, xa que está previsto

dispor dela ao longo do ano 2013; realizouse un curso en cada provincia e abordáronse todas as novidades da nova versión tanto no apartado da aplicación denominada “troncal” como nos módulos de axuda no fogar e no de violencia de xénero e de maltrato infantil. A esta formación presencial hai que engadir un curso a distancia: “Curso de marketing e servizos sociais”, xunto á posibilidade de acceder aos cursos de teleformación que forman parte do “Plan anual de formación continua dos/das profesionais dos servizos sociais comunitarios”.

A maiores destas accións formativas, realizáronse unhas xornadas sobre SIUSSV.5 na cidade da Coruña, a iniciativa do servizo de Cooperación coas corporacións locais, nas que participaron 22 profesionais técnicos dos servizos sociais comunitarios.

Como resultado de todas estas accións formativas foron 223, as profesionais dos servizos sociais comunitarios formadas ao longo do 2012 a través do plan de formación de servizos sociais comunitarios.

Cursos:

- Presencial: A xestión das emocións nos profesionais dos servizos sociais comunitarios
- Cursos SIUSS (5 edición): Sistema de información de usuarios de servizos sociais (SIUSS)
- Cursos a distancia: Marketing e comunicación dos servizos sociais comunitarios. Nivel avanzado.

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

2.3.2 Prestacións

2.3.2.1 Subvencións a entidades de iniciativa social

Axudas económicas a entidades de iniciativa social para o mantemento e promoción de actividades e programas de servizos sociais comunitarios e para o mantemento de determinados centros de inclusión e emerxencia social.

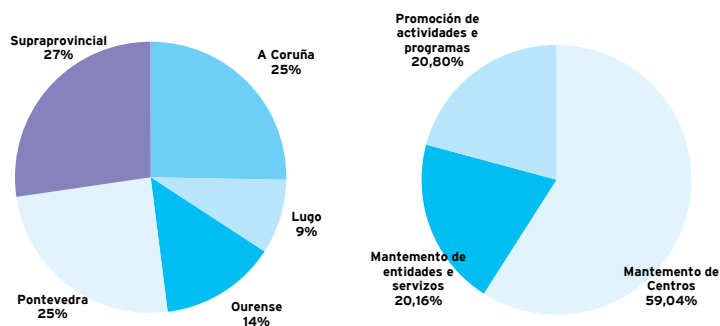
Normativa

Orde do 13 de abril de 2012, pola que se establecen as bases polas que se rexerá a concesión de subvencións a entidades de iniciativa social para o mantemento e a promoción de actividades e programas na área de servizos sociais comunitarios e se procede a súa convocatoria (DOG n.º 83, do 02.05.2012 e Resolución de publicación das subvencións concedidas no DOG n.º 235, do 11.12.2012).

Orzamento e entidades beneficiarias

O número das actuacións (mantemento e promoción de actividades e programas) das diversas entidades ás que se lle concedeu a axuda acadaron en 2012 un total de 121. O importe total das subvencións concedidas segundo o ámbito territorial das entidades beneficiarias e segundo a finalidade para a que se concederon foi a seguinte:

	Mantemento de Centros	Mantemento de entidades e servizos	Promoción de actividades e programas	Total
A Coruña	496.005,00	0,00	9.595,00	505.600,00
Lugo	0,00	63.633,59	114.607,33	178.240,92
Ourense	225.800,00	11.300,00	38.500,00	275.600,00
Pontevedra	328.304,77	147.735,17	17.960,06	494.000,00
Supraprovincial	130.320,98	180.303,80	235.175,22	545.800,00
Total	1.180.430,75	402.972,56	415.837,61	1.999.240,92

Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fundación Monte do Gozo para o desenvolvemento do programa educativo-terapéutico “Proxecto Home” de atención, rehabilitación e reinserción social de persoas adictas.

O obxecto do convenio é a colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar coa Fundación Monte do Gozo para a realización, por parte desta última, dunha serie de actuacións encamiñadas á inserción sociolaboral, englobadas nun programa marco denominado “Proxecto Home”, de atención, rehabilitación e reinserción social de persoas adictas, atendendo, no marco de accións do II Plan galego de inserción social (PGIS), especialmente aos principios de anonimato, voluntariedade e gratuidade da asistencia.

A colaboración regulada no convenio céntrase no sostemento dos servizos e accións que se desenvolven na fase de reinserción social dos programas elixibles no marco do convenio, nos distintos dispositivos dos que dispón a Fundación Monte do Gozo en Galicia. Esta fase desenvólvese en réxime ambulatorio, semi-residencial ou residencial, tendo por obxecto a integración harmónica e satisfactoria no ámbito familiar, social e laboral das persoas a tratamento nos distintos programas.

Establécese o financiamento neto anual do 100% de 12 prazas na fase de reinserción social, a razón de 942,96 euros mensuais, en calquera dos programas elixibles no marco do convenio, que poderá incluír alternativas residenciais, talleres ocupacionais encamiñados á mellora das habilidades e destrezas e actividades enfocadas á consecución dun emprego normalizado, incluída a intermediación laboral. O orzamento previsto no Convenio ascende a 135.786,24 euros.

2.3.2.2 Renda de integración social de Galicia

A Renda de integración social de Galicia é unha prestación social destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a quen careza deles e acadar a súa autonomía e integración normalizada mediante un proxecto personalizado de inserción.

► **Normativa**

- Lei 9/1991, do 2 de outubro, galega de medidas básicas para a inserción social (DOG nº 191, do 3.10.1991), modificada pola Lei 1/1999, do 5 de febreiro (DOG nº 36, do 22.02.1999) (Corrección de erros: DOG nº 70, do 14.04.1999), e pola Lei 16/2004, do 29 de decembro (DOG nº 254, do 31.12.2004).
- Decreto 374/1991, do 24 de outubro, polo que se desenvolve a Lei 9/1991 do 2 de outubro, galega de medidas básicas para a inserción social no relativo á renda de integración social de Galicia (DOG nº 214, do 5.11.1991) (Corrección de erros: DOG nº 245, do 19.12.1991).

► **Tipoloxía**

A renda de integración social de Galicia, contempla dous tipos de medidas:

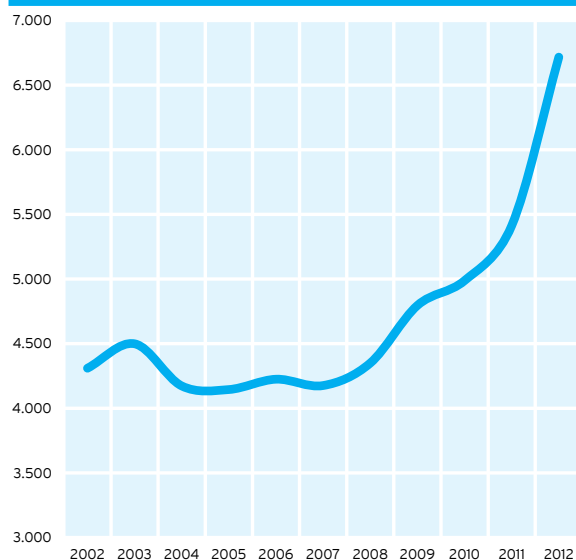
- Prestación económica.
- Proxecto de inserción, constituído por un conxunto de accións tendentes á mellora da integración persoal, familiar, social e, se é o caso, laboral do beneficiario.

► **Beneficiarios**

Desde o inicio desta prestación en 1992 o número de persoas beneficiarias variou considerablemente pasando dos 554 iniciais a 6.717 no ano 2012.

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

Evolución das persoas beneficiarias desde 2002	
2002	4.310
2003	4.499
2004	4.173
2005	4.145
2006	4.225
2007	4.176
2008	4.350
2009	4.796
2010	4.988
2011	5.413
2012	6.717

Distribución das persoas beneficiarias en 2012 por provincias

	Beneficiarios	Porcentaxe
A Coruña	1.637	24,37%
Lugo	725	10,79%
Ourense	1079	16,06%
Pontevedra	3.276	48,77%
Total	6.717	100,00%

Orzamento

O orzamento destinado ao pagamento desta prestación en 2012 foi de 26.831.657,15 euros. O subsidio básico da Renda de Integración Social de Galicia en 2012 foi de 399,38 euros, cuns complementos familiares de 63,90; 53,25 e 42,60 euros polo primeiro, segundo e terceiro e máis membros adicionais respectivamente, ata o tope do 125% do IPREM, fixado en 665,64 euros en 2012.

Evolución das contías da renda de integración social de Galicia (RISGA) no período 2005-2011

	Nº convivintes				
	1	2	3	4	5
2005	305,37	352,35	389,93	418,12	446,31
2006	335,37	388,07	431,19	464,73	498,27
2007	374,40	434,30	484,22	524,16	564,10
2008	387,68	449,71	501,40	542,75	584,10
2009	395,43	458,70	511,42	553,60	595,78
2010	399,38	463,28	516,53	559,13	601,73
2011	399,38	463,28	516,53	559,13	601,73
2012	399,38	463,28	516,53	559,13	601,73

Perfil das persoas beneficiarias

O perfil típico da persoa beneficiaria de RISGA corresponde a unha muller menor de 44 anos de idade, solteira ou separada, que vive coa familia propia nuclear e que reside na súa meirande parte no medio urbano.

2.3.2.3 Axudas de emerxencia social

As axudas para situacións de emerxencia social constitúen unha prestación económica de carácter extraordinario e de pagamento único, destinada a paliar situacións de emerxencia de persoas con fogares independentes afectados por un estado de necesidade.

Normativa

- Lei 9/1991, do 2 de outubro, galega de medidas básicas para a inserción social (DOG nº 191, do 3.10.1991), modificada pola Lei 1/1999, do 5 de febreiro (DOG nº 36 do 22.02.1999)(Corrección de erros: DOG nº 70 do 14.04.1999), e pola Lei 16/2004, do 29 de decembro (DOG nº 254, do 31.12.2004).
- Decreto 375/1991, do 24 de outubro, polo que se desenvolve a Lei 9/1991 do 2 de outubro, galega de medidas básicas para a inserción social, no relativo ás axudas para situacións de emerxencia social (DOG nº 215, do 6.11.1991 e corrección de erros no DOG nº 245, do 19.11.1991).

Tipoloxía

As axudas para situacións de emerxencia social están destinadas a:

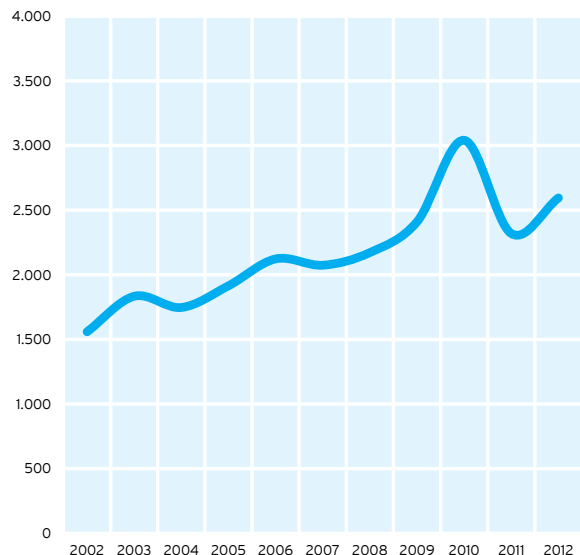
- Gastos imprescindibles para o uso da vivenda habitual
- Gastos imprescindibles para o mantemento da habitabilidade da vivenda
- Gastos destinados a dotar a vivenda de equipamento mobiliario básico
- Gastos destinados a combater, con carácter urgente, necesidades primarias
- Gastos derivados do traslado de vivenda

Orzamento e axudas concedidas

En 2012, a Consellería de Traballo e Benestar destinou a esta prestación a cantidade total de 2.464.910,08 euros, concedéndose un total de 2.595 axudas.

Evolución das persoas beneficiarias e orzamentos desde 2002

	Beneficiarios	Orzamento
2002	1.559	1.659.898
2003	1.834	1.760.929
2004	1.747	1.573.274
2005	1.915	2.164.549
2006	2.123	2.520.472
2007	2.074	2.576.244
2008	2.172	2.776.197
2009	2.410	2.992.582
2010	3.041	3.000.145
2011	2.319	2.378.952
2012	2.595	2.630.335,52

Distribución do número de concesións en 2012 por provincias

	Beneficiarios	Porcentaxe
A Coruña	287	11,06%
Lugo	413	15,92%
Ourense	496	19,11%
Pontevedra	1.399	53,91%
Total	2.595	100,00%

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

2.3.2.4 Pensións non contributivas

Son pensións que se configuran como dereitos subxectivos a favor daquelas persoas maiores de 65 anos ou menores cun grao de discapacidade maior ou igual aos 65% que non poden acceder a unha pensión contributiva do sistema da Seguridade Social, por non ter cotizado nunca ou non facelo o tempo necesario, e que carezan de recursos económicos suficientes para a súa subsistencia.

O seu obxectivo é estender a todos os cidadáns o réxime público da Seguridade Social, garantíndolles non só unha renda económica, senón tamén a asistencia médico-farmacéutica e os servizos sociais.

► Normativa

- Lei 26/1990, do 20 de decembro, pola que se establecen na Seguridade Social prestacións non contributivas (BOE n.º. 306, do 22.12.1990).
- Real decreto 357/1991, do 15 de marzo, polo que se desenvolve, en materia de pensións non contributivas, a Lei 26/1990, do 20 de decembro (BOE n.º. 69, do 21.03.1991).
- Real decreto Legislativo 1/1994, do 20 de xuño, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Xeral da Seguridade Social (BOE n.º 154, do 29.06.1994).
- Artigo 44.Dous da Lei 39/2010, do 22 de decembro, de orzamentos xerais do Estado para 2011 e Real decreto 1794/2010 do 30 de decembro, relativos ao recoñecemento do complemento a persoas titulares de pensións non contributivas que residan nunha vivenda alugada.
- Decreto 212/2011 do 3 de novembro, polo que se establecen axudas sociais de carácter extraordinario, a favor de pensionistas de xubilación e invalidez, na súa modalidade non contributiva, a favor de persoas perceptoras do fondo de asistencia social e de persoas beneficiarias do subsidio de garantía de ingresos mínimos (DOG núm. 218 do 15.11.2011).

► Tipoloxía

As pensións non contributivas contemplan os seguintes tipos de medidas:

- Pensión de xubilación na súa modalidade non contributiva, para persoas maiores de 65 anos.
- Pensión de invalidez na súa modalidade non contributiva, para persoas de idade comprendida entre os 18 e os 65 anos cun grao de discapacidade determinado.
- Complemento por residencia en vivenda alugada ás persoas titulares destas pensións.

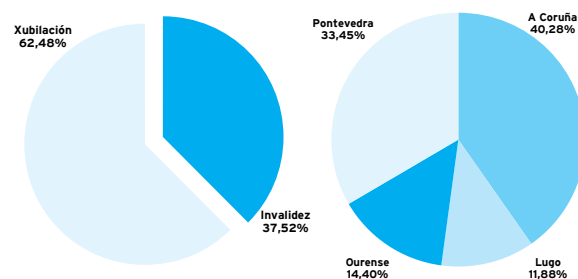
► Beneficiarios

No período comprendido entre decembro de 1992 e decembro de 2012, o número de persoas beneficiarias das pensións non contributivas incrementouse en 33.139 persoas, acadando un total de 44.376 pensionistas.

Distribución provincial segundo o tipo de pensión

	Invalidez	Xubilación	Total
A Coruña	6.295	11.578	17.873
Lugo	1.818	3.452	5.270
Ourense	2.389	4.002	6.391
Pontevedra	6.150	8.692	14.842
Total	16.652	27.724	44.376

Distribución provincial das pensións non contributivas e porcentaxes:

► Orzamento

O orzamento destinado en Galicia ao pagamento destas pensións pasou de 32.755.033 euros en 1992 a 223.664.350,16 euros en 2012.

O importe máximo das pensións non contributivas en 2012 tanto na modalidade de xubilación como de invalidez, foi de 60 357,70 euros.

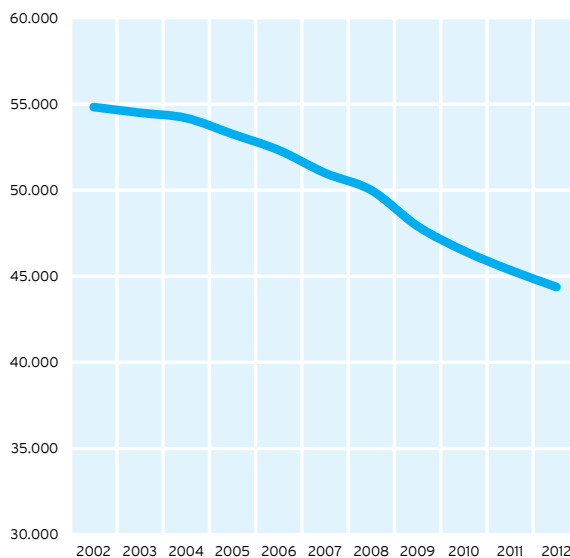
Na pensión de invalidez se o grao de discapacidade é superior ao 75% e, ademais, se cumpren os requisitos establecidos nun baremo específico, a pensión incrementase co complemento de necesidade de terceira persoa que representa un importe do 50% máis, ascendendo esta contía en 2012 a 178,85 euros.

No ano 2012 estableceuse unha axuda social de carácter extraordinaria consistente nun pagamento único de 206 euros, da que se beneficiaron un total de 42.488 pensionistas.

Tamén en 2012 percibiron en Galicia o complemento por aluguer, que consiste nun pagamento de 525 euros, un total de 1.313 persoas titulares de pensións non contributivas, acadando un importe total de 689.325 euros.

En canto á evolución do número das persoas beneficiarias é de salientar que ata o ano 2003 tiña unha tendencia á alza e a partir dese ano produciuse unha paulatina diminución que se mantén no ano 2012. A causa desta diminución sería basicamente o acceso ao sistema de pensións contributivas da Seguridade Social.

Evolución das persoas beneficiarias desde 2002	
2002	54.281
2003	54.490
2004	54.182
2005	53.253
2006	52.319
2007	50.990
2008	49.990
2009	47.905
2010	46.479
2011	45.356
2012	44.376

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

2.3.3 II Plan Galego de Inclusión Social

O II Plan Galego de Inclusión Social (2007-2013) constitúe unha iniciativa integral promovida pola Consellería de Traballo e Benestar co obxectivo de promover a inclusión social e facilitar o acceso e a reincorporación ao traballo daquelas persoas que se atopan nunha situación aguda de exclusión social e/ou paro estrutural.

O plan está financiado polo Fondo Social Europeo e outros recursos externos que operan parcialmente procurando, en todo caso, un desenvolvemento transversal e interrelacionado da poboación afectada por este plan.

Un dos retos fundamentais do plan é ofertar oportunidades reais para que estas persoas adquiran as habilidades necesarias para conseguir un emprego, non só como vía principal para saír da pobreza e da exclusión, senón como medio de evitala.

O plan reforza e complementa as medidas de carácter prestacional, especialmente a RISGA. Os seus obxectivos xerais van encamiñados a mellorar a cobertura territorial, as dotacións materiais e a coordinación a través da participación. Así mesmo o plan trata de integrar e complementar a estratexia da inclusión social e de atención á dependencia, especialmente nas áreas territorialmente deprimidas e a incidir na mellora da inclusión social de colectivos e grupos cronicamente vulnerables: comunidade xitana, persoas sen fogar, etc., fomentar a participación das organizacións de solidariedade e iniciativa social (ONG) no desenvolvemento das actuacións e dar un novo impulso á integración e coherencia das políticas activas de inclusión.

O plan recolle liñas de acción específicas, impulsadas polo propio plan e o departamento responsable dos sistemas de servizos sociais de Galicia e ademais con liñas de acción dos diferentes departamentos do Goberno da Xunta de Galicia. Conta cun orzamento propio, financiado polo Fondo Social Europeo e en 2012 desenvolvéronse as seguintes liñas de actuación:

► Mantemento da Rede de equipos de inclusión sociolaboral

► Apoio e potenciación ás entidades de iniciativa social e fomento da participación dos axentes sociais

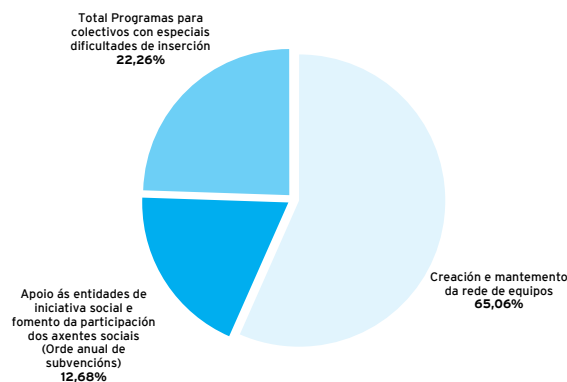
► Programas dirixidos a colectivos específicos:

- Plan Galego de Convivencia Intercultural, Inclusión e Desenvolvemento da Comunidade Xitana
- Programas de atención a persoas “sen teito” e/ou situacións de extrema precariedade económica
- Programa de atención a persoas con discapacidade

► Orzamento

O orzamento xestionado polo Servizo de Inclusión Social da Dirección Xeral de Familia e Inclusión en 2012 para o desenvolvemento destes programas, foi o seguinte:

Programas:	euros
Mantemento da rede de equipos	1.798.328,08
Apoio ás entidades de iniciativa social e fomento da participación dos axentes sociais (Orde anual de subvencións)	599.559,72
Total programas para colectivos con especiais dificultades de inserción	776.908,03
Total	3.174.795,83

2.3.3.1 Mantemento da Rede de equipos de inclusión sociolaboral

Oos equipos son un total de dezanove distribuídos comarcamente e que dependen do Consorcio Galego de Servizos da Igualdade e Benestar (un, situado no Módulo xove do Centro penitenciario de Teixeira). Xunto cos anteriores o plan conta cun equipo coordinador dos equipos dependentes do Consorcio Galego de Servizos da Igualdade e do Benestar, que ten como finalidade coordinar as distintas accións desenvolvidas polos equipos de ámbito comarcal e facer o seguimento e valoración destas.

Estes profesionais traballan de xeito coordinado coa rede de Servizos Sociais Comunitarios Básicos e as Unidades Tramitadoras da RISGA (UTA) e atenden as persoas orientando, acompañando e procurándolles os recursos necesarios para rematar con éxito os seus procesos individuais de integración social e laboral.

► Orzamento

Programas:	euros
Rede de equipos comarcais (Consorcio)	1.798.328,08

► Beneficiarios

Durante o ano 2012, incorporáronse un total de 2.316 persoas ao plan, o 51,8% son mulleres e o 48,2% son homes. O 36,52% das persoas foron incorporadas polos equipos de intervención da provincia de Pontevedra, o 30,95% polos da provincia da Coruña, o 18,43% polos da provincia de Ourense e o 14,07% polos da provincia de Lugo.

Equipo	Homes	Mulleres	Total
Arzúa	15	34	49
As Pontes	87	117	204
Carballo	57	72	129
Ames	39	66	105
Noia	69	65	134

Módulo Xove Teixeira	91	5	96
Mondoñedo	49	41	90
Monforte	45	49	94
Baralla	17	21	38
Begonte	60	44	104
Xinzo de Limia	37	66	103
O Carballiño	46	48	94
Celanova	58	81	139
A Rúa	45	46	91
Gondomar	85	94	179
Marín	74	89	163
O Porriño	88	101	189
Vilagarcía de Arousa	101	104	205
Lalín	51	59	110
Total	1.114	1.202	2.316

O número total de persoas coas que traballaron nos equipos comarcais ao longo de 2012 (número de persoas incorporadas neste ano máis número de persoas incorporadas en anos anteriores pero que en 2012 continúan no dispositivo), foi de 8.837, o 56,11% son mulleres.

Atendendo as causas que provocan a exclusión social que afectan ás persoas usuarias do plan, destaca que o 44% das persoas incorporadas teñen como causa principal a escaseza de recursos. A segunda causa de exclusión social máis numerosa é o paro de longa duración (12,56%) onde o número de homes é superior ao de mulleres (53,61%),.. Séguenlle en importancia o factor de exclusión “inmigrantes” (12,52%), onde o 58,96% son mulleres.

Por sexos, a porcentaxe de mulleres nas categoría de “Paro menos dun ano” e “Emprego precario” é maior que a de homes. Na categoría “Adicións” a porcentaxe de homes é maior que a de mulleres.

Factor principal de exclusión social	Homes	Mulleres	Total
Discapacidade	63	52	115
Inmigrantes/Refuxiados	119	171	290
Paro máis dun ano	156	135	291
Paro menos dun ano	15	19	34

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

Emprego precario	22	39	61
Escaseza de recursos	435	585	1020
Minorías étnicas	59	65	124
Adicións	65	22	87
Emigrantes retornados	13	5	18
Reclusos	85	5	90
Exreclusos	8	2	10
Sen teito	4	0	4
Prostitución	0	4	4
Violencia de xénero	0	28	28
Exclusión territorial	16	17	33
Outros	54	53	107
Total	1.114	1.202	2.316

O número total de perceptores directos da Renda de Integración Social de Galicia, incorporados este ano ao Plan galego de inclusión social é dun total de 617, o que supón o 26,64% do total de incorporacións. O 56,08% do total de perceptores directos da RISGA incorporados ao plan, son mulleres. O número de persoas perceptoras da RISGA incorporadas aumenta con respecto ao ano pasado, debido a situación económica actual.

O equipo de inclusión sociolaboral que desenvolve o seu traballo no cárcere de Teixeiro, traballou en 2012 cun total de 96 homes e 5 mulleres. Realizaron, principalmente, actuacións de información, orientación, asesoramento e formación.

► Contratacións laborais

Unha baixa do plan de inclusión por inserción laboral contabilízase cando o contrato laboral ou a suma dos contratos laborais, alcanzan ou superan os 12 meses, nun período de 18 meses. As insercións laborais poden ser acadadas por persoas incorporadas en 2012 ou en anos anteriores.

En 2012, 652 persoas acadaron un contrato laboral. O 60,88% foron mulleres e o 39,11% homes. O 33% das insercións acadáronse na provincia de Pontevedra e o

32,60% na provincia da Coruña; 23 das insercións laborais foron por autoemprego.

Insercións laborais 2011			
Equipo	Homes	Mulleres	Total
Arzúa	7	8	15
As Pontes	13	56	69
Carballo	9	7	16
Ames	21	29	50
Noia	15	25	40
Módulo Xove Teixeiro	0	0	0
Mondoñedo	4	6	10
Monforte	5	9	14
Baralla	6	8	14
Begonte	19	13	32
Xinzo de Limia	15	25	40
O Carballiño	15	26	41
Celanova	28	41	69
A Rúa	8	25	33
Gondomar	29	47	76
Marín	10	22	32
O Porriño	11	9	20
Vilagarcía de Arousa	37	30	67
Lalín	4	10	14
Total	256	396	652

2.3.3.2 Apoio e potenciación ás entidades de iniciativa social e fomento da participación dos axentes sociais

Nesta liña publicouse a Orde do 30 de decembro de 2011 (DOG nº 15 do 23/01/2012) pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións a entidades de iniciativa social, para o desenvolvemento de programas que contribúan a fomentar a inclusión social e a integración no mercado de traballo das persoas en situación ou risco de exclusión social, subvencionándose un total de 47 entidades.

O 34,78% dos programas desenvolvéronse na provincia da Coruña, o 30,43% na provincia de Pontevedra, o 15,21% na provincia de Ourense e o 13,04% na provincia de Lugo.

En concreto subvencionáronse 50 proxectos. Destacamos os 13 programas dirixidos de maneira específica a traballar co colectivo de persoas con discapacidade, 1 proxecto dirixido a persoas sen teito, 2 proxectos dirixidos a persoas de etnia xitana e 4 programas integrais de base comunitaria en zonas rurais que favorezan a inclusión social e laboral da mocidade, mulleres e colectivos con dificultades de inserción, 2 programas integrais de base comunitaria en barrios urbanos que desenvolvan accións preventivas, de intervención, seguimento e tutoría para mozos en situación ou risco de exclusión social. O resto de proxectos subvencionados desenvolveron actuacións con persoas en situación ou risco de exclusión social, de forma xeral.

O número total de participantes nas accións foi de 1.732. O 50,69% mulleres e o 49,30% homes.

2.3.3.3 Programas dirixidos a colectivos específicos

Plan Galego de Convivencia Intercultural, Inclusión e Desenvolvemento da Comunidade Xitana

- **Plan de Desenvolvemento Xitano** Actuacións desde os servizos sociais comunitarios municipais. En colaboración co Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e as corporacións locais.

O obxectivo do dito plan é o de mellorar a calidade de vida e mellor o de benestar dos xitanos e xitanas, favorecer a súa participación na vida pública e social, propiciar unha maior convivencia entre os distintos grupos sociais e culturais e combater posibles situacións de discriminación e racismo, a través de proxectos de intervención social de carácter integral para a atención, prevención e inserción do pobo xitano.

No ano 2012, a través da Orde do 25 de xuño de 2012 (DOG nº 126 do 03.07.2012) participaron no plan 23 concellos da comunidade autónoma (cun total de 24

programas), realizando actividades simultáneas de intervención social nas áreas de acción social, educación, formación-emprego (elaboración de C.V., apoio na busca de emprego e outras), saúde, vivenda e cultura ademais de realizar acompañamento social ás familias.

- **Convenio coa Fundación Secretariado General Gitano.** A través deste convenio desenvolveuse un programa específico, que ten por finalidade a realización de accións dirixidas ás minorías étnicas cara a promover a inclusión social e a súa integración sociolaboral. Este programa, denominado ACCEDER, conta con catro dispositivos de intervención, situados nos concellos de Lugo, Pontevedra, Vigo e Santiago de Compostela, coa finalidade de realizar accións de formación profesional ocupacional, orientación laboral, acompañamento no acceso ao emprego e accións de sensibilización dirixidas a empresarios.
- **Apoio a entidades de iniciativa social** que traballan de forma específica a inclusión social de xitanos/as. A través da Orde do 30 de decembro de 2011 (DOG nº15 do 23.01.2012) subvencionáronse actuacións desenvolvidas por entidades de iniciativa social que traballan directamente co colectivo xitano, en diferentes zonas de Galicia.
- **Beneficiarios**
 - Nas actuacións desenvolvidas polos servizos sociais comunitarios dos 23 concellos subvencionados, a través do Plan de desenvolvemento xitano, participaron un total de 3.327 persoas, o 54,97% eran mulleres.
 - A través das actuacións desenvolvidas en 2012 no marco do convenio asinado coa Fundación Secretariado Gitano, para o desenvolvemento do Plan ACCEDER, foron incorporadas 308 persoas, das que o 52% son homes. En total desenvolvéronse accións con 803 persoas.

2.3 INCLUSIÓN SOCIAL E COOPERACIÓN COAS CORPORACIÓNS LOCAIS

- En 2012, os participantes do programa ACCEDER asinaron un total de 121 contratos laborais. A suma total de contratos acadados polos participantes desde 2001, ascende a 2.302.
- A través da Orde de subvencións para entidades de iniciativa social, subvencionáronse dous programas dirixidos ao colectivo de etnia xitana, nos que participaron un total de 108 persoas.

► Orzamento

- Convenio Fundación Secretariado General Gitano. Programa ACCEDER: 64.000 euros
- Plan de Desenvolvemento Xitano: 562.908 euros
- Orde, programa específico xitanos: 27.553 euros.

Actuacións dirixidas ao colectivo de persoas sen teito

- **Programa de atención a persoas “sen teito” en situacións de exclusión e pobreza cronificada.** Este programa, financiado a través dun convenio asinado coa Cruz Vermella, pon en marcha unha serie de actuacións que teñen como obxectivo mellorar a situación social e sanitaria das persoas que viven na rúa ou en infravivendas (persoas “sen teito” ou en situación de exclusión e pobreza cronificada), a través de procesos de información, orientación, formación e acompañamento individualizado. Contan co apoio da rede de recursos de atención ao colectivo, entre eles os equipos de intervención existentes nos concellos da Coruña, Santiago de Compostela, Lugo, Ourense e Vigo, financiados a través do dito convenio.

As áreas de traballo dos equipos locais de intervención de cada un dos concellos foron a información, asesoramento e acompañamento individualizado, formación, promoción da saúde, aproveitamento po-

sitivo do ocio e do tempo de lecer, sensibilización social e fortalecemento da rede de traballo coordinado inter-extra institucional.

- **Apoio a entidades de iniciativa social** que desenvolven programas dirixidos de forma específica ás persoas “sen teito” a través da Orde do 30 de decembro de 2011 (DOG nº15 do 23.01.2012) pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión, en réxime de competencia competitiva, de subvencións a entidades de iniciativa social, para o desenvolvemento de programas que contribúan a fomentar a inclusión social e a integración no mercado de traballo das persoas en situación ou risco de exclusión social, subvencionouse o programa “Dentro-Fóra” que desenvolveu Cáritas Diocesana Mondoñedo-Ferrol, no Concello de Ferrol e que se centrou no apoio no proceso de inserción social e laboral, a través de formación en habilidades sociais, hábitos saudables, informática e a busca activa de emprego para as persoas sen teito deste concello; estas actuacións apóianse en gran medida nos recursos dos que dispón esta, e outras, entidades da zona (Albergues, vivendas tuteladas, comedores sociais, etc.) específicos para este colectivo e o programa de inserción sociolaboral para persoas sen fogar que desenvolveu a entidade Instituto Benéfico Social Padre Rubinos.

► Beneficiarios

- No ano 2012 incorporáronse ao Programa “sen teito”, un total de 724 persoas. O 21,68% das persoas incorporadas ao dispositivo foron incorporadas polo equipo de Vigo e só 9,53% polo equipo de Lugo. O número de homes é maior ao de mulleres. O número total de persoas atendidas por este dispositivo en 2012 foi de 1.782.
- Nas accións do programa “Dentro-fora” de Cáritas Diocesana Mondoñedo-Ferrol participaron un total de 15 persoas.

► Orzamento

- Convenio Cruz Vermella. Programa “sen teito”: 150.000 euros
- Orde, programa específico para persoas sen teito: 20.228 euros.

Actuacións dirixidas ao colectivo de persoas con discapacidade

- **Apoio a entidades de iniciativa social** que desenvolven programas dirixidos de forma específica ás persoas con discapacidade a través da Orde de 30 de decembro de 2011 (DOG n.º 15 do 23.01.2012) pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión, en réxime de competencia competitiva, de subvencións a entidades de iniciativa social, para o desenvolvemento de programas que contribúan a fomentar a inclusión social e a integración no mercado de traballo das persoas en situación ou risco de exclusión social e se procede á súa convocatoria.

► Beneficiarios

- A través da Orde de subvención do 30 de decembro subvencionáronse 13 programas específicos para persoas con discapacidade, nos que participaron un total de 408 persoas.

► Orzamento

- Orde, programas específicos para persoas con discapacidade: 157.657 euros.

2.4 DEPENDENCIA

2.4.1 Descrición da área de actuación

O Sistema para a Promoción da Autonomía Persoal e Atención á Dependencia, en aplicación da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE nº 299, do 15.12.2006) pretende configurar un novo desenvolvemento dos servizos sociais que complemente a acción protectora e poida dar resposta ás necesidades de atención das persoas en situación de dependencia.

O proceso de valoración da dependencia e a elaboración do programa individual de atención, recollido no Decreto 15/2010, do 4 de febreiro (DOG nº 34, do 19.02.2010) e na Orde do 2 de xaneiro de 2012 (DOG nº 9, do 13.01.2012), comprende todas as actuacións relativas ao procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema, a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes, así como outras actividades complementarias, tales como o apoio e supervisión das valoracións, depuración de datos, coordinación dos equipos de valoración, etc.

Estrutura orgánica e unidades implicadas no desenvolvemento da Lei 39/2006, do 14 de decembro (BOE nº 299, do 15.12.2006), en Galicia. Deseño do proceso de valoración da situación de dependencia na nosa comunidade.

A través do Decreto 109/2012 do 22 de xuño (DOG nº 73, do 17.04.2012)¹ establécese a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar.

A creación e competencias da Secretaría Xeral de Política Social (Decreto 109/2012 do 22 de xuño) artículase a través de tres subdireccións xerais que foron creadas coa

filosofía e espírito da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia (BOE nº 299, do 15.12.2006). No que afecta ao procedemento de recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema, correspóndelle a Subdirección Xeral de Dependencia, a través do Servizo de Atención á Dependencia e a Unidade de Coordinación da Dependencia, a coordinación e apoio ás xefaturas territoriais nos procedementos de acceso ao recoñecemento de grao e nivel de dependencia en coordinación co sistema de servizos sociais establecido na Lei 13/2008, de 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia e asegurar a elaboración dos correspondentes programas individuais de atención.

Asemade, polo Decreto de estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar creábanse os servizos de dependencia e autonomía persoal, dependentes das xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar, encargados da xestión do procedemento de acceso ao recoñecemento de grao e nivel de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema e no que se encadran os órganos de valoración e asesoramento da dependencia.

Normativa de aplicación

- Decreto 227/2012, do 2 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia (DOG nº 230, do 03.12.2012)
- Decreto 235/2012, do 5 de decembro, polo que se fixa a estrutura orgánica básica das consellerías da Xunta de Galicia (DOG nº 233, do 07.12.2012)
- Decreto 109/2012, do 22 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG nº 46 do 06-03.2013)
- Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía de persoal e atención a persoas en situación de dependencia (BOE nº 299, do 15.12.2006)

¹ No momento da redacción desta memoria este decreto foi derrogado polo Decreto 42/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG nº 46 do 06.03.2013)

- Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa Individual de Atención (PIA) e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 34, do 19.02.2010)
- Orde do 2 de xaneiro de 2012 de desenvolvemento do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización dos órganos técnicos competentes (DOG nº 9, do 13.01.2012).

A estrutura dos equipos de valoración de dependencia: composición e funcionamento

Existen sete órganos de valoración da dependencia, dependentes das catro xefaturas territoriais, emprazados nas sete grandes cidades galegas e constituídos de conformidade coas previsións contidas nos artigos 27, 28 e demais concordancias da Lei 39/2006 (BOE nº 299, do 15.12.2006), e en aplicación do baremo aprobado mediante o Real Decreto 174/2011, do 11 de febreiro (BOE nº 42, do 18.02.2011), así como diversos acordos do Consello Territorial en relación coa composición e actuación (cabe destacar a Resolución do 4 de febreiro de 2010 da Secretaría General de Política Social y Consumo, en materia de órganos e procedementos de valoración da situación de dependencia), no que se refire a criterios básicos do procedemento de valoración e das súas características.

De conformidade co regulado na Lei 39/2006 (BOE nº 299, do 15.12.2006) e o Decreto 15/2010 do 4 de febreiro (DOG nº 34, do 19.02.2010), polo que se regula o procedemento para o recoñecemento das situacións de depen-

dencia, a Comunidade Autónoma de Galicia determinou os órganos de valoración e asesoramento da dependencia constituídos por profesionais con perfil social e sanitario, e compostos como mínimo por un médico/a, un psicólogo/a, un traballador/a social e, de ser o caso, un terapeuta ocupacional, que presten o seu servizo na Administración autonómica. Estes profesionais, que conforman o órgano de valoración para acceso ao Sistema para Autonomía e Atención á Dependencia (SAAD), emiten os ditames proposta do grao e nivel de dependencia e do plan individual de atención.

Funcións dos técnicos de valoración da dependencia

Os profesionais técnicos de valoración da dependencia, con perfil social e sanitario, dependen funcionalmente do Órgano de valoración da dependencia e organicamente da xefatura territorial da consellería e realizan as seguintes funcións:

- Aplicar os baremos para a valoración da dependencia establecidos normativamente.
- Examinar a situación socioeconómica de acordo co informe social e o resto da documentación relativa ao contorno no que vive o solicitante, e no seu caso, a súa elaboración.
- Darlle traslado ao Órgano de Valoración e Asesoramento da Dependencia da necesidade de solicitar informes e/ou probas complementarias necesarias para cumprimentar a valoración, así como da existencia de causas no expediente que requiran da súa valoración para determinar o carácter de emerxencia.
- A análise da modalidade de recurso que, dentro do catálogo de servizos e prestacións, mellor se adecúe ás necesidades do solicitante.
- Orientar e asesorar os usuarios do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia.

Coordinación e planificación técnica do SIGAD

(Subdirección Xeral da Dependencia-Unidade de Coordinación da Dependencia)

2.4.2 Proxectos normativos.

2.4.2.1 Proxectos normativos aprobados durante o 2012

Ao longo do ano 2012 aprobáronse as seguintes disposicións normativas:

- ▶ Orde do 2 de xaneiro de 2012 de desenvolvemento do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización dos órganos técnicos competentes (DOG nº 9, do 13.01.2012).
- ▶ Orde do 9 de agosto de 2012 pola que se modifica a Orde do 2 de xaneiro de 2012, de desenvolvemento do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes (DOG nº 157, do 20.08.2012).
- ▶ Orde do 12 de setembro de 2012 pola que se aproba a Carta de servizos do Sistema para a autonomía e atención á dependencia (DOG nº 178, do 18.09.2012).

2.4.2.2. Proxectos normativos en desenvolvemento

- ▶ Borrador do Decreto polo que se modifica o Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes e o Decreto 148/2010, do 7 de xullo, polo que se modifica o Decreto 15/2010, do 4 de febreiro.
- ▶ Borrador da Orde pola que se modifica a Orde do 2 de xaneiro de 2012 de desenvolvemento do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e a atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes.

Estes proxectos normativos resultan necesarios para adaptar a normativa da nosa Comunidade autónoma atendendo os recentes cambios normativos a nivel estatal. En concreto, con data 14 de xullo de 2012, publícase no BOE o Real Decreto-lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade que recolle, entre outras, as medidas adoptadas no acordo do 10 de xullo de 2012 do Consello Territorial do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, agora Consello Territorial de Servizos Sociais e do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia, para a mellora do sistema para a autonomía e atención á dependencia, publicado mediante a Resolución do 13 de xullo de 2012, da Secretaría de Estado de Servizos Sociais e Igualdade.

No artigo 22 do citado Real decreto lei 20/2012 así como

nas disposicións adicionais sétima, oitava, novena, décima, disposicións transitoria novena, décima, décimo primeira, décimo segunda, decimo terceira e na disposición final primeira, se modifican certas disposicións da Lei 39/2006, do 14 de decembro, e posterior normativa de desenvolvemento desta, polo que, en consecuencia cómpre a modificación das disposicións normativas ditadas.

En concreto no relativo á revisión do grao de dependencia, á efectividade do recoñecemento das situacións vixentes de grande invalidez e de necesidade de axuda de terceira persoa, así como á efectividade do dereito ás prestacións do sistema en relación ás libranzas de coidados no contorno familiar, ao aprazamento e periodicación do abono dos efectos retroactivos das libranzas de coidados no contorno familiar, modificándose a este respecto a disposición adicional sexta do Real decreto lei 8/2010, do 20 de maio, e ao establecemento de criterios comúns na asignación de prestacións nos casos de falecemento do dependente segundo a Resolución do 13 de xullo de 2012, da Secretaría de Estado de Servizos Sociais e Igualdade.

Entre outros aspectos que se abordan, destaca a supresión dos niveis nos que se dividía cada grao de dependencia, establecéndose un réxime transitorio para as persoas solicitantes con grao e nivel recoñecido; a libranza de asistencia persoal que se estende a todos os graos de dependencia; a intensidade dos servizos e, en consecuencia, o réxime de compatibilidades establecido; os requisitos da libranza de coidados no contorno familiar; a efectividade do dereito ás prestacións do sistema en relación ás libranzas de coidados no contorno familiar; as fórmulas de cálculo das libranzas; así como o establecemento de criterios comúns na asignación de prestacións nos casos de falecemento do dependente segundo a Resolución do 13 de xullo de 2012, da Secretaría de Estado de Servizos Sociais e Igualdade.

Por outra banda, no ano 2012 púxose en marcha o

proxecto da Orde polo que se aprobaba o modelo do informe social unificado (ISU) para a área de dependencia, discapacidade e promoción da autonomía persoal e se aprobe a súa utilización no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

A elaboración dun modelo de informe social unificado (ISU) na área de dependencia, discapacidade e promoción da autonomía persoal constitúe un paso máis, por parte da Consellería de Traballo e Benestar, na mellora do sistema a través da implementación de novos instrumentos que melloren a coordinación entre profesionais así como entre institucións, e a través da implementación de novas medidas técnicas que facilitan a xestión de cara a mellorar a súa eficacia e eficiencia.

Trátase de obter un instrumento común que facilite o acceso aos servizos sociais vinculados a área de necesidade de autonomía persoal, diminuíndo ao mínimo o traballo de cumprimentación de diferentes - e con similares contidos- formularios de informe social, configurando o modelo de ISU para o seu uso xeneralizado polos/las traballadores sociais relacionados/as cos servizos dirixidos a persoas maiores, persoas con discapacidade e persoas con dependencia, coa pretensión de axudar a que:

- Os criterios para a recompilación e a organización da información que se verte no informe social sexan o máis homoxéneos posible.
- Se recolla a información imprescindible para a aplicación dos actuais baremos de acceso a diferentes servizos e prestacións, servindo á vez de base para a comunicación e a coordinación inter-profesional / interinstitucional.

Así mesmo, elaborouse o borrador do Decreto polo que se regula a actuación administrativa integral en Atención Temperá na Comunidade Autónoma de Galicia xa que cómpre facilitar aos nenos e ás nenas e ás súas familias esta actuación transversal tan transcendente para

o seu progreso dun xeito continuado, flexible e contextualizado, a través dun marco normativo que posibilite a intervención múltiple dirixida a nenos/as de 0 a 6 anos, ás súas familias e á comunidade. Ao mesmo tempo é necesario obter a máxima austeridade e eficiencia dos servizos públicos, destacando o deber de cooperar e a responsabilidade de colaborar, para que cada sistema de servizos achegue os medios e recursos de que dispón evitando a duplicidade de servizos e optimizando os recursos, incrementando desta maneira a eficacia e a eficiencia. Neste sentido, o Decreto de atención temperá vén a responder ao que xa o Plan de acción integral para as persoas con discapacidade de Galicia 2010-2013 establecera como obxectivo de carácter urxente na área 9, Atención Temperá, incidindo en que a mellora da calidade da prestación dos servizos debe realizarse a través da coordinación interinstitucional correspondente, creando e consolidando unha rede de recursos que facilite a igualdade de acceso das familias en toda Galicia, que se construírá sobre os recursos actualmente existentes e coordinando os servizos dos sistemas sanitario, educativo e de servizos sociais.

2.4.3 Implementación do sistema de información

Continuáronse cos traballos do “EXPEDIENTE DIXITAL”, un dos proxectos nos que este departamento puxo maiores esperanzas. Este proxecto permitirá nas súas distintas fases a consecución da sede electrónica da consellería para a área de dependencia e un sistema de catalogación e dixitalización dos expedientes de dependencia. A finais do ano 2012 dixitalizáronse máis de 128.177 lotes, o que supón o 93,5% do total estimado, con máis de 7,7 millóns de imaxes e uns 51.000 expedientes preparados para ser entregados, convertidos a formato conservable PDF e clasificados por tipoloxía documental.

Así mesmo, púxose en marcha a sede electrónica que permite a tramitación electrónica do procedemento de

recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema polo que se posibilita a presentación electrónica da solicitude de recoñecemento e habílitase os medios necesarios para o envío electrónico do informe social e informe de saúde, por parte dos/as profesionais responsables, á consellería con competencias en materia de servizos sociais.

Por outro lado, no ano 2012, tras a posta en marcha no ano anterior do módulo “extranet” implementado na aplicación SIGAD (SIGAD-Concellos) pola que se puxo a disposición dos/as traballadores/as sociais de servizos sociais comunitarios e de saúde o sistema de información necesario para un óptimo desenvolvemento do SAAD en Galicia, púxose en funcionamento a xestión da nómina do Servizo de Axuda no Fogar a través desta aplicación SIGAD-Concellos. Esta actuación facilita en gran medida o financiamento, pagamento e xustificación do servizo de Axuda no Fogar para persoas en situación de dependencia que reciben este servizo xestionado polas corporacións locais.

Un dos puntos débiles do sistema residía na calidade dos datos existentes. Debido a isto, xa con anterioridade realizárase unha auditoría de calidade dos datos do sistema e definíranse distintas actuacións en función do grao de prioridade de cara á consecución dunha calidade óptima dos datos do sistema..A meirande parte das accións derivadas desta auditoría desenvolvéronse durante o ano 2011 e continuáronse no 2012 en función das prioridades marcadas.

Así mesmo, na liña do aproveitamento que ofrecen na actualidade as TIC, no ano 2011 iniciáronse os traballos para a creación dunha nova aplicación para os valoradores de dependencia. A dita aplicación impleméntase no ano 2012 e nace para facilitar o traballo ao persoal que realiza as funcións de aplicación do baremo de dependencia (BVD e EVE) de maneira que a través da conexión co SIGAD entre outras vantaxes, os resultados da aplica-

ción do baremo son enviados ao sistema en tempo real. A citada aplicación elabórase en consonancia co novo baremo publicado a través do Real Decreto 174/ 2011 do 11 de febreiro, polo que se aproba o baremo de valoración de dependencia establecido pola Lei 39/2006 de 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia, publicado o 18 de febreiro de 2011 (BOE nº 42) e que entrou en vigor no mes de febreiro de 2012, ao ano da súa publicación.

Por outro lado, no ano anterior puxérase en marcha un recurso que se facía necesario para xestionar a información sobre os expedientes de dependencia e o dito recurso canalízase a través do teléfono de información administrativa da Xunta de Galicia 012. O que se pretende con isto é fomentar a participación da cidadanía en favor da mellora da calidade dos servizos que presta a Administración e o acceso directo á información sobre o procedemento en xeral, información particular dun expediente concreto e o seu estado de tramitación así como información sobre as citacións. Sobre este último aspecto, no ano 2012, completouse o citado servizo de información coa xestión das citas para a valoración en todos os equipos a través do citado servizo do 012 o que supón unha descarga aos mesmos equipos que viñan realizando esta actividade.

2.4.4 Mellora da coordinación

Unha adecuada coordinación, colaboración e a suma de todos os esforzos dos actores que interveñen no sistema (administracións, distintos departamentos e profesionais), é fundamental no obxectivo de mellorar a calidade de atención ás persoas en situación de dependencia e de conseguir unha xestión integral de todo o procedemento dunha lei, de seu, transversal.

Con tal motivo, iniciouse a posta en marcha da xestión da nómina do Servizo de Axuda no Fogar a través do módulo “extranet”. Este módulo fora implementado na aplicación

SIGAD para a posta a disposición dos/as traballadores/as sociais de servizos sociais comunitarios e de saúde, do sistema de información necesario para un óptimo desenvolvemento do SAAD en Galicia, actuando dunha forma máis eficaz e eficiente na utilización dos medios humanos, materiais e de organización de cada administración. Así mesmo, a través deste módulo ponse a disposición dos/as traballadores/as sociais información sobre o estado da tramitación administrativa dos expedientes e do contido da resolución do PIA. Os concellos canalizan así a xestión do programa de asignación de recursos no relativo ao servizo de axuda a domicilio.

<http://sigadconcellos.xunta.es>.

Así mesmo, en coordinación co SERGAS, estase a traballar na posta a disposición dos medios necesarios que habiliten o envío do informe de saúde ao sistema de dependencia de xeito automatizado a través do IANUS.

Por outra banda, actualmente a Consellería de Traballo e Benestar xestiona 7.750 prazas de atención residencial a persoas en situación de dependencia, ben directamente, ben en réxime de xestión externa (concesión ou concerto), nas cales se dispón de atención sanitaria e, en moitos dos centros, de persoal médico que presta a atención debida ás persoas residentes. Tamén é o responsable do seu seguimento. Para estes efectos, faise necesario habilitar os medios necesarios para facilitar o acceso por parte dos profesionais médicos á historia clínica das persoas beneficiarias dun servizo residencial, co que se melloraría polo tanto a información necesaria para o traballo destes profesionais así como a debida coordinación sociosanitaria, enmarcando, polo tanto, esta actuación dentro do plan de actuacións sociosanitarias segundo o recollido na orde conxunta do 7 de agosto de 2009, da Consellería de Sanidade e da Consellería de Traballo e Benestar, pola que se crea o Comité de Planificación de Atención Sociosanitaria.

No ano 2012, a Secretaría Xeral de Política Social puxo en marcha os traballos para a elaboración da Estratexia para a prevención e detección precoz da dependencia en Galicia 2012-2015, horizonte 2020. O propósito é contar cun documento que actúe como “plan director” das políticas do Goberno galego en materia de prevención e detección precoz da dependencia, centrando a súa actividade en áreas estratéxicas, de prioritaria intervención, tendo en conta a situación de partida, as demandas e necesidades detectadas a partir dos grupos de interese, así como a dispoñibilidade dos recursos.

Para esta iniciativa adoptouse un procedemento baseado nunha metodoloxía dirixida á consulta, contraste e formulación de propostas por parte das administracións, das organizacións que traballan no sector da dependencia en toda a súa amplitude, colexios profesionais, axentes sociais, grupos de investigación, etc.

2.4.5 Implementación de instrumentos de xestión da calidade

De cara á utilización e posta en marcha de instrumentos de xestión de calidade, o resultado foi a elaboración do seguinte:

- ▶ Auditoría interna e protocolo de aplicación
- ▶ Portal da Secretaría Xeral de Política Social

Unha das áreas básicas para conseguir mellorar as aptitudes dos profesionais en materia de dependencia pasa por proporcionar unha formación adecuada e continua que busque a excelencia dos nosos profesionais. É por iso polo que a Secretaría Xeral de Política Social, dentro do seu plan de formación encadrado no convenio asinado coa Escola Galega de Administración Pública (EGAP), está a actuar conxuntamente de cara á formación dos profesionais da secretaría xeral así como a elaborar un estudo das súas necesidades formativas.

Impartíronse accións formativas específicas na área de dependencia sobre:

- ▶ A xestión por procesos. Proceso de recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do SIGAD.
- ▶ Accións de formación non formal e apoio a coidadores non profesionais.

No mes de setembro de 2012 aprobouse a Carta de servizos do Sistema para a autonomía e atención á dependencia como instrumento de xestión da calidade que promove un proceso de análise e mellora dos servizos da organización e como vehículo de comunicación ao cidadán, dos dereitos e dos niveis estándar e do compromiso da calidade que se axustará á prestación dos ditos servizos. Os traballos para a súa elaboración leváronse a cabo a través dun longo proceso e grazas a un grupo de traballo formado por persoal propio da Secretaría Xeral así como das xefaturas territoriais que exercen labores en materia de dependencia.

Así mesmo, na mesma liña da xestión da calidade, iniciouse na Subdirección xeral de Dependencia da implantación do modelo europeo de excelencia, EFQM, modelo de xestión contrastado que impulsa e orienta as organizacións na procura da “excelencia”. O proceso para a implantación do EFQM, que terá continuidade no 2013, iniciouse coa fase de “Formación en calidade” para continuar coa correspondente “Avaliación”, fases nas que se contou coa participación dun numeroso grupo de voluntarios, a través de traballadores da mesma organización. Na fase seguinte terá lugar a “Certificación” tendo en conta que o proceso está suxeito á autoavaliación permanente. Trátase, en definitiva, dunha ferramenta que garante a calidade do servizo e a mellora continua.

Por último, en colaboración co Departamento de Psicoloxía Evolutiva e da Educación da Universidade de Santiago de Compostela, iniciouse un proxecto de investigación

para a definición dun sistema de toma de decisións para a asignación dos distintos servizos, que se contemplan na Carteira de servizos de atención á dependencia da Xunta de Galicia, a persoas en situación de dependencia”.

O propósito deste proxecto é contribuír á elaboración dun sistema de toma de decisión que poida ser facilitado aos encargados de realizar a aplicación do baremo de dependencia que recolle a Lei 39/2006, para o seu uso como elemento de derivación dos beneficiarios cara os servizos da Carteira da Xunta de Galicia que garanta ou permita, en maior medida, que todas as persoas que presentan as mesmas necesidades sexan derivadas ao mesmo ou aos mesmos servizos (sexan estas prestacións económicas ou servizos).

2.4.6 Planificación

Avanzouse na consecución de ferramentas de análise e planificación. Neste eido estase a colaborar coa Universidade de Santiago de Compostela, a través do Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia (IDEGA), e coa Fundación Caixa Galicia, a través do Centro de Investigación Económico e Financeiro de Galicia (CIEF), nun proxecto denominado “Observatorio social” coa finalidade de fomentar a investigación, fixar e analizar indicadores que permitan afondar no coñecemento da realidade socioeconómica e territorial de Galicia no campo dos servizos sociais, especialmente no que atinxe aos aspectos relativos á mellora da calidade, eficacia e eficiencia na prestación dos servizos de atención as persoas maiores, persoas con discapacidade e/ou dependencia, de atención aos nenos e nenas menores de tres anos e demais servizos sociais comunitarios e especializados. Así, con este motivo, elaborouse como primeiro paso, un mapa de infraestruturas relativas á atención residencial na nosa Comunidade autónoma. Tamén se desenvolveron traballos no ámbito do mapa de infraestruturas relativas á atención diúrna e, como seguinte paso, na

redefinición das áreas de referencia para a asignación do servizo de atención residencial.

2.4.7 Balance de xestión

Xestión das valoracións das situacións de dependencia e aprobacións de programas individuais de atención

O art. 26.1 da Lei 39/2006 de promoción de autonomía persoal define tres graos de dependencia (grao I ou moderada, II ou severa, III ou gran dependencia) segundo as necesidades de apoio nas que o solicitante precisa doutra persoa, para desenvolver as actividades básicas da vida diaria (ABVD), dependendo dunha valoración integral onde se ten en conta de maneira obrigada e fundamental a aplicación do BVD ou EVE (baremos aprobados no Real Decreto 174/2011, do 11 de febreiro (BOE nº 42, do 18.02.2011), o informe de saúde e o informe social. A data 31 de decembro de 2012, un total de 88.058 persoas solicitaron o recoñecemento da situación da dependencia, sendo as provincias da Coruña e Pontevedra as que maior demanda rexistraron.

► Solicitudes activas: 88.058

Do total de solicitudes rexistradas foi recoñecido o grao e nivel de dependencia ao 95,64 % (84.223) do total de solicitudes activas, e 61.956 persoas contan co recoñecemento dunha situación de dependencia que dá acceso aos servizos e prestacións da carteira de servizos do sistema para a promoción da autonomía persoal e atención á dependencia segundo o calendario de implantación progresiva da lei.

En virtude do Real decreto lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade, modifícase a clasificación de graos e niveis, de xeito que a partir da entrada en vi-

gor do citado Real decreto lei (16 de xullo de 2012), para as novas valoracións desaparece o nivel e recoñécese só o grao. En función disto, distínguense na clasificación que se indica a continuación os recoñecementos nos que aínda figura o grao e nivel, por tratarse de valoracións anteriores á data do 16 de xullo, e os de só grao*:

Grao e nivel	nº	%
Grao III nivel 2	11.016	13,08%
Grao III nivel 1	15.564	18,48%
Grao III *	1.138	1,35%
Grao II nivel 2	11.250	13,36%
Grao II nivel 1	14.851	17,63%
Grao II *	1.145	1,36%
Grao I nivel 2	8.375	9,94%
Grao I nivel 1	10.254	12,17%
Grao I *	1.296	1,54%
Sen grao	9.334	11,08%
Total	84.223	100%

Finalmente, das persoas que tiñan acceso á Carteira de servizos do Sistema para a autonomía e atención ás persoas en situación de dependencia, 39.040 beneficiarios están a percibir o servizo/prestación cun total de 42.935 prestacións do sistema.

	Resolucións de PIA
Total de beneficiarios activos	39.040
Prevención e Promoción	403
Residencia	7.587
Teleasistencia	1.088
Centro de día	5.138
Axuda no fogar	8.740
Coidadores	14.112
Libranza vinculada a servizo	5.827
Libranza de asistente persoal	40
Total	42.935

► **Información histórica acumulada
dende o 01/01/2007**

Solicitudes	143.867
Ditames	126.606
Persoas beneficiarias con dereito a prestación	102.236
Prestacións	65.553

**2.4.8 Programa de formación non formal e de apoio
ao/á coidador/a non profesional**

O plan de formación de coidadores/as non profesionais da Secretaria Xeral de Política Social é o mecanismo elixido para coordinar e materializar as actuacións destinadas á consecución dunha maior e mellor atención das persoas en situación de dependencia co fin de difundir novas ferramentas e técnicas de intervención no coidado de persoas en situación de dependencia, crear novos canles de comunicación e preparar as persoas coidadoras do sistema.

En colaboración coa Sociedade Galega de Médicos Xerais de Familia creouse o Manual de formación para os coidadores non profesionais, que se converte nun aliado práctico e útil para o labor diario das persoas non profesionais que atenden as persoas en situación de dependencia. Un documento que ten como obxectivo achegar consellos, solucións e suxestións para a procura dunha mellor calidade de vida e autonomía persoal das persoas en situación de dependencia e fixar uns criterios homoxéneos e validados por profesionais do sector co obxectivo de que a formación que se imparta neste eido sexa a máis óptima dende o punto de vista da súa calidade técnica.

Este manual é o punto de partida dun proxecto máis amplo “Xuntos nos coidados”, co que se pretende conseguir un apoio integral aos coidadores non profesionais e a mellora da calidade da atención ás persoas en situación de dependencia.

Elaboráronse, así mesmo, dous manuais especializados para coidadores de persoas con enfermidade de alzhéimer, en colaboración coa Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzheimer (FAGAL), e para persoas con enfermidades mentais, en colaboración coa Federación de Persoas con Enfermidade Mental-Feafes Galicia.

As publicacións elaboradas están todas dispoñibles no enlace: <http://benestar.xunta.es/web/portal/guias>

A través destas accións formativas, e tendo en conta o plan de formación non formal para persoas coidadoras non profesionais na que se enmarcan estas accións, perséguese os seguintes obxectivos:

- Mellorar a calidade do servizo e da atención que prestan proporcionándolles información que permitan os mellores coidados posibles segundo as características e situación da persoas en situación de dependencia.
- Poñer a disposición das persoas coidadoras unha formación que sirva de ferramenta na atención dirixida ás persoas en situación de dependencia.
- Especial importancia tamén acada a futura inserción laboral, e, neste ámbito, están a traballar conxuntamente as áreas de traballo e benestar deste departamento. Trátase de acadar unha meta que estamos convencidos é un importante nicho de mercado neste século.

Durante o ano 2012 desenvolvéronse as seguintes accións formativas:

- ▶ **Módulo básico de formación non formal:** realizáronse 76 accións formativas cuns 1.900 coidadores participantes nun total de 74 concellos da Comunidade Autónoma de Galicia.
- ▶ **Módulo de formación non formal especializada no coidado das persoas con enfermidades crónicas:** leváronse a cabo 7 actuacións nas sete grandes cidades da Comunidade autónoma, achegando as accións de apoio e formación non formal a un total de dunhas 160 persoas coidadoras non profesionais de persoas con enfermidades crónicas.
- ▶ **Módulo de formación non formal especializada en coidado das persoas con demencia.** leváronse a cabo 15 accións formativas en diferentes localidades achegando as accións de apoio e formación non formal a un total de ao redor de 300 persoas coidadoras non profesionais de persoas con demencia.

Por outra parte, en colaboración coa Consellería de Saúde, puxérase en funcionamento para os coidadores non profesionais das persoas en situación de dependencia, un servizo de atención telefónica continuo, as 24 horas do día e os 365 días do ano. Este teléfono 902 400 116 ten como finalidade prestar información e solucións ás situacións sanitarias non urxentes, información sobre os coidados asistenciais, sobre as características das probas médicas, sobre a prevención e hábitos saudables e sobre centros e servizos sanitarios. Tamén proporciona apoio psicolóxico a este colectivo de coidadores.

En relación con isto último, estase a colaborar coa Universidade de Santiago de Compostela, un na elaboración dun protocolo de detección da depresión en coidadores non profesionais, para a súa aplicación por parte dos técnicos do O61, derivando as persoas nas que se atopen indicadores de risco de depresión, ás accións de prevención implementadas no marco do programa “Xuntos nos coidados”.

2.5 Equipamentos e servizos para persoas maiores e persoas con discapacidade

2.5.1 Equipamentos e servizos para maiores

2.5.1.1 Centros residenciais de atención a persoas maiores

Son centros destinados a vivenda permanente e común nos que se presta unha atención integral e continuada ás persoas maiores que non contan co apoio social ou familiar ou este é insuficiente para cubrir as atencións que necesitan.

Os centros residenciais poden contar con prazas para a atención a persoas maiores que se atopan en situación de dependencia ou a persoas maiores con autonomía:

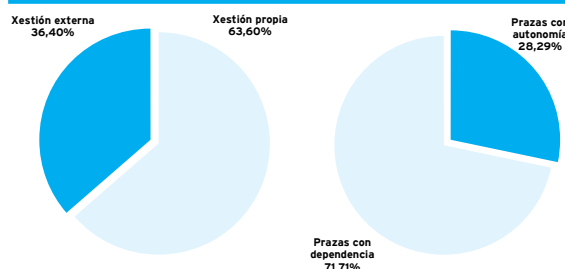
- **Prazas de atención a persoas maiores en situación de dependencia:** prazas destinadas a vivenda permanente e común nas que se presta unha atención integral e continuada a persoas maiores que por razóns ligadas á falta ou perda de autonomía física ou psíquica ten necesidade de asistencia para a realización das actividades correntes da vida diaria.
- **Prazas de atención a persoas maiores con autonomía:** prazas destinadas a vivenda permanente e común de persoas maiores que posúen unhas condicións físicas e psíquicas que lles permiten a realización por si mesmas das actividades de autocoidado.
- **Apartamentos tutelados:** son un conxunto de vivendas independentes que están agrupadas para a prestación en común dunha serie de servizos colectivos. Cada apartamento alberga a unha ou dúas persoas maiores autónomas, tratando sempre de potenciar a súa autonomía e privacidade. Concíbense como un sistema de aloxamento e convivencia alternativo ao tradicional internamento en residencias.

A Xunta de Galicia conta con prazas residenciais en centros de titularidade propia e en centros de titularidade privada ou municipal, pola vía de contrato. Os centros de titularidade propia poden estar xestionados directamente pola Xunta de Galicia ou por unha entidade xestora externa.

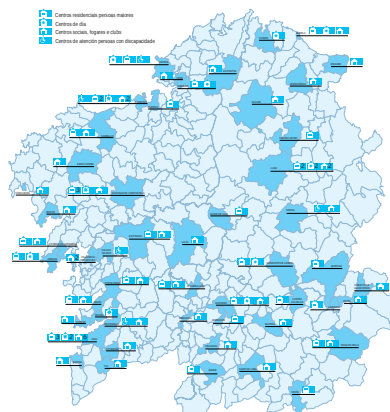
Centros residenciais de titularidade propia

A Xunta de Galicia conta con 3.464 prazas distribuídas en 30 centros residenciais de titularidade propia. Dos centros propios, 19 están xestionados directamente pola Xunta de Galicia, mentres que os 11 restantes son xestionados por empresas externas.

Xestión:	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total prazas
Propia	956	1.247	2.203
Externa	24	1.237	1.261
Total	980	2.484	3.464

Ver mapa páxina 30

2.5 EQUIPAMENTOS E SERVIZOS PARA PERSOAS MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

Relación de centros de titularidade propia:

Nome	Localidade	Xestión	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
Residencia de Maiores de Laraxe (Geriatros)	Cabanas	Externa	0	172	172
Residencia de Maiores de Carballo	Carballo	Propia	26	0	26
Residencia de Maiores Torrente Ballester	A Coruña	Propia	64	32	96
Residencia de Maiores de Matogrande (Sar-Quavitae)	A Coruña	Externa	0	150	150
Residencia de Maiores de Caranza-Ferrol	Ferrol	Propia	142	49	191
Residencia de Maiores de Oleiros	Oleiros	Propia	0	284	284
Residencia de Maiores de Pobra do Caramiñal	Pobra do Caramiñal	Propia	48	0	48
Residencia de Maiores de Ribeira (Geriatros)	Ribeira	Externa	0	106	106
Residencia de Maiores Volta do Castro	Santiago de Compostela	Propia	0	150	150
Residencia de Maiores de Santiago de Compostela	Santiago de Compostela	Propia	84	0	84
Fundación José Otero-Carmela Martínez (Geriatros)	Santiago de Compostela	Externa	0	150	150
Apartamentos tutelados de Antas de Ulla (UTE, Troncoso Casares)	Antas de Ulla	Externa	16	0	16
Residencia de Maiores de Burela	Burela	Propia	58	30	88
Residencia de Maiores de Castro Ribeiras do Lea (Sar-Quavitae)	Castro de Rei	Externa	0	172	172
Residencia de Maiores As Gándaras	Lugo	Propia	150	68	218
Residencia de Maiores A Milagrosa	Lugo	Propia	54	0	54
Residencia de Maiores de Monforte de Lemos	Monforte de Lemos	Propia	42	0	42
Residencia de Maiores de Quiroga (Fundación Valdegodos)	Quiroga	Externa	0	88	88
Residencia de Maiores de Bande ((Geriatros)	Bande	Externa	8	42	50
Residencia de Maiores Nosa Sra. dos Miragres	Barbadas	Propia	0	130	130
Residencia de Maiores de Castro Caldelas	Castro Caldelas	Propia	32	0	32
Residencia de Maiores do Carballiño	O Carballiño	Propia	52	0	52
Residencia de Maiores de Larouco (Geriatros)	Larouco	Externa	0	82	82
Residencia de Maiores de Viana do Bolo (Fund. Valdegodos)	Viana do Bolo	Externa	0	125	125
Residencia de Maiores da Estrada	A Estrada	Propia	40	0	40
Residencia de Maiores de Marín	Marín	Propia	78	0	78
Residencia de Maiores de Campolongo	Pontevedra	Propia	86	50	136
Complexo Residencial de Atención a Persoas dependentes de Vigo (Residencia de Atención a Persoas dependentes de Vigo I)	Vigo	Propia	0	306	306
Complexo Residencial de Atención a Persoas dependentes de Vigo (Residencia de Atención a Persoas dependentes de Vigo II)	Vigo	Propia	0	148	148
Residencia de Bembrive (Sar-Quavitae)	Vigo	Externa	0	150	150
Total			836	2.628	3.464

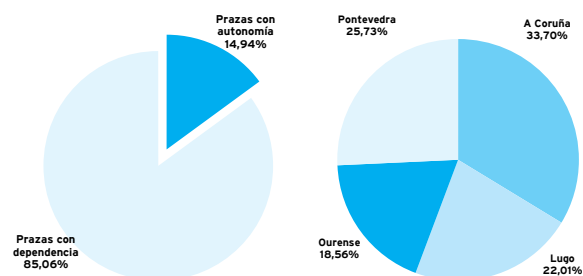
Centros residenciais con prazas concertadas

A Xunta de Galicia ten prazas concertadas en 67 centros. Hai prazas concertadas en 3 centros de titularidade municipal, 31 centros de titularidade privada con ánimo de lucro e 33 centros de iniciativa social. O total de prazas concertadas é de 3.191; 14 son prazas con autonomía e 3.177 son prazas con dependencia.

	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
Total	14	3.177	3.191

Distribución provincial das prazas públicas da Xunta de Galicia

	Prazas con autonomía	Prazas con dependencia	Total
A Coruña	364	1.879	2.243
Lugo	320	1.145	1.465
Ourense	96	1.139	1.235
Pontevedra	214	1.498	1.712
Total	994	5.661	6.655

Evolución de prazas residenciais da Xunta de Galicia

	Prazas en centros propios	Prazas en centros concertados	Total
2004	3.078	862	3.940
2005	3.098	1.581	4.679
2006	3.179	2.110	5.289
2007	3.329	2.101	5.430
2008	3.333	2.226	5.559
2009	3.324	2.467	5.791
2010	3.448	3.203	6.651
2011	3.464	3.196	6.660
2012	3.464	3.191	6.655

Centros xestionados polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar

O Consorcio é o organismo xestor de diversos equipamentos para a atención integral a persoas maiores postos en marcha por todo o territorio galego. En canto ás prazas residenciais, o Consorcio xestiona 5 fogares residenciais, 1 miniresidencia e 5 vivendas comunitarias.

- **Fogares residenciais**, son equipamentos que proporcionan, con carácter permanente, unha atención integral nun ambiente personalizado ás persoas maiores que no momento do seu ingreso presentan unha situación de dependencia leve ou moderada.
- **Vivendas Comunitarias**, este recurso está dirixido a persoas cun alto grao de independencia. Defínen-se como vivendas independentes, agrupadas para a prestación en común de servizos colectivos, e con capacidade para albergar a unha ou a dúas persoas cun alto grao de autovalemento. Este sistema de aloxamento pretende potenciar a autonomía e privacidade dos usuarios garantíndolles ao mesmo tempo a seguridade e seguimento periódico da súa situación.

2.5 EQUIPAMENTOS E SERVIZOS PARA PERSOAS MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

► Distribución provincial das prazas públicas xestionadas polo Consorcio

	Prazas con dependencia leve e/ou moderada	Prazas con gran dependencia	Total
A Coruña	86	16	102
Lugo	54	0	54
Ourense	53	17	70
Pontevedra	14	4	18
Total	207	37	244

2.5.1.2 Centros de día

Centros de día de atención social a persoas con alzhéimer e outras demencias

Trátase de equipamentos que proporcionan un servizo multidisciplinar de atención diúrna e de carácter especializado ás persoas que teñen diagnosticado alzhéimer e outras demencias neurodexenerativas.

Estes centros prestan unha asistencia social integral ás persoas que padecen estas demencias de acordo coas súas necesidades básicas, terapéuticas e psicosociais, contando coa participación activa dos seus familiares e promovendo o mantemento da súa autonomía persoal e a permanencia no seu contorno habitual.

Centro	Prazas
Centro de Día de Alzhéimer Bembrive (Vigo)	20
Centro de Día de Alzhéimer Volta do Castro (Santiago)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Vigo (Vigo)	64
Centro de Día de Alzhéimer de Lugo (Lugo)	40
Centro de Día de Alzhéimer da Coruña (A Coruña)	25
Centro de Día de Alzhéimer Celeiro-Viveiro (Viveiro)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Moaña (Moaña)	40

Centro de Día de Alzhéimer de Lalín (Lalín)	15
Centro de Día de Atención á Dependencia das Gándaras (Lugo)	20
Centro de Día de Atención á Dependencia de Burela (Burela)	10
Centro de Día de Alzhéimer de Monforte (Monforte)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Ferrol (Ferrol)	40
Centro de Día de Alzhéimer de Ourense (Ourense)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Ribeira (Ribeira)	30
Centro de Día de Alzhéimer de Pontevedra	28
Total	472

Centros de día xestionados polo Consorcio

Os centros de día do consorcio defínense como centros xerontolóxicos socioterapéuticos e de apoio ás familias que durante o día prestan atención terapéutica integral e plural ás persoas maiores con dependencia ou en grave risco de padecela, promovendo a súa autonomía persoal, a actividade relacional e a permanencia no contorno habitual.

A través do seu Departamento de Xerontoloxía, o consorcio xestiona 50 centros de día, coa seguinte distribución provincial:

	Nº de centros	Prazas
A Coruña	18	834
Lugo	10	318
Ourense	10	291
Pontevedra	12	410
Total	50	1.853

En 2012 entraron en funcionamento novos centros en Ares, As Pontes, Vilagarcía, Allaríz, A Rúa, Baiona, Oleiros-Galeras, A Coruña-Eirís, Carballo, e Alfoz (Vivenda Comunitaria).

2.5.2 Centros de atención a persoas con discapacidade

Un dos obxectivos fundamentais da Consellería de Traballo e Benestar é a de prestar unha atención integral ás persoas con discapacidade. A atención máis idónea para as persoas con discapacidade é aquela que se presta no seu contorno natural, preto dos seus, combinando a convivencia na súa familia coa asistencia a centros nos que se traballa no seu desenvolvemento persoal.

Cando a relación entre estas dúas realidade non se conxuga en termos que permitan garantir a maior calidade de vida e o maior grao de desenvolvemento persoal da persoa con discapacidade, debe entrar en xogo a institucionalización en centros, configurada como un contorno natural alternativo. Establécese un novo sistema que posibilita unha axeitada atención ás persoas en situación de dependencia e reforza a obrigatoriedade para as administracións públicas de subministrala.

Este sistema de carácter público está actualmente constituído por 4.849 prazas distribuídas entre centros de día, centros ocupacionais, residencias con Centro de Día e Residencias con Centro Ocupacional, das que 4.237 (87,38 %) están concertadas ou conveniadas con entidades de iniciativa social.

A través deste sistema público dáse resposta ás necesidades das persoas cunha discapacidade moderada (grao de discapacidade igual ou superior ao 33% sen necesidade de axuda de 3ª persoa) a través dunha formación de carácter ocupacional que favoreza a súa integración sociolaboral, e ás persoas dependentes cun maior grao de discapacidade (grao de discapacidade igual ou superior ao 75% e necesidade de axuda de 3ª persoa), e/ou dependencia recoñecida, a través dunha atención cun carácter máis asistencial e rehabilitador.

2.5.2.1 Poboación con discapacidade

A poboación con discapacidade recoñecida en Galicia con data de decembro do 2011 é de 224.127 persoas coa seguinte distribución provincial:

	Nº
A Coruña	94.877
Lugo	21.161
Ourense	26.426
Pontevedra	81.663
Total	224.127

A distribución por tipo de discapacidade é a seguinte:

	Física	Sensorial	Psíquica	Total
A Coruña	73.618	17.540	34.285	125.443
Lugo	15.818	4.984	9.732	30.534
Ourense	11.912	3.375	6.645	21.932
Pontevedra	61.723	15.316	29.456	106.495
Total*	163.071	41.215	80.118	284.404

* Os datos totais da poboación discapacitada que se sinalan na primeira táboa non coinciden cos datos totais da segunda táboa, debido a que unha mesma persoa pode ter recoñecidos distintos tipos de discapacidade.

** O IMSERSO fixo un cruce de datos a nivel estatal, co IGE e depuráronse do censo de falecidos dende o 2009

2.5.2.2 Centros de atención a persoas con discapacidade

A Rede galega de centros de atención a persoas con discapacidade está integrada por diferentes tipos de centros.

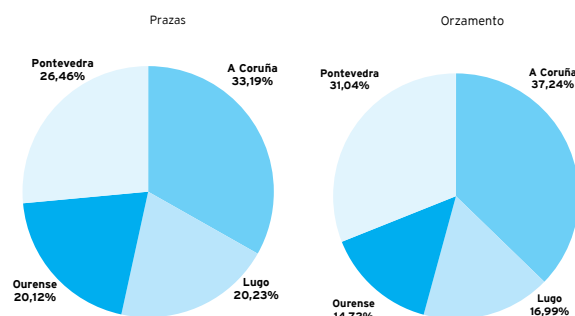
	Nº de centros
Centro ocupacional	38
Centro de día	33
Residencia adultos con centro ocupacional	21
Residencia dependentes con centro de día	29
Vivendas e pisos tutelados	6
Total	127

2.5 EQUIPAMENTOS E SERVIZOS PARA PERSOAS MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

Prazas concertadas en centros con entidades de iniciativa social

A distribución provincial das prazas concertadas con centros, dependentes de iniciativa social, e os orzamentos son os seguintes (sen Centros Propios):

	Prazas	Orzamento
A Coruña	1.627	15.874.424,63
Lugo	643	7.242.627,79
Ourense	593	6.276.260,72
Pontevedra	1.374	13.231.307,21
Total	4.237	42.624.620,35

► Evolución

Desde 2005 as PRAZAS CONCERTADAS incrementáronse nun 23,60% ao pasar das 3.428 a 4.237 en 2012. A evolución das prazas concertadas e dos orzamentos son os seguintes:

	Prazas	Orzamento
2005	3.428	20.752.495,32
2006	3.683	25.707.291,70
2007	3.732	28.765.382,40
2008	3.854	31.640.533,00
2009	4.141	33.563.037,01
2010	4.186	39.627.321,34
2011	4.183	41.088.127,08
2012	4.237	42.624.620,35

Centros propios

En total a Consellería de Traballo e Benestar está a xestionar cinco centros públicos, con 612 prazas:

CAPD da Coruña (A Coruña)

► Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

► Capacidade

- Internado **80**
- Media pensión **40**

CAPD de Sarria (Lugo)

► Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

► Capacidade

- Internado **120**
- Media pensión **20**

CAPD de Redondela (Pontevedra)

► Beneficiarios

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

► Capacidade

- Internado **120**
- Media pensión **20**

Centro ocupacional “O Saia” Caldas de Reis (Pontevedra)

► **Beneficiarios**

Persoas con discapacidade intelectual maiores de 18 anos.

► **Capacidade**

- Media pensión: **40**

Souto de Leixa - Residencia con centro ocupacional. Ferrol (A Coruña)

► **Beneficiarios**

Persoas con discapacidade intelectual maiores de 18 anos e con certa autonomía para as actividades da vida diaria.

► **Capacidade**

- Internado **68**
- Media pensión **32**

Souto de Leixa - Residencia con centro ocupacional. Ferrol (A Coruña)

► **Beneficiarios**

Maiores de 16 anos con discapacidade intelectual, asociada ou non á discapacidade física ou sensorial, que necesitan axuda de terceira persoa para as actividades básicas da vida diaria.

► **Capacidade**

- Internado **25**
- Media pensión **47**

► **Distribución provincial das prazas por tipoloxía:**

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	TOTAL
Centro ocupacional	838	200	201	561	1.800
Centro de día	458	95	55	366	974
Residencia con centro ocupacional (certa autonomía)	200	156	147	232	735
Residencia con centro de día (dependentes)	383	325	190	382	1.280
Vivendas e pisos tutelados	40	7	0	13	60
Total	1.919	783	593	1.554	4.849

2.5.3 Proxectos normativos e estudos.

► **Guía informativa sobre protección xurídica e discapacidade**

No mes de abril de 2012 a Conselleira de Traballo e Benestar xunto coa secretaria xeral de Política Social e o fiscal superior de Galicia, presentaron a Guía informativa sobre protección xurídica e discapacidade, que se configura como unha das actuacións previstas no Plan de acción integral para as persoas con discapacidade en Galicia. Incide en cuestións tales como os ingresos involuntarios, os procesos sobre a capacidade das persoas, medidas preventivas ou información sobre fundacións tutelares en Galicia.

Trátase dun documento impulsado pola Consellería de Traballo e Benestar en colaboración coa Fiscalía, que pretende converterse nun instrumento de consulta e orientación xurídica, cun marcado sentido práctico, destinado a todos aqueles profesionais que desenvolven o seu traballo no ámbito da atención ás persoas con discapacidade.

O texto deste documento atópase dispoñible para a súa consulta na páxina web da Consellería de Traballo e Benestar, na área de Benestar.

► **Estudo sobre discapacidade e xénero: aproximación a situación das mulleres con discapacidade en Galicia.**

No ano 2010 aprobouse o 1º Plan de acción integral dirixido ás persoas con discapacidade de Galicia, co obxectivo de promover a participación social de toda a cidadanía e camiñar cara unha sociedade plenamente integradora e inclusiva.

As conclusións deste estudo realizado no ano 2011, foron presentadas no mes de maio de 2012 pola secretaria xeral de Política Social e a secretaria xeral de Igualdade.

Este estudo contén entre as súas principais conclusións que a accesibilidade, a integración laboral e unha maior autonomía persoal son as principais demandas deste colectivo. Outra das principais conclusións é que neste colectivo se produce unha tripla discapacidade derivada da súa discapacidade, do xénero e do lugar de residencia.

Unha das demandas das mulleres con discapacidade é a mellora da accesibilidade referida á eliminación de barreiras físicas, sociais e de comunicación.

Este documento elaborouse coa colaboración de preto de 40 entidades e organismos que traballan no eido da discapacidade, así como con profesionais, persoas con discapacidade e coidadores.

► **Recompilación normativa en materia de persoas maiores.**

A tarefa da Recompilación normativa en materia de persoas maiores, levouse a cabo a través de buscas en diversas bases de datos de temas xurídicos, boletíns oficiais (autonómicos, estatal e Unión Europea) e organizacións internacionais (ONU, OMS, OIT), ademais das consultas realizadas a diversas institucións relacionadas coas persoas maiores e outras publicacións e recompilacións relacionadas.

Unha vez identificada a normativa, elaborouse unha base de datos coa información máis relevante de cada unha das normas e clasificáronse en función da temática á que se refire.

Esta recompilación está colgada na páxina web da Consellería de Traballo e Benestar.

► **Guía de boas prácticas para o tratamento das persoas maiores nos medios de comunicación.**

Conscientes da importancia e da influencia que os medios de comunicación exercen na opinión pública, tanto na consolidación de imaxes sociais como no seu papel de

axente de cambios nas actitudes da poboación, a Xunta de Galicia elaborou e presentou unha Guía de boas prácticas para o tratamento das persoas maiores nos medios de comunicación. Esta guía elaborada pola Secretaría Xeral de Medios en colaboración coa Consellería de Traballo e Benestar dentro do marco do Plan galego de persoas maiores, ten como obxectivo fomentar unha cultura xornalística de compromiso co envellecemento activo e contribuír á plena integración deste colectivo na sociedade.

► **Decálogo de dereitos das persoas maiores de Galicia**

Esta iniciativa enmárcase dentro do Plan galego de persoas maiores 2010-2013 como un documento específico e estratéxico co que se pretende atender as necesidades deste colectivo, así como fomentar o seu papel activo na sociedade. Este plan dedica o seu primeiro núcleo de acción á “promoción de valores e protección de dereitos” e ao deseño de ferramentas e medidas de actuación como este catálogo. Para a elaboración deste decálogo contouse coas aportacións de entidades de persoas maiores como principais implicados .

Os obxectivos xerais destas actuacións pasan por conseguir mellorar a imaxe social das persoas maiores, promovendo a superación dos estereotipos tradicionais e garantir a difusión dos seus dereitos e da protección destes; máis, tendo en conta que se trata dun colectivo vulnerable ás actuacións discriminatorias.

Este decálogo está colgado na páxina web da Consellería de Traballo e Benestar e distribuíuse polos centros aos que acoden persoas maiores.

► **Elaboración dun modelo de informe social unificado (ISU) para a área de dependencia, discapacidade e promoción da autonomía persoal**

A elaboración dun modelo de informe social unificado (ISU) na área de dependencia, discapacidade e promoción da autonomía persoal constitúe un paso máis por

parte da Consellería de Traballo e Benestar na mellora do sistema a través da implementación de novos instrumentos que melloren a coordinación entre profesionais e entre institucións, e a través da implementación de novas medidas técnicas que faciliten a xestión de cara a mellorar a súa eficacia e eficiencia.

Trátase de obter un instrumento común que facilite o acceso aos servizos sociais configurando o modelo de ISU para o seu uso xeneralizado polos/as traballadores/as sociais relacionados cos servizos dirixidos ás persoas maiores, persoas con discapacidade e persoas con dependencia.

Este documento elaborouse tras varias reunións dos profesionais convocados para este fin e inclúe tamén un manual con ferramentas de apoio.

Está pendente de publicar unha orde coa súa aprobación.

► **Orde do 13 de xullo de 2012 pola que se aproba a Guía de actuación coordinada contra o maltrato de persoas maiores ou adultas con discapacidade e se aproba a súa utilización no ámbito da Comunidade de Galicia (DOG nº 141, do 24.07.2012)**

Esta orde ten por obxecto aprobar a Guía de actuación coordinada contra o maltrato de persoas maiores ou adultas con discapacidade, como un documento técnico de referencia no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia que utilizarán os/as distintos/as profesionais implicados/as na prevención, detección e atención das distintas situacións de maltrato a estes colectivos.

2.6. Programas, axudas e subvencións

2.6.1 Programas de ocio e tempo libre

2.6.1.1 Área de maiores

► Programa “Benestar en balnearios”

A Consellería de Traballo e Benestar, dando cumprimento ao Plan galego de persoas maiores 2010-2013, convocou no ano 2012, a través da Secretaría Xeral de Política Social o programa “Benestar en balnearios”.

Con este programa preténdese contribuír ao mantemento da autonomía das persoas maiores, facilitándolles a posibilidade de gozar duns días de descanso, autocoidado, convivencia e tratamento termal así como de participar en diferentes actividades socioculturais.

► Beneficiarios e orzamento:

Ofertáronse un total de 720 prazas en 13 balnearios de Galicia con estadías de 10 días.

Cubríronse un total de 603 prazas cun orzamento xestionado de 54.307,52 euros.

► Xuntanzas de maiores

O día 9 de xuño de 2012 tivo lugar a XXXVIII Xuntanza dos Maiores no parque municipal do Carballiño. Nesta xuntanza participaron maiores procedentes dos 44 centros sociocomunitarios dependentes da Xunta de Galicia, que coordinaron os autobuses procedentes dos concellos limítrofes.

Participaron maiores das comunidades autónomas limítrofes para compartir un día de festa cos maiores galegos. Asistiron máis de 20.000 persoas.

Este encontro pretende acadar a participación dos nosos maiores en actividades de ocio, constituír un lugar de

encontro das institucións e entidades que traballan con este colectivo, fomentar o intercambio de experiencias e outras alternativas de tempo libre.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2012 destinouse a esta xuntanza un orzamento de 101.824,46 euros.

► Xuntos polo Nadal

A Secretaría Xeral de Política Social convocou este programa co fin de que as persoas maiores que se atopan soas no Nadal poidan pasar estas datas acompañadas doutras que se atopan na mesma situación. O programa contempla o aloxamento en réxime de pensión completa dende o 23 de decembro ata o 1 de xaneiro.

Participaron neste programa 111 persoas das provincias da Coruña e Pontevedra que pasaron o Nadal na residencia de Tempo Libre do Carballiño e 98 persoas maiores de Lugo e Ourense que estiveron na Residencia de Tempo Libre de Panxón.

► Beneficiarios e orzamento:

Xestionouse un orzamento de 62.325 euros.

► Programa de voluntariado para persoas con alzhéimer

No Ano Galego do Alzhéimer, a Secretaría Xeral de Política Social e a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, puxeron en marcha un programa de voluntariado co obxectivo de mellorar a calidade de vida das persoas que padecen a enfermidade de alzhéimer e das súas familias e coidadores.

Este programa xorde coa idea de fomentar que os cidadáns teñan un maior coñecemento e solidariedade cara ás persoas que padecen esta enfermidade e contribúan a garantir unha vida digna a estes enfermos, na súa maioría persoas maiores. O apoio das persoas voluntarias na

atención aos enfermos de alzhéimer permítelles gozar da compañía doutras persoas e axúdalles a mellorar o seu estado de ánimo, e para as familias e persoas coidadoras é unha axuda de gran valor.

Incorporáronse ao programa 23 entidades (residencias de maiores, centros de día e asociacións de alzhéimer) e rexistráronse 98 voluntarios dos que 20 colaboraron activamente nos últimos meses do ano.

► **Programa de voluntariado dixital**

A Consellería de Traballo e Benestar e a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA), puxeron en marcha no ano 2012 o programa de Voluntariado Dixital, que ten como finalidade realizar labores de inclusión social a través das novas tecnoloxías. O programa de voluntariado dixital, na súa primeira fase de posta en marcha, ten como obxectivo realizar labores de alfabetización dixital a persoas maiores e persoas con discapacidade co apoio de persoas voluntarias.

Na primeira fase de implementación participaron neste programa o Centro Sociocomunitario de Rivera Atienza e a Residencia de Maiores de Ferrol-Caranza, aínda que hai máis centros sociocomunitarios que están interesados en participar.

► **Premios programas de voluntariado 2012. Día Internacional das Persoas Maiores**

Con motivo da celebración no ano 2012 do “Ano Europeo do Envellecemento Activo e a Solidariedade Internacional” a Secretaría Xeral de Política Social convidou a todas as entidades, grupos ou particulares que colaboren nestes ámbitos a que presentasen as experiencias de voluntariado que están realizando con persoas maiores, incluíndo tanto aquelas nas que as persoas maiores son receptoras de accións voluntarias como aquelas nas que son prestadoras.

A entrega de premios “Voluntariado maiores 2012” fíxose durante a celebración do Congreso Internacional de Envellecemento Activo.

Os premios recaeron no Banco de Alimentos de Galicia, en ADESGAL (Asociación Solidaria de Galicia), SECOT (Voluntariado de asesoramento empresarial a emprendedores, microempresas e pemes) e na Residencia de Maiores de Ferrol. Entregou os premios o presidente da Xunta de Galicia.

2.6.1.2 Área de persoas con discapacidade

► **Campamentos de verán en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado**

Ten como finalidade acadar a integración social de xuventude con discapacidade mediante a súa participación nas quendas dos campamentos de verán que organiza anualmente a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

► **Beneficiarios e orzamento:**

Participaron un total de 30 persoas con discapacidade nas quendas de integración, cuxo custo asumiu a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado. Nas quendas de campamentos específicos participaron un total de 113 persoas con discapacidade cun orzamento xestionado de 45.360 euros que asumiu a Secretaría Xeral de Política Social.

2.6.2 Programas de apoio a familias con persoas maiores, persoas con discapacidade e/ ou en situación de dependencia

► Programa de acollemento familiar de persoas maiores e persoas con discapacidade

O acollemento familiar é un programa que pretende facilitar a integración de persoas maiores e persoas con discapacidade (cun grao de minusvalidez igual ou superior ao 65%) no seo dunha familia alternativa que atenda as necesidades derivadas da súa avanzada idade e/ou discapacidade.

O fin primordial do acollemento familiar consiste no mantemento da persoa maior ou con discapacidade no seu medio habitual, paliando deste xeito situacións persoais e sociais críticas tales como a soidade e o illamento que agudizan o deterioro físico e psíquico. Tamén trata de evitar ou retrasar no posible o ingreso en centros residenciais.

As solicitudes para acollerse a este programa e as axudas económicas destinadas a sufragalo tramítanse nos concellos, sendo os departamentos territoriais da Consellería de Traballo e Benestar, os encargados de seleccionar os beneficiarios da axuda económica e de asignar a contía adecuada, tendo en conta os ingresos mensuais líquidos dos solicitantes e as contías fixadas na orde reguladora destas axudas.

As persoas acollidas

Os destinatarios deste programa poden ser persoas maiores de 65 anos, diferenciando as axudas se son persoas con autonomía ou con dependencia; e persoas con discapacidade entre 18 e 65 anos, diferenciando se teñen máis do 65% de minusvalía ou máis do 75% e precisan axuda de terceira persoa.

A contía das axudas tamén varía se o acollemento se leva a cabo na vivenda do acolledor ou na vivenda do acollido.

As familias acolledoras

As familias acolledoras deberán ter o seu fogar nalgún concello de Galicia e polo menos un dos compoñentes desta familia terá unha idade comprendida entre os 18 e 65 anos, deberá gozar de boa saúde e non padecer limitacións físicas ou psíquicas que lle impidan atender as tarefas domésticas normais.

As contías das axudas oscilan entre os 421 euros/mes para persoas maiores con autonomía e 700 euros/mes para persoas maiores en situación de dependencia ou persoas con discapacidade que necesitan doutra persoa para a realización das actividades da vida diaria.

► Beneficiarios e orzamento:

No ano 2012 destinouse un orzamento de **737.149,47 euros** o que posibilitou atender ao longo do ano un total de **201 persoas maiores e 26 persoas con discapacidade**.

► Programa de estadias temporais

As estadias temporais pretenden ofrecer unha alternativa de coidado institucional temporal ás persoas maiores dependentes para posibilitar a súa permanencia no fogar e colaborar, se é o caso, coas familias que os atenden cando por unha serie de motivos non poidan prestarlles os debidos coidados.

O Programa de estadias temporais, regulado a través dunha circular interna, ten concertadas prazas en centros de maiores de titularidade pública e as solicitudes valóranse nos departamentos territoriais da Consellería de Traballo e Benestar mediante o baremo establecido.

As estancias nos centros poden ser quincenais, mensuais e poden permanecer como máximo dous meses no ano.

► Beneficiarios

No ano 2012 beneficiáronse un total de **341 persoas**.

Os centros residenciais para persoas maiores da rede pública da Xunta de Galicia que teñen prazas concertadas para este programa son:

Centro	Nº de prazas
Residencia asistida Oleiros	10
Residencia de Laraxe	3
Residencia de Ferrol	2
Residencia de Ribeira	1
Residencia Concepción Arenal	2
Residencia Castro de Ribeiras de Lea	5
Residencia asistida de Vigo	6
Centro Residencial Bembrive	2
Residencia Nosa Sra. dos Milagres	1
Total	32

► Programa de respiro familiar

Este programa pretende contribuír a manter as persoas en situación de dependencia ou con discapacidade, no seu domicilio e ofertarlle ao seu coidador habitual a posibilidade de dispoñer duns días para o seu descanso ou para solucionar situacións de emerxencia que se lle presenten mentres a persoa á que coidan é atendida adecuadamente nun centro residencial.

Poden participar neste programa, as persoas maiores de 16 anos que teñan recoñecido un grao de dependencia II e III, ou aquelas que, sen este requisito, precisen a atención dun coidador.

A solicitude pode presentarse en calquera momento do ano nos servizos sociais comunitarios, servizos sociais de atención primaria de saúde ou directamente nas xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar nas que se tramitan as solicitudes.

Ofertan prazas para este programa, centros residenciais de atención a persoas maiores con dependencia e centros residenciais de atención a persoas con discapacidade privadas, sempre que figuren inscritos no Rexistro

de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais e estean autorizados a prestar este servizo pola Consellería de Traballo e Benestar.

A información sobre os centros incluídos neste programa está colgada na páxina web da Consellería de Traballo e Benestar.

No prezo establecido para este programa, a Consellería de Traballo e Benestar financia o 55% do custo, e hai unha reserva de prazas para situacións de precariedade económica, nas que a Consellería de Traballo e Benestar financia a totalidade do custo da praza.

No ano 2012 participaron no programa un total de 61 residencias privadas para persoas maiores e persoas con discapacidade.

Existen dúas modalidades dentro do programa:

- **Modalidade de estadias quincenais:**

Consiste na estancia nun centro residencial de atención a persoas en situación de dependencia dotado de recursos necesarios para prestarlle unha atención integral durante un período de 15 días (14 noites), que se poderá prorrogar (continuada ou ininterrompidamente) cun máximo de dúas ao ano.

As persoas que teñen recoñecida libranza de coidador do SADD (Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia) poden acceder a un máximo de 45 días ao ano, sempre e cando non conten xa con apoio do servizo de axuda a domicilio para respiro familiar.

- **Modalidade de fins de semana:**

Ten como obxectivo a atención en centros residenciais, de persoas en situación de dependencia, durante as fins de semana (de venres pola tarde a domingo pola tarde), e excepcionalmente en días festivos, que poderá cadrar ou non unido ao fin de semana.

► **Beneficiarios e orzamento:**

No ano 2012 o orzamento destinado a este programa foi de **371.262,58 euros** o que permitiu **762** estadías quincenais **936** de fins de semana e **1** estadía de 45 días.

► **Cheque asistencial**

O Programa cheque asistencial concede axudas económicas destinadas a cofinanciar a compra de servizos para a atención de maiores dependentes que precisan doutra persoa para desenvolverse na vida cotiá e teñen gastos extraordinarios derivados da súa atención e coidado, ampliándose e diversificándose o sistema público de protección social.

A finalidade do programa é acadar unha mellor calidade de vida e atención para estas persoas, así como apoiar as súas familias no seu coidado.

Este programa permite que os maiores e as súas familias poidan acceder á atención no fogar, aos centros de día, ás estadías temporais, a programas de respiro ou a unha residencia, en calquera parte do territorio galego, cofinanciando o gasto.

Tanto os centros que prestan o servizo como as empresas de axuda a domicilio, teñen que contar coa acreditación previa da Consellería de Traballo e Benestar e deben someterse as inspeccións e actuacións de comprobación da calidade.

Modalidades:

- **Cheque residencia**
- **Cheque centro de atención diúrna**
- **Cheque atención de axuda no fogar**

A documentación preséntase nos servizos sociais comunitarios municipais, que remiten cada expediente completo ao departamento territorial correspondente da

Consellería de Traballo e Benestar.

Segundo a disposición derogatoria única do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do Sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes, derrógase o Decreto 176/2000, do 22 de xuño (DOG nº 129, do 4 de xullo) polo que se regula o programa de atención ás persoas maiores dependentes a través do cheque asistencial, e a súa posterior normativa que o desenvolve.

Na disposición transitoria sétima do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, establécese un réxime transitorio para os beneficiarios actuais do Programa de cheque asistencial que, de non producirse a súa integración no SADD, permanecerán sendo atendidos ata que se produza a súa baixa definitiva.

► **Beneficiarios e orzamento:**

No ano 2012 xestionouse para este programa un orzamento de 2.643.485,73 euros que posibilitou a atención a un total de 1.001 persoas maiores en situación de severa e gran dependencia.

Modalidade	nº de beneficiarios
Cheque residencia	286
Axuda no fogar	49
Centro de día	666
Total	1.001

► **Servizo de localización e control de persoas en situación de especial vulnerabilidade: ACOMPÁÑOTE**

A finais do ano 2006 iniciouse a instalación dunha nova plataforma tecnolóxica que posibilitou o mantemento dun servizo de localización permanente de persoas maio-

res, menores ou con discapacidade, que debido ás súas condicións de saúde ou limitacións persoais, se atopan nunha situación de especial fragilidade ou vulnerabilidade e require a utilización de dispositivos de localización ou control.

Beneficiarios e orzamento:

No ano 2012 a xestión deste programa fíxose a través da Cruz Vermella e beneficiáronse un total de **333 persoas**.

O contrato coa Cruz Vermella é para 240 dispositivos, pero o dato de beneficiarios é acumulativo tendo en conta as altas e as baixas ao longo de todo o ano. Dentro das melloras incluídas no contrato asinado coa Cruz Vermella incluíase a instalación de 40 dispositivos a maiores dos 200 contratados, sen custo ningún para a Xunta de Galicia. Estes 40 dispositivos estaban todos instalados a finais de ano.

Este programa tivo un custo económico de **153.172 euros**.

Servizo de teleasistencia

O servizo de teleasistencia xestiónase en coordinación coa Cruz Vermella, entidade prestadora do servizo a través dun contrato de xestión. É un servizo de atención profesional telefónica ininterrompida, cun equipamento de comunicacións e informática específicos. O sistema consta de:

- unha unidade de alarma que leva a persoa
- un terminal telefónico
- e unha central informatizada, receptora de chamadas, situada no Centro de Atención.

Permite ás/aos usuarias/os ante calquera situación de emerxencia e con tan só premer un botón, comunicarse coa central, atendida por persoal especializado, para dar

resposta á crise presentada.

O servizo, atendido por profesionais especializados, préstase dende unha central de atención tratando as distintas situacións coa intervención do persoal do propio centro, ou mobilizando os recursos de acceso público dispoñibles na zona ou recursos persoais do usuario.

Beneficiarios e orzamento:

O contrato coa Cruz Vermella é de **4.800 dispositivos**, é o dato anual é superior a este número por ser acumulativo e existir altas e baixas ao longo do ano de usuarios distintos.

O orzamento xestionado no 2012 foi de **842.907,82 euros**.

Datos actualizados da xestión do servizo:

	Altas xestionadas	Usuarios alta anual
A Coruña	459	2.416
Lugo	232	1335
Ourense	247	497
Pontevedra	248	1.382
Total	1.186	5.630

Servizo de Teleasistencia Avanzada Miavizor

A administración xeral do Estado, a través do Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, asinou un convenio específico coa Comunidade Autónoma de Galicia para a execución, seguimento e avaliación das accións incluídas nos plans das súas zonas rurais.

En base a este convenio, a Secretaría Xeral de Política Social da Consellería de Traballo e Benestar puxo en marcha un programa de Teleprevención sociosanitaria “Miavizor” cun sistema de teleasistencia avanzada mediante contrato coa Facultade de Psicoloxía da Universidade de Santiago de Compostela. Este contrato cunha vixencia ata o 2015 supuxo un investimento no 2012 de **193.548,73 euros**.

Miavizor é un proxecto piloto de carácter social, cuxo obxectivo é favorecer a permanencia da persoa maior ou con discapacidade no seu fogar de maneira segura, e componse dunha rede de sensores inhalámbricos que se instalan no fogar e o propio sistema xera alertas e/ou alarmas de maneira automática. Os usuarios deste programa serán persoas maiores ou con discapacidade que vivan soas, pero o beneficio deste recurso recaerá de maneira directa nos familiares que terán á súa disposición un instrumento que lles dará a seguridade de que o seu familiar está en boas condicións de saúde e ten hábitos de vida saudables.

Este programa vai dirixido a persoas maiores e persoas con discapacidade, preferentemente que vivan soas, residentes en 50 concellos da zona rural de Lugo e en 91 concellos rurais da provincia de Ourense. O contrato contempla a instalación de 250 dispositivos en cada provincia.

► Programa de respiro familiar para familias con persoas con discapacidade

Oferta ás familias un período de descanso necesario para reducir a carga emocional e física á que se ven sometidas.

Apoia as familias de persoas con discapacidade ao seu cargo, contribuíndo a evitar ou atrasar o seu internamento nun centro.

Pretende acadar un programa de ocio socializador e integrador para as persoas usuarias do programa.

Este apoio realízase en réxime de internado de fins de semana en centros residenciais de persoas con discapacidade.

► Beneficiarios e orzamento:

O número de prazas concertadas con entidades de iniciativa social ascende a **58** e o orzamento xestionado para este programa foi de **581.500.42 euros**.

► Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (SGAMP 065)

O Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (SGAMP 065) é un servizo público de carácter social que, mediante vehículos de transporte adaptados, facilita desprazamentos programados e non urxentes a persoas en situación de dependencia, de discapacidade ou con dificultades de mobilidade.

Para adquirir a condición de persoas beneficiarias do SGAMP 065 débense reunir os seguintes requisitos: residir en Galicia, ter recoñecida a súa situación de dependencia, en calquera dos seus graos ou de discapacidade, a partir do 65 por cento, e acreditar a imposibilidade para utilizar os medios de transporte colectivos.

Os desprazamentos que cubre o servizo, seguen a seguinte orde de prioridades:

- Acudir a consultas ou tratamentos do sistema sanitario cando o desprazamento non sexa competencia do devandito sistema.
- Traslados a/ou desde as residencias, centros de día ou a outros equipamentos sociais do Sistema galego de benestar ou de carácter privado.
- Traslados para a realización de actividades básicas da vida diaria que favorezan a autonomía e o desenvolvemento persoal.
- Traslados para realización de actividades de carácter formativo e educativo.

O número de servizos planificados (servizos demandados, efectivamente realizados) durante o ano 2012 foi de 592.000, aproximadamente, para os que se recorreron 7.215.000 quilómetros. O número de servizos solicitados foi dun total anual aproximado de 969.000.

De entre os servizos efectivamente realizados, distinguimos as seguintes tipoloxías e porcentaxes:

Consultas ou tratamentos sanitarios	4,37%
Centros de aloxamento/residencia da rede pública	2,17%
Centros de día da Rede pública de Servizos sociais	33,16%
Outros centros de servizos sociais	46,96%
Actividades educativas e formativas	4,08%
Actividades básicas da vida diaria	4,83%
Outros	4,44%

O Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (SGAMP 065), conta con 114 vehículos, que realizan un percorrido medio duns 63.000 quilómetros mensuais, cada un, e dá cobertura á totalidade do territorio de Galicia, que se distribúe en 61 áreas de prestación do Servizo, clasificadas en áreas urbanas, metropolitanas, semiurbanas, rurais e de elevada dispersión.

Os servizos de transporte inclúen a asistencia dun/dunha monitor/acompañante en cada vehículo que son o/as encargado/as de recoller a cada usuario ou usuaria no punto máis próximo ao seu domicilio ou lugar de recollida, tanto no inicio como na finalización do servizo.

O servizo instruméntase a través de contratos de concesión do Servizo Público de Transporte Adaptado, en 61 lotes, e dun contrato de xestión de servizos do Centro de Control, Teleoperación e Loxística e Programación de rutas.

Dende o Centro de Control establécense diariamente as rutas de cada un dos 114 vehículos. En cada unha das rutas figuran: área de cobertura, matrícula do vehículo, hora de chegada e hora de saída na recollida, enderezo de recollida, nome do usuario, indicación de se vai con acompañante, indicación de se é usuario de cadeira de rodas, enderezo do destino, hora de chegada ao destino, hora de saída no destino de descenso do usuario/a do vehículo, observacións se é necesario, e distancia quilométrica.

Os vehículos reciben as rutas nun dispositivo instalado e confirman a realización dos servizos. Están, así mesmo,

conectados co Centro de Control se é necesario reportar algunha incidencia. As actuacións que se deben realizar ante as incidencias mais frecuentes están previstas nun protocolo de funcionamento.

O servizo ten que ser solicitado polo usuario/a, cunha antelación de 96 horas, chamando ao teléfono gratuito 065.

Este servizo público regúlase pola normativa seguinte: Decreto 195/2007, do 13 de setembro (DOG nº 202, do 18.10.2007) e pola Orde do 9 de setembro de 2008 (DOG nº 179, do 16.09.2008), pola que se desenvolve o Decreto 195/2007. Na normativa establécense as condicións para ser beneficiario/a do Servizo e as prioridades na asignación dos recursos. Ó Servizo de promoción da Accesibilidade correspóndelle a supervisión, vixilancia e control do Sgamp 065, no marco das funcións de promoción e xestión dos servizos de apoio á mobilidade para persoas con discapacidade ou dependencia funcional.

► Beneficiarios e orzamento:

Durante o ano 2012 o número de persoas usuarias recoñecidas alcanzou a cifra de **7.352** e o orzamento do Sgamp 065 foi de **12,9 millóns euros**.

2.6.3 Outros programas

► O Programa “xantar na casa”

Situándonos no ámbito da nosa comunidade autónoma, atopámonos nun territorio de dispersión xeográfica e poboación envellecida no que se fai necesario a aplicación de políticas e servizos homoxeneizadores que permitan o acceso da poboación a estas medidas, nas mesmas condicións, independentemente do lugar onde residan, tanto sexa nun área urbana, metropolitana, rural ou de elevada dispersión. Acadar este obxectivo acérmanos ao principio de igualdade nos criterios de calidade do servizo.

Neste contexto, o “Xantar na casa” xorde como un pro-

2.6. PROGRAMAS, AXUDAS E SUBVENCÍONS

grama de atención alimentaria no domicilio das propias persoas, integrado no Sistema de servizos sociais da Comunidade Autónoma de Galicia. É un programa que pode ser complementario doutros recursos sociais como o Servizo de Axuda no Fogar ou a Teleasistencia.

Desde este programa intervénse de xeito directo na nutrición das persoas maiores da comunidade, mellorando os hábitos alimenticios e, polo tanto, de xeito global, a súa saúde e calidade de vida. Non é obxecto deste programa dar de comer senón alimentar, e facelo a un segmento de poboación cuns costumes alimenticios moi arraigados e moitas veces pouco saudables. Sendo este o obxectivo prioritario, o programa proporciona información relevante das condicións de vida e hábitos da persoa usuaria detectando potenciais situación para a intervención no eido social e de prevención e detección de circunstancias nas que se poida ofrecer ao usuario axuda ou apoio dende o ámbito social de base.

“Xantarna Casa” artículase a través da xestión por parte do Consorcio de Servizos de Igualdade e Benestar en colaboración coa Consellería de Traballo e Benestar e cos concellos adheridos ao programa. Esta colaboración formalízase mediante a sinatura dos correspondentes convenios de colaboración, quedando o financiamento do seguinte xeito:

Achega do/a usuario/a	1,90 euros
Achega do concello	1,90 euros
Achega do Consorcio	3,33 euros
Prezo menú/día	7,13 euros

O obxectivo principal deste servizo de atención alimentaria no propio domicilio é facilitar e garantir unha nutrición equilibrada e de calidade adaptada ás necesidades das persoas maiores de 60 anos ou menores en situación de dependencia e/ou en situación de exclusión ou en risco de estalo. Os destinatarios son persoas con déficit de autonomía para cubrir as súas necesidades básicas relacionadas coa compra e elaboración dos menús. A comida,

que se entrega nun único día á semana nos domicilios, supón un apoio para eles/as e as súas familias. Ademais, cando se fai a entrega no domicilio preténdese facer un seguimento individualizado dos/as usuarios/as do programa por parte dos profesionais do reparto.

Ao longo do ano 2012 incorporáronse ao programa o concello de Vilalba.

► Beneficiarios e orzamento:

A achega da Xunta e dos respectivos concellos para o Programa “xantar na casa” ao longo de todo o ano 2012 ascendeu a **2.100.000 euros** e o número de usuarios durante o ano foi de **15.000 usuarios** e unha media mensual de 1.300 usuarios.

2.6.4 Axudas e Subvencións

2.6.4.1 Axudas a entidades de iniciativa social para investimento

Orde do 1 de xullo de 2010 pola que se establecen as bases polas que se rexerá a concesión de subvencións a entidades de iniciativa social para investimento en servizos sociais especializados na área de atención a persoas con discapacidade e se procede á súa convocatoria. (DOG nº 128, do 7.07.2010). (Esta convocatoria é plurianual, non se cambia o DOG).

Pagamentos parciais para investimento en centros de persoas con discapacidade, no exercicio 2012, das subvencións plurianuais concedidas no 2010:

► Subvencións para investimento

	Importe concedido
A Coruña	311.000
Lugo	217.600
Ourense	180.000
Pontevedra	708.600
Total	840.733

2.7 Liñas de colaboración

2.7.1 Convenios na área de maiores

► Formación permanente de adultos-aulas da 3ª idade

O convenio asinado entre a Consellería de Traballo e Benestar e as Aulas da 3ª idade da Asociación Cultural Galega de Formación Permanente de Adultos posibilita a realización de actividades socioculturais e educativas necesarias para evitar o illamento e facilitar a participación activa na sociedade do colectivo de maiores.

As aulas están situadas en Santiago de Compostela, A Coruña, Ferrol, Padrón, Ourense, Lugo, Monterroso, Vilalba e Vigo.

As actuacións levadas a cabo durante o ano 2012 con cargo aos orzamentos asinados neste convenio centráronse na realización de conferencias-coloquio, mesas redondas, visitas culturais, proxección de películas, audicións musicais, etc. Así mesmo realizáronse talleres e seminarios relacionados con distintas áreas, cultural, ocupacional e de saúde e outras actividades de biblioteca, manualidades, mostras de pintura, etc.

► Beneficiarios e orzamento:

A Consellería de Traballo e Benestar destinou este ano un orzamento de **236.633 euros** o que permitiu a participación de máis de **2.000 persoas**.

► Convenio de colaboración coa Fundación “La Caixa”

A Consellería de Traballo e Benestar e a Fundación La Caixa asinaron un novo Convenio de colaboración o 22 de febreiro no mes de xullo, para o desenvolvemento dos proxectos Gente 3.0, co obxecto de situar os maiores como actores na sociedade, promover un envellecemento activo e saudable con actividades que fomenten a súa

participación, para investir o tempo, experiencia e aprendizaxe dos maiores en beneficio da comunidade.

Os centros sociocomunitarios incluídos neste convenio de titularidade da Consellería de Traballo e Benestar son: A Coruña, Ferrol, Santiago, Lugo, Ourense, Pontevedra, Vigo, Carballo, As Pontes de García Rodríguez, A Pobra do Caramiñal, Santa Comba Vilalba, Mondoñedo, Pontepelamios, Xinzo de Limia, Verín, Ribadavia, Maceda, Redondela, Marín, Bouzas, Calvario e Coia.

Destes centros 15 contan cun EspacioCaixa e están colocados 138 equipos informáticos.

O obxecto deste convenio é o desenvolvemento do programa Gente 3.0 na rede de centros sociocomunitarios incluídos neste convenio e que inclúe:

- Proxectos de participación social e voluntariado cos programas de Grandes lectores e Acción local
- Informática e comunicación cos programas Historias de vida e aproximación as novas tecnoloxías
- Talleres de promoción da saúde e calidade de vida cos programas Despertar cun sorriso, A importancia do envellecemento activo e Activalamente.

Inclúe tamén a continuidade dos proxectos de voluntariado que se están realizando nos centros ou fóra deles, por medio das asociacións de voluntariado de persoas maiores como Aula Aberta, as CiberCaixa solidaria e Actividades Interxeracionais, entre outras.

► Beneficiarios e orzamento:

Durante todo o ano 2012 realizáronse un total de 321 actividades dinamizadas por profesionais, nas que participaron 5.394 persoas dos 23 centros sociocomunitarios de Galicia en convenio. Para cada centro destináronse 48 horas de dinamización do voluntariado, polo que se empregaron un total de 1.104 horas de dinamización.

Este convenio non supuxo ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **Convenio de colaboración coa Obra Social de Caja Madrid**

No ano 2012 asinou un novo convenio coa Obra Social Caja Madrid para levar a cabo en Galicia o programa “Saber envellecer. Prever a dependencia”. A iniciativa desenvolveuse o longo de catro meses en quince sesións de dúas horas que xiraron en torno a tres bloques temáticos: “Coidar a saúde”, “Vivir ben” e “Sentirse ben”. Nos talleres utilízanse 21 cadernos didácticos dirixidos a persoas maiores, unha guía didáctica dirixida aos profesionais interesados no desenvolvemento de programas educativos para a prevención da dependencia e un material audiovisual de 15 curtametraxes que representan un dos elementos innovadores utilizados nos cursos de formación.

► **Beneficiarios e orzamento:**

Os talleres realizáronse nas residencias de maiores de Caranza, Monforte e As Gándaras e nos centros sociocomunitarios do Barco de Valdeorras, Cangas e O Carballiño coa participación de 130 persoas maiores.

Este programa non supuxo ningún custo para a Consellería de Traballo e Benestar.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Asociación Galega das Persoas Maiores, Xubilados e Pensionistas (ASOGAPEM).**

O obxecto do convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das actividades desta entidade no 2012, para levar a cabo actividades deportivas, protección xurídica das persoas maiores e actividades de mantemento e mellora da axilidade mental.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O número previsto de beneficiarios é de 15.000 e este convenio contou cun orzamento de 15.000 euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de**

Traballo e Benestar e a Unión de Asociacións Provinciais UDP Lugo.

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar do mantemento das actividades da entidade en 2012.

Estas actividades favorecen o envellecemento activo, promocionan a integración dos socios na dinámica da asociación conseguindo unha maior integración na sociedade, previr a soidade e o aillamento favorecendo polo tanto a calidade de vida das persoas maiores.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O número previsto de beneficiarios é de 10.000 e este convenio conta cun orzamento de 8.000 euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Federación Territorial de Asociacións Provinciais de Pensionistas e Xubilados de Galicia (FETEGA) para o financiamento de actividades.**

O obxecto do convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das actividades da entidade do 2012.

Con esta achega fináncianse actividades de formación, lúdico-recreativas, participativas, culturais e sociais dirixidas ao colectivo das persoas maiores.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O número de beneficiarios é de 18.000 persoas maiores e este convenio conta cun orzamento de 27.000 euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Confederación Galega de Organizacións de maiores (COGAMA).**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das

actuacións de COGAMA que se concretan en actividades artísticas e culturais, sociocomunitarias e de animación á lectura, para promover o desenvolvemento e o cumprimento do fin das asociacións integradas na Confederación e promover actuacións destinadas a mellorar a situación das persoas maiores.

► **Beneficiarios e orzamento:**

A achega da Xunta de Galicia para este convenio foi de 20.000 euros e beneficiaranse unhas 10.000 persoas maiores

Colaboración coas Universidades Galegas

Universidade de Santiago de Compostela

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Universidade de Santiago de Compostela para desenvolver un programa de asistencia odontolóxica ás persoas maiores e/ou con discapacidade nas residencias públicas de Carballo, A Milagrosa, Castro Caldelas e Campolongo.**

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado a este convenio foi de 33.743 euros beneficiáronse un total de 208 persoas

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fundación Santiago Apóstol de Ciencias Sociais, entidade xurídica responsable da Escola Universitaria de Traballo Social de Santiago de Compostela.**

O obxecto deste convenio é establecer a forma e condicións de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar, a Universidade de Santiago de Compostela e a Fundación Santiago Apóstol de Ciencias Sociais cara á adecuada planificación, desenvolvemento e avaliación dos “practicum” establecidos polos correspondentes plans de estudos dos/as alumnos/as matriculados na titulación

de Grao en Traballo Social. Para este fin a Consellería de Traballo e Benestar facilitará a utilización dos centros e/ou unidades da súa dependencia, de tal xeito que os/as estudantes desta titulación poidan desenvolver neles, os contidos formativos relacionados co labor que se realiza.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dos “practicum” en centros dependentes desta consellería.**

A Consellería de Traballo e Benestar e a Universidade de Santiago de Compostela están de acordo en facilitarlle aos alumnos de titulacións vinculadas á actividade desenvolvida nos centros de maiores e de atención a persoas con discapacidade dependentes da Xunta de Galicia, a realización nos centros da consellería das prácticas tuteladas esixidas polos seus correspondentes plans de estudos (Licenciatura en Psicoloxía, Grao en Psicoloxía, Licenciatura en Pedagogía, Licenciatura en Psicopedagogía, Diplomatura en Educación Social, Grao en Educación Social, Grao en Nutrición Humana e Dietética, Grao en Traballo Social, Máster universitario en Xerontoloxía, Máster Universitario en Psicoxerontoloxía).

► **Beneficiarios e orzamento:**

Este convenio non supón ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Secretaría General de Instituciones Penitenciarias pertencente ao Ministerio do Interior, para a realización en centros de atención a persoas maiores e con discapacidade de traballos en beneficio da comunidade, dirixido a todas aquelas persoas en situación de redención de sancións e/ou medidas penais por delitos menores.**

Son obxectivo deste convenio as infraccións de carácter leve, deste xeito o infractor cumpre a pena establecida

ne liberdade, sen interferir na súa vida familiar, laboral e social, promovendo valores como a solidariedade, a responsabilidade e o ben común.

► **Beneficiarios e orzamento:**

No ano 2012 participaron neste programa 13 centros nos que prestaron este servizo un total de 30 persoas.

Este convenio non tivo ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar Xunta de Galicia e a Fundación Santiago Apóstol de Ciencias Sociais titular da Escola Universitaria de Traballo Social adscrita á universidade de Santiago de Compostela, para a formación práctica sobre o programa de asignación de recursos do Sistema para a autonomía e atención á dependencia en Galicia.**

A Consellería de Traballo e Benestar colaborará no desenvolvemento da formación indicada permitindo o acceso, en relación co persoal formador que para os efectos se designe por parte da escola, ao módulo de formación do Programa de asignación de recursos (PAR) para os efectos de impartir a formación práctica deste módulo. A Fundación, a través da EUTS, comprométese a desenvolver a actividade docente no marco do Plan de estudos do grao en Traballo Social e seminarios de formación impartidos pola EUTS.

► **Beneficiarios e orzamento:**

Este convenio non tivo ningún custo para a Xunta de Galicia.

► **IV Ciclo Universitario**

Este convenio ten por obxecto establecer a colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Universidade de Santiago de Compostela para facilitar a consolidación destes estudos. O primeiro ciclo, fundamentalmente,

de tipo formativo dá lugar á Diplomatura Señor, que se alcanza ao lograr 27 créditos. O segundo ciclo, de especialización, dá lugar a Licenciatura Señor, que se obtén ao superar 18 créditos. O terceiro ciclo dá lugar ao Excelsior que se acada a partir da realización dun traballo de investigación dirixido por algún profesor da universidade.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado ao mantemento deste convenio foi de 25.000 euros e participaron un total de 347 alumnos no curso 2011-2012 e 300 alumnos no curso 2012-2013.

Universidade de Vigo

► **Aulas de Formación aberta**

A Consellería de Traballo e Benestar e a Universidade de Vigo colaboran na actuación “Programas para Maiores” da Universidade de Vigo que se configura a partir de dous programas ou ciclos: CICLO INTENSIVO cunha duración de 54 créditos e tres anos académicos. A súa superación dará lugar ao título propio da Universidade de Vigo de Graduado Universitario Senior. O CICLO DE ESPECIALIZACIÓN cunha duración de 36 créditos e dous anos académicos e a súa superación dará lugar ao título propio da Universidade de Vigo de Graduado Superior.

As ensinanzas enfócanse cara ao desenvolvemento persoal nos seus diferentes aspectos: intelectuais, sociais e de relación, orientando a aplicabilidade ou funcionalidade das aprendizaxes cara un mellor aproveitamento das ofertas culturais do contorno, así como cara á proxección na sociedade dos valores asumidos criticamente.

► **Beneficiarios e orzamento:**

O orzamento destinado ao mantemento deste convenio foi de 25.000 euros e participaron cerca de 400 alumnos no curso 2012/2013.

Universidade da Coruña

► Universidade Senior

Consiste en estudos universitarios destinados a un sector da sociedade maior de 50 anos que concluíu a súa vida laboral e demanda un novo tipo de formación actualizada e adecuada ás súas inquietudes formativas e intereses culturais.

A Universidade Señor como programa de estudos universitarios, consta dun plan docente distribuído en catro cursos académicos. Os alumnos que completen os catro cursos, poderán conseguir o Título Propio de Graduado Señor. Desenvólvese nos dous campus da Universidade da Coruña e no de Ferrol.

► Beneficiarios e orzamento:

O orzamento destinado a este convenio foi de 25.000 euros e estando matriculados no curso 2012/2013 un total de 630 alumnos.

► Centro Asociado UNED - A Coruña

Este convenio asinado no 2011 ten por obxecto apoiar o Centro Asociado UNED-A Coruña, coa finalidade de ofrecer e desenvolver no ámbito rural galego unha oferta de estudos para aquel sector da sociedade maior de idade que concluíu a súa vida laboral e demanda un novo tipo de formación actualizada e axeitada ás súas inquiredanzas formativas e intereses culturais. O programa desenvólvese vinculado ao ámbito rural galego, de tal xeito que as clases non se celebran no Centro Asociado UNED- A Coruña, senón que se desprazan ao ámbito rural.

► Beneficiarios e orzamento:

O orzamento destinado a este convenio foi de 12.000 euros e participaron un total de 234 alumnos no curso 2011/2012 e cerca de 300 para o curso 2012/2013.

► Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar da Xunta de Galicia, o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar e a Universidade da Coruña para a realización de prácticas do Máster en dependencia e xestión de servizos sociais.

Este convenio ten por obxecto establecer a colaboración entre os asinantes cara unha adecuada planificación, desenvolvemento e avaliación do programa indicado e dar formación práctica aos alumnos de Posgrao, así como tamén actividades complementarias.

Por este convenio establécese un programa de formación práctica dos/as estudantes do Posgrao nos centros e unidades dependentes da Consellería de Traballo e Benestar e nos centros dependentes do Consorcio, baixo a tutorización dun profesional titulado e que desenvolve funcións propias da súa profesión.

► Protocolo de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e concellos da Comunidade autónoma, de cara a instrumentar a colaboración para a implantación doutros programas de atención ás persoas maiores e/ou con discapacidade que viven soas

Como unha actuación paralela o estudo "Programa de apoio integral ás persoas maiores e/ou con discapacidade", tramitouse un protocolo de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e os concellos de cara a instrumentar a colaboración para a implantación doutros programas de atención a persoas maiores e/ou con discapacidade que viven soas.

O protocolo ten por obxecto sentar as bases de colaboración entre as partes para posibilitar as actuacións tendentes ao desenvolvemento das actividades precisas para o estudo e implantación dun programa de atención ás persoas maiores e/ou con discapacidade que viven soas en Galicia, a través dunha atención integral mello-

rando a súa calidade de vida, actuando polo tanto dunha forma máis eficaz e eficiente na utilización dos medios humanos, materiais e de organización de cada un deles, para un mellor cumprimento dos fins de ambas as dúas partes, en beneficio da cidadanía e da sociedade galega.

No ano 2012 asinaron este protocolo un total de 17 concellos que se sumaron os 147 do ano anterior.

2.7.2 Convenios na área de persoas con discapacidade

- **Convenio de colaboración entre o Servizo Galego de Saúde e a Consellería de Traballo e Benestar, pola que se establecen liñas de traballo conxuntas de apoio e atención sociosanitaria, a pacientes con trastorno mental de duración prolongada e curso crónico, estabilizados dende o punto de vista sanitario.**
- **Acordo de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria para a regulación das relacións e condicións que rexerán a prestación de servizo no Colexio de Educación Especial María Mariño e no Centro de Atención a Persoas con Discapacidade da Coruña.**
- **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a entidade "Asociación Galega San Francisco" (AGASFRA), para contribuír ao mantemento dos servizos que presta a través dos centros de atención a persoas con discapacidade da súa titularidade.**
- **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a entidade Esclavas de la Virgen Dolorosa-Creciente para contribuír ao mantemento do servizo que presta a través do Centro Residencial Asistencial Nuestra Señora de Fátima e Cristo Rei.**

► **Convenio de colaboración coa Fundación do Complejo Clínico Universitario da Coruña (CHUAC)**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar do Programa que desenvolve a Fundación do CHUAC orientado a facilitar a integración social precoz dos pacientes con lesión medular atendidos na Unidade de Lesionados Medulares do CHUAC como a aqueles dados de alta pero que teñen unha lesión medular crónica.

Atendendo a esta dualidade as actuacións estrutúranse en dous bloques:

- Bloque 1: dedicado aos pacientes ingresados e no que se desenvolven actividades de mobilidade e actividades de ocio e deporte
- Bloque 2: dedicado aos lesionados medulares crónicos e cuxo obxectivo é editar un boletín de educación socio-sanitaria específico para eles.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 23.000 euros.

► **Convenio de colaboración con ASPAYM (Asociación de parapléxicos e grandes minusválidos de Galicia)**

A finalidade deste convenio é a colaboración no financiamento da Asociación de Parapléxicos e Grandes Minusválidos de Galicia (ASPAYM) co fin de prestar servizos de información, orientación e asesoramento, servizo de transporte adaptado, apoio psicosocial ao novo lesionado medular, titorías ao lesionado medular e cursos de formación en novas tecnoloxías.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 47.663 euros.

► **Convenio de colaboración con ASPACE (Asociación de Parálíticos Cerebrais)**

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da

Consellería de Traballo e Benestar no financiamento do mantemento da Federación ASPACE Galicia, co fin de prestar servizos de apoio e asesoramento ás organizacións e entidades dedicadas á atención das persoas con parálise cerebral e ás súas familias desde unha perspectiva global, integral e normalizadora, para mellorar a súa autonomía persoal, as súas condicións de vida e favorecer a integración social e laboral deste colectivo na sociedade galega.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 25.329 euros.

► **Convenio de colaboración con AUTISMO GALICIA**

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Traballo e Benestar no financiamento do mantemento da federación e das actuacións que ten previsto desenvolver AUTISMO GALICIA, orientadas á atención das persoas con trastornos do espectro autista e ás súas familias en Galicia, que son:

- Representación institucional para a súa participación e visualización na sociedade
- Desenvolvemento de publicacións divulgativas e formativas
- Realización de eventos para a sensibilización, coñecemento e fomento da cohesión social.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 76.260 euros.

► **Asinouse outro convenio para financiamento das actuacións orientadas á atención das persoas con trastorno do espectro autista e ás súas familias como o programa de inclusión social destinado ás persoas con trastornos do espectro autista, o programa de respiro familiar e o programa de campamentos de verán.**

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 34.100 euros.

► **Convenio de formación de persoas con discapacidade (FSE)**

Este convenio cofinanciado polo Fondo Social Europeo (FSE), dentro do seu programa operativo 2007-2013 e a Consellería de Traballo e Benestar, tivo como obxectivo fomentar as medidas para a mellora da formación e o acceso ao mercado de traballo das persoas con discapacidade residentes na Comunidade Autónoma de Galicia.

O Convenio coa Confederación de Persoas con Discapacidade (COGAMI), tivo como obxectivo contribuír ao financiamento do Programa de formación profesional das persoas con discapacidade, mediante a realización de 18 cursos: Ferrol (2), A Coruña (2), Mos (2), Ourense, Lugo, Monforte de Lemos, Vilagarcía de Arousa, Boiro, Tui, Pontearreas, Pontevedra, Xove e Verín; e dous cursos de formación a distancia.

Por outro lado, o Programa de formación ocupacional, con 8 cursos, que se impartiron no centro de Fingoi (Lugo), un deles a distancia, dirixidos a persoas con grandes discapacidades ou gravemente afectadas.

► **Orzamento:**

A achega da Consellería de Traballo e Benestar é de 554.815 euros, dos que o 80% corresponden a fondos do Fondo Social Europeo (FSE).

As persoas beneficiarias dos cursos de formación profesional foron de 263 (151 homes e 112 mulleres). As persoas beneficiarias dos cursos de formación profesional foron 160 (137 homes e 23 mulleres).

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI) para o financiamento do programa de atención a persoas con discapacidade en áreas rurais de Galicia.**

A finalidade deste convenio é a prestación de servizos

de apoio e asesoramento ás organización e entidades dedicadas á atención das persoas con discapacidade e ás súas familias dende a perspectiva global, integral e normalizadora para mellorar a súa autonomía persoal, as súas condicións de vida e favorecer a integración social e laboral deste colectivo na sociedade galega. A entidade leva a cabo a información e asesoramento ás persoas con discapacidade, actividades físicas e cognitivas, formación das persoas con discapacidade, inserción laboral e outras accións a través do voluntariado e actividades de ocio e tempo libre.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 381.302 euros.

► **Convenio con COGAMI (Áreas urbanas)**

No marco deste convenio de colaboración, a través da rede de oficinas comarcais de que dispón COGAMI nas sete principais cidades, contribúese a prestar servizos de apoio, asesoramento e intervención social ás persoas con discapacidade e ás súas familias dende unha perspectiva global, integral e normalizadora, para mellorar a súa autonomía persoal, as súas condicións de vida e favorecer a integración social e laboral deste colectivo na sociedade galega.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 341.200 euros.

► **Convenio de colaboración con DOWN Galicia**

É un convenio nominativo no que Down Galicia terá que desenvolver, na súa condición de federación, actuacións no eido dos servizos de promoción da autonomía persoal das persoas con Síndrome de Down e discapacidade intelectual nas áreas de atención temperá, área de educación, área de formación (vida adulta) e área de programas transversais (federación).

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 238.314 euros.

Asinouse outro convenio coa mesma federación para o financiamento de programas destinados ás persoas afectadas de síndrome de Down en situación de dependencia e ás súas familias como o programa de Apoio familiar, o programa de logopedia e comunicación e o programa de adquisición de habilidades para a vida diaria e a vida independente.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 137.000 euros.

► **Convenio de colaboración con FADEMGA**

A finalidade deste convenio é o apoio ás persoas con discapacidade intelectual, programa de autoxestores, en situación de desvantaxe social, adultos sós, integración social e actividades rehabilitadoras de persoas reclusas e ex-reclusas con discapacidade intelectual, programa de envellecemento e programa de ocio e vacacións.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 219.249 euros.

► **Convenio de colaboración con ASPANAS**

O obxecto deste convenio é a colaboración por parte da Consellería de Traballo e Benestar no financiamento dun programa de atención ambulatoria permanente que desenvolveu a entidade ASPANAS (Asociación de Pais en Favor de Persoas con Retraso Mental de Ourense), no concello de Ourense e o seu contorno que implica o desenvolvemento de actuacións como o servizo de información, orientación e derivación dando especial atención á muller con discapacidade embarazada, o servizo de talleres, o programa de acompañamento social e o programa de atención familiar.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 29.100 euros.

► **Convenio de colaboración coa fundación tutelar Sálvora**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar da Xunta de Galicia das actuacións relacionadas coa tutela das persoas con discapacidade intelectual da Fundación Tutelar para Persoas con Discapacidade Intelectual SÁLVORA durante o ano 2012, entre as que se atopan entre outras: exercer o cargo de titor, curador ou outras figuras de garda das persoas con discapacidade intelectual encomendadas a Fundación, informar, orientar e asesorar as familias, fomentar a comunicación con outras fundacións, asociacións e entidades implicadas no seu ámbito de actuación, organizar eventos para o estudo dos múltiples aspectos da problemática das persoas con discapacidade intelectual.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 60.000 euros.

► **Convenio de colaboración con FAGAL (Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzhéimer e outras Demencias)**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das actuacións que FAGAL (Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de Alzhéimer e outras Demencias) desenvolveu durante o ano 2012 entre as que se atopan: informar e asesorar as asociación de familiares, coordinar os programas e proxectos das diferentes asociacións federadas, elaboración de manuais de atención e boas prácticas, posta en marcha dun gabinete xurídico de referencia, creación dunha guía de recursos e servizos de FAGAL, creación dun teléfono único de consulta e

atención ás persoas enfermas de demencias e aos seus familiares.

Actualmente FAGAL representa a once asociacións que traballan no ámbito da atención ás persoas maiores con alzhéimer da Comunidade Autónoma de Galicia.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 25.329 euros.

► **Convenio de colaboración con AFAGA**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das actuacións que AFAGA (Asociación de Familiares de enfermos de Alzhéimer e Outras Demencias de Galicia) desenvolveu durante o ano 2011/2012, mediante o proxecto ESTIMULA-DOM.

O proxecto ESTIMULA-DOM destínase a aquelas persoas afectadas pola enfermidade de Alzheimer ou outro tipo de demencia e ós seus familiares.

As actividades que reúne o proxecto son:

- Creación dun equipo multidisciplinar de estimulación cognitiva no fogar para atender a aquelas persoas que por diversos motivos non se poidan desprazar ó centro de atención integral.
- Realización de obradoiros de estimulación cognitiva e funcional no centro de atención integral.

O proxecto créase para axudar as familias na planificación e organización dos coidados persoais dos enfermos/as e na superación das dificultades estruturais que se poidan presentar como consecuencia das limitacións propias da enfermidade de alzhéimer ou outro tipo de demencia así como para a mellora do traballo en equipo da asociación.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 29.100 euros.

► **Convenio con FAXPG**

O obxecto deste convenio é contribuír por parte da Consellería de Traballo e Benestar ao financiamento do programa que a FAXPG (Federación de Asociacións de Xordos do País Galego) desenvolveu no ano.2012 entre os que destacan: o servizo de atención a persoas xordas, xordocegas e con discapacidade auditiva, servizo de intérpretes de Lingua de Signos Española, servizo integral para persoas xordas, xordocegas e persoas con discapacidade auditiva. Coa prestación destes servizos preténdese favorecer o desenvolvemento persoal e autónomo deste colectivo, a súa integración no ámbito social e familiar e favorecer a distribución equitativa dos recursos sociais destinados ás persoas xordas, xordocegas e con discapacidade auditiva.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 819.249 euros.

► **Convenio de colaboración con FEAFES**

O obxecto deste convenio é a colaboración da Consellería de Traballo e Benestar con FEAFES (Federación de Asociacións de Familiares e Enfermos Mentais de Galicia) para o seu mantemento e para o desenvolvemento das actuacións de carácter social dirixidas a este colectivo como son: o asesoramento e apoio xurídico especializado, o fomento da autonomía persoal das persoas con discapacidade como consecuencia de trastornos mentais e de atención a domicilio no rural, a coordinación do movemento asociativo e o programa de formación dirixido aos profesionais das entidades e dos centros que atenden as persoas en risco de exclusión social, coa finalidade de favorecer a adquisición de habilidades básicas na intervención con persoas con enfermidade mental e a coordinación dos recursos existentes.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 381.302 euros.

► **Convenio de colaboración con FEGEREC**

Este convenio asinado entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Federación Galega de Enfermidades Raras e Crónicas (FEGEREC), ten por obxecto o desenvolvemento de actividades destinadas a mellorar a integración sociolaboral, a autonomía persoal e a calidade de vida das persoas afectadas por enfermidades raras e crónicas e ás súas familias, no ámbito de actuación de FEGEREC, de acordo co seu proxecto de “Atención integral”.

Este proxecto pretende ofrecer unha rehabilitación integral ao colectivo de persoas que representa, informarles dos servizos da federación fomentando o servizo de axuda para resolver dificultades de carácter sociosanitario e promover e potenciar as axudas e apoios para promoción da autonomía persoal destes colectivos de enfermos crónicos.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 18.510 euros.

► **Convenio de colaboración coa Asociación Raiolas-Autismo Lugo**

A través deste Convenio a Consellería de Traballo e Benestar contribúe ao mantemento da entidade en 2012. Esta entidade facilita servizos de apoio, orientación e información aos pais e nais que teñan algún fillo/a afectado por trastornos xeneralizados do desenvolvemento e traballar a favor da plena integración familiar, escolar e laboral das persoas afectadas polos trastornos xeralizados do desenvolvemento.

► **Orzamento:**

O orzamento destinado foi de 3.600 euros.

► **Convenio de colaboración coa Fundación ANADE**

O obxecto deste convenio é contribuír ao financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das

actuacións que a Fundación ANADE, cuxos fins son a integración social e laboral de persoas con discapacidade de calquera idade en situación de desvantaxe social e laboral, mediante o desenvolvemento das súas capacidades, fundamentalmente as expresivas de tipo artístico e cultural.

► **Orzamento:**

No ano 2012 financiouse o “II Congreso e Festival de Arte e Discapacidade” por un importe de 2.100 euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Federación Galega de Dano Cerebral (FEGADACE)**

No ano 2012 asináronse con esta entidade dous convenios:

- Co primeiro convenio colabórase no desenvolvemento de programas destinados a promoción da autonomía persoal e á recuperación funcional das persoas afectadas de dano cerebral adquirido en situación de dependencia e ás súas familias, a través da atención ambulatoria.

► **Orzamento:**

O financiamento a través deste convenio foi de 19.484 euros.

- O obxecto deste segundo convenio é contribuír o financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar das actuacións que FEGADACE desenvolveu no ano 2012 e que se concreta nun programa de rehabilitación funcional e de inserción social de persoas afectadas por dano cerebral adquirido nas cidades da Coruña, Lugo, Ourense, Santiago e Vigo, nas áreas terapéutica, ocupacional e social, e un programa de información e asesoramento a familias no ámbito da Comunidade Autónoma dando especial atención á muller embarazada e ás súas familias.

► **Orzamento:**

A través deste convenio a Xunta de Galicia colabora no financiamento do citado proxecto cun importe de 81.000 euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e SPECIAL OLYMPICS GALICIA**

No ano 2012 asináronse con esta entidade dous convenios:

- O primeiro dos convenios de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Asociación de Pais, Profesionais e Amigos das Persoas con Discapacidade Intelectual (SPECIAL OLYMPICS GALICIA) asinouse para o financiamento dos “I Xogos Interautonómicos de Atletismo”.

► **Orzamento:**

A Consellería de Traballo e Benestar colaborou no financiamento cun importe de 5.500 euros.

- O obxecto do segundo convenio era promover a realización de actividades de formación, ocio e deportivo-terapéuticas dirixidas a persoas con discapacidade intelectual, colaborar con outras entidades de similares obxectivos, organizar campamentos e actividades de xuventude e familia e promover o deporte de competición no ámbito das persoas con discapacidade intelectual.

► **Orzamento:**

A achega da Consellería de Traballo e Benestar a través deste convenio foi de 209.716 euros.

► **Convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e CERMI Galicia**

O obxecto deste convenio é contribuír o financiamento por parte da Consellería de Traballo e Benestar no mantemen-

to do Comité de Entidades Representantes de Persoas con Discapacidade de Galicia (CERMI), que participa plenamente na vida social da Comunidade Autónoma de Galicia para defender os dereitos das persoas con discapacidade.

► Orzamento:

A achega da Consellería de Traballo e Benestar a través deste convenio foi de 12.000 euros.

► Convenio de colaboración con AGAT

Co obxecto de contribuír ao financiamento dun servizo social comunitario específico de atención temperá a nenos/as con discapacidade e as súas familias, asinou-se o 7 de maio de 2012 un convenio de colaboración entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Asociación Galega de Atención Temperá (AGAT) para o que a Administración autonómica achegou unha contía de 200.000 euros.

As persoas beneficiarias deste convenio foron nenos e nenas, de 0 a 16 anos e as súas familias, das comarcas do Deza e o Salnés, con déficits que xeran alteracións de discapacidade ou con risco de padecelos.

As actividades dos equipos de atención desenvolvéronse nos concellos de Agolada, Dozón, Lalín, Rodeiro, Silleda e Vila de Cruces da comarca do Deza, e de Illa de Arousa, Vilagarcía de Arousa, Vilanova de Arousa, Ribadumia, Cambados, Meaño, Meis, Sanxenxo e O Grove da comarca do Salnés, cunha poboación de 44.769 e de 111.763 habitantes respectivamente.

As dúas unidades de desenvolvemento infantil e apoio familiar (UDIAF) atenderon, no ano 2012, a 110 persoas no Deza (64.5% nenos e 35.5% nenas) e 124 persoas no Salnés (56.6% nenos e 43.5% nenas).

Para o desenvolvemento das actuacións nas distintas fases (acolida, diagnóstica, orientación, coordinación, sesión de apoio, traballo en grupo de familias) cada unha das unidades conta con dous profesionais especialistas en desenvolvemento infantil e atención temperá, un lo-

gopeda e un auxiliar administrativo. As dúas unidades contan coa supervisión dun coordinador especialista en desenvolvemento infantil e atención temperá.

2.7.3 Participación e representación

Comisión Técnica de Accesibilidade (CTA)

A Comisión Técnica de Accesibilidade (CTA), creada pola Lei 8/1997, do 20 de agosto (DOG nº 166, do 29.08.1997), ten como obxectivo impulsar o cumprimento da normativa nesta materia, ocupándose da resolución das dúbidas que poidan xurdir sobre a interpretación de calquera aspecto da normativa, emitindo ditames ao respecto. Así mesmo, a CTA é o órgano competente para a tramitación dos expedientes sancionadores e fai as propostas de resolución de sancións aos órganos colexiados competentes, de acordo co disposto no Decreto 35/2000, do 28 de xaneiro (DOG nº 41, do 29.02.2000).

Durante o ano 2012 a Comisión Técnica de Accesibilidade nas súas sesións periódicas mensuais atendeu 66 solicitudes de ditame e 14 denuncias.

Calquera persoa, entidade, institución ou asociación representativa dos colectivos de persoas afectadas pode solicitar información, consultar dúbidas ou presentar denuncias ante a Comisión Técnica de Accesibilidade.

A Comisión Técnica de Accesibilidade ten o apoio técnico e administrativo do Servizo de Promoción da Accesibilidade, e está integrada polos seguintes membros: o/a subdirector/a xeral de Promoción da Autonomía Persoal, que actúa como presidente/a; os vogais son o/a xefe/a do Servizo de Promoción da Accesibilidade, un/ha letrado/a pertencente á escala de letrados da Xunta de Galicia, que actúa como asesor/a xurídico/a, un/unha arquitecto/a e un/ha licenciado/a en dereito, que actúa como secretario/a.

O Servizo de Promoción da Accesibilidade, ofrece accións orientadas:

- Ao impulso do cumprimento da normativa sobre accesibilidade e supresión de barreiras.
- Á promoción da divulgación, información e estudo da accesibilidade e supresión de barreiras.
- Ao asesoramento a responsables institucionais, profesionais e entidades implicadas en programas de accesibilidade e supresión de barreiras.
- Ao apoio técnico e administrativo á Comisión Técnica de Accesibilidade.

Neste senso atendéronse en torno a 850 consultas de particulares e profesionais sobre o cumprimento da normativa sobre accesibilidade. Estas consultas son resoltas telefonicamente, mediante visitas ou correo electrónico, co apoio do persoal do servizo e da información publicada no apartado de accesibilidade da páxina web.

As consultas máis frecuentes versan sobre a interpretación da normativa de accesibilidade, sobre a existencia de axudas para a eliminación de barreiras en inmobles e tamén das obrigas de adaptar os elementos comúns nas comunidades de propietarios onde vivan persoas con discapacidade ou maiores de 70 anos.

Ofrécese asesoramento a través da divulgación da publicación da normativa (“Accesibilidade. Normativa”) que inclúe a normativa galega para a supresión de barreiras nos espazos urbanos, nos edificios de uso público e residencial, así como nos medios de transporte e no eido da comunicación. Recolle a Lei 8/1997 (DOG nº 166, do 29.08.1997) e o Decreto 35/2000 (DOG nº 41, do 29.02.2000) que a desenvolve, así como na Lei estatal 51/2003, de 2 do decembro, de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade (BOE nº 289, do 03.12.2003). Tamén se incorpora unha relación da normativa autonómica, estatal e internacional relacionada coa promoción da accesibilidade, o deseño para todos e a eliminación de barreiras, así como coa promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas con dependencia funcional.

Ofrécese información na rede, a través da páxina web da Xunta de Galicia, Consellería de Traballo e Benestar, área actuación Discapacidade-Accesibilidade, na que se pode atopar información específica.

Rede Galega de Centros Sociocomunitarios de Benestar

Trátase dun servizo social dirixido a desenvolver accións de participación, integración social e convivencia inter-racional e a proporcionar información e orientación sobre os programas, recursos e actividades que se ofertan dende a Xunta de Galicia

Estes centros teñen entre as súas funcións a de prestar información e orientación sobre programas, actividades e recursos do Sistema Galego de Benestar, coordinar e desenvolver accións de participación e de promoción da integración social e promover actuacións que estimulen a convivencia inter-racional, a promoción da autonomía persoal e a integración social.

Poderá acceder a estes centros toda a poboación á que van dirixidos os diferentes programas e actuacións que neles se leven a cabo, en consonancia co carácter aberto a toda a colectividade.

A Rede galega de centros sociocomunitarios de benestar conta cun total de 44 centros, distribuídos entre as catro provincias.

En todos estes centros leváronse a cabo ao longo do ano cursos, talleres, charlas informativas e programas elaborados desde o Servizo de Programas de Promoción da Autonomía Persoal así como programas feitos en colaboración con outras entidades.

Na actualidade en Galicia hai un total de 44 centros sociocomunitarios de benestar, distribuídos entre as provincias do seguinte xeito: A Coruña 12 centros, Lugo 4 centros, Ourense 11 centros e Pontevedra: 17 centros.

2.8 FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA PARA A TUTELA DE PERSOAS ADULTAS (FUNGA)

2.8 Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA)

A Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA) é unha entidade tutelar, constituída pola Xunta de Galicia no ano 1996, de interese galego, sen ánimo de lucro, con personalidade xurídica propia e que ten afectado de modo duradeiro o seu patrimonio á realización dos fins de interese xeral que se expoñen polo miúdo no artigo 6 dos seus estatutos. Figura inscrita no Rexistro de fundacións de interese galego co número 1996/14.

O seu obxectivo principal é a protección xurídica e social das persoas maiores de idade e en situación de desamparo que teñan a súa capacidade de obrar modificada xudicialmente ou que se atopen incurso no proceso xudicial de modificación desta capacidade de obrar, a través do exercicio da tutela, curadoría, defensa xudicial ou da administración de bens, e a prestación dun servizo de asesoramento nestas materias.

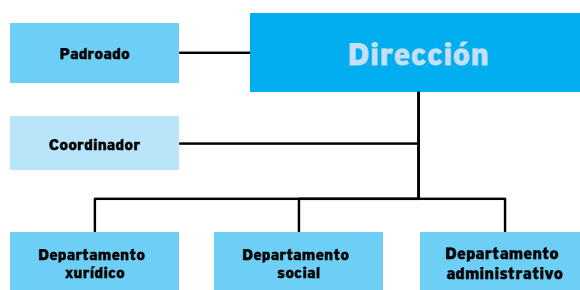
As persoas beneficiarias dos servizos da FUNGA deberán reunir as seguintes condicións:

- a) Ser maior de idade.
- b) Residir na Comunidade Autónoma de Galicia
- c) Ter a capacidade de obrar modificada xudicialmente ou estar incurso nun procedemento xudicial de modificación da capacidade de obrar.
- d) Estar en situación de desamparo; isto é, carecer de persoa no seu contorno familiar e social ou institución para

o exercicio dos apoios determinados xudicialmente ou, de existir, que a autoridade xudicial considere que non son idóneas para o desempeño destas funcións.

Ademais, poderán ser beneficiarias todas aquelas persoas que precisen recursos de información, orientación, apoio, intervención e asesoramento individual ou comunitario nas materias propias do ámbito da fundación.

Os recursos persoais da FUNGA concréntanse en 20 persoas e a súa estrutura organizativa responde ao seguinte organigrama:

Actividade da FUNGA no exercizo 2012

Dentro das actividades executadas no 2012 podemos destacar as seguintes:

► Protección xurídica, patrimonial e social das persoas beneficiarias

O número de beneficiarios/as da fundación continúa incrementándose anualmente, debido fundamentalmente ao desarraigo familiar, ao envellecemento da poboación e ao aumento de persoas, cada día máis novas, diagnosticadas de padecementos mentais. Concretamente no ano 2012 tal incremento con respecto ao ano anterior cifrase en 209 persoas. No seguinte cadro ilústrase de xeito anual o incremento do número de beneficiarios/as da FUNGA dende a súa creación, diferenciándose polo tipo de apoio que se presta.

► Evolución das funcións protectoras

Funcións tutelares	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tutelas	344	390	541	600	682	735	833	926	1.016	1.114	1.198
Curatelas	23	30	48	55	54	62	84	105	122	140	177
D.xudicial	172	180	218	192	197	241	245	275	323	400	485
Adm. De bens	12	10	16	5	3	6	4	6	7	11	11
Pretutela	102	110	89	103	114	125	125	129	134	141	144
Total	653	720	912	955	1.050	1.169	1.291	1.441	1.602	1.806	2.015

► Accións de formación, información, divulgación e sensibilización dos dereitos das persoas maiores de idade coa capacidade de obrar modificada

A FUNGA durante o ano 2012 participou nas seguintes accións informativas:

- Xornada organizada pola Fundación Gavela na cidade de Santiago de Compostela os días 3 e 4 de maio.
- Xornada organizada pola Asociación DOA na cidade de Vigo o día 8 de outubro.
- Charla organizada polo Centro Residencial Geriátricos Noia o día 20 de novembro.
- Xornada organizada pola asociación AFAMON en Monforte de Lemos e celebrada o día 22 de novembro.

Conclusións

Un ano máis, o número de persoas beneficiarias do labor da FUNGA medrou de forma considerable. Pero non só nos referimos ao importante incremento do número de cargos tutelares e de apoio exercidos por esta fundación respecto ao ano 2011 (incremento que se cifra en 209 persoas) senón tamén ao importante número de persoas que, sen ser destinatarias directas do exercicio dos citados cargos, tamén foron neste período beneficiarias das actuacións levadas a cabo pola FUNGA. Así, debemos destacar:

- As persoas usuarias do servizo de asesoramento, tanto presencial como telefónico.

- As colaboracións levadas a cabo con diversas entidades e asociacións para a celebración e impartición de xornadas.

A FUNGA sitúase, deste xeito, como referente no eido da protección das persoas maiores de idade coa capacidade de obrar modificada, tanto mediante o exercicio directo dos cargos tutelares como a través dos servizos de formación, información e asesoramento que presta a todas aquelas persoas vencelladas a esta realidade, entre os que se atopan diversos profesionais e persoas físicas e xurídicas que exercen estes apoios de forma independente.

2.9 Actividades formativas e informativas

2.9.1 Actividades formativas

Xornada sobre envellecemento activo.

A xornada “Envellecer activamente. Presente e futuro” tivo lugar o día 15 de xuño en Santiago de Compostela.

Esta xornada encádrase dentro do Ano Europeo de Envellecemento Activo e financiouse con orzamentos procedentes de fondos europeos cun total de 18.277,06 euros.

Inaugurou a xornada a conselleira de Traballo e Benestar e ademais dunha conferencia inaugural fixéronse tres mesas redondas cos títulos: Como manter a saúde e a actividade, Envellecer no domicilio e Como ocupar o tempo libre.

Asistiron 300 persoas entre profesionais e membros das principais entidades de persoas maiores de Galicia.

Congreso Internacional sobre envellecemento activo. Preparando o noso futuro

Este congreso realizouse na cidade da Coruña os días 15 e 16 de novembro. O obxectivo xeral foi o de preparar o futuro e presentar propostas de envellecemento saudable e de mellorar a calidade de vida das persoas .

Nestes días déronse a coñecer as diferentes actuacións que se están realizando dentro do Proxecto europeo “Envellecemento+activo” e os seus resultados. Presentáronse avances en investigación e experiencias novidosas que se están levando a cabo neste campo e presentáronse propostas de futuro que permitan deseñar políticas de actuación para que os adultos de hoxe acaden un envellecemento de calidade.

No programa do congreso houbo 3 conferencias plenas, 4 mesas redondas, 7 talleres, 27 comunicacións e expuxéronse 10 póster.

Este evento financiouse con orzamentos procedentes de fondos europeos, dentro da segunda convocatoria POC-TEC 2007-2013.

2.9.2. Información ao cidadán

Teléfono Social (servizo incluído na central do 012 que presta información e atención ao cidadán)

Facilita información e orientación dos recursos existentes para cubrir inicialmente as distintas necesidades dos colectivos de persoas con dependencia, persoas maiores, menores e persoas con discapacidade, no ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia dirixindo as súas demandas, se procede, ao departamento e/ou administración correspondente. Tamén informa dos programas desenvolvidos pola Xunta de Galicia dirixidos a estes colectivos.

En xeral, atende as persoas con graves carencias económicas, afectivas, en situación de exclusión social, situación de maltrato de maiores ou de persoas con discapacidade e ocúpase da prevención, detección e intervención en situación de maltrato ou abandono de calquera dos afectados, en función do protocolo establecido a estes efectos.

Trátase dun servizo de atención personalizada, cun horario ininterrompido de 24 horas de luns a domingo, permanente e gratuito. As chamadas son atendidas por persoal con titulación no ámbito social e debidamente formado.

Prestacións básicas do Teléfono Social

- Atención personalizada
- Información e orientación sobre recursos sociais
- Intervención en casos de risco, maltrato ou abandono, mediante a remisión de petición de informe social aos servizos sociais do concello correspondente.
- Derivación e canalización, se é o caso.

Orzamento

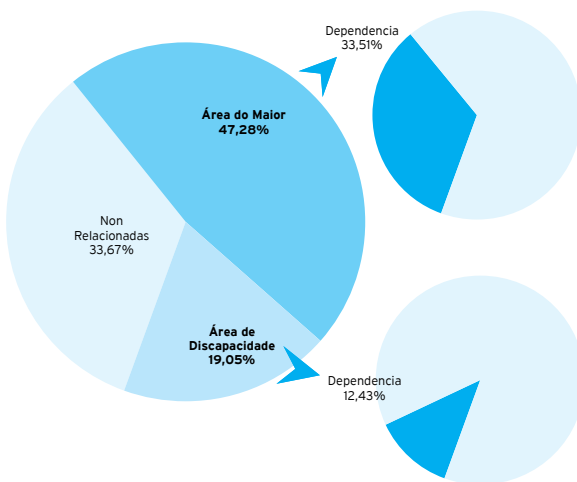
É un recurso dependente da Consellería de Traballo e Benestar e integrado no contrato do servizo de atención e información ao cidadán na Xunta de Galicia a través do teléfono 012 e outros medios xestionado pola empresa CallCenter por un importe de 40.693,53 euros na área do Teléfono Social (infancia, maiores e discapacidade).

Estatísticas das consultas

En 2012 o teléfono social recibiu un total de **2.872** chamadas coa seguinte distribución por áreas:

Total chamadas recibidas no Teléfono Social		Dependencia
Non Relacionadas	967	
Relacionadas co servizo		

Área do Maior	1.358	455
Área de Discapacidade	547	68
Total	2.872	523

Consultas dos maiores

Ao igual que en anos anteriores, a área con maior número de consultas foi a relacionada coa de persoas maiores, cun total de 1358 chamadas (47%).

No ano 2012 o total de consultas encadradas baixo a epígrafe de "recursos xerais" foi de 531 chamadas. Dentro desta categoría encádranse as chamadas relacionadas con información xeral sobre dependencia, que supón o 86% das chamadas encadradas dentro desta epígrafe. Recóllense ademais consultas relacionadas con pensións, complemento de alugueiro, enderezo e teléfonos de interese

Na epígrafe de "recursos asistenciais" recolléronse un total de 214 chamadas con consultas referidas a axudas técnicas, servizo de axuda a domicilio, centros de día, residencias.

En relación ás chamadas encadradas na epígrafe "recursos específicos" foron de 405 consultas. A información

solicitada foi relacionada con programas de lecer como balnearios ou vacacións así como do 065, programas de respiro para persoas con dependencia.

► Tipoloxía das consultas

Maior. Total de chamadas por motivo de consulta

	nº	%
Recursos asistenciais	214	16%
Recursos xerais	531	39,13%
Recursos específicos	405	29,85%
Maltrato físico	4	0,29%
Maltrato psíquico	3	0,22%
Abuso de material	1	0,07%
Neglixencia	4	0,29%
Abandono	5	0,37%
Abuso sexual	0	0,00%
Reclamacións ou queixas	1	0,07%
Urxencias	4	0,29%
Outros	185	13,63%
Total	1.357	100%

Consultas discapacidade

Con respecto ás consultas relacionadas coa área de discapacidade mantén un número menor que con respecto ás do maior, con 547 chamadas, o que representa o 19% do total.

No ano 2012 o maior número de chamadas foron as incluídas no apartado de “programas específicos” co 31% seguidas de prestacións socioeconómicas co 23 % e xa menor porcentaxe as consultas sobre o grao de discapacidade, dependencia ou accesibilidade.

► Tipoloxía das consultas

Discapacidade. Total de chamadas por motivo de consulta.

	nº	%
Grao de discapacidade	19	3%

Dependencia	68	12%
Beneficios fiscais	0	0%
Educación	0	0%
Emprego	0	0%
Prestación socio-económica	124	23%
Programas específicos	168	31%
Vivenda/centros	2	0%
Accesibilidade	37	7%
Información	12	2%
Denuncia	1	0%
Queixa ou reclamación	0	0%
Outros	116	21%
Total	547	100%

Servizo de Atención á Dependencia. Servizo 012

Esta liña facilita información concreta sobre o estado da tramitación dos expedientes de dependencia xestionados por parte das respectivas unidades dependentes da Secretaría Xeral de Política Social e dos departamentos territoriais da Consellería de Traballo e Benestar.

Durante o ano 2012 o total de chamadas que tiveron como motivo de consulta un tema relacionado co servizo ascendeu a 15.298 consultas.

A clasificación das chamadas divídese en cinco grupos:

	nº	%
Información xeral	9.263	61%
Estado do expediente	4.835	32%
Xestión de citas	971	6%
Queixas e incidencias	93	1%
Chamadas valoradores en ruta	136	1%
Total	15.298	100%

► Información xeral

	nº	%
Normativa	1.949	21%
Inicio do procedemento	214	2%
Solicitudes de revisións	381	4%
Falecementos	541	6%
Recursos económicos e servizos	596	6%
Traslados	90	1%
Deducións	7	0%
Enderezos e teléfonos de interese	1.188	13%
Axudas individuais	172	2%
065	51	1%
Teleasistencia	40	0.43%
Programa de respiro familiar	43	0.46%
Outros programas específicos	29	0.31%
Documentación que se achega	1.134	12%
Formación	648	7%
Impago de nóminas	667	7%
Falla de comprensión de resolucións	751	8%
Efectividade da resolución	56	1%
Modificación de datos no expediente	100	1%
Coordinación	51	1%
Outros	555	6%
Total	9.263	100%

► Estado do expediente

As consultas relacionadas co estado do expediente supuxeron un 32% do total das consultas relacionadas

	nº	%
Dúvidas sobre requirimentos	488	10%
Falecementos	70	1%
Fase de tramitación do expediente	3.886	80%
Revisión de grao	87	2%
Revisión de PIA	58	1%
Traslados	34	1%

Renuncia	9	0.18%
Consultas específicas: t. sociais	172	4%
Outros	31	1%
Total	4.835	100%

► Queixas e incidencias

Baixo esta epígrafe recóllense aquelas queixas ou incidencias que precisan de envío o Equipo de Valoración correspondente para aclaracións puntuais en relación o estado dos expedientes, requirimentos e outras cuestión específicas. O total de chamadas relacionadas con este apartado foi de 93.

► Xestión de citas

Ata o mes de abril non se iniciou o protocolo de citas. O total de chamadas relacionadas neste apartado foi de 971.

► Tipoloxía das persoas que contactan co servizo

A maioría dos/as usuarios/as do servizo do 012 son familiares das persoas con dependencia, con 10.203 consultas que supuxeron o 67% das chamadas.

En canto a división por sexo do total das chamadas o 76% foron mulleres cun total de 11649 chamadas.

► Consultas remitidas aos equipos

Neste apartado faise mención ao número total de consultas sobre o estado de expedientes, incidencias e de información xeral nas que foi preciso remitir ó equipo para aclarar dúbidas. O total de consultas remitidas ao equipo ascendeu a 72 das que foron pechadas 57 consultas.

2.9 ACTIVIDADES FORMATIVAS E INFORMATIVAS

3.1 ÁREA DE TRABALLO

A través do Decreto 109/2012, do 22 de marzo (DOG nº 73 do 17.04.2012)¹, estableceuse a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar, atribuíndolle á Dirección Xeral de Relacións Laborais a dirección, coordinación, control e execución das competencias da comunidade autónoma en materia laboral, seguridade e saúde laboral, responsabilidade social empresarial, cooperativas e entidades de economía social, sen prexuízo das competencias atribuídas a outros departamentos da Xunta de Galicia. Tamén lle corresponde á persoa titular desta dirección xeral, no ámbito das súas competencias, o coñecemento e a resolución dos recursos de alzada interpostos contra as resolucións ditadas polos órganos territoriais no seu respectivo ámbito.

3.1 ÁREA DE TRABALLO

Nesta área están incluídas as actuacións de promoción, coordinación, desenvolvemento, control e execución que en materia laboral, responsabilidade social empresarial e modulacións das relacións cos axentes sociais ten atribuída a Dirección Xeral de Relacións Laborais, dentro do ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, e que quedan encadradas no marco de actuación funcional da

¹ Na actualidade este decreto está derogado polo Decreto 42/2013, do 21 de febreiro (DOG núm 46 do 6 de marzo de 2013)

Subdirección Xeral de Traballo.

Dentro das accións levadas a cabo por esta dirección xeral na súa área de competencia de traballo caben subliñar as seguintes:

- **Actuacións relativas á xestión e tramitación administrativa.**
- **Liña de axudas e subvencións.**
- **Actuacións encamiñadas á promoción e divulgación.**

3.1.1 Actuacións relativas á xestión administrativa

Os datos globais da xestión das actuacións levadas a cabo pola Subdirección Xeral de Traballo ao longo do 2012, foron as seguintes:

3.1.1.1 Infraccións e sancións na orde social

Desde o punto de vista normativo, o Decreto 70/2008, do 27 de marzo (DOG nº 72, do 15.04.2008), sobre distribución de competencias entre os órganos da Xunta de Galicia para a imposición de sancións nas materias laborais, cooperativas, de prevención de riscos e por obstrución do labor inspector, dispón que estas competencias correspóndenlle á consellería competente en materia de

traballo, en virtude de acta levantada pola Inspección de Traballo e Seguridade Social, e mediante a tramitación do correspondente expediente.

O Decreto 109/2012, do 22 de marzo, (DOG nº 73, do 17.04.2012) establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar atribuíndolle á Dirección Xeral de Relacións Laborais a competencia da tramitación dos expedientes sancionadores por infraccións laborais da competencia desta dirección xeral, así como o mantemento do Rexistro de sancións.

Así mesmo, correspóndelle á persoa titular da dirección xeral, no ámbito das súas competencias, o coñecemento e a resolución dos recursos de alzada interpostos contra as resolucións ditadas polos órganos territoriais no seu respectivo ámbito.

Datos estatísticos

A Subdirección Xeral de Traballo elabora a estatística mensual, semestral e anual cos datos dos expedientes iniciados e resoltos, así como os resultados da recadación de multas que lle remiten mensualmente os departamentos territoriais.

Os cadros estatísticos que figuran a continuación reflicten os resultados das sancións tramitadas no ano 2012, con expresión de datos globais, segundo:

- **Total de expedientes iniciados en 1ª instancia diante dos departamentos territoriais, con indicación da contía das sancións**

	nº de expedientes	Contía das sancións
A Coruña	639	2.304.961
Lugo	63	311.034
Ourense	87	213.324
Pontevedra	256	1.427.859
Total	1.045	4.257.178

- **Total de expedientes resoltos en 1ª instancia segundo o órgano competente para resolver e contía total das sancións impostas**

	nº de expedientes	Contía das sancións
DP. A Coruña	671	1.946.122
DP. Lugo	63	187.380
DP. Ourense	95	221.873
DP. Pontevedra	303	1.207.038,80
Dirección xeral	50	1.505.933,31
Conselleira	3	190.876
Consello Xunta	0	0
Total	1.185	5.259.223,11

- **Expedientes iniciados e resoltos nos servizos centrais, tanto en 1ª instancia como en vía de recurso, xa correspondan a formulados no ano 2012 ou en anos anteriores, con indicación do ámbito provincial onde tivo lugar a infracción ou se ditou resolución en instancia do procedemento.**

	Iniciados	Resoltos
A Coruña	315	348
Lugo	33	38
Ourense	39	35
Pontevedra	185	166
Total	572	587

	Iniciados	Resoltos
Recurso de alzada dirección xeral	504	502
Instancia dirección xeral	31	50
Instancia consellería	2	3
Recurso de alzada conselleira	35	32
Instancia Consello da Xunta	0	0
Recurso de revisión	0	0
Recurso de reposición	0	0
Total	572	587

3.1.1.2 Aperturas de centros de trabajo e reinicio de actividade

Datos estatísticos

As fontes de información son as comunicacións de aperturas de centros de traballo que achegaron as empresas ás xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar ao longo do ano 2012.

Para a obtención dos resultados anuais a Subdirección Xeral de Traballo fixo un envorcado dos datos contidos na base de datos SXPA empregada polas xefaturas territoriais para efectuar o rexistro destas comunicacións.

Os cadros estatísticos seguintes reflicten os resultados das comunicacións de aperturas de centros de traballo no ano 2012 en Galicia, segundo a sección da actividade económica (CNAE 2009) e número de persoas traballadoras ocupadas, desagregadas por provincias.

Achéganse, tamén, gráficos referidos ao total de comunicacións de aperturas de centros de traballo e total de persoas traballadoras rexistradas no ano 2012, así como á evolución destes datos no período comprendido entre os anos 2006 e 2012.

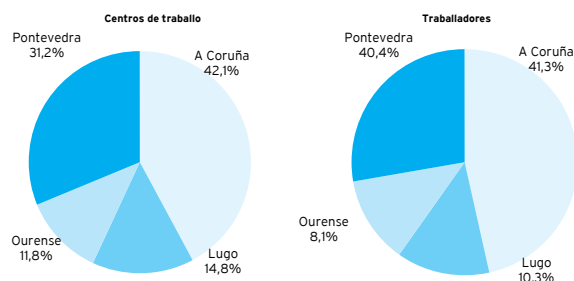
Seccións de actividade económica (segundo CNAE-2009)

A	Agricultura, gandería, silvicultura e pesca
B	Industrias extractivas
C	Industria manufacturera
D	Fornecemento de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado
E	Fornecemento de auga, actividades de saneamento, xestión de residuos e descontaminación
F	Construción

G	Comercio por xunto e ao retalho; reparación de vehículos de motor e motocicletas
H	Transporte e almacenamento
I	Hostalaría
J	Información e comunicacións
K	Actividades financeiras e de seguros
L	Actividades inmobiliarias
M	Actividades profesionais, científicas e técnicas
N	Actividades administrativas e servizos auxiliares
O	Administración pública e Defensa; Seguridade social obrigatoria
P	Educación
Q	Actividades sanitarias e servizos sociais
R	Actividades artísticas, recreativas e de entretemento
S	Outros servizos
T	Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico; actividades dos fogares como produtores de bens e servizos para uso propio
U	Actividades de organizacións e organismos extraterritoriais
Outras	
Cando nunha comunicación concorre máis dunha actividade económica	

► Distribución provincial

Centro de Trabajo	Traballadores
A Coruña	6.571
Lugo	2.306
Ourense	1.844
Pontevedra	4.871
Total	15.592

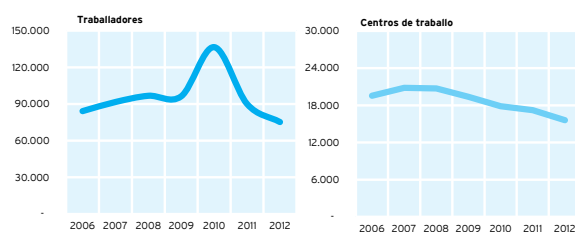

► Comunicacións de aperturas de centros de traballo e traballadores rexistrados por clave de actividade e provincia - 2012

	Centros de traballo					Traballadores ocupados				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
A	62	120	83	79	344	216	559	745	466	1.986
B	3	1	2	2	8	28	1	15	3	47
C	238	170	53	241	702	1.539	788	283	2.221	4831
D	12	120	12	6	150	148	1.144	109	10	1.411
E	13	5	1	10	29	30	16	2	51	99
F	4.057	898	1.203	2.417	8.575	25.545	4.819	7.096	12.474	49.934
G	690	293	190	726	1.899	2.173	863	343	1.814	5.193
H	92	45	15	92	244	440	102	58	316	916
I	522	270	104	607	1.503	1.169	487	273	1.409	3.338
J	83	47	8	63	201	884	233	12	353	1.482
K	45	10	13	48	116	122	23	26	118	289
L	31	11	5	27	74	132	10	4	28	174
M	180	55	42	171	448	838	137	156	387	1.518
N	184	78	30	88	380	698	219	66	413	1.396
O	6	3	6	1	16	77	5	13	6	101
P	81	37	14	58	190	220	47	31	204	502
Q	76	34	15	59	184	234	238	26	213	711
R	51	35	12	51	149	224	119	58	153	554
S	136	58	35	114	343	248	177	55	204	684
T	5	16	0	11	32	4	17	0	18	39
U	4	0	1	0	5	6	0	2	0	8
Outras	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totais	6.571	2.306	1.844	4.871	15.592	34.975	10.004	9.373	20.861	75.213

► Evolución 2006-2012

	Centro de Trabajo	Traballadores
2006	19.551	84.149
2007	20.813	91.616
2008	20.713	96.711
2009	19.375	96.296
2010	17.862	136.513
2011	17.217	90.010
2012	15.592	75.213

3.1.1.3 Procedementos de despedimento colectivo, suspensión de contratos e redución de xornada

Normativa de aplicación

Trátase dun procedemento administrativo-laboral de carácter especial, que ten por finalidade a suspensión, a redución temporal da xornada ou a extinción das relacións laborais, regulado nos artigos 47 e 51 do Estatuto dos traballadores e no Real decreto 1483/2012, do 29 de outubro, (BOE nº 261, do 30.10.2012).

O procedemento de despedimento colectivo, suspensión de contratos e/ou redución de xornada iníciase a instancia da empresa.

As causas que motivan o inicio deste procedemento poden ser: económicas, técnicas, organizativas, de produción ou de forza maior.

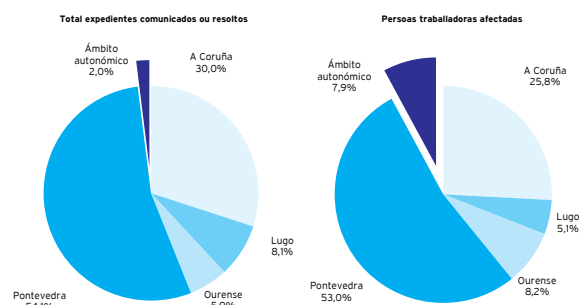
Datos estatísticos

A fonte de información son os datos estatísticos dos expedientes comunicados ou resoltos nas xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar, que remiten mensualmente á Subdirección Xeral de Traballo, así como os dos expedientes comunicados ou resoltos nesta dirección xeral.

Os datos preséntanse desagregados segundo a autoridade laboral competente para a súa tramitación, en función do ámbito territorial dos centros de traballo ou persoas traballadoras afectadas polo procedemento de despedimento colectivo, suspensión de contratos e/ou redución de xornada.

► Total de expedientes comunicados ou resoltos e persoas traballadoras afectadas Ano 2012

	Total expedientes comunicados ou resoltos	Persoas traballadoras afectadas
A Coruña	700	7.443
Lugo	188	1.479
Ourense	137	2.360
Pontevedra	1261	15.259
Ámbito autonómico	46	2.275
Total	2.332	28.816

- Total de expedientes comunicados ou resoltos, con indicación do número total de expedientes pactados, non pactados e de forza maior, por ámbito territorial. Ano 2012

	Total expedientes	Expedientes pactados	Expedientes non pactados	Expedientes de forza maior
A Coruña	700	660	29	11
Lugo	188	180	4	4
Ourense	137	124	9	4
Pontevedra	1.261	1.159	46	56
Ámbito autonómico	46	42	4	-
Totais	2.332	2.165	92	75

* Nos expedientes que se basean en causas de forza maior a normativa non establece a obrigatoriedade dun período de consultas.

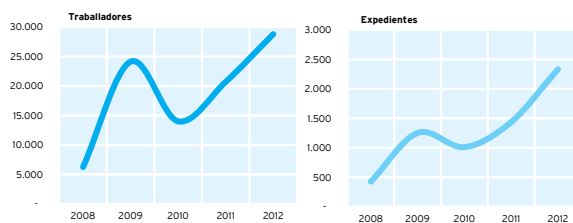
- Total de persoas traballadoras afectadas, por ámbito territorial e segundo a medida. Ano 2012

	Persoas traballadoras afectadas por extinción	Persoas traballadoras afectadas por suspensión	Persoas traballadoras afectadas por de redución de xornada	Total persoas traballadoras afectadas
A Coruña	948	4.198	2.297	7.443
Lugo	137	609	733	1.479
Ourense	97	1.882	381	2.360
Pontevedra	1.094	11.840	2.325	15.259
Ámbito autonómico	281	1.435	559	2.275
Totais	2.557	19.964	6.295	28.816

- Evolución 2008-2012

A evolución do período comprendido entre os anos 2008 e 2012, referidos ao total de expedientes e ao total de persoas traballadoras afectadas:

	Expedientes autorizados	Traballadores/as afectados/as
2008	426	6.267
2009	1.252	24.149
2010	1.014	14.036
2011	1.436	20.727
2012	2.332	28.816

3.1.1.4 Calendario laboral

Anualmente determínanse as festas laborais de carácter autonómico e as festas de carácter local, a proposta do pleno do concello respectivo; unha vez publicado o calendario laboral da Comunidade Autónoma de Galicia, comunícase ao Ministerio de Emprego e Seguridade Social.

Ao longo do ano 2012 aprobáronse as seguintes disposicións:

- Decreto 169/2012, do 1 de agosto, polo que se determina o calendario laboral para o ano 2013 na Comunidade Autónoma de Galicia. (DOG nº 153, do 10.08.2012)
- Resolución do 12 de novembro de 2012, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se lles dá publicidade ás festas laborais de carácter local para o ano 2013, correspondentes aos concellos das catro provincias da Comunidade Autónoma de Galicia. (DOG nº 224, do 23.11.2012), correccións de erros publicadas no DOG nº 244, do 24.12.2012, DOG nº 22, do 31.01.2013 e DOG nº 54, do 18.03.2013).

Calendario de festas laborais autonómicas para o ano 2013:

1 de xaneiro Aninovo
28 de marzo Xoves Santo
29 de marzo Venres Santo
1 de maio Festa do Traballo
17 de maio Día das Letras Galegas
24 de xuño Día de San Xoán
25 de xullo Día Nacional de Galicia
15 de agosto A Asunción
12 de outubro Día da Hispanidade
1 de novembro Todos os Santos
6 de decembro Día da Constitución
25 de decembro Nadal

3.1.1.5 Sindicatos e asociacións empresariais

As funcións desenvolvidas neste eido foron as seguintes:

- Efectuar o depósito e dar publicidade no BOP ou DOG das actas de constitución e dos estatutos de sindicatos e asociacións empresariais.
- Realizar o depósito e dar publicidade a través do BOP ou DOG de modificacións estatutarias e disolucións.
- Depositar outros acordos dos órganos competentes das asociacións sindicais e empresariais.
- A expedición de certificación de documentación en depósito.
- Emisións de certificacións de adquisición de personalidade xurídica ou sobre outros aspectos a solicitude de parte interesada.
- Resolucións de desistimento das solicitudes presentadas.
- Tramitación e coñecemento de reclamacións presentadas contra o depósito de estatutos.

As xefaturas territoriais da consellería teñen a competencia para a tramitación de asuntos relativos a asociacións empresariais e sindicais de ámbito provincial e a Dirección Xeral de Relacións Laborais, para as de ámbito interprovincial.

Datos estatísticos:

Os cadros que figuran a continuación reflicten os resultados do ano 2012 segundo ámbito territorial, provincial ou interprovincial, tipo de asociación e natureza dos documentos depositados.

- Constitución, modificacións e disolucións segundo o ámbito territorial.

	Constitución	Modificacións
A Coruña	0	4

Lugo	1	1
Ourense	3	3
Pontevedra	3	6
Interprovincial e autonómico	4	19
Total	11	33

	Baixa por traslado	Disolucións	Total
A Coruña	3	9	16
Lugo	1	3	6
Ourense	1	0	7
Pontevedra	9	3	21
Interprovincial e autonómico	5	9	37
Total	18	24	87

- Constitución, modificacións e disolucións segundo tipo de asociación.

	Constitución	Modificacións
Asociacións empresariais	5	27
Organizacións sindicais	4	2
Federacións de asociacións empresariais	1	3
Federacións de organizacións sindicais	0	3
Confederacións de asociacións empresariais	0	0
Confederacións de organizacións sindicais	0	0
Total	10	35

	Baixa por traslado	Disolucións	Total
Asociacións empresariais	17	16	33
Organizacións sindicais	0	0	0
Federacións de asociacións empresariais	1	0	1
Federacións de organizacións sindicais	0	0	0
Confederacións de asociacións empresariais	0	0	0
Confederacións de organizacións sindicais	0	0	0
Total	18	16	34

3.1.1.6 Convenios colectivos

As funcións desenvolvidas neste eido foron as seguintes:

- Recibir as denuncias e comunicacións promovendo a negociación colectiva.
- Efectuar o depósito, rexistro e publicación no BOP e no DOG dos convenios colectivos, acordos de adhesión e outros acordos colectivos.
- Tramitar os procedementos de extensión de convenios colectivos.
- Mediar na negociación colectiva.

Para a tramitación e coñecemento de asuntos relativos á negociación colectiva de ámbito provincial son competentes os departamentos territoriais da consellería, e cando supere o dito ámbito, a Dirección Xeral de Relacións Laborais.

Ademais dos datos referentes a convenios colectivos son obxecto de depósito, rexistro e publicación outros acordos e actos de natureza colectiva que, no seu caso, son tramitados pola Dirección Xeral de Relacións Laborais.

Normativa de aplicación

O Real decreto 713/2010, do 28 de maio, sobre rexistro e depósito de convenios e acordos colectivos de traballo (BOE n.º 143, do 12.06.2010 e CE BOE n.º 306, do 17.12.2010) derogaba a anterior lexislación e entrou en vigor o 1 de outubro de 2010. En virtude deste real decreto, publicouse a Orde do 29 de outubro de 2010 pola que se crea o Rexistro Telemático de Convenios e Acordos Colectivos de Traballo da Comunidade Autónoma de Galicia.

Datos estatísticos

Os cadros estatísticos que figuran a continuación reflicten os resultados da negociación colectiva do ano ano 2012, de acordo coa nova normativa, segundo ámbito te-

3.1 ÁREA DE TRABALLO

ritorial, convenios de sector ou de empresa, e clase de acordo sectorial, incluíndo información sobre o número de empresas e persoas traballadoras afectadas.

Distínguense entre novo acordo, é dicir, convenios dos que non existía un precedente e se rexistran por primeira vez, e texto novo, é dicir, aqueles dos que xa existía precedente e se rexistra o texto para un novo período.

Convenios colectivos

Acordo comisión paritaria	9
Acordo derivado de convenio	8
Modificación convenio	11
Prórroga	8
Total	36

Novo acordo

	Empresa	Sector	Nºempresas	Nºtraballadores
A Coruña	8	0	8	368
Lugo	1	0	1	64
Ourense	0	0	0	0
Pontevedra	6	0	6	688
Ámbito autonómico	1	0	1	474
Total	16	0	16	1.594

Texto novo

	Convenios de empresa		Convenios de sector	
	nº convenios	Empresas afectadas	nº convenios	Empresas afectadas
A Coruña	25	25	2	568
Lugo	8	9	2	3.380
Ourense	2	2	4	2.663
Pontevedra	48	49	5	1.027
Ámbito autonómico	5	4	1	300
Total	88	89	14	7.938

	Traballadores/as Convenios de empresa	Traballadores/as Convenios de sector	Total traballadores/as
A Coruña	2.236	2.122	4.358
Lugo	391	4.850	5.241
Ourense	422	14.598	15.020
Pontevedra	11.778	10.100	21.878
Ámbito autonómico	15.687	32452	48.139
Total	30.514	64.122	94.636

3.1.1.7 Folgas e peches patronais

No que atinxe ás folgas e peches patronais, desenvóléronse as seguintes funcións:

- Recibir as comunicacións das convocatorias de folgas e as comunicacións de peches patronais
- Realizar o seguimento das folgas e peches patronais comunicados.
- Remítir á autoridade competente por razón de materia as convocatorias de folgas que afectan servizos esenciais aos efectos do establecemento dos servizo mínimos.

As xefaturas territoriais da consellería realizan estas funcións, se o conflito afecta a unha soa provincia e a Dirección Xeral de Relacións Laborais cando afecta a dúas ou máis provincias da comunidade autónoma.

Datos estatísticos

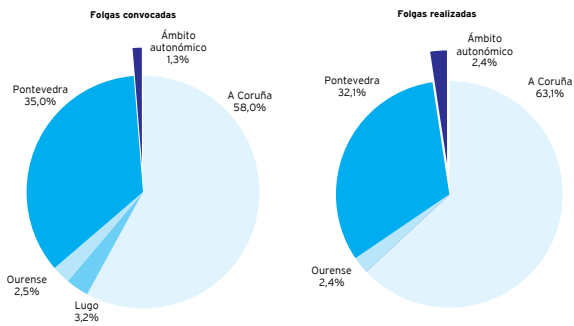
Esta información achégase á Dirección Xeral de Emprego do Ministerio de Emprego e Seguridade Social.

En relación coas folgas e peches patronais, os cadros estatísticos que figuran a continuación reflicten os resultados do ano 2012 con indicación das folgas de ámbito territorial.

► Folgas de ámbito provincial e autonómico convocadas, realizadas, desconvocadas, sen participación. Ano 2012.

	Convocadas	Realizadas*	Desconvocadas	Sen participación
A Coruña	91	53	31	12
Lugo	5	—	4	1
Ourense	4	2	2	—
Pontevedra	55	27	27	3
Ámbito autonómico	2	2	—	—
Total	157	84	64	16

(*) Enténdese por folgas realizadas no ano, tanto as iniciadas ao longo do dito ano, como as que comezaron nalgún mes do ano anterior e que continuaron abertas ao longo daquel.

3.1.1.8 Conciliacións individuais e colectivas

En canto a conciliacións individuais e colectivas, desenvólvense as seguintes funcións:

- Xestionar e instruír os procedementos e o desenvolvemento das funcións de mediación, arbitraje e conciliación.

As xefaturas territoriais da consellería realizan estas funcións, se o conflito afecta a unha soa provincia e a Dirección Xeral de Relacións Laborais cando afecta a dúas ou máis provincias da comunidade autónoma.

Datos estatísticos

Mensualmente, as xefaturas territoriais achegan á Subdirección Xeral de Traballo as follas individualizadas en modelo oficial dos conflitos individuais e colectivos, seguidos nas unidades administrativas de Mediación Arbitraje e Conciliación (SMAC).

Así mesmo, se inclúen nesta estatística os datos relativos ás conciliacións colectivas levadas a cabo directamente pola Dirección Xeral de Relacións Laborais por atinxir a conflitos que afectan a persoas traballadoras de máis dunha provincia.

Os cadros estatísticos reflicten os resultados do ano 2012 en relación co total de conciliacións individuais e colectivas da Comunidade Autónoma de Galicia.

► Conciliacións individuais terminadas segundo a motivación. Ano 2012.

Despedimentos	11.404
Sancións	584
Reclamación cantidade	15.089
Varios	4.158
Total	31.235

► Total de conciliacións colectivas e tipo de resolución. Ano 2012.

	conciliaciones	traballadores	empresas
Con avinza	5	272	6
Sen avinza	118	40.198	907
Tentadas sen efecto	32	2.566	29
Tidas por non presentadas	4	1.002	4
Desistidas	0	0	0
Outros motivos	0	0	0
Total	159	44.038	946

3.1.1.9 Empresas de trabajo temporal

As actuacións administrativas correspondentes a esta área foron as seguintes:

- ▶ Autorización administrativa para actuar como empresa de trabajo temporal: primeira autorización (por 1 ano), dúas prórrogoas (de 1 ano cada unha) e autorización definitiva.
- ▶ Reinicio de actividades.
- ▶ Nova autorización, por cambio de ámbito territorial de actuación.
- ▶ Autorización, mediante resolucións complementarias, para actuar noutras provincias por aperturas de novos centros de trabajo.
- ▶ Comprobación da actualización da garantía financeira: as empresas teñen que constituír unha garantía financeira a disposición da autoridade laboral, que lles concede a autorización, que ten como finalidade responder das obrigas salariais e da Seguridade Social das persoas traballadoras postas a disposición das empresas usuarias, e actualízala anualmente.
- ▶ Liberación da garantía financeira.
- ▶ Insricións e anotacións no rexistro: autorizacións, relación de contratos de posta a disposición (mensualmente), cambios de titularidade e de domicilio da empresa, cambio das persoas que ostenten cargos de dirección ou sexan membros dos órganos de administración en empresas que revistan a forma xurídica de sociedade, apertura de novos centros de traballo, actualización da garantía financeira, cese da actividade como empresa de traballo temporal.
- ▶ Manifestacións e certificacións dos asentos rexistrados.

Todas as anteditas funcións sinaladas están adscritas á, nese momento, Dirección Xeral de Relacións Laborais, respecto das empresas de ámbito autonómico por com-

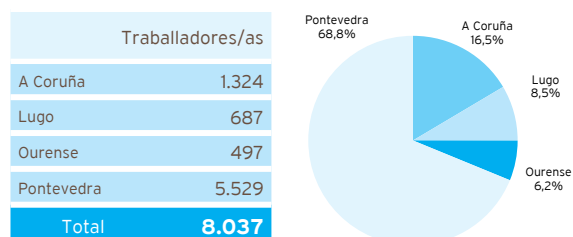
petencia propia, e das de ámbito provincial en virtude de advocación.

Datos estatísticos

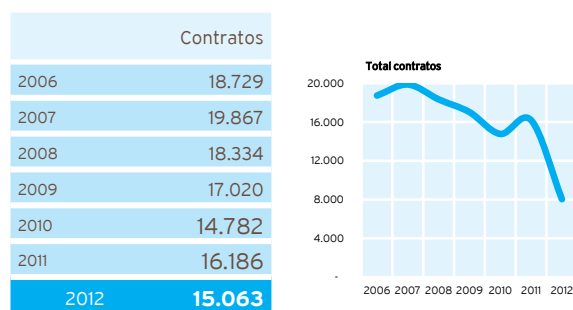
En desenvolvemento da liña de colaboración e coordinación entre administracións públicas, intercámbiase información dos datos estatísticos de empresas en conexión coa web do Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Os cadros que figuran a continuación reflicten os resultados do ano 2012 con expresión de:

- ▶ **Persoas traballadoras postas a disposición polas empresas de traballo temporal, segundo ámbito provincial. Ano 2012.**

- ▶ **Contratos de posta a disposición realizados nas empresas autorizadas pola Dirección Xeral de Relacións Laborais. Evolución 2006-2012.**

- ▶ Contratos de posta a disposición realizados polas empresas autorizadas pola Dirección Xeral de Relacións Laborais, segundo o ámbito territorial provincial e a súa causa. Ano 2012

Causa do contrato					
	Realización obra ou servicio determinado	Acumulación de tarefas	Substitución de traballadores/as	Contratación proceso selección	Total
A Coruña	1.645	48	143	30	1.866
Lugo	335	837	362	0	1.534
Ourense	474	50	18	0	542
Pontevedra	4.824	6.095	202	0	11.121
Total	7.278	7.030	725	30	15.063

3.1.1.10 Eleccións sindicais

A Comunidade Autónoma de Galicia ten transferida a competencia nesta materia a través do Real decreto 2412/1982, do 24 de xullo, e venlle imposta a obriga de dotación das Oficinas Públicas de Rexistro, Depósito e Publicidade (OPR), así como de dar cumprimento das funcións que para elas establece a propia lei.

Entre as características relevantes cómpre subliñar:

- ▶ Tratamento do proceso como aberto no tempo.
- ▶ As Oficinas Públicas de Rexistro, Depósito e Publicidade (OPR) existentes.
- ▶ A introdución da institución da “Arbitraxe” como forma de resolución dos conflitos e impugnacións que poidan xurdir no desenvolvemento deste proceso, coa intención de desxudicializalo.

Derivadas desta imposición legal, son obrigas da Administración autonómica:

- ▶ Prover ás OPR dos medios materiais e humanos precisos para o seu correcto funcionamento, facendo un seguimento e coordinación das devanditas funcións levadas a cabo por estas.

- ▶ Posta a disposición dos árbitros e dos medios materiais e humanos necesarios para realizar as súas funcións, segundo se establece no artigo 76.3 parágrafo cuarto do Estatuto dos traballadores.
- ▶ Indemnizar os árbitros, designados conforme ao disposto no artigo 76 do Estatuto dos traballadores e nos apartados 2 e 3 do artigo 31 do Regulamento de eleccións a órganos de representación dos traballadores na empresa, aprobado polo Real decreto 1844/1994, do 9 de setembro, (BOE nº 219, do 13.09.1994) polos laudos ditados nos procedementos arbitrais como forma de resolución das impugnacións presentadas en materia electoral.
- ▶ Celebración de xuntanzas coas centrais sindicais máis representativas na Comunidade Autónoma de Galicia, para o efecto do axeitado seguimento e desenvolvemento do proceso electoral.
- ▶ E todas aquelas funcións previstas no artigo 25 do Real decreto 1844/1994 e desenvolvidas polas OPR situadas nos departamentos territoriais da Comunidade Autónoma de Galicia.

Datos estadísticos

Os datos que figuran a continuación reflicten os resultados do proceso electoral levado a cabo do 1 de xaneiro ao 31 de decembro de 2012.

No devandito período foron efectivamente rexistradas nas Oficinas Públicas de Rexistro, Depósito e Publicidade da Comunidade Autónoma de Galicia 1.278 actas.

O número total de representantes elixidos neste proceso electoral, segundo as actas efectivamente rexistradas, foi de 3.211 delegados, dos que 1.560 corresponden á provincia da Coruña, 451 á de Lugo, 164 á de Ourense e 1.036 á de Pontevedra.

A participación electoral no período foi de 38.807 traballadores/as dun total de 53.054 electores/as. Destaca a gran participación nas catro provincias, situada en máis do 73% de media.

No referente ás impugnacións presentadas nas OPR da Comunidade Autónoma de Galicia no ano 2012, cómpre sinalar que se presentaron un total de 139. Realizáronse 9 desistimentos e ditáronse 135 laudos.

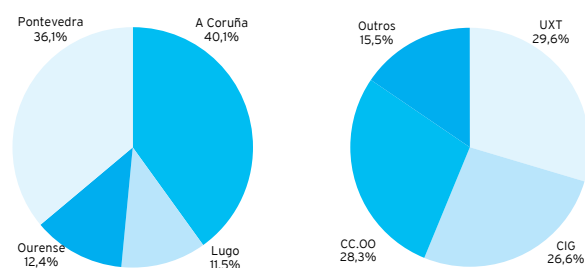
En función desta valoración global do proceso electoral, facilítanse datos estadísticos comprensivos de:

- **Distribución provincial dos avisos previos, actas rexistradas, representantes elixidos/as segundo as actas rexistradas do 1 de xaneiro de 2012 a 31 de decembro de 2012, sobre o total de representantes con mandato nese período.**

	Nº de avisos previos presentados	Nº de actas rexistradas	Representantes elixidos
A Coruña	369	579	1.560
Lugo	104	203	451
Ourense	54	59	164
Pontevedra	274	437	1.036
Total	801	1.278	3.211

- **Distribución provincial da participación electoral, desde o 01.01.2012 ao 31.12.2012**

	Traballadores afectados	Traballadores participantes	Porcentaxe de participación
A Coruña	27.492	19.986	72,70
Lugo	6.486	5.053	77,91
Ourense	2.655	2.040	76,84
Pontevedra	16.421	11.728	71,42
Total	53.054	38.807	73,15

- **Representantes elixidos/as sobre as actas rexistradas no ano 2012**

	UXT	CIG	CC.OO	Outros	Total
A Coruña	506	467	428	159	1.560
Lugo	154	110	134	53	451
Ourense	50	23	29	62	164
Pontevedra	293	376	292	75	1.036
Total	1.003	976	883	349	3.211

- **Impugnacións, desestimacións e laudos no ano 2010**

	Impugnacións presentadas	Desestimacións	Laudos ditados	Impugnacións pendentes
A Coruña	52	3	56	27
Lugo	28	0	24	4
Ourense	6	0	6	2
Pontevedra	53	6	49	21
Total	139	9	135	54

3.1.1.11 Rexistro de Empresas Acreditadas no Sector da Construción (REA)

O Rexistro de Empresas Acreditadas (REA) ten como obxectivo o de acreditar que as empresas que operan no sector da construción cumpren os requisitos de capacidade e de calidade da prevención de riscos laborais. Toda empresa que pretenda ser contratada ou subcontratada para traballos nunha obra de construción deberá estar inscrita no rexistro de empresas acreditadas da autoridade laboral onde estea situado o domicilio social da empresa.

As empresas estranxeiras tamén deben inscribirse na autoridade laboral onde vaian desprazar, por primeira vez, as persoas que vaian desenvolver os traballos de construción.

Esta inscrición en calquera das autoridades laborais do Estado español é válida para todo o territorio por un período de tres anos.

Na Autoridade Laboral de Galicia o trámite realízase, exclusivamente, por medios telemáticos a través da páxina <http://rea.mtin.es>.

► Normativa de aplicación

Este rexistro creouse en desenvolvemento da Lei 32/2006, do 18 de outubro, reguladora da subcontratación no sector da construción. (BOE n.º 250, do 19.10.2006) e o Real decreto 1109/2007, do 24 de agosto, polo que se desenvolve a Lei 32/2006. (BOE n.º 204, do 25.08.2007).

Para a súa posta en marcha na nosa comunidade autónoma, publicouse a Orde do 15 de maio de 2008 pola que se crea o Rexistro de Empresas Acreditadas de Galicia para intervir no proceso de contratación no sector da construción (DOG n.º 98, do 22.05.2008).

► Datos estatísticos

Expedientes aprobados

	Tipo de empresa		Total
	Nacional	Desprazada	
Inscrición	1.418	55	1.473
Renovación	775	9	784
Modificación de datos	104	3	107
Cancelación	2.328	105	2.433
Cancelación de oficio	0	0	0
Total	4.625	172	4.797

3.1.1.12 Comunicación transnacional de traballadores

Para dar cumprimento ao establecido na Lei 45/1999, do 29 de novembro, sobre desprazamento de persoas traballadoras no marco dunha prestación transnacional, tramítase este procedemento, de xeito centralizado para todo o territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, na Dirección Xeral de Relacións Laborais e poderá realizarse de xeito telemático mediante un certificado de firma dixital.

No caso de non dispoñer de certificado de firma dixital farase, igualmente, a través do portal web e remitirase o xustificante por correo ordinario. O portal web é: <https://trades.xunta.es>

O empresario que desprace traballadores/as a España, neste caso á Comunidade Autónoma de Galicia, no marco dunha prestación de servizos transnacional deberá comunicar o desprazamento, antes do seu inicio e con independencia da súa duración, á autoridade laboral española competente por razón do territorio onde se vaian a prestar os servizos.

Para os efectos da Lei 45/1999, segundo o establecido no artigo 2.1 enténdese por:

1. Desprazamento no marco dunha prestación transnacional: o efectuado a España, neste caso ao territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, polas empresas

incluídas no ámbito de aplicación da lei durante un período limitado de tempo en calquera dos seguintes supostos:

- a. O desprazamento dunha persoa traballadora por conta e baixo a dirección da súa empresa en execución dun contrato realizado entre esta e a destinataria da prestación de servizos, que estea establecida ou exerza a súa actividade en España.
- b. O desprazamento dunha persoa traballadora a un centro de traballo da propia empresa ou doutra empresa do grupo do que forme parte.

Para os efectos do parágrafo anterior, enténdese por grupo de empresas o formado por unha empresa que exerce o control e as empresas controladas nos termos do art. 4 da Lei 10/1997, do 24 de abril, sobre dereitos da información e consulta dos traballadores nas empresas e grupos de empresas de dimensión comunitaria.

Nestes dous primeiros casos (a e b), non será necesaria a comunicación de desprazamento transnacional cando a duración deste desprazamento non supere os oito días.

- c. O desprazamento dun traballador por parte dunha empresa de traballo temporal para a súa posta a disposición dunha empresa usuaria que estea establecida ou que exerza a súa actividade en España.
2. Traballador desprazado: a persoa traballadora, calquera que sexa a súa nacionalidade, das empresas incluídas no ámbito de aplicación da Lei 45/1999, desprazada a España, neste caso á Comunidade Autónoma de Galicia, durante un período limitado de tempo no marco dunha prestación de servizos transnacional, sempre que exista unha relación laboral entre tales empresas e a persoa traballadora durante o período de desprazamento.

Para os efectos das definicións anteriores, enténdese incluída a persoa traballadora dunha empresa de traballo temporal posta a disposición dunha empresa usuaria no estranxeiro e desprazada temporalmente por esta a España no marco dunha prestación de servizos transnacional.

► Requisitos

Segundo o artigo 5.2 da referida Lei 45/1999, a comunicación de desprazamento conterá os datos e informacións seguintes:

- a. A identificación da empresa que despraza á persoa traballadora.
- b. O domicilio fiscal da dita empresa e o seu número de identificación a efectos do imposto sobre o valor engadido.
- c. Os datos persoais e profesionais das persoas traballadoras desprazadas.
- d. A identificación da empresa ou empresas e do centro ou centros de traballo onde as persoas desprazadas prestasen os seus servizos.
- e. A data de inicio e duración previstas do desprazamento.
- f. A determinación da prestación de servizos que as persoas desprazadas van desenvolver en España, neste caso no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, con indicación do suposto que corresponda dos previstos no artigo 2.1.1.

Estes datos son os que figuran na solicitude que se pon ao dispor das empresas de xeito telemático (<https://trades.xunta.es>).

Segundo o artigo 5.3, non será esixible a comunicación cando os desprazamentos definidos nas letras a e b do artigo 2.1.1 teñan unha duración que non exceda dos oito días.

O artigo 5.5. determina que a Autoridade Laboral porá en coñecemento da Inspección de Traballo e Seguridade Social e da Axencia Estatal de Administración Tributaria, para os efectos que corresponda, as comunicacións de desprazamento que recibise.

► Normativa de aplicación

Ademais da antedita norma estatal, a Lei 45/1999, do 29 de novembro, sobre desprazamento de traballadores no marco dunha prestación transnacional (BOE n.º 286, do 30.11.1999), a comunidade autónoma publicou a Resolución do 9 de xuño de 2009, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dá publicidade ao modelo de comunicación do desprazamento de traballadores e traballadoras no marco dunha prestación de servizos transnacional ao abeiro da Lei 45/1999, do 29 de novembro (DOG n.º 130, do 06.07.2009)

► Datos estatísticos

Número desprazamentos	832
Total persoas traballadoras desprazadas	2.617
Media traballadores desprazados	3,15
Total días desprazamento	106.173
Media de días de desprazamento	127,61

3.1.2 Liñas de axudas e subvencións.

3.1.2.1 Subvencións directas ás centrais sindicais con representación na Comunidade Autónoma de Galicia

A Orde do 9 de abril de 2012 regula o réxime de subvencións ás centrais sindicais para o ano 2012 (DOG n.º 76, do 20.04.2012) e nela anúncianse os seguintes tipos de axudas:

► Programa I

Axuda para o desenvolvemento das actividades das centrais sindicais durante o ano 2012, coa finalidade de facilitarlles axudas económicas ás centrais sindicais con representación no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, para as actividades que lles son propias.

► Programa II

Axuda ás centrais sindicais para a creación ou mantemento de gabinetes de asesoramento en materia de economía social.

► Programa III

Axuda para gabinetes técnicos de formación e para plans de formación de cadros e delegadas e delegados sindicais.

► Subvencións concedidas ás centrais sindicais no exercicio 2012.

	N.º de entidades beneficiarias	Contías concedidas
Programa I	22	928.900
Programa II	4	180.000
Programa III	6	650.000
Total	32	1.758.900

3.1.2.2 Axudas en materia de traballo en igualdade das mulleres de Galicia

No que atinxe á Comunidade Autónoma de Galicia, a consecución da inserción laboral en clave de igualdade laboral convértese nunha das claves para facer efectivo o principio de igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, xa que este é un dos ámbitos onde, ata o de agora, foi máis visible a desigualdade.

Con este fin ditouse a Orde do 11 de maio de 2012, (DOG núm. 103, do 31.05.2012) pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión, en réxime de concorrencia competitiva, de axudas en materia de traballo en igualdade das mulleres de Galicia e se convocan para o exercicio 2012.

Esta orde ten por obxecto establecer as bases reguladoras da concesión das axudas dirixidas ao fomento da implantación de plans de igualdade, para a eliminación da infrarrepresentación feminina e para favorecer a conciliación da vida familiar e laboral en pequenas e medianas empresas (Peme). Considérase Peme a empresa que emprega menos de 250 traballadores e traballadoras e que non supera os 50 millóns de euros de volume de negocio anual ou o seu balance anual sexa inferior a 43 millóns de euros.

As actuacións subvencionables desagregáronse nas seguintes liñas de actuación:

► Liña I

Axudas para a implantación de plans de igualdade nos termos e nos ámbitos definidos na Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia (DOG nº 72, do 13.04.2007) tanto de xeito voluntario como en cumprimento da obriga establecida nun convenio colectivo de ámbito superior á empresa. Polo tanto, non será de aplicación ás empresas coa obriga legal de implantar plans de igualdade, segundo o establecido no artigo 45.2º da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo

(BOE nº 71, do 23.03.2007 e versión galega suplemento nº 9, do 29.03.2007).

► Liña II

Axudas para actuacións tendentes á eliminación da infrarrepresentación feminina nos ámbitos laborais ocupados predominantemente por homes.

► Liña III

Axudas para os investimentos realizados polas empresas co fin de habilitar servizos de comedor, garderías, lugares axeitados para o repouso das traballadoras embarazadas, salas de lactación e instalacións análogas para garantir e mellorar o dereito á conciliación da vida familiar e laboral.

► Axudas en materia de traballo en igualdade das mulleres de Galicia concedidos no exercicio 2012

	N.º de entidades beneficiarias	Contías concedidas
Liña I	33	184.234,24
Liña II	0	0
Liña III	3	34.918,46
Total	36	219.152,7

3.1.2.3 Axudas previas á xubilación ordinaria no sistema da Seguridade Social, a persoas traballadoras afectadas por procesos de reestruturación de empresas

Mediante a Orde do 12 de xuño de 2008 (DOG nº 119, do 20.06.2008) ditáronse, con carácter permanente, normas de procedemento para a xestión das axudas previstas no Decreto 106/1994, do 21 de abril, (DOG nº 85, do 04.05.1994) da Xunta de Galicia, e na Orde do 5 de outubro de 1994, do Ministerio de Traballo e Seguridade Social, pola que se regula a concesión de axudas previas á xubilación ordinaria no sistema da Seguridade Social,

a persoas traballadoras afectadas por procesos de reestructuración de empresas (BOE nº 253, do 22.10.1994).

As subvencións reguladas pola antedita orde teñen por obxecto facilitar unha cobertura económica ás persoas traballadoras afectadas por procesos de extinción de relacións de traballo, por causas económicas, técnicas, organizativas e de produción, sempre que cumpran os requisitos e condicións nela esixidos, en tanto non accedan á situación de xubilación, na súa modalidade contributiva, no sistema da Seguridade Social.

- ▶ No ano 2012 houbo 1 solicitude para un total de **10 persoas** traballadoras beneficiarias das axudas, cunha contía global concedida de **889.602,16 euros**.

3.1.3 Actuacións encamiñadas á promoción e divulgación

Este apartado comprende a organización e/ou participación en actividades de promoción e divulgación, así como a realización de actividades formativas e de cooperación institucional, en materia laboral e responsabilidade social empresarial.

3.1.3.1 Cooperación institucional.

a) Proxecto Europeo de Adaptación á Globalización (FEAG- Empreganav)

Este proxecto vén a ser o segundo que se lle concede á Comunidade Autónoma de Galicia dentro da convocatoria FEAG (Fondo Europeo de Adaptación á Globalización). O Proxecto Empreganav foi concedido en resposta a unha solicitude presentada pola Xunta de Galicia, en data 28 de decembro de 2011, EGF/2001/019 ES/Galicia Metal, de cofinanciamento, ditándose en data 25 de outubro de 2012 a Decisión do Parlamento Europeo e do Consejo Europeo relativa á mobilización do FEAG para proporcionar o importe solicitado de 2.029.235 euros.

O motivo de presentar esta solicitude fundaméntase a que o proceso de globalización que afecta á economía en xeral, estivo e está a ter unha especial repercusión no sector do metal e auxiliar do naval en Galicia, sendo os beneficiarios as persoas desempregadas provenientes de empresas de Galicia do CNAE 25, de Fabricación de produtos metálicos, excepto maquinaria e equipo, cuxo despido fora motivado por causas obxectivas entre o 23 de marzo e o 23 de decembro de 2011. O obxectivo deste proxecto foi o de poder proporcionar un conxunto de actuacións que dean resposta urxente e palíen a situación que se produciu en Galicia neste sector.

O investimento total do proxecto ascende a 3,1 millóns de euros, dos cales a Comisión Europea contribúe cunha axuda non reembolsable do 65% e a Comunidade Autónoma de Galicia achega o restante 35%. Este cofinanciamento é asumido conxuntamente polas Consellerías de Traballo e Benestar e de Economía e Industria.

Na actualidade, o Proxecto FEAG da Industria da Construción Naval en Galicia, Empreganav, está sendo executado de forma conxunta pola Xunta de Galicia, en colaboración cos axentes sociais participantes na mesa sectorial do sector naval do diálogo social en Galicia: a Asociación de Industriais Metalúrxicos de Galicia- ASIME, a Federación de Industria de CCOO Galicia, e a Federación de Industria, Metal, Construción e Afíns de UGT, MCA-UGT.

Ademais, conta coa participación da Fundación Galega do Metal- FORMEGA, entidade sen ánimo de lucro, formada polo tres axentes sociais do sector, e que ten como misión mellorar a formación e a cualificación dos profesionais do sector do metal de Galicia.

Para levar a cabo o proxecto Empreganav, deseñouse un plan integrado de medidas feito á medida dos traballadores afectados do sector, para que se lles poida acompañar persoal e individualizadamente no proceso que comprende desde o despedimento ata a súa reinserción no mer-

cado laboral. As actuacións levadas a cabo no 2012, en colaboración cos axentes sociais, centráronse na acollida e diagnóstico inicial, medidas de sensibilización, orientación laboral por conta allea e formación (formación en activación laboral e formación transversal). Nesta primeira etapa do proxecto os esforzos foron encamiñados á localización e contacto coas persoas desempregadas procedentes do sector do metal e auxiliar do naval.

Ao mesmo tempo, durante este período, realizouse unha investigación, que servirá de base no deseño dos itinerarios, para detectar as ocupacións cun maior potencial de inserción, nos territorios de procedencia da poboación desempregada.

E, dentro das actuacións de acollida e diagnóstico inicial realizáronse unha serie de xornadas informativas naquelas cidades que posúen un tecido industrial do metal e auxiliar do naval máis desenvolvido, e que se viron prexudicadas polo fenómeno da globalización. O obxectivo das xornadas foi a presentación do proxecto Empreganav, de maneira que se fixese chegar a toda a poboación desempregada procedente do sector do metal e auxiliar do naval galego. Para iso, realizouse a presentación en varias cidades galegas, entre o 9 e o 11 de outubro, en Vigo, A Coruña, Ferrol, Santiago de Compostela, Ourense e Vilagarcía de Arousa.

Ademais, este labor de difusión reforzouse coa creación dunha páxina web (www.empreganav.com), que contén información relativa ao proxecto, actividades programadas, novas, etc.

b) Órganos de participación e grupos de traballo

Esta dirección xeral forma parte de órganos de participación así como de diversas comisións e grupos de traballo, tanto no seo da Xunta de Galicia como en coordinación con outras administracións como os seguintes:

► Órganos de participación

- Instituto de Seguridade e Saúde Laboral (ISSGA)
- Consello Galego de Seguridade e Saúde Laboral
- Comisión consultiva tripartita da Inspección de Traballo e Seguridade Social de Galicia
- Comisión Territorial da Inspección de Traballo e Seguridade Social
- Comisión Nacional para a Racionalización dos Horarios Españois.
- Consello Estatal de Responsabilidade Social Empresarial (CERSE)
- Diversas comisións interdepartamentais

► Grupos de traballo

- De proxectos normativos no seo da Dirección Xeral da Inspección de Traballo e Seguridade Social.
- Grupo de traballo de Promoción da Responsabilidade Social empresarial (RSE)

3.1.3.2 Congresos e xornadas

► Grupo de Representación Empresarial en materia de Responsabilidade Social Empresarial (RSE).

O 2 de xullo de 2012, promovido pola Consellería de Traballo e Benestar, Dirección xeral de Relacións Laborais, tivo lugar o acto institucional no que un total de 13 grandes empresas galegas constituíron formalmente o Grupo de Representación en materia de Responsabilidade social empresarial GREG_RSE, co fin de impulsar un novo modelo de negocio máis ético, máis transparente e máis sensibilizado co contorno.

A conselleira de Traballo e Benestar, Beatriz Mato, presidiu a creación deste grupo de representación empresarial, que foi impulsado por este departamento autonómico. O convenio de adhesión foi firmado por: Blusens, Congalsa, Feiraco, Gadisa, Grupo Calvo, Grupo Ingapan, Grupo Puentes, Hijos de Rivera S.A., Inditex, Martín Códax, Pescanova, R Cable e Telecomunicación S.A., e Vergalsa-Eroski.

En total, durante o ano 2012 realizáronse 3 encontros máis do Grupo GREG_RSE, nos meses de xullo, setembro e outubro, respectivamente para facer realidade o principal obxectivo desta iniciativa: que é o desenvolvemento da RSE no tecido empresarial galego, poñendo en marcha un innovador proxecto: “Titoría das grandes empresas ás pemes en materia de RSE” consistente en establecer un modelo de axendas de traballo de RSE, de xeito que se adapten os temas clásicos da RSE das grandes empresas á realidade e circunstancias das pemes

Este grupo de representación, que conta co apoio do Fondo Social Europeo, pretende posicionar as empresas galegas como referente en materia de RSE. Trátase dunha iniciativa pioneira, tanto en Galicia como no Estado, xa que é a primeira vez que se inclúen medidas como a titoría das grandes empresas ás pemes; e, derivado desa titoría, o desenvolvemento de axendas de traballo comúns adaptadas ás realidades das pequenas e medianas empresas, e ao mesmo tempo, a creación dunha axenda de traballo común na que se incluíron os asuntos que ambas partes consideraron como prioritarios á hora de implantar a RSE.

► **Xornada de Traballo “Responsabilidade Social Empresarial”. ACCIÓN-REACCIÓN.**

Dentro da serie de xornadas, que baixo o lema ACCIÓN-REACCIÓN, a Consellería, a través da Dirección Xeral de Relacións Laborais, vén celebrando para acercar ao empresariado galego o concepto da Responsabilidade Social Empresarial(RSE), o 16 de maio de 2012, na sede da Asociación de Empregados de Ferrolterra, tivo lugar un espazo de encontro e intercambio de opinión e experiencias de empresas, entidades especializadas e persoas expertas e preocupadas en transmitir a importancia da Responsabilidade Social Empresarial (RSE). É así que baixo o título de ACCIÓN-REACCIÓN perseguimos implicar as Pemes galegas na RSE, xa que é un factor determinante e estratéxico que teñen para afrontar a crise actual.

► **VII Curso de integración europea, goberno corporativo e Responsabilidade social das empresas. CERGI.**

O Centro de Responsabilidade Social, Goberno Corporativo e Protección do Investidor da USC (CERGI), é un centro mixto entre a USC e a Xunta de Galicia(Consellería de Traballo e Benestar), que desenvolve labores de investigación, formación e difusión nas materias obxecto das súas liñas de investigación. O 2 de maio 2012 o CERGI, celebrou O VII Curso de Integración europea, goberno corporativo e Responsabilidade Social das empresas, no que a Consellería participou, a través da Dirección Xeral de Relacións Laborais.

3.1.3.3 Divulgación e promoción

► **WEB sobre RSE (<http://rse.xunta.es>) e redes sociais**

A través da páxina web <http://rse.xunta.es> insírense diariamente spots, folletos, carteis, estudos, informes, contactos, información variada, ligazóns a páxinas de interese, etc. sobre a responsabilidade social empresarial (RSE) Ademais, inclúe un apartado específico para o Observatorio Permanente da RSE de Galicia.

Difusión e promoción da responsabilidade social empresarial nas redes sociais mediante un Blog con dominio propio e con enlaces con Facebook, Twitter, LinkedIn e Youtube. Os enlaces ás redes sociais e ao blog tamén se poden atopar na páxina web da RSE.

► XUNTA PRO-RSE

É unha ferramenta software, elaborada pola Consellería de Traballo e Benestar que facilitará ás empresas introducir a xestión da responsabilidade social empresarial (RSE) nas súas estratexias e operacións, e lles permitirá mellorar a súa competitividade posto que lles facilitará responder as novas esixencias da sociedade e dos mercados internacionais, o que lles axudará a mellorar o seu desempeño nos ámbitos social e ambiental.

As súas funcionalidades permiten que as empresas que non se teñen iniciado neste campo elaboren un diagnóstico que lles permita coñecer a súa situación e lles trace unha folla de ruta para dar os primeiros pasos.

Nun segundo nivel, ou para empresas xa máis avanzadas, a ferramenta permitirá integrar todos os proxectos de RSE que se desenvolvan, as súas características e indicadores de seguimento, facilitando con isto a xestión e a consecución de obxectivos. Esta funcionalidade dispón de flexibilidade para calquera tipo de empresa, de calquera sector.

Ademais esta ferramenta é pioneira a nivel nacional, pois, cunha única inserción dos indicadores da empresa, facilita elaborar memorias ou informes con cinco alternativas: o marco de indicadores establecido polo CERSE (Consejo Estatal de Responsabilidad Social), o marco internacional da Global Reporting Initiative na súa versión G 3.1, e o Global Compact da ONU, unha memoria libre á medida das necesidades da empresa e unha memoria ou informe.

Este programa informático pode aforrar importantes custos a aquelas empresas que xa estean inmersas nestas cuestións ou que teñan que emitir informes para clientes ou outros grupos de interese. Dende finais do ano 2012 está aloxada na web de RSE e pódese baixar de xeito gratuíto solicitando a súa descarga a través da dirección: <http://rse.xunta.es>.

► Rede transrexional RSE

No ano 2012 púxose en marcha a creación dunha rede transrexional de entidades a través da posta en común de recursos compartidos en materia de Responsabilidade Social Empresarial (RSE), permitindo a configuración dun punto de encontro e de referencia na materia, a nivel transrexional.

O obxectivo xeral deste proxecto é definir novas metodoloxías de traballo, compartir experiencias dos territorios que conforman a Rede e propiciar a súa transferencia e posta en común, na que a Administración autonómica galega asume un rol de dinamizadora proactiva, en materia de RSE.

No ano 2012 asinouse o protocolo de colaboración entre os socios delimitando as actividades que realiza cada un deles, entre as que se incluíron e se levaron a cabo, no ano 2012, a organización dunha xornada de presentación do proxecto en Santiago de Compostela, a identificación das fontes de datos e información e a elaboración dun informe preliminar sobre o estado da RSE nas rexións integradas no proxecto, a definición da estrutura e funcionalidades do Centro de Coñecemento e Difusión da RSE.

A Consellería de Traballo e Benestar, a través da Dirección Xeral de Traballo e Economía Social, é a que está asumindo o rol de coordinadora das distintas actuacións, proporcionando a súa capacidade, coñecemento e experiencia a nivel rexional na materia e conta cos seguintes socios: Goberno de Navarra, Cabildo Insular de Tenerife e Uniminho, tendo asinado en data 5 de xuño de 2012 o Protocolo de Colaboración para o desenvolvemento do proxecto “Red Transrexional de impulso de la RSE” da convocatoria do programa operativo do FSE 2007-2013 Galicia.

O proxecto iniciouse en xuño de 2012 e ten previsto a súa finalización en decembro de 2014 sendo o seu orzamento de 171.100,00 euros, cofinanciado con fondos FSE.

► Observatorio galego da RSE

Dende hai uns anos a Consellería de Traballo e Benestar, a través da Dirección xeral de Relacións Laborais, está a levar a cabo de forma periódica un estudo sobre a Responsabilidade Social Empresarial (RSE) na nosa Comunidade coa finalidade de contar cun Observatorio permanente sobre a aplicación da RSE nas empresas galegas, mediante a elaboración e publicación de dous informes de carácter semestral. Os seus obxectivos, polo tanto, son os de investigar o grao de implantación da RSE en Galicia, así como determinar e avaliar as principais accións de RSE durante os últimos anos, e facer o seguimento da evolución temporal da súa aplicación. Polo que respecta aos informes de 2012, están publicados e aloxados na web <http://rse.xunta.es>.

► Estudo de racionalización dos horarios en Galicia

A Consellería de Traballo e Benestar e concretamente a Dirección Xeral de Relacións Laborais, coa intención de coñecer a percepción do empresariado galego no referente á racionalización de horarios a través dun traballo de campo elaborou un Estudo sobre Racionalización dos Horarios en Galicia no que se analizaron as respostas das polas empresas consultadas acerca desta temática. Este estudo respondeu á necesidade da Consellería de Traballo e Benestar de querer fortalecer o seu compromiso coas empresas e cos traballadores e traballadoras dando a importancia que merece á conciliación da vida familiar e laboral e avanzando un pouco máis no modelo de Responsabilidade Social Empresarial. As conclusións do dito estudo foron presentadas pola Dirección Xeral de Relacións Laborais, o 9 de outubro de 2012, no VII Congreso Nacional para a para a Racionalización dos Horarios Españóis.

3.2. ÁREA DE COOPERATIVAS E ECONOMÍA SOCIAL

Nesta área englobanse as actuacións que ten atribuída a Dirección Xeral de Traballo e Economía Social dentro do ámbito da comunidade autónoma e que están encadradas no marco de actuación funcional da Subdirección Xeral de Cooperativas e Economía social.

Entre as actuacións desenvolvidas, cómpre subliñar as seguintes:

- **Actuacións relativas á xestión administrativa.**
- **Liña de axudas e subvencións.**
- **Rede Eusumo para o fomento do cooperativismo e a economía social.**
- **Outras actuacións encamiñadas á promoción e divulgación.**
- **Consello Galego de Cooperativas.**
- **Celebración do Ano internacional das cooperativas.**

Ademais, publicouse no Diario Oficial de Galicia nº 2, do 3 de xaneiro de 2012, a Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia, que adaptou a normativa cooperativa aos tempos actuais e deu unha resposta ás novas realidades, incidindo naqueles aspectos precisos para cumprir máis eficazmente o seu papel regulador e de fomento do cooperativismo galego.

Coa entrada en vigor desta modificación, profundizase na autonomía das cooperativas para configurar o modelo organizativo e socioeconómico que estimen máis favorable para a consecución e desenvolvemento dos seus obxectivos, dentro dun marco legal estable e flexible. Dada a importancia da nova regulación, realizouse un importante esforzo divulgativo, tanto no asesoramento directo como a través de xornadas e publicacións divulgativas.

3.2.1 Actuacións relativas á xestión administrativa

As actuacións levadas a cabo polas distintas unidades administrativas da Subdirección Xeral de Cooperativas e Economía Social e os datos globais da xestión correspondente ao ano 2012 foron as seguintes:

3.2.1.1 Sociedades cooperativas

A Comunidade Autónoma de Galicia ten competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude de transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro (BOE núm. 310 do 28.12.95), que ampliou a competencia orixinaria recollida no artigo 28.7 do Estatuto de autonomía de Galicia.

En virtude desta competencia foi aprobada a Lei 5/1998, de 18 de decembro de Cooperativas de Galicia (DOG núm. 251 do 30.12.1998) modificada polas seguintes normas: artigo 19 da Lei 14/2004, de 29 de decembro, de medidas tributarias e de réxime administrativo (DOG núm. 253 do 30.12.2004), disposición adicional sétima da Lei 18/2008, do 29 de decembro, de vivenda de Galicia (DOG núm. 13, do 20.01.2009) e Lei 14/2011, de 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2 do 03.01.2012).

Esta lei crea o Rexistro de Cooperativas de Galicia, regulado mediante o Decreto 430/2001, do 18 de decembro, polo que se aproba o Regulamento do rexistro de cooperativas de Galicia, quedando adscrito á consellería competente en materia de traballo, actualmente, a Consellería de Traballo e Benestar, onde se encadra un Rexistro central dependente da Dirección Xeral de Traballo e Economía Social, e os correspondentes rexistros provinciais adscritos a cada unha das xefaturas territoriais da consellería.

Os rexistros provinciais de cooperativas estenden a súa competencia ao territorio da provincia onde se encadran

desenvolvendo funcións referentes á cualificación, inscrición e certificación dos actos que deben acceder ao rexistro xurídico de cooperativas.

O Rexistro Central de cooperativas ten competencia sobre aquelas cooperativas que amplíen o seu ámbito territorial a máis dunha provincia. Tamén ten competencia sobre as cooperativas de crédito e seguros, cooperativas de segundo grao e asociacións de cooperativas, desenvolvendo funcións referentes á cualificación, inscrición e certificación dos actos que deben acceder ao rexistro xurídico de cooperativas.

Funcións que desenvolven os rexistros de cooperativas:

- ▶ Cualificar, inscribir e certificar os actos ou negocios xurídicos das cooperativas.
- ▶ Habilitar e legalizar os libros obrigatorios das entidades cooperativas.
- ▶ Recibir, cualificar e publicar o depósito de contas anuais.
- ▶ Certificar sobre os actos e documentos que obran nos rexistros de cooperativas.
- ▶ Publicar no Diario Oficial de Galicia aqueles anuncios que lle require a Lei de cooperativas de Galicia ou o Regulamento do Rexistro de Cooperativas de Galicia.

O Rexistro central terá, ademais, as seguintes funcións:

- ▶ Nomear auditores e outros expertos independentes, por solicitude das entidades cooperativas e por conta destas.
- ▶ Coordinar os rexistros provinciais de cooperativas.
- ▶ A colaboración e coordinación con outros rexistros.
- ▶ A ordenación, tratamento e publicidade da información rexistral acumulada.
- ▶ Ditar instrucións e resolver as consultas que sexan

da súa competencia, en aplicación da normativa en materia de cooperativas.

- Depósitos e demais inscricións relativas ás seccións de crédito.

Datos estatísticos

Os datos estatísticos que se presentan a continuación son un reflexo numérico das funcións realizadas polos rexistros de cooperativas durante o exercicio 2012.

Cualificacións previas. Ano 2012

Rexistro	Total
A Coruña	18
Lugo	12
Ourense	7
Pontevedra	19
Rexistro central	7
Total	63

Número de cooperativas constituídas e número de socios. 2012

Rexistro	Cooperativas	Socios
A Coruña	18	91
Lugo	4	25
Ourense	12	45
Pontevedra	16	156
Rexistro central	8	273
Total	58	590

Total asentos rexistrais efectuados. Ano 2012

	Total
Constitucións	58
Modificacións estatutarias	82
Disolución-liquidación	24
Nomeamento e cese de cargos sociais	296
Depósito de contas	809
Outros	109

Outros trámites relativos aos procedementos rexistrais. Ano 2012

	Total
Certificados e notas simples	342
Libros legalizados	1.507

En canto á evolución anual, a inscrición de novas cooperativas mantense sen moitas variacións pero cun significativo aumento no último ano.

Cooperativas inscritas e nº de socios. Evolución 2008-2012

	Cooperativas inscritas	Nº de socios
2008	49	1.326
2009	43	715
2010	42	1.556
2011	48	1.459

3.2 ÁREA DE COOPERATIVAS E ECONOMÍA SOCIAL

No seguinte cadro recóllese a información estatística en relación ás cooperativas e aos seus socios promotores, inscritos segundo clase e ámbito territorial. Ano 2012

	Registros provinciais								Registro central		Total	
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		nºCoop.	nºSoc.	nºCoop.	nºSoc.
	nºCoop.	nºSoc.	nºCoop.	nºSoc.	nºCoop.	nºSoc.	nºCoop.	nºSoc.				
Traballo asociado	13	43	3	10	11	40	12	51	3	156	42	300
Consumidores e usuarios												
Vivendas	3	27					2	42			5	69
Agrarias	1	17	1	15					4	112	6	144
Explotación comun.da terra							1	59			1	59
Servizos												
Mar							1	4			1	4
Transportistas	1	4							1	5	2	9
Transportistas-traballo asociado												
Seguros												
Sanitarias												
Servizos sociais-traballo asociado					1	5					1	5
Ensino												
Ensino-traballo asociado												
Educacionais												
Integración social												
Segundo grao									1	2	1	2
Total	18	91	4	25	12	45	16	156	8	273	58	590

Hai que salientar que é o Rexistro Provincial da Coruña o que rexistra o número máis alto de inscricións de novas cooperativas e o Rexistro Central é o que reúne a máis socios promotores.

3.2.1.2 Asociacións de cooperativas

As principais funcións que se desenvolven neste campo son a cualificación, inscrición e certificación dos actos das asociacións que deben acceder ao Rexistro de cooperativas, entre os que cabe indicar a inscrición da escritura pública de constitución ou de modificacións estatutarias e o depósito de contas.

O Rexistro central dependente da Dirección Xeral de Relacións Laborais ten atribuídas as competencias sobre todas as asociacións de cooperativas galegas.

Número de asentos rexistrais e outros trámites das Asociacións de Cooperativas efectuados no ano 2012

	Total
Asociacións constituídas	0
Renovación cargos sociais	1
Modificación estatutos	1
Depósito de contas	3
Libros legalizados	5
Total	10

3.2.1.3 Rexistro de sociedades laborais

Son sociedades laborais, as sociedades anónimas ou de responsabilidade limitada nas que a maioría do capital é propiedade dos traballadores que prestan nela servizos retribuídos, en forma persoal e directa, con relación laboral por tempo indefinido.

As principais funcións que se desenvolven neste rexistro son a cualificación, inscrición e certificación da condición de sociedades laborais a efectos administrativos. Dito trámite ten carácter previo e preceptivo á súa inscrición no correspondente rexistro mercantil, sendo as inscricións máis frecuentes as de constitución, a declaración de que as modificacións estatutarias que se produzan non afectan á súa cualificación como laboral, e a descualificación, anulación e baixa no rexistro.

Para a súa realización cóntase cun rexistro administrativo único dependente da Dirección Xeral de Traballo e Economía Social, con competencia sobre as sociedades laborais que teñan o seu domicilio social na Comunidade Autónoma de Galicia.

► Regulación legal:

- Lei 4/1997, do 24 de marzo, de sociedades laborais (BOE nº 72, do 25.03.1997, corrección de erros BOE nº 164, do 10.07.1997).
- Real decreto 2114/1998, do 2 de outubro, sobre o rexistro administrativo de sociedades laborais (BOE nº 246, do 14.10.1998).

► Datos estatísticos

Actos inscritos, segundo a provincia do domicilio social. Ano 2012

	Cualificacións	Modificacións estatutarias	Baixas	Total
A Coruña	26	11	20	57
Lugo	7	7	14	28
Ourense	15	4	14	33
Pontevedra	13	14	23	50
Total	61	36	71	168

Sociedades laborais cualificadas en Galicia e nº de socios. Ano 2012

	Sociedades laborais cualificadas	Nº de socios
A Coruña	26	148
Lugo	7	32
Ourense	15	51
Pontevedra	13	45
Total	61	276

Sociedades laborais constituídas en Galicia. Evolución 2008- 2012

	Sociedades laborais constituídas
2008	45
2009	32
2010	47
2011	48
2012	61

3.2.1.4 Rexistro de Centros Especiais de Emprego

A través do Decreto 200/2005, do 7 de xullo (DOG núm. 138 do 19.07.2005) regúlase a autorización administrativa e a inscrición no Rexistro Administrativo de Centros Especiais de Emprego de Galicia, e a súa organización e funcionamento.

Os centros especiais de emprego son aqueles que realizan un traballo produtivo, participando regularmente nas operacións de mercado e tendo por finalidade o asegurar un emprego remunerado e a prestación dos servizos de axuste persoal e social que requiran os seus traballadores con discapacidade, á vez que sexa un medio de integración do maior número de persoas con discapacidade ao réxime de traballo normal.

A súa estrutura e organización debe axustarse aos das empresas ordinarias, sen prexuízo da súa función social e peculiares características. O seu cadro de persoal estará constituído polo maior número de traballadores con discapacidade que permita a natureza do proceso produtivo. En todo caso, como mínimo, o 70 por 100 do cadro de persoal estará constituído por traballadores con discapacidade, sen que se computen para estes efectos o persoal dedicado á prestación de servizos de axuste persoal e social.

Autorización e inscrición dos centros especiais de emprego

A posta en funcionamento ou o recoñecemento dos centros especiais de emprego require autorización administrativa e inscrición no rexistro administrativo especial, que será outorgada pola dirección xeral competente en materia de relacións laborais logo de solicitude do interesado e acreditación do cumprimento dos requisitos establecidos na normativa vixente.

Os centros poderán ser creados por administracións públicas ou por persoas físicas, xurídicas ou comunidades de bens, que teñan capacidade xurídica e de obrar para ser empresarios. A creación dun novo centro de traballo por titulares de centros que figurasen inscritos, requirirá a súa autorización e inscrición a través do procedemento previsto no referido decreto.

Para a realización destas tarefas cóntase cun rexistro administrativo único dependente da Dirección Xeral de Traballo e Economía Social con competencia sobre os centros especiais de emprego creados no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

Datos estatísticos

Centros especiais de emprego constituídos en Galicia e traballadores. Ano 2012

Número de centros	4
Traballadores con discapacidade	23
Traballadores sen discapacidade	6
Total traballadores	29

3.2.2 Liña de axudas e subvencións

A Comunidade Autónoma de Galicia asumiu a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro (DOG nº 310, do 28.12.95). A lei 5/1998, de 18 de decembro, de cooperativas de Galicia recoñece de interese social a promoción e o desenvolvemento das sociedades cooperativas, dispoñendo que a Xunta de Galicia, a través da consellería competente en materia de traballo, realizará unha política de fomento do movemento cooperativo e adoptará as medidas necesarias para promover a constitución e o desenvolvemento das cooperativas.

3.2.2.1 Axudas e subvencións de programas de fomento do emprego en empresas de economía social e de promoción e divulgación do cooperativismo

A Orde do 31 de decembro de 2011 da Consellería de Traballo e Benestar (DOG núm. 13 do 19.01.12) convoca as axudas para os programas de fomento do emprego en empresas de economía social e de promoción do cooperativismo para o ano 2012, sendo as súas bases reguladoras as contidas na Orde do 31 de decembro de 2010 pola que se establecen as bases reguladoras dos programas de fomento do emprego en empresas de economía social e de promoción do cooperativismo (DOG núm. 14 do 21.01.11). As distintas axudas e subvencións establecidas na orde, intégranse dentro das accións que a Consellería de Traballo e Benestar pretende levar a cabo para conseguir un axeitado desenvolvemento en materia de economía social, tanto no que respecta ao fomento do emprego e mellora da competitividade como á promoción das cooperativas, de xeito que redunde en beneficio e mellora do eido económico e sociolaboral da Comunidade Autónoma de Galicia, estando dotada cun crédito orzamentario inicial de 2.771.000 euros, que resultou modificado fixándose definitivamente en 2.356.000 euros.

A través desta orde desenvóléronse os seguintes programas:

Programa I: fomento do emprego en cooperativas e sociedades laborais

Este programa está dirixido a fomentar a incorporación do persoal desempleado e traballadores/as con carácter temporal, como socios e socias traballadores/as ou de traballo, de cooperativas ou sociedades laborais, con carácter indefinido.

Programa II: mellora da competitividade en cooperativas e sociedades laborais

Este programa está dirixido a apoiar o desenvolvemento de proxectos de creación e modernización das empresas de economía social mediante unha mellora da súa competitividade, facilitando así a súa consolidación mediante subvencións financeiras e subvencións directas para o financiamento e adquisición de inmovilizado.

A subvención financeira e a subvención directa teñen por obxecto facilitar o financiamento dos investimentos realizados por cooperativas ou sociedades laborais en inmovilizado material ou inmaterial, que sexan necesarios para a súa posta en funcionamento ou ampliación así como para a incorporación de novas tecnoloxías da información e as comunicacións.

Programa III: impulso de proxectos empresariais cooperativos e asistencia técnica

Este programa ten como finalidade esencial fomentar e promover o cooperativismo e a economía social no ámbito da comunidade autónoma, concedendo axudas económicas que faciliten a posta en marcha dos proxectos empresariais tanto para aqueles que sexan de nova creación como para os xerados polas entidades existentes. Poderán ter a consideración de proxectos subvencionables, entre outros, a constitución de novas cooperativas ou o lanzamento de novas áreas funcionais ou territoriais de actividade polas cooperativas en funcionamento.

En concreto, concédense axudas polos seguintes conceptos:

- Axuda para a contratación de directores/as ou xerentes.
- Apoio ás cooperativas que presten servizos de natureza social e á comunidade.
- Formación empresarial.

- Asesoramento e acompañamento de proxectos.
- Outras accións de asistencia técnica (elaboración de estudos, asesoramento para a elaboración de estatutos sociais e regulamentos de réxime interno e formalización e inscrición da escritura pública, entre outros).
- Axuda excepcional para o lanzamento de actividade.

Programa IV: fomento do acceso á condición de socio/a traballador/a

Este programa ten como obxectivo o fomento do acceso á condición de socios e socias traballadores/as ou de traballo, de cooperativas ou de sociedades laborais, como xeito de promocionar o cooperativismo facilitando a participación e plena integración na empresa, mediante a concesión de axudas económicas destinadas a financiar, parcialmente, a achega ao capital social que debe desembolsarse para a incorporación como socio/a.

Programa V: actividades de promoción do cooperativismo

Este programa ten como finalidade apoiar o desenvolvemento de actividades para o fomento do cooperativismo, subvencionando parcialmente os gastos necesarios para a súa realización.

Existen dúas modalidades de axuda:

- A modalidade de fomento do cooperativismo, onde se subvenciona calquera acción promocional que fomenta o cooperativismo (cursos, feiras, estudos, etc.).
- A modalidade de adaptación ás tecnoloxías da información e as comunicacións, na que se subvenciona o mantemento da páxina web e dos sistemas telemáticos para a xestión empresarial e societaria, así como para comercio electrónico, e outras accións de carácter análogo.

- ▶ Con cargo a esta convocatoria concedéronse as seguintes axudas:

	Axudas solicitadas	Axudas concedidas	Contía
Programa I	79	61	811.925,00
Programa II	133	16	172.507,42
Programa III	104	40	544.147,99
Programa IV	361	187	534.103,64
Programa V	93	34	224.496,62
Total	770	338	2.287.180,67

3.2.2.2 Axudas para o fomento e a consolidación das asociacións de cooperativas e de sociedades laborais

A Orde do 30 de decembro de 2011 da Consellería de Traballo e Benestar (DOG núm. 12 do 18.01.12), convoca as axudas para o fomento e consolidación das asociacións de cooperativas e de sociedades laborais para o ano 2012 e modifica as súas bases reguladoras, contidas na Orde do 25 de febreiro de 2011 (DOG núm. 46 do 08.03.11).

O obxecto desta orde é fomentar e consolidar as estruturas representativas do cooperativismo e a economía social, principalmente as asociacións de cooperativas e de sociedades laborais, subvencionando parcialmente os gastos necesarios para a realización das actividades.

Puideron ser beneficiarias das axudas comprendidas nesta orde, as asociacións de cooperativas con actividade acreditada e debidamente inscritas no Rexistro Central de Cooperativas de Galicia, e as asociacións de sociedades laborais debidamente inscritas e con actividade acreditada.

As modalidades de axudas son: Gastos normais de funcionamento, realización de actividades de promoción do cooperativismo e a economía social, e actividades de fomento do emprendemento realizadas en rede.

- Para atender estas axudas, a orde contou cun crédito inicial por importe de 600.000 euros, reservándose un importe de 250.000 euros para atender as modalidades de actividades en rede.

Axudas solicitadas	Axudas concedidas	Contía
8	7	600.000,00

3.2.2.3 Axudas para a promoción e fomento do cooperativismo por parte dos concellos e outras entidades locais de Galicia

A Orde do 31 de decembro de 2011 da Consellería de Traballo e Benestar (DOG núm. 15, do 23.01.12), convoca as axudas aos concellos e outras entidades locais de Galicia, para a realización de actividades de promoción e fomento do cooperativismo para o ano 2012, e establece as bases reguladoras para a súa concesión.

O obxecto desta orde é establecer as bases reguladoras e facer a convocatoria de subvencións, en réxime de concorrencia competitiva, destinadas a sufragar a realización de actividades de promoción do cooperativismo por parte dos concellos e doutras entidades locais de Galicia.

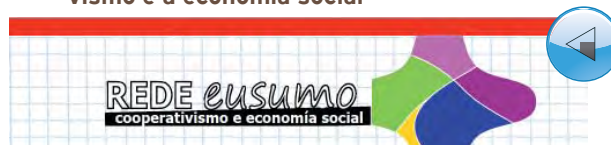
Poderán ser beneficiarias das axudas contempladas nesta orde, os concellos de Galicia, a través dos órganos dunha área metropolitana, dunha mancomunidade de municipios ou dun consorcio local, e aqueles concellos que pertencen a unha mesma zona sen constituír mancomunidade e acorden desenvolver programas conxuntos de actuación, que agrupen un mínimo de catro concellos.

As actividades obxecto desta subvención poderán consistir na creación e mantemento de oficinas de fomento cooperativo que realicen actividades de promoción e fomento do cooperativismo, dirixidas ao ámbito territorial dos concellos solicitantes e a súa área de influencia.

- Para atender estas axudas, a orde contou cun crédito por importe de 408.420 euros.

Axudas solicitadas	Axudas concedidas	Contía
24	16	408.415,87

3.2.3 Rede Eusumo para o fomento do cooperativismo e a economía social

O Diario Oficial de Galicia número 226 do 27 de novembro de 2012 (c.e. DOG nº 227 do 28.11.2012) publicou o Decreto de creación da Rede Eusumo. Co impulso do máximo órgano de promoción do cooperativismo na Comunidade Autónoma, o Consello Galego de Cooperativas, e co apoio explícito de asociacións representativas e fundacións de base cooperativa, a Xunta de Galicia e a Consellería de Traballo e Benestar déronlle forma ao empeño compartido de promover a economía social, mediante o Decreto 225/2012, do 15 de novembro, polo que se crea a Rede Eusumo para o fomento do cooperativismo e a economía social e se regula o seu funcionamento.

Con esta rede preténdese estender o labor de promoción con dous obxectivos fundamentais; por unha parte, a posta en marcha de novos proxectos cooperativos como motores de creación de emprego e, pola outra, a consolidación das empresas de economía social existentes mediante a mellora da súa competitividade, achegando información e asesoramento especializado a desempregados, cooperativistas, emprendedores e á cidadanía en xeral, e prestando especial atención aos procesos de acompañamento de proxectos. Enmárcase tamén como obxectivos da rede, achegar aos cidadáns os diferentes recursos e infraestruturas de institucións, entidades ou organizacións con interese en adherirse á Rede.

O decreto recolle as características básicas da Rede, sinalando que se configura como un instrumento de acción descentralizada formada por entidades que colaboran reciprocamente, baixo a dependencia da dirección xeral competente en materia de cooperativas e economía social.

Os obxectivos da Rede son a promoción e o fomento do cooperativismo e a economía social, do emprendemento e da creación e consolidación de emprego, no ámbito local, comarcal e transfronteirizo. Entre os eixos de actuación cómpre destacar os seguintes:

- ▶ Información, formación, orientación e asesoramento en diversas temáticas vinculadas ao cooperativismo e fomento do autoemprego, e o emprendemento cooperativo a través do acompañamento e asesoramento de proxectos cooperativos e de economía social.
- ▶ Reforzo da presenza de asociacións e empresas de economía social en redes de intercooperación de carácter nacional e internacional para a promoción do cooperativismo e a economía social.
- ▶ Promoción e fomento das tecnoloxías de información e comunicación, así como de I+D+i do traballo en rede.
- ▶ Apoio á comercialización e internacionalización, celebración de encontros internacionais e transfronteirizos para o intercambio comercial e a cooperación empresarial.
- ▶ Realización de análises e estudos, favorecendo a investigación en temáticas de interese para a economía social, así como para o desenvolvemento local. Divulgación e sensibilización.

3.2.3.1 Actividades en rede

No marco da Rede Eusumo realizáronse múltiples actividades de fomento do cooperativismo, que se poden resumir do seguinte xeito:

- ▶ Realización de actividades de asesoramento, acompañamento de proxectos empresariais cooperativos, dinamización e promoción do cooperativismo e a economía social.

mento de proxectos empresariais cooperativos, dinamización e promoción do cooperativismo e a economía social.

- ▶ Titorización e asesoramento para a conformación de 11 sociedades cooperativas de diversos sectores que se traduciron na creación de 90 postos de traballo.
- ▶ Dinamización de 35 grupos promotores, cun total de 356 persoas implicadas, para o acompañamento e asesoramento de proxectos cooperativos.
- ▶ Desenvolvemento dun total de 194 actividades de divulgación e sensibilización para o fomento do cooperativismo, a través de obradoiros, seminarios e xornadas, cunha asistencia total de 3.155 persoas.
- ▶ Xornadas de divulgación das potencialidades do emprendemento cooperativo e o autoemprego e de presentación da Rede Eusumo.
- ▶ Participación en eventos co obxectivo de promoción do cooperativismo, entre os que poden destacarse o Fórum Gastronómico, a Feira Xantar e a Semana Verde de Galicia.
- ▶ Realización e posta a disposición de exposicións itinerantes para a súa utilización polas redes de centros e por entidades públicas e privadas, para a divulgación das características do cooperativismo galego e posta en valor das súas potencialidades para o desenvolvemento económico e social.
- ▶ Posta en marcha da web www.eusumo.coop.

3.2.3.2 Centros de desenvolvemento e oficinas de fomento cooperativo

A Rede Eusumo conta con centros que teñen como finalidade a realización das actividades programadas, especialmente a información e sensibilización ao conxunto da sociedade. O número destes centros de información, orientación e asesoramento cooperativo garantirá no futuro que o seu rango de actuación abranca todo o te-

territorio galego, fomentando ademais a colaboración con zonas transfronteirizas. Os centros postos a disposición da Rede pola consellería e polas entidades colaboradoras durante o ano 2012, foron os seguintes:

- ▶ Centro de desenvolvemento cooperativo transfronteirizo de Verín.
- ▶ Centro de desenvolvemento cooperativo na Fundación Terra de Trasmancos (O Val - Narón)
- ▶ Centro de desenvolvemento cooperativo na Fundación Coren (Razamonde- Cenlle)
- ▶ Centro de desenvolvemento cooperativo na Caixa Rural Galega (Lugo)
- ▶ Centro de desenvolvemento cooperativo na Fundación Feiraco (Pontemaceira- Ames)
- ▶ Centro de desenvolvemento cooperativo na Cámara de Comercio de Vigo

A Consellería estimula a realización de actividades en colaboración coa administración local, incentivando a creación de oficinas de fomento cooperativo por parte de agrupamentos de concellos, e a súa integración na Rede Eusumo para que poidan desenvolver as súas actividades neste marco de colaboración. O número de oficinas de fomento cooperativo creadas no ano 2012 ascendeu a 16 e o seu ámbito directo de actuación acada o territorio de 91 concellos de toda Galicia.

3.2.3.3 As entidades colaboradoras

As entidades colaboradoras son aquelas que teñan interese no desenvolvemento da economía social, no apoio ao emprendemento ou no desenvolvemento local e que soliciten a súa adhesión, poñendo a disposición da Rede algún dos medios e recursos dos que dispoñan, tales como infraestruturas e servizos. Entre as entidades que poden adherirse están as administracións públicas, as asociacións de entidades de economía social, as socie-

dades cooperativas galegas, as fundacións e asociacións e as universidades, as cámaras de comercio, as organizacións profesionais, empresariais e sindicais, así como outras entidades sen ánimo de lucro.

3.2.4. Outras actuacións encamiñadas á promoción e divulgación

3.2.4.1 Convenios de colaboración

Coa Universidade de Santiago de Compostela

▶ Obxectivos:

Colaboración co Centro de Estudos Cooperativos (CECOOP), para a realización de actividades de investigación, formación e de estudos sobre o cooperativismo.

▶ Compromiso financeiro: 30.000 euros.

Coa Universidade de Santiago de Compostela e as asociacións de cooperativas

Colaboración coa Universidade de Santiago de Compostela e as asociacións de cooperativas: Unión de Cooperativas Asociación Galega de Cooperativas Agrarias (AGACA), Unión de Cooperativas de Traballo Asociado (UGACOTA) e a Federación de Empresas Cooperativas (SINERXIA) para a formación de xestores e titores especializados en proxectos cooperativos.

▶ Obxectivos:

Formación de xestores e titores especializados no asesoramento e acompañamento de proxectos cooperativos.

▶ Compromiso financeiro (bianual): 80.000 euros (2012: 60.000 e 2013: 20.000)

3.2.4.2 Campañas singulares de promoción do cooperativismo

I+Coopera

► Obxectivos:

Realización de actividades de promoción do cooperativismo mediante o impulso da investigación, do desenvolvemento tecnolóxico e da innovación, e dinamización de redes.

► Compromiso financeiro: 48.575,91 euros.

Cooperativízate

Esta campaña tivo como obxectivo achegar os valores do cooperativismo e as características deste modelo empresarial entre a xente nova.

Centrouse na divulgación das posibilidades que ofrece a fórmula empresarial cooperativa como saída laboral para a xuventude, permitindo realizar proxectos profesionais nun marco participativo, democrático e autoxestionado.

Orientada fundamentalmente ao alumnado da rede de centros de formación profesional, de formación ocupacional e de secundaria da comunidade galega, consistiu na realización dun labor docente, divulgativo e explicativo sobre as características e potencialidades do cooperativismo, acompañado con diverso material de apoio didáctico e coa creación dunha páxina web específica como punto de encontro para a mocidade emprendedora. Dentro destas actividades estimulouse e orientouse sobre a elaboración de proxectos de emprendemento cooperativo.

Para acadar este ambicioso reto, o Consello Galego de Cooperativas contou cunha aula itinerante denominada Escola Cooperativa Móbil, que permitiu achegar este tipo de formación aos lugares con menos posibilidades de acceso a esta formación especializada. A Escola Coopera-

tiva Móbil instalouse en distintos lugares das catro provincias galegas, atendendo a 500 beneficiarios durante o ano 2012.

3.2.4.3 Proxecto Coopera+

O proxecto Coopera+ é parte dun programa europeo cuxo obxectivo é articular medidas que contribúan ao fomento e consolidación das cooperativas na Eurorrexión Galicia - Norte de Portugal, co fin de xerar máis e mellores empregos, mediante a realización de accións de asesoramento, formación e información dos diferentes axentes galegos e portugueses vinculados á promoción do cooperativismo e da economía social.

Como obxectivos primordiais deste programa figuran:

- Fomentar a cultura emprendedora cooperativa a través da creación dunha Unidade Transfronteiriza de Asesoramento Cooperativo (UTAC).
- Ofrecer ferramentas de apoio para o desenvolvemento do sector cooperativo, entre as que se encontran a recompilación virtual de documentos, así como a posta en marcha dunha bolsa de emprego no sector cooperativo.
- Crear mecanismos transfronteirizos para a xeración de oportunidades de negocio e de xeración de emprego conxuntas a través de accións de formación, divulgación e información.
- Promover a comercialización e a internacionalización nas sociedades cooperativas, con deseños de plans de comercialización e elaboración de catálogos de produtos como accións máis destacadas.

Ao longo do ano 2012, realizáronse actividades relacionadas con cada un destes obxectivos.

A UTAC ven desenvolvendo, dende xullo de 2012, tarefas de asesoramento a cooperativas e a emprendedores e realizando xornadas informativas.

O repositorio documental, REVEC (Repositorio virtual para a dinamización do emprego cooperativo) está xa dispoñible na web do programa www.cooperamais.org.

Desenvolvéronse os labores de planificación e organización das accións formativas, unha vez aprobado o Plan de Formación para axentes intermedios.

No relativo á comercialización e á internacionalización, realizáronse sesións de información/formación dirixidas ao persoal directivo e comercial das cooperativas, elaboráronse e convocáronse plans de internacionalización para acompañar as cooperativas no proceso de externalización; programouse, así mesmo, un itinerario formativo e definiuse o contido do catálogo de produtos e servizos cooperativos para a comercialización en liña.

O programa representa un custo total de **1.264.337,06 euros** e é financiado nun 75% polo programa europeo FEDER, sendo a Dirección Xeral de Traballo e Economía Social o beneficiario principal do proxecto xunto co resto dos socios beneficiarios:

- ▶ Associação de Desenvolvimento da Região do Alto Tâmega (ADRAT).
- ▶ Cámara de Comercio de Vigo (CAVIGO).
- ▶ Associação Empresarial de Viana do Castelo (AEVC).
- ▶ Universidade Católica Portuguesa - Faculdade de Ciências Sociais (UCP).

3.2.5 Consello Galego de Cooperativas

A través da Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG nº 251, do 30.12.1998), créase o Consello Galego de Cooperativas como máximo órgano de promoción e difusión do cooperativismo na Comunidade Autónoma encomendándolle, entre outras, no seu artigo 135.2º as seguintes funcións:

- ▶ Facilitar e colaborar na investigación, planificación e execución dos programas de desenvolvemento e fomento do cooperativismo.
- ▶ Elaborar informes, propostas e ditames en relación coas cuestións que afecten o cooperativismo.
- ▶ Realizar estudos e impulsar as accións encamiñadas a facilitar a intercooperación.
- ▶ Conciliar e exercer a arbitrase nas cuestións litixiosas que se susciten entre cooperativas, entre estas e os seus socios, ou no seo delas entre os seus socios.
- ▶ Promover a educación e formación cooperativa nos distintos niveis do sistema educativo xeral.

O Consello Galego de Cooperativas está formado por representantes da Xunta de Galicia, da FEGAMP, das universidades galegas, da cooperativa de crédito rural Caixa Rural Galega e das seguintes asociacións de cooperativas: Federación de Empresas Cooperativas SINERXIA, Unión de Cooperativas Asociación Galega de Cooperativas Agrarias (AGACA), Unión de Cooperativas de Traballo Asociado (UGACOTA), Unión de Cooperativas do Ensino de Traballo Asociado de Galicia (UCETAG) e Unión de Cooperativas Agrarias de Ferrol (UCAFE).

O Consello presta especial atención á presenza na internet e conta cun portal web de referencia para o cooperativismo galego: www.cooperativasdeg Galicia.coop. Tamén participa nas redes sociais: Facebook (Animate a emprender!Cooperativízate!), twitter (cooperativas Galicia) e tuenti (Animate a emprender!Cooperativízate!).

3.2.5.1 Teleformación

O Consello Galego de Cooperativas puxo en marcha, a través da súa plataforma de teleformación, unha oferta de cursos de formación e desenvolvemento cooperativo, para achegar as novas tecnoloxías da información e a comunicación ás cooperativas galegas, ao tempo que promove que as persoas destas entidades adquiran unha formación sobre a propia fórmula empresarial cooperativa, as habilidades sociais ou o xeito de xestionar e dirixir estas entidades.

Os cursos ou módulos que se ofertan dende a plataforma de teleformación do Consello Galego de Cooperativas son os seguintes:

- ▶ Formación cooperativa básica.
- ▶ Formación cooperativa en xestión e dirección.
- ▶ Habilidades sociais básicas en cooperativas.
- ▶ Habilidades sociais en cooperativas: nivel avanzado.
- ▶ Marketing/comercialización de produtos/servizos.
- ▶ Responsabilidade social das cooperativas.
- ▶ Planeamento estratéxico.
- ▶ Muller, cooperativismo e igualdade de xénero.

Todos os cursos están implementados en formato web na plataforma de teleformación do Consello Galego de Cooperativas www.cooperativasdeg Galicia.coop. Os seus contidos foron elaborados e adaptados pedagoxicamente e deseñados para ser desenvolvidos para un número de entre 5 e 15 participantes por módulo aproximadamente, acadando un número total de 44 cursos no ano 2012, chegando así a 660 beneficiarios.

3.2.5.2 Premios á cooperación

Convocados a través da Orde do 4 de abril de 2012 (DOG núm. 72 do 16.04.2012), para as cooperativas, as súas

asociacións e as persoas físicas ou xurídicas, públicas ou privadas que realicen un labor destacado no eido do cooperativismo na Comunidade Autónoma de Galicia ao longo do ano 2012, baixo as seguintes modalidades:

- ▶ Premio aos valores cooperativos.
- ▶ Premio ao mellor proxecto cooperativo.
- ▶ Premio á promoción do cooperativismo.

3.2.5.3 Certame “Cooperativismo no ensino”

O Certame “Cooperativismo no ensino” ten por obxecto difundir e promover o cooperativismo entre o alumnado dos centros de educación infantil, primaria e secundaria obrigatoria e formación profesional de Galicia, impulsando a realización de actividades de fomento do cooperativismo nos centros educativos.

No desenvolvemento destas actividades, os centros teñen en conta os valores e principios que inspiran o cooperativismo, tales como a solidariedade, o espírito democrático, a participación, a actuación colectiva ou a solución de conflitos de forma pactada.

Coa finalidade de impulsar a formación nestes valores e a súa aplicación práctica, incentivouse a realización de actividades específicas mediante distintos premios aos que puideron optar os traballos realizados polos alumnos. Establecéronse tres modalidades de participación:

- ▶ Debuxo, pintura, fotografía e/ou vídeo dirixida ao alumnado de educación infantil e primaria.
- ▶ Actividades cooperativizadas dirixidas ao alumnado de educación secundaria obrigatoria.
- ▶ Proxectos empresariais cooperativos dirixidos ao alumnado dos centros de formación profesional.

O certame foi convocado pola Orde do 4 de abril de 2012 (DOG nº 72, do 16.04.2012).

3.2.5.4 Día do Cooperativismo Galego 2012

O día 7 de xullo de 2012, coincidindo co día internacional dedicado ás cooperativas, celebrouse, no Pazo de Congresos e Exposicións de Santiago de Compostela, como colofón aos actos centrais do Ano Internacional, o “Día do Cooperativismo Galego 2012”.

A finalidade desta celebración foi poñer en valor, a cultura e o movemento cooperativo, así como destacar o traballo e os esforzos dos seus cooperativistas. Esta é a sétima vez consecutiva que se celebran estes actos, nos que os cooperativistas son os auténticos protagonistas, co desenvolvemento dunha serie de actos de promoción dos valores que guían a súa actividade.

O evento que reuniu a cooperativistas de toda Galicia, serviu para poñer de manifesto as principais inxerencias do movemento cooperativo galego, e como en anos anteriores, ademais dos actos de carácter institucional, procedeuse á entrega dos “Premios á cooperación 2012”, e dos premios outorgados no “Certame cooperativismo no ensino 2012”.

Ao longo da tarde realizáronse unha serie de actividades dirixidas tanto aos maiores coma aos nenos, diversos xogos cooperativos, exposición de todos os traballos participantes nos concursos, así como visitas á Escola Cooperativa Móbil.

3.2.6 Celebración do Ano Internacional das Cooperativas

O ano 2012 tivo unha importancia excepcional para o cooperativismo, ao ser proclamado pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas como Ano Internacional das Cooperativas. Baixo o lema “As empresas cooperativas axudan a construír un mundo mellor”, creouse maior conciencia sobre a contribución das cooperativas ao desenvolvemento económico e social e fomentouse a súa constitución e crecemento.

Na resolución oficial da Asemblea Xeral da ONU especificáronse claramente as recomendacións para todos os gobernos que a integran e todas as organizacións propias das Nacións Unidas. A ONU recoñeceu, neste documento, que “as cooperativas, nas súas distintas formas, promoven a máxima participación posible de todas as persoas no desenvolvemento económico e social, incluídas as mulleres, os mozos, as persoas de idade, as persoas con discapacidade e as persoas indíxenas, que son cada vez máis un factor clave do desenvolvemento económico e social e contribúen á erradicación da pobreza”.

Galicia sumouse a este Ano Internacional por medio de iniciativas xestionadas de xeito cooperativo e coordinado entre a Consellería de Traballo e Benestar da Xunta de Galicia, e as asociacións de cooperativas, que elaboraron unha programación conxunta para a realización de actividades e eventos, entre os que cómpre destacar:

- Elaboración de publicacións, materiais divulgativos e campañas de difusión.
- Realización de xornadas técnicas sobre temática cooperativa.
- Organización dun Encontro Internacional Cooperativo en Santiago de Compostela, os días 5 e 6 de xullo, baixo o lema “As empresas cooperativas axudan a construír un mundo mellor”. Neste Encontro presentáronse experiencias cooperativas de boas prácticas nos aspectos económicos e sociais, co obxecto de coñecer as distintas realidades e enfoques que destacan pola posta en práctica de valores cooperativos e que permitiron enriquecer a formación e as análises de cooperativistas, técnicos e interesados en xeral. Durante as xornadas contou con relatores procedentes de distintas partes do mundo, que achegaron a súa particular visión sobre os seguintes temas:
 - O cooperativismo ante a crise mundial.
 - Experiencias cooperativas no ámbito agrario.

- Experiencias cooperativas no ámbito dos servizos sociais.
- Experiencias cooperativas na organización do traballo asociado.
- Novas fórmulas de cooperación.
- As redes cooperativas internacionais.
- Panorámica das políticas de fomento cooperativo no mundo.
- Estratexias de desenvolvemento cooperativo en Galicia.
- ▶ Celebración dunha mostra cooperativa os días 5, 6 e 7 de xullo, de xeito complementario e simultáneo á realización do encontro internacional. A mostra estivo dirixida á difusión das actividades das cooperativas galegas, á posibilitar a cooperación comercial e o establecemento de contactos entre os participantes e visitantes. Contou coa presenza de cooperativas, de asociacións de cooperativas e con participación institucional.
- ▶ Aprobación de declaracións institucionais, do Consello Galego de Cooperativas e da Xunta de Galicia, de apoio ao cooperativismo.
- ▶ Asistencia a eventos internacionais como a Exposición Internacional de Manchester da Alianza Cooperativa Internacional, para promover a internacionalización e a intercooperación, así como as relacións institucionais para o impulso do cooperativismo.
- ▶ Elaboración de webs específicas para a promoción do Ano Internacional e dos eventos programados: www.cooperativasdegalicia.coop/webs/anocoop2012 e www.cooperativas2012.coop
- ▶ A través destas actividades, quíxose destacar especialmente a importancia das cooperativas para o emprendemento e a xeración de emprego e, particularmente, que as cooperativas:
- ▶ Ofrecen un enfoque de crecemento económico a longo prazo e oportunidades para articular e viabilizar proxectos.
- ▶ Teñen unha importante resistencia á crise internacional global e crean empregos sostibles en todos os sectores, evitando a deslocalización.
- ▶ Procuran a satisfacción das necesidades dos socios e da súa contorna social, creando riqueza e benestar social.

3.3. ÁREA DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL

A saúde e seguridade laboral constitúe unha materia específica das relacións laborais. Estase a manifestar como unha área prioritaria de cara a adoptar unha estratexia enfocada ao benestar no traballo, tanto no aspecto físico coma no mental e social. A este respecto cómpre ter en consideración a importancia dos cambios rexistrados no mundo do traballo, a emerxencia de novos riscos, especialmente de carácter psicosocial, as taxas de sinistralidade, a consolidación dunha cultura de prevención de riscos, o establecemento dunha política eficaz de seguridade e saúde no traballo como factor competitivo, a responsabilidade social corporativa e a participación de todas as partes na realización da estratexia.

Mediante o Decreto 109/2012, do 22 de marzo (DOG nº 73, do 17.04.2012), polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar, a Dirección Xeral de Relacións Laborais ten atribuída a dirección, coordinación, control e execución das competencias da Comunidade Autónoma de Galicia en seguridade e saúde laboral, canalizadas a través do Servizo de Seguridade e Saúde Laboral que desenvolverá as seguintes funcións:

- ▶ A promoción, coordinación e execución das competencias da comunidade autónoma en materia de prevención de riscos laborais, así como o establecemento de vías de colaboración e cooperación técnica e institucional con organismos e institucións con competencias na materia, sen prexuízo das competencias que a lexislación vixente lle atribúe ao Instituto Gallego de Seguridade e Saúde Laboral e á consellería competente no referente a traballos en minas, canleiras e túneles que esixan a aplicación da técnica mineira.
- ▶ A elaboración do estudo do anteproxecto do orzamento correspondente ao seu programa de gasto, así como a súa xestión, execución, seguimento e avaliación.

- ▶ A tramitación, inscrición e seguimento das autorizacións a entidades formativas para impartir cursos de prevención de riscos laborais, de acordo coa normativa vixente en cada momento.
- ▶ A tramitación, inscrición e seguimento das autorizacións dos servizos de prevención alleos e auditorías de prevención.
- ▶ A tramitación, xestión e seguimento dos programas de axudas a entidades para a mellora das condicións de seguranza e saúde laboral.
- ▶ Todos aqueles asuntos ou materias que pola súa natureza análoga lle sexan encomendados.

No exercicio das funcións referidas, desenvólvense na área de seguridade e saúde laboral actuacións de promoción, asistencia e cooperación técnica, información, sensibilización, divulgación, formación e investigación en materia preventiva.

Eixes de actuación:

3.3.1 Actuacións relativas á xestión administrativa

Os datos globais da xestión das actuacións levadas a cabo polo Servizo de Seguridade e Saúde Laboral ao longo do 2012, foron as seguintes:

3.3.1.1 Acreditación de entidades especializadas como servizos de prevención alleos ás empresas

As entidades especializadas que tenten actuar como servizo de prevención deberán formular solicitude para a súa acreditación como tal, ante a Dirección Xeral de Relacións Laborais no suposto de que radiquen en Galicia as súas instalacións principais.

Na solicitude de acreditación deberán facer constar os datos consignados no artigo 23 do Real decreto

39/1997 polo que se aproba o Regulamento dos servizos de prevención (BOE núm. 27, do 31.01.1997) e na Orde TIN/2504/2010, do 20 de setembro (BOE núm. 235, do 28.09.2010).

A publicación do Real decreto 843/2011, do 17 de xuño, polo que se establecen os criterios básicos sobre a organización de recursos para desenvolver a actividade sanitaria dos servizos de prevención (BOE núm. 158 do 4.7.11) supón unha modificación das condicións que os servizos de prevención alleos teñen que cumprir no referente aos servizos sanitarios que prestan. Aínda que a norma prevé un prazo de adaptación para os servizos xa existentes, todas aquelas solicitudes de acreditación de novos servizos ou de ampliación da acreditación dos xa existentes debe ser tramitada de acordo con esta nova norma.

- Os expedientes tramitados na Dirección Xeral de Relacións Laborais no 2012 foron os seguintes:

Resolucións de acreditacións definitivas ditas	
Favorables	0
Desfavorables	0
En trámite	0
Total definitivas	0
Ampliacións de acreditacións definitivas ditas	
Favorables	7
Desfavorables	0
En trámite	4
Total definitivas	11
Extinción acreditacións definitivas	
Favorables	10
Total extincións	10
Total	21

3.3.1.2 Autorización de persoas ou entidades especializadas que pretendan desenvolver a actividade de auditoría do sistema de prevención das empresas

O artigo 30 do Regulamento dos servizos de prevención define a auditoría como un instrumento de xestión que ten que incluír unha avaliación sistemática, documentada e obxectiva da eficacia do sistema de prevención. Deberá ser realizada de acordo coas normas técnicas establecidas e tendo en conta a información recibida polos traballadores. No artigo 32 desta norma establécese que a auditoría deberá ser realizada por persoas físicas ou xurídicas que posúan un coñecemento suficiente das materias e dos seus aspectos técnicos e conte cos medios axeitados.

- As persoas ou entidades especializadas que tenten desenvolver a actividade de auditoría do sistema de prevención das empresas deberán ser autorizadas pola Dirección Xeral de Relacións Laborais no caso de que radiquen en Galicia as súas instalacións principais. En síntese, a solicitude de autorización deberá incluír as condicións mínimas establecidas no capítulo III da Orden TIN/2504/2010, de 20 de setembro (BOE nº 235 do 29.09.2010).

A Dirección Xeral de Relacións Laborais, logo dos informes solicitados á Inspección Provincial de Traballo e Seguridade Social e aos centros provinciais de seguridade e saúde laboral, ditará a resolución que proceda.

- Ao longo de 2012 a actividade desenvolvida neste eido é a que segue:

Resolucións de autorizacións definitivas	
Favorables	1
Desfavorables	4
En trámite	0
Informes a outras CC.AA.	1
Total	6

Ao abeiro do establecido no artigo 28 do Real decreto 39/1997 (BOE nº 27, do 31.01.1997), en cada comunidade autónoma existirán rexistros administrativos nos que serán inscritas as entidades especializadas acreditadas como servizos de prevención e as persoas e entidades autorizadas para desenvolver a actividade de auditoría do sistema de prevención das empresas. Estes rexistros deberán estar interconectados cos correspondentes das comunidades autónomas e da Dirección Xeral de Traballo do Ministerio de Traballo. As comunicacións dos datos dos servizos acreditados comunicaranse mediante este procedemento electrónico, de acordo co establecido na Orde TIN/2504/2010, polo que desaparece a notificación escrita das modificacións das acreditacións.

► **Ao longo de 2012 realizáronse as seguintes actuacións:**

Anotacións de servizos de prevención alleos:	17
Anotacións de persoas e entidades autorizadas para desenvolver a actividade de auditoría:	1
Dilixenciado de títulos de técnicos de prevención de riscos laborais:	10

3.3.1.3 Rexistro de coordinadores/as en materia de seguridade e saúde nas obras de construción.

O 29 de xullo de 2008 publicouse no DOG o Decreto 153/2008, do 24 de abril, polo que se crea o Rexistro de coordinadores e coordinadoras en materia de seguridade e saúde nas obras de construción. O obxecto deste regulamento é a creación dun rexistro público, de fácil acceso e de carácter voluntario, de natureza administrativa, dependente da Consellería de Traballo, para incentivar a cualificación dos profesionais que actúen como coordinadores de seguridade e saúde nas obras de construción así como para promover a súa formación na materia.

A finalidade deste rexistro é dispor dunha listaxe de profesionais capacitados e cualificados para exercer a súa

función como coordinadores en materia de seguridade e saúde nas obras de construción.

O devandito rexistro será único para coordinadores que sexan competentes para actuar como coordinador en materia de seguridade e saúde nas obras de construción de acordo coa normativa vixente coas súas competencias e especialidades e que contén ademais con formación preventiva especializada conforme o programa formativo recollido no anexo I deste decreto.

Para o desenvolvemento do decreto, o 25 de marzo de 2009 publícase a Orde do 12 de marzo de 2009 pola que se regula o procedemento para a acreditación das entidades formativas para a impartición do curso de coordinador/a en materia de seguridade e saúde nas obras de construción (DOG núm. 58, do 25.03.2009). O obxecto deste regulamento é o establecemento dos requisitos mínimos que deben cumprir as entidades públicas e privadas interesadas en colaborar coa Consellería de Traballo para a impartición do curso de coordinador/a en materia de seguridade e saúde nas obras de construción, coa finalidade de garantir a calidade dos medios materiais e docentes que se destinen á cualificación dos/as profesionais que actúen como coordinadores de seguridade e saúde nas obras de construción, así como para promover a súa formación na materia. Esta orde entra en vigor aos tres meses da súa publicación e permite o comezo de funcionamento do rexistro.

- Durante o ano 2012 acreditáronse ao abeiro da orde un total de 1 centro formativo correspondentes a 1 entidade formativa, estando en tramitación 1 expediente e inscribíronse 37 técnicos como coordinadores no rexistro, sobre un total de 42 solicitudes, denegándose 1 solicitude de inscrición e estando 1 solicitude en trámite.

3.3.1.4 Notificación de condicións de exención de auditoría do sistema de prevención.

O Regulamento dos servizos de prevención establece que as empresas de ata 50 traballadores cuxas actividades non estean incluídas no anexo I que desenvolvan as actividades preventivas con recursos propios e nas que a eficacia do sistema preventivo resulte evidente sen necesidade de recorrer a unha auditoría polo limitado número de traballadores e a escasa complexidade das actividades preventivas, considerárase que cumpriron a obriga da auditoría cando cumplan e remitan á autoridade laboral unha notificación sobre a concorrencia das condicións que non fan necesario recorrer a esta.

- Os datos correspondentes á tramitación realizada no ano 2012 móstranse de seguido

Notificacións rexistradas	61
En trámite	25
Desistidos	2
Denegados	2
Total	90

3.3.1.5 Asesoramento público ao empresario

O Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT) vén de establecer un programa de asesoramento público ao empresario en colaboración coas comunidades autónomas que permite que todas aquelas persoas empresarias que, de acordo co artigo 30 da Lei de prevención de riscos laborais desempeñen directamente a actividade preventiva, podan beneficiarse dun sistema en liña de asesoramento para o cumprimento das súas obrigas. Correspóndelle a esta dirección xeral a colaboración na promoción deste programa, así como a resolución das dúbidas sobre aspectos preventivos que podan xurdir nas fases de planificación e seguimento da actividade preventiva.

- Durante o ano 2012 a evolución das empresas rexistradas foi a seguinte

Empresas en fase de rexistro	74
Empresas en fase de planificación	50
Empresas en fase de seguimento	36
Total	160

3.3.1.6 Axudas ao fomento da prevención de riscos laborais

O DOG nº 11 do 17 de xaneiro de 2012 publicou a Orde do 30 de decembro de 2011 pola que se establecen as bases reguladoras das axudas destinadas a actividades de fomento da prevención de riscos laborais na Comunidade Autónoma de Galicia no exercicio de 2012, cun orzamento total de 1.450.000 euros.

O resultado da tramitación da orde foi o que segue:

Entidade solicitantes de axudas	130
Proxectos para os que se solicita axuda	307
Entidades ás que se lles concedeu axuda	54
Proxectos aos que se lles concedeu axuda	172

3.3.2 Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral. ISSGA

As principais actividades do ISSGA durante o 2012 desenvólvense ao amparo do Plan Estratéxico para a Prevención de Riscos Laborais en Galicia 2011-2014.

A Comisión de Goberno, na súa reunión do 15 de decembro aproba o Plan de actividades 2012, concreta as súas tarefas para este período e establece as liñas de actuación para o dito período no contexto do cumprimento dos obxectivos determinados no dito Plan estratéxico 2011-2014.

A participación cualificada dos axentes sociais (UGT Galicia, SN de CCOO de Galicia, CIG e CEG) no máximo órgano de goberno do ISSGA, pon de manifesto que as actividades recollidas nesta memoria deben identificarse como un traballo conxunto de todos os implicados no eido da seguridade e saúde laboral en Galicia.

Superado o 2012 e polo tanto os dous primeiros anos de vixencia da estratexia, cómpre dar conta do realizado. Debe poñerse a énfase en que a visión non debe ser só cuantitativa, senón, e sobre todo, cualitativa e de resposta efectiva ás demandas da sociedade. Así, a elaboración de proxectos cunha notable complexidade técnica, como pode ser o mapa de risco químico, o plan de sobre esforzos, o grande avance na materia de coordinación coa autoridade sanitaria en aspectos como a sospeita de enfermidades profesionais, na protección dos traballadores expostos ao amianto e a normalización de información para posibilitar a asunción polos terceiros obrigados dos custos pola asistencia sanitaria prestada polo Sergas, a nova forma de mancomunar coñecementos e recursos nos proxectos conxuntos con outros institutos do norte de España nun sector de tanta preocupación como é a pesca, a Escola Galega de Prevención para amosar dende nenos o valor da anticipación ao risco e á necesidade de combatelo na súa orixe, etc., fan que

se avalíe como moi positivo o traballo das persoas que integran o ISSGA e que moito do emprendido supoña unha nota de avance e reforce ao ISSGA como órgano transversal para todo o que se refire á saúde e seguridade no traballo.

Confiamos en que todo este traballo teña continuidade e que axude a pór en valor a necesaria asunción, e máis nestes tempos de crise, da prevención de riscos laborais por parte do tecido empresarial, dos traballadores e das traballadoras e, en xeral, pola sociedade galega, para evitar custos incompatibles co dereito ao traballo nun estado de benestar.

Estrutura e organización

- A Lei 14/2007, de creación do ISSGA (DOG nº 221 do 15.11.2007), desenvolve a estrutura e organización do organismo autónomo, e o Decreto 130/2008 establece a estrutura orgánica e funcional dos órganos de dirección e xestión (DOG nº 124, do 27.06.2008).

Actividade institucional**3.3.2.1 Normativa**

A continuación dáse unha relación da principal normativa publicada no 2012:

- Orde do 24 de febreiro de 2012 pola que se establecen os prezos privados pola realización de determinacións analíticas no laboratorio de hixiene analítica do Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral (ISSGA) (DOG núm. 51, do 13.03.2012)
- Orde do 19 de outubro de 2012 pola que se modifica a Orde do 14 de outubro de 2011 pola que se regulan os ficheiros de datos de carácter persoal existentes no ISSGA (DOG núm. 207, do 30.10.2012).

3.3.2.2 Actuación técnica

► **Tarefas de investigación e asistencia técnica (Art. 3 parágrafo 2b Lei 14/2007)**

Lévanse a cabo co obxecto de determinar as causas de accidentes, para evitar a súa recorrencia e mesmo como base técnica para asignar responsabilidades.

- **Investigación de accidentes leves, graves e mortais (Lei 14/2007 funcións ISSGA artigo 4a, 4f)**

A investigación dos accidentes de traballo permite coñecer as causas que os provocan e, en consecuencia, desenvolver a súa prevención dun xeito xenérico mediante a formulación de plans e programas de redución baseados na análise dos datos derivados das investigacións. Ademais, considerados individualmente, os informes técnicos da investigación servirán de apoio ás autoridades laboral, sanitaria ou xudicial, no exercicio das súas competencias, para a esixencia das responsabilidades dos incumprimentos que se poidan constatar e a súa conseguinte depuración.

	Mortais	Graves	Leves	Totais
Pesca	3	38	19	60
Construción	2	106	21	129
Industria	4	132	47	183
Servizos	10	63	28	101
Agricultura	2	35	6	43
Total	21	374	121	516

- **Investigación de accidentes consonte o Convenio coa Fiscalía (Plan Estratéxico, obxectivo 8, acción 3)**

En virtude do protocolo de coordinación entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fiscalía de Galicia, para a investigación eficaz e rápida dos delitos contra a vida, a saúde e a integridade física dos traballadores e das traballadoras, así como para a execución efectiva das sentenzas condenatorias, e invéstíganse, a requirimento e con presteza, os accidentes que puidesen dar lugar á esixencia de responsabilidades penais.

	Mortais	Graves	Leves	Totais
Pesca	3	-	-	3
Construción	6	7	5	18
Industria	10	17	9	36
Servizos	4	1	2	7
Agroforestal	3	1	1	5
Totais	26	26	17	69

- **Investigación de enfermidades profesionais**

O cadro de enfermidades profesionais no sistema da seguridade social publicouse no Real decreto 1299/2006, do 10 de novembro (BOE nº 302, do 19.12.2006). Como base para a súa prevención realízanse informes das enfermidades profesionais mortais e graves, e as leves con algunha significación singular, e remítense os informes correspondentes á ITSS.

	Totais	Visitas	Informes
Enfermidades profesionais causadas por axentes químicos	20	21	33
Enfermidades profesionais causadas por axentes físicos	163	111	146
Enfermidades profesionais causadas por axentes biolóxicos	17	18	19
Enfermidades profesionais causadas por inhalación de substancias e axentes non comprendidas noutros apartados	96	65	74
Enfermidades profesionais da pel causadas por substancias e axentes non comprendidos nalgúns dos outros apartados	45	44	28
Enfermidades profesionais causadas por axentes carcinoxénicos	2	2	3
Total	343	261	303

► Actuacións dos técnicos habilitados

Dispónse de doce prazas de técnicos habilitados pola autoridade laboral para levar a cabo actuacións comprobatorias das condicións materiais ou técnicas de seguridade e saúde nas empresas e centros de traballo radicados en Galicia segundo o regulado no Decreto 138/2007, e consonte á convocatoria aberta coa Orde do 11 de outubro de 2007 da Consellería de Traballo e Benestar.

	Nº de actuacións
Construción	376
Hixiene	289
Industria	151
Medicina	115
Pesca	931
Total	695

► Asistencia técnica a requirimento de organismos, empresas e traballadores (inclúense as asistencia prestadas aos tribunais de xustiza en función do artigo 4f da Lei 14/2007)

A análise das condicións de traballo é un importante labor técnico do ISSGA, que se realiza por requirimento de

xuíces e tribunais, inspección de traballo, outras administracións públicas e empresas e traballadores e as súas organizacións representativas.

	Total
De empresas ou asociacións empresariais	71
De traballadores ou sindicatos	28
De administracións	403
Da ITSS	139
Outras	101
Accións conxuntas coa ITSS	213
Actuacións nos xulgados	99
Totais	1.054

► Programa de traballos desenvolvidos para a auto-ridade laboral

As decisións da autoridade laboral deben ter en conta aspectos técnicos. Neste eido, o ISSGA préstalle o seu apoio, e mesmo ten asumida, para obter unha maior dilixencia e efectividade, a xestión de determinados procedementos administrativos.

► Amianto

Rexistro de empresas con risco de amianto (RERA), autorización, control e seguimento de plans de traballo, desenvolvendo todo o traballo técnico e administrativo ata a resolución do expediente.

O ISSGA ten encomendadas estas funcións na Orde do 2 de decembro do 2008.

Plans aprobados	289
Plans denegados	7
Traballos notificados (Plan aprobados en Galicia)	1326
Altas empresas RERA	70
Baixas empresas RERA	1

► Informes técnicos emitidos

Para que a autoridade laboral fundamente as súas resolucións de autorización ou acreditación de entidades nos seguintes casos:

Informes sobre entidades formativas	11
Informes sobre servizos de prevención	1
Informes sobre coeficientes redutores	14

► Asesoramento (art. 3 parágrafo 2c Lei 14/2007)

En colaboración coa Inspección de Traballo e Seguridade Social

► Seguimento de grandes obras de construción, co seguinte esquema territorial

- A Coruña: Novas instalacións portuarias en Punta Langosteira, Terceira rolda da Coruña, Cidade da Cultura. Santiago de Compostela, obras do AVE, Autoestrada de Carballo a Berdoias.
- Lugo: autovía do Cantábrico - A8, autovía Lugo-Santiago - A54, corredor Sarria-Monforte, vía de alta capacidade da Costa Norte, obras do AVE - e rehabilitación do poboado Os Peares.
- Ourense: obras do AVE, Central hidroeléctrica Santo Esteo II e autoestrada Ourense-Celanova.
- Pontevedra: eixo Atlántico, variante de Marín - 2ª fase, ampliación terminal aeroporto de Vigo e novo hospital de Vigo.

	Nº de actuacións
Visitas	89
Actuacións	241
Requirimentos	17
Xuntanzas	47
Investigación de accidentes	3
Nº de empresas	515

► Plan Sectorial de Pesca

O sector da pesca é un dos que se consideran tradicionalmente como de alto risco, debido ás súas peculiaridades, entre as que cabe subliñar a inseguridade propia derivada de traballar nun barco, que é unha superficie móbil e relativamente inestable, a exposición a condicións climáticas adversas, a inexistencia de xornadas fixas de traballo e descanso e as condicións de habitabilidade e hixiene dos barcos, que son a un tempo centros de traballo e vivenda.

A prevención dos riscos deste sector presenta por tanto unha gran dificultade, co engadido de que os accidentes que atinxen ao barco (envorcadura, afundimento) afectan a toda a tripulación, e non se poden adoptar medidas inmediatas especialmente cando se atopan en alta mar.

No 2012 desenvolvéronse 192 das actuacións de asesoramento neste sector correspondentes ao Plan Vixía e ao Programa Segumar.

Accións propias do ISSGA: plans sectoriais (incluído Plan estratéxico, obxectivo 6, acción 2)

As actividades planificadas, fundamentalmente de carácter sectorial, que inciden en determinados aspectos concretos da prevención de riscos laborais, contribúen tanto á redución da sinistralidade e das enfermidades profesionais, como ao desenvolvemento dunha cultura preventiva nos sectores produtivos onde é máis necesaria.

► A cuantificación das accións segundo plans ou programas foi a seguinte

	Nº de actuacións
Programa sectorial construción	388
Programa sectorial pesca	192
Plan sectorial agrícola-gandeiro	141
Prevención autónomos	451

Programa de loita contra a sinistralidade	363
Programa seguridade viaria	66
Prevención de riscos por sílice	155
Prevención de riscos derivados de ATEX	9
Programa loita sobreesforzoss	195
Programa mulleres embarazadas, parto recente, lactación	302
Programa mulleres embarazadas, parto recente, lactación	381

► Outras actuacións técnicas

A información, como base para a toma de decisións, é fundamental para unha prevención eficaz. O ISSGA asumiu a análise estatística da sinistralidade e a súa difusión, e pechou o círculo iniciado no tratamento dos partes de accidentes de traballo e enfermidades profesionais.

	Nº de actuacións
Preguntas parlamentarias	3
Equipo de valoración de incapacidades (EVI), expedientes	103
Consultas escritas	526
Consultas verbais	2.895
Reunións de traballo	725
Reunións de grupos de traballo	72
Plans e estudos de seguridade na construción	8.260
Tratamento estatístico de partes de AT e EP	52.166
Elaboración de estudos sectoriais	15
Elaboración de estudos sectoriais	37

► Accións formativas

A oferta formativa do ISSGA dáse a coñecer fundamentalmente a través da páxina web e a distribución de dípticos coa oferta formativa anual.

Tamén se pode consultar nos centros que o ISSGA ten nas catro provincias e onde se desenvolve a maioría da actividade formativa presencial ofertada.

Un dos cursos básicos de prevención de riscos laborais

en liña de 60 horas fíxose en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, dedicando o apartado destinado a riscos específicos ás actividades de tempo libre.

Respecto dos cursos básicos de prevención de riscos laborais de 50 horas, tres fixéronse en colaboración coa Academia Galega de Seguridade Pública. Un deles realizouse en modalidade semipresencial e estivo dirixido aos axentes da policía autonómica de Galicia e os outros dous fixéronse en liña e estiveron dirixidos aos profesionais dos servizos de extinción de incendios e salvamento.

Ademais, dentro destas accións formativas 40 cursos enmarcáronse no Programa de desenvolvemento rural sostible, aprobado polo Real decreto 752/2010, do 4 de xuño. Realizáronse, por unha banda, 8 cursos básicos de prevención de riscos laborais para actividades do agro de 35 horas en modalidade presencial e, por outra banda, 32 cursos de prevención de riscos laborais no sector agrario e forestal, todos eles en modalidade presencial.

As accións formativas de diferente tipo desenvolvidas no 2012 foron as seguintes:

► Cursos e xornadas técnicas

	Nº de accións	Nº de alumnos
Cursos básicos de prevención de riscos laborais - 35 horas	12	457
Cursos básicos de prevención de riscos laborais para actividades do agro	8	248
Cursos de prevención de riscos laborais no sector agrario e forestal	32	477
Cursos básicos de prevención de riscos laborais. Sector construción -60 horas	1	17
Curso de albanelería. Sector construción - 20 horas	1	43
Cursos básicos de prevención de riscos laborais en liña-60 horas	4	450
Cursos básicos de prevención de riscos laborais. Bombeiros e Policía Autonómica - 50 horas	3	106
Cursos de formación interna	6	149
Xornadas propias do ISSGA	30	2.616
Xornadas en colaboración con outras entidades	73	4.350

► Hixiene analítica

No ano 2012 os traballos realizados no laboratorio de hixiene analítica, que está no centro do ISSGA de Pontevedra, encamiñáronse principalmente ás seguintes cuestións:

1. Obter a acreditación do laboratorio:

O Laboratorio de Hixiene Analítica do ISSGA ten como principal finalidade servir de instrumento para avaliar potenciais contaminantes químicos existentes no ambiente laboral, analizando tanto mostras ambientais como mostras biolóxicas (sangue, soro, urina, etc.) dos traballadores expostos. Dentro do Plan de actividades do ano 2012 do ISSGA, o laboratorio de hixiene analítica ten especificamente asignado a epígrafe CAS 13, que se engloba dentro das accións de colaboración e asesoramento técnico do ISSGA. Para dar cumprimento a este obxectivo, publicouse a Orde do 24 de febreiro de 2012, da Consellería de Traballo e Benestar, pola que se establecen os prezos privados pola realización de determinacións analíticas. Dende esa data o ISSGA, a través do laboratorio de referencia de hixiene analítica, oferta a realización de determinacións analíticas de mostras ambientais e biolóxicas procedentes da exposición a axentes químicos, dispoñendo de toda a información na páxina web do ISSGA.

Para desenvolver este programa e garantir a máxima calidade do servizo prestado, ademais da actividade analítica propiamente dita, cómpre establecer un elevado número de controis, tanto internos como externos, e realizar unha importante actividade documental, baseados no cumprimento da norma UNE-EN ISO/IEC 17025, sobre Avaliación da conformidade. Requisitos xerais para a competencia dos laboratorios de ensaio e de calibración.

A actividade analítica do laboratorio centrouse fundamentalmente nos aspectos de validación de métodos analíticos, no aseguramento dun sistema de cali-

dade interno e, relacionado con este, na participación en programas de interlaboratorio organizados polo Instituto Nacional de Salud e Higiene en el Trabajo (INSH); e, por suposto, na realización da análise de mostras de procedencia externa ao laboratorio.

2. Participación en Programas interlaboratorios de control de calidade (PICC) do Instituto Nacional de Seguridade e Hixiene no Traballo:

- PICC-Met.: determinación de metais (Cd, Cr, Ni e Pb) en filtros de membrana por espectrofotometría de absorción atómica
- PICC-VO: determinación de vapores orgánicos (benceno, tricloroetileno, tolueno e m-xileno) en tubos de carbón activo por cromatografía de gases
- PICC-Gr.: determinación de materia particulada en filtros por técnicas de gravimetría
- PICC-FA: recuento de febras en filtros por microscopía óptica con contraste de fases
- PICC-Pbs: determinación de chumbo en sangue por espectrofotometría de absorción atómica-formo de grafito
- PICC-MetU: determinación de metais (Cr e Hg) en urina por espectrofotometría de absorción atómica-vapor frío
- Participación no ensaio de comparación de interlaboratorios del método MTA/MA-062/A08. Determinación de formaldehído en aire mediante captación en tubos de xel de sílice

3. As análises levadas a cabo polo laboratorio de hixiene analítica:

Nas táboas que seguen, resúmese a actividade do laboratorio en relación ao número de mostras (táboa I), ao número de análises (táboa II) e ao número de determinacións realizadas (táboa III). Todas as táboas

diferencian a actividade tanto por programas como por técnicas analíticas. A táboa 4 sintetiza o número de mostras, análises e determinacións en función do tipo de mostra.

► **Táboa I. Número de mostras segundo programa e técnica analítica**

Técnica analítica	Nº de mostras
Cromatografía de gases	192
Espectrofotometría de absorción atómica	110
Gravimetría	84
Microscopía	12
Totais	398

► **Táboa II. Número de análises segundo programa e técnica analítica**

Técnica analítica	Nº de mostras
Cromatografía de gases	278
Espectrofotometría de absorción atómica	177
Gravimetría	84
Microscopía	27
Totais	566

► **Táboa III. Número de determinacións segundo programa e técnica analítica**

Técnica analítica	Nº de mostras
Cromatografía de gases	903
Espectrofotometría de absorción atómica	297
Gravimetría	164
Microscopía	27
Totais	1.391

► **Táboa IV. Número de mostras, análises e determinacións segundo o tipo de mostras**

Técnica analítica	Nº de mostras	Nº análises	Nº determinacións
Filtros metais	41	45	163
Filtros materia particulada	84	84	164

Filtros reconto febras	12	27	27
Tubo de carbón activo	178	250	828
Mostras biolóxicas	69	132	134
Outras	14	28	75
Totais	398	566	1.391

► **Medicina do traballo**

Os catro centros provinciais do ISSGA realizan recoñecementos médicos en patoloxías concretas para poder facer estudos epidemiolóxicos; asemade, fanse recoñecementos médicos e análises correspondentes a actividades programadas, ou á demanda, fundamentalmente a traballadores autónomos e traballadoras autónomas, correspondentes á vixilancia da súa saúde.

Estes recoñecementos corresponden principalmente a:

- Estudos epidemiolóxicos realizados para facer aflorar enfermidades profesionais no marco do plan de actividades do Issga
- Solicitudes dos equipos de valoración de incapacidades a efectos de emitir informes de investigación de enfermidades profesionais
- Solicitude de empresas e traballadores para recoñecementos médicos específicos no marco do plan de actividades
- Solicitude da Inspección de Traballo e Seguridade Social en relación á valoración da vixilancia de saúde nas actuacións que se requira.

Así mesmo, realizan investigacións de enfermidades profesionais e avaliacións ergonómicas de postos de traballo.

Recoñecementos médicos	1.995
Análises	3.969
Número de determinacións	102.991
Número de probas médicas complementarias	13.433

3.3.2.3 Estatísticas de sinistralidade laboral en Galicia

Os datos obtéñense dos partes de accidentes de traballo e enfermidades profesionais dos traballadores afiliados á Seguridade Social que teñan cubertas as ditas continxencias, mediante os sistemas Delt@ e CEPROSS, notificados á autoridade laboral autonómica galega.

Durante o ano 2011 rexistráronse na Comunidade Autónoma de Galicia un total de 34.497 accidentes laborais con baixa, dos cales 31.147 (o 90,29%) se produciron durante a xornada laboral e 3.350 (o 9,71%) foron accidentes in itinere, é dicir, os ocorridos ao ir ou ao regresar do traballo. Dos accidentes laborais en xornada, 23.385 (o 75,08%) corresponderon a homes, e 7.762 (o 24,92%) sufríronos mulleres.

En 2011, Galicia rexistrou 682 enfermidades profesionais con baixa, das cales 330 foron en homes, o 48,39%, e

352 en mulleres, o 51,61%. Ademais rexistráronse 562 enfermidades profesionais sen baixa, das cales 332 foron en homes, o 59,07, e 230 en mulleres, o 40,92%. Por sectores de actividade, o da industria contabiliza o maior número tanto con baixa coma sen ela.

O estudo destes datos, a súa desagregación por sectores económicos, a súa distribución segundo distintas variables, a súa comparación con anos anteriores, así como a análise dos índices de incidencia en relación coa poboación afillada á Seguridade Social, recóllense anualmente nunha monografía editada polo Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral - ISSGA, que se pode consultar na seguinte ligazón:

<http://issga.xunta.es/portal/contido/observatorio/estadisticas/>

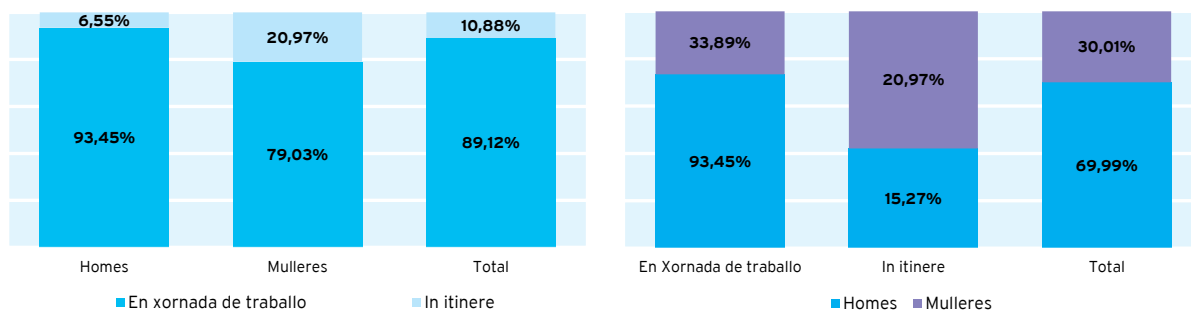

The screenshot displays the website of the Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral (ISSGA). At the top, there is a navigation bar with links: 'Onde estamos', 'Contacta connosco', 'Mapa web', 'Accesibilidade', 'Busca avanzada', 'RSS', 'Galego', and 'Castellano'. Below this is a large banner for 'Oferta de formación 2013' with the ISSGA logo on the left and the Xunta de Galicia logo on the right. The main content area features a navigation menu on the left and three main sections: 'ACCIDENTES DE TRABAJO', 'ENFERMIDADES PROFESIONAIS', and 'XERADOR DE ESTATÍSTICAS'. The 'ACCIDENTES DE TRABAJO' section highlights 'A sinistralidade laboral en Galicia no ano 2013'. The 'ENFERMIDADES PROFESIONAIS' section highlights 'As enfermidades profesionais en Galicia no ano 2013'. The 'XERADOR DE ESTATÍSTICAS' section includes a bar chart showing data trends. The footer of the website mentions 'CONSELLERÍA DE TRABALLO E BENESTAR Memoria 2012'.

Amósanse de seguido algúns dos datos referidos ás estatísticas de sinistralidade laboral da Comunidade Autónoma de Galicia correspondentes ao ano 2011.

► **Accidentes laborais con baixa por gravidade. Ano 2012**

	A.T. Leves			A.T. Graves			A.T. Mortais			A.T. Totais		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
En xornada de traballo	16.912	6.221	23.133	410	75	485	44	1	45	17.366	6.297	23.663
In itinere	1.183	1.634	2.817	28	35	63	6	2	8	1.217	1.671	2.888
Total	18.095	7.855	25.950	438	110	548	50	3	53	18.583	7.968	26.551

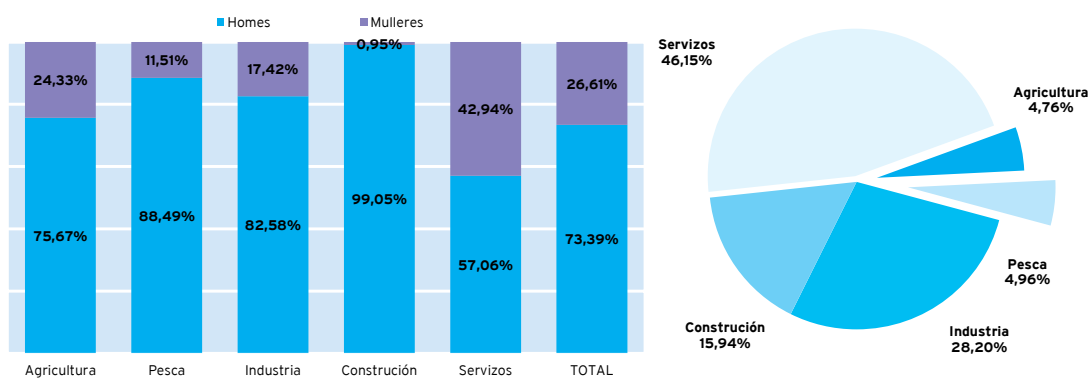
► **Accidentes laborais con baixa segundo lugar do accidente e gravidade. Ano 2012**

	A.T. Leves			A.T. Graves			A.T. Mortais			A.T. Totais		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
No centro ou lugar de traballo habitual	10.037	4.907	14.944	197	55	252	9	1	10	10.243	4.963	15.206
En desprazamento na xornada laboral	5.230	968	6.198	157	17	174	29	0	29	5.416	985	6.401
In itinere	1.183	1.634	2.817	28	35	63	6	2	8	1.217	1.671	2.888
Noutro centro ou lugar de traballo	1.645	346	1.991	56	3	59	6	0	6	1.707	349	2.056
Total	18.095	7.855	25.950	438	110	548	50	3	53	18.583	7.968	26.551

3.3 ÁREA DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL

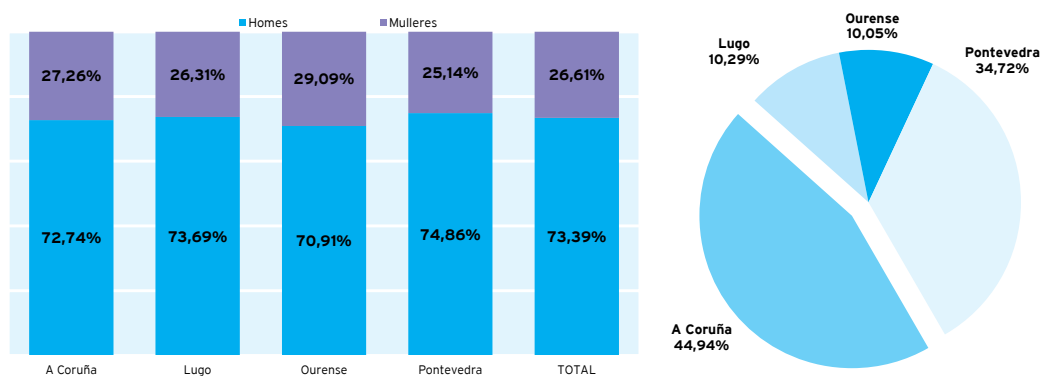
Accidentes laborales con baixa en xornada de traballo por sectores de actividade e gravidade. Ano 2012

	A.T. Leves			A.T. Graves			A.T. Mortais			A.T. Totais		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
Agricultura	811	255	1.066	38	19	57	3	0	3	852	274	1.126
Pesca	993	130	1.123	40	5	45	5	0	5	1.038	135	1.173
Industria	5.404	1.156	6.560	99	5	104	7	1	8	5.510	1.162	6.672
Construción	3.617	36	3.653	108	0	108	10	0	10	3.735	36	3.771
Servizos	6.087	4.644	10.731	125	46	171	19	0	19	6.231	4.690	10.921
Total	16.912	6.221	23.133	410	75	485	44	1	45	17.366	6.297	23.663

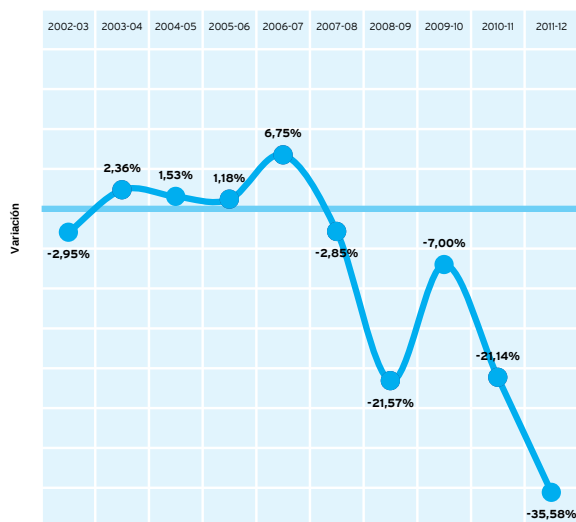
Accidentes laborales con baixa en xornada de traballo por provincias e gravidade. Ano 2012

	A.T. Leves			A.T. Graves			A.T. Mortais			A.T. Totais		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	7.572	2.879	10.451	149	20	169	13	0	13	7.734	2.899	10.633
Lugo	1.732	622	2.354	55	19	74	8	0	8	1.795	641	2.436
Ourense	1.623	684	2.307	57	7	64	7	1	8	1.687	692	2.379
Pontevedra	5.985	2.036	8.021	149	29	178	16	0	16	6.150	2.065	8.215
Total	16.912	6.221	23.133	410	75	485	44	1	45	17.366	6.297	23.663

► **Variación interanual dos accidentes laborais con baixa en xornada de traballo. 2002-2012**

	Leves	Graves	Mortais	Totais
2002	46.584	908	102	47.594
2003	45.088	1006	94	46.188
2004	46.118	1.076	86	47.280
2005	46.900	1.001	101	48.002
2006	47.540	949	78	48.567
2007	50.934	834	75	51.843
2008	49.594	698	71	50.363
2009	38.877	548	74	39.499
2010	36.234	614	64	36.912
2011	30.616	473	52	31.141
2012	23.133	485	45	23.663

► **Índice de incidencias por sectores. 2012**

	Poboación afiliada		
	Homes	Mulleres	Total
Agricultura	16.957	20.034	36.991
Pesca	15.723	5.059	20.782
Industria	89.535	37.133	126.668
Construción	51.936	5.350	57.286
Servizos	220.603	288.453	509.056
Total	394.754	356.029	750.783

Índice de incidencia

Índice de incidencia por 100.000 traballadores

Base do índice: poboación afiliada á Seguridade Social con continxencia de accidente de traballo cuberta

Fonte: Subdirección Xeral de Estatísticas Sociais e Laborais do Ministerio de Traballo e Inmigración

	Índice incidencia leves			Índice incidencia graves			Índice incidencia mortais			Índice incidencia totais		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
Agricultura	4.782,69	1.272,84	2.881,78	224,10	94,84	154,09	17,69	0,00	8,11	5.024,47	1.367,67	3.043,98
Pesca	6.315,59	2.569,68	5.403,71	254,40	98,83	216,53	31,80	0,00	24,06	6.601,79	2.668,51	5.644,31
Industria	6.035,63	3.113,13	5.178,89	110,57	13,47	82,10	7,82	2,69	6,32	6.154,02	3.129,29	5.267,31
Construción	6.964,34	672,90	6.376,78	207,95	0,00	188,53	19,25	0,00	17,46	7.191,54	672,90	6.582,76
Servizos	2.759,26	1.609,97	2.108,02	56,66	15,95	33,59	8,61	0,00	3,73	2.824,53	1.625,91	2.145,34
Total	4.284,19	1.747,33	3.081,18	103,86	21,07	64,60	11,15	0,28	5,99	4.399,20	1.768,68	3.151,78

► **Enfermidades profesionais segundo sexo e provincias. 2012**

	Enfermidades profesionais con baixa			Enfermidades profesionais sen baixa		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	80	133	213	64	68	132
Lugo	17	24	41	24	12	36
Ourense	28	27	55	46	19	65
Pontevedra	144	138	282	152	91	243
Total	269	322	591	286	190	476

► **Enfermidades profesionais segundo sexo e e sectores de actividade. 2012**

	Enfermidades profesionais con baixa			Enfermidades profesionais sen baixa		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
Agricultura	2	4	6	1	2	3
Pesca	3	4	7	5	1	6
Industria	133	110	243	184	62	246
Construción	59	0	59	25	2	27
Servizos	72	204	276	71	123	194
Total	269	322	591	286	190	476

e que os rapaces aprendan a integrar a prevención no día a día e actúen de correo de transmisión desta concienciación cara aos seus maiores. No pasado ano as súas actividades desenvóléronse no centro do ISSGA en Lugo.

Centros educativos	11
Grupos	25
Alumnos	405

► **Programa de desenvolvemento rural sustentable**

O Real decreto 752/2010, do 4 de xuño, polo que se aproba o primeiro programa de desenvolvemento rural sustentable en aplicación da Lei 45/2007, do 13 do decembro, para o desenvolvemento sostible do medio rural, contempla como unha das actuacións do programa a 1.22.-CA.3 relativa a información e formación profesional ocupacional e continua dos traballadores.

Ao amparo do convenio asinado o 07.05.2012 entre a Administración xeral do Estado e a Comunidade Autónoma de Galicia para o período 2012-2016, o ISSGA desenvolveu distintas accións formativas e informativas de acordo cos plans de zonas rurais.

- 8 cursos básicos do ISSGA de prevención de riscos laborais para actividades do agro
- 32 cursos de prevención de riscos laborais no sector agrario e forestal
- Xornada técnica sobre a guía para a prevención de riscos no traballo a bordo dos buques de pesca
- Guía de boas prácticas ISSGA. Saúde laboral no marisqueo a pé
- Folla de prevención sobre prevención de riscos laborais con maquinaria agrícola
- Cartel e tríptico. Prevención dos trastornos musculoesqueléticos no marisqueo a pé
- Cartel. Lembra sobre prevención de riscos na pesca
- Cartel. No agro prevención de riscos laborais

3.3.2.4 Actuacións de promoción e participación

Campañas e actos de presentación

► **Promoción da prevención de riscos laborais a través da Escola de Prevención de Riscos Laborais (EPRL)**

A Escola Galega de Prevención inclúe un itinerario de riscos no fogar, na rúa, na escola e no traballo futuro para achegar a mensaxe da prevención aos nenos e nenas galegos e galegas. Co deseño de actividades en colaboración coa Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria para escolares de educación primaria, constitúe unha actividade itinerante para inculcar e espallar nas primeiras idades a vocación preventiva dun xeito didáctico, ameno e divertido

- **Presentación aos medios de comunicación do Plan de actividades 2012 e avance dos datos da sinistralidade laboral en Galicia no 2011**
- **Presentación de documentación técnica sobre traballos en altura no sector da construción. Asociación Provincial de Empresarios da Construción da Coruña (APECCO).**

A directora do ISSGA participou na presentación destes libros editados por APECCO en colaboración coa Consellería de Traballo e Benestar.

- **Presentación aos medios de comunicación do Programa de actividades formativas para o 2012**
- **Presentación aos medios de comunicación do Programa de prevención de riscos laborais no sector forestal para o 2012**
- **Ciclo de charlas Muller e emprego organizadas polo Concello de Ortigueira**
- **Acto de presentación da guía de vixilancia da saúde dirixida a percebeiros, mariscadoras e redeiras e editada polo Servizo Mancomunado Mar Seguro de Galicia**
- **Acto de presentación da campaña para elaborar o Mapa de riscos ergonómicos de Galicia**
- **Previsel. 7º Salón da prevención e seguridade laboral**
- **X Congreso Internacional de Prevención de Riesgos Laborales - ORP 2012**

Caseta e participación técnica e institucional. Taller: Exposición á sílice cristalina en empresas que traballan pedra natural e aglomerados de cuarzo. Artigo e póster: Avaliación dos plans de loita contra

a sinistralidade 2008-2010 en Galicia. Póster: Análise da saúde dos traballadores do sector da lousa na provincia de Lugo

Publicacións e estudos técnicos

Ao longo deste ano o ISSGA vén de publicar unha serie de documentos en formato impreso que tamén se poden descargar da páxina web do ISSGA en formato dixital. <http://issga.xunta.es/portal/contido/documentacion/publicacions/>

Follas de Prevención

<http://issga.xunta.es/portal/contido/documentacion/publicacions/follas-de-prevencion/>

Publicación periódica, en galego e castelán, en formato papel e dixital, coa que se pretende a divulgación de temas relacionados coa prevención de riscos laborais. Editáronse as seguintes:

- Núm. 30. Sistemas de xestión da prevención de riscos laborais (I)
- Núm. 31. Mobilización de pacientes: avaliación do risco. Método MAPO
- Núm. 32. Sistemas de xestión da prevención de riscos laborais (II)
- Núm. 33. Radiacións ópticas artificiais incoherentes

- Núm. 34. Prevención de riscos laborais con maquinaria agrícola

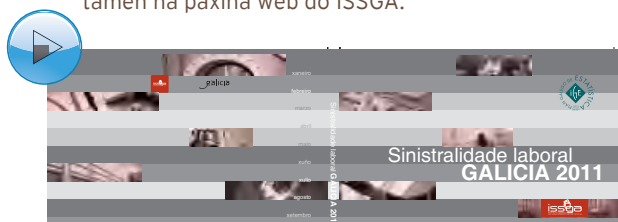
► Área técnica

Avance da sinistralidade laboral en Galicia 2011

Publicación na que se amosan datos de interese estatístico con carácter previo á publicación do anuario de sinistralidade laboral.

Anuario de sinistralidade laboral en Galicia 2011

Monografía dedicada á estatística descritiva da sinistralidade laboral en Galicia correspondente ao ano 2011. Ademais cada libro leva un CD en bolsa adhesiva. Publicado no mes de xuño e dispoñible tamén na páxina web do ISSGA.

Guía Técnica do ISSGA. O documento de protección contra explosións. Manual de axuda

Manual de axuda para elaborar o documento de protección contra explosións, realizado en colaboración con Fremap.

Manual de contidos de prevención de riscos laborais para entidades locais

Esta unidade didáctica destinada a concelleiros, persoal técnico, responsables de prevención ou de obras dos concellos, consta de dous módulos: o primeiro introduce os conceptos xenéricos en materia preventiva, e o segundo incide especialmente nos requisitos preventivos das obras, dende o punto

de vista das funcións e responsabilidades do persoal das administracións locais cuxas funcións están relacionadas con estas.

Guía de boas prácticas ISSGA. Saúde laboral no marisqueo a pé

Esta guía, que pretende ser un manual doado onde se indiquen pautas básicas para o traballo diario, é consecuencia dun traballo técnico e especializado: o Estudo epidemiolóxico no marisqueo a pé, realizado no 2011 polo Equipo de Medicina do Traballo do ISSGA, para o cal foi necesario realizar recoñecementos médicos individuais específicos sobre os riscos da actividade que fixeron posible chegar a uns resultados e conclusións para todo o colectivo.

É de gran valor o feito de que a información foi proporcionada por quen mellor coñece o sector: as propias mariscadoras. Relataron os seus problemas máis frecuentes, describiron as súas tarefas e a organización do seu traballo, etc., quedando para os profesionais da medicina do traballo a análise dos riscos, a identificación e diagnóstico das patoloxías e a asociación causal entre ambos os dous.

Estudo epidemiolóxico no marisqueo a pé

Análise da situación laboral das/os traballadoras/es do marisqueo a pé dirixido a mellorar as súas condicións de traballo.

► Divulgativos

Programa de actividades formativas do ISSGA 2012: Editado en formato papel, tamén está dispoñible na páxina web.

Prevención dos trastornos musculoesqueléticos no marisqueo a pé: Editouse un cartel e un tríptico.

Cartel informativo sobre a importancia das boas posturas no marisqueo a pé e explicación con imaxes dos estiramientos necesarios.

Lembra. Prevención de riscos laborais na pesca: Folleto recordatorio con 21 fichas das boas prácticas no sector da pesca dende o embarque ata a chegada a porto.

No agro: prevención de riscos laborais

Póster con recomendacións para traballar con seguridade co tractor, motoserra e rozadora.

► Plan e Memorias

Informe de Actividade 2011

Durante o primeiro trimestre do ano elaborouse o informe das actividades realizadas durante todo o ano 2011. Este documento tamén está dispoñible na páxina web do ISSGA.

► Estudos técnicos

Análise dos accidentes laborais por sobreesforzos. Ano 2010

Estudo baseado nos datos obtidos da comunicación de accidentes de traballo e de recaídas destes, tanto para poñer de manifesto o grao de utilidade da información dispoñible desta forma, como de sacar algún tipo de información orientativa sobre aqueles accidentes de traballo con orixe por sobreesforzo que son máis proclives a producir ou a manifestarse co tempo en forma de enfermidade.

Estudo dos accidentes laborais non traumáticos. Anos 2007-2010

Estudo dos accidentes non traumáticos, considerados aqueles que acontecen sen axente físico externo que cause lesións ao traballador. Teñen a súa orixe en infartos, derramos e outros accidentes vasculares, os cales aparecen tipificados nos partes de accidente comunicados, a través do sistema Delt@ (Declaración electrónica de traballadores accidentados).

Condicións de traballo en Galicia

Descríbense as condicións laborais de traballadores e traballadoras nas empresas no ámbito da prevención dos riscos e coñecer de primeira man os datos de recursos e da organización preventiva con que contan os empresarios para garantir a seguridade e a saúde e poder así estimar a actividade preventiva das empresas.

A xestión da prevención de riscos laborais nas empresas galegas

Dá unha descrición dos recursos e organización preventiva con que contan os empresarios para garantir a seguridade e a saúde dos traballadores e poder, así, estimar a actividade preventiva das empresas a partir das accións desenvolvidas para dispoñer de información na que basear criterios de actuación en materia de asesoramento e asistencia técnica ás empresas de Galicia.

Estudo da situación das empresas en parques empresariais galegos

Describe a xestión da prevención de riscos laborais nas empresas radicadas en polígonos ou parques empresariais co obxectivo de coñecer os seus recursos e organización preventiva e dispoñer de información na que basear criterios de actuación en materia de asesoramento e asistencia técnica.

Estudo da estrutura da prevención dos riscos laborais e da capacidade de actuación ante emerxencias dos polígonos industriais galegos

O Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral da Xunta de Galicia (ISSGA) e a Federación Galega de Parques Empresariais (FEGAPE) colaboraron estreitamente na elaboración deste informe de situación dos polígonos empresariais galegos respecto da Seguridade e Saúde Laboral e da súa capacidade de xestionarse e actuar ante unha emerxencia.

Caracterización da exposición ao po de sílice e ao ruído nos postos de traballo do sector da lousa na provincia de Lugo. Presentado no Congreso Internacional Bilbao ORP 2012. Artigo

Este traballo estuda as condicións hixiénicas

do sector, valorando, por posto de traballo, a exposición a ruído e po de sílice libre cristalina dos 233 traballadores empregados nos 13 centros de traballo da provincia, e analizando as medidas preventivas adoptadas polas empresas, co obxectivo de establecer recomendacións para a mellora das súas condicións de traballo, tanto no que se refire ás medidas técnicas de redución e de control dos riscos, como á dotación das instalacións e, finalmente a outras medidas de xestión.

Análise da saúde dos traballadores do sector da lousa na provincia de Lugo. Congreso Internacional. Presentado no Congreso Internacional Bilbao ORP 2012. Póster

O obxectivo é reflectir graficamente as patoloxías máis relevantes dos traballadores do sector. A análise baséase no estudo epidemiolóxico realizado no sector da lousa na provincia de Lugo entre outubro do 2010 e febreiro do 2011. Na provincia de Lugo encóntrase o segundo núcleo produtor de lousa de Galicia. Na actividade da extracción e transformación da lousa existen diversos factores de risco para a saúde dos traballadores, entre os que destacan a exposición a po de sílice, o ruído e os asociados á carga física derivada de posturas forzadas, de movementos repetitivos e de manipulación manual de cargas. O estudo fíxose sobre unha mostra de 169 traballadores das seis empresas máis representativas da provincia, que respondían ao criterio de dez ou máis anos de antigüidade en empresas do sector. Estableceuse un protocolo específico para o recoñecemento médico, do que se tomaron os datos para a obtención das conclusións.

Avaliación dos plans de loita contra a sinistralidade de 2008-2010 en Galicia. Congreso Internacional. Presentado no Congreso Internacional Bilbao ORP

2012. Artigo e Póster

Actuouse sobre unha serie de empresas que cumprían os requisitos de ter máis de 3 accidentes ao ano e superar no 50% os índices de sinestralidade dos seus sectores de referencia. A avaliación fíxose tendo en conta que é unha das actividades que ocupa unha importante carga de traballo técnico, de cara a comprobar a súa efectividade e rendibilidade. Abordouse nesta avaliación o comportamento destas 835 empresas analizadas, tanto en canto aos índices de sinestralidade, coma ao emprego, comparándoas cos seus sectores de referencia e co total de Galicia, estudando a súa representatividade en cada momento. As conclusións constatan o positivas que son este tipo de actuacións de cara a reducir a sinestralidade.

Análise dos accidentes laborais da poboación inmigrante - Ano 2010

Estudo dos accidentes laborais da poboación inmigrante. Analízanse os datos dos accidentes laborais acontecidos en Galicia, se teñen unha relación significativa cos sectores e ocupacións dos traballadores estranxeiros.

Consultas técnicas

O ISSGA ten establecido un protocolo de resposta ás consultas técnicas que os cidadáns poden formular. Este protocolo pretende dar resposta ás consultas que entran no ISSGA, cun criterio común e un límite de tempo establecido para garantir un estándar de calidade neste servizo. No ano 2012 tramitáronse 509 consultas escritas, que chegaron a través da páxina web, telefonicamente ou por outros medios.

Ademais destas consultas técnicas o ISSGA tamén dá resposta a outro tipo de cuestións relacionadas cos cursos programados e a dispoñibilidade de material didáctico ou

solicitudes de publicacións e outro material impreso.

Formación interna

Ao longo do 2012 realízanse accións formativas de actualización e mellora para os técnicos do ISSGA.

- Curso de formación de titores e xestores na contorna moodle
- Curso teórico-práctico de traballos en espazos confinados
- Curso de capacitación en habilidades de elaboración de informes periciais e de ratificación ante os tribunais no ámbito social e laboral
- Curso de seguridade no ámbito das carretillas elevadoras_2 edicións
- Curso de redución e control de ruído. Casos prácticos na industria
- Curso e-learning: scorms e creación de contidos con eXe.

Participación en grupos de traballo, xornadas técnicas e foros doutras entidades.

- Grupos de ámbito autonómico
 - Consello Galego de Seguridade e Saúde Laboral: amianto, silicose.
 - Do Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral: Grupos de traballo: para establecer as actuacións en materia de prevención de riscos laborais no ámbito educativo, VLA-ED por inhalación de po e sílice, comisión permanente de carácter asesor nos aspectos relacionados coa integración da igualdade nas políticas de prevención de riscos laborais, sobre novo decreto de residuos sanitarios, da Fundación Galega do Metal.
- De ámbito estatal: o ISSGA ten presenza mediante os seus técnicos en distintos grupos de traballo da Comisión Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo

(CNSST), Comité técnico Mixto do Ministerio de Emprego e Seguridade Social-CCAA propostos polo Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT) ás comunidades autónomas e de AENOR.

- Con outras comunidade autónomas: Grupo sector pesqueiro dos institutos de seguridade e saúde laboral da costa cantábrica.

- Xornadas

O ISSGA colaborou na organización de actividades formativas con outras consellerías e entidades e asociacións e nas que participaron un total de 4.530 alumnos.

Relacións con outros organismos

• Convenios

- Convenio de colaboración entre a Escola Galega de Administración Pública (EGAP) e o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral (ISSGA) para o desenvolvemento de actividades de formación, divulgación e investigación en materia de prevención de riscos laborais Data da sinatura: 24 de xaneiro de 2012.
- Acordo marco de colaboración entre a Universidade de Vigo e o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral para o desenvolvemento de actividades de formación, investigación e divulgación en materia de prevención de riscos laborais. Data da sinatura: 03 de xullo de 2012.
- Acordo marco de colaboración entre o Instituto Galego de Seguridade e Saúde Laboral e a Federación Galega de Municipios e Provincias para o desenvolvemento de actividades de formación e información en materia de prevención de riscos laborais e seguridade e saúde no traballo. Data da sinatura: 29 de agosto de 2012.
- Así mesmo, o 3 de outubro de 2012 asinouse un acor-

do de colaboración entre a Consellería de Sanidade e a Consellería de Traballo e Benestar para o intercambio de información sobre os riscos de exposición laboral ao amianto, no que o ISSGA é o actor principal por parte da Consellería de Traballo e Benestar.

• Coordinación con outros organismos da Administración

Xunta de Galicia

- Dirección Xeral de Relacións Laborais. Consellería de Traballo e Benestar
 - Comisión de Goberno do ISSGA.
 - Protocolo de coordinación entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fiscalía de Galicia, para a investigación eficaz e rápida dos delitos contra a vida, a saúde e a integridade física dos traballadores, así como para a execución efectiva das sentenzas condenatorias.
- Dirección Xeral de Emerxencias e Interior. Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza
 - Rede de comunicación dos accidentes laborais (112).
 - Xestión de emerxencias en parques empresariais.
- Dirección Xeral de Innovación e Xestión da Saúde Pública. Consellería de Sanidade
 - Comisión de Goberno do ISSGA.
 - Desenvolvemento dunha unidade docente de Medicina do Traballo.
 - Reunións técnicas para a colaboración en investigación de enfermidades profesionais e vixilancia da saúde, incluída postocupacional, dos traballadores expostos a risco por amianto.
 - Plataforma de saúde laboral para a comunicación de sospeitas de enfermidade profesional
- Dirección Xeral de Industria, Enerxía e Minas.

Consellería de Economía e Industria

- Comisión de Goberno do ISSGA.

- Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro. Consellería do Medio Rural e do Mar
 - Grupo de traballo para a elaboración de material audiovisual sobre o sector pesqueiro.
- Escola Galega de Administración Pública. Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza
 - Colaboración na realización de cursos de formación.
- Inspección de Traballo e Seguridade Social (ITSS)
 - Plan de actuación en obras singulares e grandes obras.
 - Protocolo de coordinación entre a Consellería de Traballo e Benestar e a Fiscalía de Galicia, para a investigación eficaz e rápida dos delitos contra a vida, a saúde e a integridade física dos traballadores, así como para a execución efectiva das sentenzas condenatorias.
 - Plan Vixía.
 - Programa Segumar.

Outros institutos de seguridade e saúde laboral

- Instituto Nacional de Seguridade e Hixiene no Traballo (INSHT).
 - Presenza no Comité Técnico Mixto INSHT-CCAA.
 - Presenza na Rede de Institutos de Seguridade

e Saúde Laboral.

- Asistencia e participación en xornadas.
- Colaboración na elaboración de normativa e guías técnicas.
- Instituto Vasco de Seguridade e Saúde Laborais (OSALAN), Instituto Cántabro de Seguridade e Saúde no Traballo (ICASST) e Instituto Asturiano de Prevención de Riscos Laborais (IAPRL).
 - Xornadas de colaboración en prevención de riscos laborais no sector pesqueiro.
 - Estudo para a elaboración de guías técnicas de vixilancia da saúde e ergonomía na pesca.
- Instituto Asturiano de Prevención de Riscos Laborais (IAPRL)
 - Mapa de risco químico.

Outros organismos

- Ministerio de Emprego e Seguridade Social
 - Colaboración no Programa de cooperación técnica internacional
 - Equipos de valoración de incapacidade (EVI).
 - Determinación de coeficientes redutores.
- Axencia Europea para a Seguridade e Saúde no Traballo
 - Rede Europea e Rede Nacional de Seguridade e Saúde no Traballo.
- Fundación para a Prevención de Riscos Laborais
 - Colaboración no ámbito da formación.

3.3 ÁREA DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL

Promoción do emprego

4.1. PROGRAMAS DE COOPERACIÓN

Entre as medidas a cargo da Dirección Xeral de Promoción do Emprego¹ da Consellería de Traballo e Benestar que teñen como obxectivo principal procurar a mellora a empregabilidade das persoas e, de xeito particular, a daquelas con maiores dificultades de acceso e/ou permanencia no mercado de traballo, atópanse os programas de cooperación.

A política de apoio á creación de emprego a través destes programas, ten unha tripla dimensión:

- En primeiro lugar, a de mellorar a empregabilidade dos traballadores que participan, a través da súa inserción laboral no mercado de traballo, prestando especial atención aos colectivos con especiais dificultades de inserción.
- Así mesmo, a posta en marcha destes programas permite a realización de actuacións de mellora das dotacións públicas ou de uso público no ámbito local, que repercuten na mellora da calidade de vida e dos servizos para toda a sociedade.
- Finalmente, o terceiro aspecto importante que rodea

a estes programas é a colaboración institucional entre a Xunta de Galicia, as entidades locais e as distintas asociacións representativas da sociedade civil, responsables de promover estas iniciativas o que posibilita e contribúe ao desenvolvemento, aproveitamento e dinamización do potencial económico, social e cultural da nosa comunidade autónoma, á vez que favorece a creación de emprego de calidade.

Neste marco, a Subdirección Xeral de Escolas Obradoiro e Programas de Cooperación da Dirección Xeral de Promoción de Emprego xestiona os seguintes programas:

4.1 PROGRAMAS DE COOPERACIÓN

Estes programas teñen por obxecto subvencionar a entidades locais, así como a outras administracións distintas da local, universidades e entidades sen ánimo de lucro, a contratación de desempregados/as para a realización de obras ou servizos de interese xeral e social. A subvención consiste nunha contía equivalente aos custos salariais e ás cotizacións empresariais á Seguridade Social derivados da contratación destes traballadores.

A finalidade última que se persegue con estes programas é a creación de emprego e a inserción no mundo laboral

¹ Coa publicación do Decreto 235/2012, do 5 de decembro (DOG núm. 233 do 07.12.2012) esta dirección xeral desaparece e as competencias en materia de emprego pasan a formar parte da Dirección Xeral de Emprego e Formación. No momento da redacción deste capítulo atópase vixente o Decreto 42/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Traballo e Benestar (DOG núm. 46 do 06.03.2013).

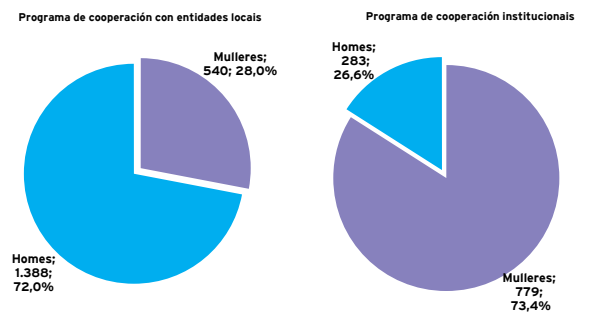
dos/as desempregados/as, en especial dos/as que pertencen aos colectivos con maiores dificultades de acceso ao mercado laboral. Polo tanto, a realización da obra ou servizo pasa a un segundo plano de prioridade.

En relación coa contratación de desempregados/as no marco dos programas de cooperación en colaboración coas entidades locais, no ano 2012, debe destacarse o apoio a proxectos a cargo de 324 entidades locais, mediante axudas por valor de 12,2 millóns de euros que permitiron a contratación de 1.928 persoas desempregadas (540 mulleres e 1.388 homes).

Así mesmo, e no marco deste mesmo programa, no ámbito do apoio a proxectos de interese xeral e social ás entidades sen ánimo de lucro, concedéronse axudas a 261 entidades sen ánimo de lucro por valor de 8,1 millóns de euros que permitiron a contratación de 564 persoas desempregadas (474 mulleres e 90 homes).

► **Traballadores contratados para a realización de obras ou servizos de interese xeral e social**

	Entidades	Beneficiarios
Programa de cooperación con entidades locais	324	1.928
Programa de cooperación institucionais	261	564
Total	585	2.492

Cómpre salientar que nestes programas a condición de muller vítima de violencia establécese como un dos criterios prioritarios á hora de realizar a selección dos beneficiarios, sendo contratadas 65 mulleres ao longo de 2012.

Actuacións subvencionadas

Os constantes cambios da sociedade moderna (sobre todo, os relacionados coa aplicación das novas tecnoloxías e coa aparición de novos hábitos sociais, moitos deles vinculados a unha nova valoración do tempo de ocio) están provocando o afloramento de profesións emerxentes. Estes novos hábitos sociais, pódense satisfacer creando actividades económicas que provean os servizos necesarios. Ademais, estas actividades teñen a importante característica de ser intensivas en emprego e, polo tanto, o seu desenvolvemento terá un efecto directo sobre a creación de emprego superior ao das actividades tradicionais.

Por outra banda, a Consellería de Traballo e Benestar, financiou, no marco dos programas de cooperación en colaboración coas entidades locais no ano 2012, a contratación dun total de 682 traballadores que forman parte da estrutura renovable (tres capataces e nove peóns) dos 57 grupos municipais de intervención rápida (GRUMIR) existentes en Galicia, para dar resposta inmediata a situacións de emerxencia como incendios forestais, incendios urbanos, inundacións, nevadas ou calquera outra situación que implique un risco para as persoas ou bens. Estas contratacións supoñen para a Administración autonómica, un esforzo inversor de 6,6 millóns de euros.

O mantemento ao longo dos anos destes servizos está permitindo o desenvolvemento de plans de prevención de riscos, especialmente polo que respecta aos incendios forestais, o que é sumamente importante de cara á seguridade da poboación.

Ademais dos Grumir entre os servizos subvencionados destacan, por un lado, os relacionados co socorrismo e a

vixilancia nas praias e piscinas municipais, e por outro, os servizos de limpeza e mantemento de praias e zonas verdes, mantemento de piscinas municipais, recuperación, mantemento e limpeza de marxes de ríos, etc.

A través destes programas dáse un importante pulo aos servizos sociais prestados polas distintas entidades beneficiarias, así como aquelas actividades vinculadas aos novos viveiros de emprego que ofrezan aos desempregados, maiores oportunidades de readaptación ao ámbito laboral, entre as cales estarán as dirixidas á prestación de servizos relacionados con:

- ▶ Ambientais, de medidas forestais e de ámbito rural
- ▶ Sociais, educativos e relacionadas coa muller
- ▶ Relacionados coa cultura, o turismo e o deporte
- ▶ De protección civil, seguridade e outras obras
- ▶ Administrativos de informática e de novas tecnoloxías de información e comunicación

Os servizos máis frecuentes subvencionados en 2012 foron os seguintes:

- ▶ Servizos relacionados con emerxencias, vixilancia e seguridade.
- ▶ Servizos de carácter social e de atención a colectivos desfavorecidos.
- ▶ Servizos de mantemento e revalorización de zonas públicas e conservación medioambiental.
- ▶ Servizos de fomento da cultura emprendedora.
- ▶ Servizos de promoción turística.
- ▶ Servizos de asesoramento para o medio rural.
- ▶ Servizos de programas tecnolóxicos e de I+D+i.
- ▶ Servizos de promoción cultural e dinamización do deporte. Dinamización veciñal. Fomento do asociacionismo.

4.1.2 Programas de promoción do desenvolvemento local

Estes programas teñen como fin promover a creación de emprego a través do desenvolvemento local, mediante:

- ▶ A contratación de axentes de emprego e desenvolvemento local, por parte das entidades locais.
- ▶ A contratación de axentes de emprego e unidades de apoio, polos órganos e organismos das administracións públicas distintas da local, universidades e entidades sen ánimo de lucro.

Os programas de contratación de axentes de emprego e desenvolvemento local, así como de axentes de emprego e unidades de apoio, configúranse como un elemento clave na dinamización das políticas activas de emprego no contorno local, ao facilitar ás devanditas entidades á contratación subvencionada, do persoal técnico necesario para impulsar e xestionar actuacións que teñan por obxecto a creación de emprego e a actividade empresarial.

A contratación de axentes de emprego e unidades de apoio por parte das administracións distintas da local, universidades e entidades sen ánimo de lucro e de axentes de emprego e desenvolvemento local (AEDL) por parte das entidades locais, ten por obxecto a dinamización do emprego no ámbito de toda a Comunidade Autónoma de Galicia.

Estes técnicos, que configuran a Rede de técnicos de emprego de Galicia, teñen como funcións principais as de colaborar na implantación das políticas activas de emprego relacionadas coa creación de actividade empresarial, as de animación, estímulo e innovación actuando como promotores de actividade, asesores puntuais de proxectos de empresa e prospectores de mercado, contribuíndo á dinamización e xeración de novas actividades no ámbito local e rural.

O desenvolvemento destas tarefas contribúe á constitución dun contorno local propicio á creación de emprego e a potenciar a xeración de iniciativas empresariais e novas actividades xeradoras de emprego, que repercuten na creación de novos postos de traballo e de alternativas de ocupación laboral.

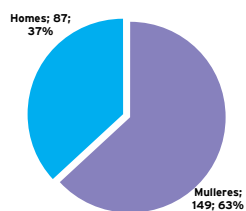
No 2012 concedéronse axudas a 242 entidades locais por valor de 2,2 millóns de euros que posibilitaron a contratación de 236 axentes de emprego e desenvolvemento local (149 mulleres e 87 homes).

No marco da colaboración coas entidades sen ánimo de lucro, resultaron beneficiarias 19 entidades, mediante subvencións que ascenderon a case un millón de euros, permitindo a contratación de 38 axentes de emprego e unidades de apoio (26 mulleres e 12 homes).

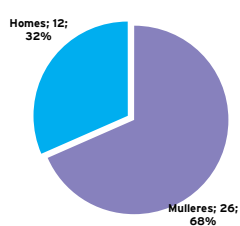
► Técnicos de emprego de Galicia.

	Entidades	Beneficiarios
Contratación de axentes de emprego e desenvolvemento local	242	236
Contratación de axentes de emprego/ unidades de apoio	19	38
Total	261	274

Contratación de axentes de emprego e desenvolvemento local

Contratación de axentes de emprego/unidades de apoio

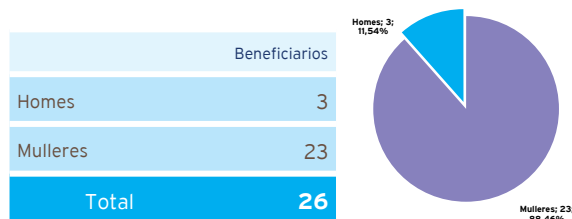
A Rede de técnicos de emprego de Galicia caracterízase por dous trazos que a converten na máis importante de todo o Estado; por unha parte a súa cobertura xeográfica, xa que abarca a práctica totalidade dos concellos de Galicia e, por outra, a cualificación dos profesionais que a integran, que contan cunha formación universitaria, relacionada cos ámbitos empresarial e xurídico, principalmente, e cunha probada experiencia no eido da acción local a favor do emprego.

Os técnicos de emprego son o punto de referencia en materia de emprego para todas as persoas que habitan no territorio onde eles actúan. Como coñecedores das necesidades e potencialidades dese territorio, teñen que estimular a actividade empresarial, animando os emprendedores e asesorando e informando sobre a viabilidade técnica, económica e financeira dos proxectos empresariais que xurdan.

4.2 PROGRAMAS MIXTOS DE FORMACIÓN E EMPREGO

4.2.1 Escolas obradoiro e casas de oficios

As escolas obradoiro e casas de oficios configúranse como un programa mixto que combina accións de formación e emprego dirixido a mellorar a ocupación das persoas desempregadas menores de 25 anos, coa finalidade de facilitar a súa posterior integración no mercado de traballo. Todos os proxectos aprobados deben realizar obras ou prestar servizos de utilidade pública ou interese social, e a súa duración non pode exceder os 24 meses. Durante o ano 2012 funcionou 1 escola, na que participaron 26 mozos e mozas desempregados/as, dos que o 88,46 % foron mulleres e o 11,54 % homes.

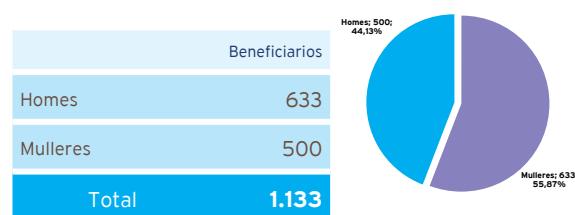

A especialidade formativa que se impartiu na escola obradoiro foi a de servizos socioculturais e á comunidade.

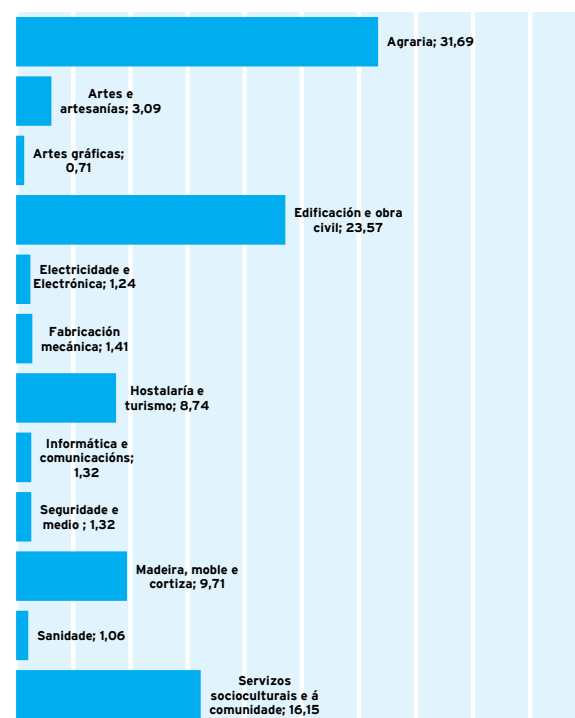
4.2.2 Obradoiros de emprego

Os obradoiros de emprego, ao igual que as escolas obradoiro e casas de oficios, combinan accións de formación e emprego, pero neste caso dirixidos a persoas desempregadas e maiores de 25 anos, sendo a súa duración máxima 12 meses. Este programa ten como finalidade a posterior inserción laboral dos participantes nos obradoiros de emprego.

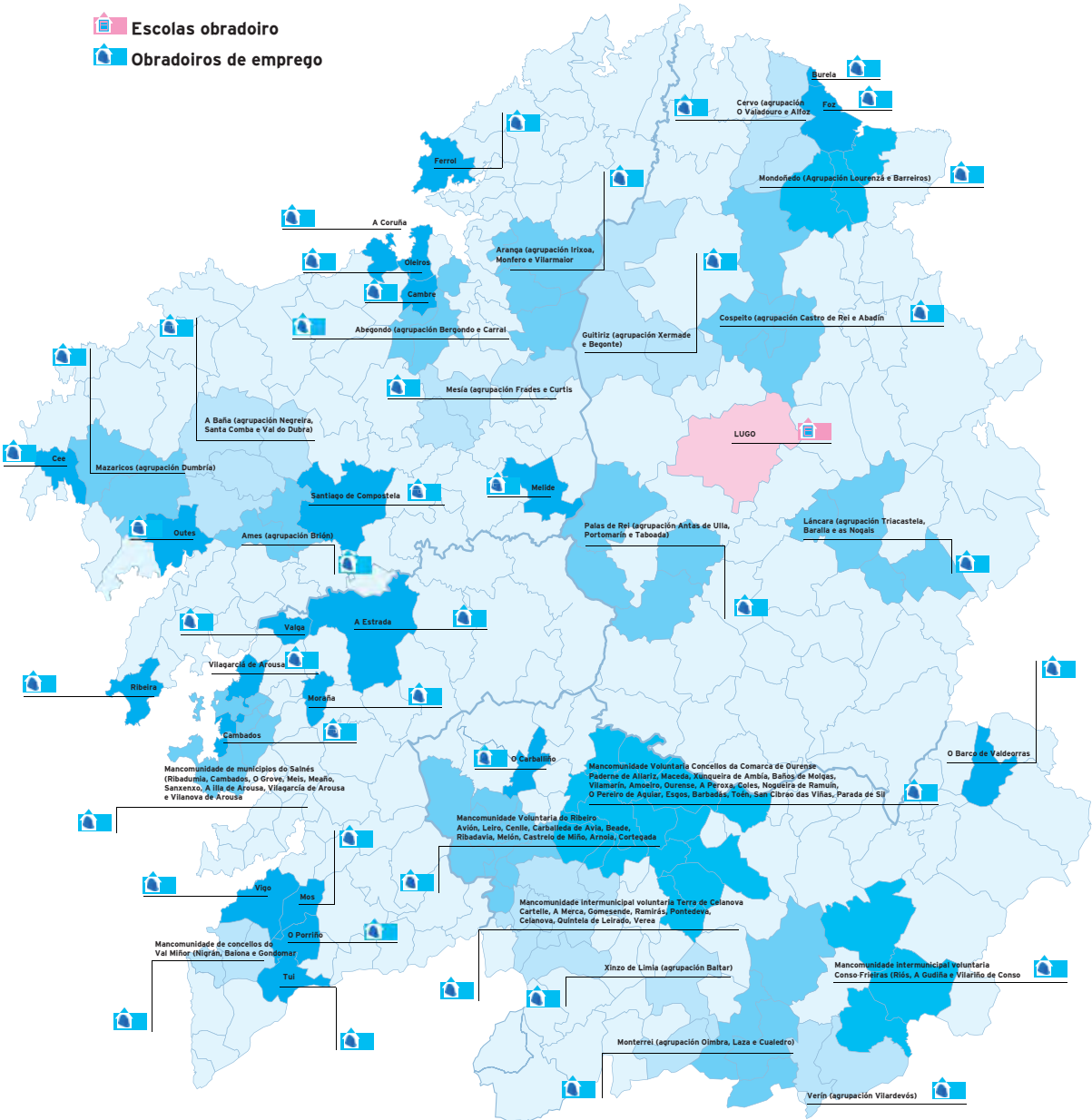
O número de obradoiros de emprego que funcionaron ao longo do ano 2012 foi de 43. O número de participantes nos obradoiros de emprego durante o ano 2012 foi de 1133, dos que o 44,13% foron mulleres e 55,87% homes.

Nos obradoiros de emprego impartíronse especialidades pertencentes ás seguintes familias profesionais, que son as sinaladas no gráfico.

Concellos nos que funcionaron escolas obradoiro e
obradoiros de emprego

4.3 MEDIDAS DE APOIO Á CONTRATACIÓN, A EMPREENDEDORES E AO TRABALLO AUTÓNOMO

4.3 MEDIDAS DE APOIO Á CONTRATACIÓN, AOS EMPREENDEDORES E AO TRABALLO AUTÓNOMO

Os programas dirixidos a mellorar a inserción e reinserción laboral dos traballadores desempregados, especialmente daqueles que pertencen aos colectivos que acceden ao mercado laboral con máis dificultade, xa sexa mediante unha contratación por conta allea ou polo seu establecemento por conta propia, constitúen un dos piares sobre os que se asentan as políticas activas de emprego da Xunta de Galicia xestionadas pola Consellería de Traballo e Benestar.

Inclúense nestas políticas activas os incentivos á contratación por conta allea, a promoción do emprego autónomo, os programas de incentivos á contratación das persoas pertencentes a colectivos en risco de exclusión social, os programas de inserción laboral das persoas con discapacidade, as iniciativas emprendedoras xeradoras de emprego e dinamizadoras do contorno local e rural. Os programas de cooperación, as escolas obradoiros, as casas de oficios e os obradoiros de emprego.

Así mesmo o goberno galego consciente da existencia de profundas desigualdades no acceso das mulleres ao ámbito do traballo remunerado, avogou pola adopción de medidas de acción positiva de cara á incorporación das mulleres e dos homes de Galicia no ámbito do emprego en clave de igualdade, o cal promoverá o crecemento económico e o desenvolvemento do tecido produtivo.

No ano 2012 continuáronse as labores de difusión e coñecementos destes programas tanto a través de actuacións propias da consellería como en colaboración con diferentes institucións públicas e privadas, participando en todas as actuacións de carácter informativo deseñadas para dar a coñecer todas as medidas das políticas activas de emprego aos seus potenciais beneficiarios ao longo de todo o territorio galego.

4.3.1 Fomento da contratación por conta allea e da estabilidade laboral

Un dos principios reitores da política de emprego é o reforzo do consenso entre a Administración e os axentes sociais no deseño e aplicación das políticas activas de emprego. Así o 25 de xaneiro do 2012 asinou o acordo sobre actuacións en materia de emprego, que da continuidade aos acordos xa acadados anteriormente no seo do Diálogo Social, e que ten por obxecto por en marcha medidas innovadoras en materia de emprego e modificar o acordo sobre fomento da empregabilidade, da contratación e da estabilidade para intentar dar resposta á negativa situación do mercado laboral e fixar as bases reguladoras e proceder á convocatoria para o ano 2012 dos incentivos á contratación das persoas desempregadas coa finalidade de favorecer o emprego e facilitar a inserción laboral dos traballadores e das traballadoras desempregados e, en especial, a de aqueles colectivos con maiores dificultades.

O acordo aséntase sobre dous piares: deseño de dous programas que combinan formación, emprego e actuacións de orientación laboral destinadas aos colectivos máis afectados pola crise: mozos e mozas sen cualificación, persoas desempregadas de longa duración, persoas desempregadas que esgotasen as prestacións por desemprego, perceptoras de RISGA ou persoas desempregadas de 45 ou mais anos de idade, e a modificación dos programas de fomento da contratación que só beneficiarán ás persoas desempregadas participantes activas nalgún dos programas de fomento da empregabilidade e ás entidades colaboradoras coa Administración.

Co obxectivo de vincular todas as políticas activas de emprego e a implicación real do tecido empresarial na recuperación do mercado laboral, establécese a obrigatoriedade da participación activa nos programas de fomento da empregabilidade por parte das persoas desemprega-

das e, a colaboración activa das diferentes empresas galegas coa administración, isto supón a modificación dos programas de incentivos á contratación que só beneficiarán ás persoas desempregadas participantes activas nos programas de fomento da empregabilidade e ás entidades colaboradoras coa Administración.

Continúase cunha estrutura de incentivos ligada ao fomento das contratacións indefinidas iniciais realizadas especialmente cos colectivos de desempregados que teñen dificultades para acceder ao mercado laboral e co mantemento do emprego de carácter estable mediante incentivos á transformación de contratos temporais en indefinidos dos que se beneficiarán exclusivamente as microempresas.

Inclúese un novo programa de fomento da contratación indefinida a tempo parcial, que se limita aos contratos cunha xornada da metade da ordinaria co obxectivo de facilitar o acceso ao mercado laboral das persoas desempregadas.

Delimítanse claramente os supostos en que se incentivan as contratacións laborais temporais, limitándose aos contratos de inserción laboral para colectivos en risco de exclusión social e aos contratos de interinidade para favorecer a conciliación da vida profesional e familiar.

O acordo de 25 de xaneiro establece un novo programa, o programa EMPORFOR que xorde co obxectivo de proporcionar ás persoas desempregadas un emprego a tempo parcial e mellorar a cualificación profesional, combinando a inserción laboral cun programa personalizado de orientación-formación.

Este programa baséase nun proceso combinado de emprego, orientación e formación, que consiste en compatibilizar un contrato de traballo a tempo parcial do 70% da xornada laboral co compromiso de asistir, no 30%

restante, a programas de orientación e formación profesional, encamiñados a obter un certificado de profesionalidade. Nesta liña, neste programa son subvencionables as modalidades de contratación temporal a tempo parcial do 70% da xornada a tempo completo establecida no convenio colectivo de aplicación ou, no seu defecto, da xornada ordinaria máxima legal.

Deséñase tamén un programa mixto de formación e contratación (FORCON) dirixido a mozos e mozas con baixa cualificación que versa sobre especialidades formativas vencelladas a ocupacións incluídas nos sectores estratéxicos de Galicia, segundo o plan estratéxico Galicia 2010-2014, de xuño de 2010.

Os sectores estratéxicos de futuro son os relacionados coa economía verde (enerxías renovables, vehículo verde, preservación ambiental), economía da saúde (servizos á terceira idade, servizos á dependencia) e economía do coñecemento (TIC, audiovisual e cultura, biotecnoloxía, tecnoloxías mecánicas e robotización) sectores nos que se prevé maiores posibilidades de empregabilidade e estabilidade.

Normativamente, os incentivos á contratación por conta allea regúlanse en dous ordes de convocatoria:

Normativa

- ▶ Orde do 6 de agosto de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do programa de incentivos á contratación das persoas traballadoras, cofinanciado polo Fondo Social Europeo, e se procede á súa convocatoria para o ano 2012. (DOG nº 155, do 14.08.2012).
- ▶ Orde do 3 de agosto de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do Programa de incentivos á formación e contratación - Programa Forcon - e se procede á súa convocatoria para o ano 2012. (DOG nº 155, do 14.08.2012).

4.3 MEDIDAS DE APOIO Á CONTRATACIÓN, A EMPREENDEDORES E AO TRABALLO AUTÓNOMO

A. Programa de incentivos á formación e contratación - Programa Forcon.

Fomento da inserción laboral das persoas desempregadas mozas sen cualificación mediante a concesión de incentivos á súa contratación temporal, cunha duración de 6 meses, sempre que previamente participasen como alumnas na etapa formativa do programa FORCON.

B. Programa de incentivos á contratación das persoas traballadoras.

I. Programa de fomento da contratación indefinida inicial (Programa CONII)

Fomento da inserción laboral de persoas traballadoras que presentan desvantaxes para acceder ao mercado de traballo mediante a concesión de incentivos á súa contratación indefinida inicial a xornada completa, sempre que se realicen polas entidades colaboradoras con aquelas persoas desempregadas que teñan a consideración de participantes activas.

No ano 2012 mantense o incremento do importe dos incentivos cando as contratacións foran realizadas por microempresas para prestar servizos en centros de traballo radicados nun concello rural e cando a taxa de estabilidade acadada sexa igual ou superior ao 75%.

II. Programa de fomento da contratación indefinida inicial a tempo parcial (Programa CONIIP)

Fomento da inserción laboral de persoas desempregadas mediante a concesión de incentivos á súa contratación indefinida inicial a tempo parcial, cunha xornada pactada ao 50% da xornada a tempo completo establecida no convenio colectivo de aplicación ou, no seu defecto, da xornada máxima legal, sempre que se realicen polas entidades colaboradoras con aquelas persoas desempregadas que teñan a consideración de participantes activas.

III. Programa de incentivos á transformación de contratos temporais en indefinidos (Programa Estabiliza)

Fomento da estabilidade mediante a concesión de incentivos á transformación en indefinidos dos contratos temporais de persoas traballadoras.

Na orde de 2012 só poderán ser beneficiarias destes incentivos as entidades colaboradoras que teñan a condición de microempresa.

IV. Programa de incentivos á contratación temporal (Programa Inserta)

Fomento da inserción laboral de colectivos en risco de exclusión social mediante a concesión de incentivos á súa contratación temporal.

Fomento da conciliación da vida persoal, familiar e laboral mediante a concesión de incentivos aos contratos de interinidade realizados con persoas desempregadas para substituír persoas traballadoras en excedencia por coidado de familiares ou con redución de xornada de traballo por motivos familiares.

V. Programa de incentivos ao emprego, orientación e formación (Programa Emporfor)

Este programa basease nun proceso combinado de emprego, orientación e formación, que consiste en compatibilizar un contrato de traballo a tempo parcial do 70% da xornada laboral co compromiso de asistir, no 30% restante, a programas de orientación e formación profesional, encamiñados a obter un certificado de profesionalidade. Nesta liña, neste programa son subvencionables as modalidades de contratación temporal a tempo parcial do 70% da xornada a tempo completo establecida no convenio colectivo de aplicación ou, no seu defecto, da xornada ordinaria máxima legal.

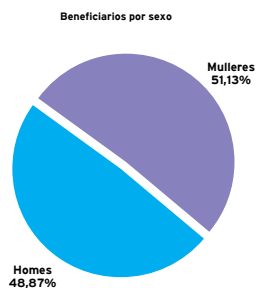
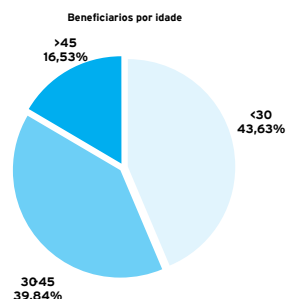
Os contratos temporais terán que realizarse polas entidades colaboradoras con persoas desempregadas que teñan a condición de participantes activas e sexan paradas de longa duración, esgotasen as prestacións por desemprego, sexan perceptoras da Risga ou teñan 45 ou máis anos de idade.

► Beneficiarios

No ano 2012, 886 empresas foron beneficiarias destas axudas das que se beneficiaron 1.107 traballadores dos que 541 foron homes e 566 foron mulleres.

Beneficiarios por sexo:	Homes	Mulleres	Total
Fomento da contratación indefinida	205	229	434
Fomento da transformación de contratos temporais en indefinidos	329	331	660
Fomento da contratación temporal	7	6	13
Total	541	566	1.107

Beneficiarios por idade:	<30	30-45	>45
Fomento da contratación indefinida	175	166	93
Fomento da transformación de contratos temporais en indefinidos	303	269	88
Fomento da contratación temporal	5	6	2
Total	483	441	183

4.3.2 Apoio ao emprendemento, ao autoemprego e ao traballo autónomo

Un dos eixes de actuación prioritario das políticas activas de emprego xestionadas pola Consellería de Traballo e Benestar é o fomento do espírito emprendedor entre as persoas desempregadas galegas e o apoio á creación dos seus propios postos de traballo e de novas iniciativas empresariais. A consolidación dunha cultura emprendedora resulta vital para que a opción do autoemprego se contemple desde o comezo da vida activa do traballador como unha alternativa válida e atractiva ao seu futuro profesional.

Normativa

- Orde do 30 de decembro de 2011 pola que se establecen as bases reguladoras do programa para a promoción do emprego autónomo, cofinanciado polo Fondo Social Europeo, e se procede a súa convocatoria para o ano 2012 (DOG nº 14, do 20.01.2012).
- Orde do 2 de marzo de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do programa de incentivos ás empresas cualificadas como iniciativas de emprego de base tecnolóxica (IEBT), cofinanciado polo Fondo Social Europeo, e se procede á súa convocatoria para o ano 2012 (DOG nº 51, do 13.03.2012).
- Orde do 21 de agosto de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do réxime de axudas e subvencións ás empresas cualificadas como iniciativas locais de emprego (ILES), cofinanciado polo Fondo Social Europeo, e se procede a súa convocatoria para o ano 2012 (DOG nº 161 do 24.08.2012).
- Orde do 15 de marzo de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do programa das iniciativas emprendedoras e de emprego (I+E+E), cofinanciado polo Fondo Social Europeo, e se procede á súa convocatoria para o ano 2012 (DOG nº 61, do 28.03.2012).

4.3 MEDIDAS DE APOIO Á CONTRATACIÓN, A EMPREENDEDORES E AO TRABALLO AUTÓNOMO

- Orde do 24 de agosto de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do programa de incentivos para promover a afiliación á Seguridade Social das persoas cotitulares ou titulares de explotacións agrarias, cofinanciado polo Fondo Social Europeo, e se procede á súa convocatoria para o ano 2012 (DOG nº 166 do 31.08.2012).

Os programas xestionados no ano 2012 foron os seguintes:

► **Promoción do emprego autónomo**

Para axudar a financiar aqueles proxectos empresariais individuais que facilitan a creación do seu propio posto de traballo ás persoas desempregadas que desenvolven a súa actividade empresarial ou profesional en Galicia, así como apoiar a consolidación dos seus proxectos empresariais mediante o fomento da contratación indefinida.

► **Iniciativas de emprego de base tecnolóxica (IEBT)**

Configúrase como un instrumento para a dinamización da vocación emprendedora e para aproveitar o potencial das persoas dedicadas á investigación e das persoas con titulación universitaria como xestores dos seus proxectos empresariais innovadores.

Contribúen a impulsar e facilitar a posta en marcha de iniciativas de base tecnolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia, ao través do financiamento parcial dos custos iniciais necesarios para a posta en marcha de proxectos empresariais de contido científico ou tecnolóxico, previamente cualificados ao abeiro Decreto 56/2007, do 15 de marzo, polo que se establece un programa de apoio ás iniciativas de emprego de base tecnolóxica (IEBT).

► **Iniciativas locais de emprego (ILE)**

Para fomentar a creación de empresas innovadoras, económica e financeiramente viables que xeren emprego

estable no ámbito local mediante o financiamento parcial daqueles proxectos empresariais previamente cualificados como Iniciativas locais de emprego (ILE), conforme ao Decreto 9/2000, do 12 de xaneiro, polo que se regulan as iniciativas de emprego e as súas clases, así como o procedemento para a súa cualificación e inscrición rexistral.

► **Programa das Iniciativas emprendedoras e de emprego (I+E+E)**

Para fomentar a xeración de emprego estable, especialmente de mozos e mulleres, mediante o apoio ao desenvolvemento de novas iniciativas empresariais promovidas por persoas desempregadas, con especial atención ás novas empresas creadas nos concellos do rural galego.

► **Programa de incentivos para promover a afiliación á seguridade social das persoas cotitulares ou titulares de explotacións agrarias**

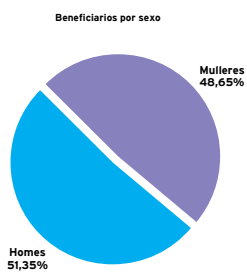
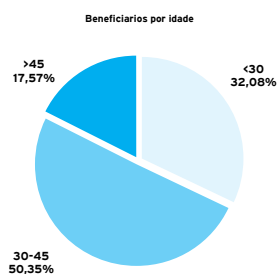
Para promover a creación do emprego e a mellora laboral no agro galego, facilitando mediante incentivos a alta na Seguridade Social das persoas cotitulares ou titulares de explotacións agrarias de Galicia, especialmente das mulleres.

► **Beneficiarios**

No ano 2012 foron persoas beneficiarias das axudas ao autoemprego 3.481 traballadores, dos que 1.802 foron homes e 1.679 mulleres.

Beneficiarios por sexo:	Homes	Mulleres	Total
Promoción do emprego autónomo	1596	1512	3.108
Iniciativas de emprego: IEBT, ILE e I+E+E	203	148	351
Incentivos ás persoas cotitulares ou titulares de explotacións agrarias	3	19	22
Total	1.802	1.679	3.481

Beneficiarios por idade:	<30	30-45	>45
Promoción do emprego autónomo	997	1565	546
Iniciativas de emprego: IEBT, ILE e I+E+E	116	175	60
Incentivos ás persoas cotitulares ou titulares de explotacións agrarias	4	10	8
Total	1.117	1.750	614

4.3.3 Integración laboral das persoas con discapacidade e/ou en risco de exclusión social

O acceso ao emprego é un elemento decisivo para a integración das persoas con discapacidade na economía e na sociedade nun sentido amplo. A Consellería de Traballo e Benestar, en concordancia co desenvolvemento doutras medidas no ámbito social e, na execución das políticas activas de emprego, establece accións específicas para a inserción deste colectivo, que teñen por obxecto a mellora da súa empregabilidade e o establecemento de medidas para a súa inserción normalizada no mercado de traballo.

No deseño e xestión das políticas activas de emprego debe terse en conta a diversidade e a pluralidade que caracteriza á poboación con discapacidade, que se debe atender de forma diferente segundo as demandas e as necesidades que cada grupo de traballadores con discapacidade presenta.

A Xunta de Galicia que asume as competencias para a execución da lexislación do Estado en materia laboral

entende que a integración social das persoas con discapacidade esixe un esforzo adicional para favorecer a súa inserción no sistema ordinario de traballo, así como a mellora dos instrumentos de apoio para a súa inserción nas fórmulas especiais de emprego protexido, como son os centros especiais de emprego.

Normativa

- Orde do 21 de agosto de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do programa de promoción da integración laboral das persoas con discapacidade na empresa ordinaria, e do programa de emprego con apoio, como medida de fomento do emprego de persoas con discapacidade no mercado ordinario de traballo, cofinanciados polo Fondo Social Europeo, e se procede á súa convocatoria para o ano 2012. (DOG. nº 162 do 27.08.2012).
- Orde do 27 de febreiro de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras dos programas para a promoción da integración laboral das persoas con discapacidade en centros especiais de emprego e de subvencións ás unidades de apoio á actividade profesional no marco dos servizos de axuste persoal e social dos centros especiais de emprego e se procede á súa convocatoria para o ano 2012. (DOG. nº 49 do 09.03.2012).
- Orde do 11 de outubro de 2011 pola que se establecen as bases reguladoras da subvención do custo salarial para o mantemento dos postos de traballo ocupados por persoas con discapacidade nos centros especiais de emprego de Galicia, e se procede a súa convocatoria para o período do último trimestre do ano 2011 e do primeiro semestre do ano 2012, dentro do Programa para a promoción da integración laboral das persoas con discapacidade en centros especiais de emprego. (DOG. nº 199 do 18.10.2011).
- Orde do 31 de agosto de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras da subvención do custo salarial

4.3 MEDIDAS DE APOIO Á CONTRATACIÓN, A EMPREENDEDORES E AO TRABALLO AUTÓNOMO

para o mantemento dos postos de traballo ocupados por persoas con discapacidade nos centros especiais de emprego de Galicia, e se procede a súa convocatoria para o período do 1 de xullo de 2012 ata o 30 de novembro de 2012, dentro do Programa para a promoción da integración laboral das persoas con discapacidade en centros especiais de emprego. (DOG. nº 171 do 07.09.2012).

- Orde do 31 de agosto de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras do programa de incentivos ás empresas de inserción laboral (EIL), e as súas entidades promotoras, cofinanciado polo Fondo Social Europeo, e se procede a súa convocatoria para o ano 2012 (DOG. nº 171 do 07.09.2012).

Os programas para a integración laboral das persoas con discapacidade xestionados no ano 2012 foron os seguintes:

- **Programa de fomento da contratación das persoas con discapacidade na empresa ordinaria**

Para incentivar a contratación de traballadores e traballadoras con discapacidade coa finalidade de fomentar e favorecer a súa integración laboral no sistema ordinario de traballo. Inclúe subvencións pola contratación indefinida, subvencións pola contratación temporal e subvencións no marco de proxectos con apoio subvencionados pola Consellería de Traballo e Benestar. Os importes das axudas incrementáanse nos supostos de contratación das mulleres, das persoas con discapacidade con maiores dificultades de inserción laboral, pola contratación nas pequenas empresas de ata 49 persoas traballadoras e para prestar servizos en centros de traballo nun concello rural.

- **Programa emprego con apoio, como medida de fomento do emprego de persoas con discapacidade no mercado ordinario de traballo**

Ten por obxectivo subvencionar os promotores de

proxectos con apoio para financiar os custos laborais e de Seguridade Social dos preparadores laborais contratados para levar a cabo accións de apoio ás persoas con discapacidade severa e con maiores dificultades de inserción laboral en empresas do mercado ordinario de traballo de Galicia.

Os proxectos de emprego con apoio consisten nun conxunto de actividades de orientación e acompañamento individualizado que prestan, no propio posto de traballo, preparadores laborais especializados aos traballadores con discapacidade con especiais dificultades de inserción laboral que realizan a súa actividade en empresas normalizadas, do mercado ordinario de traballo, en condicións similares ao resto dos traballadores que desempeñan postos similares.

- **Programa de integración laboral das persoas con discapacidade nos centros especiais de emprego.**

Para incentivar a creación, ampliación e mantemento dos centros especiais de emprego en canto fórmulas empresariais eficaces para a xeración de emprego estable para persoas desempregadas con discapacidade.

- **Programa de subvencións ás unidades de apoio á actividade profesional dos centros especiais de emprego.**

Ten por obxecto subvencionar o desenvolvemento das funcións dos profesionais das unidades de apoio á actividade profesional, no marco dos servizos de axuste persoal e social dos centros especiais de emprego, no proceso da incorporación a un posto de traballo, así como a permanencia e progresión no mesmo das persoas con discapacidade con maiores dificultades de inserción laboral.

As políticas de inserción laboral consolidan o crecemento e o emprego e son un elemento esencial para combater

a pobreza e atender as persoas máis necesitadas da sociedade, por ese motivo estableceuse un Programa de incentivos ás empresas de inserción laboral (EIL) que promoven a inserción sociolaboral das persoas en situación ou risco de exclusión social mediante o establecemento de medidas de fomento das empresas de inserción laboral que teñan centros de traballo na Comunidade Autónoma de Galicia, co fin de que poidan cumprir a súa función social.

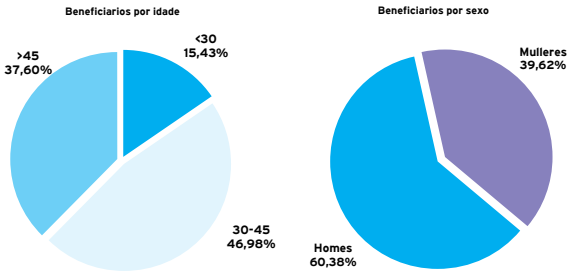
Beneficiarios

No ano 2012 un total de 2.612 persoas con discapacidade e/ou en risco de exclusión social foron beneficiarias das axudas dos programa de integración laboral das persoas con discapacidade e de inserción laboral, das que 1.035 foron mulleres e 1.577 foron homes.

Beneficiarios por sexo:	Homes	Mulleres	Total
Creación de centros especiais de emprego	41	30	71
Mantemento de centros especiais de emprego	1.138	732	1.870
Contratación de persoas con discapacidade	256	165	421
Unidades de apoio	267	139	406
Emprego con apoio	41	37	78
Incentivos ás empresas de inserción laboral (EIL)	19	6	25
Total	1.762	1.109	2.871

Beneficiarios por idade:	<30	31-45	>45
Creación de centros especiais de emprego	20	32	19
Mantemento de centros especiais de emprego	245	932	693
Contratación indefinida de discapacitados	87	190	144

Unidades de apoio	165	179	62
Emprego con apoio	42	28	8
Incentivos ás empresas de inserción laboral (EIL)	2	14	9
Total	561	1.375	935

4.3.4 Fomento do asociacionismo

OO traballo autónomo constitúe un sector de importancia fundamental na creación de emprego e riqueza e no que descansa boa parte da estabilidade do sistema económico de Galicia.

Neste ano 2012, a Consellería de Traballo e Benestar continuou mantendo na Comunidade Autónoma de Galicia un programa de axudas específico para o financiamento dos gastos xerais de funcionamento, infraestrutura e mantemento das entidades asociativas de traballadores autónomos, coa finalidade de que poidan desenvolver de forma eficaz o cumprimento da súa finalidade e fortalecer á súa estrutura, que se ampliou neste ano 2012 ás entidades asociativas de centros especiais de emprego e ás entidades asociativas de empresas de inserción laboral.

Como novidade neste ano 2012 publicouse a orde que regula a convocatoria para a determinación da representatividade das asociacións profesionais de traballadores autónomos da Comunidade Autónoma de Galicia que determinará a condición de asociación representativa no

4.3 MEDIDAS DE APOIO Á CONTRATACIÓN, A EMPREENDEDORES E AO TRABALLO AUTÓNOMO

ámbito territorial da comunidade autónoma e outorgará unha posición xurídica singular a estas asociacións declaradas representativas, para actuar en representación das persoas traballadoras autónomas.

Normativa

- Orde do 10 de setembro de 2012 pola que se establecen as bases reguladoras dos programas de subvencións para sufragar os gastos de organización interna e funcionamento das entidades asociativas galegas de persoas traballadoras autónomas, das entidades asociativas de centros especiais de emprego e das entidades asociativas de empresas de inserción laboral e se procede á súa convocatoria para o ano 2012 (DOG nº 178 do 18.09.2012).
- Orde do 13 de abril de 2012 pola que se regula a convocatoria pública para a determinación da representatividade das asociacións profesionais de traballadores autónomos no ámbito territorial da comunidade autónoma de Galicia (DOG nº 74 do 18.04.2012).

• **Beneficiarios**

No ano 2012, beneficiáronse destas axudas un total de 5 entidades asociativas de traballadores autónomos; unha entidade asociativa de empresas de inserción laboral e unha entidade asociativa de centros especiais de emprego.

05

Formación e colocación

5.1 FORMACIÓN PARA O EMPREGO

5.1 FORMACIÓN PARA O EMPREGO.

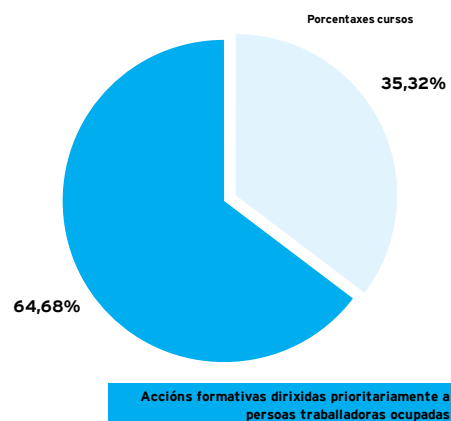
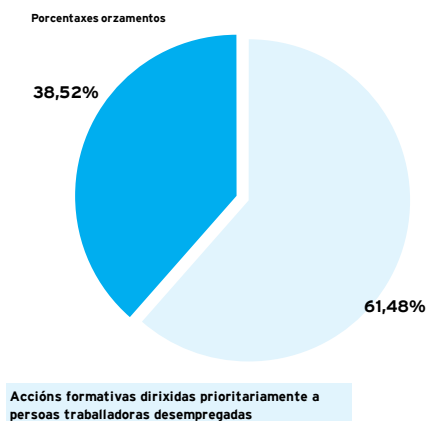
Introdución

O sistema de formación profesional (FP) está dividido en dous subsistemas: a FP inicial ou específica, pertencente ao sistema educativo e a FP para o emprego, que engloba as antigas formación ocupacional e contínua, centrada no ámbito laboral e dirixida aos traballadores desempregados e ocupados.

A Consellería de Traballo e Benestar ten atribuído o exercicio das competencias e funcións relativas á formación profesional para o emprego e é a Dirección Xeral de Formación e Colocación, a través da Subdirección Xeral de Formación para o Emprego, a que o xestiona.

Inclúese a continuación un cadro resumo dos cursos de formación para o emprego, tanto para persoas desempregadas como para ocupadas, impartidos en Galicia no ano 2012.

	Cursos	Orzamento
Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras desempregadas	885	48.669.550
Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras ocupadas	1.621	30.500.000
Total	2.506	79.169.550

Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras desempregadas 2012			
	Cursos	Alumnos	Orzamento
Medios propios	155	2.327	9.232.616
Programación Pluriprovinciais	471	7.044	22.267.011
Programación provincial	259	3.881	17.169.923
TOTAL	885	13.252	48.669.550

Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras ocupadas 2012		
	Accións	Orzamento
Plans Intersectoriais	692	18.300.00
Plans sectoriais	929	12.200.00
TOTAL	1.621	30.500.000

5.1.1 Formación profesional dirixida prioritariamente ás persoas traballadoras desempregadas

A formación profesional dirixida prioritariamente ás persoas traballadoras desempregadas é unha política activa de emprego que ofrece cursos de formación gratuítos para traballadores/as desempregados/as co obxecto de cualificalos e que se integren dentro do mercado laboral.

Mediante a programación de Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras desempregadas (AFD), convocada anualmente pola Dirección Xeral de Formación e Colocación, lévanse a cabo accións formativas para persoas desempregadas inscritas no Servizo Público de Emprego de Galicia. Estas accións están incluídas no Programa operativo Plurirexional adaptabilidade e emprego.

As programacións levadas a cabo durante o ano 2012 na formación profesional dirixidas prioritariamente a persoas desempregadas en Galicia abranguen catro grupos fundamentais:

- ▶ Cursos de AFD de programación ordinaria.
- ▶ Cursos de AFD con compromiso de contratación.
- ▶ Cursos de AFD impartidos en centros de formación de titularidade da Xunta de Galicia.
- ▶ Cursos do Plan autonómico de formación de formadores.

5.1.1.1 Accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras desempregadas (AFD)

A normativa básica reguladora do Plan AFD está contida no Real decreto 395/2007, do 23 de marzo, polo que se regula o subsistema de formación profesional para o emprego, desenvolvido pola Orde TAS/718/2008, do 7 de marzo, pola que se regula o subsistema de formación profesional para o emprego, en materia de formación de oferta e se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións públicas destinadas á súa financiación. Neste marco xurídico, a consellería publicou a Orde do 30 de decembro de 2011 pola que se establecían as bases reguladoras e se procedía á convocatoria pública para a programación de accións formativas dirixidas prioritariamente ás persoas traballadoras desempregadas na Comunidade Autónoma de Galicia correspondentes ao exercicio de 2012 (DOG nº 6, do 10 de xaneiro de 2012), incluída no Programa Operativo Plurirrexional Adaptabilidade e Emprego 2007-2013.

Ao abeiro desta convocatoria, no ano 2012 programáronse un total de 885 cursos, cun orzamento total de 48.669.550 euros, segundo se especifica nos apartados que se desenvolven a continuación.

Distribución da programación por áreas funcionais

A consellería distribúe a súa programación por áreas funcionais. Estas son unha agrupación das comarcas en conxuntos territoriais do mapa comarcal de Galicia. Con

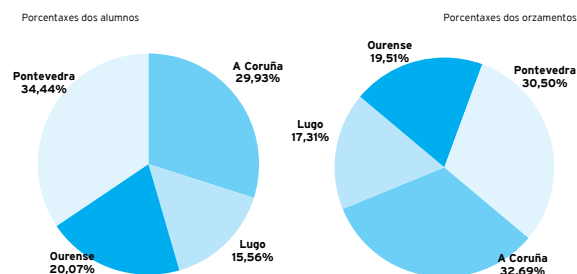
5.1 FORMACIÓN PARA O EMPREGO

isto preténdese agrupar a aqueles concellos que teñen unhas características comúns no relativo ás necesidades de formación e ás características do desemprego nestes.

A continuación recóllese a programación correspondente ao exercicio do ano 2012 distribuída polas áreas funcionais das catro provincias.

AFD distribución provincial 2012

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Coruña	264	3.966	15.907.944
Lugo	138	2.062	8.424.389
Ourense	177	2.660	9.494.304
Pontevedra	306	4.564	14.842.912
TOTAL	885	13.252	48.669.550

AFD por comarcas 2012 - A Coruña

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Barcala	6	90	302.121,99
A Coruña	77	1.151	4.985.995,13
Arzúa	2	30	136.459,02
Barbanza	14	205	596.473,61
Bergantiños	9	135	602.314,13
Betanzos	2	30	103.615,11
Eume	5	75	344.918,33
Ferrolterra	59	890	3.400.830,31
Noia	4	60	230.164,48
Ordes	3	45	122.299,86
Ortegal	1	15	23.055,05
Santiago	72	1.090	4.595.991,68
Terra de Melide	6	90	261.176,49

Terra de Soneira	1	15	64.701,18
Xallas	3	45	137.827,89
Total A Coruña	264	3.966	15.907.944,26

AFD por comarcas 2012 - Lugo

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Fonsagrada	1	15	52.081,69
A Mariña Central	14	210	683.211,88
A Mariña Occidental	17	252	1.220.256,35
A Mariña Oriental	5	75	286.090,22
A Ulloa	2	30	97.443,29
Chantada	3	45	114.727,51
Lugo	64	955	4.408.109,70
Meira	1	15	61.990,67
Os Ancares	3	45	147.945,49
Quiroga	2	30	113.556,35
Sarria	5	75	222.254,93
Terra Cha	7	105	385.330,85
Terra de Lemos	14	210	631.390,00
Total Lugo	138	2.062	8.424.388,93

AFD por comarcas 2012 - Ourense

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Limia	4	60	188.075,08
Allariz-Maceda	2	25	86.956,79
Baixa Limia	4	60	188.721,17
O Carballiño	10	160	415.124,23
O Ribeiro	12	180	573.153,88
Ourense	114	1.710	6.488.425,59
Terra de Celanova	2	30	103.181,38
Valdeorras	9	135	459.210,22
Verín	17	255	874.462,78
Viana	3	45	116.992,85
Total Ourense	177	2.660	9.494.303,97

AFD por comarcas 2012 - Pontevedra

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Paradanta	2	30	87.519,28
Caldas	3	45	124.954,32
O Baixo Miño	10	150	550.826,48
O Condado	8	120	368.413,83
O Deza	10	150	652.441,48

O Morrazo	22	330	1.063.089,63
O Salnés	28	420	1.057.423,72
Pontevedra	31	465	1.538.114,08
Tabeirós-Terra de Montes	9	140	421.614,00
Vigo	183	2.714	8.978.515,53
Total Pontevedra	306	4.564	14.842.912,35

Seguimento e control dos cursos

A consellería realiza unha actividade de seguimento e control da calidade dos cursos impartidos dentro de cada programación.

Para estes efectos, os técnicos de formación das xefaturas territoriais da consellería realizan, durante o período da súa impartición, unha media de tres visitas a cada un dos cursos aprobados dentro da programación. Nestas visitas emítese un informe que, con independencia doutros efectos, servirá para valorar a calidade dos cursos impartidos por cada entidade con vistas ao baremo que servirá para aprobar a programación do ano seguinte.

O informe de inserción laboral dos cursos

A través do cruce dos datos do sistema informático de formación ocupacional (SIFO) e do Servizo Público de Emprego de Galicia elabórase un informe sobre a inserción laboral dos alumnos participantes nos cursos de formación profesional para o emprego dirixidos prioritariamente ás persoas traballadoras desempregadas, que remataron o curso con avaliación positiva.

Neste momento, e dado que a data límite para o remate dos cursos da programación do ano 2012 era o 30 de novembro, só se conta cos datos de inserción laboral referidos á programación de 2011.

O informe xeral da inserción laboral dos cursos da programación de 2011 reflicte, os doce meses desde a data límite para a finalización dos cursos, unha cifra do 40% dos alumnos inseridos laboralmente.

Inscripción/Acreditación de centros.

No ano 2011 publicouse o Decreto 106/2011, do 19 de maio, polo que se crea o Rexistro de Centros e Entidades de Formación para o Emprego da Consellería de Traballo e Benestar e se regula o procedemento para a inscrición e, se é o caso, acreditación dos centros e entidades de formación para o emprego no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia (DOG nº 110, do 9 de xuño). Esta norma derroga o Decreto 158/2011, do 29 de xuño, aínda que recolle no novo rexistro os centros homologados pola normativa anterior, que terán un prazo de dous anos para adaptarse ás esixencias da nova norma.

Os centros e entidades de formación para o emprego da Consellería de Traballo e Benestar son aquelas entidades que, cumpridos os requisitos e seguido o procedemento establecido na normativa vixente, obtiveron a inscrición ou acreditación, segundo o caso, dalgunha especialidade formativa, outorgada por resolución da Dirección Xeral de Formación e Colocación, e a conseguinte inscrición no Rexistro de Centros e Entidades de Formación para o Emprego da Comunidade Autónoma de Galicia.

O Rexistro de Centros e Entidades de Formación é un libro-rexistro, con soporte informático, no que se inscriben, co número de censo que corresponda, as entidades inscritas ou acreditadas nalgunha especialidade formativa.

Segundo se especifica na normativa vixente, todas as especialidades formativas que se impartan dentro da programación de AFD deberán estar incluídas no ficheiro de especialidades do Servizo Público de Emprego Estatal e comprenderán as especificacións técnico-docentes e o contido formativo axeitado de acordo co seu nivel formativo e o grao de dificultade establecido.

Isto fai que o Rexistro de Centros e Entidades sexa un instrumento fundamental de cara á aprobación das distintas programacións do Plan AFD e resalta a necesidade de contar cun amplo número de centros inscritos e de

que estes contén coa maior variedade posible de especialidades formativas homologadas. A data 31 de decembro de 2012 había un total de 1.324 centros inscritos/acreditados en 649 especialidades diferentes, das que 306 están vencelladas a novos certificados de profesionalidade.

Sectorialización

No ano 2012 continuouse co esforzo sostido de progresiva mellora no eido da calidade da formación, baseada nalgúns elementos clave: o axuste da oferta formativa anual aos requirimentos do mundo produtivo, o que implica unha metodoloxía de detección de necesidades de formación precisa e realista; a inserción laboral dos alumnos formados como referencia prioritaria; o perfeccionamento continuo dos docentes desde a vertente técnico-profesional e didáctica; a aproximación dos equipos e métodos de traballo ao que demandan as empresas, o que supón priorizar a formación no posto de traballo e as prácticas non laborais e, por último, a concreción de interlocutores sectoriais válidos e involucrados no proceso formativo.

O desenvolvemento da programación levada a cabo como consecuencia da Orde do 30 de decembro de 2011, pola que se establece a convocatoria pública para a programación dos cursos do Plan AFD para o exercicio do ano 2012, estivo centrada nos sectores que a continuación se especifican.

► Cursos sen compromiso de contratación

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
Actividades Físicas e Deportivas	9	135	308.308
Administración e Xestión	105	1.575	8.044.321
Agraria	23	345	987.712
Artes e Artesanías	2	30	144.691
Artes Gráficas	22	326	1.545.685
Comercio e Marketing	48	720	2.356.008
Edificación e Obra Civil	22	330	1.695.416

Electricidade e Electrónica	13	195	1.292.243
Enerxía e Auga	16	240	1.391.886
Fabricación Mecánica	10	150	1.029.480
Hostelería e Turismo	39	585	2.289.750
Imaxe e Son	5	75	316.425
Imaxe Persoal	6	90	279.094
Industrias Alimentarias	3	45	148.174
Industrias Extractivas	1	15	55.079
Informática e Comunicacions	49	735	2.663.016
Instalación e Mantemento	9	135	755.752
Madeira Moble e Corcho	13	195	911.818
Marítimo Pesqueira	7	105	94.414
Sanidade	77	1.155	2.524.147
Seguridade e Medioambiente	12	180	437.948
Servizos Socioculturais e á Comunidade	105	1.575	5.844.292
Téxtil Confección e Pel	5	75	277.508
Transporte e Mantemento de Vehículos	54	810	2.665.628
TOTAL	655	9.821	38.058.795

► Cursos con compromiso de contratación

No exercicio do ano 2012 mantívose o criterio de potenciar a figura dos cursos de formación profesional para o emprego con compromiso de contratación, mantendo o requisito dos anos anteriores de contratar, como mínimo, un 60% dos alumnos que inicien o curso por un período mínimo de 6 meses a xornada completa ou tempo equivalente, no caso de que a contratación non sexa a xornada completa.

Distribución provincial

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Coruña	7	110	335.349
Lugo	1	10	20.150
Ourense	4	65	163.328
Pontevedra	63	919	859.313
Total AFD con compromiso	75	1.104	1.378.139

Distribución sectorial

A distribución sectorial da programación dos cursos con compromiso de contratación foi a seguinte:

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
Administración e Xestión	2	40	175.938
Comercio e Marketing	5	75	168.807
Edificación e Obra Civil	1	10	68.555
Fabricación Mecánica	4	60	152.353
Industrias Alimentarias	6	71	100.394
Informática e Comunicacóns	1	15	52.271
Seguridade e Medioambiente	1	20	68.057
Servizos Socioculturais e á Comunidade	2	20	64.366
Transporte e Mantemento de Vehículos	53	793	527.398
Total AFD con compromiso	75	1104	1.378.139

► Programación en centros propios

Con cargo ao orzamento do Plan AFD impartíronse, na programación do ano 2012, un total de 155 cursos de formación profesional para o emprego en centros de titularidade da Xunta de Galicia, por un importe total de 9.232.615 euros. Nestes cursos participaron 2.327 alumnos.

Estes cursos impartíronse tanto nos centros propios da Consellería de Traballo e Benestar como nos centros integrados dependentes da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Os centros de formación profesional ocupacional dependentes da Consellería de Traballo e Benestar son os de Santiago de Compostela, Ferrol, Lugo, Viveiro, Bueu, Santa María de Europa (Ourense), Coia-Vigo e Centro de Novas Tecnoloxías de Santiago, así como as unidades de acción formativa (UAF) de Ames, Melide, Negreira e Monforte de Lemos. Impártense cursos, así mesmo, no centro de formación de Labañou (A Coruña).

Os centros integrados da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria nos que se impartiron cursos de formación para o emprego no 2012 son: CIFP A Granxa, CIFP Anxel Casal, CIFP Fene, CIFP Carlos Oroza, CIFP

Compostela, CIFP Valentín Paz Andrade, CIFP Politécnico Santiago, CIFP Rodolfo Ucha Piñeiro, CIFP A Farixa, CIFP Somo, CIFP Porta da Auga, CIFP Paseo das Pontes, CIFP Monte Alto, CIFP Politécnico de Lugo, CIFP Manuel Antonio, CIFP A Xunqueira e CIFP Portovello.

Distribución provincial

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
A Coruña	63	950	3.045.519
Lugo	23	342	1.737.657
Ourense	30	450	1.793.605
Pontevedra	39	585	2.655.834
Total centros propios	155	2.327	9.232.616

Distribución sectorial

A distribución sectorial dos cursos impartidos ao longo do ano 2012 en centros propios foi a seguinte:

	Cursos	Alumnos/as	Orzamento
Administración e Xestión	3	45	217.522
Agraria	13	195	608.724
Comercio e Marketing	8	120	128.734
Edificación e Obra Civil	3	50	186.752
Electricidade e Electrónica	6	90	342.168
Enerxía e Auga	20	300	1.748.050
Fabricación Mecánica	19	282	1.507.462
Hostelería e Turismo	24	360	824.765
Imaxe Persoal	1	15	81.590
Informática e Comunicacóns	10	150	644.606
Instalación e Mantemento	20	300	1.448.754
Madeira, Moble e Corcho	12	180	789.042
Servizos Socioculturais e á Comunidade	16	240	704.450
Total centros propios	155	2.327	9.232.616

5.1.1.2 Plan Autonómico de Formación de Formadores

Continuando coa aplicación do Decreto 292/2000, do 21 de decembro, que aproba o certificado de profesionalidade da ocupación de formador ocupacional, durante o

ano 2012 ofrecéronse desde a Dirección Xeral de Formación e Colocación cinco cursos en liña nesta materia, correspondentes ás unidades de competencia 9397 “Programar accións formativas vencellándoas ao resto de acción de formación da organización”, 9408 “Verificar e avaliar o nivel de cualificación acadado” e 9409 “Contribuír activamente á mellora da calidade da formación”, ambas pertencentes ao curso SSCF10.

5.1.1.3 O Plan de perfeccionamento técnico

O Instituto de Emprego-Servizo Público de Emprego Estatal convoca anualmente unha serie de cursos de perfeccionamento técnico para os docentes dos cursos do plan AFD, que se levan a cabo nos centros nacionais de formación profesional para o emprego distribuídos por todo o territorio do Estado.

Nesta área a Dirección Xeral de Formación e Colocación realiza unha función de intermediación en dúas fases:

- Dar a publicidade necesaria á convocatoria do Instituto de Emprego-Servizo Público de Emprego Estatal entre os docentes que realizan o seu labor no ámbito da comunidade autónoma.
- Remitir, informadas pola dirección xeral de Formación e Colocación, as solicitudes de participación nestes cursos presentados polos docentes.

No ano 2012 na Comunidade Autónoma de Galicia programáronse 6 cursos no Centro Nacional de Formación Ocupacional de Santiago de Compostela, aos que asistiron docentes do Plan AFD ou de escolas-obradoiro de diversas comunidades do Estado.

5.1.1.4 Plan de calidade en centros de formación profesional para o emprego.

No ano 2004 iniciouse un novo proceso no camiño da

calidade nos centros de formación profesional ocupacional, que tiña como obxectivo a implantación dun sistema de xestión de calidade segundo os requisitos da norma internacional de calidade UNE en ISO 9001:2000, nestes centros.

Esta implantación tivo dous apartados, un para a totalidade dos procesos dos seis centros propios da Xunta de Galicia e en oito centros colaboradores. Outro, para os procesos operativos dos centros, para os que se fixeron accións nos seis centros propios e en dúas das unidades de acción formativa.

Unha vez rematado o traballo pola empresa encargada de realizar estes labores, logrouse a implantación do sistema, en todos os seus procesos, en cinco dos seis centros existentes, así como dos procesos clave no Centro Nacional de Santiago de Compostela e nas unidades de acción formativa de Monforte de Lemos e Ames. Ao mesmo tempo, logrouse a implantación do sistema, en todos os seus procesos, nos oito centros colaboradores que participaron neste proceso.

O obxectivo final acadado foi a certificación en calidade por parte da Asociación Española de Normalización e Certificación, AENOR, dos centros de formación profesional ocupacional de Ferrol, Viveiro, Lugo, Santa María de Europa de Ourense e Coia-Vigo, así como oito dos centros colaboradores participantes.

No ano 2006 desenvolveuse un proceso de mellora do sistema de xestión de calidade para garantir o mantemento e vixencia da certificación en calidade nos cinco centros que xa a posuían.

Finalizouse tamén a implantación do sistema no Centro Nacional de Santiago de Compostela, acadando tamén para este centro a antedita certificación de calidade.

No ano 2009 certificouse en calidade o centro de Bueu e no ano 2010 o centro de Novas Tecnoloxías de Santiago de Compostela.

No ano 2012 leváronse a cabo distintas actuacións para, por unha banda, acadar a renovación da certificación por parte do organismo certificador e, por outra, desenvolver un proceso de mellora do sistema de xestión de calidade implantado nos centros, adaptando o sistema ás necesidades de cada centro e certificando.

5.1.2 Formación profesional dirixida prioritariamente a persoas traballadoras ocupadas

A formación profesional dirixida prioritariamente a ocupados/as, regulada no Real decreto 395/2007, do 23 de marzo, ten como finalidade proporcionar aos traballadores ocupados a cualificación que poidan necesitar ao longo da súa vida laboral, co fin de que obteñan os coñecementos e prácticas axeitados aos requirimentos que en cada momento precisen as empresas, e permita compatibilizar a súa maior competitividade coa mellora da capacitación profesional e promoción individual do traballador.

Na Comunidade Autónoma de Galicia subvenciónanse a través dos plans de formación, incluídos no Programa Operativo Plurirexional Adaptabilidade e Emprego 2007-2013.

5.1.2.1 Plans de formación.

A normativa reguladora dos plans de formación recóllese na Orde do 6 de xuño de 2011, pola que se aproba a convocatoria de subvencións para o financiamento de plans de formación sectoriais e intersectoriais dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras ocupadas mediante a subscrición de convenios de ámbito autonómico, en aplicación da Orde TAS/718/2008, do 7 de marzo, e se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións públicas destinadas ao seu financiamento (DOG nº 113, do 14 de xuño) Esta orde é plurianual, correspondendo a súa execución ao período 2011-2012.

► Accións e orzamento

Os plans de formación intersectoriais contaron cun orzamento de **18.300.000 euros**, e deu lugar ás seguintes actuacións:

Distribucion Plans de Formación Intersectoriais 2011- 2012			
	Entidades	Plans	Accións formativas
Autonomos	8	8	78
Intersectorial	10	10	552
Plan de economía social	4	4	62
Total intersectorial	22	22	692

Os plans de formación sectoriais contaron cun orzamento de **12.200.000 euros**, e deu lugar ás seguintes actuacións:

Distribucion Plans de Formación Sectoriais 2011-2012			
	Entidades	Plans	Accións formativas
Administración e novas tecnoloxías	19	19	136
Comercio, hostalaría e agro-pesqueira	28	28	215
Construcción e madeira	14	14	84
Metal	7	7	92
Servizos á comunidade	40	40	296
Transporte	16	16	40
Téxtil, vidro, cerámica, artesanía e química e enerxía	8	8	66
Total sectorial	132	132	929

5.2 COLOCACIÓN: O SERVIZO PÚBLICO DE EMPREGO

O Servizo Público de Emprego de Galicia é o organismo que con carácter xeral ordena de xeito integrado a xestión das políticas de emprego nas súas diversas áreas: fomento do emprego, intermediación laboral, orientación profesional e formación ocupacional.

Polo Real decreto 146/1993, do 29 de xaneiro (BOE nº 54, do 4.3.1993), produciuse o traspaso da formación ocupacional á Comunidade Autónoma de Galicia e polo Real decreto 1375/97, do 29 de agosto (BOE nº 235, do 11.10.1997), transferiuse a xestión realizada polo INEM no ámbito do traballo, o emprego e a formación á comunidade autónoma, que desde ese momento integra o Servizo Público de Emprego na Xunta de Galicia, sendo na actualidade a Consellería de Traballo e Benestar o órgano competente na xestión das políticas activas de emprego.

As recomendacións da OCDE subraian a necesidade de que os servizos públicos de emprego incidan especialmente nas políticas activas de emprego potenciando a súa imaxe como servizos que axudan ao traballador a atopar o seu lugar no mercado de traballo.

Así mesmo, outro dos obxectivos do Servizo Público de Emprego debe ser o de ofrecer un servizo de calidade ao demandante de emprego e ao empregador, para acadar así unha xestión eficaz dos recursos existentes.

Pero o obxectivo principal da Xunta de Galicia no ámbito das políticas activas de emprego segue a ser o da creación de emprego. A grande importancia que se lles concede ás políticas activas vén provocada, en gran medida, polas recomendacións que chegan desde a Unión Europea, sobre todo desde a aprobación do Tratado de Amsterdam, momento a partir do cal se pode empezar a falar da existencia dunha estratexia europea para o emprego.

O Consello Europeo extraordinario sobre o emprego celebrado en Luxemburgo en novembro de 1997, foi o marco no que se aprobaron as “directrices comunitarias para o emprego en 1998”. Os países membros encargáranse de incorporar estas directrices aos seus respectivos plans de acción nacionais, que se analizarían no Cumio de Cardiff do mes de xuño. Estes plans pasaron entón a poñerse en práctica, toda vez que no cumio se observou que se adaptaban ao contido e aos obxectivos das directrices.

Ao ano seguinte aparecen as directrices para 1999. En setembro do ano 99 presentáronse as correspondentes ao ano 2000, e en xaneiro de 2001 publicáronse as directrices para o emprego para o ano 2001. Estas directrices apóianse en catro piares fundamentais que son: a mellora da capacidade de inserción profesional, o fomento do espírito de empresa, o fomento da capacidade de adaptación dos traballadores e das empresas e a necesidade de reforzar a política de igualdade de oportunidades.

Nestas directrices recóllase, ao mesmo tempo, a necesidade de substituír medidas pasivas por medidas activas, de xeito que se fomentase a capacidade de inserción profesional e incitásen realmente os desempregados a buscar e aceptar un posto de traballo ou unha formación.

Deste xeito, o Servizo Público de Emprego de Galicia basea nesta filosofía o seu deseño e organización, bus-

cando ofrecer un servizo integrado a desempregados e traballadores ao longo da súa vida activa.

É na primeira das directrices europeas, a mellora da capacidade de inserción profesional, na que se enmarca a configuración e funcionamento do Servizo Público de Emprego.

Distribución territorial

O deseño funcional do Servizo Público de Emprego en Galicia baséase nunha estrutura efectiva que posibilita a aplicación dos programas e as medidas das políticas activas de emprego. Así o Servizo Público de Emprego susténtase nun deseño de unidades territoriais, denominado “área funcional”, que toma como referente as concas de emprego deseñadas no seu día polo INEM, e adaptadas na medida do posible á distribución comarcal galega.

Cada área funcional actúa como aglutinante dos programas e actuacións que en materia de emprego se desenvolven na comunidade autónoma, actuando como cabeceira de cada área a oficina ou oficinas de emprego situadas en cada unha delas.

As oficinas de emprego son os eixes sobre os que xiran as demais entidades e institucións que, radicadas nunha área funcional concreta, desenvolven programas de formación, orientación, colocación e promoción do emprego; así, en cada área funcional prestan servizos, xunto con cada oficina, entidades colaboradoras do Servizo Público de Emprego nas áreas de intermediación laboral, información, orientación e busca de emprego.

► Distribución provincial

	Nº áreas funcionais	Nº de oficinas	Nº de oficinas do empregador
A Coruña	10	14	1
Lugo	7	11	
Ourense	9	10	
Pontevedra	10	18	1
Total	36	53	2

Oficinas de apoio ao empregador

Como servizo de valor dirixido fundamentalmente ás empresas e ás persoas emprendedoras, desde o Servizo Público de Emprego de Galicia puxéronse en marcha nas cidades da Coruña e de Vigo as Oficinas de Apoio ao Empregador, oficinas que reforzan e complementan os servizos ofrecidos aos ofertantes de emprego polas oficinas de emprego da Xunta de Galicia, e que nacen coa idea de apoialos como peza fundamental do sistema de intermediación laboral nos procesos de soporte relacionados co emprego e coa busca de persoal a integrar laboralmente nas súas empresas.

Nas Oficinas de Apoio ao Empregador concéntranse tanto servizos como infraestruturas de apoio ás empresas e iniciativas empresariais de calquera tamaño, relacionadas coas súas necesidades de recrutamento, selección e contratación de persoal.

A Oficina de Apoio ao Empregador achega un servizo específico para axudar aos empresarios a definir axeitadamente a súa oferta de traballo de acordo coas súas necesidades, de forma que na súa posterior xestión a cargo do Servizo Público de Emprego de Galicia se obteñan as persoas candidatas que se axusten axeitadamente ás súas necesidades.

Tamén facilitan salas onde realizar entrevistas de selección ás persoas candidatas, dispoñendo ademais das infraestruturas tecnolóxicas e do entorno necesario para apoiar neste proceso, incluíndo a dispoñibilidade do persoal técnico do Servizo Público de Emprego para resolver cantas dúbidas ou cuestións xurdan en relación ao proceso, como tipoloxías de contratos, incentivos á contratación...

Dispoñen tamén de espazos para formación totalmente equipados aos que se poderá acceder para impartir aquelas actividades de formación que non teñan cabida na infraestrutura das empresas.

Facilitan información acerca das axudas para o autoem-prego dependentes da Consellería de Traballo e Benestar, así como doutros servizos do entorno como incubadoras de empresas ou asociacións empresariais nas que se poida obter apoio máis especializado así como o acceso a recursos específicos na materia, tales como modelos de memorias de empresa, de análises de viabilidade, formación en materia de xestión empresarial, etc.

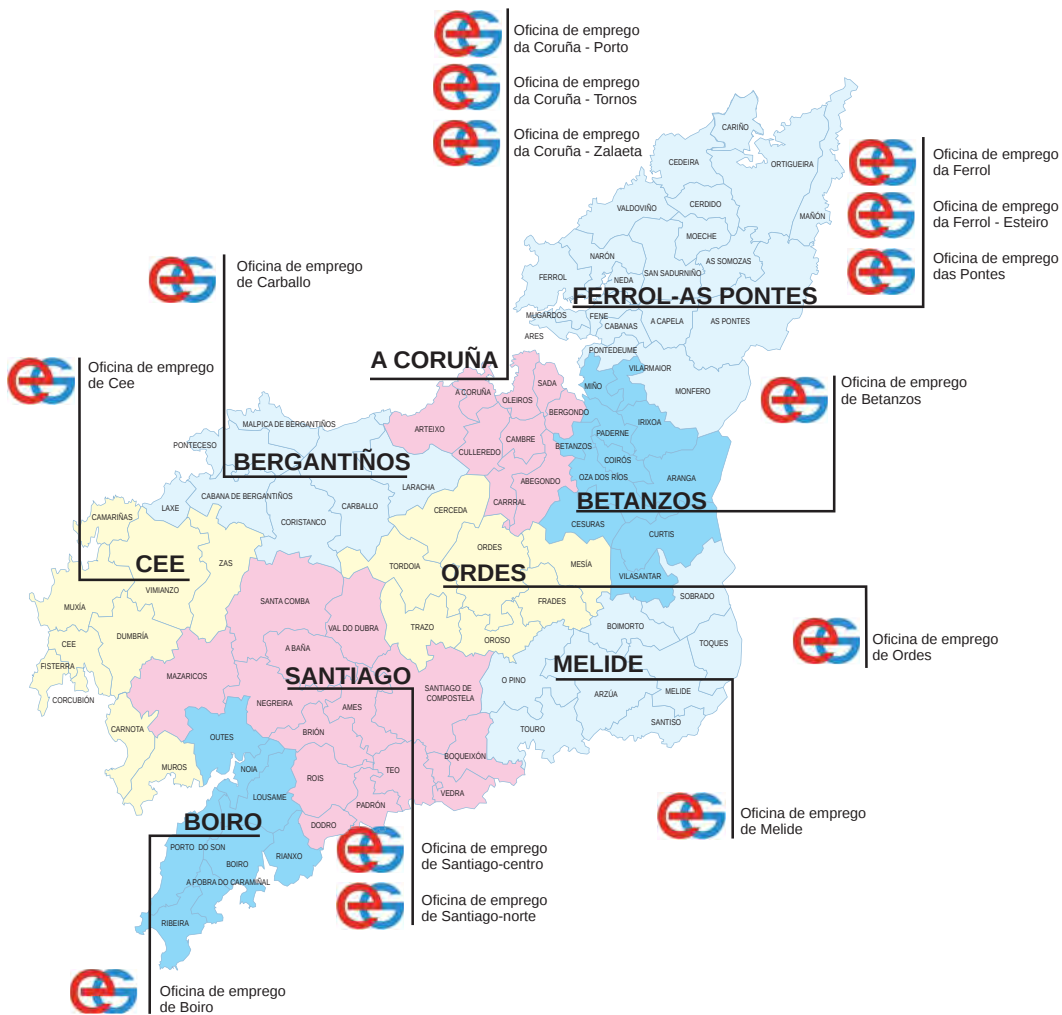
Ademais destes, nas Oficinas de Apoio ao Empregador tamén está dispoñible unha zona TIC de autoservizo, desde a que podes acceder a Internet para procurar información en relación a ofertas e/ou demandas de emprego, Portal de Emprego e outros recursos de emprego na rede.

As Oficinas de Apoio ao Empregador de Coruña e Vigo atópanse situadas nos seguintes enderezos:

- **Oficina de Apoio ao Empregador da Coruña**
Rúa María Victoria Fernández-España y Fernández-Latorre, 1 - 15002 A Coruña
- **Oficina de Apoio ao Empregador de Vigo**
Ronda de Don Bosco, 1 - 36202 Vigo

Distribución provincial: A Coruña

Área funcional	Nº de oficinas
A Coruña	3
Betanzos	1
Boiro	1
Bergantiños	1
Cee	1
Ferrol-As pontes	1
Melide	1
Ordes	1
Santiago de Compostela	2
Total oficinas de emprego	14

5.2 COLOCACIÓN: O SERVIZO PÚBLICO DE EMPREGO

Distribución provincial: Lugo

Área funcional	Nº de oficinas
Os Ancares	1
A Mariña	4
Chantada- A Ulloa	1
Lugo	2
Terra de Lemos-Quiroga	1
Sarria	1
Vilalba	1
Total oficinas de emprego	11

Distribución provincial: Ourense

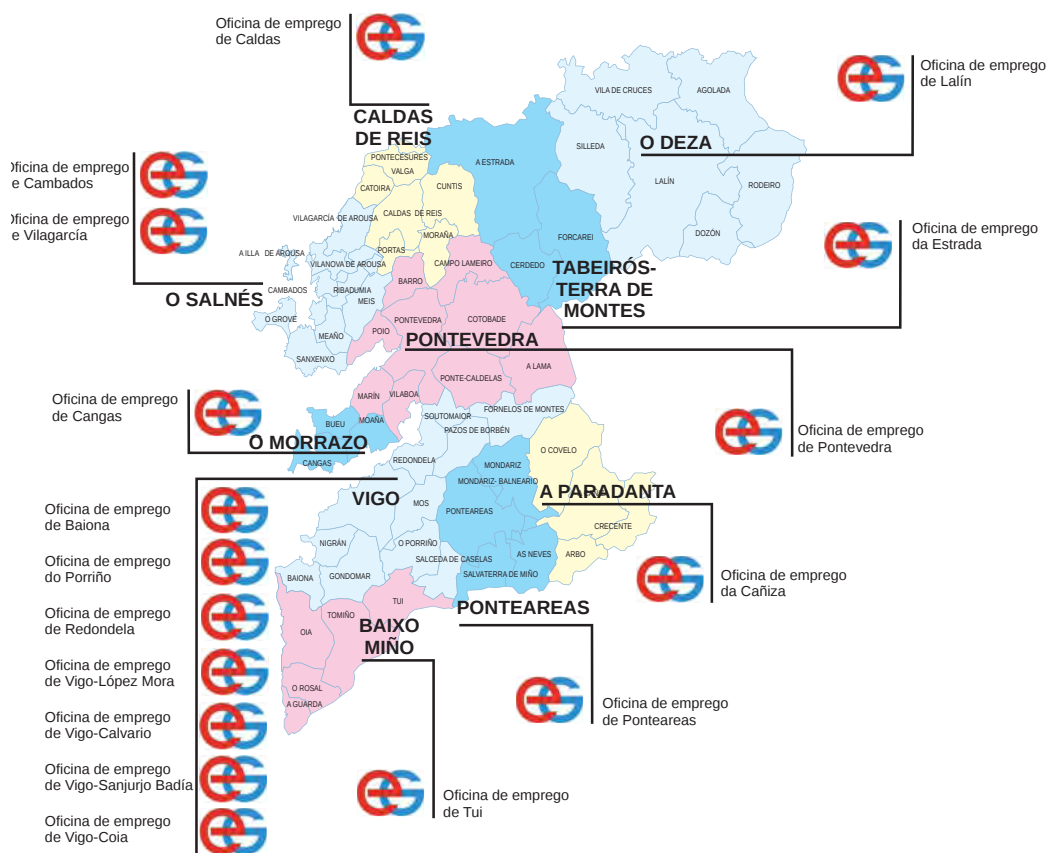
Área funcional	Nº de oficinas
Valdeorras	1
O Carballiño	1
Terra de Celanova	1
Ourense	2
Terra de Trives	1
O Ribeiro	1
Verín	1
Viana do Bolo	1
A Limia	2
Total oficinas de emprego	10

5.2 COLOCACIÓN: O SERVIZO PÚBLICO DE EMPREGO

Distribución provincial: Pontevedra

Área funcional	Nº de oficinas
Caldas de Reis	1
O Salnés	2
O Morrazo	1
A Paradanta	1
Tabeirós-Terra de Montes	1
O Deza	1
Pontevedra	2
Ponteareas	1
Baixo Miño	1
Vigo	7
Total oficinas de emprego	18

MELLORA DA EMPREGABILIDADE: PROGRAMAS

Configuradas maioritariamente como unha oferta integral de servizos ás persoas que están en busca activa de emprego, as medidas de mellora da empregabilidade poden resumirse en tres grandes tipos de actuacións:

- ▶ As que van dirixidas a incrementar as posibilidades de emprego de cada demandante, incidindo na mellora da súa cualificación profesional, a través de accións formativas de carácter ocupacional.
- ▶ As que tentan mellorar o seu coñecemento do mercado de traballo e influír positivamente sobre as súas decisións de busca de emprego, axudándolle na selección dos obxectivos profesionais que mellor poidan adecuarse ás súas características de cualificación e circunstancias persoais, a través de accións personalizadas de orientación laboral para o traballo por conta allea ou, se así o decide o interesado, de asesoramento para o autoemprego.
- ▶ As de xestionar coa maior eficacia a demanda de emprego, poñéndoa constantemente en relación coas ofertas de traballo que chegan ao Servizo Público de Emprego, é dicir, facendo unha xestión áxil e profesional da colocación a través da intermediación entre demanda e oferta de traballo.

Das dúas últimas funcións, que polas súas propias características, préstanse baixo a denominación de Servizo Público de Emprego nos ocuparemos neste apartado.

5.2.1 Información, orientación e busca de emprego

A gran prioridade que as directrices europeas sobre emprego outorgan ao pilar I, referido á mellora da capacidade de inserción profesional das persoas, está a supoñer un gran desafío para os servizos públicos de emprego. Esta mellora require unha estreita interacción e coordinación entre todas as actuacións levadas a cabo polos SPE: información, asesoramento, intermediación-colocación, así

como a aplicación de medidas especiais de axuste, tales como o sistema de formación ou reciclaxe profesional.

O cambio permanente, froito das evolucións sociais, tecnolóxicas e organizativas, leva unha dificultade engadida para as persoas que buscan un emprego, facendo necesario, a miúdo, procesos de orientación e asesoramento especializados, que presten colaboración ás persoas demandantes de emprego e lles faciliten o camiño cara á súa inserción laboral. Estes procesos de orientación e asesoramento deben basearse con frecuencia na definición de itinerarios personalizados de inserción profesional que permitan combinar distintas medidas activas de emprego, facilitando á persoa demandante o obxectivo final de acceder a un posto de traballo axustado ás súas posibilidades e necesidades.

Hoxe en día espérase que unha persoa sexa capaz de pasar por diferentes postos en diferentes empresas ao longo da súa vida profesional, co que se fai necesaria a continua adaptación ás circunstancias predominantes en cada momento mediante a reciclaxe e a formación ao longo da vida activa. A medida que esa aprendizaxe resulta cada vez máis esencial, os servizos de orientación descubren a súa grande importancia e proxección, de aí que unha orientación profesional efectiva e de calidade estea destinada a xogar un papel esencial entre as medidas activas articuladas polos servizos públicos de emprego.

A este respecto, cómpre sinalar que desde 1998 funciona, de xeito complementario ao Servizo Público de Emprego, unha rede de orientación laboral que contou no período que abranxe, desde febreiro de 2012 ata xaneiro de 2013 con 233 técnicos de orientación e prospección de emprego, que prestaron os seus servizos a través de 123 entidades colaboradoras ao abeiro da Orde de 30 de decembro de 2011, pola que se establecen as bases reguladoras e a convocatoria pública para a concesión de subvencións para a realización de actividades de información, orientación e busca

5.2 COLOCACIÓN: O SERVIZO PÚBLICO DE EMPREGO

de emprego. Cómpre destacar que, dentro da dita rede, 60 profesionais prestan os seus servizos en centros especializados de orientación para persoas con discapacidade.

As accións de orientación, de acordo co Real decreto 1542/2011, do 31 de outubro, polo que se aproba a Estratexia Española de Emprego 2012-2014, comprenden todas aquelas actuacións e medidas de información, acompañamento, motivación e asesoramento que, tendo en conta as circunstancias persoais e profesionais da persoa beneficiaria, lle permitan determinar as súas capacidades e intereses e xestionar a súa traxectoria individual de aprendizaxe, a busca de emprego ou a posta en práctica de iniciativas empresariais. En concreto:

- ▶ A elaboración de diagnoses individualizadas sobre o perfil, as necesidades e as expectativas das persoas demandantes de emprego mediante entrevistas personalizadas, para poderen encontrar ou manter un emprego ou accederen a un novo.
- ▶ A información sobre o mercado de traballo e os incentivos e medios dispoñibles para o fomento da contratación e o apoio ás iniciativas emprendedoras.
- ▶ O deseño, elaboración e realización de itinerarios individuais e personalizados de emprego ás persoas desempregadas a través de información e orientación profesional para o emprego e o autoemprego, para a mellora da súa cualificación profesional e da súa empregabilidade.
- ▶ Os contactos coas empresas para difundir información sobre as súas iniciativas para facilitar a inserción laboral, realizando así mesmo unha prospección das necesidades das empresas e o casamento entre as ofertas e demandas de emprego e favorecendo o achegamento entre as necesidades das empresas e as posibles persoas candidatas.
- ▶ A información e orientación sobre o proceso de recoñecemento das competencias adquiridas pola ex-

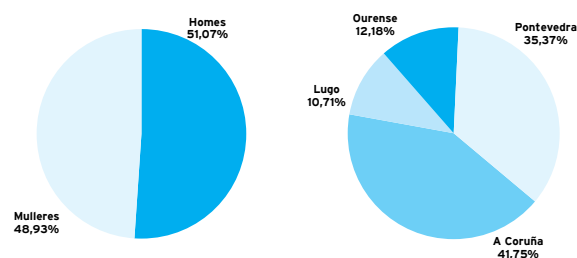
periencia laboral para as persoas demandantes de emprego mediante a acreditación oficial da súa cualificación a través de certificados de profesionalidade.

- ▶ A información e o asesoramento ás persoas demandantes de emprego sobre a oferta de accións de formación profesional para o emprego, con acreditación oficial a través do Repertorio de certificados de profesionalidade cando estean vinculadas ao Catálogo nacional de cualificacións, así como dos títulos de formación profesional.

Durante o ano 2012, o número total accións de orientación ofertadas aos demandantes de emprego ascende a 164.839, das cales 85.502 foron ofertadas a homes e 79.337 a mulleres. Con respecto ao número de persoas desempregadas beneficiarias destas accións, o número total de persoas atendidas foi de 94.618: na Coruña 38.011 persoas beneficiarias, en Lugo 10.730 persoas beneficiarias, en Ourense 11.676 persoas beneficiarias e en Pontevedra 34.298 persoas beneficiarias, que ben a través das oficinas de emprego, ben a través dos centros colaboradores, foron axudados no seu proceso de busca de emprego.

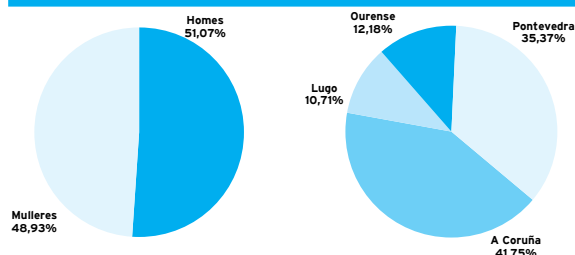
▶ Distribución provincial: orientación laboral. Accións

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	34.707	32.638	67.345
Lugo	8.687	7.826	16.513
Ourense	10.221	9.728	19.949
Pontevedra	31.887	29.145	61.032
Total	85.502	79.337	164.839

► Distribución provincial: orientación laboral. Persoas

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	19.547	18.464	38.011
Lugo	5.641	5.089	10.730
Ourense	5.990	5.686	11.676
Pontevedra	17.503	16.795	34.298
Total	48.630	45.988	94.618

5.2.2 Programas integrados para o emprego.

No ano 2005, a Consellería de Traballo e Benestar asumiu o traspaso da xestión dos programas experimentais en materia de emprego (agora denominados programas integrados para o emprego). Con este traspaso ponse a disposición do Servizo Público de Emprego de Galicia unha ferramenta de políticas activas que ten dado resultados moi positivos.

Estes programas teñen por obxecto a posta en marcha de actuacións combinadas de información e orientación, formación, práctica laboral e mobilidade xeográfica, dirixidas á colocación no mercado de traballo das persoas desempregadas, mediante o ensaio de fórmulas experimentais de actuación e tratamento integrado da inserción laboral.

As accións van orientadas, con carácter xeral, á mellora da ocupabilidade e integración dos desempregados sinalados como prioritarios na definición anual do Plan de acción para o emprego, entre os que se atopan discapacitados, inmigrantes, mulleres con problemas de integración laboral e traballadores desempregados en risco de exclusión social, así como os perceptores de subsidios e prestacións por desemprego e da renda activa de inserción, e os per-

ceptores da renda de integración social de Galicia, sempre que figuren inscritos como demandantes de emprego

Polo que respecta ao período 2012-2013 estes programas beneficiaron a un total de 10 concellos e 15 entidades sen ánimo de lucro, o que representa un total de 2.025 desempregados/as participantes, e un obxectivo de inserción laboral media do 41%.

As subvencións concedidas ao abeiro da Orde de 5 de xuño de 2012, destinadas a cubrir os custos salariais e de Seguridade Social do persoal necesario para o apoio e a formación dos demandantes de emprego, máis os gastos xerais materiais e técnicos derivados do proxecto, ascenderon a un total de 1.984.780 euros.

Cadro resumo das concesións de Programas integrados para o emprego 2012-2013:

Tipo entidade	nº participantes	% inserción	Importe total 2012-2013
Entidades locais	805	39%	847.446
Entidades sen ánimo de lucro	1.220	43%	1.137.334
Total	2.025	41%	1.984.780

5.2.3 Teléfonos de información do Servizo Público de Emprego

O Servizo Público de Emprego de Galicia ten a disposición de todos os seus usuarios unha liña de atención telefónica, o 012 que funciona en horario das 8.00 ás 22.00 h de luns a venres e das 9.00 ás 14.00 h os sábados.

A liña 012 é o teléfono de información destinado aos demandantes de emprego. As chamadas telefónicas recibidas pódense clasificar en catro grandes grupos:

- Comprobacións de dispoñibilidade: inclúe as chamadas dos demandantes de emprego que foron preseleccionados para unha oferta de traballo e solicitan información das condicións da oferta.

5.2 COLOCACIÓN: O SERVIZO PÚBLICO DE EMPREGO

- Información xeral: inclúe as chamadas nas que os demandantes solicitan información sobre cursos de formación ocupacional, orientación laboral, informacións aparecidas en prensa, programas específicos, etc.
- Solicitud de entrevista ocupacional: chamadas dos demandantes que solicitan unha entrevista nun centro asociado para os efectos de completar os datos do seu currículo.
- Ofertas abertas: chamadas recibidas nas que os demandantes solicitan optar ás ofertas de traballo publicadas polo Servizo Público de Emprego.

Durante 2012 recibíronse un total de 18.530 chamadas cunha media mensual de 1.544 chamadas.

Xaneiro	1.837
Febreiro	1.546
Marzo	1.801
Abril	1.597
Maio	1.663
Xuño	1.579
Xullo	1.633
Agosto	1.589
Setembro	1.403
Outubro	1.556
Novembro	1.124
Decembro	1.202
Total chamadas 2012	18.530

A liña 012 é o teléfono de información destinado aos empresarios. Fundamentalmente, as chamadas recibidas nesta liña telefónica divídense nos seguintes grupos:

- Introducción de ofertas de traballo: chamadas nas que un empresario expresa a súa necesidade de cubrir un ou máis postos vacantes na súa empresa.
- Información xeral: chamadas de solicitude de información sobre subvencións destinadas á promoción do emprego, tipoloxía dos contratos de traballo, xestión das ofertas de traballo, etc.

Durante 2012 recibíronse un total de 6.333 chamadas cunha media mensual de 527 chamadas.

Xaneiro	596
Febreiro	505
Marzo	789
Abril	722
Maio	510
Xuño	496
Xullo	567
Agosto	494
Setembro	552
Outubro	488
Novembro	312
Decembro	302
Total chamadas 2011	6.333

5.2.4 Intermediación

Outra das grandes liñas de actuación desde o punto de vista da mellora da empregabilidade ou da capacidade de inserción dos desempregados, é a xestión eficiente da demanda de emprego e a súa posta en relación coas ofertas xeradas polo mercado de traballo. Trátase de garantir o mantemento do currículo de cada demandante de emprego actualizado para darlle as maiores oportunidades de colocación a través da incorporación de todos os aspectos que poidan ser máis relevantes: a súa formación, experiencia profesional, idiomas, coñecementos informáticos, etc. Trátase tamén de xerar credibilidade na función intermediadora cara ás empresas garantíndolles a busca de candidatos axeitados nun curto espazo de tempo con comodidade e confidencialidade.

Do mesmo xeito, débese garantir a igualdade de oportunidades no acceso ás ofertas de traballo a través dun novo sistema que permita que cada oferta de emprego cruce coa totalidade das demandas dispoñibles e viceversa, facilitando a plena mobilidade xeográfica e a igualdade de oportunidades independentemente do lugar de residencia.

Con esta filosofía o Servizo Público de Emprego de Galicia vén traballando desde a transferencia desta función o 1 de xaneiro de 1998, tanto a través dos seus propios centros que teñen encomendada a atención das demandas e das ofertas de traballo, que son as 53 oficinas de emprego, das dúas oficinas de apoio ao empregador (A Coruña e Vigo), así como tamén a través daqueles centros que desenvolven accións complementarias desta función por conta e baixo a coordinación do Servizo Público de Emprego, que son as denominadas entidades colaboradoras.

A existencia dunha rede complementaria de entidades colaboradoras permite ampliar o número de accións de atención á demanda, o tratamento específico de certos grupos de demandantes como poden ser os discapacita-

dos e a disposición dun maior número de puntos de recollida de ofertas de emprego, incrementando a permeabilidade do Servizo Público e o número de ofertas que se achegan aos desempregados. A dita rede posibilita tamén a participación das entidades colaboradoras nas funcións de intermediación de moitas entidades que traballan neste mesmo eido, como as organizacións sindicais, empresariais ou centros de formación, evitando deste xeito a dispersión dos recursos e garantindo a coordinación de todos os esforzos no mercado de traballo autonómico.

- ▶ No ano 2012 o número de postos de traballo xestionados polo Servizo Público de Emprego de Galicia foi de 23.494

5.2.5 A Rede Eures (European Employment Services) do Servizo Público de Emprego de Galicia

Dende o ano 1998, as competencias en materia de emprego, e polo tanto a Rede EURES, están transferidas á nosa comunidade autónoma; a Rede EURES, que está coordinada a nivel europeo pola unidade EURES da Dirección Xeral de Emprego e Asuntos Sociais da Comisión Europea, depende da Subdirección Xeral de Colocación e coordínase desde o seu Servizo de Xestión e Coordinación.

Para garantir o dereito á libre circulación de traballadores nos países do Espazo Económico Europeo (EEE), os Servizos Públicos de Emprego do EEE estableceron, no ano 1993, EURES, esta rede de cooperación para facilitar

5.2 COLOCACIÓN: O SERVIZO PÚBLICO DE EMPREGO

a libre circulación na Decisión da Comisión Europea do 22 de outubro (DOCE L274/32 de 6-11-93), que desenvolve o Regulamento 1612/68, sobre a libre circulación de traballadores. Esta Rede EURES, a través dos seus máis de 700 conselleiros e conselleiras EURES correspondentes en toda Europa, proporciona información sobre mercados de traballo, ofertas de emprego e condicións de vida e traballo nos países do EEE.

A Rede EURES ten dous obxectivos principais; o primeiro é facilitar que os traballadores e traballadoras do EEE exerzan o seu dereito á libre circulación e a vivir e traballar noutro Estado membro, proporcionando información sobre oportunidades laborais, currículo, condicións de vida e de traballo e asistencia ás persoas de cidadanía comunitaria que buscan emprego e ás empresas europeas que necesitan recrutar persoal a través dos conselleiros e conselleiras EURES dos servizos públicos de emprego.

O segundo obxectivo é apoiar a estratexia europea de emprego e a mobilidade profesional dentro do EEE. Os consellos europeos celebrados en Lisboa no 2000 e en Estocolmo no 2001 concederon unha maior importancia ao papel da mobilidade profesional. As directrices de emprego desde o 2001 centráronse na mobilidade profesional, incluída a súa dimensión europea ao pediren aos Estados membros que incrementasen os seus esforzos co fin de descubrir a existencia de estrangulamentos no mercado de traballo e de evitar a súa aparición. Isto debería acadarse mediante o desenvolvemento da capacidade de intermediación laboral dos servizos de emprego e da elaboración de políticas destinadas a evitar as carencias de persoal cualificado e fomentar a mobilidade profesional e xeográfica. Ademais, debería reforzarse o funcionamento dos mercados de traballo mediante a mellora das bases de datos sobre oportunidades de aprendizaxe e de emprego, que se deberían interconectar a escala europea coas modernas tecnoloxías da información e grazas ás experiencias que xa se posúen a nivel

europeo. EURES está concibido para que efectúe unha contribución considerable á consecución dos obxectivos previstos nas políticas.

Ademais, EURES apoia varios piares da estratexia de emprego: Permite que mellore a empregabilidade das persoas solicitantes de emprego ao ofrecerlles unha experiencia profesional noutro país, e contribúe a adaptabilidade das empresas, ao darlles acceso a un mercado de traballo máis amplo con maior variedade de cualificacións, culturas de traballo e idiomas.

A Rede EURES do Servizo Público de Emprego de Galicia contou no ano 2012 con 5 conselleiros EURES que dedicaron o 87% do seu tempo de traballo a actividades EURES.

O conselleiro EURES de Ourense traballa na Oficina de Emprego de Ourense-centro e depende administrativamente do seu director, e funcionalmente da xefatura de servizo de Formación e Colocación do seu correspondente Departamento territorial. A conselleira EURES de Lugo traballa no Departamento territorial e as conselleiras EURES da Coruña, Pontevedra e Tui traballan nas Oficinas de Apoio ao Empregador de Coruña e Vigo respectivamente, dependendo das xefaturas de servizos de Formación e Colocación pertinentes. Todos eles traballan ademais coa Coordinación EURES da Subdirección Xeral de Colocación da Consellería de Traballo e Benestar.

No ano 2012, estes 5 conselleiros e conselleiras EURES do noso Servizo Público de Emprego atenderon un total de 14.057 consultas, cifra que segue a aumentar sobre os anos anteriores (10.462 no 2011, 8.188 no 2010, 6.450 no 2009 e 4.977 no 2008).

Do total de persoas atendidas, só un 4 % non residían no noso territorio no momento da consulta.

O 11% das consultas atendidas foron sobre asuntos fronteirizos a cargo, maioritariamente, da conselleira de Tui e do conselleiro de Ourense.

No que respecta ao perfil das persoas atendidas, os conselleiros da rede EURES do SPE de Galicia seguen a referir un aumento significativo de contactos con persoas que se achegan a EURES debido a que non conseguen atopar traballo na súa residencia habitual e están a acabar, ou teñen rematadas xa, as súas prestacións por desemprego polo que recorren á rede coa intención de ampliar o seu territorio de busca ao resto do Estado español ou a outros países; nun número significativo destes casos, o baixo nivel de competencia noutros idiomas unido a perfís profesionais de baixa cualificación ou en sectores, como a construción, que manteñen unha forte baixada da oferta en toda Europa, dificultan moito o seu éxito na busca internacional. A meirande parte destes casos deberían dirixirse ás redes de orientación profesional propias ao obxecto de retomar a busca no territorio no que realmente teñen posibilidades; a diminución de efectivos neses redes de orientación supoñen menos posibilidades de redireccionamento para EURES e menos apoio para a busca de emprego de colectivos con poucas ferramentas persoais.

Analizando os datos deste informe, vemos que neste ano aumentou a porcentaxe de persoas atendidas en grupo, 10'9%, fronte aos resultados do 2011, seguindo as directrices de darlle a EURES unha maior visibilidade aínda que segue a ser conveniente mellorar o acceso á información xeral EURES pois as consultas relativas á rede seguen a ocupar, de seu, unha parte significativa do traballo diario dos conselleiros EURES. O 84% das consultas de demandantes de emprego atendidas no 2012 incluíron información xeral básica sobre EURES fronte ao 82% no 2010, o 87'5% no 2009 e o 85% no 2008). Neste sentido espérase que tanto a actualización da información sobre a rede EURES no Portal <http://emplego.xunta.es>, como a inclusión de información básica EURES na formación interna do persoal do SPE de Galicia, que se continuou no 2012, inflúan positivamente non só nun maior coñecemento das posibilidades de emprego no ámbito

europeo senón tamén na descarga de traballo básico dos conselleiros EURES para que poidan dedicarse a tarefas máis específicas.

O aumento de persoas sen “perfil EURES”, é dicir, sen capacidade de exercer unha profesión ou posto de traballo noutro idioma, xustificaría per se o esforzo do SPE de Galicia por mellorar a información e formación do persoal das Oficinas de Emprego no que a EURES se refire; un mellor filtro inicial que reduza o tempo de atención aos demandantes, evitará desprazamentos e esperas pouco útiles e mellorará a eficacia e a eficiencia do noso traballo diario. Pero ademais, a rede EURES do SPE de Galicia pretende mellorar os procedementos dentro das diferentes áreas do servizo público de emprego cara a incrementar a eficacia na xestión incluíndo nos propios documentos de xestión das oficinas de emprego a opción EURES como opción de traballo. No ano 2012 mantivéronse os contactos coa rede de orientación para mellorar a información EURES que poden prestar aos seus usuarios aínda que a perda de persoal nesa área se notou bastante no traballo dos EURES do SPE de Galicia

A ampla e continua difusión nos medios de comunicación social de supostas ofertas ou oportunidades de emprego “para españois noutros países dentro e fóra de Europa e doutros continentes, xunto coas cifras de desemprego e a ausencia dunha estrutura de emigración que poida canalizar a demanda de emprego fóra da UE, están a supoñer un número crecente de consultas de difícil resposta desde a rede EURES e desde o SPE de Galicia e pon de manifesto a necesidade de revisar a coordinación da Rede EURES España e os procedementos de decisión e comunicación entre a unidade de coordinación estatal, no SEPE, e os SPE das CCAA con competencias de emprego (no momento de redactar este informe, todas agás Ceuta e Melilla).

No 2012 os conselleiros EURES do SPE de Galicia seguiron recibindo, e atendendo na medida das súas posibili-

5.2 COLOCACIÓN: O SERVIZO PÚBLICO DE EMPREGO

dades e competencias, consultas sobre supostas ofertas de emprego nas que os intermediarios solicitaban o pago de taxas ou comisións pola súa intermediación; ningunha destas ofertas proviña da propia rede EURES pero, en ausencia doutros expertos en materia de traballo internacional, os usuarios foron derivados aos EURES galegos; en todo os casos atendidos, as ofertas non eran tales e tívose que informar aos usuarios da lexislación vixente e das autoridades competentes ao respecto (nomeadamente Ministerio de Traballo, de Asuntos Exteriores ou directamente á Inspección de Traballo). Neste mesmo ámbito, estase a detectar un crecente número de páxinas web e de supostas ofertas de emprego que solicitan datos de carácter persoal que nada teñen que ver co proceso de selección e son, ás veces, obxecto de mal uso chegando á falsificación de documentación, feito que se lles está a advertir a quen consulta cos EURES do SPE de Galicia sobre isto.

No referido aos países polos que os usuarios de EURES do SPE de Galicia se interesan, aínda que o Reino Unido segue a estar en cabeza, fundamentalmente pola cuestión do idioma ao que se suma a caída de Irlanda no que a ofertas de emprego e expectativas laborais se refire, este ano 2012 houbo un aumento significativo de consultas sobre Alemaña e Noruega, debidas fundamentalmente á prensa e aos plans de colaboración que o Goberno de España está a valorar sobre Alemaña e sobre Suíza, país sobre o que segue a haber bastante confusión, no que a tramitación de documentación se refire, debido á historia da emigración e aos recentes cambios, consecuencia da súa entrada no territorio de libre circulación no verán do 2009.

No relativo á nacionalidade das persoas atendidas, a maioría delas son nacionais dalgún dos 31 Estados do Espazo Europeo de Libre Circulación e, polo tanto, acóllen-se aos regulamentos comunitarios en materia de Seguridade Social e libre circulación.

Neste ano 2012 mantense o incremento do número de persoas nacionais dos chamados “terceiros países” que teñen permisos de residencia ou traballo en España pero que, debido á situación laboral, acércanse a EURES para tentar buscar traballo noutros países do EEE; dende hai 3 anos, as nacionalidades destas persoas son máis americanas que africanas contra a tendencia ata o momento. Esta situación supón un esforzo engadido á rede por canto EURES non pode máis que informarlles de que o seu dereito ao traballo depende do Estado ao que se queiran dirixir e, só no caso de que sexan “Residentes de longa duración” poderían acollerse á Directiva 109/2003 que só lles proporciona “prioridade” no acceso ao traballo nalgúns países da UE.

No que respecta ao motivo do contacto, a entrada en vigor en 2010 dun novo Regulamento europeo en materia de Seguridade Social seguiu a incrementar as consultas á Rede EURES do SPE de Galicia sobre os novos procedementos, dereitos e obrigas, de exportación da prestación por desemprego a outros países do EEE; supuxo tamén, un incremento notable dos contactos coas autoridades competentes nesta materia tanto provinciais como nacionais e internacionais. O feito de que os conselleiros EURES do SPE de Galicia non teñan ligazón directa coa institución competente en materia de prestacións por desemprego, SEPE, supón que as respostas que se poden dar sexan sempre teóricas e remitan as consultas ao organismo competente; desde a propia rede tense solicitado que a coordinación estatal EURES tente establecer unha canle de comunicación directa coa unidade competente do SEPE ao obxecto de que a información relativa a este tipo de consultas sexa emitida rápida e eficazmente.

Ao longo do 2012 continúanse as sinerxías da rede EURES do SPE de Galicia coas outras redes comunitarias, como a participación dos conselleiros EURES do SPE de Galicia, e mais os seus colegas de Noruega, Suecia, Reino Unido, Italia, así como o EURES Transfronterizo Galicia-

Norte de Portugal, na V Feira Europea do Emprego organizada pola Universidade da Coruña e máis Europa Directo da Deputación da Coruña e nas Xornadas Europeas do Emprego organizadas en Santiago de Compostela polo Eures Fronteirizo Galicia-Norte de Portugal. Tamén se manteñen os contactos de mutuo proveito coa CEG e os seus servizos de atención a empresas no ámbito europeo.

A rede EURES do SPE de Galicia, no ano 2012, seguiu a prestar servizos de información EURES a centros de formación profesional e universidades do noso territorio.

Os conselleiros do SPE de Galicia participan nos grupos de traballo da rede estatal de Informacións xerais e sinerxías, Empregadores, Mercado de traballo europeo e Seguimento e informes.

Tamén hai que resaltar sinerxías con outras institucións, SOLVIT, Europa directo, Ministerio de Educación e Comisión Europea, tanto no territorio nacional como noutros países.

Un dos obxectivos da rede EURES é detectar os obstáculos á libre circulación entre os países do EEE; estes obstáculos recóllense no traballo diario e comunícanse á coordinación estatal, a Unidade de Coordinación Europea EURESco e ás autoridades competentes ao respecto. Neste ámbito, no ano 2012 a rede EURES do SPE de Galicia informou sobre os seguintes:

1. Falla de información dos servizos competentes en Reino Unido en materia de prestacións por desemprego que dificulta o exercicio do dereito á libre circulación das persoas que buscan emprego. O feito de que a cita para rexistrarse no Servizo Público de Emprego británico e para obter o número de seguridade social británico, imprescindible para seguir a percibir a prestación e para traballar, só se poida conseguir por teléfono e en inglés causa moitos problemas e moitas consultas.
2. Continúa o incremento da esixencia de carnés profesionais emitidos polas autoridades nacionais e rexionais, en profesións reguladas ou non legalmente. Estes carnés, certificados ou tarxetas profesionais, ao seren emitidos por organismos non nacionais, non teñen vínculo claro con outras certificacións semellantes doutros territorios e non hai unha competencia de coordinación clara, nin nacional nin europea, ao respecto polo que acaban obstaculizando o acceso ao emprego dos profesionais que residen noutros territorios.
3. Continúa o rexistro de ofertas no portal EURES que non cumpren cos criterios de calidade da rede, non dan a información básica acordada ou non ofrecen xeito posible de envío de candidaturas; a integración de intermediarios privados e a perda de control por parte de SPE nalgúns países do EEE están a baixar a calidade das ofertas da rede e a aumentar o número de consultas e queixas. A isto, habería que sumar o feito de que cada vez máis usuarios do portal e da rede teñen baixo nivel de idioma e de habilidades básicas no uso das novas tecnoloxías.
4. Nótase unha forte demanda de información e de emprego centrada en Alemaña causada máis pola prensa que por un aumento significativo de ofertas EURES nese país.
5. Mantense o nivel de consultas sobre Suíza, debido en parte á tradición de emigración galega alí, que pon de manifesto unha falta de boa información actualizada fronte ao coñecemento histórico dunha realidade de emigración que xa non existe; en cambio, o número de ofertas nas rexións de fala francesa ou italiana está a diminuír e a meirande parte das ofertas, temporais e indefinidas, veñen das zonas de fala alemá, lingua que non se aprende facilmente en Galicia.

6. O baixo nivel de competencia lingüística da poboación xeral segue a mostrarse como un obstáculo ao exercicio do dereito á libre circulación; o nivel de competencia non sempre se corresponde co nivel de estudos. Neste sentido, deberíase valorar a posibilidade de incluír formación noutras linguas na formación profesional e/ou ocupacional que se imparte na nosa Comunidade autónoma como ferramenta real de ocupabilidade, sempre que se centre na profesión ou sector profesional no que se está a formar pois é este vocabulario específico o que máis determina a elixibilidade dunha candidatura.

O Eures Transfronteirizo Galicia-Norte de Portugal

Dentro da Rede Eures (European Employment Services) atópase o Servizo Eures Transfronteirizo Galicia-Norte de Portugal. A súa función é a de dar resposta ás necesidades de información ligadas á mobilidade fronteiriza de traballadores e empresarios. Confrontados diariamente coa xustaposición de lexislacións e costumes diferentes, necesitan información sobre as particularidades do país veciño. Neste momento existen en Europa 20 Eures transfronterizos, sendo o de Galicia-Norte de Portugal o único que hai en España.

A creación do Servizo Eures Transfronteirizo Galicia-Norte de Portugal o 15 de decembro de 1997, a través da formalización dun convenio marco entre a Comisión Europea, a Xunta de Galicia, o Instituto do Emprego e Formación Profesional de Portugal, os axentes económicos e sociais e as Universidades dos dous lados da

fronteira, corresponde ao obxectivo común de mellorar a situación do mercado de traballo de Galicia e o Norte de Portugal, creando un mercado de emprego transparente e desenvolvendo un sistema de colaboración e cooperación entre os dous servizos públicos de emprego (Servizo Público de Emprego de Galicia e Instituto do Emprego e Formación Profesional de Portugal).

No período comprendido entre 2010 e 2013, a Consellería de Traballo e Benestar adquire ante a Comisión Europea a responsabilidade de xestionar esta estrutura transfronteiriza.

O Eures Transfronteirizo Galicia-Norte de Portugal ten a súa oficina de coordinación no Edificio da Antiga Aduana de Valença do Minho (Portugal). Está composta pola coordinadora e unha técnica administrativa. Aquí, ademais de realizar as tarefas propias da elaboración, desenvolvemento e xestión do Plan de actividades anual orientado a facilitar e promover a mobilidade transfronteiriza,, préstase un servizo de información e asesoramento ao público sobre oportunidades de emprego, dereitos e deberes laborais, fiscais e de seguridade social relacionados coa mobilidade transfronteiriza.

Entre as actividades realizadas no contexto do Plan de actividades, podemos destacar, entre outras, as seguintes accións, organizadas e realizadas en colaboración cos organismos socios:

- ▶ Xornada de Emprego con Estudantes de Formación Profesional, organizada sucesivamente en Santiago de Compostela e Guimarães, que reuniu a mais de 150 mozos co obxectivo de informalos sobre dereitos e oportunidades relacionados coa mobilidade transfronteiriza entre Galicia e Portugal.
- ▶ Foro de Emprego Universitario Galicia-Norte de Portugal, organizado nas Universidades de Vigo (Campus de Vigo, Ourense e Pontevedra) e do Minho (Campus

de Braga), no que participaron ao redor de 500 mozos galegos e portugueses e que tiña o obxectivo de informar sobre oportunidades e instrumentos para procurar emprego na Eurorrexión Galicia -Norte de Portugal.

- ▶ Encontro de oficinas de emprego fronteirizas de Galicia e o Norte de Portugal, que reuniu a 84 dirixentes e técnicos de oficinas de emprego de fronteira co obxectivo de afondar no coñecemento do mercado de emprego do país veciño e intercambiar experiencias sobre metodoloxías de traballo e tratamento da mobilidade no ámbito da oferta e a demanda de emprego, ao tempo que se establecen vínculos de traballo entre profesionais de servizos semellantes dos dous lados da fronteira.
- ▶ Organización do Grupo de Traballo EURES-T / Técnicos de Emprego e Axentes de Desenvolvemento Local de Municipios de Fronteira. Esta actividade está dirixida a estender o coñecemento do EURES Transfronteirizo e dos servizos que presta entre outros profesionais que traballen no ámbito do emprego a nivel local e que poidan actuar como axentes colaboradores.
- ▶ Organización do Grupo de Traballo permanente de Dirixentes e Técnicos da Seguridade Social de Galicia e o Norte de Portugal, que anualmente se reúne co obxectivo de analizar os obstáculos á mobilidade identificados polos traballadores transfronteirizos no exercicio dos seus dereitos e elaborar propostas de solución na Eurorrexión.
- ▶ Participación da oficina de coordinación EURES-T G-NP como oradora no “Encontro Transfronteirizo España-Portugal de Redes de Información Europea”, organizado polas oficinas de representación da Comisión Europea de España e Portugal en Bragança.
- ▶ Organización do Grupo de Traballo Permanente de Inspeccións de Traballo de Galicia e o Norte de Portugal, co obxectivo de manter contacto con este organismo, identificar os obstáculos a mobilidade no ámbito laboral e elaborar propostas para a superación destes obstáculos;
- ▶ Actualización permanente do apartado “Preguntas Frecuentes” da web <http://www.eures-norteportugal-galicia.org>, no que se recolle unha extensa casuística de situacións na que se ven envoltos traballadores, desempregados, e empregadores transfronteirizos, con respostas clarificadoras das dúbidas suscitadas nos ámbitos laboral, social e fiscal.
- ▶ Organización das “Xornadas Europeas do Emprego 2012: O Teu Emprego en Europa”, celebradas en Santiago de Compostela nas que se facilitou o contacto entre demandantes de emprego de Galicia e Portugal e conselleiros EURES de Portugal, Reino Unido, Noruega, Suecia, Holanda, Finlandia e Alemaña e empresas de selección de persoal de Holanda e Noruega. Durante os días 27 e 28 de novembro visitaron estas xornadas preto de 2.000 persoas que obtiveron información sobre mobilidade nos stands dos países ou nas sesións informativas.
- ▶ Colaboración na obtención de datos para a elaboración do documento realizado e coordinado pola Confederación de Empresarios de Galicia (CEG) “O mercado laboral da Eurorrexión Galicia - Norte de Portugal e a mobilidade de traballadores: informe de Indicadores de mobilidade transfronteiriza 2011”.
- ▶ Participación da Oficina de Coordinación EURES-T nos Open Day organizados pola Junta de Extremadura, para dar información sobre oportunidades, dereitos e deberes no ámbito do emprego e a mobilidade transfronteiriza.
- ▶ Participación da Oficina de Coordinación EURES-T nas xornadas “Xuventude en movemento” organi-

zadas pola Comisión Europea e pola Consellería de Presidencia, para informar sobre mobilidade transfronteiriza na Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal.

- Colaboración da Oficina de Coordinación EURES-T na elaboración do documento “Mobilidade laboral na Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal: reconhecemento de títulos de formación profesional”, promovido pola AECT-GNP.

No que respecta ao servizo de atención e asesoramento ao público, no ano 2012 foron atendidas 1.967 persoas nesta oficina de coordinación do Eures-T Galicia-Norte de Portugal, presencialmente e a través do correo electrónico. Precisamente, a través deste último medio, recibíronse numerosas consultas de traballadores e empregadores fronteirizos doutras Comunidades Autónomas e Rexións fronterizas de España e Portugal, por ser o EURES-T Galicia-Norte de Portugal o único servizo deste tipo que existe nos dous países.

A porcentaxe maior (79%) corresponde a usuarios que demandan información sobre oportunidades de emprego no EEE e, especificamente, no outro lado da fronteira, aos que se lles informa tamén sobre dereitos/deberes dos traballadores transfronteirizos. Seguindo a tendencia rexistrada en todas as oficinas de emprego. Tamén na oficina de coordinación do EURES-T G-NP se constata un incremento significativo do número de usuarios que contactan con nós para ter información sobre as ofertas de emprego dispoñibles na rede EURES e na Eurorrexión G-NP.

Un 20% dos usuarios do EURES-T G-NP solicitaron información sobre dereitos e deberes dos traballadores e dos empregadores en materia laboral, prestacións da Seguridade Social, asistencia sanitaria, pagamento de impostos, prestacións de desemprego, homologación de títulos profesionais. Neste sentido, as alteracións producidas pola entrada en vigor dos novos regula-

mentos europeos en materia de coordinación dos sistemas de Seguridade Social tiveron un peso significativo.

Temos que destacar como dato que consideramos relevante que, entre as consultas sobre dereitos e deberes de traballadores transfronteirizos, un número significativo foi realizado por traballadores de empresas localizadas en municipios galegos próximos á fronteira portuguesa aos que lles foron rescindidos os seus contratos de traballo porque a empresa pechou en Galicia para instalarse en Portugal.

A porcentaxe de consultas realizadas por empresarios que desexaban tramitar ofertas de emprego transfronteirizas foi similar ás do ano precedente, situándose nun 1%. Cabe destacar tamén o papel desenvolvido polo EURES-T G-NP como “ponte” entre os servizos de Seguridade Social de Galicia e Portugal no que respecta a facilitar a posta en contacto das dúas administracións, para a resolución de situacións que afectan o exercicio dos dereitos dos traballadores transfronteirizos e desprazados nesta materia e a intermediación para a eliminación de barreiras que dificultan a mobilidade transfronteiriza.

Continúa a tendencia iniciada no período precedente relativa ao incremento de solicitudes de información sobre tramitación de prestacións de desemprego como consecuencia da finalización de contratos de traballo, despedimentos ou expedientes de regulación de emprego nos que se viron afectados traballadores transfronteirizos.

5.3 INSTITUTO GALEGO DAS CUALIFICACIÓNS

O Instituto Galego das Cualificacións creado polo Decreto 93/1999, do día 8 de abril (DOG nº 73, do 19.4.1999), como instrumento de carácter técnico encargado de garantir a implantación efectiva do Sistema Nacional das Cualificacións nesta comunidade autónoma, en coherencia coas características socio-laborais e produtivas galegas.

Conta no seu organigrama cos servizos de Observatorio Ocupacional e de Deseño e Acreditación das Cualificacións, que teñen funcións específicas e complementarias na busca da mellor cualificación da poboación traballadora da Galicia.

As actividades levadas a cabo polo Instituto Galego das Cualificacións no ano 2012 están planificadas nas seguintes áreas de actuación:

- ▶ **Área de observación do mercado laboral**
- ▶ **Área de cualificacións profesionais**
- ▶ **Área de formación profesional**
- ▶ **Área de acreditación da competencia profesional**
- ▶ **Área de profesións e actividades reguladas**
- ▶ **Área de informática**
- ▶ **Actividades formativas e informativas**

5.3.1 Área de observación do mercado laboral

5.3.1.1 Estudo e análise do mercado laboral de Galicia: publicacións

Ao longo do ano 2012 publicáronse os seguintes estudos e informes en edición web, co obxecto de reflectir o comportamento xeral do mercado laboral de Galicia e en especial os dos principais colectivos de traballadores da nosa comunidade autónoma.

Ademais das publicacións periódicas anuais, trimestrais e cuatrimestrais temos como novidade as fichas técnicas que amosan datos compilados do mercado laboral territorializados e por colectivos e séguese coa liña de traballos de diferentes sectores produtivos. Neste ano fixéronse os de Turismo e a hostalaría e Forestal.

Este ano a xestión, seguimento e publicación en edición web da publicacións periódica de carácter trimestral Tendencias do emprego en Galicia, pasou ao Instituto Galego das Cualificacións.

O link onde se atopan dispoñibles todas as publicacións é:

<http://traballo.xunta.es/publicacions-cualificaciones>

► Estudo do Mercado Laboral Galicia 2011

Como todos os anos publicouse o Estudo do Mercado Laboral en Galicia, con datos referidos ao 2011. Trátase dun informe de periodicidade anual que se publica ininterrompidamente desde o ano 2003 e no que se tratan as principais variables do tecido empresarial e laboral: o paro rexistrado, a demanda, a contratación e a afiliación á Seguridade Social que determinan o mercado laboral na Comunidade autónoma galega no seu conxunto.

► Informe sobre o Mercado Laboral no Sector Turismo e a Hostalaría en Galicia 2011

Este informe mostra a realidade actual e recente do sector do turismo e da hostalaría a través dos principais indicadores que caracterizan a situación do mercado laboral en Galicia. Para iso, utilízase unha serie de magnitudes que describen a evolución das diferentes variables que explican o comportamento do mercado laboral no sector turístico e hostaleiro de Galicia. Esta análise está baseada en datos elaborados a partir de fontes de información estatística como o Instituto Galego de Estatística, o servizo Público de Emprego de Galicia ou a Tesouraría da Seguridade Social.

► Informe sobre o Sector Forestal no Mercado de Traballo Galego 2012

Este estudo monográfico analiza a situación e a evolución recente no ámbito laboral dos traballadores e traballadoras empregados no sector da silvicultura e a explotación forestal en Galicia con datos referidos a 2011. Este análise está baseada en datos elaborados a partir de fontes de información estatística como o Instituto Galego de Estatística, o servizo Público de Emprego de Galicia ou a Tesouraría da Seguridade Social.

► Fichas do Mercado Laboral Galego 2012

Este ano preséntase como novidade a documentación

gráfica, visual e esquemática do mercado laboral galego polo que se estrutura a información das variables máis salientables do eido sociolaboral en catro ámbitos, Galicia, Provincias, Comarcas e Colectivos.

Ámbito de Galicia: é un estudo pormenorizado da situación laboral da Comunidade autónoma de Galicia no que se achegan datos de poboación, paro rexistrado e contratación.

Ámbito Provincial: inclúe información estruturada a través de fichas nas que se nos proporciona un estudo pormenorizado do mercado laboral galego nas catro provincias e como no caso anterior, tamén se achegan datos de poboación, paro rexistrado e contratación.

Ámbito comarcal: achega a información estruturada a través de fichas nas que se nos proporciona un estudo pormenorizado do mercado laboral galego nas 53 comarcas da Comunidade autónoma de Galicia, con datos de poboación, paro rexistrado e contratación

Ámbito de colectivos: reflicte a información a través de fichas nas que se nos proporciona un estudo pormenorizado do mercado laboral galego nos seguintes colectivos

- Mulleres traballadoras
- Traballadores menores de 30 anos
- Traballadores maiores de 54 anos
- Traballadores

► Informe sobre Ocupacións máis Contratadas 2012

O Informe sobre ocupacións máis contratadas presenta a listaxe dos grupos ocupacionais con maior número de persoas contratadas en Galicia, provincias e comarcas. Este informe ten un carácter transitorio mentres non se poida seguir proporcionando información a través da aplicación web “Datos sobre ocupacións”, con datos a decembro 2011.

► Saídas Profesionais Comarcais 2012

A publicación da nova Clasificación nacional de ocupacións no ano 2011 non permite, polo de agora, seguir realizando a metodoloxía empregada nas anteriores publicacións de Saídas profesionais comarcais; de aí, a aparición deste novo formato. Temos que esperar ao menos tres anos para contar cunha primeira serie de datos de 2011-2013, para poder realizar as series e cálculos cun mínimo de rigor estatístico.

Coa publicación deste traballo, o Instituto Galego das Cualificacións persegue acadar un dos seus obxectivos prioritarios: coñecer a situación e a evolución do mercado de traballo galego nos distintos ámbitos territoriais co fin de comprobar cales son as ocupacións máis representativas e proporcionar esa información aos profesionais do emprego, da formación e da orientación laboral.

► Tendencias do emprego en Galicia

Con datos do Servizo Público de Emprego de Galicia, elaborase este informe de periodicidade trimestral. Publícanse en edición web catro informes que están incluídos no Programa estatístico anual (PEA) 2012. Amosa información de indicadores do mercado laboral, movemento do paro rexistrado, evolución de afiliación á seguridade social, enquisa de poboación activa e afronta en cada edición un tema clave do contexto actual sociolaboral.

O link onde se encontran dispoñibles é:

<http://emprego.xunta.es/cmspro/contido/informacion-General/publicaciones/tendenciasEmprego/tendencia-sEmprego.html/?recurso=2012/>

► As persoas con discapacidade no mercado laboral galego 2011

O informe amosa a realidade das persoas con discapacidade no mundo laboral, que conforman un grupo moi heteroxéneo, con casuísticas e problemáticas moi diferentes segundo o tipo de discapacidade. Todas elas teñen algo en común: adoitan necesitar axudas e apoios para o desenvolvemento cotiá en igualdade de condicións que o resto da poboación. Analízase o Censo de persoas con discapacidade de Galicia e da Enquisa de discapacidade, autonomía persoal e situacións de dependencia (EDAD 2008), elaborada polo INE. Ademais estúdanse as características laborais, a contratación e o paro rexistrado do colectivo de persoas con discapacidade en comparación con datos presentados polo conxunto da poboación e cos datos das restantes comunidades autónomas españolas.

► Boletín do Instituto Galego das Cualificacións

Edición en castelán e galego que nos informa das publicacións periódicas máis relevantes e dos resultados dos procedementos de recoñecemento da experiencia profesional e probas de avaliación de competencias claves. Tamén nos dá información de interese sobre as actividades do Instituto Galego das Cualificacións. No ano 2012 publicáronse os números 9 e 10 en edición web. O link para o acceso aos boletíns publicados é:

<http://traballo.xunta.es/boletins-do-instituto-galego-das-cualificaciones>

5.3.1.2 Portal do instituto

<http://emprego.xunta.es/cualificacions/>

As aplicacións informáticas do Instituto Galego das Cualificacións están de xeito permanente revisándose para facer os axustes e modificacións pertinentes propias da dinámica de novas necesidades de información ou de melloras tecnolóxicas na interacción cos usuarios e coa coordinación e demandas organizativas do portal web da Consellería de Traballo e benestar.

Por mor da nova Clasificación nacional de ocupacións CNO-2011, todas as aplicacións vense afectadas nas evolucións e series comparativas dos grupos primarios e profesións, o que implica que temos metodoloxías transitorias ao obxecto de seguir amosando datos do mercado laboral.

No ano 2012 o portal web recibiu 177.275 consultas.

No portal web do Instituto Galego das cualificacións temos as seguintes aplicacións:

► Indicadores do mercado laboral

Esta ferramenta informática en rede, creada no ano 2006, desenvolve unha aplicación interactiva dos indicadores do mercado laboral con base na tecnoloxía DATAWAREHOUSE, xa totalmente operativa. Este ano renováronse o concepto e as utilidades da aplicación informática máis potente de datos e interactiva do Institu-

to Galego das Cualificacións. A aplicación é accesible ás persoas con discapacidade.

Os usuarios poden elaborar os seus propios informes e gráficas con datos a partir de xaneiro de 2012 de paro rexistrado do SPEG, contratos, ofertas, contas de cotización e traballadores afiliados.

Presenta melloras significativas en informes mediante mapas e gráficos e de outros informes a maiores e enlaces de interese.

► Mobilidade dos traballadores

Aplicación web sobre mobilidade xeográfica de traballadores a través da información extraída dos contratos rexistrados polo Servizo Público de Emprego de Galicia.

O obxectivo desta aplicación é describir os desprazamentos dos traballadores que cambian de residencia por motivos de traballo e os fluxos que se establecen entre as distintas comunidades autónomas, provincias e concellos galegos. A partir da información que presenta un contrato, considérase que hai mobilidade cando non existe coincidencia entre o municipio de domicilio do traballador e o municipio de domicilio da empresa que o contratou. A aplicación vai subministrar datos de contratos e de traballadores contratados. A aplicación está a disposición do usuario na rede.

Neste ano 2012 modificouse a aplicación para permitir os novos códigos CNO.

► A miña profesión

A aplicación informática A miña profesión consta de tres apartados que permiten obter unha información integral acerca dunha ocupación.

O primeiro apartado, que permite obter información sobre as variables máis representativas do mercado laboral, está rematado.

O segundo apartado desenvolve o perfil profesional da ocupación consultada. Para levar adiante os perfís aplicamos unha metodoloxía consistente en establecer unha relación, máis ou menos directa, entre as cualificacións profesionais aprobadas e as ocupacións SISPE. Os axustes metodolóxicos implicaron a realización duns cambios na páxina web para adaptar o seu contido aos requirimentos dos novos perfís profesionais. Esta nova reestruturación quedou rematada incorporándose novos perfís ao longo do ano 2012.

O terceiro apartado fai referencia á formación asociada coa ocupación. Estase a traballar neste senso preparando unha nova reestruturación que permita completar a información dos perfís profesionais publicados con información referida á formación asociada a cada un deles.

► Datos de ocupacións

A aplicación Datos sobre ocupacións máis contratadas víñase actualizando cunha periodicidade anual. No entanto, a partir do ano 2012 a súa execución vese imposibilitada por cambios metodolóxicos nas novas estruturas das bases de datos. Haberá que esperar un tempo para poder realizar as series e cálculos cun mínimo de rigor estatístico.

Estase a traballar nunha adaptación da actual aplicación web para poder presentar unha primeira serie dos anos 2011-2013 e ir incorporando máis anos ata acadar un período quinquenal como se estableceu no proxecto técnico que sustenta a operación (esta aplicación está incluída no Plan galego de estatística 2012-2016 e actualmente atópase en fase de reestruturación).

Alternativamente e mentres non sexa posible tecnicamente realizar as series anuais estase a elaborar un informe que substitúe, en certa medida, a información dada na aplicación web. O informe cítase no punto 1.1.3 desta memoria: Ocupacións máis contratadas.

► Publicacións e informes

Co obxecto de facilitar o acceso á totalidade das publicacións e informes, habilitouse este enlace no portal web polo que se accede ao conxunto de traballos, estudos e informes realizados dende o ano 2000 ata o ano 2012. O enlace está estruturado nos seguintes bloques e as persoas interesadas poden descargalos o consúltalos integramente:

- Informes territoriais
- Informes sectoriais
- Informes por colectivos
- Saídas profesionais/filóns de emprego
- Formación/outros
- Estudo de necesidades formativas de cualificacións profesionais

5.3.1.3 Colaboracións con outros departamentos e organismos

Diferentes departamentos da Xunta de Galicia e outros organismos e entidades da nosa Comunidade autónoma solicitan informacións de ámbito laboral sobre os traballadores e os distintos sectores económicos da nosa comunidade. Para iso, utilízanse as bases de datos que obran no Instituto Galego das Cualificacións sobre demandas, ofertas e contratos u outras variables. Esta colaboración esténdese a organismos de nivel estatal.

► Plan Galego de Estatística.

Tras a aprobación do Plan Galego de Estatística 2007-2011, o Instituto Galego das Cualificacións está incluído no grupo denominado “mercado de traballo activo”, que se ocupa de aspectos relacionados co seguimento do plano.

O cambio da Clasificación nacional das ocupacións (2011) implica a necesidade de reelaborar o proxecto técnico que sustenta a aplicación “Datos sobre ocupacións”. Actualmente este proxecto está en fase de reestruturación.

► Informe de profesións con subrepresentación feminina

En cumprimento do Decreto 33/2009, do 21 de xaneiro (DOG núm. 35, do 19.02.09), polo que se regula a promoción da igualdade nas empresas e a integración do principio de igualdade nas políticas de emprego, o Instituto Galego das Cualificacións elaborou o informe anual das Ocupacións con subrepresentación feminina no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia para os efectos establecidos no antedito decreto.

► Rede de observatorios das comunidades autónomas

Esta rede creada no ano 2004 é un proxecto que ten como obxecto regular e ordenar a colaboración entre departamentos en materia de información, metodoloxías, proxectos e procesos formativos comúns. Véñense celebrando encontros anuais monográficos denominados “Xornadas técnicas da rede de observatorios do mercado de traballo”. A organización vai rotando a unha comunidade autónoma diferente. No ano 2012 o Servizo do Observatorio Ocupacional participou nas X Xornadas Técnicas da Rede de Observatorios, os días 17, 18 e 19 de outubro en Madrid, organizadas pola Comunidade Autónoma de Madrid. A temática central versou sobre a medición das magnitudes do mercado laboral, tendo moita relevancia a Enquisa de poboación activa EPA.

► Traballos co Servizo Público de Emprego Estatal (SPEE)

Participase no grupo de seguimento de táboas comúns que ten carácter permanente e asístese ás reunións no SEPE en Madrid. Estúdanse as propostas das diferentes autonomías para modificar e introducir novas propostas na Clasificación nacional de ocupacións CNO-2011 do Sistema de información dos sistemas públicos de emprego (SISPE). As familias profesionais que ten asignada a Comunidade Autónoma de Galicia son madeira, moble e cortiza e marítimo pesqueira.

► Catálogo de ocupacións de difícil cobertura

Trimestralmente elabórase un informe para as catro provincias galegas onde se establecen uns indicadores que serven de apoio para a elaboración dos catálogos provinciais de difícil cobertura que, á súa vez, pasarán a integrarse no Catálogo de ocupacións de difícil cobertura aprobado polo Servizo Público de Emprego Estatal, en cumprimento do Regulamento de desenvolvemento da Lei orgánica 04/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social (BOE nº 10, do 12.01.2000 e suplemento en galego BOE nº 3, do 09.02.2000).

5.3.2. Área de cualificacións profesionais

5.3.2.1 Cooperación con organismos e institucións da Administración Xeral do Estado

A nosa comunidade autónoma está representada polo Instituto Galego das Cualificacións nos seguintes órganos da Administración Xeral do Estado:

► Comité Técnico de Certificados de Profesionalidade

Neste comité técnico están presentes: o Servizo Público de Emprego Estatal e as comunidades autónomas, constituíndose diferentes grupos de traballo para implantar o novo repertorio de certificados de profesionalidade, elaborados a partir das cualificacións do catálogo nacional.

No ano 2012, realizáronse 2 reunións deste grupo de traballo nas que o Instituto Galego de Cualificacións presentou propostas relativas ao proxecto de modificación do RD 34/2008 que regula os certificados de profesionalidade, os contratos para a formación e a aprendizaxe e a formación dual, Marco Europeo de Cualificacións, plan de avaliación da calidade da FP para o emprego, etc.

► Servizo Público de Emprego Estatal

O Servizo Público de Emprego Estatal conta con dous grupos de traballo nos que participa o instituto: o grupo de traballo de Acreditación que se encarga de todas aquelas actuacións relativas á posta en marcha do procedemento de acreditación da experiencia laboral e o grupo de traballo de Calidade, que velará por todos os estándares relativos á calidade.

Neste ano só houbo reunións do Grupo de traballo para a elaboración do Plan anual de avaliación do subsistema profesional para o emprego, constituído no ano 2010 en cumprimento do artigo 37 do Real decreto 395/2007 do 23 de marzo. Este grupo está formado por representantes do SEPE, e dalgunhas comunidades autónomas entre elas Galicia. En xullo deste ano remataron a elaboración do Plan anual de avaliación da calidade, impacto, eficacia e eficiencia do conxunto do subsistema de formación profesional para o emprego, para continuar traballando agora nas pautas para a execución do dito plan. En xuño de 2012 tivo lugar unha reunión, na que se acorda, entre outras, as seguintes medidas:

- ▶ A constitución dun grupo técnico permanente para definir e consensuar un sistema de avaliación que se poida implementar en 2013.
- ▶ A utilización de indicadores de contexto e seguimento cuxa obtención resulte sinxela.
- ▶ A inclusión dun proceso avaliativo específico para a formación vinculada a certificados de profesionalidade.

Por outra banda, este ano asinouse un convenio de colaboración co SEPE para a posta en marcha do procedemento de recoñecemento da competencia profesional, polo que o SEPE se comprometé a financiar os gastos derivados da realización da 2ª convocatoria, en 3 das cualificacións convocadas.

5.3.3. Área de formación profesional

5.3.3.1 Elaboración de certificados de profesionalidade

Dende o 2008 a Comunidade autónoma de Galicia vén colaborando co Servizo Público de Emprego Estatal na elaboración dos certificados de profesionalidade do Repertorio nacional de certificados de profesionalidade en 3 familias profesionais.

En concreto neste ano 2012 rematouse o proceso de elaborar os certificados de profesionalidade da familia Marítimo-Pesqueira, no que un técnico do instituto é o xefe do grupo de expertos, na súa maioría da nosa comunidade autónoma, que son os encargados de realizar este proxecto. Os certificados elaborados foron os seguintes:

- ▶ Mantemento de instalacións en acuicultura.
- ▶ Actividades de extracción e recollida de crustáceos adheridos a rocas.
- ▶ Manipulación e conservación en pesca e acuicultura.
- ▶ Operacións de bombeo para carga e descarga en buques.
- ▶ Goberno de embarcacións e motos náuticas destinadas ao socorrismo acuático.

5.3.3.2 Avaliación en competencias clave para o acceso aos novos certificados de profesionalidade

5.3 INSTITUTO GALEGO DAS CUALIFICACIÓNS

Estas probas están dirixidas a quen desexa cursar a formación correspondente aos novos certificados de profesionalidade e non cumpra os requisitos de acceso. As competencias clave inclúen un feixe de contidos xerais de formación básica en diferentes áreas de coñecemento e aseguran que os alumnos posúan os coñecementos necesarios para cursar con aproveitamento os certificados.

A publicación do Real decreto 1675/2010, do 10 de decembro, polo que se modifica o Real Decreto 34/2008, do 18 de xaneiro, que regula os certificados de profesionalidade e os reais decretos polos que se establecen certificados de profesionalidade ditados na súa aplicación, fixo necesaria a reforma da Orde do 26 de novembro pola que se viñan regulando as convocatorias das probas de competencias clave. O Real decreto 1675/2010, nos seus artigos primeiro e segundo, modifica os requisitos de acceso á formación dos certificados de profesionalidade substituíndo o concepto de “competencias clave” por “requisitos formativos e profesionais” e atribuíndo á administración laboral competente determinar cales serán eses coñecementos formativos ou profesionais suficientes que permitan cursar con aproveitamento a formación daqueles alumnos que queiran acceder á formación dos módulos formativos dos certificados de profesionalidade dos niveis de cualificación profesional 2 e 3.

Para dar resposta a este cambio lexislativo publicouse a Orde da Consellería de Traballo e Benestar do 12 de xullo de 2011, pola que se establecen os requisitos formativos para o acceso á formación dos certificados de profesionalidade de nivel 2 e 3 de cualificación profesional, establecéndose para cada familia profesional as competencias clave requiridas a nivel de área profesional e o xeito de demostralas, desenvolvendo ademais, polo miúdo, as equivalencias de estudos e acreditacións que permiten o acceso á formación dos certificados de profesionalidade.

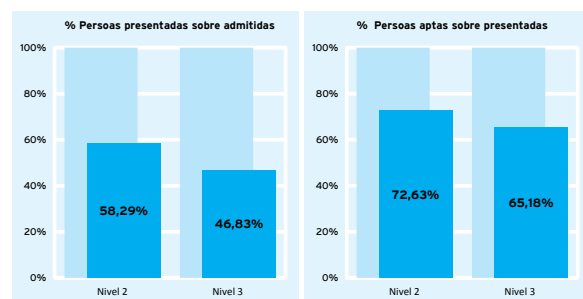
No ano 2012 houbo as seguintes convocatorias da Dirección xeral de Formación e Colocación:

- 5ª convocatoria, Resolución do 10 de febreiro de 2012 (DOG núm. 34) de nivel 2 e de nivel 3.
- 6ª convocatoria, Resolución do 21 de setembro de 2012 (DOG núm. 181) de nivel 2.

Os datos das dúas convocatorias reflíctense nos cadros que amosamos a continuación:

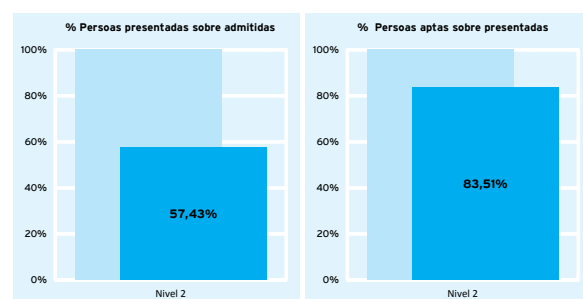
► 5ª Convocatoria probas de competencias clave

	Total solicitudes	Total admitidos	Total presentados	Total aptos
Nivel 2	9.683	9.410	5.485	3.984
Nivel 3	1.825	1.674	784	511
Totais	11.508	11.084	6.269	4.495

► 6ª Convocatoria de probas de competencias clave.

	Total solicitudes	Total admitidos	Total presentados	Total aptos
Nivel 2	8.944	8.848	5.081	4.243

5.3.3.3 Tramitación de solicitudes para a expedición de certificados de profesionalidade

Na disposición transitoria primeira do Real decreto 34/2008, do 18 de xaneiro, polo que se regulan os certificados de profesionalidade (BOE nº 27, do 31.01.08 e suplemento en galego BOE nº 1, do 1.02.08), establécese a expedición de certificados de profesionalidade pola realización de determinadas accións formativas.

Ao abeiro desta disposición, o Instituto Galego das Cualificacións tramitou en 2012 preto de 5.500 solicitudes de certificados de profesionalidade.

Por outro lado, en Galicia expedíronse ata agora un total de 16.773 certificados de profesionalidade, dos que 3.896 corresponden ao ano 2012.

En relación á tramitación de certificados de profesionalidade tamén cabe sinalar dous importantes accións levadas a cabo polo instituto:

- ▶ Novos modelos de solicitude de certificado de profesionalidade así como un índice e explicación en liña, dos requisitos e a correspondente documentación xustificativa para as distintas vías de acceso aos certificados: cursos AFD, formación continua, escolas-obradoiro e obradoiros de emprego, etc.
- ▶ Desenvolvemento dunha aplicación informática propia da Comunidade Autónoma de Galicia, específica para a tramitación e rexistro dos certificados de profesionalidade, en coordinación co SILCOI, de cara ao mantemento dun rexistro estatal de certificados de profesionalidade.

5.3.3.4 Colaboración coa Subdirección xeral de Formación para o Emprego

O Instituto Galego das Cualificacións colabora coa Subdirección de Formación para o Emprego mediante a realización de informes técnicos e apoio á normativa elaborada por esa subdirección.

- ▶ [Informe para a elaboración do anexo para a orde que regula as accións de formación preferentemente destinadas a desempregados.](#)

Este informe elaborado polo Instituto Galego das Cualificacións parte da análise das táboas de cursos presentados como prioritarios o ano anterior e a posterior aplicación dunha metodoloxía elaborada para tal fin.

Utilízanse os mesmos indicadores que sustenta a realización do estudo Saídas Profesionais Comarcais. Unha vez seleccionados os grupos ocupacionais revísanse os cursos de catálogo que mellor se adaptan á formación nas ocupacións recollidas en cada grupo. Así mesmo, tense en conta a publicación de “novos certificados de profesionalidade”, entendendo que estes teñen unha prioridade formativa á hora de programar cursos para desempregados.

- ▶ [Informe de inserción laboral da formación para o emprego](#)

O Instituto Galego das Cualificacións ten dentro das súas principais funcións a de estudar a relación formación-emprego para coñecer o grao de adaptación efectiva que se consegue entre a formación impartida polas institucións e centros de formación e os requirimentos dos traballos nas empresas.

O documento elaborado presenta un informe de resultados a partir dunha análise da inserción laboral dos alumnos participantes nas accións formativas programadas pola Consellería de Traballo e Benestar durante o ano 2010.

- ▶ [Informes sobre poboación ocupada por CNAE](#)

Todos os anos a Subdirección Xeral de Formación para o Emprego solicita a clasificación de poboación ocupada por sexo e CNAE a dous díxitos, e a clasificación dos afiliados a todos os réximes por CNAE a catro díxitos.

► **Plan anual avaliación da calidade da FPE**

Asistencia ás reunións convocadas polo SEPE en Madrid para o Plan anual de avaliación da calidade, impacto, eficacia e eficiencia do conxunto do subsistema de formación profesional para o emprego e seguimento do plan de traballo cos informes técnicos pertinentes sobre actualización y adecuación de indicadores. Como produto final temos un informe cos resultados no portal do SEPE e distribuído polas comunidades autónomas.

► **Outros informes**

Colaboración nos informes técnicos sobre os criterios avaliados nos seguintes concursos

- Contratación dun servizo, por lotes, para a impartición de accións formativas nos centros de formación profesional para o emprego dependentes da Consellería de Traballo e Benestar (Expte. 2011.25.FC.A).
- Contratación dun estudo de inserción laboral das mulleres formadas nas accións formativas dirixidas prioritariamente a persoas traballadoras desempregadas durante o exercicio 2009 (Expte. 2011-39.FC.NS).

Procedemento de recoñecemento da experiencia profesional

O Instituto Galego das Cualificacións foi o órgano técnico da Consellería de Traballo e Benestar encargado de levar a cabo a xestión e as accións adecuadas para desenvolver o procedemento de recoñecemento das competencias profesionais adquiridas a través da experiencia laboral.

O procedemento iníciase coa inscrición dos candidatos. Tras comprobar os requisitos e aplicar os baremos de méritos establecidos, publícanse as listas de persoas admitidas e seleccionadas, atendendo ao límite de prazas.

Logo comezan propiamente as fases de asesoramento, avaliación e acreditación. Na fase de asesoramento axúdase ás persoas a demostrar (documentar, autoavaliar, explicitar) as súas capacidades e coñecementos. Na avaliación realízanse probas prácticas (simulacións, entrevistas profesionais, etc.) adaptadas ás características (experiencia e formación) de cada persoa. Na fase de acreditación a Dirección Xeral de Emprego e Formación expide acreditacións oficiais das Unidades de competencia (UC), que teñen carácter oficial a nivel estatal, con efectos basicamente profesionais, pero tamén académicos (validacións de módulos da FP inicial ou para o emprego).

A acreditación oficial da competencia profesional destas persoas contribúe de forma importante a fomentar a súa empregabilidade, xa que lles abre novas vías para acceder ou progresar no emprego, e/ou no mundo da formación, e incluso algunhas cualificacións (Ex. Atención sociosanitaria) son requisito necesario para exer-

5.3.4. Área de acreditación de competencias

cer a profesión. Este dispositivo beneficia así a un gran colectivo de persoas, as que carecen dunha cualificación profesional (recoñecida), que son precisamente un dos colectivos con maiores dificultades de inserción laboral, e polo tanto, con maior risco de exclusión sociolaboral.

A 1ª convocatoria publicouse en marzo de 2011, realizándose o asesoramento e avaliación dentro deste ano, quedando para principios do 2012 a fase de acreditación.

A 2ª convocatoria para o procedemento de acreditación de experiencia profesional publicouse mediante Resolución do 23 de novembro de 2011. Comprendía un total de 5 cualificacións e o número total de prazas convocadas foi de 2.450 (o triplo que na 1ª convocatoria.)

Mediante Resolución do 15 de marzo de 2012 publicábase a 3ª convocatoria, que se refería a 3 unidades de competencia da cualificación profesional de cubertas inclinadas, ofertándose un total de 50 prazas.

As novas cualificacións convocadas fixeron necesario organizar dous novos curso de formación para habilitar (a nivel estatal) os correspondentes asesores e avaliadores, un en modalidade semipresencial e outro presencial para a cualificación de confección e mantemento de artes e aparellos.

Estas dúas convocatorias desenvolvéronse e completaron ao longo de todo o ano, incluída a entrega de acreditacións oficiais de UC e certificados de profesionalidade, a través dun acto de entrega oficial a cargo do presidente da Xunta, quedando unicamente pendente para 2013 a fase de acreditación da 3ª convocatoria e a 2ª fase da 2ª convocatoria en atención sociosanitaria.

Cualificacións Profesionais	Prazas
Atención sociosanitaria domicilio 1ª fase	500
Atención sociosanitaria Institucións 1ª fase	500
Atención sociosanitaria domicilio 2ª fase	500
Atención sociosanitaria Institucións 2ª fase	500
Confección e mantemento de artes e aparellos	200
Operacións básicas de restaurante bar	100
Fabricación e montaxe de instalación de tubaría industrial	150
Cubertas inclinadas	50
Totais	2.500

Mediante Resolución do 12 de novembro de 2012 publícase a nova convocatoria do procedemento, na que se ofertan un total de 2.391 prazas en 7 cualificacións:

Cualificacións Profesionais	Prazas
Atención sociosanitaria a persoas no domicilio	989
Atención sociosanitaria a persoas dependentes en institucións sociais	502
Confección e mantemento de artes e aparellos	200
Servizos de control de pragas	200
Socorrismo en instalación acuáticas	200
Socorrismo en espazos acuáticos naturais	200
Información xuvenil	100
Totais	2.391

De cara á posta en marcha desta 4ª convocatoria, a finais de novembro, comezaba unha nova edición do curso para a habilitación de novos asesores e avaliadores nas novas cualificacións convocadas.

5.3 INSTITUTO GALEGO DAS CUALIFICACIÓNS

A modo de resumo e conclusións destas 4 convocatorias pódense amosar os seguintes datos:

Cualificacións profesionais	Prazas	Solicitudes	Seleccionados	Presentados	Certificados	Acreditac. UC
Atención sociosanitaria a persoas no domicilio	2.489	5.973	2.511	1.449	1.258	178
Atención sociosanitaria a persoas dependentes en institucións sociais	1.802	4.375	1.836	1.267	990	246
Confección e mantemento de artes e aparellos	400	285	204	197	193	0
Fabricación e montaxe de instalacións de tubaxe industrial	150	97	37	30	24	6
Operacións básicas de restaurante e bar	100	141	92	73	73	0
Cubertas inclinadas	50	58	38	36	33	3
Servizos para o control de pragas	200	145				
Socorrismo en instalacións acuáticas	200					
Socorrismo en espazos acuáticos naturais	200					
Información xuvenil	100					
TOTAIS	5691	11.074	4.718	3.052	2.571	433

De este cadro podemos destacar os seguintes datos:

Dentro do 2012 fóronse desenvolvendo diferentes fases das 4 convocatorias do procedemento de recoñecemento da competencia profesional, que comprenden 10 cualificacións en total.

Ofertáronse en total 5.691 prazas ás persoas interesadas. Recibíronse 11.074 solicitudes, co que se duplica o número de prazas ofertadas. Destaca a área de atención sociosanitaria, onde se superaron as 10.000 solicitudes.

Iniciaron a súa participación no procedemento (foron admitidos e seleccionados) 4.718 persoas. Finalizaron as fases de asesoramento e avaliación máis de 3.000 persoas, das que máis de 2.500 completan o certificado de

profesionalidade, e outras 433 persoas obteñen acreditacións parciais de UC.

Das persoas que se presentaron á avaliación, case un 85%, completaron a avaliación e obtiveron o certificado de profesionalidade completo. Preto dun 15% obteñen acreditacións parciais de UC. (Só o 2,23 % dos avaliados non lograron ningunha acreditación oficial).

Todo o cal permite concluír o éxito destas convocatorias, cousa que, por outra banda, non é de estrañar se temos en conta que a gran maioría das persoas contan con varios anos de experiencia e formación na súa cualificación.

5.3.5 Área de profesións e actividades reguladas

5.3.5.1 Catálogo de profesións reguladas

No ano 2012 continuouse cos traballos de actualización do repertorio de profesións e actividades reguladas, revíuse, analizouse e incorporouse ao Informe que elabora o instituto toda a normativa publicada sobre actividades e profesións reguladas, especialmente no que atinxe á relación desta normativa cos cursos de formación profesional para o emprego.

Os principais cambios producidos no 2012 foron debidos ao Decreto 104/2012, do 16 de marzo, polo que se fixa a formación mínima dos socorristas acuáticos e se crea e regula o Rexistro profesional de socorristas acuáticos de Galicia; o Real decreto 836/2012, do 25 de maio, polo que se establecen as características técnicas, o equipamento sanitario e a dotación de persoal dos vehículos de transporte sanitario por estrada e o Real decreto 131/2012, do 14 de setembro, polo que se establece o marco de actuación para conseguir un uso sostible dos produtos fitosanitarios.

5.3.5.2 Desenvolvemento do procedemento das certificacións persoais e de autorización de centros para a impartición de programas formativos de gases fluorados

O Decreto 100/2011, de 19 de maio da Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza regula a distribución de competencias en materia de expedición de certificados para a comercialización e manipulación de gases fluorados e equipamentos baseados neles establece a competencia da Consellería de Traballo e Benestar tanto para a expedición de certificacións persoais, como para a autorización dos centros autorizados previstos no artigo 8.2 do Real decreto 795/2010, do 16 de xuño, así como para o mantemento dun rexistro actualizado dos certificados expedidos.

No 2011 empezouse a crear unha aplicación web de rexistro de certificacións de gases fluorados, que se acabou e puxo en funcionamento neste 2012. Esta aplicación abrangue o rexistro e todo o procedemento de xestión e envío de correo postal relacionado cos 7 tipos distintos de certificacións persoais para a manipulación de gases fluorados.

Dende esta aplicación tramitáronse 644 expedientes durante o ano 2012, dos cales 532 foron certificacións persoais concedidas.

Por outra banda, elaborouse un informe de alegacións para participar no proxecto de Real decreto de modificación do Real decreto 795/2010, do 16 de xuño, polo que se regula a comercialización e manipulación de gases fluorados e equipamentos baseados nos mesmos, así como a certificación dos profesionais que os utilizan, enviado ao foro de gases fluorados organizado polo Ministerio de Medio Ambiente, Medio Rural e Mariño.

5.3.6 Área informática

O instituto está a desenvolver novas formas de acceso á información na procura de acadar novas vías para comunicarse co cidadán buscando o equilibrio entre a calidade técnica da información e a sustentabilidade necesaria nestes tempos.

A implantación destes soportes telemáticos implica a necesidade de contar cunha área específica onde o persoal informático desenvolve as tarefas necesarias para a implantación e mantemento de infraestrutura.

No ano 2012 desenvolvéronse as seguintes tarefas na área informática:

- Actualización e mantemento das bases de datos
- Xeracións de mapas e gráficas
- Soporte informático aos procesos de Recoñecemento da experiencia profesional (rExp)
- Soporte informático aos procesos da avaliación en Competencias clave
- Actualización da aplicación web PASS
- Elaboración de informes e apoio técnico.

5.3.7 Actividades formativas e informativas

O instituto organiza xornadas e actividades de difusión para dar a coñecer o Sistema de cualificacións e formación profesional en Galicia, así como os cambios que se están a producir en todo o Sistema de formación profesional. Tamén participa en xornadas técnicas, seminarios, congresos e obradoiros de traballo e no intercambio de experiencias con outros institutos ou organismos interesados no sistema de cualificacións tanto doutras comunidades autónomas como da Unión Europea.

En 2012 o Instituto Galego de Cualificacións organizou 2 actos de entrega de acreditacións oficiais e certificados de profesionalidade ás persoas que participaron no procedemento de recoñecemento da competencia profes-

sional. Ambos se celebraron no Palacio de Congresos de Santiago

Para a difusión de metodoloxías, actualización de normativa sobre certificados de profesionalidade e difusión das diferentes fases dos procedementos de recoñecemento da experiencia profesional, impartíronse entre outras, os seguintes relatorios e charlas de contidos propios deste instituto de carácter técnico:

- Relatorio “Recoñecemento da experiencia profesional de informador xuvenil”. Xornadas Informadores Xuvenís. Santiago 17 de abril de 2012.
- Relatorio “Formación no ámbito do tempo libre”. Xornadas Santiago de Compostela, 15 de febreiro 2012.
- Relatorio “O procedemento de recoñecemento da experiencia profesional”. Xornada técnica informativa para o persoal de orientación dos centros colaboradores de Servizo Público de Emprego de Galicia, Santiago de Compostela. 3 de outubro de 2012.
- Relatorio “O recoñecemento das competencias profesionais en Galicia” Xornada difusión a FP para o emprego en Galicia, organizada por UXT. Santiago 31 de outubro de 2012.
- Relatorio “Cualificacións, títulos de FP, certificados de profesionalidade, recoñecemento da competencia profesional”. Curso Avanzado de Orientación Profesional, A Coruña, 16 de novembro de 2012.

5.4 CENTRO DE NOVAS TECNOLOXÍAS DE GALICIA (CNTG)

O Centro de Novas Tecnoloxías de Galicia, centro encastrado na estrutura orgánica da Dirección Xeral de Emprego e Formación, imparte formación para o emprego de carácter técnico, intensivo, especializado, orientado ao mundo laboral e dirixido preferentemente aos profesionais do sector das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC). O seu período principal de actividades vai dende o mes de setembro ata xuño.

Todas as accións formativas son impartidas por profesorado técnico e cualificado nos últimos produtos tecnolóxicos e incorporan contidos relacionados coas principais metodoloxías e ferramentas demandadas actualmente polo mercado, tales como Oracle, LPI, Red Hat, Zentyal, Microsoft, Prince2, ITIL, VMware, PMI, Asterisk, Cisco, Scrum, Zend, IFPUG, MongoDB, Lean Kanban, HTML5, etc.

As actividades formativas (cursos, seminarios ou exames de certificación) do CNTG son todas elas de balde para os asistentes.

Os datos que se relacionan a continuación fan referencia ás actuacións desenvolvidas ao longo do ano 2012:

Cursos impartidos

	Nº cursos	Prazas	Nº horas
Primeiro trimestre	19	286	1.208
Segundo trimestre	19	282	880
Terceiro trimestre	1	15	40
Cuarto trimestre	19	278	1.037
Totais	58	861	3.165

- Número de prazas ofertadas que resultaron cubertas: 860 (% cobertura/oferta = 99,88%).
- Porcentaxe de alumnos/as que remataron curso: 96,19% (A meirande parte dos alumnos que non acabaron curso foi consecuencia da súa inserción laboral).
- Número de cursos que inclúen exame de certificación: 48 (% cursos con certificado/cursos = 82,75%).

Evolución do número de cursos con certificación por programación formativa	
2008/2009	55%
2009/2010	76,50%
2010/2011	80,40%
2011/2012	82,75%

Os datos do recadro referencia ano formativo, de setembro a xuño, mentres que os 48 cursos que inclúen exame de certificación referencia ano natural (2012)

- Número de prazas con dereito a exame de certificación: 724 (% alumnos con dereito/alumnos = 84,09%). A diferenza da porcentaxe entre o número de curso que inclúen exame de certificación e o de alumnos que teñen dereito a realizalo é consecuencia de que non todos os cursos admiten o mesmo número de alumnos.
- Número de exames de certificación que se realizaron: 754. Os cursos de Red Hat inclúen dous exames de certificación.
- Porcentaxe de alumnos presentados que superaron

5.4 CENTRO DE NOVAS TECNOLOXÍAS DE GALICIA (CNTG)

o exame de certificación = 58,29%. Datos do primeiro e segundo trimestre de 2012. Os exames de certificación correspondentes aos cursos do cuarto trimestre terán lugar en xaneiro de 2013

No ano 2012 o CNTG organizou dous períodos certificacións masivos que tiveron lugar, en xornadas de mañá e tarde, durante os meses de xaneiro e xuño (3+3 días).

Seminarios

Como complemento ás accións formativas o CNTG organizou diversos seminarios tecnolóxicos, aos que asistiron preto de 2.000 persoas, entre os que caben salientar os seguintes:

- Fundamentos de testeo do software
- Seguridade nas comunicación utilizando redes VPN baseadas en IPsec
- Auditorías de seguridade
- Xestión e protección de incidentes de seguridade
- Administración avanzada de Red Hat Linux. Xestión de incidentes frecuentes
- Novas funcionalidades e melloras en Java SE7
- Cloud computing e Azure (Desenvolvemento dunha aplicación e casos prácticos)
- Servidor Linux para PEMES, Zentyal
- Seguridade en redes wireless
- TechDay sobre desenvolvemento de apps para Windows
- Fundamentos de VoIP
- Introducción a Big Data

Outras actuacións

O CNTG deu tamén apoio logístico a diversas actividades celebradas nas súas instalacións entre as que podemos citar como máis relevantes:

- Os cursos de habilitación de asesores e avaliadores para as cualificacións organizados pola Consellería de Traballo e Benestar
- A xornada de presentación de resultados do proxecto Empregatex
- O Compostweets 2012
- A xornada sobre o voluntariado dixital
- O foro INEO sobre transformación do negocio cara o cloud para pemes TIC
- A xornada CATS Galicia organizada pola Fundación Tecnoloxía Social
- A entrega de premios Innova-G 2012
- A xornada sobre como licenciar e traballar con licencias libres organizada polo CIXUG
- Reunión Betabeers Galicia para desenvolvedores de servizos web o apps móbiles
- O desenvolvemento, como sede en Santiago, do proxecto Yuzz para emprendedores etc.

Aplicabilidade laboral das accións formativas do CNTG

Segundo datos correspondentes á programación 2011/2012, a inserción laboral dos desempregados foi do 45,74%, desagregada de acordo coas seguintes porcentaxes: inserción relacionada, 22,34%; inserción base, 23,40%; sen inserción, 54,26%. Pola súa banda, a mellora laboral do persoal ocupado acadou unha porcentaxe do 38,52%.

Enténdese que a inserción/mellora ten a condición de relacionada cando, consecuencia directa da realización da acción formativa, os/as interesados/as acadaron un posto de traballo, conseguiron unha mellora naquel que estaban a ocupar ou lles posibilitou un cambio de empresa ou organización.

Na inserción/mellora base, a realización do curso foi un dos factores que contribuíu a acadar algún dos resultados positivos indicados no parágrafo anterior.

O concepto de mellora para o persoal ocupado pode responder a factores varios: Ocupación dun posto de traballo de nivel superior, incremento de retribucións consecuencia da mellora formativa, superiores niveis de responsabilidade etc.

Para os efectos deste informe non teñen a mesma consideración os conceptos de mellora laboral e o de aplicabilidade laboral. A aplicabilidade laboral referencia a usabilidade e uso cotián da formación recibida no desenvolvemento das tarefas e funcións propias do posto de traballo.

O resultado acadado por este concepto foi dun 73,98 % de aplicabilidade laboral dos coñecementos adquiridos.

Histórico de programacións anteriores

Nos seus catro primeiros anos de vida, ata xuño de 2012, o centro realizou máis de 200 accións formativas, cifra na que non se inclúen as xornadas ou seminarios, cun número de prazas para alumnos superior ás 3.000 e cun número de horas de formación preto das 11.500.

Estas actividades formativas complementáronse coa celebración de 52 xornadas e seminarios técnicos cunha asistencia total por encima das 4.500 persoas.

O ratio de alumnos que rematan curso en relación coas prazas existentes foi nas tres últimas programacións superior ao 97,5%, porcentaxe que cremos avala o interese dos profesionais por estas accións formativas así como a calidade destas.

Controis de calidade

Este seguimento das actividades ten un claro reflexo nos niveis de satisfacción manifestados polos propios alumnos e que, tomando como referencia os resultados obtidos nas xa rematadas programacións formativas 2010/2011 e 2011/2012 ofrece os seguintes datos de valoración media, obtidos mediante enquisas anónimas e individualizadas cubertas por un número de asistentes superior ao 95%, outorgados polos propios profesionais destinatarios de ditas actividades:

Tipo de valoración	2010/2011 ⁽¹⁾	2011/2012 ⁽¹⁾
Docencia ⁽²⁾	8,59	8,88
Docentes	8,62	8,86
Curso en global	8,09	8,39
Mellora de coñecementos	7,99	8,83
Servizo e persoal do centro	8,53	8,78

(1) Escala de valores entre 1 e 10
(2) Docencia: Engloba enfoque, metodoloxía, resolución dúbidas, relación docente/alumno

5.4 CENTRO DE NOVAS TECNOLOXÍAS DE GALICIA (CNTG)

Xuventude e Voluntariado

6 XUVENTUDE E VOLUNTARIADO

Introdución

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, como órgano superior da Consellería de Traballo e Benestar desenvolve as súas funcións en coordinación coa Secretaría Xeral de Política Social realizando actuacións en materia de Xuventude e Voluntariado.

Na Área de xuventude establécense e desenvólvense políticas xuvenís de carácter interdepartamental. Ademais, fóméntase a participación da xuventude na vida social a través da elaboración e programación de distintas actividades que se realizan, ben directamente, ben en colaboración con outras institucións ou entidades.

Na Área de voluntariado as accións desenvolvidas concrétnanse na elaboración e seguimento do Plan galego de fomento e promoción da acción voluntaria, na xestión do sistema de rexistro autonómico das entidades de acción voluntaria e todas aquelas referenciadas segundo o disposto na Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.

No ano 2012 tivo lugar a aprobación da Lei 6/2012, de 19 de xuño, de xuventude de Galicia. Con ela creouse un novo marco legal que ordena a dispersión normativa que regulaba os diferentes instrumentos en materia de xuventude. A lei pivota sobre os seguintes eixos básicos:

- ▶ O reforzamento da transversalidade e a coordinación das políticas públicas en materia de xuventude, coa creación de dous instrumentos que farán posible a súa consecución: o Plan estratéxico de xuventude de Galicia e o Comité Galego de Políticas de Xuventude.
- ▶ A participación da mocidade na sociedade, xa sexa dun modo individual como a través de fórmulas asociativas e mediante grupos informais. Así, créase o Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia e impúlsase a creación de consellos locais de xuventude.
- ▶ A información e formación continua da mocidade, como elementos imprescindibles para unha efectiva participación. Con este fin, regúlanse a Rede Galega de Información Xuvenil, o Instituto da Xuventude de Galicia e a Escola Galega de Xuventude.
- ▶ A eficacia e eficiencia administrativa.

A información de toda a política levada a cabo pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado canalízase a través de:

▶ **Portal de xuventude (www.xuventude.xunta.es) e redes sociais**

a) O portal www.xuventude.xunta.es naceu no 2007 coa finalidade de facilitar á mocidade o acceso á información

do seu interese e ser unha vía de comunicación entre a administración autonómica e a xuventude. Dende a súa creación o número de usuarios foi aumentando progresivamente e así no 2012 tivo en total 415.411 visitas.

En total, en 2012 o portal institucional para a mocidade galega rexistrou un tráfico de 260.000 usuarios, que visitaron máis de 2,2 millóns de páxinas de información. Dos visitantes, un 62 por cento son usuarios que xa visitaron o portal con anterioridade, mentres que o restante 38 por cento son usuarios novos.

As seccións máis visitadas son, por este orde, as de novas e anuncios, carné xove, emprego, acción de verán, rede galega de información xuvenil e bolsas e ensino. Como cabe supoñer, máis do 90 por cento do tráfico procede de Galicia, sendo Madrid e Cataluña as seguintes comunidades con máis accesos. Entre os países estranxeiros que tamén visitan o portal destaca o Reino Unido, Alemaña, Arxentina e Portugal.

En 2009 a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, dependente da Consellería de Traballo e Benestar, apostou polo reforzo da internet como vehículo para a información e a interacción coa mocidade. Galicia foi unha das primeiras comunidades autónomas con presenza institucional do seu departamento de Xuventude nas redes sociais

b) En canto ás redes sociais, Facebook é a que conta con máis seguidores, cun total de 5.402 fans. Unha media de máis de 100 usuarios interactúan todas as semanas no perfil, ben premendo “me gusta”, ben comentando un estado ou compartindo os contidos. O 63 por cento dos seguidores son mulleres, un 35 por cento homes e o resto colectivos. Por idades, máis do 80 por cento dos seguidores que publican a súa data de nacemento teñen entre 18 e 34 anos.

O perfil de Twitter da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado conta con 3.222 seguidores e as mensaxes chegan a case 14.000 contas diferentes. O número de listas nas que foron incluídos os Twitts da Xuventude é de 85, mentres o índice Klout de influencia social sitúa este perfil nun 53 sobre 100. O perfil de Tuenti, pola súa banda, conta con 1.104 seguidores.

► Portal do Voluntariado

(www.voluntariadogalego.org).

O portal www.voluntariadogalego.org naceu coa finalidade de contar cun portal activo que permitise un continuo fluxo de información e comunicación entre a Administración autonómica e as entidades de acción voluntaria para, deste xeito, lograr un contacto permanente entre ambas e poder dotar a estas últimas de ferramentas informativas actualizadas.

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

6.1 Programas e actuacións no ámbito da xuventude

No 2012 as escolas impartiron 10 cursos desta modalidade.

6.1.1 Plan de formación

- Directores/as de campos de traballo: durante o ano 2012 as escolas impartiron 2 cursos desta modalidade.

6.1.1.1 Escolas de tempo libre (ETL)

As escolas de tempo libre constitúen centros de formación, perfeccionamento e especialización de educadores e educadoras, nas actividades e técnicas orientadas á promoción e adecuada utilización do lecer.

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado asume, en relación coas Escolas de Tempo Libre, as seguintes competencias:

- Posta en funcionamento: no ano 2012 substitúese, mediante a entrada en vigor do Decreto 58/2012, do 12 de xaneiro, o sistema de recoñecemento oficial coa presentación dunha declaración responsable de inicio de actividade, co fin de simplificar trámites e favorecer o exercicio das actividades de servizos en cumprimento da directiva comunitaria 2006/123/CE. Mediante este novo sistema iniciaron xa a súa actividade nove novas escolas de tempo libre: Bulideira, Recursos, Coesco, Babel, Arenaria, Vitae, Xirxilar, Aika e Universitaria de Ourense. No rexistro desta dirección xeral figuran inscritas a finais do ano 2012 un total de 48 escolas.
- Determinación das ensinanzas que se poden impartir nelas. As modalidades de ensino que poden impartir as escolas de tempo libre son:
 - Primeiro nivel: monitores/as de actividades de tempo libre. No ano 2012 as escolas impartiron 99 cursos deste tipo.
 - Segundo nivel: existen dúas modalidades:
 - Directores/as de actividades de tempo libre.

- Aprobación dos seus programas de formación.
- Expedición dos títulos acreditativos das ensinanzas recibidas nas ditas escolas. Esta dirección xeral emitiu no ano 2012 un total de 1500 títulos, dos cales 70 foron duplicados, e ademais homologou 11 títulos doutras comunidades autónomas.
- Así mesmo, tamén lle corresponde a esta dirección xeral inspeccionar as actividades que desenvolvan as escolas de tempo libre recoñecidas.

6.1.1.2 Plan de formación continua de tempo libre 2012

Este plan de formación no eido do tempo libre foi desenvolvido ao longo do 2012 cunha oferta total de 10 accións formativas. Os cursos fan dirixidos á mocidade en xeral, non obstante déuselle preferencia para acceder aos cursos, a monitores/as e directores/as de tempo libre.

Organizáronse cursos de carácter activo e participativo, nas distintas modalidades, tanto presencial como en liña. Entre os realizados no ano 2012 destacaron os relacionados con temas tan diversos como empregabilidade, discapacitados, medio ambiente, coaching, etc.

O desenvolvemento destes cursos tivo lugar entre os meses de marzo e decembro do 2012.

6.1.1.3 Cursos de idiomas

Cursos dirixidos a persoas entre 14 e 30 anos que desexan aprender ou mellorar os coñecementos do idioma elixido. Inclúe o ensino, o aloxamento e as comidas, na maioría das veces. Ademais, realízanse actividades so-

ciais e deportivas. Existen distintas variedades de aloxamento; a máis común é aloxarse en familia aínda que tamén pode ser en residencias ou pisos de estudantes. Os idiomas que se ofertan son o alemán, chinés, francés, inglés, italiano, portugués, ruso e árabe.

No 2012 participaron neste programa un total de 24 estudantes, aloxados maioritariamente en familia e cunha duración media de dúas a tres ou catro semanas, viaxando a destinos tan dispares como Alemania, Australia, Francia, EEUU, Gran Bretaña, Irlanda, Italia e Malta. Os idiomas escollidos por orde de preferencia foron inglés, francés, alemán e italiano.

6.1.1.4 Plan de formación e cooperación. Training Cooperation Plan (TCP)

Dentro do programa Xuventude en acción, no ano 2012 a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado presentou catro proxectos dentro da Acción 4.3 co obxectivo de difundir, dar máis visibilidade e dedicar máis atención aos aspectos de calidade na planificación e implantación de proxectos europeos.

- **Importe subvencionado: 38.790 euros.**
- **Participantes: 220**

6.1.2. Tipos de carnés

► **Carné de alberguista.**

Poden adquirirse nos puntos de información xuvenís así como nos albergues xuvenís de Galicia.

Requisitos: achegar unha fotografía de tamaño carné e pagar a taxa que corresponde a cada categoría (dende 5 euros o de mozos/as ata 24 euros o familiar).

No 2012 expedíronse un total de 1.426 carnés de alberguista.

Carné de alberguista: tipos	Nº expedicións
<25 anos	736
> 25 anos	238
Adulto/a	383
Familiar	43
Grupo	26
Selos de benvida	0
TOTAL	1.426

► **Outros carnés.**

Ofrece descontos en transportes, aloxamentos e servizos culturais de case todos os países.

- **Carné de estudante internacional (ISIC= International Student Identity Card).**

Requisitos: ser estudante, achegar unha fotografía de tamaño carné e pagar unha taxa de 6 euros. Ten unha validez dun curso académico (de outubro a 31 de decembro do ano seguinte).

Total de carné ISIC expedidos no 2012: 2.080.

- **Carné teacher ou de profesor (ITIC= International Teacher Identity Card).**

Equivale ao de estudante pero está especialmente pensado para os profesores.

Requisitos: achegar unha fotografía de tamaño carné, unha nómina e pagar a taxa de 8 euros.

Total de carné ITIC expedidos no 2012: 336.

- **Carné internacional para non estudantes (IYTC, (International Youth Traveller Card).**

Está recoñecido internacionalmente e aporta descontos á mocidade a nivel internacional, dende billetes de avión ata entradas de cine.

Requisitos: Ser menor de 26 anos, achegar unha fotografía de tamaño carné e certificar a idade, e pagar unha taxa de 6 euros.

Total de carné IYTC expedidos no 2012: 95.

- O total de carnés ISIC+ITIC+IYTC que se expediron durante o ano 2012 foi de 2.511.

Carnés internacionais	Nº expedicións
ISIC	2.080
ITIC	336
IYTC	95
TOTAL	2.511

6.1.3 Actividades programadas

6.1.3.1 Acción de verán 2012

A Campaña de Verán 2012 abrangue unha oferta de actividades de lecer e tempo libre para a xuventude galega durante o período de tempo comprendido entre o 15 de xuño ata o 30 de setembro do ano 2012, incluíndo actividades tanto en Galicia como noutras comunidades autónomas.

A finalidade perseguida foi ofertar un ocio saudable e comprometido coa natureza, a tolerancia, a solidariedade, a cultura e a igualdade, constituíndo unha oferta lúdica que complementa a educación regrada da mocidade.

Os programas ofertados foron os seguintes:

- 1 Programa de actividades en Galicia, para nenos/as de 9 a 17 anos:** actividades que inclúen aloxamento (en albergues, residencias ou campamentos xuvenís), material necesario para cada actividade, equipo técnico especializado, atención sanitaria e seguro de responsabilidade civil.

Organizáronse 54 campamentos de verán en 13 instalacións xuvenís, con accións relacionadas co mar, a bicicleta, os deportes náuticos, campamentos de teatro, aventuras na natureza e outros. Ofertáronse un total de 4.705 prazas nos campamentos galegos.

- 2 Programa de intercambios bilaterais con outras comunidades autónomas:** 10 campamentos noutras comunidades autónomas relacionados coa multiaventura, a náutica e outras actividades de montaña, natureza e mar. Ofertáronse 278 prazas das que se ocuparon 277.

Para participantes doutras comunidades autónomas, había 292 prazas en Galicia das que se ocuparon 274.

- 3 Actividades de 18 a 35:** actividades de ocio e tempo libre nas catro provincias galegas, distribuídas en 7 programas, destinadas a mozos e mozas de idades comprendidas entre os 18 e os 35 anos. Ofertáronse 511 prazas, incluíndose 8 prazas para persoas con discapacidade. Ocupáronse un total de 216 prazas.

4 Campos de traballo 2011

Os campos de traballo son unha proposta para mozos e mozas de entre 18 e 30 anos que ao longo do verán, en períodos de dez ou quince días, coñecen outras realidades e vivencias a través da súa colaboración desinteresada en tarefas de índole diversa.

Son actividades encamiñadas a favorecer e fomentar a convivencia, a participación, a tolerancia e a solidariedade entre a mocidade e o seu contorno, a través da colaboración desinteresada e voluntaria en traballos diversos que se levan a cabo en todas as comunidades autónomas e en distintos países, baixo o patrocinio, control ou organización de entidades e organismos oficiais, asociacións xuvenís, culturais, humanitarias, etc.

No ano 2012 a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado organizou 7 campos de traballo distribuídos en 11

quendas durante os meses de xullo e agosto, cun total de 260 prazas distribuídas do seguinte xeito: 82 prazas para voluntarios e voluntarias procedentes do estranxeiro, 2 prazas para integración, 20 prazas para mozos e mozas da Galicia exterior, 66 prazas para mozos e mozas de Galicia e 90 prazas repartidas entre as distintas comunidades autónomas.

Os voluntarios e voluntarias puideron asistir aos seguintes campos de traballo:

- ▶ **Castro de Gastrar (Boqueixón)**, de contido arqueolóxico e ámbito internacional, no que se participou na escavación, prácticas de limpado, siglado e debuxo arqueolóxico.
- ▶ **Roís**, de contido arqueolóxico e ámbito internacional; a actividade consistiu principalmente na intervención arqueolóxica no castro de Socastro, na escavación, prácticas de limpado, siglado e debuxo arqueolóxico.
- ▶ **Babelia**, campo de dinamización social e inmersión lingüística de ámbito internacional. Traballouse na formación lingüística da poboación local e realizáronse obradoiros e dinámicas para a xuventude e para determinados sectores profesionais da poboación. Campo de traballo para dinamizar o emprego de linguas estranxeiras.
- ▶ **Mar e discapacidade**, de carácter social e ámbito nacional, de interese xeral e deportivo. Os traballos sociais consistiron na asistencia a persoas con mobilidade reducida para o seu gozo das actividades na praia de Oza (colocación de ramplas, emprego de cadeiras anfíbio, arborar e desarborar os barcos do programa de vela...) e na asistencia a persoas con discapacidade nos campamentos de vela e piragüismo desenvolvidos en Mariña Coruña; e ademais, colaborouse en programas de lecer e deporte adaptado.
- ▶ **Galicia para o mundo (Ourense)**, campo de traballo de dinamización social e cultural e ámbito internacio-

nal. O obxectivo fundamental desta actividade foi fomentar a participación dos voluntarios nas actividades de servizo á comunidade como expresión de solidariedade, a través do deseño, planificación e posta en marcha de actividades relacionadas co patrimonio e o turismo da cidade de Ourense e arredores.

- ▶ **Celanova (Ourense)**, campo de modalidade sociocultural e ámbito internacional cuxo obxectivo xirou ao redor da Asociación Terras de Celanova e da residencia da terceira idade sita na mesma localidade.
- ▶ **Illas Cíes** de contido ambiental, colaborando nas tarefas de limpeza, de vixilancia de incendios e de información e sensibilización do visitante.

A ocupación de campos de traballo en Galicia foi de 240 (un 92% das prazas ofertadas). Acudiron voluntarios e voluntarias de Galicia, de países como Francia, Turquía, Alemaña, Rusia, Eslovaquia, República Checa, Italia, Taiwan, Bélxica, Serbia, Xapón, Países Baixos, EEUU, Grecia, Polonia, Marrocos e Croacia, Uruguai, México, Arxentina, Brasil, Cuba, Chile e Venezuela, e de comunidades autónomas como A Rioxa, Andalucía, Asturias, Extremadura, Castela a Mancha, Comunidad Valenciana, País Vasco, Castela e León, Cantabria, Cataluña e Canarias.

Como contrapartida, os voluntarios e voluntarias de Galicia tiveron a posibilidade de acudir ao estranxeiro cunha oferta inicial de 103 prazas en total, das cales se cubriron 79, e ao resto de comunidades autónomas de España cunha oferta inicial de 92 prazas, das cales se cubriron 69.

No estranxeiro os voluntarios e voluntarias repartíronse da seguinte forma: Alemaña (11), Armenia (3), Austria (1), Bélxica (1), Corea do Sur (4), Francia (19), Grecia (1), Islandia (4), Italia (9), Kenia (2), Marrocos (3), México (3), Polonia (1), Reino Unido (2), República Checa (1), Rusia (3), Serbia (2), Togo (1), Turquía (4) e Vietnam (4).

Nas comunidades autónomas a ocupación foi: A Rioxa (4), Andalucía (10), Aragón (6), Asturias (1), Canarias (7),

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

Cantabria (6), Castela e León (4), Castela a Mancha (6), Cataluña (6), Ceuta (1), Comunidade Valenciana (8), Estremadura (6), e País Vasco (4).

5 Oferta concertada: Oferta de prazas para que as asociacións, escolas de tempo libre, corporacións locais ou outras entidades públicas ou privadas, que realicen actividades asistenciais, e grupos de mozos non asociados, puidesen utilizar as instalacións xuvenís da dirección xeral e desenvolver os seus propios programas de actividades.

Prazas ofertadas: 1.685 en 19 quendas distribuídas en 12 instalacións. Prazas ocupadas: 1.237

Servizos ofertados: Servizos de auga, luz, electricidade e alimentación en réxime de pensión completa.

Material (excepto o correspondente ás actividades específicas) que, no caso dos campamentos, comprende tamén as tendas de campaña, colchóns e mantas.

Xerencia e persoal de servizo.

A orde do 1 de marzo de 2012 establecía uns criterios de adxudicación, dando prioridade:

- Ás entidades que solicitasen un maior número de prazas e/ou días ata o tope máximo de cada instalación.
- Ás solicitudes das entidades que cubrisen as prazas por convocatoria aberta e non reservadas exclusivamente aos seus membros ou asociados.
- Ás entidades domiciliadas na Comunidade autónoma galega.
- Ás entidades que solicitasen instalacións das que non gozaran nos dous últimos anos.
- Ás que subvencionasen o total ou parte da cota que tivesen que pagar os participantes.

Dende o punto de vista procedimental as solicitudes foron examinadas por unha comisión de valoración que elevou a súa proposta de resolución ao director xeral de Xuventude e Voluntariado e que se notificou

a todos os solicitantes nun prazo máximo de dous meses, contados desde a publicación da orde no Diario Oficial de Galicia.

- O total das prazas ofertadas en todos os programas e actividades da campaña de verán 2012 acadou as 7.535.

6.1.3.2 Aula Xuventur

O programa Aula Xuventur 2012 ten como destinatario ao alumnado de educación secundaria obrigatoria (ESO), 1.º curso de bacharelato e 1.º ciclo de grao medio dos centros de ensino galegos, menores de 18 anos.

O seu obxectivo é facilitar aos participantes unha experiencia educativa alternativa e complementaria do currículo escolar, potenciando os elementos de aventura, creatividade, deportivos, ambientais, culturais e de convivencia, e favorecendo a participación e a integración, mediante unha programación que combine a aprendizaxe e o tempo de lecer.

Aula Xuventur estruturouse en 3 módulos diferenciados:

► Vive o mar

Para o alumnado de idades entre os 12-16 anos, de 1.º a 4.º da ESO. Tivo lugar no Albergue Xuvenil das Sinas, con 327 prazas ofertadas.

Finalidade do programa: crear un novo marco de ensinanza lúdico-educativa, baseada na multidisciplinariedade de coñecementos e aprendizaxes sobre o medio mariño e o seu contorno, cos obxectivos de achegarse a realidade mariñeira desde diferentes perspectivas (social, ambiental, lúdica e educativa), e a análise crítico-construtiva da realidade.

Entre as súas actividades incluíronse: unha visita ao porto pesqueiro de Corón (os barcos bateiros e as bateas); visita á cetaria de mariscos e á fábrica de elaboración de conservas, saída ao porto pesqueiro de Vilanova e á lonxa, bioloxía mariña, talleres e obradoiros do mar, veladas e actividades complementarias...

► **Multiaventura de cine**

Dirixido ao alumnado de entre os 14-17 anos, de 3.º e 4.º da ESO, 1º de bacharelato ou 1.º ciclo de grao medio. Tivo lugar na Residencia xuvenil LUG2. As prazas ofertadas foron 264.

Finalidade do programa: chegar os participantes ao cine como ferramenta de desenvolvemento de habilidades sociais, creatividade e autocoñecemento, complementado por actividades de deporte activo. Os seus obxectivos dirixíanse a complementar a alfabetización audiovisual da mocidade, espertar o espírito creador e favorecer, a partir do eido cinematográfico, o enriquecemento das súas propias vías de expresión, fomentar o traballo de grupo co respecto á expresión individual e enriquecer a cultura da mocidade a través do uso e xestión das novas tecnoloxías.

As actividades desenvolvidas consistiron na realización dunha curtametraxe documental, seguindo todos os pasos para a súa execución (guión, localización de exteriores, produción, gravación, realización, edición, montaxe e maquetación e deseño gráfico); actividades de tempo de lecer relacionadas co deporte de montaña e actividades complementarias (veladas, cineforo e stellarium (sesión de astronomía interactiva).

► **Camiño a Durban**

dirixido ao alumnado con idades entre os 14-17 anos, de 3.º e 4.º da ESO, 1º de bacharelato ou 1.º ciclo de grao medio. Tivo lugar no Albergue Xuvenil de Gandra en Bergondo e ofertáronse 288 prazas.

Finalidade do programa: realizar durante tres xornadas un xogo de rol (living History) sobre educación ambiental tendo como fío condutor o cambio climático, co obxecto de favorecer un achegamento ao concepto de educación ambiental e desenvolvemento sostible, sensibilizar da problemática do cambio climático, as súas causas, efectos e medidas paliativas.

Actividades desenvolvidas: living History, os participantes participaban nunha aventura educativa representando os distintos bloques de países para tratar de chegar a un acordo sobre que medidas adoptar para combater o cambio climático, sen deixar de defender os seus intereses particulares, a modo da conferencia de Durban. O xogo de simulación complementábase con montaxes, atrezzo e novas tecnoloxías. Tamén se desenvolveron actividades vivenciais, tanto dentro do albergue como con saídas exteriores aos contornos naturais.

- En total o programa Aula Xuventur, ofertou un total de 879 prazas e desenvolveuse en distintas quendas de luns a venres, durante os meses de marzo a xuño de 2012. Ocupáronse trescentas vinte e unha (321) o que supón máis dun 36.5% de ocupación.

6.1.3.3 Programa carné xove

Programa desenvolvido pola Subdirección Xeral de Programas. O Carné Xove é unha tarxeta persoal a disposición dos mozos/as de 12 a 30 anos.

Para obtelo, precísase cubrir un impreso, presentar o DNI e pagar 6 euros. Conta cunha vixencia de 2 anos contados a partir da súa expedición

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

O Carné Xove pódese expedir como modelo clásico (só descontos) ou ben incorporar, de xeito opcional para os solicitantes, as prestacións dunha tarxeta financeira, no modelo combinado Carné Xove/ tarxeta bancaria.

Permite aos titulares un acceso privilexiado a descontos en toda Galicia, no resto das comunidades autónomas e en 40 países europeos adheridos que abranguen ámbitos tan dispares como o cultural, deportivo, actividades lúdicas, espectáculos, servizos de aloxamento, transporte, comercial e outros. Así mesmo, conta cun seguro de balde que cubre o maior número de continxencias nos seus desprazamentos.

No ano 2012 emitíronse 32.114 novos carnés, superando actualmente os 56.576 usuarios.

Así mesmo, no ano 2012, adheríronse ao programa 45 novos establecementos, que se uniron aos case 2.276 existentes que xa ofertan descontos aos usuarios.

Deuse de alta un novo centro expendedor na provincia da Coruña, pasando así a ser 292 os centros autorizados para emitir o Carné Xove.

Neste ano 2012, a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado efectuou descontos de ata un 25 % aos posuidores do Carné Xove, en todos os seus programas e actividades.

Este ano continúa o programa de sorteos para os usuarios do Carné Xove. Mediante a cumplimentación dun formulario participan nos sorteos de diversos premios (produtos ou actividades interesantes para a mocidade). Sorteáronse entradas para eventos musicais, unha tarxeta regalo, un IPAD 2, un pack musical con guitarra eléctrica, unha subscrición para a aplicación Spotify e prazas nos programas da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, entre outros premios.

Este ano 2012 púxose en marcha o programa Promocións Carné Xove. Convocatoria dirixida a entidades

especializadas en actividades de ocio e tempo libre, interesadas en ofrecer as súas propostas de actividades a través do programa do Carné Xove, comprometéndose a aplicar descontos para os titulares do carné.

Ao abeiro desta convocatoria, no ano 2012, 13 entidades ofertaron un total de 20 programas con 65 subprogramas ou actividades de lecer (actividades na neve, multiaventura, viaxes, campamentos de verán, termalismo, karting, actividades formativas...).

Neste ano 2012, levouse a cabo unha campaña informativa, en varias localidades de Galicia e nos campus universitarios, na que un grupo de dinamizadores informaban sobre as actividades da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado. En cada "carpa informativa" premiábase aos 30 primeiros mozos/as que a visitaban coa emisión gratuíta do carné xove.

Realizáronse un total de 32 "carpas informativas".

6.1.3.4 Axudas para a obtención do permiso de condución clase B

Orde para facilitar a obtención do permiso de condución clase B e favorecer a seguridade viaria da xuventude galega.

No ano 2012 publícase a primeira liña de axudas para facilitar a obtención do carné de conducir para a mocidade galega, dirixida aos mozos e mozas galegos e galegas de 18 a 30 anos, co obxectivo de mellorar as súas posibilidades de emprego e fomentar a seguridade viaria, esixindo, neste senso, a superación dun curso de condución segura.

A contía individual da axuda foi de 200 euros, e o crédito dispoñible, 200.000 euros.

Como requisitos para acceder ás axudas a orde require estar en situación de desemprego, ser titulares do carné xove, residir en Galicia, non ter rendas superiores ao

dobro do IPREM, e non ter o carné de conducir ou telo con data de expedición posterior ao 1 de xaneiro de 2012.

Presentáronse un total de 364 solicitudes, das cales resolvéronse favorablemente 209. O número final de persoas beneficiarias foi de 52.

6.1.3.5 Roteiros para a Xuventude

Este programa, que xa se viña desenvolvendo en anos anteriores consistiu nun programa de saídas de fin de semana que incluíu itinerarios da cultura mariñeira, rutas de sendeirismo de dificultade media, actividades náuticas e de multiaventura e de interpretación do noso patrimonio natural, arqueolóxico e etnográfico.

O seu fin foi fomentar o coidado do ambiente e gozar da paisaxe e do contacto coa natureza en distintos contornos privilexiados de Galicia, así como fomentar a ocupación positiva do tempo libre, a participación activa e o asociacionismo da mocidade galega.

As actividades leváronse a cabo durante os meses de abril, maio e xuño e foron dirixidas a mozos e mozas galegos e galegas de entre 18 e 35 anos.

A súa realización foi desde o 20 de abril ao 24 de xuño e ofertáronse un total de 3.782 prazas aumentando considerablemente respecto as do ano 2011. Consta de varias actividades que se desenvolveron en diferentes localizacións xeográficas de toda Galicia:

- ▶ Na provincia da Coruña: Roteiros pola Costa da Morte e Paquete multiaventura dende o mar.
- ▶ Na provincia de Lugo: Roteiro en pedra viva, Roteiro en mar vivo, Roteiro en río vivo, Roteiro en Quiroga
- ▶ Na provincia de Ourense: Aventura en Biocos, Roteiro as Corcerizas
- ▶ Na provincia de Pontevedra: Mare Nosturm As Sinas, Nautilus illa de San Simón, Aventura no Salnés, Ro-

teiro lugar dos Devas, Terras de Montes, Roteiros en Sabucedo, Roteiros no Deza

6.1.3.6 Mergúllate en San Simón

Trátase dun programa da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado coa colaboración da Fundación Illa de San Simón destinada a mozos e mozas con idades comprendida entre 18 e 35 anos. A súa finalidade é adquirir coñecementos básicos de mergullo así como fomentar o coidado do medio ambiente e gozar da paisaxe e do contacto coa natureza.

A actividade realizouse no mes de abril, cun total de 60 prazas.

6.1.4 Emancipación xuvenil

A Consellería de Traballo e Benestar, a través da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, apoia o desenvolvemento da actividade xuvenil, destacando entre as súas competencias, segundo o disposto no artigo 34.1 a) do Decreto 109/2012, do 22 de marzo, polo que se establece a súa estrutura orgánica, a xestión, en coordinación coa Secretaría Xeral de Política Social, das actuacións en materia de xuventude, así como das políticas xuvenís de apoio ao desenvolvemento da actividade xuvenil, ademais do fomento da participación da xuventude na vida social.

Neste contexto, con data do 6 de xullo de 2011, asinouuse o Convenio de colaboración entre o Instituto de la Juventud, do Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad (INJUVE) e a Comunidade Autónoma de Galicia, a través da Consellería de Traballo e Benestar, para a promoción da igualdade de oportunidades da mocidade mediante o desenvolvemento de programas de promoción da emancipación xuvenil para o ano 2011, que ten como obxecto a promoción da igualdade de oportunidades dos mozos e mozas, mediante o desenvolvemento de programas de

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

promoción da emancipación xuvenil, mediante o acceso ao emprego e á vivenda.

A Oficina de Emancipación Xuvenil creada ao abeiro deste convenio e situada no Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil de Galicia, en Santiago de Compostela seguiu a realizar durante o ano 2012 accións de orientación, información e asesoramento en materia de vivenda e emprego aos seus usuarios, e tamén se organizou un obradoiro sobre emprego e creación de empresas.

O servizo complementábase cunha oficina virtual de emancipación que ofrece información actualizada e asesoramento aos mozos e mozas galegos/as na páxina web: www.xuventude.net cun enlace específico á páxina web: <http://xuventude.xunta.es/emancipacion-xove.html>.

Rede de animación e dinamización xuvenil.

No ano 2012 continuou en funcionamento a Rede de animación e dinamización xuvenil, catalizadora do talento xuvenil.

A Rede de dinamización pon o acento na animación e a participación, como métodos para que os nosos mozos e mozas poidan desenvolver todas as súas capacidades.

► Obxectivos acadados:

- 1 Impulsar e colaborar na difusión dos recursos, programas, convocatorias e actividades da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado e, de forma transversal e global da Xunta de Galicia que sexan de interese para a mocidade.
- 2 Animar, dinamizar e promover actividades e actuacións, nas zonas territoriais dos Espazo Xove, sobre

as distintas temáticas de interese para a mocidade, colaborando con outros profesionais no ámbito da información en materia de emprego.

- 3 Detectar as necesidades e demandas da mocidade da zona e transmitirllas á Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.
- 4 Colaborar na difusión do Carné Xove nas comarcas, propiciando o aumento no número de mozos que obteñan o carné, así como incorporando a novos colaboradores ao Carné Xove.
- 5 Colaborar cos servizos de información xuvenil do ámbito territorial dos Espazo Xove na difusión de programas e actividades dirixidas á mocidade e promocionar o uso das instalacións xuvenís dependentes da Dirección Xeral entre os posibles usuarios.
- 6 Fomentar e promover a constitución de asociacións xuvenís e grupos informais de mozos, así como colaborar cos grupos xa existentes na mellora da súa xestión.
7. E en xeral, dinamizar, apoiar e motivar a xuventude para participar naquelas convocatorias, actividades e servizos, que dende as diferentes consellerías e organismos autónomos da Xunta de Galicia se destinan aos mozos e mozas galegos, servindo de ponte de comunicación entre a xuventude e a Administración.

► Leváronse a termo as seguintes actuacións:

1 Difusión e dinamización da información:

Encontros comarcais para difundir os diferentes programas en materia de xuventude da Xunta de Galicia.

Presenza nos IES e facultades de Galicia para facilitar o acceso á información.

Creación de perfís nas redes sociais tanto dos dinamizadores como para as OMIX.

2 Obradoiros de xuventude nos concellos.

2012: Habilidades sociais e protocolo, Bolsas e programas de estudos, Asociacionismo xuvenil, Recursos da Xunta de Galicia en materia de xuventude e Obradoiro de orientación laboral.

3 Universidade:

Organización de obradoiros específicos para dar a coñecer os programas, bolsas e axudas en materia de estudos da Xunta de Galicia.

Participación nas feiras e eventos universitarios para achegar os programas en materia de xuventude ás/aos estudantes e ás asociacións universitarias.

Campaña de promoción das residencias universitarias da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

4 Encontros comarcais nos Espazo Xove (Casas da xuventude autonómicas):

Con asociacións xuvenís e prestadoras de servizos á xuventude (culturais, deportivas, medioambientais...).

Con informadores municipais e persoal técnico.

5 Campaña de promoción dos carnés para a mocidade, facendo especial fincapé no Carné xove.

Difusión en institutos.

Promoción entre asociacións de comerciantes locais e servizos municipais.

Accións de rúa (carpa).

Este proxecto supuxo a implementación dunha rede de dinamizadores/as da xuventude, nos ámbitos das casas da xuventude de Galicia, entre cuxas funcións se atopa dinamizar a xente nova naquelas materias que poidan favorecer a súa emancipación, informando sobre emprego e vivenda, colaborando na difusión de recursos e programas e impulsando o asociacionismo e a creación de canles de participación da xuventude, entre outras.

Os dinamizadores/as levaron a cabo encontros comarcais, foros, visitas informativas e organizaron obradoiros sobre orientación laboral, oratoria e outros recursos que contribúen á emancipación xuvenil. As visitas e obradoiros realizáronse polas comarcas das catro provincias galegas, en institutos de educación secundarias (IES), oficinas municipais de información xuvenil (Omix), asociacións e universidades. Así mesmo, tamén realizaron un labor de captación de vivendas para incluír na bolsa de vivendas en alugueiro para a mocidade

6.1.5 Difusión cultural

6.1.5.1 Estancias creativas

Estancias creativas para xóvenes é un programa de dinamización artística para mozos e mozas de entre 18 e 35 anos, unha vía para que a xuventude exprese as súas inquiredanzas artísticas, individuais e colectivas.

O programa consistiu na realización de encontros durante 3 días nas instalacións xuvenís, (Albergue Xuvenil de Gandarío e no Centro de Lecer Lug2) para que os grupos de mozos e mozas de distintas disciplinas artísticas desenvolvesen os seus proxectos de intervención.

A Dirección Xeral de Xuventude convocou un total de 150 xóvenes creadores (20 por fin de semana) que participaron en proxectos multidisciplinares. As actividades desenvolvidas foron: poesía, relato breve, graffiti, banda deseñada, vídeocreación, webcreación, creación DJ, baile, música, pintura, escultura, teatro, danza e expresión, cartelería e fotografía creativa. A duración das actividades foi ao longo de 5 meses, de febreiro ata xuño.

6.1.5.2 Xuventude Crea

Xuventude Crea o Certame Galego de Creadores Novos, iniciouse co obxecto de dar apoio á mocidade con

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

inquietudes artísticas, incentivando a súa creatividade tanto individual como colectiva nas distintas actividades do programa. Participaron mozos e mozas de entre 16 e 30 anos, aínda que se permitiu a participación de ata un 25% de entre 14 e 16 anos e superar os 30 anos.

Na edición do 2012 o certame incluíu as seguintes especialidades: teatro, artes plásticas, música, relato breve, poesía, vídeo creación, banda deseñada, graffiti, carteis, deseño de xoias. Presentáronse un total de 245 obras. Premiáronse un total de 71 obras (premios en metálico e mencións de honra). Os premios en metálico foron de 3.000, 1.500 e 1.000 euros para o 1º, 2º e 3º premio, respectivamente.

6.1.5.3 Xuventude Galicia Net

Programa dirixido a persoas de entre os 16 e os 30 anos no que se dá a coñecer as últimas innovacións tecnolóxicas en programación e deseño gráfico ou multimedia. Preténdese desenvolver a formación e creatividade da mocidade e tamén potenciar o software libre dentro dos fogares e as empresas.

Este encontro comezou a súa andadura no ano 2000 e desde entón aumenta o número de participantes en cada edición e o número de concursos, premios, patrocinios e calidade en xeral, ata chegar a converterse no punto de

encontro entre o público e as últimas novidades tecnolóxicas.

No ano 2012 Xuventude Galicia Net tivo lugar entre o 4 e o 6 de maio no Palacio de Congresos e Exposicións de Santiago de Compostela. Nesta décimo terceira edición fíxose unha división en sectores cun único obxectivo: a aprendizaxe e o manexo das novas tecnoloxías.

- Nun espazo, a INTRANET, só era necesario levar o ordenador. Alí puxéronse a disposición dos asistentes 40 quilómetros de cable e velocidade de conexión de 1 xigabit para que poidesen participar en campionatos de lanzamento de CD, dobraxe, foto, vídeo ou deseño 2D e 3D.
- Noutro espazo, EXTRANET, tivo acceso de balde, aberto para todos os públicos. Esta zona situouse no recinto tanto interior como exterior onde tiveron lugar diversas actividades de ocio dirixidas a toda a familia como torneos, 'painball', maquillaxe, graffiti, esgrima, artes marciais, ciencia divertida, obradoiros, vídeoxogos etc.

Para mellorar a formación e a preparación en materia de novas tecnoloxías deseñouse unha grella de relatorios onde tiveron presenza distintos expertos reputados nas súas áreas como os Enrique Dans, que actualiza un dos blogs máis influentes da blogosfera hispana e é considerado unha das persoas máis influentes da rede; o profesor e o profesional de política de empresa Leopoldo Abadía; o social media Rubén Bastón; e o gañador do Premio Porquet de periodismo dixital 2012, Jordi Pérez Colomé. Así mesmo, deuse especial atención ao emprendedurismo como saída laboral. Para iso, contou coa presenza de especialistas na materia como Javier Megías, asesor da Comisión Europea, consultor en estratexias innovadoras para empresas e startup, especializado en modelos de negocio.

Nesta 13ª edición de Xuventude Galicia Net fíxose especial fincapé nun dos aspectos que máis preocupación lle

supón á xuventude: o desemprego. Por iso, o programa de actividades contou cun bloque temático no que se abordou o emprendemento como unha opción viable de futuro para a mocidade galega.

Neste sentido, organizouse unha mesa redonda na que profesionais de diferentes ámbitos falaram sobre emprendemento. Universidade, grande empresa de base tecnolóxica e pequena startup en proceso de expansión xuntáronse nunha mesma sala para compartir co público as súas visións sobre o autoemprego, emprendedores e saídas laborais, que dará paso a un pequeno coloquio co público.

Hai que destacar o desenvolvemento dun ‘SpeedNetworking’ consistente en roldas de cinco minutos de duración nas que os interlocutores se foron coñecendo fugazmente; un concurso titulado ‘Startup mocidade emprendedora’, no que a xente puido votar en Facebook os proxectos máis salientables e, xa na Xuventude Galicia Net, os tres proxectos máis votados tiveron que facer un “pitching” (exposición do proxecto) ante un xurado composto por expertos que decidiron cal era o mellor proxecto.

Como novidade nesta edición, Xuventude Galicia Net non pechou as súas portas pola noite, ofrecendo de balde noites de cine temáticas de acceso libre. Deste xeito as temáticas cinematográficas foron os zombies e “A guerra das galaxias”. A partir das nove da noite ata a madrugada proxectáronse ininterrompidamente cada noite seis películas. Previamente, ao comezo de cada noite temática, ofreceuse aos asistentes a posibilidade de caracterizarse cos personaxes cinematográficos no taller de maquillaxe que se desenvolveu na zona exterior da party.

A edición deste ano clausurouse cun balance de máis de mil participantes e tamén máis de 8.000 visitas.

6.1.5.4 Parlamento Xove

O proxecto Parlamento Xove fórmalo un conxunto de actividades que tiveron por obxecto fomentar entre a mocidade o diálogo como ferramenta para argumentar razoadamente as ideas propias. Potenciáronse habilidades individuais e en grupo entre as que destacaron o desenvolvemento da capacidade de selección de información, a expresión escrita, a expresión oral, a orixinalidade, a argumentación razoada, o traballo en equipo ou a convivencia. Asemade, fomentou a lectura, escritura, emprego das novas tecnoloxías con fins informativos e culturais e o respecto polas ideas dos demais.

As ditas actividades tiveron como fío común debater acerca dun tema formulado pola organización, entre as que se inclúen a publicación de artigos en blog e xornais, a realización dun dossier de investigación do tema tratado e debates dialécticos. A pregunta que se formulou para levar a cabo os debates foi a “posición individualista” e a “posición participativa” desde o punto de vista da xente nova.

No ano 2012 participou o alumnado de 3º e 4º da ESO e 1º e 2º de bacharelato dos centros de ensino de Galicia. O número de equipos participantes foron un total de 32 entre bacharelato e a ESO.

Os debates realizáronse en dúas fases: unha primeira clasificatoria, os días 11 e 25 de febreiro na Deputación da Coruña nos que xurdiron os oito equipos gañadores que se enfrontaron nunha segunda fase: a final que se celebrou no salón de plenos do Parlamento de Galicia o día 17 de marzo.

O equipo gañador en bacharelato foi o IES Laxeiro de Lalín e obtivo como premio unha viaxe con todos os gastos pagados.

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

6.1.5.5 Xuventudemúsica

Dentro do programa Xuventudemúsica incluíuse o certame Airiños de Rock & Roll ademais doutras actuacións como a publicación de CD-Audios recompilatorios, a organización de concertos e certames e tamén a construción e posta a disposición dos locais de ensaio para a xuventude.

► Airiños de Rock & Roll

Ten como obxectivo facilitar e promocionar a creatividade de novos grupos musicais galegos

Participaron bandas novas nas que como mínimo dous dos seus compoñentes tiñan menos de 30 anos.

No encontro participaron 16 formacións que foron preseleccionadas nun total de 86 solicitudes; os preseleccionados foron representativos de cada unha das provincias galegas. Dúas das formacións participantes tiveron a oportunidade de actuar como abreconcertos de Leiva no Coliseo da Coruña

► Rede galega de locais de ensaio

Continuando co iniciado no 2010, no 2012 inaugurouse 1 local de ensaio e gravación musical na Eurocidade Chaves Verín.

6.1.5.6 Cursos de Condución Segura

A Dirección Xeral de Xuventud e Voluntariado, un ano máis, puxo en marcha, os cursos de formación en condución viaria co obxectivo de achegar á mocidade actitudes seguras no uso do vehículo baseada no coñecemento dos factores de risco, dos sistemas de seguridade do automóvil e da técnica de condución.

A actividade organizouse nos meses de abril e maio, durante 4 fins de semana, (32 persoas o sábado e 32 o

domingo) para aqueles mozos e mozas de entre 18 e 35 anos que estean en posesión do permiso de conducir B. Ofertáronse un total de 256 prazas (64 por fin de semana).

Os cursos tiveron unha duración de 5 horas, 4 de contido práctico onde as sesións estruturáronse como series de condución acompañadas dun monitor ao longo do circuíto, nos que se foron desenvolvendo exercicios específicos; ao contido teórico dedicouse 1 hora e desenvolveuse a través dun software multimedia, de carácter divulgativo e moi ameno. Os lugares de desenvolvemento da actividade foron Forcarei (Pontevedra) e A Pastoriza (Lugo).

Nos fins de semana dos meses de outubro e novembro (6 e 7 de outubro, 3, 4, 24 e 25 de novembro) impartíronse tamén cursos de condución segura para aqueles mozos e mozas con idades comprendidas entre 18 e 25 anos, con obriga de saber conducir pero non sendo necesario que tivesen o permiso de conducir. Os cursos foron impartidos nas instalacións da Escola Galega de Condutores San Martín SL (Teixeiro-Curtis). Ofertáronse un total de 108 prazas (18 por día).

6.1.5.7 Xornadas e seminarios

A Dirección Xeral de Xuventud e Voluntariado en colaboración coa Asociación para o Progreso da Dirección (APD) puxo a disposición dos mozos e mozas galegos e galegas de forma gratuíta a participación nas xornadas celebradas en Santiago de Compostela: Muller e liderado, Reforma fiscal, Reforma laboral, Persoas e equipos que marcan a diferenza, Como transformar o negocio desde a dirección da compañía e na celebrada na Coruña e Vigo, A dirección a exame. Tamén no seminario celebrado na Coruña e Vigo, A reforma laboral

6.1.6 Programas europeos

6.1.6.1 Xuventude en acción

O obxecto do programa é responder ás necesidades das persoas, desde a adolescencia ata a idade adulta. Potencia a adquisición de competencias mediante o aprendizaxe non formal e fomenta a participación activa da xuventude na sociedade. O programa conta con cinco accións.

Acción 1. A mocidade con Europa.

Esta acción conta con tres subaccións centradas nos intercambios xuvenís, nas iniciativas xuvenís e en proxectos de democracia participativa

Acción 2. Servizo voluntario europeo

Busca fomentar a participación da mocidade en distintas formas de actividades do voluntariado, dentro e fóra da Unión Europea. Os mozos e as mozas poden participar individual ou colectivamente en actividades non remuneradas e sen ánimo de lucro.

Acción 3. A mocidade no mundo

Apoia proxectos de intercambios de grupos con países veciños da Unión Europea ou con outros países do mundo (Intercambios xuvenís) e proxectos de formación e en rede no ámbito da mocidade.

Acción 4. Sistemas de apoio á mocidade

Apoia a actividade de organizacións non gobernamentais

a nivel europeo no ámbito da mocidade que perseguen un obxectivo de interese xeral para Europa (ONG), así como a formación e proxectos en rede de traballadores/as e de organizacións xuvenís.

Acción 5. Apoio á cooperación europea no ámbito da mocidade. Presta apoio na realización de:

- Encontros da mocidade e as persoas responsables das políticas xuvenís, (seminarios, diálogo estruturado, etc.)
- Actividades que favorecen un mellor coñecemento do sector xuvenil.
- Cooperación con organizacións internacionais.

O programa está aberto á participación de calquera persoa de entre 13 e 30 anos. É liña prioritaria fomentar e potenciar a participación dos mozos e mozas con menos oportunidades, ben sexa por razóns de índole xeográfica, cultural ou socioeconómica, ou ben sexa por seren persoas discapacitadas.

Os proxectos preséntanse na Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, dentro de cada unha das tres convocatorias anuais establecidas: antes do 1 de febreiro, 1 de maio e 1 de outubro. Avalíanse na Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado e remítense á Axencia Nacional, que fai a proposta definitiva de aprobación. É a Dirección Xeral do Instituto da Xuventude a que definitivamente aproba os proxectos.

A maioría dos proxectos presentados e aprobados no ano 2012 centráronse nos intercambios, nas iniciativas e no servizo voluntario europeo. Polo que respecta á participación, un total de 969, entre participantes galegos pertencentes a diferentes países da Unión Europea e a países veciños.

Da capacidade orzamentaria asignada, na nosa comunidade autónoma aprobáronse 60 proxectos por unha contía de 818.530 euros.

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

► Relación de proxectos aprobados por accións-Galicia

Convocatoria 2012/ febreiro, maio, outubro

Tipo de acción	Nº de proxectos	Nº de participantes	Axuda concedida
Acción 1.1	11	332	182.553
Acción 1.2	11	116	64.858
Acción 1.3	3	106	87.932
Acción 2 - SVE	21	40	247.691
Acción 3.1	6	162	96.677
Acción 4.3	6	120	84.703
Acción 5.1	2	93	54.116
Total	60	969	818.530

6.1.6.2 Euroscola 2012

A Oficina do Parlamento Europeo en España convocou a XVIII edición do Concurso Euroscola.

O concurso é un xogo en liña de habilidades, destrezas e coñecementos vinculado a temas de gran transcendencia europea que fomenta o uso da internet como ferramenta educativa, informativa e comunicativa e a aprendizaxe doutra lingua, fundamental para unha Europa unida; por iso, o xogo desenvólvese en dúas versións lingüísticas, castelán e inglés. As persoas participantes puideron optar a calquera dos dous idiomas.

Euroscola destínase a persoas, entre 15 e 18 anos, que estudan educación secundaria obrigatoria (ESO), bacharelato ou ciclos de formación profesional de grao medio en centros educativos españois.

Para participar é necesario inscribirse por equipos formados por 10 alumnos/as e un profesor/a, que é o/a líder e

responsable do equipo. Cada centro escolar pode presentar tantos equipos como queira, aínda que só un por centro pode aspirar a gañar o premio. Por cada comunidade autónoma hai un finalista. Os 9 equipos mellor clasificados de entre todos os finalistas son os gañadores da viaxe e cada equipo gañador ten que ser dunha comunidade autónoma diferente.

Na edición do 2012, e coincidindo coa celebración do 25 aniversario do Programa Erasmus y do Ano Europeo do Envellecemento Activo e a Solidariedade Interxeracional, o tema central do concurso foi dar a coñecer as oportunidades que dan os programas europeos de intercambio educativo, do importante da aprendizaxe ao longo de toda a vida e fomentar a solidariedade entre as distintas xeracións.

O equipo gañador de Galicia Euroscola 2012 foi o IES Pedra da Aguiña de Camariñas. Obtivo como premio a participación en sesións do Parlamento Europeo en Estrasburgo e unha axuda económica para sufragar os gastos da viaxe. O equipo gañador do premio Xunta de Galicia foi o IES Monte Carrasco de Cangas do Morrazo e como premio gozaron de maneira gratuíta dunha estada de fin de semana no Albergue Xuvenil de Gandarío, participando no programa multiaventura e ocio alternativo "Roteiros", que organizou a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

6.1.6.3 Bolsas Leonardo da Vinci

1. Proxecto Leonardo da Vinci Mobilidade PLM (MOGAL)

Proxectos europeos no marco do Programa de Aprendizaxe Permanente do Organismo Autónomo de Programas Educativos Europeos, levados a cabo polo Servizo de Promoción de Actividades e Mobilidade Xuvenil durante o ano 2012.

En outubro de 2010 púxose en marcha o proxecto de mobilidade Leonardo da Vinci, MoGal, co número ES/10/LLP-LdV/PLM/150127 que contaba cunha subvención total de 492.496,00, para o período de 2010-2012, duración total de 20 meses.

Tivo como destinatarios/as a 56 mozos e mozas galegos e galegas para a realización de prácticas lingüísticas e empresariais, no primeiro trimestre do 2012, durante estadías de 12 semanas en Europa, concretamente nos países de Irlanda, República Checa, Italia, Francia e Holanda.

O programa de mobilidade fai referencia á formación profesional que non sexa de nivel superior.

O proxecto estivo focalizado nos sectores administrativo, audiovisual, moble e madeira, electricidade, informático, turístico e sociosanitario.

A súa finalidade foi apoiar os participantes nas actividades de formación para a adquisición e uso de coñecementos, competencias e cualificacións con vistas ao desenvolvemento persoal; a empregabilidade e a participación no mercado laboral europeo; o apoio ás melloras da calidade e innovación e aumento do atractivo da formación profesional e da mobilidade.

Obxectivos operativos desenvolvidos e reforzados: a mobilidade (cualitativa tamén) neste ámbito e no da formación continua; a cooperación (tamén cualitativa) entre os distintos axentes; o desenvolvemento de prácticas innovadoras e a súa transferencia entre distintos países; a transparencia e o recoñecemento de cualificacións e competencias, incluídas as adquiridas por medio do ensino non formal; a aprendizaxe de linguas estranxeiras e o desenvolvemento de contidos, servizos, pedagogías e prácticas innovadoras e baseadas nas tecnoloxías da información e da comunicación (TIC).

O proxecto completouse coa redacción e envío do informe final en xullo e o balance de contas a finais de decembro do 2012.

2. Proxecto Leonardo de Transferencia e Innovación (TOI): Xuventude Emprendedora en Europa (JE_EU)

Proxecto que promoveu a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado xunto coa Asociación Empresarial da Rexión de Viseu, en Portugal.

Este proxecto que vai do 2011 a 2013, conta cunha dotación económica de 154.903,55 euros. Participan no proxecto a Institución do distrito industrial da provincia de Arezzo, Asociación Integra da Coruña e Globaldamastor de Viseu.

O proxecto está financiado pola Comisión Europea a través do Programa de Aprendizaxe Permanente Leonardo da Vinci de Transferencia e Innovación. Obxectivos: facilitar as ferramentas necesarias a todos os mozos e mozas interesados en recibir a transferencias de empresas e prestar formación específica aos informadores dos concellos tanto galegos como portugueses.

Con este proxecto conseguíuse que todas aquelas persoas que desexaron continuar coa actividade empresarial (empresa transferida) calquera que fose o seu sector, se lles prestase asistencia nos pasos que debería seguir tanto a nivel organizativo como na propia transferencia,

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

conseguindo así un nivel óptimo de asentamento e viabilidade da empresa.

Aínda que o proxecto foi destinado a todas as actividades, especialmente foi dirixido aos colectivos artesanais ou de oficios tradicionais con risco de desaparecer, por non ter estes sectores seguidores que consideren atractiva a súa continuidade como empresarios/as.

3. Proxecto Galeuropa

A Dirección Xeral de Xuventude puxo en marcha no último trimestre do 2012 o programa de mobilidade galega "Galeuropa". Foi destinado aos mozos e mozas galegos de entre 18 e 30 anos, desempregados e cun nivel de estudos non superior ao ciclo medio de formación profesional. Os sectores aos que foi destinado foron: turismo, administración e comercio. A actividade realizouse entre os meses de novembro e decembro cunha duración de 4 semanas nos seguintes países: República Checa, Irlanda, Hungría, Polonia, Holanda e Alemania. O número de participantes foron 50.

O obxectivo principal do programa foi incrementar as posibilidades laborais dos participantes, o perfeccionamento do idioma do país de destino, así como a adquisición de habilidades persoais de autonomía e autoestima.

O proxecto foi financiado integramente pola Dirección Xeral cun importe de 70.000 euros.

6.1.6.4 Proxecto Eurocidade

Programa de Cooperación Transfronteirizo España-Portugal, área Galicia-Norte de Portugal. Integración socioeconómica.

Durante o ano 2012 leváronse a cabo:

a) "Foro xuvenil transfronteirizo na eurocidade Chaves-Verín"

O Foro xuvenil transfronteirizo nace a consecuencia da escasa participación detectada entre os mozos e mozas nas actividades propostas polos propios colectivos ou por outros organismos, públicos ou privados, sendo máis destacable en Verín que en Chaves; este dato, unido ao escaso coñecemento que os colectivos destas localidades recoñecen ter sobre os colectivos da outra beira da "raia", levou á creación dun espazo de opinión que favorecese o intercambio de experiencias e o traballo en rede dos colectivos formais e informais da Eurocidade Chaves-Verín, así como a difusión e a posta en valor das iniciativas xuvenís desenvolvidas no territorio.

Para a posta en marcha deste instrumento de cooperación transfronteiriza, creouse un grupo de traballo encargado de coordinar o proxecto e a súa difusión, e un equipo de dinamización encargado de moderar as reunións, agrupar a información recompilada e servir de enlace entre os colectivos interesados en participar activamente no proceso de creación do foro xuvenil.

Na primeira fase, detectáronse colectivos xuvenís ou prestadores de servizos á xuventude -formais e informais-, en activo na Eurocidade Chaves-Verín. Na segunda fase, convocouse na sé da Eurocidade unha reunión informativa o 9 de novembro -á que asistiron 38 representantes de colectivos- na que se explicaron brevemente os motivos para a creación do foro e os obxectivos acadados coa súa posta en marcha; posteriormente, informouse a todos os colectivos sobre os pasos que se debían dar. Na terceira e última fase, o equipo de dinamización mantivo, entre o 26 e o 30 de novembro, diversas reunións cos representantes dos colectivos interesados, agrupados sectorialmente en 5 grupos temáticos -posteriormente, este número se ampliaría a 7- explicándolles con detalle a proposta de es-

trutura e funcionamento do foro xuvenil, e recompilando seguidamente as achegas dos asistentes. O proceso creativo finaliza coa activación dun grupo de internet a través do cal o equipo de dinamización recompila todas as propostas para redactar unha regulamentación consensuada por todos, e as candidaturas das persoas interesadas en seren representantes dos colectivos do seu sector no foro.

Número final de participantes 51.

b) “Seminario sobre participación xuvenil nas localidades transfronteirizas”

O seu obxectivo foi fomentar a adquisición, por parte dos líderes e dinamizadores xuvenís locais, de novos recursos, capacidades e ferramentas para o seu traballo coa mocidade dos seus respectivos colectivos. Aproveitáronse os contactos existentes con outras agrupacións europeas transfronteirizas a raíz de proxectos anteriores, para congrega a dinamizadores xuvenís de Chaves e Verín cos seus homólogos noutras localidades europeas, de forma que se xerara un debate que levaría á obtención de conclusións consensuadas por todos os participantes, e de ser o caso, novos materiais para a promoción da participación xuvenil, válido para adaptar aos diferentes territorios transfronteirizos. Outros dos obxectivos prioritarios deste proxecto foi a creación dunha rede de localidades europeas transfronteirizas interesadas en organizaren accións conxuntas de participación xuvenil.

O seminario estivo formado por 12 participantes, 4 procedentes do municipio de Chaves, 4 de Verín e os 4 restantes doutras localidades transfronteirizas europeas; estes últimos (2 procedentes da Agrupación Europea de Cooperación Transfronteriza Ister-Granum, y outros 2 da Eurorrexión Euskadi-Aquitania) resultaron seleccionados de entre todas as respostas recibidas ás invitacións formais enviadas ás agrupacións europeas transfronteirizas socias da Eurocidade Chaves-Verín en proxectos pasados; en canto aos participantes de Chaves e Verín.

Ao seminario asistiron colectivos, dinamizadores, o Gabinete da Eurocidade e equipos de formación. Impartíuse entre o 19 e o 24 de novembro de 2012, na sede da Eurocidade Chaves. Dentro das temáticas tratadas ao longo do seminario figuran: niveis de participación real nos colectivos xuvenís; análise dos nosos colectivos; exemplos de boas prácticas en participación e en emprendemento xuvenís; recursos útiles para o fomento da participación xuvenil transfronteiriza, e a loita contra os prexuízos sociais e/ou culturais; creación de redes.

O número final de participantes 33.

c) “Cursos de lingua portuguesa”

Curso de portugués técnico (dirixido ao emprego nos ámbitos do turismo e a hostalaría)

Curso de conversación de lingua portuguesa

Ambos os dous cursos estaban dirixidos a mozos con idades abrangidas entre 18 e 30 anos.

Cada curso tivo unha duración 54 horas, e desenvolveuse entre o 26 de marzo e o 27 de abril de luns a venres, co seguinte horario:

Curso de portugués técnico de 16:00 h. a 19:00 h.

Curso de conversa de lingua portuguesa de 19:00 h. a 22:00 h.

O número de alumnos en total foi de 22.

Durante o ano 2012, promoveuse a actividade da Oficina de información xuvenil transfronteiriza Galicia-Norte de Portugal e o local de Ensaio.

Púxose en marcha unha páxina de facebook para dinamizar e comunicar aos mozos todo o relacionado coa oficina e o local de ensaio.

Realizouse unha exposición de mozos artistas galegos e portugueses.

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

No local de ensaio cada vez son máis os grupos que solicitaron o seu uso. Así, o total das agrupacións musicais pasou de unha a dez no primeiro semestre.

A resolución de cuestións presentadas na oficina por mozos de ambos os dous países foi en aumento, unha media de 50 ao mes. Podemos confirmar máis de 10 grupos fixos que ensaiaron no local e máis de 500 mozos beneficiados de diversa información proporcionada pola oficina ao longo de todo o ano.

d) "Internacionalización, proxectos europeos para a xuventude"

Curso dirixido a técnicos do concello, representantes de asociacións e entidades xuvenís e outros grupos de interese. Realizáronse en 4 cidades distintas: Vilagarcía, Verín, Ourense e Santiago os días 5, 8, 10 e 11 respectivamente, cun total de 60 participantes.

6.1.6.5 Mocidade emprendedora da Eurorrexión

Programa de Cooperación Transfronteiriça España-Portugal, área Galicia-Norte de Portugal. Integración socioeconómica.

Actividades 2012:

a) II, III y IV Afterwork: Emprega Talento.

Achegamento da xuventude ao mundo directivo. O II "emprendemento, valores e liderado" contou cunha participación de 170 mozos e persoal directivo das principais empresas galegas. A xornada tivo lugar en Ourense o 28 de febreiro de 2012.

O III "O valor de emprender e liderar" tivo lugar o 26 de xuño en Vigo e a el asistiron un total de 113 persoas.

O IV na Coruña o 30 de outubro de 2012, con 202 asistentes.

b) Gabinete de Iniciativas Xuvenís Emprendedoras:

O seu obxectivo foi ofrecer un "servizo de asesoramento e acompañamento a mozos e mozas na creación de empresas, desde os primeiros momentos de captación, xeración e maduración de ideas, pasando pola elaboración do plan de empresa ata a posta en marcha das propias empresas".

Leváronse a cabo as seguintes sesións formativas:

- Santiago de Compostela, 06.06. 2012 (20 asistentes)
- Pontevedra, 06.07.2012 (22 asistentes)
- Vigo, 13.07.2012 (23 asistentes)
- Pontevedra, 08.11.2012 (74 asistentes)
- Pontevedra, 29.11.2012 (16 asistentes)

Ademais, prestouse un servizo de asesoramento individualizado, ofrecendo resposta ás dúbidas que se presentaron, información e material en materia de autoemprego e busca de emprego. Desde este servizo atendéronse 73 persoas.

Asesoramento en liña: a través da páxina web de xuventude.net ou mediante o correo electrónico gabineteiniciativas.ctb@xunta.es. Todas aquelas persoas que optan por utilizar este servizo, reciben resposta nun prazo máximo de 72 horas, e faise un seguimento de cada un dos casos para así garantir a resolución das dúbidas. Con esta modalidade atendéronse 50 persoas.

Con todos estes servizos 278 persoas foron atendidas polo Gabinete.

Destas conseguíuse que un 9% alcanzasen unha reinserción laboral (25 mozos), dos cales 24 eran mulleres e 1 home. Varios están estudando a posibilidade de crear a súa propia empresa.

c) Formación para emprendedores xuvenís. Cursos de formación presenciais

Os cursos foron dirixidos a mozos e mozas en xeral aínda que se deu preferencia a aquelas persoas que teñan especial interese na creación de empresas ou emprego.

- A ecoloxía e o medio aplicados á xestión das actividades de lecer como un medio para a empregabilidade no tempo libre
- Habilidades sociais para a empregabilidade xuvenil
- Curso de formación en actividades de tempo libre
- Curso as tecnoloxías da información e as comunicacións no ámbito da diversidade funcional orientadas á empregabilidade no tempo libre
- Curso Xogos e técnicas adaptadas para o traballo de animación con persoas con discapacidade intelectual
- Curso organización e dinamización de ludotecas

d) Axudas a Iniciativas xuvenís emprendedoras

Apoio á internacionalización de empresas, asociacións e entidades prestadoras de servizos á xuventude.

Entre as actividades realizadas:

- Programa liderado e internacionalización.
Contribuíu á vocación empresarial e á difusión da cultura emprendedora entre os mozos e mozas. O encontro realizouse na euro-cidade Chaves-Verín os días 30 e 31 de marzo de 2012. Ao evento asistiron 124 persoas, así como empresarios e emprendedores galegos e portugueses. Durante as xornadas desenvolvéronse varios obradoiros.
- Programa conecta
Programa que se presentou como unha mostra, un panel e un apoio necesario para a xuventude galega dende o punto de vista do emprendemento. Cada sesión tivo un tema definido e complementario, vinculados aos eixos de actuación (educación, emprego, creatividade espírito emprendedor, vivenda,

saúde e deporte, voluntariado e solidariedade, información xuvenil, participación e mobilidade) do proxecto: ofreceu oportunidades para a xuventude e motivou a súa participación:

- Axudas a iniciativas xuvenís emprendedoras. Servizo de mobilidade xuvenil (Conecta Ferrol e Conecta Ponteceso)
- Apoio á internacionalización de empresas, asociacións (Conecta Riveira e Conecta Melide)
- Entidades prestadoras de servizos á xuventude e formación para emprendedores xuvenís -Cursos de formación presenciais (Conecta Santiago de Compostela, Conecta Vila de Cruces e Conecta Burela)

Máis de 1.200 mozos participaron nesas xornadas.

6.1.6.6 "Imaxina Atlántica" -"Espazo Atlántico, territorios creativos innovadores". Programa de Cooperación Transnacional Espacio Atlántico

Actividades 2012:

a) Xuventude creativa Imaxina Atlántica.

Programa que incluíu:

- 24 estadías de mozos profesionais (nos anos 2011 a 2013) nos sectores do espazo cultural virtual: arte dixital, comunicación audiovisual, publicidade, produción artística, cultural e visual, multimedia, patrimonio e turismo aplicado á arte dixital.
- 12 Estadías de duración media (15 días que incluíron viaxe, aloxamento e manutención).
- 12 estadías de duración curta (4, 5 días de participación en encontros profesionais) en Gales (Reino Unido), Aquitania (Francia) e Norte de Portugal.

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

No ano 2012 concedéronse 4 estadias medias (Angoulême e Porto) e 2 curtas (Angoulême).

b) Revalorización do patrimonio, de multiplicación do produto turístico.

Realizado durante 15 días nos meses de xullo e agosto. Proxecto de revalorización do territorio baseado na proposta feita no período anterior “Teatros de Pedra”, baixo a denominación “Teatros de Pedra. Territorios creativos e innovadores”. Un equipo de 10 persoas entre coordinadores, formadores e mozos artistas ocuparon as rúas do casco histórico de Santiago con gran éxito de público e de prensa.

c) Plataforma virtual

Estase a elaborar e presentarase no primeiro trimestre de 2013 o Kioske RH, Uha base de datos interactiva onde mozos e profesionais das artes dixitais poderán intercambiar experiencias, buscar ofertas de emprego e presentar demandas de emprego.

6.1.6.7 Programa galego de mobilidade “Xuventude no mundo IV”

A “Xuventude no mundo” é un programa de mobilidade xuvenil organizado pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, que pretendeu que os mozos e mozas de Galicia poidesen desenvolver un programa de actividades de interese para a xuventude noutras partes do mundo. Deste xeito, nesta 4ª edición as temáticas versaron sobre os seguintes contidos: Asociacionismo e participación xuvenil, autoemprego e emprendedurismo, mobilidade laboral e emprego, voluntariado xuvenil, liderado, creatividade e talento

O programa foi destinado á mocidade residente en Galicia, que tivese entre 18 e 30 anos.

Os intercambios fixéronse nos seguintes países:

- Portugal (Figueira de Foz) do 23 ao 30 de marzo.
- Italia (Alghero, Trento e Abruzzo) do 11 ao 18 de abril,

do 22 ao 29 de abril e do 14 ao 21 de maio respectivamente.

- Ucraína (Kiev) do 21 ao 28 de maio.
- Bielorrusia (Minsk) do 4 ao 11 de xuño.
- Moldova (Chisinau) do 18 ao 25 xuño.
- Hungría (Budapest) do 1 ao 8 de xullo.
- Bulgaria (Viliko Tarnovo) do 13 ao 20 de xullo.
- Rusia (San Petersburgo) do 4 ao 11 de agosto.
- República Checa (Ceská Trebová) do 30 de agosto ao 6 de setembro.
- Turquía (Estambul) do 3 ao 10 de setembro.
- Italia (Trentino-AltoAdigio) do 20 o 27 de outubro.
- Xapón (Wakayama) do 28 de outubro o 4 de novembro.

6.1.6.8 Actividades da Capital Europea da Xuventude 2012

A cidade portuguesa de Braga foi no ano 2012 a Capital Europea da Xuventude, evento que marcou o panorama cultural, académico e recreativo do lugar.

No marco das relacións de cooperación Galicia-Norte de Portugal, propúxose a participación da xuventude galega nas seguintes actividades da Capital Europea da Xuventude 2012:

- Día internacional da Xuventude (12 de agosto), reuníronse os mozos e mozas por toda a cidade de Braga facendo actividades de animación e celebrando a interculturalidade.
- Ponte Party People (1 de setembro), festival de verán
- Noite Branca (8 de setembro), transformou Braga nunha instalación artística, permitiu a animación continua das rúas da cidade, con diferentes espectáculos de artes performances e circenses, música, proxección multimedia, entre outros.

A Dirección Xeral de Xuventud e Voluntariado puxo a disposición dos mozos e mozas, con idades comprendidas entre os 18 e 30 anos un total de 90 prazas (30 por fin de semana).

6.1.7 Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil

Desde o Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil prográmanse os distintos cursos e actividades para a formación tanto do persoal da Rede Galega de Información Xuvenil (RGIX), como o das oficinas municipais de Información Xuvenil (OMIX) ou outro persoal das Administracións públicas (AAPP) e tamén para a formación da xuventude e outras persoas interesadas.

Durante o ano 2012, nas distintas modalidades de presencial, semipresencial e a distancia, realizáronse os seguintes cursos dende o centro coordinador e as casas de xuventude:

Nome do curso	Edicións	Nº prazas
Análise da información xuvenil no contexto das políticas de xuventude	1	26
Aplicación de metodoloxías de traballo na información xuvenil	1	26
Aplicación dos procesos innovadores nos SIX	1	26
As redes sociais na xuventude	1	12
Básico de información xuvenil (tamén nas casas da xuventude de Betanzos, Carballo, Chantada, Noia, Ourense, Pontedeume e Tui)	1	201
Fomento e apoio asociativo	1	26
Formación de mediadores en sensibilización e educación viaria	1	30
Introducción á análise de datos cuantitativos con SPSS	1	10
Monitor Sociocultural (tamén nas casas da xuventude de Betanzos, Carballo, Chantada, Curtis, Lalín, Noia, Ourense, Pontedeume, Tui, Vilagarcía, Vilalba e Viveiro)	1	325
Organización de accións socioeducativas dirixidas á mocidade no marco da educación non formal	1	26
Organización e xestión de accións de dinamización da información para a mocidade	1	26
Animación cultural (Casa da Xuventude de Betanzos)	1	25
Animación lecer e tempo libre (Casas da xuventude de Betanzos, Carballo, Chantada, Curtis, Noia, Ourense, Pontedeume e Vilagarcía)	1	200
Desenvolvemento comunitario (Casas da xuventude de Betanzos, Chantada, Noia, Pontedeume, Tui)	1	125
Información xuvenil especializada na área de educación (Casa da Xuventude de Noia)	1	25

6.1.7.1 Servizo de información xuvenil

Na Oficina de Información Xuvenil aténdense consultas de forma presencial, telefónica e por correo electrónico e dáse información xeneralizada sobre temas de interese para a mocidade.

As consultas máis demandadas son sobre actividades, cursos, bolsas, axudas, estudos, carnés, oposicións, idiomas, voluntariado, traballo, vivenda e programas da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

Atendéronse no ano 2012 un total de 33.756 usuarios e 37.415 consultas; 19.918 consultas foron presenciais, 5.571 telefónicas e 4.714 por correo electrónico.

Información sobre os distintos programas que convoca a Dirección Xeral	29%
Bolsas	10%
Cursos	12%
Actividades	9%
Axudas e subvencións	6%
Carnés	11%
Estudos	6%
Oposicións	2%
Vivenda	1%
Idiomas	7%
Voluntariado	3%
Outras consultas	4%
Total	100%

As porcentaxes das consultas presenciais, en canto á súa distribución por sexo e idade foron:

- Mulleres o 52% e homes o 48%.
- De maior a menor a porcentaxe por idades é: 29% entre os 19 e 25 anos, 23% entre 26 e 30 anos, 23% os maiores de 30, 17% entre 14 e 18 anos e 8% menores de 14.

O horario preferido da mocidade para facer as consultas telefónicas foi de 12:00h. a 14:00h. con máis de 2.025 chamadas, seguido do horario de 10:00h. a 12:00h. con 1.380; pola contra, o horario menos frecuentado foi de 8h. A 10h. con 584 chamadas.

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

A través da Rede Eurodesk ao longo do ano 2012 realizáronse 49 consultas relacionadas con diversos temas sobre xuventude das que 13 foron no primeiro trimestre, 12 no segundo, 10 no terceiro e 14 no cuarto e foron 313 envíos de información os que se atenderon desde esta rede.

A asesoría de programas europeos, tivo 346 consultas presenciais, 167 telefónicas e 36 por outros medios, facendo un total de 549 consultas. As visitas presenciais totais relacionadas con este tema foron 323. O Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil tamén coordinou e asesorou un total de 51 programas europeos e 12 proxectos do Programa galego de mobilidade: A xuventude no Mundo. Nos proxectos participou a mocidade galega cun total de 377 persoas. A mocidade estranxeira participante en proxectos en Galicia, e noutros países xunto coa mocidade galega sumou un total de 440.

Polo que atinxe á Oficina de Emancipación xuvenil, atendeu no tema de vivenda un total de 132 usuarios, 66 en atención presencial, 48 en atención telefónica e 18 pola internet. En canto ás consultas foron un total de 133, 67 en atención presencial, 48 en atención telefónica, e 18 pola internet. No tema de emprego tiveron unha atención presencial un total de 125 persoas; destas, 57 eran homes e 68 mulleres. Atención telefónica un total de 55, 28 homes e 27 mulleres. Pola internet atendéronse 36, 13 homes e 23 mulleres; en canto ás consultas foron un total de 214, 93 homes e 121 mulleres.

O número de consultas a informadores xuvenís foron un total de 6.438, sendo presenciais unhas 384, telefónicas 2.872 e por e-mail 3.182.

Os paneis informativos tiveron un total de 2.145 visitas.

Elaboráronse un total de 143 dossier, propios 66 e con colaboracións 77. Tamén se elaboraron un total de 54 boletíns oficiais.

O total de usuarios da sala de lectura foi de 2.589 usuarios.

6.1.7.2 Oficina TIVE

A oficina TIVE presta servizos ás persoas estudantes e á mocidade relacionados con actividades de lecer e tempo libre e o turismo nacional e internacional. A actividade fundamental é a expedición de carnés que proporcionan distintos tipos de vantaxes.

O número total de carnés expedidos na oficina TIVE durante o ano 2012 foron 3.817: Carnés xove expedíronse 3.065, os carnés ISIC chegaron á cifra de 456, os TEACHER á 71 e expedíronse tan só 4 FIYTO. Carnés de alberguista emitíronse 221, dos cales 6 foron cupóns para persoas estranxeiras, 51 para adultos/as, 158 para mozos/as, 3 para familias e 3 para grupos.

Durante o ano 2012 atendéronse 10.333 consultas sobre os distintos tipos de carné; delas foron por teléfono 931, directas 8.989 e por outros medios 413.

En canto á distribución por idades cabe destacar un 27% da franxa de 19 a 25 anos, un 18% de 26 a 30 anos, un 15% de menos de 14 anos e un 11% maiores de 30 anos.

Polo que respecta ao sexo, o 54% dos usuarios foron mulleres e o 46% homes.

6.1.7.3 Comunícate

Este programa ten por obxecto difundir a internet entre a mocidade. A prestación é gratuíta para os posuidores de calquera carné expedido na oficina TIVE.

Conta con 20 postos e cun amplo horario que facilita as consultas a aquelas persoas que non contan con acceso á internet na súa casa.

Horario: de 8:30 a 20:15 h de luns a xoves e de 8:30 a 15:00 e de 16:30 a 20:30 h os venres

Utilizaron este servizo no ano 2012 un total de 12.909 persoas, das que o 52% eran mozas e un 48% mozos.

6.1.7.4 Portal Xuventude

É a páxina web da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado: <http://xuventude.xunta.es/>.

Está dividida en 25 áreas que a un tempo se reclasifican en cada unha delas para facilitar a busca de información aos mozos e mozas. Actualízase todos os días por medio de fichas. No ano 2012 introducíronse e revisáronse un total de 1.3845 fichas.

Correos enviados	217
Correos recibidos	581
Correos contestados ou remitidos da páxina web	538
Estatísticas das OMIX	5
Elaboración de memorias do Centro Coordinador	6
Inspeccións anuais das OMIX	1
Inspeccións anuais das OMIX	1

6.1.6.5 Documentación

O traballo de documentación que se fai no centro, consiste en recoller aqueles documentos que poden ser de interese para as distintas seccións da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

Para iso repásanse boletíns, prensa e documentos co fin de facer un baleirado para a súa posterior catalogación e clasificación.

Durante o ano 2012 fíxose o baleirado, catalogación, clasificación e escaneado dun total de 2.907 artigos de prensa escrita e dixital. Levouse a cabo a clasificación e catalogación e escaneado de 172 manuais, folletos, DVD e outros

materiais. Fíxéronse labores de expurgo de 3.113 artigos de prensa, manuais, revistas, folletos, DVD, *dossiers*, e outro material. Elaboráronse 310 *dossiers*, xestionáronse 630 correos electrónicos e realizáronse 280 buscas e descargas da internet sobre lexislación, manuais, información e documentación.

6.1.7.6 Préstamos de salas e recursos para actividades e recursos multimedia.

Os medios espaciais do Centro Coordinador de Información e Documentación Xuvenil de Galicia son os seguintes: un salón de actos, dúas salas de usos múltiples e unha sala de informática. Esta infraestrutura ponse, logo da súa solicitude, á disposición de asociacións e colectivos para a realización das súas actividades.

No ano 2011 solicitaron o uso destes medios espaciais distintas entidades para actividades diferentes: para 49 actividades a Dirección Xeral de Xuventude, 13 os centros Quérote+, 14 o Voluntariado, 13 Médicos sen Fronteiras, 2 a OMIX de Boqueixón, 2 para dinamizadores/as, 2 a Asociación Záramo, 2 a Asociación Ronsel, 2 a A.X. Boimorto, 2 Asociación Cruceiro do Monte, entre outros.

O Centro Coordinador prestou ordenadores e proxectores ás OMIX (oficinas municipais de información xuvenil) e asociacións que o solicitaron.

6.1.7.7 Exposicións

Circuito de Creatividade 2011

Do 10 de xaneiro ao 14 de febreiro de 2012, este circuito acolheu a exposición dos premiados no Certame Xuventude de Crea de 2012 organizado pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

Exposición de Fotografía, “Mulleres maías unidas, queremos ensinar queremos aprender”.

Arquitectos sen fronteiras organizou desde o día 15 de

febreiro ata o 7 de marzo esta exposición de fotografía co fin de achegar a sociedade galega á cultura maia e ás súas reivindicacións como pobo indíxena que loita polos seus dereitos.

Día Europeo da Información Xuvenil

Exposición do día 16 ao 26 de abril de carteis feitos cos artigos da Carta Eryca.

6.1.7.8 Os Centros Quérote Máis

Quérote nace no ano 2006 como servizo especializado e específico de atención á mocidade en aspectos relacionados coa sexualidade e a afectividade. Nos seus anos de andaina, os seus servizos foron ampliándose e mellorando pero sempre en áreas e actividades relacionadas con esta temática.

Os centros Quérote+, un servizo da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, creáronse e reformuláronse para dar resposta a un serio compromiso co benestar da mocidade galega e coa motivación única de proporcionar un servizo de calidade aos mozos e mozas do noso país.

No ano 2010 o servizo presenta un novo xiro e pásase, de traballar en aspectos exclusivamente relacionados coa sexualidade e a afectividade, a abrir o abanico a novas temáticas coa idea de promover un servizo de información e asesoramento máis integral.

Xorde así o novo nome Quérote+ debido á ampliación de novas temáticas e novas localizacións.

Dende o día 1 de xullo de 2010 trabállase pola consolidación de Quérote+ e a apertura a novas colaboracións con entidades, as actividades programadas recollen xa

todas as temáticas abordadas dende o servizo, dende as formacións en centros de ensino e entidades asociativas, ata unha formación especializada para profesionais coa participación nos programas formativos da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

Esta iniciativa foi concibida e continúa coa misión de dar resposta a unha demanda social manifesta. A mocidade é unha etapa que ten unha idiosincrasia propia que require e demanda unhas estratexias de abordaxe e atención específicas.

Mozos e mozas están expostos a múltiples influencias socioculturais e cambios sociais, a unha sucesión de modas e de modelos de conduta (polo regular potenciados polos mass media) que poden conlevar consecuencias non sempre desexables. É o momento da aprendizaxe, dos modos de comunicarse consigo mesmo e cos demais, do desenvolvemento da propia identidade, do apaixonamento polos seus ideais... A mestura de todos estes factores e procesos fai que exa unha idade onde a educación, en sentido amplo, para a vida é necesaria, efectiva e determinante.

Carta de servizos

1. Servizo de información e asesoramento da Rede de Centros de asesoramento específico Quérote+

Total asesoramento: 10.936 usuarios

- Atención presencial, nos centros Quérote+ e nas casas de xuventude. (6.821 usuarios)
- Asesoramento e información básica para a mocidade (2.142 usuarios)
- Asesoramento e información básica familiar (149 usuarios)
- Asesoramento e información básica para grupo de iguais (1.549 usuarios)
- Asesoramento e información básica a profesionais (743 usuarios)
- Espazo para o apoio psicolóxico (2.238 usuarios)

- ▶ Atención en liña: www.xuventude.xunta.es/querotema (1.283 cuestións)
- ▶ Atención telefónica: a través do 012 ou os teléfonos locais de cada centro (2.855 chamadas de asesoramento recibidas)

2. Servizo formativo

Total formación: 11.618 usuarios

- ▶ Centros de Ensino (158 centros de ensino)
- ▶ Alumnado de secundaria: (10.247 estudantes)
 - Obradoiro Convivencia: 427 sesións
 - Obradoiro Convivencia nas redes sociais: 427 sesións
 - Obradoiro Imaxe corporal: 427 sesións
 - Obradoiro de afectividade 132 sesións
 - Obradoiro Sexualidade 295 sesións
 - Obradoiro Botellón 427 sesións
 - Obradoiro Centro Penitenciario de Teixeiro 6 sesións
 - Obradoiro Xornada de traballo no Centro Penitenciario de Teixeiro: 6 sesións
- ▶ Redes Familiares: nais e pais: 12 sesións. 96 sesións
- ▶ Casas da xuventude 9 sesións. 156 usuarios
- ▶ Centros para persoas con necesidades especiais. 23 sesións. 218 usuarios
 - DOWN (Santiago, Vigo, A Coruña)
 - FADEMG (Santiago, Galicia)
 - APEM
 - APES
 - Fundación INTEGRA
 - FEAFES (Noia)
 - ASPNAIS

- ▶ Centro penitenciario de Teixeiro. 45 sesións. 52 usuarios

- ▶ Centros de menores con medidas xudiciais 44 sesións, 562 usuarios

3. Publicacións e colaboracións con medios de comunicación

- ▶ Dípticos informativos que dan a coñecer os servizos prestados polos centros Quérote+, así como algunhas publicacións específicas referentes a estes programas.
- ▶ Guías informativas que, polas temáticas que abordan, poden ser de interese para a mocidade galega, a cal pode verse inmersa en situacións que precisen dunha información veraz que lle permita decidir libre e responsablemente.

4. Participación en eventos, foros e saídas promocionais

- ▶ Actividades divulgativas en xornadas para a mocidade, nos campus universitarios e nas festividades
 - Campaña contra o VIH
 - Campaña Diversidade funcional
 - Campaña de autoestima de Nadal
 - Campaña para deixar de fumar
 - Campaña contra a homofobia

5. Realización de probas específicas

- ▶ Probas de embarazo. 1.563 probas
- ▶ Proba rápida de detección do VIH. 318 probas

6. Servizo de prácticas formativas e profesionais

O equipo técnico de Quérote+ tutoriza e recibe persoas que se atopan en período formativo na realización de prácticas profesionais. 18 estudantes.

8. Participación nos «plans integrais» da Xunta de Galicia

6.1 PROGRAMAS E ACTUACIÓNS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE

Elaboración de medidas específicas no marco dos plans integrais da Xunta de Galicia.

- Aqueles dos que forma parte a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

6.1.8 Ordes de subvencións no ámbito da xuventude

6.1.8.1 Axudas a entidades xuvenís e grupos informais

A Consellería de Traballo e Benestar, a través da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, convocou e tramitou axudas dirixidas a grupos informais de mozos e mozas, asociacións xuvenís e entidades prestadoras de servizos á mocidade e ás súas respectivas federacións. Estas axudas tratan de apoiar proxectos nos que a mocidade participe de forma activa e directa en actividades concibidas por ela e das cales ela sexa a súa principal axente.

Neste senso, foi publicada no Diario Oficial de Galicia a Orde do 31 de decembro de 2011, pola que se establecen as bases que rexen as axudas enmarcadas no programa Iniciativa Xove e se procede á súa convocatoria. (DOG nº 43, do 01.03.2012).

O art. 4º establece, como un dos requisitos para poder acceder a estas axudas, a inscrición das asociacións xuvenís, entidades prestadoras de servizos á mocidade e as súas respectivas federacións, no censo oficial dependente organicamente da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado.

No ano 2012 foron censadas un total de 44 asociacións novas, desagregándose do seguinte xeito: 37 asociacións foron censadas como “prestadoras de servizos á xuventude” e as 7 restantes como asociacións xuvenís.

Por outra banda, tamén se contempla a posibilidade de que poidan obter estas axudas os “grupos informais” de mozos e mozas que desexen realizar unha iniciativa xuvenil.

► Orzamento e nº de axudas 2012:

O orzamento total para o financiamento destas axudas foi de 430.620 euros para a realización dos proxectos de iniciativas xuvenís.

O número total de axudas concedidas a entidades (de ámbito autonómico e provincial) así como a grupos informais foi de 119.

6.1.9 Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia

A lei 6/2012, de xuventude de Galicia, crea o Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia, como órgano colexiado de participación, representación e consulta das políticas públicas da Xunta de Galicia en materia de xuventude. A lei regula este órgano no capítulo II do Título IV. O desenvolvemento do seu réxime organizativo e de funcionamento farase mediante un regulamento que se aprobará no ano 2013 e que permitirá o inicio da súa actividade.

Fins:

- Representar a xuventude galega a través da súa condición de membro de pleno dereito no Comité Galego de Políticas de Xuventude.
- Emitir os informes que afecten a xuventude e lle sexan solicitados polo Comité Galego de Políticas de Xuventude ou polo órgano directivo competente en materia de xuventude.
- Emitir informe sobre o impacto na xente nova dos proxectos de disposicións normativas promovidas pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia que afecten a mocidade.
- Analizar, con carácter permanente, a situación da xente nova en Galicia, facilitando así a toma de decisións, e especialmente as problemáticas que incidan

maiormente na mocidade galega, a través do Observatorio Galego da Xuventude.

- ▶ Elevar anualmente ao Parlamento unha memoria na que se reflicta a situación da xuventude como grupo social e ao tempo propoñer as medidas legais que xulgue necesarias.
- ▶ Contribuír á institucionalización do movemento asociativo xuvenil de Galicia, consolidando, por un lado, o xa existente e, por outro, promovendo a creación de asociacións xuvenís de distinta natureza.
- ▶ Garantir a participación activa e dinámica da xuventude en todas as ordes da vida social, educativa, laboral, política, económica, deportiva, de ocio, de tempo libre e cultural de Galicia.

- ▶ Representar a xuventude de Galicia no Consello da Xuventude de España, así como noutros organismos de ámbito estatal, europeo e internacional dos que poida ser membro, participando así na articulación das políticas de xuventude nos distintos niveis.
- ▶ Establecer relacións de cooperación e colaboración con outros consellos da xuventude do Estado.
- ▶ Elevar propostas de acción á consellaría competente en materia de xuventude.
- ▶ Defender os intereses da xente nova, presentando ante os organismos públicos e privados correspondentes as medidas tendentes a facer efectivos os intereses que lle corresponden á xuventude.

Así mesmo, coa entrada en vigor da Lei de xuventude de Galicia produciuse a extinción do Consello da Xuventude de Galicia (CXG) en cumprimento da súa disposición adicional primeira. Até ese momento, o CXG realizara as seguintes actividades:

Actividades organizadas polo CXG no ano 2012

Nome da actividade	Nº cursos	Entidades	Participantes
Obradoiros de prevención de drogodependencias	2	1	44
Obradoiros de saúde e prevención do VIH-sida	17	5	373
Obradoiros de saúde, xénero e igualdade	3	2	69
Talleres de saúde, sexualidade e prevención do VIH-sida	2	1	12
Taller de prevención de drogodependencias e xénero	1	1	10
Total	25	10	508

Xornadas formativas

	Datas	Participantes	Duración
Xornadas formativas en educación afectivo-sexual	19-20 xullo	17	14h

6.2 VOLUNTARIADO E PARTICIPACIÓN

A actividade normativa en 2012 prodúcese como desenvolvemento da Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria:

- ▶ Anteproxecto de decreto polo que se derroga o decreto 405/2001, do 29 de novembro, polo que se regula o rexistro de entidades de acción voluntaria de Galicia (actualmente, en tramitación).
- ▶ Proxecto de orde pola que se regula o Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia (actualmente, en tramitación).
- ▶ Anteproxecto de decreto polo que se regula o Consello Galego de Acción Voluntaria (actualmente, en tramitación).

6.2.1 Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria

No momento actual son 799 as entidades de acción voluntaria (incluíndo ONG, entidades locais e de ámbito autonómico) inscritas no rexistro de entidades de acción voluntaria (EAV) da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado. Desde 2006 cabe destacar o incremento progresivo de entidades rexistradas que contan cun número estimado de 38.000 voluntarios colaboradores.

Total entidades de acción voluntaria (EAV)	
Asociacións ONL	552
Entidades locais	219
Autonómicas	28
Total	799

- ▶ **Datos do Rexistro das Entidades de Acción Voluntaria (EAV)**
O número de inscricións no rexistro EAV no ano 2012 foi de 31.

	Entidades	Voluntarios
A Coruña	313	21.451
Lugo	93	2.077
Ourense	185	5.611
Pontevedra	208	9.032
Total	799	38.171

6.2.2 Subvencións no ámbito do voluntariado

Tramitáronse dúas liñas de subvencións, unha destinada a entidades de acción voluntaria para o fomento e a realización de actividades de voluntariado, e outra dirixida a entidades de acción voluntaria e a concellos e mancomunidades de municipios que realizen proxectos de voluntariado xuvenil. O obxectivo último das dúas foi o de fortalecer a todas as entidades de acción voluntaria e promover a participación social.

A inscrición das entidades no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia constituíu requisito indispensable para poder solicitar a subvención.

En calquera caso, e a grandes trazos, podemos facer a seguinte clasificación:

Actividades	%
Asistencia social	63,06%
Saúde	20,38%
Cultura, deporte ocio e tempo libre	7,64%
Xuventude	7,01%
Medio	1,91%

Área	%
Sensibilización	70,59%
Formación	20,85%
Coordinación	8,56%

6.2.2.1 Subvencións a entidades de acción voluntaria

- Orde do 15 de maio de 2012 pola que se regulan as bases que rexerán as subvencións dirixidas a entidades de acción voluntaria para o fomento e a realización de actividades de voluntariado e se procede á súa convocatoria para o ano 2012 (DOG núm. 101 do 29.05.2012).

A cantidade destinada foi de 200.000 euros.

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	89	72	74.044,87
Lugo	26	21	19.587,69
Ourense	36	27	33.804,26
Pontevedra	41	37	39.786,22
Total	192	157	167.223,04

6.2.2.1 Subvencións a voluntariado xuvenil

- Orde do 15 de xuño de 2012 pola que se regulan as bases que rexerán as subvencións dirixidas a entidades de acción voluntaria e a concellos e mancomunidades de municipios enmarcadas no programa Servizo de Voluntariado Xuvenil e se procede á súa convocatoria para o ano 2012 (DOG núm. 121 do 26.06.2012).

A cantidade destinada foi de 139.850 euros para concellos e 70.000 euros para entidades.

Orde voluntariado xuvenil: entidades

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	16	9	29.610,00
Lugo	0	0	0,00
Ourense	7	5	15.650,00

Pontevedra	8	6	15.470,00
Total	31	20	60.730,00

Orde voluntariado xuvenil: concellos

	Nº solicitudes	Concedidas	Importe concedido
A Coruña	12	10	31.140,00
Lugo	7	6	6.750,00
Ourense	14	11	29.800,00
Pontevedra	8	8	16.440,00
Total	41	35	84.130,00

6.2.3 O Pasaporte Solidario do Voluntario

O Pasaporte Solidario do Voluntario é unha idea desenvolvida desde o curso 2010-11 pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, da Consellería de Traballo e Benestar Social da Xunta de Galicia. É un proxecto dirixido especialmente aos centros educativos da comunidade autónoma galega, incidindo especialmente na educación primaria e máis na educación secundaria obrigatoria. De maneira excepcional tamén se traballa con nenos e nenas de educación infantil (o seu lóxico, nulo ou moi escaso nivel de lectoescritura fan que se plasmen as súas accións en sinxelos debuxos, sempre baixo a orientación do profesor) e algúns casos individuais de bacharelato e educación especial.

O Pasaporte Solidario pretende incentivar o espírito voluntario que toda persoa leva consigo desde o seu nacemento, reforzando condutas positivas que estimulen tanto a participación voluntaria en accións colectivas programadas pola comunidade como a iniciativa individual en momentos concretos que xorden como consecuencia do compoñente caótico da actualidade. Xa que logo, é unha ferramenta para se empregar en calquera

momento do curso, e así se fixo por parte dos centros participantes no curso 2011-12.

No seu aspecto formal, o Pasaporte Solidario é iso: un pasaporte tamaño estándar, individual e gratuíto. Cada alumno e alumna participante recibiu o seu exemplar, que tivo que cubrir inicialmente cos seus datos, que logo foron avaliados pola sinatura do profesor e o cuño do colexio ou instituto. A partir de aí, foi o propio profesor quen organizou as distintas tarefas. Así, houbo centros que traballaron co Pasaporte Solidario na Semana das Letras Galegas, no primeiro trimestre, só no segundo, a clase de Lingua Galega, etc. É dicir, a casuística é tremendamente variada, non podendo establecer unha pauta. Desde o primeiro intre tívose claro que isto ía ser así, e que lonxe de dar directrices concretas que nos levarían a índices de abandonos altos por aburrimiento ou cansazo estimulouse, ben pola contra, que cada centro fixese o que quixese, sempre e cando cumprise coas tarefas que conlevaba aceptar o compromiso de traballar co Pasaporte Solidario.

Isto foi deste xeito ata tal punto que non todos os centros se limitaron ás dúas actividades solidarias propostas en cada páxina -en realidade, unha é máis para primaria e a outra máis para a ESO- senón que en casos concretos se empregaron as páxinas do final para facer as súas propias achegas de accións solidarias.

O Pasaporte Solidario ten perfil propio en Facebook, que se actualiza todos os días lectivos do curso, polo menos, a primeira hora da mañá, antes da entrada nos centros e con actualizacións ocasionais ao longo do día. Máis que apoio o que se pretende co perfil é, por unha banda, ter presenza nas redes sociais, e por outra, divulgar os valores solidarios e propios do voluntario a través de noticias aparecidas nos medios de comunicación.

Os alumnos que remataron o Pasaporte Solidario e os enviaron á Dirección Xeral recibiron en xuño un diploma acreditativo de ter feita a actividade.

6.2.4 Portal do Voluntariado

O portal www.voluntariadogalego.org permite un continuo fluxo de información e comunicación entre a Administración autonómica e as entidades de acción voluntaria para, deste xeito, lograr un contacto permanente entre ambas e poder dotar a estas últimas de ferramentas informativas actualizadas.

No ano 2012 tivo un total de 338.180 visitas.

As entidades rexistradas actualizan a súa propia sección dentro da rede mediante a introdución das iniciativas que van desenvolver, os cambios producidos e as novas salientables. Deste xeito aqueles cidadáns que estean interesados en realizar acción de voluntariado, poden chegar a coñecer a existencia das entidades, o seu funcionamento e características principais, así como o xeito de contactar.

Os particulares, pola súa banda, poden acceder a través do portal a toda a información relativa á programación en cada momento da Dirección Xeral en materia de voluntariado.

A través da web e do Teléfono Solidario 900 400 800 inscribíronse os voluntarios e voluntarias nos distintos programas e cursos da subdirección desenvolvidos ao longo de 2012.

Así mesmo conta cunha sección que intenta ser un punto de encontro onde as entidades de acción voluntaria e os voluntarios/as poidan solicitar ou ofertar a súa colaboración. Pretende ser un lugar que canalice as demandas de voluntariado por parte das entidades para os seus programas e proxectos, e onde as persoas voluntarias que desexen colaborar poidan manifestar o seu interese e unirse aos ditos programas e proxectos.

6.2.5 Caixón solidario

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, ante as numerosas consultas recibidas, propúxose servir de enlace entre as entidades de acción voluntaria e os cidadáns/cidadás e establecementos que dispoñan de obxectos e materiais que xa non precisan (roupa, alimentos, xoguetes, libros, electrónica, computadores, telefonía móbil).

Por iso fíxose un chamamento a todas as entidades do Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria de Galicia que estivesen interesadas en ser receptoras dalgúns destes obxectos, que pasaron a formar parte dunha base de datos agrupada por categorías.

A finalidade desta iniciativa é que os cidadáns que queiran desprenderse dalgún obxecto que xa non usan poidan consultar na web que entidades son receptoras e de que produtos, e así poder facer a achega á entidade da súa escolla. Polo momento hai 44 entidades integradas no “caixón solidario”, das cales 34 son entidades de acción voluntaria propiamente ditas, e 9 son entidades locais.

6.2.6 Programas de voluntariado 2012

6.2.6.1 Programas desenvolvidos pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado

Foros galegos de solidariedade

O Programa Foros galegos de solidariedade (FGS) foi unha iniciativa da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado pensado como un espazo de encontro e interacción dos axentes de participación social e voluntariado en Galicia, para estimular a reflexión e o debate e propiciar a construción de conclusións compartidas sobre aspectos cruciais para o desenvolvemento da acción das entidades sociais e solidarias.

No ano 2012, nas cidades de Lugo, Ourense, A Coruña, Vigo e Ferrol, os distintos axentes de acción voluntaria en Galicia, así como persoas e entidades solidarias, foron invitados a conversar sobre temas de interese xeral, como é o voluntariado, o traballo en rede das entidades solidarias, e a contribución social das organizacións sen ánimo de lucro (terceiro sector), entre outros.

Os foros estaban preparados por grupos de traballo formados por persoas e entidades que coñecen en profundidade a materia. A reflexión previa dos grupos de enfoque foi compartida e enriquecida nun espazo de debate e encontro de catro horas de traballo colaborativo, momento clave de cada un dos foros.

Como resultado deste traballo participativo editárase un documento que achegue o proceso e as conclusións do traballo desenvolvido ás persoas que non puidesen participar no encontro presencial.

O propósito do programa foi xerar espazos de encontro e interacción entre os distintos axentes de acción voluntaria en Galicia, así como entre persoas e entidades solidarias.

O Programa FGS contribuíu a acadar os seguintes obxectivos:

Para as persoas voluntarias:

- Difundir o valor da acción voluntaria na que participan as persoas voluntarias.
- Compartir espazos con outras persoas voluntarias.
- Coñecer o día a día das entidades sociais de Galicia.

Para as entidades solidarias de Galicia:

- Dimensionar e poñer en valor ante a opinión pública a contribución das persoas voluntarias a favor dunha sociedade máis participativa e solidaria.
- Difundir na opinión pública as iniciativas innovadoras do sector e das persoas voluntarias a favor dunha sociedade máis participativa e solidaria.

- Analizar cos demais axentes de voluntariado a realidade do sector.

Para a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado:

- Iniciar accións vinculadas ás iniciativas susceptibles de seren desenvolvidas polo futuro Observatorio de Acción Voluntaria: propiciar a reflexión, a análise e o estudo do sector; analizar, observar e seguir a realidade do voluntariado en Galicia; sistematizar e publicar; recoller e canalizar as inxerencias do sector.
- Difundir no ámbito local e autonómico as iniciativas que a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado está a desenvolver.

• Destinatarios

- Persoas voluntarias.
- Persoal técnico de entidades de acción voluntaria.
- Responsables de voluntariado e de programas de acción voluntaria en entidades de acción voluntaria.
- Responsables de programas de voluntariado de Administracións Públicas.
- Persoal técnico das Administracións Públicas.
- Terceiro sector de Galicia.
- Os demais axentes da acción voluntaria en Galicia.

Foros galegos de solidariedade	Inscritos
Primeiro foro	75
Lugo, 28.03.2012: O voluntariado en Galicia	
Segundo foro	71
Ourense, 26.04.2012: Promoción e dinamización da acción voluntaria	
Terceiro foro	60
Vigo, 13.06.2012: As persoas nas organizacións solidarias	
Cuarto foro	60
Ferrol, 25.10.2011: A xestión da acción voluntaria	

Quinto foro

A Coruña, 11.12.2012: A contribución social das entidades solidarias e de voluntariado

48

Programa - Rede de Centros Escolares Solidarios

O programa Rede de Centros Escolares Solidarios é unha iniciativa da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado que pretende descubrir o voluntariado ao alumnado de Educación secundaria, Bacharelato, Formación profesional e de adultos de Galicia e animalos a comprometerse.

O principal obxectivo do programa é promover valores de solidariedade, participación, compromiso social e voluntariado entre a comunidade educativa (pais, nais, profesorado e alumnado), e favorecer que os e as escolares se comprometan como voluntarios e voluntarias, a través dunha metodoloxía activa e participativa que fomen-te o traballo en equipo e achegue o alumnado á realidade do voluntariado.

Cada centro escolar podía desenvolver con liberdade o seu proxecto solidario ou programa propio de voluntariado, na dobre modalidade:

- Proxecto único que repercute no mesmo centro ou no seu alumnado,...
- Proxecto realizado en colaboración cunha entidade inscrita no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia.

Uníronse a esta iniciativa 8 centros escolares.

Centro	Nº de alumnos que participaron
IES Alfonso X O Sabio de Cambre	125
CPI Eusebio Lorenzo Baleirón de Dodro	41
IES de Mugardos	57

CPI Virxe da Cela de Monfero	59
IES Carlos Casares de Viana do Bolo	137
IES A Pinguela de Monforte de Lemos	41
IES David Buján de Cambre	41
CPI Domingo Fontán Portas -Pontevedra	80

Plan de formación do voluntariado

No ano 2012 púxose en marcha o Plan de formación do voluntariado, levando a cabo actuacións en materia de formación continua, destinada principalmente:

- ▶ ao persoal que traballa na Rede Galega de Información e Documentación Xuvenil
- ▶ a técnicos de tempo libre ofertando un catálogo de cursos dirixidos a persoas coa titulación de monitor/a e director/a de actividades de tempo libre
- ▶ a persoal técnico e voluntariado das entidades inscritas no Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria da Xunta de Galicia, e calquera mozo/a que queira formar parte do voluntariado galego.

Co Plan de formación do voluntariado pretendeuse cumprir os obxectivos de mellorar, sistematizar e cualificar a formación do voluntariado; así como os de crear unha estrutura de información, formación e sensibilización do voluntariado, tal e como se establece no Plan galego de acción voluntaria 2011-2014.

Os cursos presenciais desenvóléronse nas principais cidades e vilas de Galicia e outras pequenas localidades co obxecto de achegar a formación a todas as persoas interesadas nas distintas temáticas. Ao mesmo tempo, leváronse a cabo cursos en liña para facilitar a formación daquelas persoas con dificultades para desprazarse e poder participar na formación presencial por incompatibilidades cos seus horarios laborais e diferentes respon-

sabilidades.

Igual que en anos anteriores, para planificar a formación presencial e en liña, contouse coas contribucións e suxestións das Entidades de Acción Voluntaria (EAV) e cos concellos. Con este obxectivo, abriuse unha canle de participación a través do portal de voluntariado galego www.voluntariadogalego.org, no que podían dar suxestións sobre os cursos e contidos que consideraban interesantes.

Este ano ofertáronse un total de 23 cursos, 14 presenciais e 9 en liña. Estes cursos tiveron como destinatarios preferentes o persoal técnico e voluntarios das entidades inscritas no Rexistro de Entidades de Acción Voluntaria da Xunta de Galicia.

As solicitudes e a súa tramitación realizáronse a través do portal www.voluntariadogalego.org, así como a través do Teléfono Solidario 900 400 800.

Cursos	Inscritos/as
Presenciais	640
En liña	6.538
Total	7.178

6.2.6.2 Programas con colaboración interadministrativa

Voluntariado ambiental para a prevención e defensa contra os incendios forestais 2012

Consistiu nun proxecto de educación ambiental posto en marcha pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado en colaboración coa Dirección Xeral de Montes da Consellería de Medio Rural.

O programa tivo por obxecto promover unha campaña de sensibilización e información no coidado dos nosos montes, colaborar na vixilancia dos montes de Galicia, reforzar a idea da necesidade de conservar os nosos recursos fo-

restais, fomentar unha actitude de prevención de riscos nos nosos montes e promover mecanismos que incidisen en actitudes de persuasión fronte ao descoido ou a irresponsabilidade no monte.

O programa desenvolveuse en quendas de 5 días nas seguintes localizacións: Santiago de Compostela, Allariz, Celanova, Cambados e Riós, e estivo concibido como un campo de traballo, no que grupos de 8 persoas voluntarias xunto cun monitor realizaron diferentes actividades de sensibilización e información sobre a necesidade de coidado e preservación da masa forestal.

O programa incluía aloxamento e pensión completa nun albergue, programa de actividades e seguro de accidentes e responsabilidade civil.

As actividades que realizaron os participantes no programa foron establecidas pola Dirección Xeral de Montes. Unha vez realizada a formación, as persoas voluntarias comezaron o seu labor, que incluía a realización das seguintes actividades: vixilancia ambiental, visitas ás poboacións próximas para facer unha campaña de sensibilización sobre a importancia da conservación da masa forestal, fixación de rutas de sendeirismo, control de especies invasoras, colaboración na restauración das áreas incendiadas, localización e control de vertedoiros incontrolados, limpeza de ríos e caracterización dun tramo de río, limpeza e desbroce de cortalumes e actividades culturais vinculadas cos montes en colaboración cos concellos de referencia.

Zona	Quendas	Voluntarios
Santiago de Compostela	2	14
Allariz	4	31
Celanova	3	24
Cambados	4	30
Riós	3	24
Total	16	123

Voluntariado dixital

O Programa de voluntariado dixital está impulsado pola AMTEGA e a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado co obxectivo estender a oferta pública de alfabetización dixital a 3.500 persoas maiores e a oito federacións de persoas con discapacidade. Para cumprir este obxectivo búscase a colaboración activa entre as institucións, as empresas do sector TIC e as entidades de acción social que traballan apoiando as persoas con discapacidade, persoas maiores e en risco de exclusión social. A iniciativa suma tamén a solidariedade individual, a responsabilidade social das empresas e o aproveitamento das infraestruturas públicas.

A día de hoxe acadouse a adhesión de máis de 200 voluntarios e 74 entidades colaboradoras, entre concellos, entidades públicas e privadas e organizacións de acción social.

Liñas estratéxicas de actuación:

- Tecnoloxía para a inclusión social:
 - Interrelación sector TIC-sector de acción social galego
 - O obxectivo principal desta liña estratéxica é aliar a oferta e a demanda no ámbito da tecnoloxía social en Galicia, contribuíndo cunha aposta firme pola definición de políticas públicas colaborativas neste senso, as cales se adaptan ás necesidades funcionais dos usuarios.
- O uso da web 2.0 e as redes sociais nas organizacións sociais
- Internet e as novas tecnoloxías na busca de emprego.

Programa de voluntariado para persoas con alzheimer

No Ano Galego do Alzheimer, a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado e a Secretaría Xeral de Política Social puxeron en marcha esta iniciativa co obxectivo de

mellorar a calidade de vida das persoas que padecen a enfermidade de alzhéimer e das súas familias e coidadores.

Este programa xurdiu coa idea de fomentar que os cidadáns teñan un maior coñecemento e solidariedade cara ás persoas que padecen esta demencia e contribúan a garantirlle unha vida digna a estas enfermos, na súa maioría persoas maiores.

O apoio de persoas voluntarias na atención dos enfermos de alzhéimer permítelles gozar da compañía doutras persoas e axúdalles a mellorar o seu estado de ánimo, e para as familias e persoas coidadoras é unha axuda de gran valor.

As persoas voluntarias realizan nestes centros fundamentalmente funcións de acompañamento, e e están dirixidas por un profesional ou responsable do centro. Ademais, contribúen a que os usuarios participen nas diversas actividades que se desenvolven no centro, apoian aos maiores na súa mobilidade, axúdanlles a realizar as actividades da súa vida cotiá e a ocupar o seu tempo libre.

Os centros dependentes da Consellería de Traballo e Benestar onde están a prestar accións de voluntariado con este colectivo son os seguintes:

Centros de día de Alzheimer de A Coruña:

- A Coruña
- Ferrol (AFAL)
- Ribeira (AGADEA)
- Santiago de Compostela (AGADEA)
- Santiago de Compostela. Volta do Castro

Centros de día de Alzheimer de Lugo:

- Burela
- Lugo (AFALU)
- Celeiro (Viveiro)

Centros de día de Alzheimer de Pontevedra:

- Lalín (Geriatros)
- Moaña
- Vigo

Residencias de Maiores da Coruña:

- Laraxe (Cabanas)
- Concepción Arenal
- Torrente Ballester
- Caranza (Ferrol)
- Oleiros
- Ribeira
- Volta do Castro (Santiago de Compostela)
- Fundación José Otero-Carmela Martínez (Santiago de Compostela)

Residencias de Maiores de Lugo:

- Castro Riberas do Lea (Castro de Rei)
- Centro Asimédica Virgen de la Luz (Monforte)
- Asimédica de Monforte
- As Gándaras (Lugo)
- Quiroga

Residencias de Maiores de Ourense:

- Bande
- Nosa Señora dos Miragres (Barbadás)
- Larouco

Residencias de Maiores de Pontevedra:

- Meixoeiro (Vigo)
- Monte Arieiro (Vigo)

Asociacións de familiares de enfermos de Alzheimer:

- AFAOR (Ourense)
- AFAGA (Vigo)
- AFAL
- AFAMO

► [En total están anotados ao programa 100 voluntarios.](#)

Bibliovol: voluntariado nas bibliotecas nodais de Galicia

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado e a Secretaría Xeral de Cultura, a través da Subdirección Xeral de Bibliotecas, puxeron en marcha esta iniciativa co obxectivo de responder a unha demanda social e incorporar voluntarios/as á rede de biblioteca nodais de Galicia.

A pretensión deste programa foi que as bibliotecas nodais puidesen prestar con máis eficacia a súa función de formar, de informar, e de permitir o acceso á cultura e ao lecer dos cidadáns, en igualdade de oportunidades e por medio de procesos áxiles e innovadores capaces de brindar servizos de calidade que se acomodasen ás necesidades dos usuarios e da comunidade a que serven.

Os voluntarios realizaron fundamentalmente as seguintes tarefas:

- Apoio á difusión e promoción das bibliotecas públicas
- Apoio na formación en competencias informacionais
- Apoio na posta en práctica de proxectos e animación lectora e sociocultural
- Apoio na realización de actividades culturais ou artísticas
- Apoio á aprendizaxe doutras linguas
- Outras

Colaboran ata o momento:

- 14 voluntarios na Biblioteca Pública de Santiago Anxel Casal
- 14 voluntarios na Biblioteca Nodal da Coruña
- 9 voluntarios na Biblioteca Nodal de Lugo
- 7 voluntarios na Biblioteca Nodal de Ourense
- 9 voluntarios na Biblioteca Nodal de Pontevedra
- 10 voluntarios na Biblioteca Nodal de Vigo

Xuntos, e voluntarios no nadal

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado colaborou, por primeira vez, coa Secretaría Xeral de Política Social no programa “Xuntos polo Nadal” que organizou esta última.

O programa permitiu a todo aquel que así o desexase acudir ás residencias de tempo libre de Panxón e O Carballiño para realizar labores de voluntariado coas persoas maiores que ata alí se desprazaron para pasar as datas do Nadal.

Os voluntarios/as (4 en Panxón e 3 no Carballiño) proporcionaron apoio e acompañamento aos maiores e colaboración na organización das actividades lúdicas que tiveron lugar en ambas residencias do 23 de decembro ao 1 de xaneiro de 2013.

Festival da Luz

O Concello de Boimorto solicitou axuda da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado xa que precisaban voluntarios para colaborar no Festival da Luz que se celebrou o 22 e 23 de setembro. Ao tratarse dun evento solidario, posto que o total do recadado na taquilla do festival foi doado á Asociación Española Contra o Cancro de Galicia. Ocupámonos de crear un formulario de inscrición para os voluntarios, ademais de darlle difusión a través da páxina e de asumir o seguro de accidentes e de responsabilidade civil dos voluntarios.

- ▶ Participaron no evento un total de 35 voluntarios

6.2.6.3 Programas en colaboración con outras entidades

A) Con entidades de acción voluntaria

Special Olympics Galicia

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado colaborou con Special Olympics Galicia (entidade sen ánimo de lucro que nace coa finalidade de promover a inserción social das persoas con discapacidade intelectual e as súas familias mediante o ocio e tempo libre, a cultura, o deporte e a promoción do voluntariado) para por en marcha dous programas:

► “I Xogos Interautonómicos de Atletismo”

I Xogos Interautonómicos de Atletismo Special Olympics Santiago de Compostela: tiveron lugar do 15 ao 17 de xuño en Santiago de Compostela

- Anotáronse un total de 16 voluntarios.

► Vacacións de Verán

Vacacións de Verán Special Olympics 2012: tiveron lugar no Albergue de Quiroga: do 23 de xuño ao 2 de xullo, no colexio Santiago Apostol de Arcade: do 1 ao 10 de agosto e do 19 ao 28 de agosto e na residencia da fundación ADCOR (A Coruña): do 19 ao 28 de agosto.

- Anotáronse 9 persoas voluntarias.

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado ocupouse de dar publicidade aos programas a través do portal www.voluntariadogalego.org colgando a información na páxina principal e enviándoa a través dun boletín a todas as entidades, concellos e voluntarios rexistrados no portal, creando un formulario de inscrición para que as persoas interesadas se puidesen anotar. Tamén asume o seguro de accidentes e de responsabilidade civil dos voluntarios.

COGAMI

► Programa de “Mentorado”

A través do programa traballouse de maneira directa con persoas con discapacidade voluntarias e persoas usuarias illadas e sen acceso a unha participación social activa, desenvolvendo acción de acompañamento, onde, dende a experiencia propia da persoa voluntaria con discapacidade, contribuíuse á participación social da persoa mentorada.

O programa baseouse na metodoloxía de “Traballo por pares”, no que unha persoa (mentor/a) “acompaña” no proceso de participación social a persoa mentorada.

- Participaron 14 persoas voluntarias e 14 usuarias.

► Programa “Acompáñote”

A través do programa realizáronse acompañamentos que permitiron que as persoas con discapacidade participantes no programa, se desenvolvesen de maneira máis autónoma, acadando unha vida empoderada e participando de maneira continuada en actividades diversas da súa propia comunidade e outros territorios. Para iso, as persoas voluntarias acompañaron ás beneficiarias da acción voluntaria en tarefas relacionadas co acceso a diversas actividades do ámbito social: acompañamento a actividades formativas, de lecer, culturais, etc. conforme ás metas marcadas.

- Beneficiáronse un total de 2.270 persoas; contando entre o persoal voluntario (20 persoas), persoas beneficiarias directas (450 persoas) e persoas beneficiarias indirectas (1800 persoas).

► Programa “ Formación de Voluntariado”

Ante a necesidade de crear programas de voluntariado que respondan ás demandas das persoas con discapacidade, observouse a necesidade de organizar programas

de formación especializada en materia de voluntariado e discapacidade.

Realizouse unha formación específica con persoas voluntarias que realizan labores de voluntariado nos programas desenvolvidos pola Rede de Voluntariado e persoas interesadas en realizar labores de voluntariado na nosa entidade.

Desenvolvéronse os seguintes conceptos:

- Marco social do voluntariado e a discapacidade
- Voluntariado e persoas con discapacidade e /ou en situación de dependencia
- Habilidades sociais e de comunicación. Resolución de conflitos na relación persoa usuaria/persoa voluntaria
- Autonomía persoal e Independente. Accesibilidade Universal.

- Realizouse o 22 de abril de 2012 con 20 persoas beneficiarias.

► Voluntariado dende dentro

A Consellería de Traballo e Benestar, en colaboración coa Asociación para a Prevención da Exclusión Social (APES) e os centros penitenciarios de Galicia, puxeron en marcha un programa para crear unha bolsa de voluntarios formada por persoas que cumpren condena.

Esta iniciativa, que leva por nome “Voluntariado desde dentro”, enmárcase dentro dos obxectivos do Plan galego de acción voluntaria 2011-2014, que xurdiu do diálogo e o consenso con todas as entidades inscritas no Rexistro de Acción Voluntaria.

A finalidade última do programa foi conseguir unha bolsa de 40 persoas voluntarias e 20 entidades colaboradoras nas que estas persoas poidan colaborar.

Para levar a cabo este programa, APES encargouse de realizar o contacto cos centros penitenciarios e facer

unha selección entre os reclusos interesados en colaborar como voluntarios.

Pola súa banda, a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado ocupouse de promover o programa entre as entidades sen ánimo de lucro, e de formar aos posibles candidatos, así como de asumir o seguro de accidentes e de responsabilidade civil dos voluntarios. Tamén se encargou de xestionar as solicitudes das seis entidades que decidiron contar con algún destes participantes e de inscribir a estes últimos no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia, para que as accións voluntarias que realicen poidan ser certificadas e incorporadas ao seu currículo.

Procedeuse á selección dos potenciais participantes e á súa formación en voluntariado, na que participaron, de xeito presencial, 77 reclusos nos 5 cursos que tiveron lugar centros penitenciarios de Teixeiro (A Coruña), Monterroso (Lugo) e Pereiro de Aguiar (Ourense), así como nos centros de inserción social (CIS) de Vigo e A Coruña.

► Voluntariado Social da Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA)

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado e a Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA) colaboraron para poñer en marcha un programa de voluntariado social. O principal obxectivo deste programa de voluntariado foi o de suplir a carencia afectiva e posibilitar unha mellor atención persoal a aqueles pupilos da FUNGA cuxo apoio sociofamiliar era moi reducido ou nulo a través da actividade de acompañamento.

As funcións que realizaron as persoas voluntarias foron:

- 1.- Acompañamento domiciliario
- 2.- Acompañamento hospitalario

- Anotáronse un total de 45 voluntarios a este programa de voluntariado social.

► **Campionato de España de Boccia 2012**

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado colaborou coa Asociación Sociocultural de Minusválidos “ASCM” de Ferrol (entidade traballa pola integración plena das persoas con algún tipo de discapacidade) para por en marcha o Campionato de España de Boccia 2012 do 14 ao 17 de maio.

A Boccia é un deporte paraolímpico moi similar á petanca, para persoas con grandes discapacidades.

B) Con outras entidades

► **Tapóns para unha nova vida**

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado colabora coa Fundación Seur no proxecto “Tapóns para unha nova vida”. Para iso colocáronse en diversos lugares adscritos á propia dirección xeral, puntos de recollida de tapóns de plástico.

► **Proxecto de voluntariado de persoas maiores Grundtvig**

A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado continuou co Proxecto de voluntariado europeo para maiores de 50 anos “Ways of Solidarity (Camiños de Solidariedade)” en colaboración coa entidade Bryson Charitable Group de Belfast, Irlanda do Norte, co obxectivo principal de desenvolver un intercambio de aprendizaxe intercultural entre voluntarios/as sénior de España e Reino Unido.

Este proxecto europeo, subvencionado polo Programa Grundtvig dentro dos programas de aprendizaxe permanente da Comisión Europea, ten como finalidade animar os maiores de 50 anos a servir á comunidade e desenvolver o seu coñecemento dentro dun contexto intercultural, a través da realización de actividades voluntarias noutro país da Unión Europea.

O programa que comezou o 1 de agosto 2011, rematará o 31 de xullo 2013, e nel xa participaron 4 voluntarios galegos e 4 do Reino Unido.

En 2012 executáronse as dúas fases de acoillida e a segunda fase de envío do programa.

Neste sentido, un voluntario e unha voluntaria de Irlanda do Norte chegaron a Galicia do 29 de maio ao 26 de xuño, e outro voluntario e outra voluntaria, do 20 de setembro ao 17 de outubro. O labor dos/as voluntarios/as foi colaborar nas actividades de información e benvida aos/as peregrinos/as na Oficina de información turística do Concello do Pino e no albergue de peregrinos que o Xacobeo ten nesta localidade. Ademais, os/as voluntarios/as colaboraron noutras actividades do concello, como o inglés lúdico para nenos/as e o club dos/as maiores, así como en distintas actividades formativas para coñecer a nosa cultura.

Así mesmo, dúas voluntarias galegas viaxaron a Belfast do 26 de novembro ao 16 de decembro onde prestaron o seu apoio principalmente no Centro de Día Newington para maiores e no servizo de lavandaría en colaboración cos/as voluntarios/as locais. As dúas voluntarias galegas tiveron a oportunidade tamén de coñecer outros proxectos sociais de Bryson Charitable Group, ou nos que colabora a entidade: Real Instituto Nacional Para Cegos, proxecto do Hospital a Casa para xente que acaba de saír do hospital, proxecto Alerta de vida para persoas con discapacidade, así como vivendas tuteladas e centros ocupacionais para persoas con discapacidades físicas e psíquicas.

Os/as oito voluntarios/as recolleron información e materiais para facer unha memoria escrita e fotográfica da súa experiencia durante o proxecto. Con estes materiais, a Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado vai elaborar unha exposición que se difundirá en ambos os dous países para promover o voluntariado entre as persoas de máis de 50 anos.

Por outra banda, durante o 2012 A Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, tamén puxo en marcha o seu segundo Proxecto de voluntariado europeo para maiores de 50 anos, “Still Being Active”, xunto coa organización Hordaland County Council de Noruega, e que ten como finalidade proporcionar ás persoas de máis de 50 anos de España e Noruega, unha oportunidade para mellorar os seus coñecementos, habilidades e competencias, sobre todo dixitais, lingüísticas e interculturais.

- ▶ No proxecto, que ten una duración de dous anos dende o 1 de agosto de 2012 a o 31 de xullo de 2014, participarán 6 voluntarios/as galegos/as e 6 noruegueses/as.

galicia

XUNTA DE GALICIA